॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ.

[illegible] ભરપૂર.

પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવોને માટે.

[illegible] - સંવત ૧૯૫૪

[illegible] પહેલી   કિંમત [illegible]

[illegible] ૦-૮-૦.

પ્રસિદ્ધ કર્તા અને સંગ્રહ કરનાર,

મગનભાઈ છગનલાલ દેસાઈ,

ઠે. [illegible], [illegible] પોળ—અમદાવાદ.

શ્રી કૃષ્ણાબ્દ. ૫૧૨૦

શ્રી વલ્લભાબ્દ. [illegible]

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय
(गुजराती कोपीराइट विभाग)
अनुक्रमांक ૫૧૨૧ वर्गांक
पुस्तकनुं नाम વિવિધ લેખસંગ્રહ
विषय ૮ - ૪૨

સને ૧૮૫૫ ની સાલમાં ગોસ્વામી શ્રીવિઠ્ઠલેશજી મહારાજના આશ્રય હેઠળ સ્થપાયેલી ૫૭ વર્ષની જુની દુકાન.

વૈષ્ણવોના ઉપયોગમાં આવતી ચીજો.

માનવંતા સાહેબ,

અમે ઘણા હર્ષ પૂર્વક આપને જણાવવાની રજા લઇએ છીએ કે અમારે ત્યાં ઘણા વર્ષથી શ્રીઠાકોરજીના મુગટશૃંગાર વિગેરે તમામ જાતનો સામાન–સાચા કસબનો તેમજ સોના ચાંદીનો બનાવવામા આવે છે. માલ ઘણોજ ટકાઉ તેમજ સુશોભીત તૈયાર થાય છે. બીજુ હાલમાં અમોએ અમારો વેપાર વધારે વિસ્તારથી ફેલાવવાને તેમજ ઘરાકોની માગણીને લીધે મંદિરો વિગેરે સ્થળોમા વાપરવા માટે પવિત્ર અને ઉંચી જાતના સુગંધીદાર અત્તરો, તેલ તથા અસલ ચંદનો, ચુવો, શરબતો, પાનમાં ખાવાની કસ્તુરી મીશ્રીત ભુકી વીગેરે બનાવવાનું કારખાનું ખોલ્યુ છે.

અમારા કારખાનામાં બનતી સર્વે વસ્તુઓની પવિત્રતા અને ઉત્તમતાની અમો ખાત્રી આપીએ છીએ. તે શીવાય રેશમી ફુલમાળાઓ, પત્રીત્રાં, તુલસીની કંઠી, ચાંદીનાં વાસણો, લાકડાનાં રમકડાં વિગેરે મંદિરને લગતાં તમામ સાહિત્યો મળશે.

સઘળા માલપર આ અમારો (રજીસ્ટર્ડ) ટ્રેડમાર્ક મારેલો હશે. હિંદુસ્થાનના મુખ્ય શહેરોમાં દેશી વેપારીઓ પાસેથી મળી શકશે. માલ લેતી વખતે ટ્રેડમાર્ક તપાસી લેવો.

બહાર ગામના ઓર્ડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી માલ વી. પી. થી મોકલવામા આવશે.

બનાવનાર તથા વેચનાર,

મુગટવાળા નારણદાસ કાશીદાસ.

૫૨૮, ડોસીવાડાની પોળ-શ્રી નટવરલાલના મંદિર પાસે-**અમદાવાદ.**

विकृतबुद्धिनो विवाह.

કૉલેજો, શાળાઓ વગેરેના મેળાવડા વખતે ભજવી શકાય તેવું બે ઘડી ગમત કરાવનારૂં હાસ્યરસ પ્રધાન ત્રણ અંકી સ્ત્રીપાત્ર વિનાનું ગદ્ય નાટક. વડોદરા રાજ્યની શાળાઓ માટે ઇનામ તથા લાઇબ્રેરીઓ માટે મંજુર છે. કીંમત સાત આના.

જીવનલાલ અમરશી મહેતા,

ઠે. પીરમશાહ રોડ—**અમદાવાદ.**

રાઇનો પર્વત.

" પ્રભુથી સહુ કંઇ થાય છે, અમથી થાય ન કાંઇ;
રાઇનો પર્વત કરે, પર્વતનો વળિ રાઇ. "

આ દોહરો આ નાટકનો આદર્શ–સૂત્રરૂપ–છે.

ઑન. રા. બા. રમણભાઇ મહીપતરામ કૃત સાત અંકી તદ્દન નવુંજ સંપૂર્ણ નાટક. ડેમી ૮ પેજી પૃષ્ઠ ૧૭૫. પાકું સોનેરી પુ૦.

કિંમત રૂપિઆ એક.

કલ્લોલિની.

દા. ખુ. બોટાદકરના કાવ્યોનો વિદ્વાનોના ઉંચા અભિપ્રાયવાળો, અંગ્રેજી સ્કુલોમા ચલાવવા માટે પસંદ કરવા જેવો તેમજ ઘરમાં વાંચવા લાયક ને લાઇબ્રેરીને ઉપયોગી સંગ્રહ. પૃષ્ઠ ૧૫૦.

કિ. રૂ. અર્ધો.

દલપતસતશઈ.

(કવી. દલપતરામ ડા. ના બનાવેલા જુદા જુદા વિષયના મુખ-પાઠ કરવા જેવા ૭૦૦ દૃષ્ટાંતિક દોહરા ઇનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર છે. વડોદરા સ્ટેટની કેટલીક અંગ્રેજી સ્કુલોમા ચાલે પણ છે.)

કિં. ચાર આના.

જીવનલાલ અમરશી મહેતા,

ઠે. પીરમશાહ રોડ—**અમદાવાદ.**

જયા અને જયન્ત.

(રા. રા. ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ એમ. એ. કૃત ત્રણ અંકી સંપૂર્ણ નવું નાટક. ડેમી ૮ પેજી પૃષ્ઠ ૧૭૫. સુશોભિત પાકું રૂપેરી પૂઠું, રેશમી દોરી સાથે.) કિં. રૂ. સવા.

વેપારોપયોગી પાઠમાળા.

પાકું પૂંઠું—કીંમત નવ આના.

આ પુસ્તકમાં નાના મોટા સર્વે વેપારીઓને હમેશાં ઉપયોગી થઇ પડે તેવા નીચે પ્રમાણે પાઠો છે. (૧) વેપારનું મહત્વ. (૨) ધંધો. (૩) મુડી. (૪) નાણું. (૫) શાખ. (૬) પેઢીઓ, બેંકો અને શરાફો. (૭) વેપારમાં નામાનું મહત્વ અને તેની અગત્ય. (૮) ઘરાક અને વસ્યાત. (૯) જાહેરાત—પ્રસિદ્ધિ. (૧૦) પંત્યાળુ—સહીઆરો વેપાર. (૧૧) વેપારીના ગુણ સ્વભાવ. (૧૨) વેપારમાં ફતેહ મેળવવાના સાધનો. (૧૩) ધંધામાં ખોટ આવવાનાં કારણો. (૧૪) ઉધારીઆ વ્યવહારથી થતી હાનિ. (૧૫) વેપારમાં વિશ્વાસનું મહત્વ. (૧૬) વીમો ને તેના લાભ. (૧૭) વેપારી જ્ઞાનનાં સાધનો. (૧૮) તેજી મંદીનુ જ્ઞાન. (૧૯) વેપારીને અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસની જરૂર. (૨૦) જકાત અને વેપારના તત્વો. (૨૧) મુસાફરી. (૨૨) વેપારની સગવડો. (૨૩) પત્રવ્યવહાર. (૨૪) અનુભવ, અભિપ્રાય, અને સલાહના નિયમ. (૨૫) પ્રામાણિકપણું. (૨૬) ઇશ્વર ઉપર આસ્થા. (૨૭) વેપારી નીતિ. (૨૮) બજારમાં નાણાં ભીડ કેમ થાય છે તે વિષે.

જીવનલાલ અમરશી મહેતા,

ઠે. પીરમશાહ રોડ—**અમદાવાદ.**

श्री कृष्णजीवन.

સુપ્રસિદ્ધ લેખક બાબુ નવીન ચંદ્રસેનના બંગાળીનું ગદ્યમાં ભાષાંતર. આ પુસ્તકમાં નીચે પ્રમાણે પ્રકરણો છે. (૧) પૂર્વસ્મૃતિ. (૨) **सोहम्**. (૩) સ્ત્રીધર્મ. (૪) સુખતત્વ. (૫) સમ્મેલન. (૬) મહાભારત. (૭) છાયા. (૮) અભિશાપ. (૯) મહાપ્રસ્થાન. (૧૦) પ્રાયશ્ચિત. (૧૧) ભવિષ્ય. નામદાર બ્રિટિશ સરકારે ઇનામ માટે તથા વડોદરા રાજ્યે ઇનામ અને લાઇબ્રેરી બેઉ માટે મંજુર કર્યું છે. કીં. પાંચ આના.

भक्तिज्ञाननो भंडार.

પાકું સોનેરી નામનું પુઠું. કીંમત રૂ. પોણો.

મહુમ કવિ ગોવર્ધનદાસના ભક્તિ જ્ઞાનના ભજનો, પ્રાર્થનાના પદો, પ્રભાતીઆ, ગીતાનું ભાષાન્તર, માયાનું સ્વરૂપ, પ્રકૃતિ માયા ત્રિગુણ પ્રકાશ વગેરેનો ઉપદેશી સંગ્રહ. ઍા. મી. ગોકળદાસ કહાનદાસ પારેખ વગેરે તેમના ટ્રસ્ટીઓએ વીલ અન્વયે છપાવેલો.

આ પુસ્તકમાં નીચે પ્રમાણે પ્રકરણો છે.

પ્રકરણ	૧—૨	પ્રાર્થનાનાં પદો	૯૩	પાનું	૧–૮૪
,,	૩	પ્રભાતીઆં	૧૧	,,	૮૫–૯૦
,,	૪	ભજનસંગ્રહ	૮૨	,,	૯૫–૧૩૬
,,	૫	પ્રભુ પ્રાર્થનાનાં પદો		,,	૧૪૭–૧૪૮
,,	૬	માયાનું સ્વરૂપ		,,	૧૪૮–૧૫૩
,,	૭	પ્રકૃતિમાયા ત્રિગુણ પ્રકાશ		,,	૧૫૪–૧૬૪
,,	૮	ભગવદ્ગીતા ભાષાન્તર અઢારે અધ્યાય મહાત્મ્ય સાથે			૧૬૫–૨૧૬

જીવનલાલ અમરશી મહેતા,

ઠે. પીરમશાહ રોડ—**અમદાવાદ.**

ગૂજરાતી ગઝલીસ્તાન.

(સાગરે કરેલો ૨૪૫ ગુજરાતી ગઝલોનો સંગ્રહ. સુફિઝમના વિવરણ તથા માર્ગદર્શક ટીકા વગેરે સાથે.)

ક્લેઝડ ને સોનેરીની કિં. રૂ. સવા; રફ કા.ની આવૃત્તિનો રૂ. પોણો.

ન્હાના ન્હાના રાસ.

ન્હા. દ. કવિ કૃત. આવૃત્તિ બીજી. કન્યાઓ તથા સ્ત્રીઓને બહુજ ઉપયોગી ને ભેટ આપવા યોગ્ય. કિં. ચાર આના.

નીતિલતાકુંજ.

નીતિ તથા ઉપદેશના ૮૦૦ સંસ્કૃત શ્લોકનું સરલ ગુજરાતી ભાષાંતર. વિદ્યાર્થીઓને બક્ષિસ આપવા તથા લાયબ્રેરીમાં ખાસ રાખવા યોગ્ય. સળંગ છીંટનુ પાકું પુઠું. કીંમત આઠ આના

શ્રીભાગ્યમહોદય નાટક.

કવિરાજ જગન્નાથની કૃતિની પ્રસાદિ

આ અપૂર્વ અને અદ્વિતીય રચનાવાળો રસિક ગ્રંથ—મૂળ, ભાષાન્તર તથા વિવેચનસહ છે. ગુજરાતના ઘણા પ્રતિષ્ઠિત સાક્ષરોએ તથા ગુજરાતી પત્રોએ ખાસ વખાણ કર્યા છે. કવિચરિત્ર પણ અલૌકિક અને આલ્હાદક છે. મૂલ્ય રૂ. પોણો.

છપાય છે ! અગાઉથી ગ્રાહક થાઓ !

મુક્તિ માલા

અથવા

જીવરાજ જીવન્મુક્તિ આખ્યાન.

કર્તા—ભરૂચના વકીલ મર્હુમ પ્રાણલાલ શંભુલાલ દેસાઈ.

વેદાન્તશાસ્ત્રનાં ગૂઢ સિદ્ધાન્તો ને પ્રમાણો સમજાવનારો આજ સુધીમાં ન થયેલો સ્વતંત્ર ગ્રન્થ.

સાધારણ વાચનારાઓને પણ સમજવામાં મુશ્કેલી ન પડે તે માટે જીવ, મન, વિદ્યા, અવિદ્યા, કુમતિ, સરસ્વતી, વગેરેને પાત્રોનું રૂપક આપી સાદી ને સરળ રીતે પરસ્પર સંવાદ કરાવ્યો છે, ને દરેક સંવાદનો સારાંશ તેને અન્તે કવિતામાં આપ્યો છે.

કાગળ, છપાઇ, ઉત્તમ ને બંધાઈ ટકાઉ.

કીંમત—અગાઉથી એટલે ડીસેંબર સને ૧૯૧૪ આખર સુધીમાં જેઓ ગ્રાહક થશે તેમની પાસેથી **આઠ આના ઓછા** લેવામાં આવશે. કીંમત નકી થયેથી જાહેર કરીશું. ત્રણ રૂપીઆથી વધશે નહી.

જીવનલાલ અમરશી મહેતા,

પીરમશાહ રોડ—અમદાવાદ.

લાઇબ્રેરીના શણગાર રૂપ

ગુજરાતી શબ્દકોષ

૭૦,૦૦૦ શબ્દોનો મોટો સંગ્રહ.

કીંમત છ રૂપીઆ.

ગુજરાતી ભાષામાં સારામાં સારો ગણાતો "નર્મ-કોષ" ઘણાં વર્ષથી મળતો ન હોવાથી એક સારા કોષની આવશ્યકતા ઘણી લાંબી મુદત થયાં ગુજરાતી સાક્ષરો અને અભ્યાસીઓને જણાતી હતી. આ ખોટ પુરી પાડવાના હેતુથી આ કોષ તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે. આ કોષમાં "નર્મકોષ" માંના શબ્દો ઉપરાંત હજારો શબ્દોનો મોટો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. શબ્દોની વ્યુત્પત્તિ અને આધાર માટે પ્રાચીન કાવ્યો તેમજ આધુનિક લેખકોનાં લખાણોમાંથી અવતરણ પણ આપવામા આવ્યાં છે. મોટા કદનાં પૃષ્ટ ૧૦૦૦ ઉપર. પુંઠું સોનેરી. કીંમત મહેનતના પ્રમાણમાં છેકજ ઓછી છે. માત્ર છ રૂપીઆ. લખો—

જીવનલાલ અમરશી મહેતા,

ઠે. પીરમશાહ રોડ—અમદાવાદ.

॥ શ્રી કૃષ્ણાય નમઃ ॥

ભક્તિ રસથી ભરપૂર

વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ.

બહોળા સુધારા વધારા સાથે.

પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવોને માટે.

સંશોધક અને પ્રકાશક.

લલ્લુભાઇ છગનલાલ દેસાઇ.

ચંગપોળ-ખતરી પોળ-અમદાવાદ.

પ્રકાશકે સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

શ્રી કૃષ્ણાબ્દ ૫૧૪૦. શ્રી વલ્લભાબ્દ ૪૩૬.

અમદાવાદ

ધી ગુજરાત પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં, શા. સોમાલાલ મંગળદાસે છાપ્યું.

આવૃત્તિ પહેલી. પ્રત ૨૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૦. સને ૧૯૧૪.

કીંમત ૦—૮—૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

૫૧૨૧

અતિ સસ્તું સાહિત્ય ! અપૂર્વ ભંડાર !

વાર્ષિક મૂલ્ય રૂ. બેમાં મ્હોટા કદનાં ૧૫૦૦ પ્રષ્ટ હૃદયગ્રાહી, શિક્ષાપ્રદ નવલકથાઓ મળે છે.

સસ્તી વાતામાળા.

(ચીકણા કાગળ, સુંદર છાપ, જાડું મજબુત પુઠું.)

ઐતિહાસિક, સાંસારિક, ધાર્મિક, ડિટેકટીવ વગેરે શિક્ષાપ્રદ નવલકથાઓના વાંચનથી ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષપદ સરળતાથી પ્રાપ્ત થાય છે, **આજેજ ગ્રાહક થાઓ.** વાંચતાં હૃદય પ્રફુલ્લ થશે.

ચાલુ વર્ષનું પ્રથમ પુસ્તક બહાર પડયું છેઃ—

૧ પ્રમાદધનની પ્રભુતા અથવા સરસ્વતીચંદ્રનો ઉપસંહાર

(" ગુજરાતી ' ની ભેટે ' પાણીપતનું યુદ્ધ ' ના લેખક સાક્ષરશ્રી, ધીરજલાલ ન. દેસાઇ કૃત) આ અતિ ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાનાનંદ પ્રદ-નવલકથા અવશ્ય પ્રત્યેક ગ્રહસ્થે વાંચવીજ જોઇએ. પૃષ્ઠ ૪૦૦ સુંદર છાપ.

એ ઉપરાંત **૫ મહારાણા પ્રતાપસિંહ, ૨ રાજપૂત કથાકુંજ** (ઐતિહાસિક વાર્તાઓ) **૪ બાદશાહી કથાકુંજ** (ઐતિહાસિક વાર્તાઓ) **૩ બાપારાવ-મેવાડનો સૂર્ય.** વગેરે ઉત્તમ નવલકથાઓ મળશે.

વાર્ષિક લવાજમ:—કાચા જાડા મજબુત પૂંઠાના રૂ. ૨, અને પાંચ સોનેરી નામ સાથેના **પાકા પૂંઠાના** રૂા. ૩ (વી. પી. ખર્ચ એક આનો વધુ) **પોષ્ટેજ સાથે.** આફ્રિકાના ગ્રાહકોએ **કાચા** પૂંઠાના રૂ. ૨-૧૦-૦ **પાકા** પૂંઠાના **રૂ.૪-૦-૦** નો પોષ્ટલ ચેક મોકલવો.

દરેક સ્થળે એજન્ટો જોઇએ છે.

પત્રવ્યવહાર વગેરે નીચલે સરનામે—

ડાહ્યાભાઈ રામચંદ્ર મ્હેતા.

મેનેજર-ભારતજીવન-મુંબઈ નં. ૧૩.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
૪૮૧૪૫
ગુજરાતની કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

પ્રસ્તાવના.

અત્યાર સુધીમાં ધોળ—પદના ઘણા પુસ્તકો બહાર પડયાં છે. તેમા વળી આ એક લઘુ પુસ્તકનો ઉમેરો કરૂ છું. જેને સર્વે વૈષ્ણવ ભાવિક જનો સન્માનથી સ્વીકારી લેશે. એવી આશા છે.

આવા ધોળ—પદનાં પુસ્તકોનો વૈષ્ણવ સમાજમા વધારે પ્રકાશ થવાની જરૂર છે, એમ મને મારા અવલોકન, અનુભવ અને અભ્યાસથી જણાયુ છે. ને તે એકે આવા બીજાં પુસ્તકો જોતાં તેમાં ઘણાં રસિક ધોળ જણાતાં નહોતા, જે હતાં તે પૈકી અમુક પ્રસંગને લગતા ઘણાં ધોળ હોય, પણ તે એવી દશામાં ગોઠવાયેલાં કે એક આ છેડે તો બીજુ બીજે છેડે, ને તેમ હોવાથી દાખલા તરીકે—અમુક પ્રસંગને લગતાં ધોળ આજે બોલવાં છે, તો તે ખોળી કાઢવામા વૈષ્ણવોને ઘણી અગવડ પડે તેમજ કેટલાક ધોળ પરંપરાથી વયોવૃદ્ધ મહાનુભાવી વૈષ્ણવોદ્વારા મુખપાઠથી બોલાતાં આવેલા, જે પ્રગટ થયેલા જણાતાં નહોતાં તેવાં ધોળ મે ભાવિક ભકતોદ્વારા ૫—૭ વર્ષ પૂર્વે મેળવી સંગ્રહ કરી રાખેલો હતો. પણ પ્રસંગવશાત્ તે વખતે પ્રગટ કરવાનુ નહિ બની શકવાથી આજે આ પુસ્તક વૈષ્ણવોની સૂચના, સલાહ, મદદ અને કૃપાના બળથી વૈષ્ણવોની સેવામાં મૂકવા ભાગ્યશાળી થયો છુ.

આ પુસ્તકની રચના કરવામાં જો કે કોઇપણ જાતનુ ખાસ નવીનપણું નથી, છતાં પણ વૈષ્ણવોને વાંચતા સરળ પડે, થોડી મહેનતે વધુ લાભ લઈ શકે, અમુક પ્રસંગને લગતાં ઘણાં ધોળ—પદ

એકી વખતે એક સાથેજ મળી આવે તેવા હેતુથી તેમાં ૧૬ પ્રકરણો રાખ્યાં છે. જે ઉપરથી આ પુસ્તક કેટલુ ઉપયોગી છે. તે સુજ્ઞ વૈષ્ણુવ બંધુઓની ધ્યાનમાં આવશે. ને તેમ થશે તો મારો શ્રમ સફળ થયો માનીશ.

આ પુસ્તકના પાછળના ભાગમા શ્રીમદ્ શ્રી આચાર્યજી માહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંઇજી, સાતેલાલજી, તથા હાલ ભૂતળ ઉપર બિરાજતા વલ્લભકુળના બાળકોના જન્મ દિવસનો નોંધ આપવામાં આવ્યો છે તેથી દરેક વૈષ્ણુવોને પોતાના શ્રી ગુરૂદેવનો જન્મ દિવસ ક્યારે આવે છે તે જાણુવાનું સુગમ પડશે.

વળી આ પુસ્તકમાં શ્રીમદ્ શ્રીઆચાર્યજી માહાપ્રભુજીએ પૃથ્વી પરિક્રમા કરી અનેક દેશને પાવન કર્યા. માયાવાદીઓ સાથે ધર્મનુ દ્વંદ્વ યુદ્ધ કરી, દિગ્વિજય મેળવી, પુષ્ટિમાર્ગ સ્થાપિત કરી તે સ્થળમાં પોતાની ૮૪ બેઠક સ્થાપિત કરી, તે પૈકી હાલ કેટલીક જગાઓ ફરી ગઇ છે, કેટલાંક નામફેર થઇ ગયાં છે, ને કેટલાક હાલ સૂધી પણુ ગુપ્ત છે. આવા પ્રાચીન તીર્થક્ષેત્રથી ઘણા વૈષ્ણુવો અજાણ છે. તેથી તે પ્રગટ કરવાના હેતુથી તે સંબંધી સંપૂર્ણ માહીતી દર્શાવનારો કોઠો પાછળ આપ્યો છે. જુઓ પેજ (૪૧૯ થી).

એવીજ રીતે શ્રીમદ્ શ્રીગુસાંઇજી (શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી)એ, શ્રીગોકુળનાથજીએ અને શ્રીહરિરાયજી વગેરે બાળકોએ પણુ કેટલેક સ્થળે માયાવાદનું ખંડન કરી, ભક્તિમાર્ગ સ્થાપિત કર્યો છે. ને પોતાની બેઠકો પ્રસિદ્ધ કરી છે, તેનું પણુ વર્ણન પાછળ આપવામા આવ્યું છે.

આ પુસ્તક રચવામાં જે ભગવદીયોએ મને સૂચના, સલાહ અને મદદ આપી છે, તેમજ ધોળ-પદ મેળવી, લખી લખાવી આપીને જે કીમતી મદદ કરી છે, તેથી આ તકે તેમનો અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર માનું છું.

આ પુસ્તક સંબંધી ટીકા, ચર્ચા કે સૂચનાઓ અમને સુજ્ઞ વાંચકો મોકલી આપશે તો તેનો ઉપકાર સાથે હવે પછીની બીજી આવૃત્તિમાં ઉપયોગ કરવામા આવશે.

મનુષ્ય માત્ર ભૂલને પાત્ર છે, તેથી આ પુસ્તકમાં પ્રુફ સુધારવામા દૃષ્ટિદોષથી ભૂલ રહી હશે, તે ખાતે પ્રિય વૈષ્ણવો પાસેથી ક્ષમા માગું છુ.

પ્રભુ કૃપાથીજ આકૃતિ હાથ ધરવાની પ્રેરણા અને તેને ફળીભુત કરવાનો વખત મળી આવ્યો છે. તો તે કૃપાનું ફળ હું શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માના ચરણારવિંદમાંજ સપ્રેમ નિવેદન કરૂં છુ.

ચગપોળ-ખતરીપોળ **અમદાવાદ.** વૈશાખ કૃષ્ણ એકાદશી.	લી. આપનો દાસાનુદાસ વૈષ્ણવ **લલ્લુભાઇ છગનલાલ દેસાઇના.** દીનતાપૂર્વક જયશ્રીકૃષ્ણ.

પ્રકાશકના બે બોલ!!!

પ્રિય વૈષ્ણવ બંધુઓ! આ પુસ્તક પ્રગટ કરવામાં મેં કાંઇ નવીન કર્યું નથી. મારી પોતાની ફરજજ છે કે મનથી, તનથી યા તો ધનથી બને તેટલી સંપ્રદાયની તેમજ વૈષ્ણવોની સેવા કરવી, તે ફરજના આધારે જે કાંઇ થયું છે, તે થયું છે. ને જે થયુ છે. તે મારી પોતાની શક્તીથી નહિ પણ વૈષ્ણવ બંધુઓની કૃપાના બળથીજ થયું છે. જેમકે "મોહી બળહે દોઉ ઠોરકો, એક બળ મોહી હરિભક્તનકો, દુજો નંદકિશોરકો" એ કૃપા બળથી થયુ છે. જેને મારા સુજ્ઞ બંધુઓ હર્ષથી વધાવી લેશે.

બંધુઓ! આધુનિક જમાનામા આપણો પુષ્ટિ સંપ્રદાય દિવસે દિવસે વૃદ્ધિ થવાના બદલે ક્ષીણ થતો જાય છે. આવા સમયમા દરેક વૈષ્ણવોની ફરજ છે કે સંપ્રદાયની વૃદ્ધિના ઉપાયો યોજવા તરફ બને તેટલુ લક્ષ રાખવુ. તેમ કરવામા મુખ્ય વૈષ્ણવે સત્સંગ કરવો જોઇએ, તે સત્સંગ કોઇ સારા સુજ્ઞ વૈષ્ણવોનો જોઇએ. તે ના મળે તો પછી પુસ્તકદ્વારા સત્સંગ કરવો. ચાલુ જમાનામાં એવા સુજ્ઞ વૈષ્ણવોના અભાવે ને દુઃસંગની પ્રબળતાએ કરી અન્યમાર્ગીય વિરૂદ્ધ અનેક પ્રકારના આક્ષેપો ઉઠે છે, તેથી તેમાં વૈષ્ણવો દોરાતા જાય છે. આવા અનેક કારણોથી સંપ્રદાય ક્ષીણ થાય છે. આ સ્થાને મારૂ એમ કહેવું નથી કે સુજ્ઞ વૈષ્ણવોનો સત્સંગ મળતો નથી, કેમકે "बहु रत्ना वसुंधरा" આ આધારે પૃથ્વી ઉપર કંઇક નર રત્નો છે. પણ "શ્રમ વગર શ્રેય નથી"

એટલે ખોળવા જવાનું નથી. તો આવાં કારણોથી હવે માત્ર પુસ્તકો પ્રસિદ્ધ શિવાય બીજો સારો રસ્તો મને યોગ્ય લાગતો નથી. કારણકે સંપ્રદાયના અમુક પુસ્તકો બહાર પડયાં હોય તો તે પૈકી કંઇ નહિ ને કંઇપણ પુસ્તક વાચવામાં તો આવેજ તો તેથી જ્ઞાનની અભીવૃદ્ધિ થાય છે. માટે પુસ્તકો પ્રસિદ્ધ કરવાના ઉપાયો યોજવા તરફ સુજ્ઞ વૈષ્ણવોનું ધ્યાન ખેંચુ છું.

વૈષ્ણવો ! દિવસે દિવસે સાહિત્યના પુસ્તકોનો પ્રચાર વધતો જાય છે. નૈતિક ઐતિહાસીક, સાંસારિક, ધાર્મિક, ડીટેકટીવ વગેરે નવલકથાઓના ભંડાર ખુલ્લતા જાય છે. નામદાર સરકારના વાર્ષિક રિપોર્ટમા તપાસતા પ્રતિવર્ષ પુસ્તકો પ્રગટ થયાની સંખ્યામાં બેહદ વધારો થતો જણાય છે. જ્યારે આપણા સંપ્રદાયનાં પુસ્તકો તરફ કોઇ લક્ષ પણ આપતું નથી. અરે ! તેના સામું પણ જોતા નથી. શુ તેથી તેમને કંઇ ગેરફાયદો થતો હશે ? શુ તેમને તેવા પુસ્તકો ઉપર અરૂચિ થતી હશે ? જો તેમ હોય તો જુઓ શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા.

श्रेयान् स्वधर्मो विगुणः परधर्मात्स्वनुष्ठितात्. (અધ્યાય ૧૮ શ્લોક ૪૭) તો તે આધારે તમારે પણ તમારા સ્વધર્મ તરફ લક્ષ રાખવુ જોઇએ. જુઓને ! **સસ્તું સાહીત્ય વર્ધક કાર્યાલય** એક તરફ સામાજીક સેવા ગંભીર ગર્જનાથી બજાવી રહ્યું છે. તો શુ આપણે પણ તેમ કરવા પ્રયત્ન નહિ કરવો ? અવશ્ય ! બને તેટલો તેમાં પણ ભાગ આપવો. એમ મારી પ્રાર્થના છે. નહિ કે, મોજ વિલાસમાં મચ્યા રહેવુ.

વૈષ્ણવો ! ગૃહસ્થ વૈષ્ણવો પ્રત્યે મારી અપીલ છે કે અમદાવાદ જેવા મોટા શહેરમાં આવુ "પુસ્તક પ્રસારક મંડળ" ખાતુ ઉઘાડવું જોઇએ. હાલમાં ઠેકઠેકાણે નૅાવેલો, વાર્તાઓ, માસીકો, પેપરો, વગેરેના વાંચન માટે લાયબ્રેરીઓ, ખુલ્લી મૂકાય છે, તો આપણે પણ

આપણા ધાર્મીક પુસ્તકોના વાંચનની એક લાયબ્રેરી ખોલવાની ખાસ આવશ્યકતા છે. જો તે ખોટ કોઇ સખી ગૃહસ્થ પુરી પાડશે તો તેને આર્થિક સાથે પારમાર્થિક બન્ને લાભ ભેગા મળશે. "સંપ્રદાયની સેવા થશે ને વૈષ્ણવોને ધાર્મીક જ્ઞાન મળશે."

કદાચ કોઇ કહેશે કે અમે શું કરીએ, એમાં તો હજારોની મદદ જોઇશે, તેનું શું કરીશું, પણ તેવું કંઇ છેજ નહિ, જેવુ ને જેટલુ કરી શકીએ તેટલું થાય છે. ઉક્ત પ્રસંગ માટે કદાચ કોઇની કંઇ અંશે ઇચ્છા થતી હોય. પણ મન સંકોચાતુ હોય કે આવી નજીવી રકમથી શુ થશે. તો તેમ નહિ કરતાં અમને ખબર આપશે તો તેમની ઇચ્છાનુસાર યોગ્ય બંદોબસ્ત કરી આપીશું. માટે સખી ગૃહસ્થો આ વિચાર તરફ પોતાનું ઔદાર્ય દીલ વાપરશે. તો આ લેખકની લેખીની સફળ થશે. એ વિનંતી કરી વિરમુ છુ. ઇતિ લયમ્ સુજ્ઞેષુ कीं बहुना.

લી. આપનો કૃપાકાંક્ષી

લલ્લુભાઈ છગનલાલ દેસાઇ.

વૈષ્ણવોને વિનંતિ.

આ પુસ્તક આપને મળે એટલે તે સંપૂર્ણ વાંચી ગયા પછી આ પુસ્તકમાં હોય નહિ તેવાં નવિન ધોળ-પદ તમને મોઢે આવડતાં હોય, તમે કોઇ ઠેકાણે સાંભળ્યાં હોય અથવા બીજા કોઇને મુખ પાઠથી આવડતાં હોય ને તે તમે જાણુતા હો તો, તસ્દી લેઇને ઉતારીને અમારા તરફ મોકલી આપશે. એટલે હવે પછી બીજી આવૃતિમાં તેને દાખલ કરીશું. દરેક વૈષ્ણવને અમારી નમ્ર વિનંતિ છે કે આ બાબત તેઓ સંપૂર્ણ લક્ષમાં લેઇ પોતાનાથી બનતું કરી ઓછામાં ઓછું એક ધોળ મોકલી આપી દાસને આભારી કરશે.

અનુક્રમણિકા.

શ્રી જમુનાંજીની આરતિ.

શ્રી યમુનાષ્ટકનું ધોળ.

પ્રકરણ ૪ થું.

શ્રીનાથજી આદિ સાતે સ્વરૂપનાં ધોળ તથા પદ.

શ્રીવ્રજચોરાશી કોશની પરિક્ર
માનું ધોળ,

પ્રકરણ ૫ મું.

નાર છેદનકે પદ,

છઠ્ઠીકે પદ,

પાલનેકે પદ,

ઢાઢીકે પદ,

શ્રીજન્માષ્ટમીનાં ધોળ

પ્રકરણ ૬ ઠું.

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીની વધાઈ તથા ધોળ,

પ્રકરણ ૭ મું.

પ્રકરણ ૮ મું.

પ્રકરણ ૯ મું.

પ્રકરણ ૧૦ મું.

પ્રકરણ ૧૧ મું.

પ્રકરણ ૧૨ મું.

પ્રકરણ ૧૩ મું.

પ્રકરણ ૧૪ મું.

પ્રકરણ ૧૫ મું.

अथ जन्म वैफल्य निरुपणाष्टक

પ્રકરણ ૧૬ મું.

ચાંદીના દાગીના બનાવનારી
પ્રખ્યાત પેઢી.

અમારી દુકાને ચોખ્ખી ચીનાઇ તથા ગામઠી ચાંદીના તરેહવાર જાતના દાગીના જેવા કે સાંકળાં, કલ્લા, ઘડીઆળના અછોડા, બટન, છડા, ચાહના કપ, રકાબી, ચમચા, પ્યાલા, તેમજ તરેહવાર જાતની ભેટ આપવા લાયક ફેન્સી ચીજો જેવી કે અત્તરદાની, ગુલાબદાની, સોને રસેલી ફેન્સી ચીનાઇ ડબ્બીઓ નાની, મોટી, સાદી તેમજ ચીત્રેલી થાળીઓ, વગેરે ઘણી પ્રકારના ચાંદીના દાગીના બેહદ સસ્તા ભાવે ખાત્રીપૂર્વક મળશે. તેમજ વૈષ્ણવોપયોગી ચીજો, શ્રી ઠાકોરજીની સેવામાં વાપરવાલાયક જેવી કે તરેહવાર જાતનાં રમકડાં, ખીલોનાં, કટોરા, કટોરીઓ, ઝારી, બંટા તથા શ્રી ઠાકોરજીની પીઠક માટેનાં ચાંદીનાં ચોકઠાં વગેરે સેવોપયોગી ઘણી પ્રકારની ઉમદા ચીજો, ખાત્રીપૂર્વક કીફાયત ભાવથી મળશે. બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે. અમારો દાગીનો પાછો લાવશો ત્યારે અંકોડાની ચાંદીના બજાર ભાવથી તોલે ૦ા આનો કાપી પાછો લેઇશું તો અમારા માનવંતા ગ્રાહકોને એક વખત અમારી દુકાને પધારવા વિનંતી કરીએ છીએ.

મળવાનું ઠેકાણું.

લવાર ભીખાભાઈ ત્રીકમદાસ.

રાયપુર ચકલામાં મહાદેવ સામે—અમદાવાદ.

વિનંતી પત્ર.

વૈષ્ણવ બંધુઓ !

આ એક લઘુ પુસ્તક આપની પવિત્ર સેવામાં મૂકું છું તેને હર્ષથી વધાવી લેશો ને તે ખાતે જે સુચના વગેરે કરવાની હોય તે જણાવશો.

હવે પછી મારા તરફથી સસ્તામાં સસ્તી કીંમતે (સસ્તા સાહીત્યની યોજનાના આધારે) સાંપ્રદાયીક નવીન પુસ્તકો પ્રાચીન ગ્રંથોના શોધનમાંથી અત્રાર નવાર બહાર પડયાં કરશે હવે પછીનુ પુસ્તક નવા વર્ષની શરૂઆતમાંજ બહાર પડશે, તો સુજ્ઞ વૈષ્ણવો તેના અત્યારથીજ ગ્રાહક થઈ મદદ આપશે. ગ્રાહક થનારે નીચેની હકીકતો સ્પષ્ટ લખવા ચુકવું નહીં.

નામ ____

ઠેકાણું ________ ગામ ________ પોસ્ટ ________ જીલ્લો ________

ઉપર પ્રમાણેની સંપૂર્ણ હકીકતથી પોતાનુ નામ નોંધાવવું અગાઉથી થનાર ગ્રાહક પાસેથી મૂળ કીંમત કરતાં બે આના ઓછા લેવામાં આવશે.

ચંગપોળ–ખતરી પોળ } લી. આપનો દર્શનાભિલાષી
અમદાવાદ. } લલ્લુભાઈ છગનલાલ દેસાઈના
દિનતાપૂર્વક જયશ્રીકૃષ્ણ.

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

॥ श्रीद्वारकेशो जयति ॥

ધોળ તથા પદ સંગ્રહ

પ્રકરણ ૧ લું.

मंगलाचरण.

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीगोवर्द्धन[1]नाथ पाद युगलं हैयंगवीन[2] प्रियं ।
नित्यं श्रीमथुराधिपं[3] सुखकरं श्रीविट्ठलेशं[4] मुदा ॥
श्रीमद्द्वारवतीश[5] गोकुलपती[6] श्रीगोकुलेंदुं[7] विभुं ।
श्रीमन्मन्मथमोहनं[8] नटवरं[9] श्रीबालकृष्णं[10] भजेत् ॥ १ ॥

---

૧ શ્રીનાથજી, ૨ શ્રીનવનીતપ્રિયાજી, ૩ શ્રીમથુરેશજી, ૪ શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજી, ૫ શ્રીદ્વારકાનાથજી, ૬ શ્રીગોકુલનાથજી, ૭ શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી ૮ શ્રીમદનમોહનલાલજી, ૯ શ્રીનટવરલાલજી, ૧૦ શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજી,

चिंतासंतानहंतारो यत्पादांबुजरेणवः ।
स्वीयानां तान्निजाचार्यान्प्रणमामि मुहुर्मुहुः ॥ २ ॥

यदनुग्रहतोजंतुः सर्वदुःखाति गो भवेत् ।
तमहंसर्वदावंदे श्रीमद्वल्लभनंदनम् ॥ ३ ॥

सायं कुंजालयस्थासन मुपविलसत् स्वर्णपात्रं सुधौतं ।
राजद्यज्ञोपवीतोपरितनवसन गारमांभोजवक्त्रं ॥
प्राणानायम्य नासापुटनिहितकरं कर्णराजद्विमुक्तं ।
वंदेर्धोन्मीलिताक्षं मृगमद तिलकं विठ्ठलेशं सुकेशं ॥४॥

श्रीमद्गिरिधर [१२]गोविंद [१३]बालकृष्णाख्य [१४]वल्लभान् ।
[१५]रघु[१६]यदुकुलाधीशौ [१७]घनश्यामाञ्नमाम्यहं ॥ ५ ॥

---

૧૧ શ્રીગિરિધરજી, ૧૨ શ્રીગોવિંદજી, ૧૩ શ્રીબાલકૃષ્ણજી, ૧૪ શ્રીગો-કુલનાથજી, ૧૫ શ્રીરઘુનાથજી, ૧૬ શ્રીજદુનાથજી, ૧૭ શ્રીઘનશ્યામજી. એ રીતે શ્રીનાથજી આદિ સાતે સ્વરૂપ શ્રીમાહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંઇજી આદિ સાતે બાળકોને દંડવત કરવા

વૈષ્ણુવોનું નિત્ય, નૈમિત્તિક કર્મ.

વૈષ્ણુવોએ ઉષ કાળમાં ઉઠવું. (પાછલી પાંચ ઘડી રાત્રિ બાકી હોય તે સમયને ઉષ:કાળ કહે છે.) તે સમયે ઉઠી પ્રથમ માળા તથા અધિકાર પ્રમાણે લીધેલા ઉપવીતને સભાળી તેનાં દર્શન કરવાં. બૃહન્નારદીય પુરાણુમાં કહ્યું છે કે:-

ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय परब्रह्म विचिन्तयेत् ॥

બ્રાહ્મમુહૂર્તમાં એટલે ઉપર દર્શાવેલા કાળમા ઉઠી, પરબ્રહ્મ એટલે શ્રીકૃષ્ણુચંદ્રનું હૃદયમાં પરિચિંતન કરવુ વળી કહ્યું છે કે:-

वंदे सर्वोपनिषदां सारमेकपदास्थितम् ।
करस्फुरन्मुरालिका श्यामलं ब्रह्मकोमलम् ॥

સર્વે ઉપનિષદોના સારરૂપ અને એક ચરણારવિંદે કરીને સ્થિત એવા સુશોભિત શ્રીહસ્તમાં મોરલી ધારણુ કરનાર, મેઘશ્યામ પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણ, તેમનું ધ્યાન ધરી વદન કરવુ. પછી નીચે પ્રમાણે નામોનાં ઉચ્ચારણુ કરવાં:-

૧ શ્રીગોવર્ધનનાથજી, ૨ શ્રીનવનીતપ્રિયાજી, ૩ શ્રીમથુરેશજી, ૪ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, ૫ શ્રીદ્વારકાનાથજી, ૬ શ્રીગોકુલનાથજી, ૭ શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી, ૮ શ્રીમદનમોહનજી, ૯ શ્રીબલદેવજી, ૧૦ શ્રીયમુનાજી, ૧૧ શ્રીગિરિરાજજી, ૧૨ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી, ૧૩ ગોસ્વામિ શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી, (તેમના પુત્ર) ૧૪ શ્રીગિરધરજી, ૧૫ શ્રીગોવિંદરાયજી, ૧૬ શ્રીબાલકૃષ્ણુજી, ૧૭ શ્રીગોકુલનાથજી, ૧૮ શ્રીરઘુનાથજી, ૧૯ શ્રી

યદુનાથજી, ૨૦ શ્રીઘનશ્યામજી અને ૨૧ પોતાના ગુરૂદેવ. આમ એકવીશ નામોના ઉચ્ચારણ કરવા, તે પછી દેહકૃત્ય કરવું.

શૌચ—શૌચનેમાટે જળનું મોટું પાત્ર ભરીને, યથાવકાશ ઘરથી અથવા ગામથી દૂર શૌચ કરવા જવું દેવભૂમિ, નદી, તળાવ, રાજમાર્ગ વગેરે સાર્વજનિક ઉપયોગના સ્થાનમાં શૌચ કરવામાટે કદી પણ બેસવું નહિ. શૌચ કરવા બેસતા પહેલાં વસ્ત્રથી મોં, નાક તથા માથાને વીટવું. ઉપવીત જમણે કાને ચઢાવવું.

एका लिंगे गुदे पंच तथा वामकरे दश ।
उभयोः सप्त दातव्याः पादयोस्तु त्रिभिस्त्रिभिः ॥

અર્થ—મૂત્ર ઇંદ્રિયને એકવાર, ગુદાને પાંચવાર, ડાબા હાથને દશવાર, ફરી બેઉ હાથ ભેગા કરીને સાતવાર માટી સહિત જળથી ધોવા. તે પછી કોગળા કરવા. કોગળાનો વિધિ—

मूत्रे पुरीषे भुक्तांते रेतःप्रस्रवणे तथा ।
चतुरष्ट द्विषट्‌द्व्यष्टगंडूषैः शुद्धिमाप्नुयात् ॥

અર્થ—પિશાબ કરીને ચાર, શૌચ કરીને આઠ, જમ્યા પછી બાર, વિષયના અંતમાં સોળ કોગળા કરવાથી શુદ્ધ થવાય છે.

દંતધાવન—દાતણ કરવાનો વિધિ—

अपामार्गं बादरं वा द्वादशांगुलमव्रणम् ।
कनिष्ठांगुलिवत्स्थूलं पर्वार्धकृतकूर्चकम् ॥

અર્થ—અંઘાડો અથવા બોરડી વગેરે વૃક્ષના દાતણ બાર આંગળ લાંબા, ટચલી આંગળીના ટેરવાં જેટલા જાડા લેવા.

દાતણુની સ્તુતિનો શ્લોક—

आयुर्बलं यशो वर्चः प्रजापशुवसूनि च ।

ब्रह्म प्रज्ञां च मेधां च त्वन्नो देहि वनस्पते ॥

અર્થ—હે વનસ્પતે ! તું મને આયુષ્ય, બળ, યશ, કાન્તિ, પ્રજા, પશુ, દ્રવ્ય, જ્ઞાન તથા બુદ્ધિ આપ. આ શ્લોક ભણી દાતણુ કરવું. પછી બાર કોગળા કરી મુખ શુદ્ધ કરવું. વ્રતને દિવસે કાષ્ટનું દાતણુ કરવુ નહિ, પણ સારી રાખથી દાત ઘસીને દાતણુ કરવુ

સ્નાન—નાહાવાનો વિધિ—પ્રથમ આંખે જળ લગાડી, ચોટલીની ગાઠ વાળી પ્રાણાયામ કરવો. પછી નીચે પ્રમાણે સંકલ્પ કરવો:-

ममोपात्तदुरितक्षयद्वारा श्रीकृष्ण प्रीत्यर्थं सकल कर्म-
योग्यतासिद्ध्यर्थे प्रातःस्नानमहं करिष्ये ॥

પછી ગંગાદિક તીર્થોનું આવાહન કરવુ તેનો મંત્ર—

पुष्कराद्यानि तीर्थानि गंगाद्याः सरितस्तथा ।

आगच्छंतु पवित्राणि स्नानकाले सदा मम ॥

श्रीकृष्णवल्लभे देवि यमुने पापहारिणि ।

सेवायै स्नातुमिच्छामि जलेऽस्मिन्सन्निधिं कुरु ॥ .

આ મંત્ર ભણી ત્રણવાર સ્નાન કરવુ ટાઢા જળથી કોગળા કરી અંતરમાં શ્રીહરિસ્મરણપૂર્વક સ્નાન કરવું. નહાતી વખતે પગના જળનો તથા એઠાજળના છાટાનો બચાવ રાખવો. બોલવુ નહિ. નાહ્યા પછી અંગુછાથી પહેલાં મોઢું લૂછવુ, પછી આખું શરીર લૂછવુ. પછી ધોએલાં શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરવા, તથા ઓઢવાં. પછી આસન ઉપર

બેસી દેહની શુદ્ધિ માટે ભગવાનનું ચરણામૃત મુખમાં લેવું, પછી આંખે તથા કપાળે લગાડવું. પછી શુદ્ધ જળથી આચમન કરી, ચોટલીની ગાંઠ બાંધવી.

તિલક—પછી ભગવાનના પ્રસાદી કેસર, કુમકુમ, ચંદન ઇત્યાદિમાં ગોપીચંદન મેળવી વૈષ્ણવોએ બાર સ્થાનોમાં બાર તિલક કરવાં.

दंडाकारं ललाटे स्यात् पद्माकारं तु वक्षसि ।
वेणुपत्रनिभं बाह्वोरन्यद्दीपाकृति स्मृतम् ॥

અર્થ—લલાટમાં દંડાકૃતિ એટલે ભગવાનના ચરણના આકારનું તિલક કરવું. વક્ષ:સ્થલ એટલે હૃદયમા બીડેલા કમળના આકારનું તિલક કરવુ, બે બાહુપર વાસના પત્રના આકારના તિલક કરવાં અને બાકીનાં ઠેકાણાઓમાં દીવાની જ્યોતિના આકારનાં તિલક કરવા. તિલક કરતી વખતે નીચે પ્રમાણે ભગવાનના નામોનો ઉચ્ચાર કરવો.

૧ લલાટમાં તિલક કરતાં "केशवायनम केशव ध्यायामि" ૨ દુંટીપર કરતાં "नारायणायनम नारायण ध्यायामि" ૩ હૃદયમાં કરતા "माधवायनमः माधव ध्यायामि" ૪ કંઠમાં કરતા "गोविंदायनमः गोविंदं ध्यायामि" ૫ જમણી કેડે "विष्णवेनमः विष्णुं ध्यायामि" ૬ જમણે હાથે કરતા "मधुसूदनायनमः मधुसूदनध्यायामि" ૭ જમણા કાનની મૂળે કરવા "त्रिविक्रमाय नमः त्रिविक्रमं ध्यायामि" ૮ ડાબી કેડે કરતાં "वामनायनमः वामन ध्यायामि" ૯ ડાબે હાથે કરતાં "श्रीधरायनमः श्रीधरं ध्यायामि" ૧૦ ડાબા કાનના મૂળે કરતા "हृषीकेशायनमः हृषीकेशं ध्यायामि" ૧૧ પીઠે કરતાં "पद्मनाभायनम· पद्मनाभं ध्यायामि" ૧૨ બોચીએ કરતાં "दामोदरायनमः दामोदर ध्यायामि" એ પ્રમાણે બાર

ઠેકાણે ભગવાનના દ્વાદશનામ લેઈ તિલક કરવા. બાકી રહેલા કુમકુમ ને ધોઇને તે જળ "वासुदेवायनमः" એ મંત્ર ભણી માથે ચઢાવવું. બ્રાહ્મણોને ઓંકાર (પ્રણવમંત્ર) પૂર્વક ઉપર લખેલા નામોભણી તિલક કરવાનો નિષેધ નથી એમ ઉપનિષદ્‌માં કહ્યુ છે

મુદ્રા:—પછી શીતળ ગોપીચંદનની મુદ્રા ધારણ કરવી. તેનો વિધિ વૈષ્ણવોએ તિલક મુદ્રા ધારણ કર્યા સિવાય કોઇ પણ સત્કર્મો કરવા નહિ તે વિષે બૃહન્નારદીય પુરાણમા વચન છે કે:—

शंखचक्रादिरहितः पूजां यस्तु समाचरेत् ।
निष्फलं पूजनं तस्य हरिश्चापि न तुष्यति ॥

અર્થ—ગોપીચંદનની શંખ, ચક્રાદિક મુદ્રાથી રહિત થઇ જે ભગવાનનુ પૂજન કરે છે, તેનું પૂજન નિષ્ફળ થાય છે. અને શ્રીહરિ પણ તેના ઉપર પ્રસન્ન થતા નથી.

મુદ્રા કયા કયા અંગમા કયી કયી ધારણ કરવી તેનો વિધિ. જમણા હાથના મૂળમા એટલે ખભાથી સહેજ નીચે ચાર ચક્ર, તેની નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, તેની નીચે એક શંખ તેની નીચે ફરી એક નામમુદ્રા અને તેની આજુબાજુ બએ મળી ચાર પદ્મ ધારણ કરવાં. એજ રીતે જમણા સ્તન ઉપર વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્ર ઉપરા ચાપરી કરવાં, વચ્ચે રાખેલા માગમાં એક એક એમ બે શંખ કરવા, તેની આજુબાજુ બએ મળી ચાર પદ્મ કરવા. ફરી હૃદયમાં એક નામમુદ્રા કરવી, તેની હેઠળ આજુબાજુએ મળી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ કરવી. પછી લલાટમાં તિલકની વચ્ચે નાકના મૂળમાં એક ગદા કરવી, તેના ઉપરાઉપરી માથાના વાળ સૂધી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ કરવી, પછી ડાબે હાથે ખભાની હેઠળ ચાર શંખ, તેની હેઠળ એક નામમુદ્રા,

તેની હેઠળ એક ચક્ર, તેની હેઠળ ફરી એક નામમુદ્રા અને તેની આજુ-બાજુ બએ મળી ચાર ગદાઓ કરવી. તેજ પ્રમાણે ડાબા સ્તન ઉપર ઉપરાઉપરી વચમા માગ રાખી ત્રણ ચક્રો કરવા, રાખેલા માગમા એક એક મળી બે શંખ કરવા, અને તેની આજુબાજુએ બએ મળી ચાર ગદાઓ કરવી. ફરી જમણા કાનની નીચેથી કંઠ સૂધી જરા જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવા. તેજ રીતે ડાબા કાનની નીચેથી કંઠ સૂધીમાં વચ્ચે જરા જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવા, અને કંઠના તિલકની વચ્ચે એક ચક્ર કરવું. પછી નાભી ઉપર તથા જમણી ડાબી બન્ને કેડો ઉપર તથા પુઠ ઉપર તથા પાછળ ખોચીપર તથા તાળવાપર એક એક ચક્ર કરવું.

ભગવત્સેવાના પ્રકાર.

વૈષ્ણવોને ભગવત્સેવા કરવી એ મુખ્ય ધર્મ છે. જે ગાદી-ના સેવક હોય તે ગાદીના શ્રીમદાચાર્યચરણ ગુરૂદેવ પાસે પ્રાતઃ-કાળથી શયનપર્યંતની સેવાવિધિ સમજી લઇ પછી પોતાના ઘરમા શ્રીનીસેવા પધરાવવી. ઋતુઅનુસાર પૂર્ણ પ્રીતિપૂર્વક સેવા કરવી. રાજસેવા કરવાના સર્વ પ્રકારે પોતાને અનુકુળતા ન હોય તો, વૈષ્ણ-વોએ પોતાના શ્રીગુરૂદેવના સેવ્ય સ્વરૂપની છબી ઘરમા પધરાવી તેમની સેવા કરવી. ઘરમા મંદિર હોય તો તેમા એક નાનુ સીંહાસન મંદિ-રના વેત પ્રમાણે રાખી, તે ઉપર રૂઇએલ ગાદી તકીઆ મૂકી, તેપર એક મલમલની ચાદર બીછાવવી. મુખવસ્ત્ર તકીઆપર ધરી રાખવુ. પાઠના તકીઆપર મલમલનુ સુવાળુ વસ્ત્ર ઘડી વાળી ધરવુ. પછી ગાદીપર શ્રીનાથજી આદી ચિત્રજીને પધરાવવા. ઋતુને અનુસરતા વસ્ત્ર ધરાવવા. ગુંજાની માળા ઇત્યાદિ જે શૃગાર હોય તે ધરવા. તે ઉપર મુગટ ટીપારો મોરપીંછ ઇત્યાદિ ધરવાં. શ્રીમસ્તક ઉપર પાગ ધરવી

પછી ફૂલની માળા ધરી, તુલસી ચરણાર્વિંદમાં સમર્પવાં. વેણુજી હોય તે ધરાવવાં. શુદ્ધ પવિત્ર જળ ઝારી ભરવાસારૂ લાવી રાખ્યું હોય, તેમાથી ઝારી ભરી, તેપર વસ્ત્ર વીટી પડધાપર ધરવી. પછી શ્રીપ્રભુજીને દર્પણ દેખડાવવુ. પછી મેવો તથા મીશ્રી યથાશક્તિ જે સમયે જે સિદ્ધ હોય તેનો એક કટોરીમાં ભોગ ધરવો. મંદિરના દ્વાર મંગળ કરી બહાર બેસી પ્રાર્થના કરવી કે હે પ્રભો ! શ્રીમહાપ્રભુજીની કાનીથી તથા શ્રીગુરૂદેવની કાનીથી ભોગ આરોગશો. પછી અષ્ટાક્ષર મંત્રની પાચ માળા તથા પોતાના શ્રીગુરૂદેવના નામની એક માળા અવશ્ય ફેરવવી શ્રીમદ્‌ભાગવત શ્રીમદ્‌ભગવદ્‌ગીતા તથા ષોડશ ગ્રંથ જો વાચતા આવડતા હોય તો તેનો યથાશક્તિ પાઠ કરવો.

ગદ્ય પંચાક્ષર મંત્ર જપ કરવા જેવી અપરસ હોય તો તેનો પણ દરરોજ જપ કરવો જો તેવી અપરસ ઘરમાં નહિ રહે ? [illegible] તો નદી, તળાવ, વાવ કે જે જળાશય નજીક હોય તો તેમા સ્નાન કરી ગદ્ય, પંચાક્ષર મંત્રનો જપ જરૂર કરવો.

વર્ણાશ્રમ ધર્માનુસાર સંધ્યા, ગાયત્રીનો જપ વગેરે જે વૈદિક નિત્ય કર્મ કરવાના હોય તે સેવાના અવકાશમા કરવાં. ત્રણ તાલી વગાડી ભોગ સરાવવો આચમન મુખવસ્ત્ર કરાવી બીડી ધરાવવી ઝારી ફરી ભરીને ધરવી. શ્રીના દર્શન તથા ચરણસ્પર્શ કરી પછી સુખશય્યામા અથવા ઝાપીમા પોઢાડવા મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી દંડવત્ પ્રણામ કરવા. પછી બ્રાહ્મણ હોય તો તેમણે પ્રસાદી અન્નથી બલી, વૈશ્વદેવ કરવો, મધ્યાન્હ સમયે કોઇ અતિથી આવ્યો હોય તો તેને અવશ્ય પ્રથમ મહાપ્રસાદ લેવડાવવો આ ગૃહસ્થાશ્રમીઓનો ધર્મ છે. અતિથિ વખતે ન મળે કે હમેશાં તેને પ્રસાદ લેવડાવવાની પોતાની શક્તિ ન હોય તો ગૌગ્રાસ વિશેષ કાઢવો પછી મહાપ્રસાદ લેવો.

વૈષ્ણવોએ કદિ પણ અસમર્પિત એટલે અણપ્રસાદી વસ્તુ ખાનપાનમાં વાપરવી નહિ. સિદ્ધાંતરહસ્ય ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ અસમર્પિત વસ્તુ સર્વથા વર્જન કરવાની આજ્ઞા કરી છે.—

असमर्पितवस्तूनां तस्माद्वर्जनमाचरेत् ॥

કદાપિ ઉપર લખેલો પ્રકાર પ્રવાસ, આશૌચ વગેરે ખરી અડ-ચણના કારણથી ન પળાય તો, સંપ્રદાયના ચાલતા સદાચાર પ્રમાણે ભગવત્પ્રસાદ તથા ભગવત્પ્રસાદી તુળસી તથા ભગવચ્ચરણામૃત ઉપ-યોગના પદાર્થોમાં મેળવીને તેમાનો દોષ મટાડી, પ્રસાદી કરી ઉપયો-ગમા લેવા. આણેલા સર્વ પદાર્થોમાંથી, થોડો ભાગ પણ પ્રથમ પોતાના ઉપયોગમાં લીધો હોય તો તેમાનો બાકીનો ભાગ તે અર્ધ-ભુક્ત કહેવાય છે. તેવા અર્ધભુક્ત પદાર્થોનો વૈષ્ણવોએ શ્રીપ્રભુની સેવામાં ઉપયોગ ન કરવો. એવી "સિદ્ધાંત રહસ્ય' ગ્રંથમાં શ્રીમહા-પ્રભુજીએ આજ્ઞા કરી છે.

સાંજે સેવા આદિ કર્મો કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ સાંજે સ્નાન કરી, પાછળ બતાવ્યા પ્રમાણે તિલકમુદ્રા ધારણ કરી, સેવામાં તત્પર થવું ઉત્થાપનથી શયન પર્યંતની સઘળી સેવા સ્નેહપૂર્વક કરવી. શયન થયા બાદ બહાર આવી, પોતાના વર્ણાશ્રમ પ્રમાણે સાયંસંધ્યા ગાયત્રી તથા અષ્ટાક્ષર પંચાક્ષરનો જપ, નિત્યપાઠ યથાવિધિ કરવા. પછી મહાપ્રસાદ લઇ પ્રથમ લખ્યા પ્રમાણે મુખશુદ્ધિ કરી બીડી લઇ સ્વસ્થ થવું પછી ગામમાં ભગવત્ મંડળી કે સત્સમાગમ જ્યાં થતો હોય ત્યાં વૈષ્ણવ બ્રાહ્મણને મુખે શ્રીમદ્ભાગવત, શ્રીસુબોધિની, તત્વ દીપ નિબંધ, ષોડશ ગ્રંથ સિદ્ધાંત ગ્રંથનું સારી રીતે શ્રવણ કરવું. સંસ્કૃત ગ્રંથો વાંચી સંભળાવનાર ન મળે તો તેનાં ભાષાંતરો તથા

૫૧૨૧

સંસ્કૃત ગ્રંથોના સિદ્ધાંતથી વિરૂદ્ધ ન હોય તેવા ભાષા ગ્રંથો વાંચવા, સાંભળવા તથા મનન કરવા. વેદ, ગીતા, ભાગવત, નારદપંચરાત્રથી વિરૂદ્ધ ગ્રથોનું શ્રવણુ કદી કરવુ નહિ. ગામમાં તેવો સત્સમાગમ કોઇ ઠેકાણે ન થતો હોય તો ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પોતાના ઘરમાજ બધા કુટુંબીઓએ ભેગા મળી આગ્રહપૂર્વક સત્સમાગમ તથા ભગવત્કીર્તન સ્મરણુ કરવુ. એક દિવસ પણુ હરિકથા કીર્તન વિનાનો જવા દેવા નહિ. નારદપચરાત્રમા કહ્યુ છે કે—

तद्दिनं दुर्दिनं मन्ये मेघाच्छन्नं न दुर्दिनम् ।
यद्दिनं कृष्ण संलापकथापीयूष वर्जितम् ॥

અર્થ—શિવજી કહે છે કે હે પાર્વતિ ! વાદળે કરીને આચ્છાદિત દિવસ તેને હું દુર્દિન માનતો નથી, પણુ જે દિને શ્રીકૃષ્ણુસબંધી કથા વાર્તારૂપી અમૃતનું પાન કરવાનું ન મળે તે દિવસને હુ દુર્દિન (નકામો દિવસ) ગણું છુ માટે સત્સમાગમ કરવાનો નિત્ય નિયમ કદી પણુ ચૂકવો નહિ.

સૂવાનો વિધિ—યથાશક્તિ અષ્ટાક્ષરમંત્રનો જપ કરી પ્રથમ લખેલાં એકવીસ નામોનો ઉચ્ચારણુ કરી, ચર્ણામૃત લેઇ સૂવુ. ગૃહસ્થાશ્રમીઓએ શ્રીભગવાનમા સદૈવ ઉત્તમ પ્રકારનો સ્નેહ રાખે એવો સુલક્ષણુવાન્ પુત્ર ઉત્પન્ન થવાની ઇચ્છા રાખવી. એકાદશી, દ્વાદશી, અમાવાસ્યા, પૂનેમ, શ્રાદ્ધ વગેરે, વ્રત તથા પર્વના દિવસોમાં ગૃહસ્થાશ્રમીઓએ અવશ્ય જીતેદ્રિય રહેવુ.

વ્રત કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણુવોએ કયા અને કેટલા વ્રત કરવાં જોઇએ તેને માટે પદ્મપુરાણુના ઉત્તર ખંડમાં કહ્યું છે તે શ્લોકઃ—

कृष्णजन्माष्टमी रामनवम्येकादशीव्रतं ।
वामनद्वादशीतद्वन्नृहरेस्तु चतुर्दशी ॥
विष्णुपंचकमित्येवं व्रतं सर्वाघनाशनं ।
नित्यं नैमित्तिकं काम्यं विष्णुपंचकमेवहि ॥

અર્થ—કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી (૧) રામનવમી (૨) ચોવીસ એકાદશી મળીને એક વ્રત (૩) વામનદ્વાદશી (૪) નૃસિંહ ચતુર્દશી (૫) એ પાંચે વ્રતો વિષ્ણુસંબંધી છે, સર્વે પાપોને દૂર કરનારા છે. અને નિત્ય છે માટે એ પાંચે વ્રત વૈષ્ણવોએ અવશ્ય કરવા. તેથી બીજા અન્ય દેવતાના વ્રતો છે તે તે દેવતાના જે અનન્ય ભક્તો છે તેઓને તે કરવાનાં કહ્યા છે. વિષ્ણુ ભક્તોએ તો પોતાના ઇષ્ટ શ્રીકૃષ્ણચંદ્રને પ્રસન્ન કરવા સારૂ ઉપર લખેલા પાંચે વ્રતો અવશ્ય કરવા.

રામનવમી, વામનદ્વાદશી અને નૃસીંહ ચતુર્દશીના દિવસે ઉત્સવ અંતે પારણાં કરવાનો વિધિ કેટલીક ઠેકાણે છે; પણ વ્રત કરવાનો નિયમ તો છેજ. તેમજ એકાદશી વ્રત પણ અવશ્ય કરવું એમ શ્રી-આચાર્યચરણ શ્રી મહાપ્રભુજીએ ખાસ કરીને આજ્ઞા કરેલ છે. અને તે દશમી વિધા હોય તે ન કરવી પણ ઉદયાત્ હોય તેજ કરવી. અમુક એકાદશીનાં વ્રત કરવા ને અમુક ન કરવા એવું કંઇ પ્રમાણ નથી શ્રીમહાપ્રભુજીએ તો બધા વ્રત કરવા આજ્ઞા કરેલી છે. તેમા ન્યુનાધિક કંઇ છેજ નહિ.

માળા ધારણ કરવાનો વિધિ.

તુળસીની માળા (કંઠી) ધારણ કરવી તે વિષે નિર્ણયસિંધુમાં પુરાણનું વાક્ય-

निवेद्य केशवे मालां तुलसीकाष्ठसम्भवां ।

वहते यो नरो भक्त्या तस्य नैवास्ति पातकम् ॥

અર્થ—તુળસીના કાષ્ટથી બનેલી માળા શ્રીહરિને પ્રથમ **અર્પણ** કરીને પછી જે, તે માળાને ભાવસહિત પેરે છે તેના શરીરમા પાતક રહેતું નથી. એ મત્રથી ભગવાનને ધરાવીને પ્રસાદી કરવી પછી તે માળા ધારણ કરવી તેનો મત્ર નિર્ણયસિધુમા પુરાણનો શ્લોક -

तुलसीकाष्ठसम्भूते माले कृष्णजनप्रिये ।

बिभर्मि त्वामहं कंठे कुरु मां कृष्णवल्लभम् ॥

એ મંત્ર ભણીને માળા પહેરવી—તુળસીમાળાનુ માહાત્મ્ય સ્કદપુરાણના માર્ગશીર્ષ મહાત્મ્યમાનો શ્લોક —

तुलसीकाष्ठमालाभिर्भूषितः पुण्यमाचरेत् ।

पितॄणां देवतानां च कृतंकोटिगुणं कलौ ॥

અર્થ—પિતૃકાર્ય અને દેવકાર્યને વિષે તુળસીની માળા પેહેરીને કાર્ય કરે તો તેને કળીયુગમા કોટીગણુ ફળ મળે છે. તુળસીની માળા સદેવ ધારણ ન કરે તો દોષિત થવાય છે, તે વિષ સ્કદપુરાણમા લખ્યુ છે કે

येषां न तुलसीमाला ते नरा मूढमानसाः

अन्नं विष्टा जलं मूत्रं पीयूषं रुधिरं भवेत् ॥

अतस्सर्वेषु कालेपु न त्याज्या कंठमालिका ।

क्षणार्धं तद्विहीनो यः विष्णुद्रोही न संशयः ॥

અર્થ—જેણે કઠમાં તુળસીની માળા ધારણ કરી નથી તેને મૂઢબુદ્ધિવાળા જાણવા, અને તે અન્ન ખાય છે તે વિષ્ટા બરાબર છે,

અને જળનુંપાન કરે છે તે મૂત્ર બરાબર છે; અને દૂધ પીએ છે તે લોહિ બરાબર છે એ કારણ માટે કંઠમાંથી તુળસીમાળાનો કોઇપણ કાળે ત્યાગ ન કરવો, જો અર્ધક્ષણ માત્ર પણ ત્યાગ કરે તો શ્રીવિષ્ણુ નો દ્રોહી થાય છે. તેમાં સંશય નથી.

વૈષ્ણવોએ ત્યાગ કરવાલાયક વસ્તુઓ.

જે વસ્તુ શાસ્ત્રમા નિષેધ કરેલી હોય તેનો પ્રયત્ને કરીને ત્યાગ કરવો. કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સરતા એ છએ દુર્ગુણોનો ત્યાગ કરવો. પરસ્ત્રી નર્ક સમાન ગણી કદાપિ તેનો સંગ કરવો નહી,તેમજ દુર્જન બહિર્મુખ અને નાસ્તિકનો સગ કરવો નહિ, માતા, બેન, દીકરી વગેરે કોઇ પણ સ્ત્રીની સાથે એકાંતમાં બેસવું નહિ, તેમજ ગુહ્ય ભાષણ કરવું નહિ. પરસ્ત્રીનો સંગ આ લોક અને પરલોકમાં નાશ કરનારો છે. દશમીના વેધવાલી એકાદશી કરવી નહી. જયંતી વ્રતો વિધા તિથિઓ મા કરવાં નહીં. તામસી આહાર કરવો નહીં, સૂતકીનુ અન્ન, એકાદ શાહનું ભોજન, બારમાનું ભોજન, પ્રેતભોજન વગેરેનો ત્યાગ કરવો. લશણ, ડુંગળી (કાંદા) ગાજર, કાળીંગડુ, તડબુચ્યુ રાતો મૂળો, ઘેળુ વંત્યાક તથા કેફ ચઢે એવા પદાર્થોનો ત્યાગ કરવો. જુગાર રમવો નહિ નિષિદ્ધ આહાર કરવાથી બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાય છે ને બુદ્ધિનો નાશ થવાથી આત્માનો નાશ થાય છે. વળી શ્રીમહાપ્રભુજીએ નિબંધમાં પણ આજ્ઞા કરી છે તે શ્લોક—

स्वधर्माचरणं शक्त्या । विधर्माच्च निवर्तनम् ॥

इंद्रियाश्वविनिग्राहः । सर्वथा न त्यजेत्त्रयम् ॥

અર્થ—પોતાની શક્તિ પ્રમાણે સ્વધર્મનુ આચરણ કરવું, અને વિધર્મથી (ધર્મથી ઉલટુ તે વિધર્મ) દૂર રહેવુ, તથા ઇંદ્રિયરૂપી ઘોડાને નિયમમાં રાખવો. એ ત્રણનો કોઈપણ પ્રકારે ત્યાગ કરવો નહિ.

પ્રકરણ ૨ જું.

પ્રાતઃસમયથી સાંજ સુધી બોલવાનાં પદ.

રાગ ભૈરવ. પદ ૧ લું.

પ્રાત સમય ઉઠી કરીએ શ્રી લક્ષ્મણ સુત ગાન.
પ્રગટ ભયે શ્રી વલ્લભ પ્રભુ દેત ભક્તી દાન. ૧.
શ્રી વિઠ્ઠલેશ મહાપ્રભુ રૂપકે નિધાન,
શ્રી ગિરિધર શ્રી ગિરધર ઉદય ભયો ભાન. ૨.
શ્રી ગોવિંદ આનંદકંદ કહા બરનો ગુણ ગાન,
શ્રી બાલકૃષ્ણજી બાલકેલી રૂપહી સુહાન. ૩.
શ્રી ગોકુળનાથ પ્રગટ કીયો મારગ વખાન,
શ્રી રઘુનાથ લાલ દેખ મન્મથહી લજાન. ૪.
શ્રી યદુનાથ મહાપ્રભુ પૂરણ ભગવાન,
શ્રી ઘનશ્યામ પૂરણ કામ પોર્થીમેં ધ્યાન. ૫.
પાંડુરંગ વિઠ્ઠલેશ કરત વેદગાન,
પરમાનંદ નિરખી લીલા થકે સુરવિમાન. ૬

રાગ ભૈરવ. પદ ૨ જું.

જે જે શ્રી વલ્લભ પ્રભુ શ્રી વીઠ્ઠલેશ સાથે.
નિજ જનપર કરત કૃપા ધરત હાથ માથે,

દોષ સમે દુર કરત, ભક્તીભાવ હીયે ધરત,
કાજ સમે સરત સદા ગાવત ગુણ ગાથે. ૧.

કાહેકો તુ દેહ દમત, સાધનકર મૂરખજન;
વિદ્યમાન આનંદ તજ ચલત કયો અપાથે ૨.

રસીક ચરણ શરણ સદા, રહેતહે બડભાગી જન.
અપનો કર શ્રી ગોકુળપતી, ભરત તાડી બાથે ૩.

પદ ૩ જું.

જે જે જે શ્રી વલ્લભનંદ, સકળ કળા શ્રી વૃંદ્રાવન ચંદ ૧.
નિગમ ઉચ્ચારત ન લહે પાર, સો ઠાકોર શ્રી અંકાજીકે દ્વાર ૨.
શેષ સહસ્ત્ર મુખ કરત ઉચ્ચાર, વ્રજજન જીવન પ્રાણ આધાર. ૩.
લીલાહી ગિરિધાર્યો હાથ, છીતસ્વામી શ્રી વીઠ્ઠલનાથ ૪.

પદ ૪ થું.

જે જે જે શ્રી વલ્લભનદન સુરનર મુની જાકી પદ રજ વંદન. ૧.
માયાવાદ કીયે જુનિકદન નામ લીયે કાટત ભવ ફદન. ૨.
પ્રગટ પુરષોતમ ચરચત ચદન કૃષ્ણદાસ ગાવત શ્રુતી છદન ૩.

રાગ બીભાસ પદ ૫ મું.

પ્રાતસમે શ્રી વલ્લભ સુતકો ઉઠતહી રસના લીજીયે નામ. ૧.
આનંદકારી પ્રભુ મહા મગળકારી અશુભ હરનજન પૂરણ કામ. ૨.
યાહીલોક પરલોક કે બધુ કો કહી શકે તીહારે ગુણ ગ્રામ. ૩.
નંદદાસ પ્રભુ રસીક શીરોમણી રાજ કરો શ્રી ગોકુલ સુખ ધામ. ૪.

*પદ ૬ ઠું.

શ્રીહરિ નરહરિ કૃષ્ણ કરૂણા કરી, રાખ્ય રાધાવર ચરણ શરણે,
શોક મોહે ગયા જન્મ સઘળા વૃથા, દૃષ્ટ ચીંતા કરી ઉદર ભરણે ૧.
દેહ ઇંદ્રી પ્રાણ અંત કરણ દારા ધન, સોપીયા શરણ તારે,
જીવવિદ્યા ધર્મ સર્વ શ્રીનાથજી તુ, તુજ વિના અવર નહિ વસ્તુ માહારે. ૨.
મારે માત તુ, તાત તુ, ભ્રાત તુ ભૂધરા, તુજ વિના અવર કોને ન જાણું;
દાસ હું નાથ તુ એમ જાણી સદા, દ્વાર બેઠો તાહારા ગુણ વખાણું ૩.
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ ભૂતળે પ્રગટીને, પુષ્ટિ માર્ગ વિશદ કરશે;
દૈવી નિજ જીવ જે શરણ જે આવશે, વિના સાધન ઉદ્ધાર કરશે. ૪.
માટે શરણ દ્યો શ્રીહરિ દિન જાણી કરી, સર્વથા દાસને ચરણ રાખો;
બેઉ કર જોડીને નરસઇઓ વિનવે, નિત્ય પ્રતિ આવીને વદન દાખો. ૫.

પદ ૭ મું.

પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીગુરૂ વલ્લભના લેઉં નામજી,
પુરૂષોત્તમ પૂર્ણ કામ શ્રીમહાલક્ષ્મી પતિજી. ૧

શ્રીલક્ષ્મણ રાજકુમાર શ્રીએલમાગારુ પુત્ર ઉદારજી,
શ્રીવલ્લભ પ્રાણઆધાર, ચર્ણચિત્ત લાવીએજી. ૨

વ્યાપક સઘળે વિશ્વાધાર સુખદાયક નંદકુમારજી,
એ અક્ષર બ્રહ્મ અવતાર તે કહાથકી સોહલાજી. ૩

---

* આ પ્રભાતીયુ જુનાગઢના નરસિંહ મહેતાનું બનાવેલુ છે. તે ઉપરથી સિદ્ધ થાય કે પુષ્ટિ માર્ગ પ્રવર્તક શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનું પ્રાગટ્ય થશે. ને તે પુરુષોતમનો અવતાર થશે એ ઉપરથી એ નરસિંહ મહેતા પુષ્ટિમાર્ગના બચેયા કહેવાય છે.

શ્રીગોપીનાથ અવિધાન એ પૂર્ણ પુરૂષ પુરાણજી,
એ જોગી જનને ધ્યાન ધરે ઘણાં દોહલાંજી. ૪
શ્રી રૂક્ષ્મણીજી રમણ પદ્માવતી પ્રાણજીવનજી,
શ્રીવિઠ્ઠલ તન મન ધન કરીને જાણીએજી. ૫
એ પુષ્ટિ પદાર્થ સાર શ્રીવૃંદાવન શૃંગારજી,
એમના નખ શીખ રૂપ હરનીશ ઉરમાં આણીયેજી. ૬
તુય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણા યમુના શ્રીમહારાણીજી નામજી,
એ સર્વે સુખનું ધામ શ્રીકાલિંદીજી કહીએજી. ૭
શ્રીનવનીતપ્રિયાલાલ શ્રીમથુરાનાથ કૃપાળુજી,
શ્રીવિઠ્ઠલનાથ દયાળ દયા સમુદ્ર લહીએજી. ૮
શ્રીદ્વારકાંનાથજીને ગાવો શ્રીગોકુળપતિ ગુણ છાયોજી,
એ અનાથના નાથ શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી. ૯
બિરાજે શ્રીમદનમોહન નટવર મનમથ મનસોધન્યજી,
શ્રીબાલકૃષ્ણજીના વદનતણી શી ઉપમાજી. ૧૦
શ્રીગિરિધરજી ગુણવંત એહુના પાર ન પામે અંતજી,
શ્રીભામની વહુજીના ચિત્ત વિષે ભલા ભાવિયાજી. ૧૧
જય જય શ્રીગોવિંદ એતો પૂર્ણ પરમાનંદજી,
શ્રીરાણીવહુજીના આનંદદાયક કહાવીએજી. ૧૨
શ્રીબાળકૃષ્ણ રસરૂપ એમના સ્વરૂપતણા જશરૂપજી,
શ્રીકમળા કંથ અનૂપમ ઉપમા શી કહુંજી. ૧૩
શ્રીગોકુલેશ શુભ નામ જીત્યા માયિક રાખી સુખધામજી,
શ્રીપાર્વતી પતિ કામના પૂર્ણ એ સહીજી. ૧૪
શ્રીરઘુપતિ તેજ ભંડાર એઉના ગુણયશનો નહિ પારજી,

શ્રીજાનકી જીવનસાર ભક્ત ચિંતામણિજી. ૧૫
શ્રીજદુપતિ જગજીવન એમનાં પ્રફુલીત પ્રસન્ન વદનજી,
શ્રીમહારાણી વહુજી ધન્ય કે જે શિર એ મણિજી. ૧૬
શ્રીઘનશ્યામજીને ગાવો એ પુષ્ટિ પદાર્થ પાવોજી,
શ્રીકૃષ્ણાવતીના નાથ હૃદેમા ધરૂંજી. ૧૭
શ્રીલક્ષ્મી સતભામા શોભા યમુના કમલા દેવકાજી,
એ બેટીજી સહિત નિત્ય સંભારજોજી. ૧૮
શ્રીદામોદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુ પદપંકજ પાસજી,
એ પ્રકાશ સુરદાસ પરમાનંદદાસ છેજી. ૧૯
અતિ આનંદ કુંભનદાસ હૃદે કૃષ્ણદાસ રસ રાસજી,
એ ચારે ભ્રાત શ્રીવલ્લભ ચર્ણ નિવાસ છેજી. ૨૦
નંદદાસ ચત્રભુજદાસ ગોવિંદસ્વામિ છિતસ્વામિજી
એઉના પ્રભુ શ્રીવિટ્ઠલ અકલીત અંતરજામીજી. ૨૧
એ સંભારે સુખ થાય ધ્યાને પ્રસન્ન શ્રીવલ્લભરાયજી,
એ અષ્ટ સખા પદરજ પરસે રહે શી ખામીજી. ૨૨
ચોરાશી સંભારો વૈષ્ણવ બસેંબાવન ધારોજી,
શ્રીવલ્લભી સૃષ્ટિ વિચારો નિત્યપ્રતિ ક્ષણ ક્ષણજી. ૨૩
શ્રીગોવર્દ્ધન ધરણ શ્રીરાધિકા રમણજી,
એ વ્રજવનિતા સુખ કરણ સેવી સુખ માનીયેજી. ૨૪
શ્રીગોવર્દ્ધન ગોકુળ ધન્ય શ્રીમથુરાંજી મન આણોજી,
શ્રીવૃંદાવન વખાણો સહુ વ્રજદેશનેજી. ૨૫
શ્રીગિરિવરધારી લો ચારે જુથ વિચારીજી,
સર્વે વલ્લભી લેજો વિચારી ભક્તિ અશેષ છેજી. ૨૬

શ્રીવલ્લભનો પરિવાર એ છે સૃષ્ટિ શિરોમણિ સ રજ.
નમો સ્મરો વારંવાર નિત્ય નેમશુજ. ૨૭
હું માગું વ્રજરાજ મુજને સ્મરણ નિત્ય થાયજ,
ગા દયારામ જશ ગાય ધરી ઉર પેમશુજ. ૨૮

શ્રીઠાકોરજીને જગાવવાનાં પદ.

રાગ ભૈરવ. પદ ૮ મું.

પ્રાતસમે ઘર ઘર તે દેખનકો આઇ હેં ગોકુલ નારી.
અપનો કૃષ્ણ જગાય જસોદા આનંદ મંગલકારી. ૧
સબ બ્રજકુલકે પ્રાણજીવન ધન યા સુતકી બલીહારી
આસકરણ પ્રભુ મોહનનાગર ગિરિ ગોવર્દ્ધનધારી ૨

રાગ બિભાસ. પદ ૯ મુ

જગાવન આવગી વ્રજ નારી અતિ રસરંગ ભરી.
અતિહી રૂપ ઉજાગર નાગર સહજ શૃંગાર કરી. ૧
અતિહી મધુર સ્વર ગાવત મોહનલાલકો ચિત્ત હરે
મુરારીદાસ પ્રભુ તુર્ત ઉઠ બેઠ લીની લાયગરે. ૨

અથ કલેઊકે પદ. રાગ ભૈરવ. પદ ૧૦ મું

છગન મગન પ્યારેલાલ કીજીયે કલેવા.
છીંકે તે સગરી દધિ ઉખલ ચઢ કાઢ લેહો,
પહરલેહો ઝગુલી ફેંટ બાંધ લેહો મેવ. ૧

યમુના તટ ખેલન જાવો ખેલનકે મિસ ભુખ ન લાગે,
કોન પરી પ્યારે લાલ નિશ દિનાકી ટેવા,

સુરદાસ મદન મોહન ધરહી ક્યો ન ખેલો લાલ,
દેહો ચકડોર બગી હસમોર પરેવા ૨

રાગ રામકલી પદ ૧૧ મું.

હોં બલબલ જાઉ કલેઉ લાલ કીજે.
ખીર ખાંડ ઘૃત અતિ મીઠો હે અબકોકોર બાઝલીજે. ૧
બેની બટેગી સુનો મન મોહન મેરો કહ્યો જો પતીજે,
ઓટયો દુધ સબ ધોરીકો સાત ઘટભર પીજે
વારને જાઉ કમલ મુખ ઉપર અચરા પ્રેમરસ ભીજે,
બોહોયો જાય ખેલો શ્રીયમુના તટ ગોવિંદ સગ કર લીજે. ૩

અથ મંગલ આરતીકે પદ રાગ ભૈરવ પદ ૧૨ મુ.

મંગલ મગલ વ્રજભુમી મંગલં,
મગલ મિહ શ્રીનદ યસોદાનામસ્વકીર્તનમેતદ્રુચિરોત્સગ સુલાલિત
પાલિતરૂપ. ૧
શ્રીશ્રીકૃષ્ણ ઇતિશ્રુતિ સારનામ સ્વાર્તજનાશયતાપાપહમિતિ મગલરાવ,
વ્રજસુદરી વયસ્ય સુરભી વૃદ મૃગીગણ નિરૂપભાવા મગલસિધુચયાય. ૨
મગલમીષત્સ્મિતયુત મિક્ષણુ ભાષણુ મુન્નતનાસા પુટગત મુક્તાફલચલનં
કોમલ ચલ દગુલી દલ સગત વેણુનિનાદ વિમોહિત વૃદાવન ભુવિજાતાઃ ૩
મગલમખિલ ગોપીશિતુરિતિમંથરગતિ વિભ્રમ મોહિત રાસ સ્થિતગાન,
ત્વજય સતત ગોવર્ધન ધરપાલય નિજદાસાન ४

રાગ ભૈરવ પદ ૧૩ મું

મંગલ આરતી ગોપાલકી માઇ
નિત્ય પ્રતિ મંગલ હોત નિરખ મુખ ચિતવન નયન વિશાલકી. ૧

મંગલરૂપ સ્યામ સુંદરકો મંગલ ભ્રકુટી સુભાલકી,
ચતુર્ભુજ પ્રભુ સદા મંગલ નિધિ બાનિક ગિરિધરલાલકી. ૨

અથ ન્હવાચવેકે પદ. રાગ દેવગંધાર. પદ ૧૪ મું.

યશુમતિ જબહી કહ્યો ન્હવાવન રોય ગયે હરિ લોટતરી.
તેલ ઊવટનો લે આગેધર લાલહી ચોટી પોતતરી. ૧
મેંબલ જાઉં ઇન મોહનકી કિતરોવત બિનકાજે,
પાછેધર રાખ્યો ચુરાયકે ઉવટનો તેલ સમાજે. ૨
મહેરિ બહુત વિનતી કર રાખત માનત નહી કન્હાઇ,
સુરસ્યામ અતિહી બીરઝાનેં સુરમુનિ અતનપાઈ. ૩

અથ મંગલા સમયકે પદ રાગ વિમાસ. પદ ૧૫ મું.

શ્રીવૃંદાવન નવ નિકુંજ ઠાડે ઊઠ ભોર.
બાહિજોર બદન મોર હસત સુર્ત રતિસકુચત પુન કછુ લજાત નયનકોર.૧
કબહુ કરત વેણુનાદ પાયો સુધા સ્વાદ પછીજન પ્રેમમુદિત બોલત ચહુઓર,
રસિક પ્રીતમ છબિ નિહાર પ્રકટયો રવિજીય વિચાર વારવાર ઉમગ
તહા નાચતહે મોર. ૨

મંગલા સન્મુખનાં પદ. રાગ ખટ પદ ૧૬ મું.

આજ નદલાલ મુખચદ નેનન નિરખ પરમમંગલ ભયો ભવન મેરે.
કોટિ કંદર્પ લાવણ્ય એકત્ર કર વારૂ તબહી જબ નેક હેરે. ૧
સકલ સુખસદન હરખિત વદન ગોપવર પ્રમલદલ મદનદલ સંઘ ઘેરે,
કહો કોઉ કેસે હુ નહિ સુધબુદ્ધ બને ગદાધર મિશ્ર ગિરિધરન ટેરે. ૨

અથ ખંડિતાકે પદ. રાગ બિભાસ. પદ ૧૭ મું.

ગોવધન ગિરિ સઘન કંદરા રેન નિવાસ કિયો પ્રિય પ્યારી.
ઉઠ ચલે ભોર સુરત રંગ ભીને નંદનંદન વૃષભાન દુલારી. ૧

છૂતિવિગલિત કચમાલ મરગજી અટપટે ભુષણુ રગમગી સારી,
ઉતહી અધર મિસ પાધરહી ધસ દુહ દિશ છબી બાઢી અતિ ભારી. ૨
ધૂમત આવત રતિરણજીતે કરિણિ સંગ ગજ ગિરિવરધારી,
ચતુર્ભુજદાસ નિરખ દંપતિ સુખ તન મન ધન કીનો બલહારી. ૩

રાગ લલિત. પદ ૧૮ મું.

કબદેખો મેરી ઓર નાગર નંદકીશોર વિનતી કરત ભયો ભોર,
હમ ચિતવત તુમ ચિતવત નાહી મેરે કરમ કઠોર. ૧
જન્મ જન્મકી દાસિ તિહારી તાપર ઇતનો જોર,
સૂરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે રોમપર વારો કંચનખોર ૨

અથ વ્રતચર્યાકે પદ રાગ રામકલી પદ ૧૯ મું.

હરિયશ ગાવત ચલી વ્રજસુંદરિ નદી યમુનાકે તીર
લોચન લોલ બાહુ જોટીકર શ્રવણુન ઝલકત બીર. ૧
વેની સિથિલ ચારૂ કાંધેપર કટિપટ અંબર લાલ,
હાથન લિયેં ફુલનકી ડલિયાં ઉર મુકતા મણિ માલ. ૨
જલ પ્રવેશ કર મજ્જન લાગી પ્રથમ હેમકે માસ,
જેસે પ્રીતમ હોય નંદસુત વ્રતઠાન્યો યહ આસ. ૩
તબતે ચીર હરે નંદનંદન ચઢે કદંબકી ડારિ,
પરમાનંદ પ્રભુ વરદેવેકો ઉદ્યમ કિયોહે મુરારિ. ૪

પદ ૨૦ મું.

હમારો અંબર દેહો મુરારિ,
લેકર ચીર કદંબ ચઢ બૈઠે હમ જલમાંઝ ઉઘારી. ૧
તટપર વિના વસન ક્યોં આવે લાજ લગતહે ભારી,
ચોલી હાર તુમહીંકો દીને ચીર હમ દેહો ડારી. ૨

તુમ યહ બાત અચંભો ભાખત નાગી આંવા નારી,
સૂરશ્યામ કછુ નેહ કરોજુ સીત ગયો તન મારી. ૩

અથ શૃંગારકે પદ. રાગ બિલાવલ. પદ ૨૧ મુ.

આવો ગોપાલ શૃંગાર બનાઊં,
વિવિધ સુગંધન કરો ઉબટનો પાછે ગરમ જલ લે જુ ન્હવાઉં. ૧
અંગઅંગોછ ગુહું તેરી બેની ફુલન રચરચ ભાલ બનાઉ,
સુરંગપાગ જરતારીતોરા રત્નખચિત શિરપેચ બંધાઉ. ૨
વાગો લાલ સુનેરી છાપો હરી ઇજાર ચરણન વિરચાઉ,
પટુકા સરસ બેંજની રંગકો હમલીહાર હમેલ બનાઉં. ૩
ગજમોતિનકે હાર મનોહર વનમાલા લે ઉર પહેરાઉ,
લે દર્પણ દેખો મેરે પ્યારે નિરખ નિરખ ઉર નયન સિરાઉં. ૪
મધુ મેવા પકવાન મીઠાઇ અપને કર લે તુમ્હે જીમાઉં,
વિષ્ણુદાસકો યહ કૃપાફલ બાલલીલા હો નિશદીન ગાઉ ૫

પદ ૨૨ મું.

પીતાંબરકો ચોલના પહેરાવત મૈયા.
કનક છાપ તા પર ધરી ઝીની એક તનૈયા. ૧
લાલ ઇજાર ચુનાયકી ઓર જરકસી ચીરા,
પહુચી રત્ન જરાયકી ઉર રાજત હીરા. ૨
ઠાડી નીરખ યશોમતિ ફુલી અંગન સમૈયા,
કાજરલે બિંદુકા દિયો વ્રજજન મુસકૈયા. ૩
નંદબાવા મુરલી દઇ કહ્યો એસે બજૈયા,
જોઇ સુનેજાકો મનહરે પરમાનંદ બલજૈયા. ૪

અથ શૃંગાર સન્મુખકે પદ. રાગ બીલાવલ. પદ ૨૩ મું.

નંદભવનકો ભુષણુ માઇ
યશોદાકો લાલ વિર હલધરકો, રાધા રમન સદા સુખદાઈ. ૧
ઈદ્રિકો ઇંદ્ર દેવ દેવનકો બ્રહ્મકો બ્રહ્મ અધિક અધિકાઈ,
કાલકો કાલ ઇશ ઇશનકો, વરણુકો વરણુ મહાવરદાઇ ૨
શિવકો ધન સતનકો સર્વસ્વ, મહિમા વેદ પુરાણન ગાઇ,
નંદદાસકી જીવન ગિરિધર. ગોકુલમંડન કુવર કન્હાઇ. ૩

અથ કુલહેકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૨૪ મું.

મોહન મોહની શિરપાગ.
મોહન ભાત વિચિત્ર સંભારી, શ્રીદામા અનુરાગ. ૧
ઉજ્વલ સ્યામ સુદેશ વિરાજત કુલ્હે ફુલપરાગ,
દેખત ન અઘાત સુભગતા સીમા, કૃષ્ણદાસ બડભાગ. ૨

અથ ટિપારેકે પદ રાગ સારંગ પદ ૨૫ મું.

નવલ કદબ છાક તર ઠાડે, શોભિત હે નંદલાલ
શીશ ટિપારો કટિલાલ કાછિની, પીતાબર વનમાલ. ૧
નૃત્યત ગાવત વેણુ બજાવત, સુરભી સમુહન બાલ
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, લીના લલિત ગોપાલ. ૨

અથ ગ્વાલકે પદ રાગ બિલાવલ. પદ ૨૬ મું.

ખેલન જાહુ ગ્વાલ સબ ટેરત.
યહસુન કાન્હ ભયે અતિ આતુર, દ્વારે તન ફિરાકર જબ હેરત. ૧
વારવાર હરિ માતહિ બુઝત, કહિ ચોગાન કહાહે:
દધિમથનીકે પાછે દેખો. લે મેં ધર્યો તહાહે ૨

લે ચૌગાન આપને કર પ્રભુ, આયે ઘરતેં બાહર;
સુરશ્યામ ભુઝત સબ ગ્વાલન, ખેલેંગે કહિ ઠાહર. ૩

અથ બલદેવજીકે પદ. રાગ બિલાવલ. પદ ૨૭ મું.

મૈયા દાઊ બહુત ખિજાયો
મોસોં કહત મોલકો લીયો, તું યશુમતિ કબ જાયો. ૧
કહા કરોં યહ રિસકે મરે, ખેલનહુ નહીં જાત;
પુનપુન કહત કોનહું માતા, કોનહે તેરો તાત. ૨
ગોરે નંદ યશોદા ગોરી, તુમ કિત સાંવલ ગાત;
ચુટકી દેદે ગ્વાલ હસતહેં, હસત સખા કિલકાત ૩
તું મોહીકો મારન સીખી દાઊ એ કબહુ ન ખીજે,
મોહનકો મુખરિસ સમેત, યહ બાતન સુન સુન રીઝે. ૪
સુનહુ કાન્હ બલભદ્ર ચવાઉ, જન્મતહીકો ધુત;
સુરશ્યામ મોહિ ગોધન કીસો, મેં જનની તું પૂત. ૫

અથ ભોજન બુલાયવેકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૨૮ મું.

નંદ બુલાવતહેં ગોપાલ.
ચલ સુત વેગ બલૈયા લેહો ચચલ નયન વિશાલ. ૧
પરોસ્યો થાર ધરે મગચિત વત, સુન ઘનશ્યામ તમાલ;
ભાત સિરાત તાત અતિ આતુર, વેગે ચલો પ્યારેલાલ. ૨
હોંવારી ન્હેને પાયન પર, દોર દિખાવો ચાલ;
છાંડ દેહો મોહન અટપટી વહ ગતિ મદમરાલ. ૩
સોઇ રાજા જો પહેલેં પહોચે, સૂર સુભવન ઉતાલ;
જોજેહેં બલભદ્ર અગાઊ, તો હસહેં સબ સંગકે ગ્વાલ. ૪

પદ ૨૯ મું.

નેક ગોપાલેં દીજોટેર.
આજ સવારે કીયો ન કલેઉ, સુરત ભઇ અડિવેર. ૧
ઢુંઢત ફિરત યશોદા મૈયા, કહાં કહાં હો ડોલત;
યહ કહિયો ઘર જાઉ સાંવરે, બાવાનંદ તોહિ બોલત. ૨
ઇતની બાત સુનતહી આયે, પ્રીતિ જુ મનમે જાની;
પરમાનંદ સ્વામીકી જનની, દેખ વદન મુસકાની. ૩

અથ સંગમિલ ભોજનકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૩૦ મું.

જેંવત નંદ કાન્હ એકઠોરે.
કછુક ખાત લપટાત દુહૂં કર, બાલકેલિ રસ ભોરેં ૧
વરા વદનમેં મેલ્યો જબહી, મિરચ દશન ટકટોરેં;
તીક્ષણ લગે નયનભર આયે, ખીજત બાહિર દોરેં. ૨
ફુક કપોલન દેત રોહિણી, લીયે લગાય અંકોરેં;
સૂરશ્યામકો મધુરે કોરદે, કીને તાત નિહોરેં. ૩

રાગ આશાવરી. પદ ૩૧ મું.

પાંડે ભોગ લગાવન ન પાવેં.
કરકર પાક વહી અર્પતહેં, તબતબ તૂં છુહિ આવેં. ૧
મેં અધાકર બ્રાહ્મણ ન્યોત્યો, તૂં જો ગોપાલ ખિજાવે;
વહ અપને ઠાકુરહેં જીમાવત, તૂં યોહિ છુઈ આવે. ૨
તૂયહ બાતન જાનેરી મૈયા, મોહે કિત દોષ લગાવેં;
પરમાનંદ વહ નયન મૂંદકે, મોહીકોં જુ બુલાવે. ૩

અથ વ્રજભક્તકે પદ. રાગ ટોડી. પદ ૩૨ મું.

પરોસત ગોપી ઘુંઘટ મારેં.

કનકલતાસી સુંદર સીમા, આનંદ જ્યોનારે. ૧
ઝનકમનક આગનમે ડોલત, લાવણ્ય મોર સવારે;
નંદરાય નંદરાની તે દુર, લાલે ભલ નિહારે. ૨
ધરકી સોઝ મિલાય થારમ, આગેલે જળધારે,
પરમ મિલનિયા મોહન જૂકી, હાસી મિષહુકારે. ૩
રૂચિરકાજિની જટિન કોધની, જૂરો વાંહ ઉધારે;
પરમાનંદ અવલોકન કારણ, ભીર બહુત સિધ દ્વારે. ૪

અથ છાકકે પદ રાગ સારંગ. પદ ૩૩ મું.

બેંડ શ્રી ગોવરધન ગિરિગોદ.
મડલી સખા મધ્યબલ મોહન, ખેલત હસત પ્રમોદ. ૧
ભઇ અવાર ભૂખ જબ લાગી, ચિતયે ધરકી કોદ,
ગોવિંદ તાહાં છાકલે આયે, પઠઇ માત યશોદ. ૨

રાગ સારંગ. પદ ૩૪ મું.

બિરાજત ગ્વાલ મડળી અહો બલમોહન છાંકખાત
સિલા ઓદન જવન રોટી, અંગુરિન વિચકલ ધરે ઓર ગોરસકે પાત. ૧
કાહુકો લે દેત સ્યામ કાહુકો ડહકાવત, કોઉ ઝટકખાત હાથ તેં તબ લાલન મુસકાત જાત;
રામદાસ પ્રભુકી લીલા લખ કહત શિવ બ્રહ્માદિક, હમ ન ભયે અહીર વ્રજમેં યોં કહિ કહિ પછિતાત. ૨

અથ કુંજભોજનકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૩૫ મું.

ભોજન કરત ભાવતે જીયકે નવલ નિંકુજમહલમે.
અરસપરસ દોઉ ખાતખવાવત, જો સુખ ઉપજત લોચન હિયમેં. ૧

કાનો કછુક મનોરથ મોહન, દેત સવારે ગ્રાસ મુખ તિહેં;
હસ ચિતયો જબ રૂપ માધુરી, રહિ ગયો કોર હાથહી પાયદ. ૨

અથ ભોગસરવેકે પદ રાગ ધનાશ્રી. પદ ૩૬ મું.

ભોજન કર ઉઠે દોઉ ભૈયા.
હસ્ત પખાર શુદ્ધ આચમન કર, બિરી લેહુ કન્હૈયા. ૧
માત યશોદા કરત આરતિ, પુન પુન લેત બલૈયા;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, વ્રજજન કેલી કરૈયા ૨

પદ ૩૭ મું.

અચમન કીજીએ કૃપાનિધાન
યમુનોદક કચન ઝારી ભર, લાઇ ચદ્રાવલી સુજાન. ૧
પનવારો ભક્તનકો દીજે, નારદ તુબરગાન.
જેંવત યુગલ ઉઠે જો પરસ્પર ગાવત, જન કલ્યાન. ૨

અથ ઊષ્ણકાલ ભોગસરવેકે પદ રાગ સારંગ પદ ૩૮ મું.

છાકે ખાય ખાય ધાય ધાય દ્રુમન ચઢત ફેટા મુખ પોછત અ ગોછ
નહે કર કર,
આવત દડાન ડાર દુરાવત જાકી આર ગેવ નીરુવાય છાંડ હમે સબ હરહર ૧
સખાસબ દેત કુક એકતો વિરામે દુક ખિજે રાખીજ ગારી દેત
કાપતહે થરથર;
જગજીવન ગિરિધારી તુમ પરનારી લાલ, યાહીપર રાખો દાવકુંહે
સબ ધરધર. ૨

અથ બીરીકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૩૯ મું.

કૃષ્ણકો બીરી દેત વ્રજનારી.
પાનસુપારી કાથો ગુલાબી, લોંગન કીન સવારી. ૧

વ્રજનારી જો કુંજલોંઠાડી કંચનકીસી વારી;
લે લે બિરી કરન કમલમેં, ઠાડી કરત મનુહારી. ૨
કહેત લાડલે બીરીલીજે, મોહન નંદકુમાર;
પરમાનંદ પ્રભુ બીરી આરોગત વ્રજકે પ્રાણુ આધાર. ૩

પદ ૪૦ મું.

પાન ખવાવત કરકર બીરી.
એક ટકલ્હે મોહન મુખ નિરખત, પલકન પરત અધીરી. ૧
હસત નિહારત વદન શ્યામકો, તનકી સુધ વીસરીરી;
રસિક પ્રીતમકે અગ સંગ મિલ, છતીયા ભઈ અતિ સીરી. ૨

અથ ઊષ્ણકાલ બીરીકે પદ રાગ સારંગ. પદ ૪૧ મું.

બૈઠે લાલ કાલિંદીકે તીરા.
લે રાધે ગિરિધર દે પઠયો યહ પ્રસાદી બીરા. ૧
સમાચાર સુનિયે શ્રીમુખકે, જો કહી શ્યામ શરીરા;
તેરે કારણુ ચુનચુન રાખે, યે નિરમોલક હીરા. ૨
સુંદર શ્યામ કમલ દલલોચન, પહિરેહેં પટપીરા;
પરમાનદદાસકો ઠાકુર, લોચન ભરત અધીરા. ૩

અથ રાજભોગ સન્મુખકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૨ મું.

ગિરિધર દેખેહીં સુખ હોય.
નયનવંતકો યહ પરમ ફલ, યેહી વિધિ મોહે ત્રૈલોય. ૧
મહા મરકત મણિ નીલ અંબુજકો, રૂપ લિયો હે નિચોય;
કૃષ્ણુદાસનિ નાથ નવરંગ, મિલે હે વિરહ દુખ ખોય. ૨

અથ કુંજકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૩ મું.

ચલો કિન દેખન કુંજકુટી.

મદનગોપાલ જહાં મધ્ય નાયક, મન્મથ ફોજ લુટી. ૧
સુરત સમરમેં લરત સખીકી, મુક્તા માલ ટુટી;
ઉરજતે જુ કચુકી ચુર કુટ, ભઇ કટિ પટ ગ્રંથિ છુટી. ૨
રસિક શિરોમણી સુનંદ સુત, દીની અધર ઘુટી;
પરમાનંદ ગોવિંદ ગ્વાલનકી, નિકિ જોટ જુટી. ૩

પદ ૪૪ મું.

બૈઠે હરિ રાધા સંગ કુંજભવન અપને રંગ,
કર મુરલી અધર ધરે સારગ મુખ ગાઇ.
મોહન અતિહી સુજાન પરમ ચતુર ગુણનિધાન,
જાન બુઝ એકતાન ચુકકે બજાઇ. ૧
પ્યારી જબ ગહ્યો બીન સકલ કલા ગુણ પ્રવીણ,
અતિ નવિન રૂપ સહિત વહી તાન સુનાઈ;
વલ્લભ ગિરિધરનલાલ રીઝ દઇ અક માલ,
કહત ભલેં ભલેં લાલ સુંદર સુખદાઇ. ૨

અથ ખસખાનેકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૪૫ મું.

સીતલ ઉસીર ગૃહ છિરકયો ગુલાબ નિર,
પરિમલ પાટીર ઘન સાર વરખત હૈં.
સેજ સજી પત્રનકી અત્તરસોં તર કીની,
અરગજા અનૂપ અંગ મોદ દરસત હૈં. ૧
વીજના વિચાર સીરી છુટત ફુહારિ નીકે,
માનો ઘનમે ન્હેની ન્હેની ફુહી વરસત હેં;
ચતુર વિહારી પ્યારી રસસો વિલાસ કરત,
જેઠ માસે હેમંત ઋતુ સરસ દરસત હેં. ૨

અથ રાજભોગ આરતીકે પદ. રાગ સારંગ પદ ૪૬ મું.

આરતી ગોપિકા રમણુ ગિરિધરનકી,
નિરખ વ્રજ યુવતી આનદ ભીની
મણી ખચિત થાર ઘનસાર બાતી બરે,
લલિત લલિતાદિ સખી હાથ લીની. ૧
બીહરત શ્રીકુંજ સુખ પુંજ પિય સગ મિલ,
વિવિધ ભોજન કિયે રૂચિ નવીની:
પ્રકટ પરમાનદ નવલ વિઠ્ઠલનાથ,
દાસ ગોપાલ લઘુ કૃપા કીની. ૨

અથ ઉત્થાપનકે પદ. રાગ નટ પદ ૪૭ મું.

સુબલ શ્રીદામા કહ્યો સખનસોં અર્જુન શંખ બજૈયે.
ઘર જૈવેકે ભઇહે બિરીયા, શ્રીગિરિધરલાલ જગૈયે. ૧
ઠોર ઠાર તે મધુરી ધુનિ બાજે, મધુર મધુર સ્વર ગૈયે;
કુંજસદન જાગે નદ નદન, મુદિત બીરા ફુલ લેયે .
હરિદાસ વય કે પૂરે મનોરથ, ગોકલ તાપ નસૈયે.
લટકત આવત કમલ ફિરાવત, પરમાનદ બંદયે

અથ ભોગસમયકે પદ રાગ નટ પદ ૪૮ મું

પ્રિતમ પ્રિતિહી તે પેયે.
યદ્યપિ રૂપ ગુણુ સીલ સુંદરતા, ઇન બાતન ન રિઝેયે. ૧
સતકુલ જન્મ કરમ શુભ લક્ષણ વેદ પુરાણુ પઢેયે;
ગોવિંદ વિના સ્નેહસુ આલો, રસના કહા જુ નચેયે. ૨

અથ આરતીકે પદ રાગ સોરઠ પદ ૪૯ મું.

માધોજુકે વદનકી શોભા,

કુટિલ કુંતલ કમલ પ્રતિમાનોં મધુપ રસ લોભા. ૧
ભૃકુટી નેન ધનુષ કજપર દષ્ટિ ચચલ મિન,
મકર કુંડલ કિરણ રવિતે નકસ વિકસત કીન. ૨
સુરભી રેણુ પગાગ રજીત મુરલી ધ્વનિ અલિ ગુંજ,
નિરખ સુભગ સરોજ મુદિત મરાલ શિશુ સમ પુજ. ૩
દશન દામિની વિવિધ મિલ માનો જલદ નિકર પ્રકાશ,
નિગમ વાની નેતિ કહે કો શકે સૂરજદાસ. ૪

અથ શૃગારવડે હોાયવેકે પદ. રાગ ગોરી. પદ ૫૦ મું.

અગ આભુષણુ જનની ઉતારત.
દુલરી ગ્રીવ માલ મોતીનકી ઉરલે ભુજા શ્યામ નિહારત. ૧
ક્ષુદ્રાવલિ ઉતારત કટિસે તધરત મહીપર મન વારત,
રોહિણી ભાજન કરહુ ચઢાઇ વારવાર કહિ કર કર આરત. ૨
ભુખે ભએ સ્યામ હલધરપે યહ પ્રેમ વિચારત,
સૂરદાસ પ્રભુ માત યશોદા પટ લે દૃહન અંતર રજ ઝારત. ૩

અથ બ્યારૂકે પદ. રાગ કાન્હરો. પદ ૫૧ મું.

કીજે લાલ યહિ વાર બ્યારૂ
તાતો દાર ભાત ઘૃત સાન્યો ખોવા બાસોંધી રૂચિકારી. ૧
મધુ મેવા પકવાન મિઠાઇ પરોસ ધરી હે કચન થારી,
જેંવત શ્યામ રામ રૂચિ ઉપજી છબીપર જગજીવન બલહારી. ૨

પદ ૫૨ મું.

બ્યારૂ કરત હે ઘનશ્યામ.
મધુ મેવા પકવાન મિઠાઇ પિસ્તા દાખ બદામ. ૧

દુધ ભાત ખોવા બાસોધી લે આઇ વ્રજવામ,
આસકરણુ પ્રભુ મોહન નાગર અંગ અંગ અભિરામ. ૨

અથ દુધકે પદ. રાગ કાન્હરો. પદ ૫૩ મું.

દુધ પિયો મન મોહન પ્યારે.
બબ બલ જાઉં ગહેરૂ જીન કીજે કમલ નયન નયનનકે તારે. ૧
કનક કટોરા ભર પીજે સુખ દીજે સંગ લેહો બલ્લભદ્ર ભૈયારે,
પરમાનંદ મોહિ ગોધનકી સો ઉઠતહી પ્રાત કરૂંગો ધૈયારે. ૨

અથ બીરીકે પદ. રાગ કાન્હરો. પદ ૫૪ મું.

સોહત નાસિકા ગિરિધર ગજ મોતી.
ખોલત બીરા ખાત હસત ડોલત અરૂણુ અધરકી દીની પોતી. ૧
કુંડલ લોલ કપોલ બિરાજત જગમગાત મુખ મજુલ જ્યોતી.
ગોવિંદ પ્રભુકોજૂ શ્રીમુખ નિરખત રસના કહા વરણુ મતિ ઓતી. ૨

અથ સેન સન્મુખકે પદ. રાગ કલ્યાણ. પદ ૫૫ મું.

બન ઠન કહા ચલે એસીકો મન ભાઇ સાંવરેસે કુંવર કન્હાઇ.
મુખ સોહે જેસેં દુજકો ચંદા છિપ છિપ દેત દિખાઇ. ૧
ચલેહીં જાઉ નેક ઠાડે રહોગે કિન એસી સીખ સીખાઇ,
નંદદાસ પ્રભુ અબ ન બનેગી નિકસ જાય ઠકુરાઇ. ૨

રાગ કેદારો. પદ ૫૬ મું.

બેસર કોનકી અતિ નિકી.
હોડપરી પ્રીતમ અરૂ પ્યારી અપને અપને જીકી. ૧
ન્યાય પર્યો લલિતાકે આગે કોન સરસ કોન ફીકી,
નંદદાસ વિલગ જીન માનોં કછુ એક સરસ લલીકી. ૨

અથ માનકે પદ. રાગ કેદારો. પદ ૫૭ મું.

છાડ દે માનિની સ્યામ સગ રૂઠવો.
રહત તુવ લીન જલ મીન જ્યુ સુંદરી,
કરો કયોંન કૃપા નવ રગપર તુઠવો. ૧
વેગ ચલ યામિની જાત પલ છિન ઘટત,
કુજમે કેલી કર અમી રસ ઘુંટવો,
બલ વિષ્ણુદાસનિનાથ નદ નદન કુવર
સેજ ચઢ લલન સંગ મદન ગઢ લૂટવો. ૨

પદ ૫૮ મું.

રૂપ રસ પુજ બરનો કહા ચાતુરી.
માન મેરા કહ્યો ચતુર ચંદ્રાવલી નિરખ મુખ કમલ ઉડુ રાજ શંકાતરી. ૧
તિલક મૃગ મદ ભાલ દ્વિરદ કીસી ચાલ દેખ રીઝે લાલ મંદ મુસકાતરી.
સૂર નગધર કેલિ અંસપર ભુજ મેલ મુગ્ધ પદ ઠેલ દે મદન સિરલાતરી. ૨

અથ પોઢવેકે પદ. રાગ કેદારો. પદ ૫૯ મું.

કુસુમ સેજ પિય પ્યારી પોઢે કરત હેં રસ બતિયાં.
હસત પરસ્પર આનંદ હુલસત લટક લટક લપટાત છતિયા. ૧
અતિ રસરગ ભીને રીઝેરી રિઝવાર એક તનમન ભઇ એક મતિ ગતિયાં,
રસિક સુજાન નિર્ભય ક્રીડત દોઉ અંગ અગ પ્રતિબિંબત દોઉનકે
વસન ભતિયાં. ૨

રાગ બિહાગ. પદ ૬૦ મું.

પોઢે રંગ મહેલ ગોવિંદ.
રાધિકા સંગ શરદરજની ઉદિત પુન્યોચંદ. ૧

અનેક ચિત્ર ચિચિત્ર વિચિત્ર કોટિ કોટીક બંદ,
નિરખ નિરખ વિલાસ વિલસત દંપતિ રસફંદ. ૨
મલય ચંદન અંગ લેપન પરસ્પર આનદ,
કુસુમ વીજના બ્યાર ઢોરત સજની પરમાનંદ. ૩

રાગ બિહાગરો. પદ ૬૧ મું.

દંપતિ પોઢેઇ પોઢે રસબતિયાં કરન લાગે દ્વાઉ નયના લાગગયે.
સેજ ઉજરી ચંદાહુતે નિર્મલ તાપર કમલ છયે. ૧
ફૂકત દગ વૃષભાન નદિની ઝપત ખુલત મુરઝાત નયે,
માનો કમલ મધ્ય અતિસુત બૈઠે સાંઝ સમય માનો સકુચ ગયે. ૨
આલસ જાન આપ સંગ પોઢી પિય હિયે ઉર લાય લયે,
નંદદાસ પ્રભુ મિલી સ્યામ તમાલ ઢિંગ કનકલતા ઉલ્હયે ૩

॥ अथ श्रीगोवर्द्धनवासि. ॥

સાખી.

[1]અંક, [2]સમ, [3]રસ, [4]દ્રષ્ટહે, [5]દર્શન, [6]મનઅભિલાષ;
[7]પૂર્ણ, [8]લોક, [9]મન્મથ, [10]રઢણુ, [11]કુજસદન, નિજબાસ.
શ્યામબરણ ગિરિવરધરણ, ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
વ્રજરાજ કુંવર જ્યામે બસો, સુંદર નંદકીશોર.

રાગ ગોડી. પદ ૬૨ મું.

શ્રીગોવર્દ્ધનવાસિ સાવરે લાલ તુમ વિન રહ્યો ન જાય હો;
વ્રજરાજ લડતો લાડિલે, ધ્રુ૦
૧અંક ચિત્તે મુસિકાયકે લાલ સુંદર બદન દિખાય,
લોચન તલપે મીન જયોં લાલ પલ છિન કલ્પ વિહાયહો. ૧

સપ્ત સ્વર બધાન સોં લાલ મોહન વેણુ બજાય,
સુરત સુહાઇ બાધિકેં નેક મધુરે મધુરે સ્વર ગાયહો. ૨

૩રસિક રસીલી બોલની લાલ ગિરિ ચઢિ ગૈયાં બુલાય,
ગંગ બુલાઇ ધૂમરી નેક ઉચી ટેર સુનાયહો. શ્રીગો. ૩

૪દ્દષ્ટિપરે જા દિવસતે લાલ તબતેં રૂચે નહિ [1]આન,
રજની નીંદ ન આવડી મોહિ વિસર્યો ભોજન પાનહો. ૪

૫દર્શનકો નયના તપેં લાલ વચન સુનનકોં કાન,
મિલિવેકો હીયરો તપેં મેરે જીયકે જીવન પ્રાણહો. ૫

૬મન અભિલાષા વ્હૈ રહી લાલ લગત નયન નિમેષ,
એકટક દેખું આવતો પ્યારો નાગર નટવર ભેષહો. ૬

૭પૂર્ણ શશી મુખ દેખકે લાલ ચિત્ત ચોટયો વાહી ઠોર,
રૂપ સુધારસ પાનકેં લાલ સાદર ચંદ્ર ચકોરહો. શ્રીગો ૭

૮લોક લાજ કુલ વેદકી લાલ છાંડયો સકલ વિવેક,
કમલકલી રવિ જ્યોં બઢેં લાલ ક્ષણું ક્ષણું પ્રીતિ વિશેષહો. ૮

૯મન્મથ કોટિક વારને લાલ દેખી ડગમગી ચાલ,
યુવતી જનમન ફ્દના લાલ અબુજ નયન વિશાલહો. ૯

૧૦યહ રટ લાગી લાડીલે લાલ જેસેં ચાતક મોર,
પ્રેમ નીર બર્ષાયકે લાલ નવઘન નંદકીશોરહો. શ્રીગો. ૧૦

૧૧કુંજ ભોવન ક્રીડા કરે લાલ સુખ નિધિ મદનગોપાલ,
હમ શ્રીવૃંદાવન માલતી તુમ ભોગી ભ્રમર ભૂપાલહો. ૧૧

૧. અન્ય (બીજુ કાઈ).

યુગયુગ અવિચલ રાખીયે લાલ બહુસુખ શૈલ નિવાસ;
શ્રીગોવર્દ્ધનધર રૂપપેં બલજાય ચતુર્ભુજ દાસહો. શ્રીગો. ૧૨

સાખી.

યહુ મેરે અભિલાષહે, પૂરો નંદકુમાર;
યહુ છબીપર કોટિક વારણે, તનમન પ્રાણુ આધાર. ૧

કહા કહુ રસના એકહે, નહી લક્ષ કરોડ;
કૈસે કરકે વર્ણવું, દાસ સદા કરજોડ. ૨

પ્રકરણ ૩ જું.

શ્રીજુમનાંજીનાં પદ તથા ધોળ.

॥ શ્રીકૃષ્ણાયનમઃ ॥

॥ શ્રીજુમનાં મહાર ણીકીજ

પદ ૧ લું.

પ્રિય સંગ રંગ ભરી કરી કલ્લોલેં.
સબનકોં સુખદેત પ્રિય સંગ કરત સેન,
ચિત મેં જબ પરત ચેન તબહીબોલેં. ૧
અતિહી વીખ્યાત સબ બાત ઇનકે હાથ,
નામ લેત કૃપા કર અતોલે;
દરશ કરી પરસ કરી ધ્યાન હીયમેં રહેં,
સદા વૃજનાથ ઇન સંગ ડોલે. ૨
અતિહી સુખકરન દુઃખ સબકે હરન,
એહીલીનો પર ન દેજો કોલેં;
એસી જુમને જાની કરો તુમ ગુનગાન,
રસીક પ્રીતમ પાયે નગઅમોલે. ૩

પદ ૨ જું.

શ્યામ સુખધામ જહાં નામ ઇનકે,
નીશદીન પ્રાણપતી આયહીયમેં વસે જોઈ ગાવેં જશ ભાગ્ય તીનકે. ૧

યહી જગમેં સાર કહત વારંવાર, સબનકે આધાર ધન નિર્ધનકે,
લેત જુમને નામ દેત અભેપદ દાન, રસીક પ્રીતમ પ્રીયા બસ જો ઇનકે. ૨

પદ ૩ જું.

કહેત શ્રુતિસાર નિરધાર કરકે,
ઇન વીના કોન એસી કરેહે, સખી હરત દુઃખદંદ સુખકંદ બરખેં. ૧
બ્રહ્મ સંબંધ જબ હોત યા જીવકોં તબહી ઇનકી ભુજા વામ ફરકે;
દોરી કરી સોર કરી જાય પ્રિયસોં કહે, અતીહી આનંદ મનમેં જુહરખેં ૨
નામ નીરમોલ નગ લે કોઉ નાસકે, ભક્ત રાખત હીયે હાર કરીકે;
રસિક પ્રિતમ પ્રિયાજુકી હોતજાપર કૃપા સોઇ શ્રીજુમનાજીકો રૂપપરખેં. ૩

પદ ૪ થું.

નેન ભરી દેખ અબ ભાનુ તનયા,
કેલી પ્રીયસોં કરે ભમરત વહી પરે, શ્રમ જલભરત આનદ મનયા. ૧
ચલત રેઢી હોય લેત પ્રીયકોં મોહી, ઇન વીના રહત નહિ એક છીનયા;
રસીક પ્રીતમ રાસકરેત જમુના પાસ, માનોં નીરધનનકો હો જુ ધનયા. ૨

પદ ૫ મું.

ચરણપંકજરેણુ, શ્રીજમુને દેની,
કલીયુગ જીવ ઊદ્ધારન કારન; કાટત પાપ અવધાર પેંની. ૧
પ્રાણપતી પ્રાણસુત આય ભક્તન હીત સકલ સુખકી હોજુ સેંની;
ગોવીંદ પ્રભુ વિના રહેત નહી એક છીનુ અતીહી આતુર ચંચળ જુને ની ૨

પદ ૬ ઠું.

શ્રીયમુનાસી નાહી કોઉ ઓર દાતા,
જો ઇનકી શરણ જાતહેં દોરીકેં તાહીકોં તીહી છીનુ કરી સનાથ. ૧
યહી ગુણગાન રસખાન રસના એક સહસ્ત્ર રસના કયોં ન દેઇ વિધાતા,
ગોવીંદ બલી તનમન ધનવારનેં સબનકો જીવન ઇનહીકે જુ હાથા. ૨

પદ ૭ મું.

શ્યામ સગ શ્યામ વ્હૈરહી શ્રીજમુને.
સુરત શ્રમ બીંદુ તે સીધુસી વહી ચલી માનો આતુર અશારહી ન ભવને. ૧
કોટી કામવ રો રૂપ નેનન નીહારો, લાલ ગિરિધરન સંગ કરત રવનેં;
હરખી ગોવીંદ પ્રભુ નીરખી ઇનકી ઓર માનોં,નવ દુલહની આઇ ગવનેં. ૨

પદ ૮ મું.

ધાયકે જાય જો શ્રીયમુના તીરે,
તાકી મહીમા અબકહાં લગી વરણીયે. જાય પરસત અંગ પ્રેમનીરે. ૧
નીશ દીન કેલી કરત મોહન પ્રીયા સગ ભક્તનકે હેત જુમીરે,
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવીઠ્ઠલેશ, ઇન વીના નેક નહી ધરત ધ ` ૨

પદ ૯ મું.

ભક્તકી ઇચ્છા પુરણ શ્રીયમુને જો કરતા.
વીના માગે દેત કહાંલો કહો હેત, જેસે કાહુકો કાહુ હોત ધીર ધરતા. ૧
શ્રીયમુના પુલીન રાસ વ્રજવધુ લીયે પાસ, મંદ મંદ હાસ્ય મનજુ હરતા,
કુંભનદાસ પ્રભુકો મુખ દેખત, યહી જીય લેખત શ્રીયમુને જો ભરતા. ૨

પદ ૧૦ મું.

શ્રીયમુનાજીકે નામકો તેઇ જુ લેહેં, જીનકી લગન લગી નંદલાલસો,
સરવસ દેકે નીકટ રહેહેં. ૧.
જીનહીં સુગમ જાની, વાત મનમેં જુ માની, વીના પહીચાન જુ કેસેં પૈહે,
કૃષ્ણુદાસની કહે, શ્રીયમુને નામ નૌકા ભક્તી ભવસીંધુ તે યોહીં તરેહેં.૨.

ધોળ ૧૧ મું.

ધન્ય શ્રીયમુનાં કૃપા કરી શ્રીગોકુલ વ્રજ સુખ આપજો.
વ્રજની રજમા અહરનિશ અમને સ્થીર કરીને સ્થાપજો. ૧
તમે મોહોટાંછો શ્રીમહારાણી, તમે જીવતણી કરુણા જાણી,
હમને શરણે લેજો તાણી. ૨
શ્રીવૃંદાવનની વાટમાં, ન્હાવુ શ્રીજુમના ઘાટમાં,
વાહાલે રાસ રમાડયાં રાતમાં. ૩
ચાલો તો થઇએ વ્રજવાસી, પરીક્રમા કરવી ચોરાશી,
માહારા જન્મ મરણની ટળી ફાંસી. ૪
પધરાવો સપ્ત સ્વરૂપ સેવા, આરોગાવો મીઠા મેવા,
વૈશ્નવને લાભ ઘણો લેવા. ૫
શ્રીગોકુલ મથુરાંની ગલીઓમાં, માહારાજ મુજને ત્યા મળીઆ,
માહારા જન્મ મનોરથ સફળ થયા. ૬
નંદજીનો વાહાલો વનમાળી, કાલીંદ્રીને કાંઠે ધેનુ ચારી,
વાહાલો હશી હશી અમ શું લે તાળી. ૭
ચાલો તો શ્રીયમુના નહીએ, એવા અખંડ વ્રજવાશી થઇએ,
એવી નૌતમ લીલા નીત્ય ગ ઇએ. ૮
સખી સમરોને શ્રીસારંગ પાણી, વૈશ્નવને વાહાલી એ વાણી,
એ લીલા હરીદાસે જાણી. ધન્ય શ્રી૦ ૯

પદ ૧૨ મું.

ચાલો સખી શ્રીગોકુળ જઇએ, નિર્મળ શ્રીજુમનાજી નાહીએ,
કે અખંડ વ્રજવાસી થઇએ. ચાલો૦ ૧
નિત્ય પ્રતિ જસોદાજી ઘાટે, માહાપ્રભુ ઉભા રંગીલી વાટે,
કે પ્રગટયા ભક્ત રસિક માટે. ચાલો૦ ૨

શ્રીગોકુલપતિ દાનદીએ ભારી, અંગીકૃતને વૃષ્ટિ કીધી છે ન્યારી,
સદા પ્રભુ મહા મંગળકારી. ચાલો૦ ૩
પ્રાણજીવન મંદીર રાજે, ભક્તતણાં મહા દુઃખ ભાજે,
કે આનંદ શ્રીગોકુળમાં ગાજે. ચાલો૦ ૪
નયણાં ભરી પ્રીતમજી નીરખું, જન્મ સ્થળ સફળ કરી પરખું,
વાહાલાજીનાં મુખડાં જોઇ હરખું. ચાલો૦ ૫
શ્રીગોકુળ રંગ તણી રેલી, લતા દ્રુમ ફુલી રહી વેલી,
નીરખતાં થઇ રહી ઘેલી. ચાલો૦ ૬
સ્ફાટીકમણી શ્રીગોવર્દ્ધન સોહીએ, શ્રીવૃંદાવન જોતાં મન મોહીએ,
ક્યાં સ્થળ જન્મ જન્મ સોહીએ. ચાલો૦ ૭
શ્રીગોકુળ વસીએરે હેલી, માહારાણીજી સહાય કરે વેહેલી,
ખેલું જઇ પ્રીતમજી પેહેલી. ચાલો૦ ૮
શ્રીમાહારાણીજી ઘેર બહુ ભાવે, ભક્ત સહુ દરશને આવે,
માધવદાસ દેખી સુખ પાવે. ચાલો૦ ૯

ધોળ ૧૩ મું.

ચાલો જળ જુમનારે ન્હાવા, શ્રીગિરિધર આવશે ગાયો પાવા. ચાલો. ૧
ગોવાળની મંડળીરે લેઇને, વાહાલો મારો નાચે તાતાથેઇરે. ચાલો. ૨
સુખની શું કહુંરે સુજની, વાત કઈ વરણી ન જાયે વ્રજની. ચાલો. ૩
વ્રજ વરણવામારે ન આવે, એ સુખ અનુભવીઆને આવે. ચાલો. ૪
અનુભવમાંછેરે એને, એ ક્યાંથી જેને તેને ચાલો. ચાલો. ૫
એ સુખ પાંડવોની પાસે, એ સુખ અર્જુનને અભિલાસે. ચાલો. ૬
દાસ વલ્લભનારે સ્વામી, વહાલો માહારો છે અંતરજામી. ચાલો. ૬

ધોળ ૧૪ મું.

પહ્રાલે કરી વંદુરે, શ્રીમહારાણીજી.
બહુ અધમ ઉદ્ધાર્યારે, એવા જશ જાણીને ૧
ચૌદ લોકના સ્વામિરે, વસ્યા જ્યાં વાસ કરી;
પટરાણીજી પોતેરે, રહ્યા એવા નાથ વરી. ૨
ગંગાપદ પામીરે, કે પાવન જગને કરે;
તે તો શ્રીમહારાણીરે, ગુણે બહુ વિસ્તરીયા. ૩
જમુનાજળ ન્હાવારે, જોગેશ્વર દેહદમે,
ક્રીડારસ પુરણુરે, હરિ નિત્ય રાસ રમે. ૪
શિવજી અજ જેવારે, બેઠા ત્યા ધ્યાન ધરી,
સનાદિક સરખારે, ગાયે ગુણુ ગાન કરી. ૫
શ્રીજમુનાજળ મહિમારે, કળિ નવ કોઈ શકે;
શેષનાગ સારખારે, ગાતા ગુણુ તેજ થકે. ૬
જશ જાણી વિશેષેરે, કે સુર મુનિ નરનારી;
તારો તાપ શુ જાણેરે, કે એ રસ અધિકારી. ૭
અમૃતજળ એવારે, કે પીતા પાપ હરે;
તે તો વેદની વાણીરે, કે સુર મુનિ આચરે. ૮
નિર ધીર ગંભીરેરે, ચાલે મહામોદ ભર્યા,
મથુરા મંડળમાંરે, કે વિલાસે પરવરીયાં. ૯
વૃંદાવન તારેરે, અતિ બહુ શોભા ધરે,
તટધીર સમીપેરે, ગોપીજન ક્રીડા કરે ૧૦
શ્રીગોકુળ રસ ભરીયુરે, કે શોભા શીરે કહું;
એઉના ગુણુ ગાવારે, કે દાસ થઇને રહું. ૧૧
મને આશ ઘણેરીરે, કે માતાજી તમારી છે;
પ્રભુદાસને ગ્રહવારે, કે બાંહ્ય પસારી છે ૧૨

ધોળ ૧૫ મું.

શ્યામળો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમા,
લાડીલો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમા;
કુંજમાં ગઇતી મને નાખી દીધી ફંદમા,
અંગોઅંગ ભીજી હું તો રસીયાજીના રંગમા. શ્યામળો.

સાખી, કુંજ સદન સોહામણા શોભા અપરમપાર,
વ્રજ જુવતીના જુથમા બિરાજે શ્રીગિરિધરલાલ.
સાન કરી કહે છે સખી ચાલો વૃંદાવનમાં. શ્યામળો. ૧

સાખી. વૃંદાવન ચાલી સખી પહેરે નવરંગ ચીર,
વાસલડીની ધુની સુણી નવ રહી ધારણ ધીર.
શ્રીજમુનાજીના ઘાટમા ને સાહેલીના સાથમાં,
આવીને ઓચીતી મને ભીડી અંગોઅંગમાં. શ્યામળો. ૨

સાખી. વાટ ઘાટ ઉભા રહી કાકરી મારે કહાન,
સહુ સખીયોના દેખતા એણે કીધાં અનુચીત કામ
બેઠીતી ઘર કામમા ને સુણી ધુની કાનમા,
ચાલી હું તો તાનમા ને રીઝી એના ધ્યાનમા. શ્યામળો. ૩

સાખી. કામ ધામથી પરહરી નિસરી ઘરથી બહાર,
એ વહાલાને કારણે મે તજ્યાં કુટુંબ પરીવાર
લાલની લટકમા ને ભૃગુટીની મટકમા,
ચાલની ચટક મન વસ્યુ છે મુગટમા. શ્યામળો. ૪

સાખી. લટક મટક રસીયા તણો મદન મનોહર વેશ,
મોર મુગટ સોહામણા એના ઘુઘરવાળા કેશ.
દાસ કહેછે કોડ પુગે મારા મનના,
આપો વ્રજવાસ દાસ થાઉ નિજ જનના. શ્યામળો. ૫

સાખી. આશા પુરી સહુ મન તણી, કીધો રાસ વિલાસ,
દાસ કરીને સ્થાપીયાં, રાખ્યા ચર્ણ કમળની પાસ. શ્યામળો. ૬

શ્રીજમુનાજીની આરતિ.

ધોળ ૧૬ મું.

જય જય શ્રીજમુના મા (૨), જોતાં જન્મ સુધાર્યો;
ધન્ય ધન્ય તમો ધન્ય; જય જય. ૧
શામલડી સુરત મુરત માધુરી મા, પ્રેમ સહિત પટરાણી.
પરાક્રમે પુરા મા. જય જય. ૨
ઘેવર વન ચાલ્યા મા (૨) ગંભીરે ઘેર્યા મા (૨)
ચુંદડીએ ચટકાલાં પહેર્યા ને લ્હેર્યા જય જય. ૩
ભુજ કંકણ રૂડા મા, (૨) ગુજરીયો ચુડી મા (૨)
બાજુબંધ ને બેરખા, પહોચી રત્ન જડિત. જય જય. ૪
ઝાંઝરને ઝમકે મા, (૨) વિંછીયાને ઠમકે મા, (૨)
નુપૂરને નાદે મા ઘુઘરીને ધમકે. જય જય. ૫
સોળે શણગાર સજ્યા મા, (૨) નકવેસર મોતી મા, (૨)
આભરણમાં ઓપો છો, દરપણ મુખ જોતા. જય જય. ૬
તટ અંતર રૂડા મા, (૨) શોભિત જળ ભરિયાંમા, (૨)
મનવાછિત મોરલીધર, સુંદર વર વરીયાં. જય જય, ૭
લાલ કમળ લપટાણા, (૨) જોવાને ગયાતા મા, (૨)
કહે માધવ પરિક્રમા, વ્રજની કરવાને ગર્યાંતાં; જય જય. ૮

ધોળ ૧૭ મું.

દુઃસ્વભાવથી જીતાડો દુરમતિ ટાળો માજી,
શ્રીગોપીજન વલ્લભ અતિ વલ્લભ મુને કરો શ્રીયમુનાજી. ટેક.

અખંડ અનપાયની આપો મા સુદૃઢ પ્રેમ ભક્તિ,
પ્રપંચ વિસ્મૃતિ પૂર્વક દ્યો મા શ્રીકૃષ્ણશક્તિ;
માનસી સેવા મુખ્ય વ્યસન દો શરણાગત સાચી,
શ્રીકૃષ્ણ કૃપાએ તુ દો દીનતા નહિ કિંચિત્ કાચી,
દૃઢ આશ્રય શ્રીવલ્લભવરનો અચલિત ગુણ ગાઉં,
સતત રહે શ્રીકૃષ્ણ નામ મુખ દુખી નવ થાઉં;
આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ દે ગંગાજી. શ્રીગોપીજન ૧

કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દુરા,
શ્રીકૃષ્ણ મીલનમાં અંતરાય જે તે કરીયે ચૂરા;
અસુર દુષ્ટ કલિકાળ કર્મ પ્રતિબંધક ભય ટાળો,
કુતર્ક કુભાવ કુવાસના કુકૃતિ ઝટ બાળો;
દુઃસંગ દોષ મને જળ પંકજ પ્રમાણ નવ લાગે,
બલિ વિભીષણ પ્રહલાદની પેરે ભય પામી ભાગે;
કરો કૃપા એવી થૈ મુજપર બીરદ બળ રાજી. શ્રીગોપીજન. ૨

મારી ચૂર્ણ કરો સહુ ચિંતા જન્મ મરણ ભય કાપી,
માયા મોહથકી મુકાવો નિજાનંદ આપી;
સાધન ધર્મ ન કિંચિત્ છે અનુચિત કૃતિ તન મનની,
સેવાને સ્મરણ તમારૂં કરવા અશક્ય છઉં જનની;

જેવો તેવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો મા એ,
કુપુત્ર તો કદિ હોય એ કુમાતા કદાપિ નવ થાએ,
શરણુ પડ્યો સંતાપ હરો મા વિનતિ કરૂં ઝાઝી. શ્રીગોપીજન. ૩
તુર્ય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણ વલ્લભા યમુને જગ માતા,
નર્ક નિવારણી યમ ભયહરણી ભવ તારણી જ્ઞાતા,
સ્વભાવ દુર્જય વિજય કરણી નિજદાસ દુખ હરણી,
સકળ પાપ સતાપ નિવારણી અતિ અદ્‌ભુત કરણી:
શ્રીવલ્લભ શર્ણાગત લહિ મારી પૂર્ણ કરો તૃષ્ણા,
જુગલ રૂપ મુજ હૃદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા,
દાસ•દયો મારો સુત શ્રીમુખ સુકૃત કહો ગાજી. શ્રીગોપીજન. ૪

ધોળ ૧૮ મું.

જય જય મહારાણી જમુના, જય જય પટરાણી જમુના.
સુંદર સતવાદી નાર, તપ કરી પ્રભુને આરાધિયા;
પ્રીતે પરણ્યા મોરાર. જય જય. ૧

સૂરજ દેવતાની દીકરી, વેદ પૂરાણે વખાણ;
ભાઇને વ્હાલીરે બેનડી પસલી આપી છે સાર જય જય. ૨

રૂપે રૂડાં જળ શામળાં, વેગે ચાલે ગભીર,
તીરે તોરગ ઓપતા વ્રજ વધ્યો વિસ્તાર. જય જય. ૩
ચરણા ચોળીને સુંદડી, ઉરપર લટકંતો હાર,
કંકણ કુંડળ ને ટીલડી, સજ્યા માએ શોભે શણગાર, જય જય. ૪
વૃંદાવન વીંટાઈ રહ્યું, મથુરાં જળ સ્થળ આધાર;

ગોકુળ મહાવન પાસે વસ્યા, વહાલો મ્હારો નંદકુમાર. જય જય. ૫
જળ જમુનાનાં ઝીલતાં, ત્રુટયો નવસર હાર:
મોતી સર્વે વેરાઇ ગયાં, હીરલો લાગ્યો છે હાથ જય જય. ૬
રામઘાટ શ્યામઘાટ ઠકરાણીઘાટ, બીજા ઘાટ અપાર,
અજાણે અધર્મી નાહી ગયો, તેનો માએ કર્યોરે ઉદ્ધાર. જય જય. ૮
અઠ્ઠાવીશ કુંડ ઉજડ થયા, ભાઇનો ભાગ્યો ભણકાર,
પરાક્રમે ગેલ ચલાવીયા, વ્રજમા કીધો વિસ્તાર. જય જય. ૮
નાહ્ય ગાય પેપાન જે કરે, તેને જમનો નહી ભણકાર;
કરજોડી કહે હરિદાસ, ન્હાજો વારંવાર. જય જય. ૯

ધોળ ૧૯ મું.

શ્રીજમુના નામ સંભારે, જે કોઇ શ્રીજમુના નામ સંભારે;
તાકો દર્શ સ્પર્શ કોઇ કરહી, વાહીકો વે તારે. જે કોઇ. ૧
ભક્તિકો મહિમા બર્ણી શકે કોઉ, યમ હા હા કહી હારે;
ચત્રભુજ પ્રભુ ગિરિધરન લાલકો, નિત્યપ્રતિ વદન નિહારે. જે કોઇ. ૨

ધોળ ૨૦ મું.

ધન્ય શ્રીજુમનાં શ્રીગોકુળ નીકટ બીરાજે, નિત્ય નવલે રંગે;
ત્રટ તો રંગ તણા આભ્રણ સુંદીર સોહીએ, શ્રી મળીયા હતા વાટે. ટેક.
અલૌકીક ડીગર રાજે, ત્યાહા વૈષ્ણવ જન ઘેરે ગાજે;
ત્યાંહા મંદીર શોભા સુખ છાજે. ધન્ય ૧
ત્યાહાં નિત્ય ક્રીડા નંદલાલ કરે, વ્રજ જુવંતીના જુથ હરે;
ત્યાહાં રમણ રેતી તન તાપ હરે. ધન્ય. ૨
જ્યાહાં કુસુમ દ્રુમ વનવેલી સોહીએ, જેહને દીઠડે ત્રિભવન મન મોહીએ;
ત્યાંહાં અખંડ આનંદ નિત્યપ્રતિ હોએ. ધન્ય. ૩

ત્યા કમળ કમળ રંગ રસ ભારયાં, પ્રિતમપર અંતર પરવરિયાં;
આવે મધુકર અંત કારજ સરીયાં. ધન્ય. ૪
ત્યાંહાં ગોવર્દ્ધનગિરિ સગ ડોલે, ત્યાહા વ્રજવાસી મુખ યશ બોલે,
નહિ તપ તીર્થ વ્રત તે તુલ્યે. ધન્ય. ૫
ત્યાહાં વિશ્રામ ઘાટ મધુપુરી જાતા, ત્યાંહા બેઠક વલ્લભ સુખદાતા,
બીજા ઘાટ અનેક મુનિવર દાતા. ધન્ય. ૬
ત્યાંહાં ઉતરી શ્રીવસુદેવ આવ્યા, કોયલા ઘાટ શ્રીવલ્લભ મન ભાવ્યા,
એવા જસોદા ઘાટ લખી લાવ્યા. ધન્ય, ૭
ત્યાંહાં બ્રહ્માંડ ઘાટ મૃત્તિકા મીઠી, છઠ્ઠી દર્શન વસંત સમે દીઠી,
ત્યાંહાં ગોપ કુપ અધર રસ છુટી. ધન્ય. ૮
ત્યાંહાં ગોકુળ મહાવન ગિરિધારી, જયાંહાં યમલા અર્જુન સુખકારી,
વહાલે પુતના પ્રાકટ સંહારી. ધન્ય. ૯
ત્યાહાં ગોકુળ શ્રી માહાપ્રભુ રાજે, બ્રહ્મ છોકર નિત્ય ગુણ ગાજે,
શ્રીઠકુરાણી ઘાટ જોઇ ભવના ભય ભાજે. ધન્ય. ૧૦
ત્યાંહાં જગન્નાથઘાટે નાહાતાં, અષ્ટ સખા બ્રહ્મઘાટ નિત્ય ગુણ ગાતા,
ત્યાંહાં રાવળ રજ નિત્ય પ્રિત્ય જાતા. ધન્ય. ૧૧
ત્યાંહાં દાસ ગોવર્દ્ધન ગુણ ગાઇએ, કરો કૃપા તો વ્રજવાસી થઇએ,
મનક્રમ વચને આનંદી થઇએ. ધન્ય શ્રીજુમનાં ૧૨

ધોળ ૨૧ મું.

ઉત્તમ વ્રત એકાદશી, સાહેલીરે, આજ મહારે અપવાસ જુમનાજી
જઇએ ઝીલવા સાહેલીરે. ૧
રગીલી ગલી રળીયામણી સાહેલીરે, વૈશ્નવની ભીડાભીડ. જુમનાં ૨
સરખી સૈયર ટોળે મળી સાહેલીરે હઇડે હરખ ન માય. જુમનાંજી. ૩

વહુ બેટી હીંડે મલપતાં સાહેલીરે, સૌ કોને દર્શન થાય; જુમનાં. ૪
સાકર કેરા કરા પડયા સાહેલીરે, દુધડે વરસ્યા મેહ જુમના. ૫
ગોકુળ ગામ રળીયામણું સાહેલીરે, સુંદર જુમનાનાં નીર. જુમના. ૬
જુમનાજીમાં ઝીલતા સાહેલીરે. છુટા મેહેલી કેશ. જુમના. ૭
વ્રજવાસી સામા મળ્યા સાહેલીરે, હરખે સાહીશુ કેશ જુમનાં. ૮
પરસાદ મેહેલો મોકળા સાહેલીરે, હોરતણો નહીં પાર જુમનાં. ૯
માધવદાસની વિનતિ સાહેલીરે, આપોને વ્રજમા વાસ જુમનાંજી. ૧૦

अथ श्रीयमुनाष्टकनुं धोळ.

ધોળ ૨૨ મું.

નમામિ શ્રીયમુના મહારાણી, જે જશ ગાય ચરણે ચિત્ત આણી;
તે જીવન સુફલ કરે પ્રાણી નમામિ શ્રીયમુના. ૧
શ્રીવલ્લભ વરની છે વાણી, યમુનાષ્ટક કર્યાં વખાણી;
સકલ સિદ્ધિના હેતુ જાણી. નમામિ શ્રીયમુના. ૨
નવ વન પુષ્પ પુલ્યાં પુલે, પ્રીય પદ રેણુ જોઇ ફુલે.
રમણુ શોભીત પ્રભુ અનુકુલે. નમામિ શ્રીયમુના. ૩
કલિન્દ ગિરિને મસ્તક રાજે, શ્યામ ગૌર અગ અતિ છાજે;
ઉમંગિ ચાલ્યા તે પ્રિય કાજે નમામિ શ્રીયમુના. ૪
શૈલ વિલસે પારકી સોહે, ગમન શબ્દ સહુ મન મોહે;
તમવડે મુકુન્દની રતિ હોયે. જેશ્રીસુરજ સુતા શ્રીમહારાણી. ૫
જેણે ચૌદ ભુવન પાવન કીધા, શ્રીગોકુલવાસ આવી લીધા;
હસાદિક દાસી શોભીત કીધા, નમો શ્રીતુર્ય પ્રીયારાણી. ૬
ભંવર કંકણુ ભૂજા લહેરી, મુક્તા રેણુ તટ નિતંબ ઘેહેરી;

શ્યામ રંગ કચુકી પહેરી. નમામિ શ્રીતુર્ય પ્રિયારાણી. ૭
અગણિત ગુણ ભુષણ સોહીએ, શિવાદિક દેવ સ્તુતિ ગાયે;
ઘનસ્યામરૂપ પ્રિય મન ભાયે. યહ વર માગું શ્રીમહારાણી. ૮
ધ્રુવાદિકના મનોરથ પૂરે, મથુરા તટ ગ્વાલ ગોપી ઘેરે;
કૃપાસિંધુ માંહે મન લહેરે. યહ સુખ હોયે શ્રીમહારાણી. ૯
ફરી ગંગા સમાગમ તમ સાથે, તેથી તે હરિની રતિ આપે,
નિજ દાસને સકળ સિદ્ધિ સ્થાપે, માહારે હ્રદયે વસો શ્રીમહા.૧૦
તમારી તે તુલનાને કોઇ પામે, લક્ષ્મી સોત ભાવ કરી મનઆણે.
કલિન્દજા તમને હરિ પ્રિયા માને માહારે હ્રદયે વસો શ્રીમાહા ૧૧
શ્રીયમુના ચરિત્ર અદ્‌ભુત ભર્યા, જે જન શ્રીયમુના પાન કર્યા;
તેને યમ યાતનાથી રહિત કર્યા, નમોસ્તુ સદા શ્રીમહારાણી. ૧૨
પય પાન કર્યા તે ભાણેજ થયા,જે દુષ્ટ હતા તે પણ જમ ન ગ્રહ્યા;
તમવડે ગોપીને પ્રભુ મલ્યા. નમોસ્તુ સદા શ્રીમાહારાણી. ૧૩
તમ કૃપા અલૌકીક તન હોગે, પ્રભુ ભક્તિની યોગ્યતા સોહે.
મુર રિપુ મુકુન્દને પ્રિય હોયે. નિત્ય ચરણ સેવુ શ્રીમાહારાણી.૧૪
તમારી સેવા નિત્ય મન આણો, સુર ધુની તવ સંગમ માને;
યહ મર્મ પુષ્ટિમાર્ગી જાણે. નમો શ્રીયમુના મહારાણી. ૧૫
હે લક્ષ્મી સોત પ્રિયા હરિ, જે સેવા તમારી સદા કરી;
તેને મોક્ષાનંદ આપો ખરી. નમામિ શ્રીયમુના માહારાણી. ૧૬
પ્રભુ ગોપી સાથે રમણ કર્યા, શ્રમીત બીંદુ તમ સંગમ ભર્યા,
તમારી સ્તુતિ કો કરી શકયા, નમો શ્રીયમુના માહારાણી. ૧૭
પાઠ અષ્ટકનો જે નિત્ય કરશે, તેહેના સર્વ પાપને દુઃખ ટળશે;
તેને ભગવદ્‌ભક્તિ પ્રિય મળશે. નમો સૂર્યસુતા શ્રીમહારાણી.૧૮

ભક્તિ કરી સર્વે સિદ્ધિ હોયે, પ્રભુ પ્રસન્ન થઇને જોએ.
એમ શ્રીમુખની વાણી સોહે. નમામિ શ્રીયમુના માહારાણી.૧૯
હે મહારાણી દાસ દર્શન માગે, શ્રીવલ્લભ પદ રજ રતિ પામે;
વ્રજભુષણ પ્રભુને શિર નામે, નમામિ શ્રીયમુના મહારાણી. ૨૦

ધોળ ૨૩ મું.

હેતે હરિ ગુણ ગાઇએ, શ્રીજુમનાજી નાહીએ,
ભાગ્ય ભલારે ભૂતલ વસ્યા. ટેક.
જીરે કારણ આ કલીકાળમા, વૈષ્ણવ જન જાણે (૨)
પ્રગટ પ્રભુ શ્રીગુસાંઇજી, તે શું મહાસુખ માણે. ભાગ્ય. ૧
જીરે દાન સમર્પણ લેઇ કરી, જેશુ પ્રીતડી જોડી. (૨)
તન મન ધન અર્પણ કર્યા, ગર્વ ગાઠડી છોડી. ભાગ્ય ૨
જીરે પ્રભુ વિના બીજું મને નવ ગમે, સેવા અધીકારી. (૨)
વૈષ્ણવદાસ કહીયે તેને, મન દ્રઢ કરી રાખી ભાગ્ય. ૩
જીરે જેનુ મન શ્રીવૃંદાવન વસે, લીલારસ ભાવે. (૨)
સ્નેહ બાંધ્યો શ્રીકૃષ્ણશુ, ધન્ય ભાગ્ય કહાવે. ભાગ્ય. ૪
જીરે જેહને કૃપા શ્રીમહારાજની, દાન સમર્પણ આપ્યા. (૨)
નામ મત્ર સંભળાવીયાં, ભવના બધન કાપ્યા. ભાગ્ય. ૫
જીરે જેહેણે શ્રીવલ્લભ સુતને ઓળખ્યા, નયણે નિર્મળ દીઠા. (૨)
તે દૈવી જીવ કહીયે સદા, ગુણ ગાય છે મીઠા. ભાગ્ય. ૬
જીરે વૃજની પરિક્રમા જે કરે, શ્રીગોવર્દ્ધન નિર્ખ્યા. (૨)
રમણ રંગીલી ભોમિકા, હૈડા બહુ હરખ્યા. ભાગ્ય ૭
જીરે જે જન શ્રીજમુનાજીમા ઝીલીયા, મરજાદા ટાળી (૨)
વ્રજ રજ પરસી આ દેહશુ, લીધો જન્મ સુધારી. ભાગ્ય. ૮

શ્રીનાથજી નીરખ્યાં નયણાં ભરી, તે પુરવની જો પ્રીતે. (૨)
તેરે શેવાંનાં ફળ જાણજો, સુખ સ્નેહની રીતે. ભાગ્ય. ૯
શ્રીવલ્લભ શ્રીવલ્લભ જે કરે, શ્રીવલ્લભ સુત વાણી. (૨)
હરિદાસ ચરણ શોભા જોઇને, રાખ્યા પોતાનાં જાણી. ભાગ્ય. ૧૦

ધોળ ૨૪ મું.

શ્રી માહારાણીજીના પાન કરને તું પ્રાણીરે. ટેક.
એ છે અદ્ધમ ઉદ્ધારણ જાણી. મહારાણીજીનાં૦ ૧
એમનું માહાત્મ છે પદ્મ પુરાણેરે, પૃથ્વીપર શ્રી વારાહજી વખાણેરે;
એ તો વ્રજવાસી સુખમાણે. મહારાણીજીના૦ ૨
સુંદર મથુરાજી નિકટ બીરાજેરે, મંદમદ મહાધુનિ ગાજેરે;
એમનાં દરશનથી દુઃખ ભાજે. માહારાણીજીનાં૦ ૩
વિશ્રામ ઘાટે તે આરતિ થાયરે, સામા પ્રભુજીના મુગટ બીરાજેરે;
ચોખા હાથીની ગર્જનાએ આવે. માહારાણીજીનાં૦ ૪
ત્યાં તો વૈશ્નવની ભીડ ભરાયરે, ત્યાંતો આરતિ ઘોળ ગવાયરે;
ત્યાં તો જય જય શબ્દ ઉચ્ચારે. માહારાણીજીનાં૦ ૫
એમના સ્મરણથી સુખ થાય રે, તેહેનાં પ્રાયશ્ચિત દુર પળાયરે;
જેમ સિંહ દેખીને મૃગ નાસે. માહારાણીજીનાં૦ ૬
જે કોઇ પેપાન શ્રી યમુનાના કરશેરે, તેને જમ કીંકર ભય ટળશેરે,
કહે છે રસિક રાઘેવરને વરસે. માહારાણીજીનાં૦ ૭

ધોળ ૨૫ મું.

ધન્ય ધન્ય શ્રી યમુનાજી સુખદાઇમા, સેવકજનને સદા સુહાઇમા. ૧
સુંદર શ્યામ અંગે અતિ સાહેમા, નિરખતા નીજ જનનાં મન મોહેમા. ૨
ભાલ વિશાળ કમળ દળ નયનમા, નાસિકા કિર કોકિલ કલબેનમા. ૩

બિંબથી અધિક અધર અરૂણાઇમા, કોમલ ગલ સ્થલ ઝલકાઇમા. ૪
દાડિમ બીજ દંત અતિ ઓપેમા, રતિપતિની મર્યાદા લોપેમા. ૫
ભ્રકુટી ધનુષ કામનુ રાજેમા, મસ્તક કેશ મધુપ સમ છાજેમા. ૬
નખશિખ સુંદર અતિ સુકુમારમા, વૈભવ બાઢયો અંગ અપારમા. ૭
તરણિ તનયા તરૂણ છે બાલમા, ચંદ્ર મુખીને રૂપ રસાલમા. ૮
કૃપા કરી ક્ષિતિ ઉપર પધાર્યાંમા, અનેક પતિત જનને ઉદ્ધાર્યાંમા. ૯
કાલિંદિની કીર્તિ જગત વધારીમા, જળ અતિ શિતળને સુખકારીમા. ૧૦
અનેક દેશને પાવન કરતાંમા, ચરણશ્રી વ્રજમંડળમાં ધરતાંમા. ૧૧
તેણે કરી વૈભવ અતીશે વાધ્યોમા, ભક્તનો સકળ મનોરથ સાધ્યોમા ૧૨
બેઉ તટ હસ્ત કમળ છબિ છાજેમા, લ્હેર તે કંકણ રૂપ બિરાજેમા.૧૩
વાલુકા ચમકે ઝગમગ મોતીમા, માણેક હીરાની અતિ જયોતિમા. ૧૪
અંગ અંગ મુકતાના આભ્રણમા, તેતો જળકુંડીથી આવરણમા. ૧૫
સખિજને સંગ કોકીલા મોરમા, સારસ હંસને કીર ચકોરમા. ૧૬
ત્રિવિધ સમીર સમીપે ચાલેમા, તે તો ત્રિવિધ તાપને ટાળેમા ૧૭
બેઉ ત્રટ વૃક્ષલતા રહ્યાં ફુલીમા, શાખાઓ જળ ઉપર રહી ઝુમીમા.૧૮
અધિક સમીપ શ્રીવૃંદાવનમા, કુંજે કુંજે સૌરભ સહિત સુમનમા. ૧૯
શિતળ સુગંધ સુખ્દ વહે નિરમા, તીર બેસે ઢોર ઢોર આભીરમા.૨૦
રાણીજીના સૌભાગ્યનો નહિ પારમા, શા શા કહુ વૈભવતણા પ્રકારમા.૨૧
પ્રભુજીના ગૂઢ રમણ મધ્યે પાતીમા, પ્રિતમસંગ સદા મદમાતીમા. ૨૨
સદા નિરંતર વ્રજપતિ ખેલેમા, રાણીજીને સદા નિકટ રંગ રેલેમા. ૨૩
દંપતિ શ્રમ જલસહિત વિહારમા, જલ મધ્ય ક્રિડત વિવિધ પ્રકારમા. ૨૪
તેણે કરી શત ઘણી શોભા બાધેમા,રાણીજીનો મહિમા અતુલ અગાધેમા૨૫
જે જન સદા ધરે ચિત્ત ધ્યાનમા, તેહને પુષ્ટિતણું કરે દાનમા. ૨૬

વ્રજપતિ લીલા પ્રગટ દેખાડેમા, ચરણ કમળ રસ સ્વાદ ચખાડેમા.૨૭
અષ્ટમહાસિદ્ધિનુ કરે દાનમા, ભાવે જે કરે અંબુ પાનમા ૨૮
દર્શને સકળ આપદા ટાળેમા, ભક્તને અભય પદારથ આલેમા. ૨૯
એવું શ્રી મહારાણીજીનું રૂપમા, નખશિખ સુંદર પરમ અનુપમા. ૩૦
સદા બિરાજો શ્રીવ્રજની માંહેમા, નિત્યપ્રતિવિલસો વ્રજપતિ બાંહેમા. ૩૧
પુષ્ટિ ભક્તની કરજો સારમા, કૃપા કરી ઉતારો ભવ પારમા. ૩૨
નિજ સેવકને એ છે આશમા, સદા રાખો ચરણ કમલની પાસમા. ૩૩

ધોળ ૨૬ મું.

હરનિશ દરશન દીજીયે, કલિંદજા હરનિશ દરશન દીજીયે. ટેક.
બાળ પશુ બુદ્ધીમા અજ્ઞાનછુ પણ આપની,
આ વિનતિ કરતાં મન બ્હીજીયે. કલિંદજા૦ ૧
જનુની પ્રકાર સ્નેહ જીવ ઉપર રાખતાં,
મારા સાધન વિના તે આપ રીઝીયે. કલિંદજા૦ ૨
ભક્તને તે ભક્તિ દાતા આપ ભવતારણિ,
મા પ્રેમનો તે પંથ પતિજીયે. કલિંદજા૦ ૩
મેઘ શ્યામરૂપે આપ ભાનુની સુતા છો,
આ કારણ એ શ્યામ સ્નેહ ભીજીયે. કલિંદજા૦ ૪
પર્મ કૃપાળ આપ અધમ ઉદ્ધારણી,
મા પુષ્ટિરસ પાઓ તો કાંઇ પીજીયે. કલિંદજા૦ ૫
નિજ જન ધ્યાન માગે ચર્ણ કમળનું,
મા જેમ ઘૃત ખાંડ મધ્યે કીજીએ. કલિંદજા૦ ૬

પ્રકરણ ૪ થું.

॥ श्रीनाथजी आदि साते स्वरुपनां धोळ तथा पद. ॥

શ્રીનાથજીનાં ધોળ.

શ્રીગોવર્ધનનાથજીના પ્રાગટયનું ધોળ.

ધોળ ૧ લું.

ગિરિ કંદરામાંથી પ્રગટ થયા પ્રભુ, આપ ગોવર્ધનનાથરે;
નંદ જશોમતિ કેરા લાલા, વ્રજ સૌ કીધું સનાથ ગોવર્ધન રસિયારે;
મ્હારે મન વસિયા વ્રજનાથ, મધુરૂં હસિયારે. ટેક.
શ્રાવણ સુદ પાચમને દહાડે, થયા ભુજા દરશનરે:
ગિરિ કંદરામા બિરાજે વહાલા, શુ કહું પ્રસન્ન વદંન. ગોવર્ધન ૧
ઘણા દિવસ ભુજાનું પુજન, ચાલ્યું તે વ્રજ માંહ્યરે,
દૂધ લેઇને સ્નાન કરાવે, મહિમા કહ્યો ન જાય. ગોવર્ધન. ૨
છિદ્ર સહિત શીલા ગિરિવરની તેમાં શ્યામ સ્વરૂપરે,
એક ગાય ત્યા નિત્ય જાય છે, દૂધ શ્રવે તદરૂપ ગોવર્ધન. ૩
એક બ્રાહ્મણની ગાય હતી તેણે, પુછી ગોવાળીયાને પેરરે;
દૂધ ઘટે છે નિત્ય કેમ માહારૂં, દોહી લેઇ જાય તું ઘેર. ગો ૪
ત્યારે ગોવાળીયાએ એમ કહ્યું, ખબર કાઢુ નિરધારરે.
કોણ પ્રકાર થાય છે આ ગૈનો, સમજાવી કહું સાર. ગો ૫
સાંજ સવાર ગૈ ટોળામાંથી, ગિરિવર ઉપર જાયરે:
ઉભી રહીને દૂધ શ્રવે નિત્ય, પ્રાણજીવનને પાય ગો. ૬

ગૌ પ્રકાર ગોવાળીયો જોઇ, બ્રાહ્મણુને લાવ્યો સગરે,
અચરજ જોઇને વિસ્મય થયું મન, કહાવ્યુ સૌને ઉમગ. ગો.૭
સૌ વૃજવાસી ગિરિપર આવ્યા, બોલ્યા મુખથી બોલરે,
કોઇ દેવતા કે દ્રવ્ય હોય એમ, કીધો મુખથી તોલ. ગો. ૮
ગિરિ શીલા ઉચકીને જોયું તો, દીઠા સુંદર શ્યામરે;
પૂછયું દેવના પર્વત કેરા, શુ છે તમારૂં નામ. ગો. ૯
પ્રાણુજીવન ત્યારે એમ બોલ્યા, દેવ દમન મુજ નામરે;
મહિમા ચાલ્યો વ્રજમાં ઝાઝો, પૂર્ણ કરે મન કામ. ગો. ૧૦
દહીં દૂધ વ્રજવાસી કેરા, આરોગે નંદલાલરે;
ઝાડ ખડમાં જઇ માહાપ્રભુજીને. આજ્ઞા કરી તત્કાલ. ગો. ૧૧
ઇંદ્ર-નાગ-ને દેવદમન તે, પ્રગટ થયા વ્રજ માંહ્યરે;
ગિરિવર ઉપર આપ પધારી, સેવા ચલાવો ત્યાંહ. ગો. ૧૨
મહાપ્રભુજી વૃજમાં પધાર્યા, સદુપાંડેને ઘેરરે;
વચન સુણ્યાં ગિરિવર પ્રભુના, વાત પૂછી કરી પેર. ગો. ૧૩
સદુપાંડે શ્રીમાહાપ્રભુજીને કહે છે, પ્રાગટયનો પ્રકારરે;
દેવદમન નામે પ્રગટયા છે, મહિમા અપરંપાર ગો. ૧૪
ગિરિવર ઉપર આપ પધાર્યા, સામા મળ્યા નિજ નાથરે;
અગો અંગ ભેટી સુખ ઉપન્યું, જોડયા પછી બે હાથ. ગો. ૧૪
ગોવર્ધન ઉદ્ધરણ ધીરનું, નામ ધર્યું શ્રીનાથરે,
મોર પીંછનો મુગટ ધરાવ્યો, બંસી દીધી હાથ. ગો. ૧૬
પાટે બેસાડીને ભોગ ધરાવ્યા, ત્યાંથી પધાર્યા આપરે;
નિજ જન મન આનંદ વધાર્યા, દૂર કીધાં તન તાપ. ગો. ૧૭

ધોળ ૨ જું.

ધન્ય ધન્ય રાણા રાયસંઘ હો લાલ.
હાંરે ધન્ય ધન્યરે મેવાડો દેશ,
કૃપા કરીને શ્રીનાથજી પધારીયા હો લાલ, ૧
વ્રજમાંથી વહાલોજી પધારીયા હો લાલ,
હાંરે આવી વસીયારે મેવાડે દેશ. કૃપા કરીને. ૨
તળાવે તે તંબુ તાણીયા હો લાલ,
હારે આવી ઉતર્યોરે મારા વ્રજનો સાથ. કૃપા કરીને. ૩
ડુંગર કોરીને વહાલે મંદિર કર્યા હો લાલ,
તહાં બિરાજેરે શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ. કૃપા કરીને. ૪
શ્રીનાથજીને શ્રીદ્વારકાનાથજીનાં જોડલાં હો લાલ,
હારે શ્રીનવનીતપ્રિયાજીરે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીની જોડ. ૫
શ્રીગોકુળનાથને શ્રીમથુરાંનાથના જોડલાં હો લાલ,
હારે શ્રીગોકુળચંદ્રમાજીરે શ્રીમદનમોહનજીની જોડ. ૬
તહાં મધરોતે ગોવર્દ્ધન ભયો હો લાલ,
તહાં તળેટીરે ગોપાળપુર ગામ. કૃપા કરીને. ૭
ઝરણો તે ગોવીંદ કુંડ ભયો હો લાલ,
હાંરે તાંહાં બનાસરે મહારાણીજીના નીર. કૃપા કરીને. ૮
આસોટીયુ વૃંદાવન ભયું હો લાલ,
હાંરે તહાં કાંકરોલીરે બત્રીબટનો ચોક. કૃપા કરીને. ૯
કમળ ચોકમાં ઝુલે ધમર હાથીયા હો લાલ,
હારે તહા ટોડલેરે રૂડા ટૈકે છે મોર. કૃપા કરીને. ૧૦
થાળ ભર્યો સગ મોતીએ હો લાલ,

હારે વધાવોરે શ્રીવલ્લભ પરિવાર. કૃપા કરીને. ૧૧
સાકર કેરા કરા પડયા હો લાલ,
હારે ત્યા દુધડેરે રૂડા વરસ્યા છે મેઘ. કૃપા કરીને. ૧૨
અજબ કુવરીની વિનતિ હો લાલ,
તમે સુણજોરે શ્રીગિરિધરજી મહારાજ. કૃપા કરીને. ૧૩
સઘળા વૈષ્ણવની વિનતિ હો લાલ,
અમોને આપોરે શ્રીવ્રજમા વાસ. કૃપા કરીને. ૧૪

ધોળ ૩ જું.

ગંગાબાઇએ તે ઝગડો માડીયો, શ્રીગિરિધરજીના લખ્યાંરે પ્રમાણ:
વારી જાઉં શ્રીનાથને ૧
પાદશાહે તે પરવાનો મોકલ્યો,તમે છોડો શ્રીગોકુળ ગામ. ૨
વ્રજવાસીએ મનમાં વીચારીયુ, આપણે સામા બાધો હથિયાર. ૩
નવખંડ ભૂમિ આપણી ચોદીશ ચોબાજીનુ રાજ. ૪
બાબાજીએ શ્રીગુસાંઇજીને એમ કહ્યું,અજબ બાઇને આપ્યાં છે વરદાન.૫
પાદશાહનું તે અહીં શુ ઉપજે,મારી ઇછાએ છોડું શ્રીગોકુળ ગામ.૬
શિવ શિવ વિરચિ રટણ કરે, સુરીનર સરખા પાર પામે નહીં;
અજબબાઇને થયો છુ આધિન. ૭
વ્રજથકી તે વહાલોજી પધારીયા, આવી ઉતર્યા મેવાડે દેશ. ૮
ગામના રાજાને આવીરે વધામણી, આપણા શ્રીનાથજી પધાર્યા નજીક.૯
રાણા રાયસગે મનમા વિચારીયુ, આપણે શી શી કરીશું ભેટ. ૧૦
વહાલે તળાવે તબુ તાણીયા, મહી ઉતર્યો શ્રીગુસાંઇજીનો સાથ. ૧૧
વહાલે ડુગર કોરીને મદિર કર્યા, મહી પધરાવ્યા શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ. ૧૨
વહુ બેટી તે હીંડે મલપતાં હીંડે ઝાંઝરને ઝમકાર. ૧૩

બનાસ તે જુમનાં જળ ભર્યા, વડલો તે બનસીબટ. ૧૪
અજબબાઇએ તે વિનતિ એમ કરી, જે કોઈ ગાય શીખેને સાંભળે;
તેનો લીલામાં થાજો વાસ. ૧૫

ધોળ ૪ થું.

શ્રીજી મેરા એસા રસીઆ, મુજને બોલાવે ઘડી ઘડી. ટેક
મોર મુગટ પીતાંબર સોહીએ, બંસી બજાવે વહાલો તાન ભરી. શ્રીજી ૧
સબ સખીઅનમે રાસ રચ્યોહે, દરશન દેવે વહાલો ઘડી ઘડી. શ્રીજી. ૨
દોડ દોડકું દરશન જાવે, ઝાપટ વાગે તડા તડી. શ્રીજી. ૩
ચાર ચોકકો મંદિર બનાયો, આપ બિરાજે વહાલો છપરતરી. શ્રીજી. ૪
નન્દદાસ પ્રભુકી છબી નિરખત, શ્રીજીકે ચરણુમા જાય પડી. શ્રીજી. ૫

ધોળ ૫ મું.

ચાલોતો શ્રીજી જઇએરે, શ્રીમુખ સુંદર જોવાને;
આવો તો તત્પર થઇયેરે. શ્રીમુખ૦ ૧
મને ઘરમા લાગે ઘેલુંરે, શ્રીમુખ૦
હુ તો કાઇ ન સમજું પહેલીરે. શ્રીમુખ૦ ૨
હુ તો ઘરનો ધંધો ભુલીરે. શ્રીમુખ૦
હુ તો અંગોઅંગે ફુલીરે. શ્રીમુખ૦ ૩
મને ભુખે ભોજન નવ ભાવેરે, શ્રીમુખ૦
સેજડીએ નીદ્રા ન આવેરે. શ્રીમુખ૦ ૪
મારા મનમાં મનમથ વસીઆરે. શ્રીમુખ૦
મારૂ કામ સકામે ધસીયુરે શ્રીમુખ૦ ૫
મોરલીમા કામણ કીધારે, શ્રીમુખ૦
મારાં મન હરીને લીધારે. શ્રીમુખ૦ ૬

કોઇ નંદજીનો લાલ મીલાવોરે. શ્રીમુખ૦
જસોદાજીના પ્રાણ આધારરે. શ્રીમુખ૦ ૭
એવા રસિકરાય ગિરિધારીરે, શ્રીમુખ૦
દાસનો દાસ જાય બલિહારીરે. શ્રીમુખ૦ ૮

ધોળ ૬ ઠું.

હો જીરે જીરે પ્રથમ સૂરજપોળ જાણોજી, રમા વૈકુઠ એહ વખાણો. ૧
નવ સીડીયે નવધા ભક્તિજી, શ્રીગોવર્દ્ધન ચોક પ્રેમ આશક્તિ. ૨
ફળચોક મહાસુખ કદજી, સીંધપોળ જોઇ આનંદ ૩
બે હંસ બે હસ્તી બિરાજેજી, ચારે વેદ મહાધુની ગાજે. ૪
કમળચોક રાસ ક્રીડા રમણજી, શિવ આવે ગોપીધરી તન. ૫
એહેક મારે સ્વામિનીજીના નેનજી, ત્યાહા તો મુર્છા ખાઇ પડયાંમીન. ૬
રત્નચોક સ્વામિજીના તનજી, સુર આવ્યા ચડી વૈમાન. ૭
જગમોહનમાં મહારાણીજીનાં મનજી, મણીકોઠા જુવતી આસન. ૮
ચોક કીર્તનીયા ગલીજી, દર્શન કરવા આવે સહુ મળી. ૯
વેણું બાજે કીર્તનિઆ ગાયજી, ત્યાંહાં તો આનદ ઉર ના સમાય. ૧૦
માંનું છડી માડી પ્રિતેજી, આસપાસ ચિત્રામણ ભીતે ૧૧
નિજ મંદિર ગોપ સ્વરૂપજી, પાસે સજ્યા મંદિર અનૂપ. ૧૨
શ્રીજીની નીચે વસ્ત્ર સુખકારીજી, માનુ હે ચંદ્રાવળી નારી. ૧૩
ચર્ણ ચોક ગૈલોક કહેવાયજી, ત્યાંહા તો દૈવિ હોય તે જાય. ૧૪
પીછોવઇ ચદ્રાવળી જાણોજી, ચંદરવો શ્રી યમુનાં મન આણો. ૧૫
ગાદી સુંદીર મન ભાવકજી, પીઠ તકીયા મહાસુખ દાયક. ૧૬
આસપાસ બે તકીયા રાજેજી, મહાસુખ એકાંતે બીરાજે. ૧૭
એછે શાસ્ત્રતણાં સુખ ધામજી, પડે ચંદ્રાવળીજીનું નામ. ૧૮

બે જોરી સ્વામીજીના તનજી, શ્રમ જળ શ્રીમહારાણીજીનાં મન. ૧૯
બે બીડાં શ્રીમહાપ્રભુ દક્ષણા ભલો, મુખ વસ્ત્ર મોહન શ્યામ. ૨૦
જુગલ ચર્ણ શેષજી પધાર્યાજી, ગિરિરાજ હરિદાસ કહેવાય. ૨૧
એક કળસ શ્રીગોસાંઇજીનું રૂપજી, ઉર સાત ધ્વજા અનૂપ. ૨૨
સજ્યા ભોગ મહાસુખ કંદજી, શોભા નયણે નિર્ખી મુખ ચંદ. ૨૩
એવો માર્ગ થયો નહિ થાયજી, શ્રીમહાપ્રભુની કૃપાથકી પુષ્ટિ કહેવાય. ૨૪
છડીનુ ત્યાંહા તત્કાળજી, ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભ લાલ. ૨૫

રાગ ગજલ. ધોળ ૭ મું.

મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે, દ્રગનતેં હોજુ મત ન્યારે. ટેક.
દયા કરી દરશ મોય દીજે, કૃપા કરી આપનો કીજે;
ગલે જામા દદામીકા, કમર પટકા બદામીકા. ૧
સુરંગી પાઘ શીર સોહે, લસત બનમાલ મન મોહે;
લગી કોઇ કાનમેં દૂતી, તજીભોગે સેજમેં સૂતી. ૨
મેરા દીલ લે ગયા આલી, લગી તનમેં તાલાવેલી;
મત ભૂલ દેખી તન ગોરા, જગતમેં જીવના થોરા. ૩
કઠીન હે મોહકી જવાળા, વહે જનતા હે સંસારા;
સદા વ્રજાધીશજી ગાવે, છબીપર વારણે જાવે. ૪

વધાવાનું ધોળ, ૮ મું.

જીરે પહેલો વધાવો માહારે આવીઓ,
શ્રીગોકુળ પતિજીને દ્વાર,
માતા જસોદાજીએ હરખે વધાવીઓ,
એમના મુખ ઉપર જાઉં બલીહાર,
ભલે શ્રીગિરિવરધર જનમીયા. ૧.

જીરે વ્રજજન સર્વે આનંદીઆ,
મળી વંદીઆ ચરણ સરોજ;
ગિરિધરણ નવલ નંદલાલના,
એમ કરતી હું નીશદિન ખોજ. ભલે શ્રી. ૨.

પ્રભુ રૂપ તે નયણે નિહાળતી,
મળી ટાળતી ભવનાં દુઃખ.
જીરે તનમન ધન સર્વે વારતી,
હવે સુર્લભ થયા સર્વે સુખ. ભલે શ્રી. ૩

જીરે દધી દુધ ઘૃત મધુ રસ ભર્યા,
મળી નાચે ગાયે નર ને નાર.
દીએ દાન નંદ બહુ રસ ભર્યા,
હરિદાસ શોભા બલિહાર. ભલે શ્રી. ૪.

(૨).

જીરે બીજોને વધાવો માહારે આવીયો,
શ્રીરાવલ હુવોરે આનંદ;
શ્રીવૃખભાન કીરતીજી હરખીયા,
નિરખી કુંવરી મુખચંદ્ર,
ભલે શ્રીરાધાજી વ્રજમા પ્રગટીયા. ૧.

જીરે વ્રજજન સર્વે ટોળે મળ્યા,
મળી ગાએ સુમંગળ ચાર;
જીરે જન્મી કુંવરી પ્રભાવતી,
ગુણ રૂપ જગત વીક્ષાત. ભલે શ્રીરાધા. ૨

જીરે ગઇ જસોમતીને વધામણી,રળીયામણી સાંભળી વાત;
હવે નિશદિન નેણે નિહાળીશું, લીલા રસ સિંધુ અપાર. ૩
જીરે સઉ મળી કહે શ્રીનંદને, આપણે કીજીએ વર વેહેવિશાળ,
જીવોને કુંવર નંદ લાડીલો, એવાં શ્રીભુખભાન કુમાર. ૪
જીરે એ જોડી અવિચળ સદા, શ્રીવૃંદાવન વિપીન વિલાસ,
જીરે કરજોડીને કરૂ વિનતિ. હરિદાસ શોભા બલી જાય. ભલે૦ ૫

(૩)

જીરે ત્રીજોને વધાવો માહારે આવીઓ.

શ્રીલક્ષ્મણ ભટજીને ઘેર, શ્રીએલબાજીએ ઉદર ધર્યો.
કળી જીવ ઉદ્ધારણ એહ, શ્રીવલ્લભ ભૂતલ પ્રકટીયા. ૧
નિજ ધામથી પ્રભુજી પધારીયા, કરવા સેવક જનની સહાય;
દ્વીજ કુળ આ દેહી પ્રકટ કરી, એવા અઢલક પરમ ઓદ્ધાર. ૨
જીરે તીમિર હર્યો ત્રૈલોકનો, ઉદયો છે તૈલંગ કુળ સૂર;
જીરે માર્ગ પુષ્ટી દેખાડીયો, વહાલે સોપી સેવા રસ પૂર. ૩
જીરે શેષ સહસ્ત્ર મુખ સ્તુતિ કરે. નવ લહે એમના ગુણનો પાર;
જીરે કરજોડીને કરૂં વિનતિ, હરિદાસ શોભા બલિ જાય. શ્રીવલ્લભ. ૪

(૪)

જીરે ચોથોને વધાવો મહારે આવીયો.

ભલે પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલેશ, જીરે ભક્ત સકળ મન હરખીયા;
ટાળ્યો અનેક જન્મનો કલેશ, શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી પધારીયા. ૧
જીરે વદન કમળ અવલોકતા, જીરે જગત સકળ વિખ્યાત;
જીરે ગોદ લેઇને હુલરાવતાં, ધન્ય ધન્યશ્રી અંકાજી માત ૨

જીરે સુરીનર મુનીજન હરખીયા, વળી વરખીઆ કુસુમ અપાર;
શ્રીવલ્લભજીને આગણે, ત્યાં તો આનદ મંગળ ચાર. ૩
જીરે કળીમા કારણ જાણજો, વખાણજો દ્વીજ કુળ રાય;
હરિદાસ શોભા નિંખે સદા, એ તો આનંદ મંગળ ગાય. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૪

રાગ બિલાવલ. પદ ૯ મું.

દેખ્યોરી મેં શ્યામ સ્વરૂપ. ટેક.
વામ ભુજા ઉંચે કર ગિરિધર, દક્ષિણ કર કટિ ધરત અનૂપ ૧
મુષ્ટિકા બાંધ અંગુષ્ટ દિખાવત, સન્મુખ દૃષ્ટિ સુહાઇ;
ચરણ કમલ યુગલ સમે ધરકે. કુંજ દ્વાદશ મન લાઇ. ૨
અતિ રહસ્ય નિકુંજકી લીલા, હૃદય સ્મર્ણ કીજે.
દ્વારકેશ મન વચન અગોચર, ચણ કમલ ચિત્ત દિજે. ૩

ધોળ ૧૦ મું.

ઓરા આવોને શ્રીનાથજી સોહામણારે.
તાહારી ચટકતી ચાલનાં લેઉં ભામણાંરે. ૧
વારણ વનમાં ગયા તે એને જોઇનેરે,
જેમ લાજથી ધની તે ધન ખોઇનેરે. ૨
[1]નખરચંદ્ર ચક્ર ચંદ્રિકા વિકાસથીરે,
ક્ષીણ ભાવ પામ્યો શશી ઉપહાસથીરે. ૩
હસ્ત ચરણ કોમલ માને દેખી દ્રુમ તણારે,
પલ્લવ નમ્ર વદન થયાં લાજીને ઘણાંરે, ૪
જેહર પાયલ ને વિછિયા પગ પાનનીરે,
શોભા કહેતાં ન બને તે નિરુપમાનનીરે. ૫

શોભા બની તનિયાની ઘણી સ્વેતનીરે,
દેખી ધજા [2]અજામજીત મીન કેતનીરે. ૬
સુંથન કાછનીની છબી છાઇ ચિત્તમારે,
માન મેલી ઘણી દીન થઇ નિત્તમારે. ૭
ક્ષુદ્ર ઘંટિકા નુપુરની સાંભળી ધ્રુનીરે,
મેલી સમાધી વિકલ થયા મહામુનીરે. ૮
કટિ જોઇને લજાયા મોટા કેસરીરે,
નાભી જોઇ [3]વાપી જડતાને અંગીકરીરે. ૯
ઉદર ત્રીવલીની [4]સુષમાની ઉપમા નવ મલેરે,
વિપુલ વક્ષ સ્થલ મેલીને રમા નવ ટલેરે. ૧૦
બાજુ પોચી કડાં સાકળાં હાથ સાંકળાંરે,
હીરા મુદ્રિકા તે કળાનિધિની કળારે, ૧૧
[5]કંબુ કંઠ કંઠાભરણ હાંસ ત્રવલનીરે,
શોભા કહેતા બુદ્ધિ ઘટી કવિ પ્રબલનીરે. ૧૨
કૌસ્તુભ પદકની પંક્તિ ને રત્નની [6]બદીરે,
મન મગ્ન થયું એ તો શોભાની નદીરે. ૧૩
[7]રત્નનિકર રચિત ભુષણ તેજશુ કહું રે,
[8]મિહર [9]શીત રશ્મિ કાંતિ તુલ્ય નવ લહુ રે. ૧૪
શામલ અંગ મોતી ગુંજા કુસુમ માલીકારે,
દેખી મેઘ ઇંદ્રધનુ બક થયા ફીકારે. ૧૫
દેખી પીતાંબર [10]ચંચલા ચંચલ થઇરે,
ગયાં માનિનીનાં માન ધીરજ નવ રહીરે. ૧૬
શોભા સદન [11]વિશદ વદન કુમુદ દેખતારે,

કુમુદ પોતાની સુંદરતા નહિ લેખતારે. ૧૭
નાસા અધર શોભા શક્તિ નથી ભાખવારે,
જેમ કીર વદન બીંબ ફળ ચાખવારે. ૧૮
ચંચલ અરૂણ સજલ નયન યુગલ નિરખતારે,
[12]ખંજન કમળ મીન રહ્યાં શ્વાસ વરખતારે. ૧૯
જીતી કામની કમાન કાનતે ખરીરે,
કુટીલ ભ્રકુટીના ભગ નેહથી કરીરે. ૨૦
મકર કુંડળની ઝલક કપોળ ફલકમાંરે,
મન અટકી રહ્યું ખીટલીયાળી અલકમારે. ૨૧
વેસર મુક્તામણી [13]લપન ઉપર એમ લસેરે,
ચદ્ર ચુંબવાને તારા આવી આંહીં વસેરે. ૨૨
મંદ હસન [14]દશન શોભા તો ઘણી બનીરે,
ચિબુક વિમળ વજ્ર કાંતિ તેહમાં સનીરે ૨૩
લડ શીશફુલ અલકાવલી વાંકનીરે,
તિલક તણી શોભા ઘણી [15]નગ ડાકનીરે. ૨૪
મોર મુગટની લટક મનમાં વસીરે,
શત ચંદ્રની શોભાને જોઇ તે હસીરે. ૨૫
ખર્વ ગર્વ થયો વેણી જોઇ નાગનોરે,
તેથી વાસ કીધો અધો [16]ભૂમિ ભાગનોરે ૨૬

---

૧ નખરૂપીચદ્ર, ૨ લાજમાં ડુબેલું, ૩ નાભીનું ઉંડાપણું જોઇને વાવડીયો જડ થઈ રહી છે, ૪ શોભા, ૫ શંખ, ૬ એક જાતનું આભરણ, ૭ રત્નોનાં, ૮ સૂર્ય, ૯ ચંદ્રમા, ૧૦ વિજળી, ૧૧ ઉજવળ, ૧૨ એક જાતનું પક્ષિ, ૧૩ મુખ, ૧૪ દાંત, ૧૫ રત્ન, ૧૬ પાતાળ,

વેણુ રાગથી સરાગ ચિત્તને કીધુંરે,
વેત્ર ધરી નેત્ર યુગ્મને તે સુખ દીધુંરે. ૨૭
તારાં વચન સુધા કર્ણ [17]ચષકમાં ભરીરે,
ચિત્ત તૃપ્તી નથી થાતું પાનનેં કરીરે. ૨૮
એવાં રાધા વચન સુણી હરિ આવીયારે,
કુંજ કેલી કરી ઘણા મન ભાવીયારે. ૨૯
હળીમળી કુંજપુંજથી સદન ગયારે,
કરી હાસનેં વિલાસ બે મગન થયારે. ૩૦
રસરૂપ એવા શ્યામને શ્યામા બેઉરે,
એઉનુ ધ્યાન ધરે પ્રેમથી નિજજન સઉરે. ૩૧
દાસ માગે લીલાનંદ મને આપજોરે,
એજ ધ્યાન હૃદે સ્થિર કરી થાપજોરે. ૩૨

ધોળ ૧૧ મું.

સાચા સગા છો શ્રીનાથજી સોહાગી માહારે,સાચા સગા છો શ્રીનાથજી. ૧
બીજું સગું તે સૌ મુખથી કહેવાનું, દુઃખમાં નહિ આવે કોઇ સાથજી. ૨
અખિલ બ્રહ્માંડના ઇશ છે એ મહાપ્રભુ, જગતની દોરી છે જેને હાથજી. ૩
એ પ્રભુને છોડી બીજે જયાં જયાં ભટકવુ, ત્યાં ત્યાં ધુમાડાની બાથજી. ૪
ગોપાલલાલ એમના ચર્ણમાં જવાને, શર્ણ પડયો છુ અનાથજી. ૫

ધોળ ૧૨ મું.

સૈયર ચિત્ત ચોટયું શ્રીનાથજીના ચર્ણે,
હાંરે ચાલો જઇએ શ્રીમહાપ્રભુજીના શર્ણે. ૧

---

૧૭ રસ પીવાનું પાત્ર.

હારે નખ ચંદ્રીકા દેખીને લાગ્યો ચટકો,
હારે હું તો મોહી જોઇ મુદ્રિકાનો લટકો. ૨
હારે ષોડશ ચીન્હ ચર્ણ કમળમાહે નિર્ખી,
હારે બની બાવરી હૈયામા ઘણું હરખી. ૩
હારે ભૂલી ભાન હું તો ઘુઘરીના ધમકે,
હારે લાગ્યો નેહ એની નેપુરના ઠમકે. ૪
હારે જેમા ભક્તના સમાજ આવી વસીયા,
હારે જેની સુગંધે થયા છે ભમર રસીયા. ૫
હારે લાલાલહેરીની વિનતી ઉર ધારી,
હારે પ્રભુ ચરણમાં રાખો હું જાઉં વારી. ૬

ધોળ ૧૩ મું.

સૈયર ચિત્ત ચોર્યું શ્રીનાથજી ધુતારે, કાળજડું કોર્યું એ નંદના દુલારે. ૧
હારે મને મોરલી સુણાવી વશ કીધી, હારે મને ફંદમા ફસાવી બાંધી લીધી. ૨
હારે એણે અણીઆળી આંખ મને મારી, હારે તેનો હૈયામા ઘા પડયો છે કારી. ૩
હારે વશ કરણીને મીઠી એની વાણી, હારે હું તો સાંભળીને અણમુલે વેચાણી ૪
હારે એનું મનહર મુખ મોહકારી, હારે એણે મંદ મંદ હસી મુને મારી ૫
હારે સખી એ વિના મે નથી રહેવાતુ, હારે દર્દ કાળજાનુ કાંઇ નથી કહેવાતુ. ૬
હારે લાલા લહેરીને તાલાવેલી લાગી, હારે દરશન આપોને દાસને સોહાગી. ૭

ધોળ ૧૪ મું.

સૈયર મન મોહ્યુ શ્રીનાથજીના લટકે, હારે એના લટકે, મટકેને પીરે પટકે. ૧
હારે કીધું કામણ મોરલીના કટકે, હારે એનાં કુટીલ નેણ બાણ હૈયે અટકે. ૨
હારે ચમકતી શી ચાલે ચિત્ત ચટકે, હારે એનું રૂપ જોઇ કાળજુ છટકે. ૩
હારે એની છેલ છબીલી છબી ખટકે, હારે એને જોયા વિના જીવ ભટકે. ૪

હારે છુટી લટર આવી ભાલપર લટકે, હાંરે જાણે અધરપાન કરે આવી ગટકે.૫
હારે મોટા મુનીજન મોહ્યા છે જેને મટકે, હાંરે તેનો વિરહ થતા ફાટી મરૂ ફટકે.
હાંરે એના ચરણકમળમા ચિત્ત ભટકે, હારે લાલાલહેરીને બોલાવી લેજો ઝટકે.૭

*ધોળ ૧૫ મું.

શ્રીનાથજીને નિરખ્યા આ ચિતડું ચળ્યુછે, હારે માહારૂ મનડું મોહનને મળ્યુ છે.૧
હારે વહાલે વાંકી નજરપડે જોયુ, હારે સખી ત્યારથી આ મન મારૂ મોહ્યુ. ૨
હારે એની અલબેલી આંખ અણીઆળી, હારે રસરંગ ભરેલી રતનાળી ૩
હારે એની ભ્રકુટીમાં ભુરકી ભરેલી, હારે તેથી વ્રજ સુંદરીઓ વશ કરેલી. ૪
હારે એની મોરલીમા મોહની ભરી છે, હારે માહારી શુધ બુધ સાન સૌહરીછે ૫
હારે સખી નખશીખ એકામણ ભર્યોછે, હારે માહારા મનથી મેં વર એ વર્યોછે.
હારે સખી છેલ છબીલો એ ધુતારો, હારે લાલાલહેરીને પ્રાણથી એ પ્યારો. ૭

+ધોળ ૧૬ મું.

તમે જુઓ મારી બેનો શ્રીનાથજીને ખમા.

કુસુંબલ પાઘ કેસરીયો વાગો, પટકાપર લાગી લુમા લુમા. ૧
લાલ લકુટી કરમાં વાંસળી બીરાજે, ગોપીયોનુ મન ભ્રંમા ભ્રમા. ૨
બાહે બાજુબંધ બેરખા બિરાજે, મુદ્રિકા ઝટક દમા દંમા. ૩
ગોળ કપોળ મનોહર સુંદર, શ્રીરાધિકાનું મન રમા રંમા. ૪
નયન વિશાળ ભ્રકુટિ લર લળકે, અલક ઝલક શમા શમા. ૫
પીચકારી લેઇ હોરી ખેલે, ફુલ છડીથી ધમા ધંમા. ૬
વૃજની તે ગોપીયો ગુલાલ લેઇને ચાલ ચલે છે ઠંમા ઠંમા. ૭
પંચ શબ્દ બાજાં બાજત ત્યાં, ઝાલર ઘંટાની ટમા ટંમા. ૮

---

*ધોળ ૧૧ થી ૧૫ શ્રીમદ્ ગોસ્વામીશ્રી ગોપાળલાલજી (લાલાલહેરી)ના બનાવેલાં છે. +આ ધોળ શ્રીમદ્ ગોસ્વામી શ્રીકન્હૈયાલાલજી મહારાજનું બનાવેલું છે.

સુરપુર વનિતા નીરખી વારત હે, ફૂલ નાખે છે નારદ બ્રંહ્મા. ૯
મેવાને મીશ્રી ભોગ ધરી છે, પ્રેમથી પ્રસાદ પંમા પંમા. ૧૦
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ લીલા દેખે, અગમનિગમ ગંમા ગંમા. ૧૧

ઘોળ ૧૭ મું.

શ્રીનાથજી તે છેલ બીરાજતાંજો ટેક.
સખી ચાલો તો જઇએ શ્રીજી શહેરમાંજો.
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી બિરાજે લીલા લહેરમાંજો. શ્રીનાથજી. ૧
પહેલાં દર્શન તે મંગળાનાં હર્ખીયાંજો,
મ્હારા નાથનાં સ્વરૂપ નૈણે નિર્ખીયાંજો. શ્રીનાથજી. ૨
બીજા દર્શનમાં શૃંગાર વહાલે બહુ ધર્યાંજો,
મ્હારા નાથને શ્રીલક્ષ્મીજી વર્યાંજો શ્રીનાથજી. ૩
ત્રીજાં દર્શન તે ગ્વાલ બાલ ભોગનાંજો,
મુખે મોરલીને છડી લીધી છેલમાંજો શ્રીનાથજી. ૪
ચોથાં દર્શન તે રૂડા રાજભોગનાંજો,
વિવિધ ભાતની સામગ્રી સંજોગમાંજો. શ્રીનાથજી. ૫
પાંચમાં દર્શન તે ઉત્થાપનના સાંભળ્યાંજો,
શંખ વાગ્યો ને વૈષ્ણવ થયા ઉતાવળાજો. શ્રીનાથજી. ૬
છઠ્ઠા દર્શન તે ભોગ સંજોગનાં જો,
વિવિધ અમૃત મેવા ધર્યા ઉમંગમાંજો. શ્રીનાથજી. ૭
સાતમાં દર્શન તે આરતિનાં મન ઠર્યાંજો,
ભીડ ભારીને વૈષ્ણવ બહુ મળ્યાજો. શ્રીનાથજી. ૮
આઠમાં દર્શન તે શયન કર્યાં શ્રીહરિજો,
દર્શન કરીને વૈષ્ણવ આનંદ ભરીજો. શ્રીનાથજી. ૯

ચટુલાલ મટુલાલજી જોડે છે જો,
ગિરિધરલાલજી બિરાજે લીલા લહેરમાંજો. શ્રીનાથજી. ૧૦

વહુજી ભાભીજીને બેટીજી મ્હારાજ છે જો,
એમને આઠે દર્શનનો ઘણો ભાવ છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૧

જે કોઈ ગાય શિખેને સાભળે જો,
ત્હેનો ચર્ણકમળમાં વાસ છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૨

એમના દર્શન થકી સુખ થાય છે જો,
હરિદાસ શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૩

રાગ લાવણી ધોળ ૧૮ મું.

શ્રીગોવરધનધર તેરો ધ્યાન ધરત લટ છુટ રહી કાલી નાગનીયાં. ટેક.
મોર મુગટ મકરાકૃત કુંડલ, શીશફુલ કલંગી લરકનીયાં. શ્રીગોવરધન ૧

સુંદીર ભાલપર તિલક બિરાજે. ખૂબ બની અલકાવલીયાં;
નાસા મોતી અધર બિરાજે, ચીબુક બિરાજે વાહાલો ઝલકનીયાં. ૨

શ્રીકંઠનમેં હંસુલા કંઠલા, કઠે માળા હાર મોતીન મનીયાં;
દોઉ કરમેં બાજુબંધ પોહોંચી, કડા હસ્ત સાંકળા મુદરીયાં. ૩

કટી કંકન રૂમ ઝુમ કર બાજે, ક્ષુદ્ર ઘંટિકા નેપુર ત્યાં સાજે;
ઠાડે વજ્ર મુગાકી માળા, ગુંજા ચંદનહાર વિશાળા. ૪

ચંબેલીકે હાર ગુલાબકી માળા, ફુલનકે ગજરા છડી દુસાલા;
વેણુ વેત્ર ધરી દરશ મોયે દીજે, આરસી દીખાવત વ્રજકીબાલા ૫

ગોપીવલ્લભ ભોગ ધરાવે, નંદ જશોમતીકે મનકો માન્યો;
પુરુષોતમ પ્રભુકી છબી નીરખત, ચરણકમળ ચીત્ત અનુરાગ. ૬

ધોળ ૧૯ મું.

મેવાડમાં, સીંહાડમાં, મ્હાડમારે, મારો શ્રીજી બીરાજે મેવાડમા. (૨) ટેક.
વ્રજ છોડીને વહાલો મેવાડે પધાર્યા, દરશન આપે છે લાડમારે. (૨) ૧
અજબ કુંવરીને કાજે મ્હાડમા પધાર્યા, દરશન આપે છે લાડમારે. (૨) ૨
દેશદેશથી જાત્રાળુ આવે, સદાયે બીરાજે સુખ ચેનમારે. (૨) ૩
પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છબી નીરખત, સદાયે બીરાજે મેવાડમારે. (૨) ૪

ધોળ ૨૦ મું.

તનમેં શ્રીજી, મનમેં શ્રીજી, ગાઉં શ્રીજી સુંદર શ્યામ (૨) ટેક
શ્રીજી માનુ, શ્રીજી જાનું, શ્રીજી તેહી મેરો કામ. તનમેં શ્રીજી. ૧
શ્રીજી માનુ, શ્રીજી જાનું, શ્રીજી રાખું હીયે બીચઠામ.
શ્રીજી સુખ કરતા, ભવ દુઃખ હરતા, શ્રીજીકી ભુજા એક ઉંચી વામ. ૨
શ્રીજી પ્યારે નંદ દુલારે, શ્રીજીકો હૈ ગોપાલપુર ગામ;
શ્રીજી સ્વામી, અંતરજામી, શ્રીજી બીન સબ જુઠો ધામ. ૩
ચલો શ્રીજી ચરણ વ્રજમેં પધારો, યાદ કરે ભૈયા બલરામ;
કલ્યાણરાય દરશનકે પ્યાસે, સદાહી રટે શ્રીજીકો નામ. ૪

રાગ લાવણી ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીગિરિધારી, કુંજ બિહારી, કયા મેરા દીલ છીન લીયા;
દીલ લગનેસે ઉસી બખ્તપર, કીસ તરહ રાખું સખ્તહીયા ૧
છેલ છબીલે છીટક ગયે અબ, કીસ બન ઢુંઢું જાય પીયા;
સુરત લગી દરશનકી જબસે, કુછ જાદુ મુજપેં જુ કીયા. ૨
શ્યામ શ્યામ કર શ્યામ હુઇ અબ, ગભરાને લગતા હે હીયા;
બે ફીકરી કયા હુયે નાથ મોયે, સ્વપ્નેમેં દરશનજુ દીયા. ૩

લટક ચાલપર અટક રહ્યા દીલ, જીસતરહ આશક નીશા પીયા;
ઉસી નીશેં બેહોશ હુઈ અબ, નહિ રહતાહેં હાથ હીયા. ૪
નેનો બસ ગઈ સુરત સાવરી, જીસદીન તુમ મેરા અંગ છીયા;
કહેત નિજજન સુનો નાથ મોય, નીર્બળપેં કયા જુલમ કીયા. ૫

ધોળ ૨૨ મું.

મને તો માહારો શ્રીજીનાથ લાગે પ્યારો, એતો સદાહી મગન મતવાળો મને. ટેક.
ડોલ તીબારીમા ભીડ ભરાણીતો, વૈશ્નવ બહોત ભરાયે;
ઝાપટીયાતો ઝાપટ મારે, પાપ શરીરના જાયે. મને. ૧
મોર મુગટ પીતાંબર પીળા તો, કાને કુંડળ વાળો;
હબચી ઉપર હીરલો સોહીએ તો, હાથે કડા બાજુવાળો. મને. ૨
ખીર ખાડ ઘૃત ભોગ ધરાવે, ને મેવા બહોત મગાયે.
ચદન ચોકીપર થાળ ધરાવે, તો ભોગ આરોગે બસીવાળો. મને. ૩
લટપટી પાઘ કેસરીયા વાગા, તોરે તાર હજારો,
ફુગફુગી ઉપર સોહીએ કલગી, તો આપ બીરાજે મોરલીવાળો. મને. ૪
દ્વે કર જોડી કરતહૂં વિનતિ, ઇતની અરજ મોરી માનો;
માધવદાસ પ્રભુ એટલું માગે, લક્ષ ચોરાશીથી ટાળો. મને. ૫

ધોળ ૨૩ મું.

ચાલો ચાલો કાલિંદ્રીને કાંઠડે, ગિરિધારી ચારે ગાય;
શ્રીનાથજીને નિર્ખીયે. ૧
હરિના શીશ ફુલની શોભા ઘણી, એમને છોગલડે શૃગાર. શ્રીનાથ. ૨
હરિને ભાલ તિલક સોહે કેસરી, એમના ખીટળીઆળા છે કેશ. ૩
હરિના બોલ સદા રસ મીઠડા, એમની આખલડી અમૃત. ૪
હરિને કાને કર્ણ ફુલ શોભતા, એમનાં કુંડળ રત્ન જડાવ. ૫

હરિને હડપચીએ હીરલો ઝગમગે, એમના તેજ તણો નહિ પાર. ૬
હરિને કંઠે તે માળા શોભતી, એમને ઉર ગજ મોતીના હાર. ૭
હરિને બાંહે બાજુબંધ બેરખા, એમની પહોંચી છે રત્ન જડાવ. ૮
હરિને પીળાં પિતાંમ્બર શોભીતાં, વ્હાલે ઓઢયા ઉપરણા સાર. ૯
હરિને કેહેડે સોહીએ કટિમેખળા, એમના ઝાંઝરનો ઝમકાર. ૧૦
હરિને ચરણે ચાખડી શોભતી, એમની ચતુરાઇની છે ચાલ. ૧૧
હરિને હાથે સોહીએ લાલ લાકડી, એ તો ધેનું ચરાવાને જાય. ૧૨
હરિને સંગે તે સરખા ગોવાળીયા, ત્યાં વાહાલો મધુરીશી મોરલી વાય. ૧૩
વહાલો શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાં, ત્યાંહાં ખેલે શ્રીનંદકુમાર. ૧૪
એ સ્વરૂપની શોભા જોઇને, બલિહારી જાય માધવદાસ. ૧૫

શ્રીનવનીતપ્રિયાજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ પદ ૨૪ મું.

નંદ આગન ક્રીડત સુખરૂપ.
ગૌર વર્ણ દક્ષિણ કર માખન, ઘુટરન ચલત અનૂપ. ૧
વ્રજ યુવતિ પ્રતિબંધ નેક નહિ, સબ દેખત ઉર લાવે;
દ્વારકેશ પ્રભુકું લે ગોપી, તનકી તાપ નસાવે. ૨

ધોળ ૨૫ મું.

સાખી.

નંદાલય નિજ ધામનાંને, કરીએ દર્શન ચાલ;
બાલ વિનોદ સોહાવનો, શ્રીનવનીતપ્રિય લાલ.

વલણ.

મુખ છબી લાગે મને પ્યારી શ્રીનવનીતલાલ. (૨)
મારા લાડીલા લાલની બલિહારી. શ્રીનવનીતલાલ. ૧
ઘુઘરવાળા કેશ ઘુસર સીસપર સોહે,
અલકાવલી તિલક મન મોહે. શ્રીનવનીતલાલ. ૨
અરૂણુ કમળ નેત્રમા અંજન ફેલ્યા,
રૂદન કરી બહાર્યાછે રેલ્યા. શ્રીનવનીતલાલ. ૩
પ્રમાણુમા તે જુમખી તારા જોત ઝલકે,
નાસા બેસર મોતી લરકે. શ્રીનવનીતલાલ. ૪
નવનીત આરોગો મુખ કપોલ જલેસી,
યહ છબી મનડામાં પેસી. શ્રીનવનીતલાલ. ૫
દુલરી હાંસ કંઠલા કંઠ લરકે શોભા ભારી,
કટી કીંકણી ઘુઘરીયાળી. શ્રીનવનીતલાલ. ૬
બાજુ કડા પોંચી ૪,મકરાજ ફરકે,
નંદ જસોદાજી જોઇ હરખે. શ્રીનવનીતલાલ ૭
ચરણુ કમળમા નેપૂર ઝણુકારા,
શ્રીનંદ જસોદાજી નિરખે વારંવારા. શ્રીનવનીતલાલ. ૮
શ્રીમદનમોહન શ્રીબાલકૃષ્ણુલાલ,
શ્રીનવનીતપ્રિયાજી રમે ખ્યાલ. શ્રીનવનીતલાલ. ૯
રતન જડીત ચોકમા કુંવર લીલા ખેલે,
જુજન સુસન રમે મુખે મેલી. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૦
દૂધના દંતુલી બીજ મુખમાજ દીસે;
કીલકી કીલકીને વ્હાલો હસે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૧

બીજન પ્રકારે ભોગ આવે મુખ મોડી,
શ્રીહસ્તકમળ વચ્ચે વચ્ચે બોલે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૨
આચમન કરાવતા ધાર પકડવાને જાય,
મુખ વસ્ત્ર કરી જે સુખ થાય. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૩
એક સ્વરૂપ શ્રીજસોદાજીની પાસે,
એક સ્વરૂપે રમે રાસ. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૪
જગમોહન સીંધપોળ મન મોહે,
કૃષ્ણ ભંડાર પરસતાં ત્યાં સોહે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૫
આઠે દર્શનમાં ભોગ આવે છે સુખે,
સમર્થ શુ વરણુવી શકું મુખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૬
કૃષ્ણ કમળા બાળલીલા સહુ નિરખે;
જન્મ સફળ કરી હરખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૭

ધોળ ૨૬ મું.

શ્રીનવનીતપ્રિયાની ખૂબી ન્યારી, એ સખી જુવો શ્રી. ૧
શામળી સુરત એની મોહની મુર્તી, મનહર મુખપર વારી. ૨
નિત્ય પ્રતિ દુધ દહીં નવનીત લેઇને, ભોગ ધરાવે વ્રજ નારી. ૩
તનક સેવા કરે કોઇ રાઇ કણુ જેવી, તેને મેરૂ સમાન લેછે ધારી. ૪
પ્રગટ બિરાજે પ્રભુ વલ્લભ કુળમા, ભાગ્ય સુજાતિના ભારી. ૫
ગોપાલલાલ પ્રભુની છબી નિર્ખી, ચર્ણ કમળ બલિહારી. ૬

શ્રીમથુરેશજીનાં ઘોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ. પદ ૨૭ મું.

સબ વ્રજકો રસરૂપ સ્વરૂપ

ચાર ભુજા ચારો કર આયુધ, કમલ સ્વામિની રૂપ. ૧

ચક્ર તેજ ચંદ્રાવલી જુકો, શંખ શ્રીયમુના જાણો;

ગદા કુમારી શ્યામ વર્ણ વપુ, દ્વારકેશ મન આણો. ૨

ઘોળ ૨૮ મું.

રસરૂપ રંગીલારે, શ્રીમથુરેશ કહુ;

ગુણ નાગર વીલારે, ચરણકમળમાં રહું. ૧

ગાઉ પ્રેમ ભરીનેરે, પ્રેમરસ સીંધુ ભર્યા:

થાઉ અંતર આતુરરે, ઇંદુ અજવાળા કર્યા. ૨

તેજ ત્રિભુવન કેરાંરે, વ્રજજનને પ્યારા.

કવિ વરણે શું ત્યાહેરે લોચનના તારા. ૩

ભુજા ચાર બિરાજેરે, વર્ણવું શી શોભા,

આયુદ્ધ તેમા રાજેરે, જોતાં મન થાય લોભા. ૪

પદ્મ પ્રાણપતિનુંરે, મુખ્ય સ્વામિનિજી જાણો;

ગદા કહિએ કુમારીકારે, શ્યામાજી મન આણો. ૫

ચક્ર તેજ ચદ્રાવળીનાંરે, શ્રુતિરૂપા સંગે;

શંખ જમુના મહારાણીરે, શ્યામસુંદર રંગે. ૬

ગુપ્ત ભાવથી મનમાંરે, કરે ચિંતવન હરખે:

રસકુંજની લીલારે, પ્રેમ સહીત બરખે. ૭

બીજો ભાવ પ્રસિદ્ધ છેરે, પદ્મ જન તાપ હરે;

ગદા દુષ્ટ સંહારેરે, સુદર્શન રક્ષા કરે. ૮

મહીમા છે અગણિતરે, શંખે ભક્ત કાજ સરે;
ધ્યાન રાખે હ્રદયમાંરે, સહેજે સંસાર તરે. ૯
કાંઇક વરણવુ પ્રકરણરે, જેમ પ્રાકટય થયુ;
મથુરેશ શામળીયારે, સ્વરૂપ ન જાય કહ્યુ. ૧૦
એક સમે શ્રીમહાપ્રભુજીરે, બિરાજે શ્રીજમુના તીરે;
ત્યાંતો તૂટયો કરેડોરે, દીઠા શ્યામ શરીરે. ૧૧
દોડીને પાસે આવ્યારે, કહ્યું મારી સેવા કરો;
શ્રીમહાપ્રભુ હસી બોલ્યારે, ન્હાનું તમે રૂપ ધરો. ૧૨
સ્વરૂપ તાડ સમોવડરે, સેવા કયમ થાશે;
કળિયુગના જીવથીરે, કયાં લગી પહોંચાશે. ૧૩
આવી ગોદમાં બેઠારે, ચિબુક લગી આવ્યા ત્યારે;
કૌતક ત્યા ભુલ્યારે, દીઠા એવા સ્વરૂપ જ્યારે. ૧૪
પદ્મનાભદાસ કેરારે, મનોરથ પૂર્ણ કર્યા;
ચમત્કાર દેખાડયારે, ત્યારે એવા રૂપ ધર્યા. ૧૫
વ્રજ ચિન્હ શ્રીઅંગમાંરે, ભાગ્ય હોય તે જાણે,
પુષ્ટિ ભક્ત કૃપાથીરે, નિજજન મન આણે. ૧૬

ધોળ ૨૯ મું.

શ્રીમથુરેશ પધાર્યા શ્રીજીને ઘેર પાહુનારે.
પાહુના (૨) અતિ હરખાવનારે, આનંદ વધાવનારે. શ્રીમથુરેશ. ૧
રણછોડલાલ શ્રીકોટાવાળા, તે સંઘાથે ગોપાલલાલ;
સજી સ્વારી પરમ રસાલા (૨) સ્થળ સ્થળ મંગળ ગાવનારે. ૨
દિપમાલિકા હટડી સાજી, શ્રીવિઠ્ઠલેશ, મથુરેશ બીરાજી;
લલિતલાલ શ્રીનવનિતપ્રીયાજી, સમે મન ભાવનારે. ૩

જુગતે શ્રીગોવર્ધનલાલ, શ્રીરણછોડ, ગોપાળ દયાળ.
ગોપેશ્વર, મધુસુદન, ગોપાલા, શ્રીગિરિધરલાલ સોહામણારે. ૪
મદનરૂપ શ્રીદામોદર સોહીયે, શ્રીવલ્લભલાલ અતિ મન મોહીએ;
સુદર લાડ લડાવનારે. શ્રીમથુરેશ. ૫
અનકોટકો ઓચ્છવ ભારી, શ્રીદ્વારકાંનાથ સજી અસ્વારી,
શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ લાવ્યા લારી, શ્રીદ્વારકેશલાલ ખેલાવનારે. ૬
સુરનર મુનિજન જોવા તરસે, તેવો ઓચ્છવ ત્યા અતિ વરસે,
ભક્ત મળી પદપંકજ પરસે, સબજન કરે વધામણારે. ૭
સંવત ૧૯૬૫ માં વાણી વીમળ વસી નિજ ઘટમાં,
ધ્વજા સમીપ બન્યુ ઝટપટમા, હરખ હૈયે અતિ છાવનારે. ૮
નયણે નાથને નેહથી નીરખી, પ્રિત કરીને પ્રિતે પરખી,
દાસનો દાસ કાંન અતિ હરખી, હરખ હૈયે અતિ છાવનારે. ૯

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ ધોળ ૩૦ મું.

દેખ્યો અદ્ભુતરૂપ સખીરી, સુર સુતાકે સાથ.
વિવશ ભયે દેખકર સુંદર, કટિપર રહી ગયે દોઉ હાથ. ૧
તાનેં ગૌર ચિત્ર શ્યામલ તન, ઉપમા કહેત ન આવે ગાથ;
દ્વારકેશ પ્રભુ યહ વિધ દેખે, મે તો કર લીયો જન્મ સનાથ. ૨

ધોળ ૩૧ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી વરણાગીઆ, ઓ સખી જુઓશ્રી. ૧
મોરમુગટ જેના શિરપર સોહે, તેજથી ત્રીભોવન જાગીઆ. ૨
એઉને તજીને કોઇ અવર આરાધે, એ સમાન બીજા નહિ અભાગીયા. ૩
ચર્ણકમળની સેવા કરતાં, પૂરશે મનોરથ માગીઆ. ૪
ગોપાલલાલ નિત્ય શ્રીમુખ નિરખો, સુજાતિ સાથ સોહાગીઆ. ૫

ઠુંમરી. ધોળ ૩૨ મું

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ દ્રગ એક નિરખ મેરે, તન મનકી શુધ ભુલ ગઇ,
સંગ સ્વામિનિ બીરાજે શ્રીજમુને, દોઉ કર કટીપે નિહાર રહી. ૧
નવ ઘન જલદ ગાર સાવલ તન, ભ્રકુટી ધનુષ ઉપમાજુ કંઇ;
નેન ચપલ અલકે ઘુંઘરારી, સંકેત નિકુંજ બતાય દઈ. ૨
શ્રીવિઠ્ઠલવર વિઠ્ઠલેશ સ્વરૂપ એક, દોઉ શરણાંગત ઉનકીમેં;
નિજ રસ દાન દેત અભયતા, તાપ નિવારણ યેહી સઇ. ૩
જુગલ સ્વરૂપ ધ્યાન ઉર અંતર, ઓર ન સૂઝે બાત નઇ;
પદ અંબુજ નિજ નિશ વાસર, દોઉ સ્વરૂપમેં વિવસ ભઇ. ૪

શ્રીદ્વારકાંનાથજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ. પદ ૩૦ મું.

આજ હરિ વિહરત કુંજ નિકેત.
દુર્મુર આય યુગલ દગમીચે, પ્યારી જીય ઉપજ્યો હેત. ૧
હસ્તકમલ તારી દે મોહન, દોઉ ભુજ રસ ઉર લેત;
દ્વારકેશ પ્રભુ શ્યામવર્ણ વપુ, અદ્‌ભૂત ભલો બન્યો સંકેત. ૨

ધોળ ૩૪ મું.

કાકરોલી રાય સાગર તીર કે વસે માહારો વાલમોરે લોલ;
દરશન દેછે દીનદયાળ કે, શ્રીદ્વારકાંનાથજીરે લોલ ૧
સાથે વ્રજવાસીની ભીડ કે, મંદીર સોહામણારે લોલ;
સેવા કરે શ્રીગોકુલનાથ કે, સંસારીને તારવારે લોલ. ૨
વાહાલો માહારો પ્રાત સવારે નાંય કે, પ્રભુની કરે આરતિરે લોલ;
આઠે દરશન દે છે નાથ કે, સેવકને કારણેરે લોલ. ૩
સન્મુખ રહે છે શ્રીગોકુલનાથ કે, શ્રીદ્વારકાધીશનેરે લોલ;
બહુ સંપતની અતી પ્રીત કે, સારસ થાકીએરે લોલ. ૪

ક્ષણુ ક્ષણુ ધરિયા નવલા રંગ કે, બાનક બહુનેરે લોલ;
ધન્ય ધન્ય ભરતખંડ કે, ભાગ્ય ભૂમી તણુંરે લોલ. ૫
માયાવાદી કીધા ત્યાગ કે, ભાર ઉતારીયોરે લોલ;
સુરનર બોલે જયજયકાર કે, દુંદુંભી ગડગડેરે લોલ. ૬
ધન્ય ધન્ય નરનારીનો દેહ કે, જેણે એઉને ઓળખ્યારે લોલ;
દાસ મનોહર નાચે ગાય કે, નીરભે થકીરે લોલ. ૭

ધોળ ૩૫ મું.

શ્રીકાકરોલી ગામનારે વાશી, તે તો વાહાલા મુજને કીધી દાસી. ૧
પૂર્વ જન્મનીરે પ્રીતે, એ રસ માણું છુ રંગ રીતે;
નિર્ભે થઇનેરે નાચ્યું, જ્યારે શ્રીવ્રજભુષણજીને જાન્યું. ૨
એ વિના સરવેરે કાચ્યું, નિગમ કહે છે એ છે સાચ્યું;
દયા કરીકેરે દયાળે, કૃપા કરીને પ્રભુ જીવપર ભાળે. ૩
મહા સુખ પામ્યારે જોતાં, હવે માહારા ભટકણુ ભાગ્યા ગોથાં;
તર્યાનુ ઠકાણુ રે એ છે, દાસ મનોહર નિરખી કહે છે. ૪

રાગ લાવણી. ધોળ ૩૬ મું.

શ્રીદ્વારકાનાથ વિનતિ સુન લીજે, દીનજાન મે શરણુ પડી.
તન મન આતુર ભઇ બ્હાવરી, સુનીએ વિનતિ એહી ઘડી. ૧
પરમદયાળ અતુલ સુખ સાગર, દીન જનનકે કૃપાનિધિ;
ગજપેં ધાયે ગરૂડ છોડકે, મે શરણાગત યેહિ વિધિ. ૨
ભક્તનકે હિત સુખકે કારન, શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધરી.
અડી બાંહ્ય મેરી દ્રઢ કરીકે, નહિ છૂટે અબ લગ્ન પરી. ૩
રોમ રોમ ભરપૂર દોષસોં, મદ ઉન્મદ લોભી કામી;
નહિ પ્રભુમેં તિહારે લાયક, સબ ઘટકે અંતરજામી ૪

રાજ શીરોમણિ કુંવર લાડિલે, દેત દંડ અપને જાની;
ચાત્રક આશ લગી ઘન ઉપર, સમય પાય બરખે પાની. ૫
શ્રીગિરિગોવર્ધન કર પર ધાર્યો, ભક્તનકી રક્ષા કારન;
વ્રજ વનિતાકું વિપ્રયોગ, કરાવન કીનો ગોચારન. ૬
ચરન રેન હિયે બસે નિરંતર, તાતે મે નિશ્રે કીની.
શ્રીવલ્લભ કરૂણામય સાગર, નિજજનકુ યહ નિધદીની. ૭

ધોળ ૩૭ મું.

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, વાહાલો વસે વૃજના ધણીરે. ૧
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, શ્રીદ્વારકાનાથની શોભા ઘણીરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, પુરૂષોત્તમ સેવા કરેરે. ૨
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, રળીયામણો રાયસાગરરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, દુનિયા દરશન જાયછેરે, ૩
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માનુનિ મંગળ ગાયછેરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, આનંદ ઓચ્છવ થાયછેરે. ૪
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, જે જીવ શરણે જાયછેરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માધવદાસ ગુણ ગાયછેરે. ૫

ધોળ ૩૮ મુ.

બહેની ચાલો જોઇએ દ્વારકાના ધશનેરે.
ચર્ણકમળ ઉપર ધરીયે જઈ શીશનેરે. ૧
નખર રત્ન કિરણ ભુષણ થાશે એહનેરે,
સેવા કરી સફળ કરીયે આ દેહનેરે. ૨
વિરહતાપ તપ્ત ભક્ત હ્રદય સદ્મનેરે,
શીતળ કરવા ધર્યું હસ્તમાંહે પદ્મનેરે. ૩

ગદા સદા ધરી દુષ્ટને વિદારવારે,
પદાક્રાંત ભક્ત ત્રિવિધ દુઃખ હારવારે ૪
હૃદય તિમિર નિકર ટાળવાને પ્રેમથીરે,
હસ્ત સુદર્શન ધર્યું છે ચક્ર નેમથીરે. ૫
દૈવી જીવ વૃંદ પંક અંક ગંજવારે,
ધર્યો અંબુ તત્વ કંબુ હસ્ત કજમાંરે. ૬
દેવા ચારતે પુમર્થ પુષ્ટિ માર્ગનારે,
ધર્યા હસ્ત ચાર મેઘ અભય વૃષ્ટિનારે. ૭
હસ્ત ચરણ નેત્ર શોભા લેવા જળ વિષેરે,
પદ્મ પુંજ કંઠે મગ્ન તપે જનિ મિષેરે. ૮
જાનુ જંઘ યુગલ શોભા કહેતા કેમ બનેરે,
ચિત્ત વિવશ થઇ શોભા સુધામા સનેરે. ૯
ચર્તુવદન જનન સદન નાભિ હૃદ તણીરે,
શોભા કહું એવી બુદ્ધિ માહારી શુ ઘણીરે. ૧૦
શિંગાર રસ તરગિણીં તરંગ નીતનીરે,
સુદર ઉદર ત્રિવલ્લી છે એવી મારી મતીરે. ૧૧
હૃદય કમળતો ગંભીર દેખીને રમારે,
કાંત વદન જોવા વાસ કીધો જેહમાંરે. ૧૨
એવું ઇદ્ર નિલ વિમલ વક્ષ સ્થળ લસેરે,
કંઠે કૌસ્તુભ મણીં કરૂણાકુર જેવો વસેરે. ૧૩
શ્યામ ચુબુક વિશદ વર્ણ તો એવો કહુરે,
ઈંદીવર ઉપર બેઠા છે કવિ દ્યુતિ બહુરે. ૧૪
વિદ્રુમ અધર કાંતિ દંતપક્તિ તો ધરેરે,

દાડિમ બીજ ઉપમા પુરણુ ત્યારે તે કરેરે. ૧૫
સુદર નાસા પાસે મુક્તા મણી એમ લખેરે,
કીર હસ અસુયાથી મુક્તાને ભખેરે. ૧૬
કુટિલ નિશિત અસિત ભૃકુટીના ભંગનીરે,
ઉપમા બની મુખ્ય રસ વિપુલ તરંગનીરે. ૧૭
વિવિધ રત્ન જટિત કીટ મુગટની છટારો,
જાણે ચદ્ર ઉપર કોટિ મિહિરની ઘટારે. ૧૮
નિજ ભક્ત ચિત્ત ચંચળા લપટી રહીરે.
વિમલ પિતાંબરની શોભા તો એવી થઇરે. ૧૯
નાના રત્નના આકલ્પ શ્યામલ અગમારે,
જાણે તારા લસે સ્વચ્છ અબર સગમારે. ૨૦
એવા સુંદર બાલકૃશ્નજીના લાડીલારે,
દેખી ક્ષીણુ થઈ કલા પતિની કળારે ૨૧
સાથે રાધા સદા યમુનાજીના રૂપથારે.
થયા બેય એવા જાણું રસ ભુપતિરે. ૨૨
જીવન પ્રાણ વ્રજ સુદરિના એ હરિરે,
એની ચાલ જોઇ લજાયા મોટા કરીરે. ૨૩
એની સેવા કરે સદા ભક્તિ ભાવથીરે,
શ્રીપુરુષોત્તમજી નિત્ય નવા ચાહાવથીરે. ૨૪
ધન્ય કાંકરોલી ગામ તીર છે જેહેનુરે,
રાયસાગર ઘાણુ મિષ્ટ નિર છે તેહેનુંરે. ૨૫
દાસ કહે મને નિજ જાણીને તારજોરે,
માહારા કોટી કોટી દોષ તમે વારજોરે. ૨૬

ધોળ ૩૯ મું.

શ્રીદ્વારકાંનાથજી દયાનિધિ, સોહાગી માહારે શ્રીદ્વારકાનાથજી. ૧
શ્રીમહાપ્રભુએ સોંપેલી દૈવી સૃષ્ટીને, અતરંગ પોતે માની લધી. ૨
વેદ સરખા જેહેના ભેદ ન જાણે, તો આપણે શું જાણીએ સેવા વિધિ. ૩
કાકરોલી ગામ રૂડાં રાયસાગર છે, દયાનિધિએ ત્યાં દયા કીધી. ૪
લાલાલહેરી પર કરૂણા કરીને, ચર્ણકમળની સેવા દીધી. ૫

શ્રીગોકુલનાથજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ. પદ ૪૦ મું.

વ્રજ પતિ તુમ બિન કોન કરે.
ઉત મઘવાકો માન ભંગ કર, ઇત વ્રજ ગોપિન ગોપ ભરેં. ૧
વેણુ બજાવત કર પર ગિરિવર, વામ ભૂજા લે શંખ ધરે,
દ્વારકેશ પ્રભુ ગૌર વર્ણ વપુ, નિગમ પ્રશંસિત વિપત્ત હરે. ૨

ધોળ ૪૧ મું.

શ્રીગોકુલનાથ સોહામણા, સોહાગી માહારે શ્રી.
જે જન એમની ભક્તિ કરે છે, તાપ મટાવે છે તે તણા. ૧
શિવ બ્રહ્માદિક પાર ન પામે, શેષ સહસ્ર ધરે ફણા. ૨
દેવતાને દુર્લભ તે થયા છે સુલભ, ભાગ્ય ખુલ્યા છે આપણા. ૩
નખશિખ સુંદર રૂપ એમનું નિરખો, શોભા વિષે કાંઇ નથી મણા. ૪
ગોપાલલાલ શ્રીગોવર્દ્ધનધારી, વારવાર લેઉ એઉના ભામણાં. ૫

શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ. પદ ૪૨ મું.

અંગ છબિ નિર્મત લજત અનંગે ટેક.
ચર્ણ કટિ ગ્રીવકું નમિત કર નંદ સૂત, દેત રસ દાન લલિત ત્રિભંગે. ૧

પુષ્ટિ પંથ સ્થાપ મર્યાદ ઉલ્લંઘ કર, ચિન્હ પ્રકટિત વિચિત્ર અંગ અંગે;
પ્રેમ આસક્તિ સ્નેહ મૂર્છા વિવશ, વિવિધ પરિ દેષ જીયે વેણુ સંગે.૨
શ્યામ સુકુમાર તન ચિતવન લલિત,
અવનિપર લટક જબ ચલત તબ માન ભંગે;
પરમ મોહન દ્વારકેશ પ્રભુ મધુર અતિ, ગોકુલાધિશ ઉચ્છલિત તરંગે ૩

ધોળ ૪૩ મું.

ગોકુલચંદ્રમાજીને ગાઇએ, સાહેલી આવો ગોકુલ.
કામવન વસી વાહાલો કામના પૂરે છે, દરશન કરીને સુખ પાઇએ.૧
લૌકીક લાજ સહુ વેગળી મૂકીને, શર્ણું રહીને સુખી થઇએ. ૨
અનંત બ્રહ્માંડના પતિને વરીને, અખંડ સોહાગી કહાઇએ. ૩
લાલાલહેરી એ પ્રાણજીવનની, સેવા કરીને હરખાઇએ. ૪

ધોળ ૪૪ મું.

શ્રીગોકુલચંદ્ર લાગો છો વહાલા, મોહારે જોઇ નેન તણા ચાળા.
વાહાલારે તાહારી નેનકટારી વંકી, તે તો મારે કાળજડે દાખી. ૧
ચરણુ રજે કેરી હું અભિલાખી, દીજેરે મને લલિત ત્રિભંગી ઝાંખી.૨
ચરણુ કટિ ગ્રિવા નમિત કીધાં, કારણુ રસ દાન ભક્તને દીધાં. ૩
આપ વિના કરૂણા તે કોણુ કરે, ઠાલારે પાત્ર માંહેરે રસ ભરે.
ચરણુ દર્શન મરજાદા લોપી, તેથીરે મન સ્થિર થયાં ગોપી. ૫
પીતાંબર ફરકે છે સારૂં, ચોર્યુંરે ચિત્ત પ્રાણુપતિ માહારૂં. ૬
ચરણુલગી પરસી છે વનમાળા, કામણુગારા દીસો છો નંદલાલા. ૭
ચરણુ નખ ચંદ્ર પ્રકાશ જોઇ, તેજેરે તેને મદન રહ્યા મોહી. ૮
નેપુર ધુની તાન સહિત વાગે, નાદ સુણી કામદેવ જાગે. ૯
સુથન કટી કાછની છે ભારી, મુગટની લટક પર જાઉં વારી. ૧૦
વરણુવ્યું સ્વરૂપ સુક્ષ્મ રીતે, કરો કૃપા ગાઉં પુરણુ પ્રીતે. ૧૧
સદા રસ રાસ મધ્યે રમતા, એનો પ્રભુ નિજજનને ગમતા. ૧૨

શ્રીમદનમોહનજીનાં ધોળ તથા પદ.

રાગ બીલાવલ. પદ ૪૫ મું.

વેણુ બજાવત સુંદર વદન,
સુનતહીં તેં દૌર આઇ પુછતહે, ક્યોં છાડે સદન. ૧
ધર્મછાંડ નિજ ધર્મ કિયો હમ, તુમ કયોં ગૌર ભયે નંદનંદન;
દ્વારકેશ પ્રભુ હમ સબ જાનત ન્યાય કહતહો મન્મથકંદન. ૨

ધોળ ૪૬ મું.

મદનમોહન પ્રભુ મન વસ્યા, સાહેલી માહારે. મદન.
જમુના કીનારે જળ ભરવાને ગઇતી, મુજને દેખીને આવ્યા ધસ્યા. ૧
આગળ આવીને માહારો અંચલ પકડયો, મુખ મલકાવી મધુરૂ હસ્યા. ૨
નણુદ હત્યારી માહારે સગ હતી તેથી, આંખ મેં બતાવી તોયે ના ખસ્યા. ૩
લાલાલહેરીએ શિવ બ્રહ્માને દુર્લભ, વ્રજ ગોપીના પ્રેમમાં ફસ્યા. ૪

શ્રીબાળકૃષ્ણજીનાં ધોળ

ધોળ ૪૭ મું.

બાલુડા બાળકૃષ્ણ જોઇને, આ મન મોહ્યું બાલુડા.
આજ ગઇ હતી નંદ ભવનમાં, શુદ્ધ બુદ્ધ સાન આવી ખોઇને. ૧
રાત દિવસ મને રટણ લાગ્યું એનું, કહેવાતુ નથી દુઃખ કોઇને. ૨
ખાન પાન ગાન તાન કશુ નથી ગમતું ઘરમાં ફરૂછું ઘેલી હોઇને. ૩
લાલાલહેરીને ઘણી થઇ છે આતુરતા, દર્શન વિના રહુ રોઇને. ૪

ધોળ ૪૮ મું.

ઓ જસોદાજી આવડો લાડકવાયો લાલ ન કીજીયે-એ રાગમાં.

મણિમય ભોમી માહાવનમાં શ્રીજશોદાજી ઘર સોહે. ટેક
શ્રીબાળકૃષ્ણજી ખેલેછે, માખણ મીશ્રી મુખ મેહેલે છે;

એવી બાળલીલા રસ રેલ છે. મણિમય. ૧
હળવે હળવે ઘુટુરન ચાલે, પ્રતિબિંબ જોઇને તે ઝાલે;
એવા અદ્‌ભૂત સુખ જનુનિને આલે. મણિમય. ૨
નેપુર કટિ કીંકણુ વાજે છે, શબ્દ સુણીને રતિપતિ લાજે છે;
એવી ઉપમા નંદ ઘેર છાજે છે મણિમય. ૩
ઝગુલી ટોપી અંગે ઓપી, મુખ શોભા જોઇ રહ્યાં ગેપી;
તેણે કુળ મરજાદા સહુ લોપી. મણિમય. ૪
વહાલો રત્નજટિત ઝુલે પલના, ઝુલાવે સૌ વ્રજની લલના;
મુખ જોયા વિના ન પડે કલના, મણિમય. ૫
વાહાલે શકટ પૂતનાને મારી, સ્તન પાન કરીને તે તારી;
એ છબી પર નિજજન બલિહારી. મણિમય. ૬

શ્રીનટવરલાલનાં ધોળ.

ધોળ ૪૯ મું.

શ્રી નટવરલાલ રસાળ બાળ સ્વરૂપ ધરી,
કીધા નિજ જનને ઘણા ન્યાલ બાલ ચરિત્ર કરી. ૧
કરે નૃત્ય ભૃત્ય સુખદાન સત્ય સ્વરૂપ હરી,
હરે માનિની કેરાં માન પ્રેમ કટાક્ષ કરી. ૨
કટિ મણીમય કીંકણી ઝાલ નુપુર શબ્દ ઘણું,
આપે શ્રુતિ સુખ પરમ વિશાળ એક મુખ કેમ ભણું. ૩
માટ વામ કર કંજ લીધું મિષ્ટ મૃદુ,
લીધું દક્ષિણ કર નવનીત શોભા કેમ વદુ. ૪

પદ પદ્મ કામળતા ભાર જીતી પદ્મ પ્રભુ,
કીધુ તે શીર પદ આધાર તો એ છે પોતે વિભુ. ૫
અરૂણુ અધર ને પાસ દંત બે એમ લસે,
જાણે નવપલ્લવને પાસ કુંદ કળી જુગલ વસે. ૬
શુભ નાંસાને પાસ મુક્તાફળ વિલસે,
જાણે શુક ચચુને પાસ મલ્લિકા કોષ લસે. ૭
નયન નલિનની કોર કાજળ શોભા લખી,
જાણે ઉમગ્યો રસ શીંગાર રાધા વદન દેખી. ૮
ભ્રકુટી કામ કમાન પાસે બિંદુ અંજનનું,
જાણે છાપ્યો મિલિંદ નિદાન ભય દ્રગ ખંજનનુ. ૯
મુખ ઇદીવર પાસ શામલ કુટિલ ચલે,
અલક નિકર રસ આસ આવ્યા મધુપ મલે. ૧૦
કરણ ફૂલ જુગ કર્ણ હીરાયે રચિત જાણે.
મુખ શશિ તનુ સૌખ્ય તપન શિશુ બે શુ માણે. ૧૧
ભૃજ જુગ જુગ ભુજ બંધ રત્ન કર કટક ધર્યા,
ચપલ હસ્ત સુખ કદ ખેલે પ્રેમ ભર્યા ૧૨
કંઠે મુક્તામાળનું ઝાલ પદક વચ્ચે બહુ વિલસે,
શશધર તારા સાથ મેઘપર શું હુલસે. ૧૩
બાળ ભાવથી નગ્ન ખોલે છે મુગ્ધ મુખે,
છાયા દેખી હસે સુખ મગ્ન ભક્ત જન પૂર્યા સુખે. ૧૪
ખેલે ખેલ રસાળ બાળનાં જાલ લેઇ
જઇ મણીમય આંગન માંહ્ય અગણીતા નંદ મઇ. ૧૫
કરે રાજનગરનું રાજ શ્યામ પ્રભુ સાથે લઈ,

સાર્યાં સેવક જનનાં કાજ ચરણારવિંદ માથે દઇ. ૧૬
એણીપેરે લીલા અનંત અનંત ન જાય કહી,
સર્વ સુખ દાતા ભગવત સંત ચિત્ત ચાર સહી. ૧૭
આપે સુખ સંયોગ અપાર અચળ નિજ ભક્ત ભણી.
દુ:ખ ટાળ્યાં અપરમપાર સુખ સંપત્ત આપી ઘણી. ૧૮
આપે પુત્ર પૌત્ર પરિવાર સેવા અનુભવને,
ટાળે દુર્બુદ્ધિનો તાર બનાવે છે જે ભવને. ૧૯
નિજ જનના જીવન પ્રાણ માગું કરજોડી,
આપો ચરણ કમળનું ધ્યાન ભવ બાધા તોડી. ૨૦

ધોળ ૫૦ મું.

નિશ દિન શ્રીનટવર શ્રીનટવર નામ ઉચ્ચારીએરે,
ધરીયે શ્યામ સુંદરના ચરણ કમળનું ધ્યાન. નિશદિન. ટેક.
સાખી—નટવરજી તમે નંદના, ઘણું વધાર્યું વહાલ;
તમારા દરશન વિના, મારો જીવ ઘણો અકળાય કે,
વહાલા છો ઘણારે. ૧
સાખી—નટવરજી તમે નાનડા, મહિ માખણના ચોર.
માખણ કાજે નૃત્ય કર્યું, તમે એવા નંદકુમારકે નટવર નાનડારે. ૨
સાખી—નટવર વહાલા છો ઘણા, તમો વિના ન સોહાય;
દરશન દુર્લભ દેવને, તમે દયા કરીને રાજનગર પધારીયારે. ૩
સાખી—શ્રીરઘુનાથજી મહારાજે પધરાવીયા, સેવ્યા શ્રીછોટાલાલ;
શ્રીવ્રજરાયજીએ સુખ આપીયાં, તેનો કહેતાં ન આવે પાર કે
કહી કંઇ નવ શકુરે. ૪
સાખી—ડોશીવાડાની પોળમાં, આપ બિરાજો ત્યાં;

વૈષ્ણવ સૌ દરશનકુ,ત્યાતો આવે નરને નારકે અતિ હર્ખ ભર્યારે.૫

સાખી--નટવર નટવર જે કહે, જે કોઇ નરને નાર;
મન વાંચ્છિત ફળ પામશે, એમ કહે છે દાસનો દાસ
અતિ ઉમંગ શુરે, ૬

ધોળ ૫૨ મું.

શ્રીનટવરલાલને વારણેરે,
સુંદીર શ્રીછોટાલાલ બલિહારે લાલ. શ્રીનટવર ૧
રાજનગર રળીઆમણુરે,
તેહેની સુદીર શોભા સારીરે લાલ. શ્રીનટવર ૨
છપ્પન ભોગન સોહામણોરે,
કીધો બુદ્ધિ બહુ વિચારરે લાલ. શ્રીનટવર. ૩
શેકા સંવત અઢારમાંરે,
ચતુર ચોરાણુવો શુભકારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૪
વેગે વૈશાખ માસમાંરે,
સુદની સાતમને સોમવારરે લાલ શ્રીનટવર. ૫
દેશો દેશથી આવીયાંરે,
સહુકો આવ્યાં નરને નારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૬
ઉત્તરથી હરિ આવીયારે,
શ્રીગોકુળનાથજીની ગાદી ભારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૭
શ્રી લક્ષ્મણલાલને જોઇનેરે,
સહુકોને પ્રીતી ઘણી છે પ્યારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૮
દક્ષિણથી દુઃખ કાપવારે,
આવ્યા શ્રીકલ્યાણરાય હેતકારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૯
પૂર્વથી પ્રભુ પધારીઆરે,

શ્રીત્રિક્રમજી માધવરાય ગિરિધારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૦
પશ્ચિમેથી પ્રભુ પધારીઆરે,
આવ્યા શ્રીમગનલાલજી મહારાજરે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૧
શ્રીમટુલાલ મથુરાંનાથજીરે,
બીજા બાળક જાઉં બલિહારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૨
સહેજે સાતને તારીઆરે,
તેહેને મહેર કરી માહારાજે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૩
સેહેજે દાસ જમનાને દયા કરીને,
હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૧૪

શ્રીઅષ્ટાક્ષરનું ધોળ.

ધોળ ૫૨ મું.

આ કળીમાં કારણ એક અષ્ટાક્ષર ભારી.
શ્રીવલ્લભ શ્રીમુખથી પ્રગટયા સૃષ્ટી તારી, અષ્ટાક્ષર ભારી. ટેક
શ્રીવલ્લભ વંશની કૃપા થકી, કરૂં અષ્ટાક્ષર વર્ણનરે;
શ્રીમુખથી પ્રગટયા એ શ્રીવલ્લભ, એ વેળાને કરૂં પ્રણામ. ૧
આ દૈવી જીવપર દયા વિચારી, રસ વર્षાવી ભારીરે;
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુજીયે કૃપા કરીને, ગ્રથ પ્રગટયા જાઉં વારી. ૨
અષ્ટાદશ કર્યા શ્લોક, પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાજ કુમારરે:
મહાગુઢ રસ પ્રગટ કર્યા, જાઉં વંશ સહિત બલિહારી. ૩
પ્રથમ શ્લોકમાં પ્રગટ બતાવ્યુ, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું રૂપરે:
કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ નેતી કરીને, સદા જપો રસ રૂપ. ૪

આનંદને વળી પરમાનંદનું, સુખ અષ્ટાક્ષર માંહ્યરે;
નિશ્ચિંતને વળી નિધડક થઇને, ભજે મળે વ્રજરાય. ૫
શ્રીમહાપ્રભુજીએ સાત ભક્તિનાં, દાન કર્યાં આ મંત્રરે;
મહા અઘોર કળી જીવ ઉદ્ધારવા, સાતે ભક્તિનો એ જંત્ર. ૬
સાત ભક્તિનાં નામ વખાણું, શ્રવણ વળી કીર્તનરે;
સ્મર્ણને વળી શ્રવણ ભક્તિ, પાંચમી છે અર્ચન. ૭
પાદસેવા વંદન દાસત્વ, એ સર્વે મળીને સાતરે·
મહાપ્રાક્રમી સાતે જણને, એક એક મળી વિખ્યાત. ૮
શુક પરીક્ષત પ્રહલાદ શેષજી, લક્ષ્મીને પૃથુરાજરે,
હનુમાન આદે સાતે જણને, એક એક ભક્તિ એ કીધાં કાજ. ૯
એવા મ્હોટાને બહુ પરાકાષ્ટાથી, પ્રાપ્ત થયું રત્નરે;
આ દૈવી જીવ પર દયા વિચારી, અષ્ટાક્ષર ધન્ય ધન્ય. ૧૦
આ સાતેમાથી એક સાધન, આ કળીના જીવ શું કરશેરે;
અષ્ટાક્ષર મહામંત્ર જપ્યાથી, ભવસાગર તે તરશે. ૧૧
જે દિવસથી ગુરૂ કૃપાથી, અષ્ટાક્ષર મળ્યું દાનરે;
તે દિવસથી જીવત પર્યંત, રૂડું રાખ્યું ધ્યાન. ૧૨
શ્વાસોશ્વાસને હરતાં ફરતાં, અષ્ટાક્ષર મુખ ગાયરે;
નિંદ્રા જાગ્રણ રસ્તે ચાલતાં, અહોનિશ ચાલ્યાં જાય. ૧૩
આનંદને વળી પરમાનંદનું, સુખ મળે સુખ થાયરે;
મહા અલૌકિક લીલાનો અનુભવ, કરી લીલામાં જાય. ૧૪
પ્રથમ શ્લોકમા શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ, કૃપા બહુ ગુઢ કીધીરે;
નિજ સૃષ્ટિને દાન આપીને, સકળ કામના સિદ્ધિ. ૧૫
બીજા શ્લોક સદા સર્વદા, શ્રીકૃષ્ણ સ્મરણ કરવુંરે;

જમના દુતનું કાંઇ ન ચાલે, લેશમાત્ર નહિ ડરવું. ૧૬
અધાત ભક્તિ અષ્ટાક્ષરની, મહાપાતક સહુ નાસેરે;
ગૌ બ્રાહ્મણ સ્ત્રી બાળકની હત્યા, તે સહુ ત્રાસે નાસે. ૧૭
ત્રીજા શ્લોકમાં મહાત્મ જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય જપવોરે;
જમના દુત પડે નહિ દુષ્ટે, એવો અષ્ટાક્ષર ઓળખવો. ૧૮
કાળ કર્મ તેહેને નહિ બાધે. ઉલટા અનુકુળ થાયરે;
માયા મોહ ના આપે તેને, જે અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાય. ૧૯
જ્ઞાન અજ્ઞાનને શ્રી કૃષ્ણ ભજનથી અગણિત પાપ સહુ જાયરે,
અજામિલની વાત વિચારો, મહા પાપી પાવન થાય. ૨૦
ચોથામાં "શ્રી" સહીત અષ્ટાક્ષર વર્ણવ્યું, શ્રીવિઠ્ઠલેશરે:
નિજ સૃષ્ટિ ઉપર હેત વિચારી, ગુરૂ રૂપે ઇસાન ઇશ. ૨૧
નિષ્પક્ષ વડે નિરાધાર કરીને, પ્રગટ કર્યા મહારાજરે;
પાંચમા શ્રીમુખ વચનથી, શ્રીવલ્લભે કીધાં કાજરે. ૨૨
શ્રીગિરિરાજધરણે ચિંતા મટાડવા, મહામંત્ર પ્રકટાયોરે;
જેમ રૂનો ઢગલો ચીનગી બાળે, તેમ જીવના દોષ મટાડવા. ૨૩
દ્વાપરમાં પ્રભુ પ્રકટ થઇ, પૃથ્વીનો ભાર ઉતાર્યોરે:
તેમ કળીમા આ અષ્ટાક્ષરથી, વહાલે સકળ સૃષ્ટિને તાર્યા. ૨૪
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલેશે કૃપા કરીને, પુષ્ટિ રસ પ્રગટાવ્યોરે;
માળા તિલક છાપ અષ્ટાક્ષર, પંચાક્ષર ઘણા ભાવ્યા. ૨૫
છઠ્ઠા શ્લોકમાં અષ્ટાક્ષરના, અક્ષર વર્ણવ્યા ત્રણરે;
શ્રીકૃષ્ણ નામને સુભાગ્ય સાથે, દૃઢ કરી મન તું પરણ. ૨૬
શ્રીથી અખંડ સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ, મળે અલૌકિક ધન્યરે;
'કૃ' શબ્દ પાપ તાપને ટાળે, 'ષ્ણ' શબ્દ ફળ અન્ય સાધન. ૨૭

સાતમા શ્લોકમા શરણ ત્રણ એ, અક્ષર વર્ણવ્યા આપરે;
પ્રથમ શબ્દથી લક્ષચોરાશી, ટાળી મીટાવ્યા તાપ. ૨૮
'ર'કાર શબ્દથી મહા અલૌકિક, લીલાનુ થાય જ્ઞાનરે:
'ણ'કારથી અન્ય આશરો છુટે, દઢ ભક્તિમા રહે ધ્યાન. ૨૯
આઠમા શ્લોકમા બે 'મમ' એ, કૃપા ગુઢ બહુ કીધીરે;
પ્રથમ 'મ'એ દઢ પ્રીત બતાવી, બીજે સૌજન સિદ્ધિ ૩૦
નવમા શ્લોકમા મહાત્મ જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાયરે;
શ્રીજી શ્રીવલ્લભના ચર્ણ, સ્પર્શિત સદ્યે દઢ થાય ૩૧
દશમા શ્લોકમાં મહામંત્રથી, રોગ પાપ સહુ જાયરે;
રિદ્ધિ સિદ્ધિ સહુ ઘરમા આવે, પરમાનદ સુખ થાય. ૩૨
એકાદશમો આનંદને, વળી પરમાનદ પૂર્ણરે:
સ્નેહ કરી અષ્ટાક્ષર જપે, તેહેને રોગ જવરનું ચૂર્ણ. ૩૩
દ્વાદશમા વળી પ્રેત ભૂત, પિશાચ સર્વેને શીધેરે:
ચારે શત્રુનો ડર નહી તેને, અષ્ટાક્ષર રાખો હીગે. ૩૪
ત્રયોદશમાં કુક્રિયા, ક્રોધ અષ્ટાક્ષરથી ત્રાસેરે,
આનંદ મૂર્તિ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર, નિજ ભક્તને રાખો પાસે. ૩૫
ચતુર્દશમા સર્વે પ્રકારનું, દુખ મટે સુખ થાયરે,
અહો રાત્રિ શ્રીકૃષ્ણ ભજનથી, ઉભયલોક સુખ ગાય ૩૬
પચદશમા શ્રીવલ્લભ પ્રભુને, શર્ણ થઇ મુખ ગાયરે;
સર્વ મંત્રનો રાજશિરોમણિ, ભજે સ્વર્ગ મટે વ્રજ થાય. ૩૭
ખટ દશમા અષ્ટાક્ષરનો ગુપ્ત તે જપ થાયજો.
મહાત્મ જાણી શ્રદ્ધાપૂર્વક ભજે તાપ કલેશ સહુ જાય. ૩૮
સત્તરમાં સહુ સૃષ્ટિના ઉપર, હેત કરી પ્રભુ પ્રગટયારે;

વેદ શાસ્ત્ર પૂરાણુ આદ્યનો, સાર સહુ મન ભાવે. ૩૯
અષ્ટાદશમો શ્લોક શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુજીએ પૂર્ણ કીધોરે;
અષ્ટાક્ષરમા નિધી જાણી, સકળ મનોરથ સીધો. ૪૦
એવે વહાલે નિજ સૃષ્ટિપર, દયા વિચારી ભારીરે,
શ્રીગુરૂકૃપાથી વર્ણુવ કીધો જાયદાસનો દાસબલિહારી. અષ્ટાક્ષર૦ ૪૧

શ્રીસર્વોત્તમજીનું ધોળ.

ધોળ ૫૩ મું.

ભલે પ્રગટયા શ્રીવલ્લભદેવ, શ્રીપુરુષોત્તમ ભૂતલ ફરીજી,
નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીજી. ૧
કરે નિગમ નિરૂપણ એમ, તે સાકારની સ્તુતિ કરીજી,
મહા કળિ કાળાદિક દોષ, પંડિતની દ્દષ્ટિ તિમિર ભરીજી. ૨
મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરાસુર અરિજી;
વહાલે દયા કરી મુખરૂપ, નિજલીલા પ્રાગટ કરીજી. ૩
જેની વાણી અતિ દુર્બોધ, થાયે સુબોધ જેને કરીજી,
તેના અષ્ટોત્તર શતનામ, તે કહીએ મહા અઘ હરિજી. ૪
જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર, જગતી છંદ નામે ધરીજી,
શ્રીકૃષ્ણ કમળ મુખદેવ, બીજ દ્દષ્ટિ કરૂણા ભરીજી. ૫
જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહીજી,
આપે અધરામૃતની સિદ્ધિ, તે મધ્યે નિશ્ચે કરીજી. ૬

ઢાળ.

વહાલો* ૧આનંદ ૨પરમાનંદ કહેવાય,

*જે શબ્દ ઉપર ૧ થી ૧૦૮ સુધી આકડા મુકવામા આવ્યા છે તે જગાએ શ્રીઆચાર્યજી શ્રીમહાપ્રભુજીનાં નામ સમજવાં

[૩]શ્રીકૃષ્ણ કમળ મુખ [૪]કૃપાનિધિ થાય. ૭
વહાલો [૫]દૈવી ઉદ્ધારણ પ્રયત્ન ઉપાય,
જેના [૬]સ્મર્ણ માત્રથી આર્તિ જાય. ૮
[૭]શ્રીભાગવત ગૂઢાર્થ પ્રગટાય,
[૮]સાકાર બ્રહ્મનો વાદ સ્થપાય. ૯
[૯]વેદ પારગ ચૌદ ભુવન કહેવાય,
[૧૦]માયા વાદ નિરાકૃત સહુ મીલિ ગાય. ૧૦
[૧૧]સર્વવાદિ નિરાસ કીધા તે લખાય,
[૧૨]ભક્તિ માર્ગ સરસ કમલ વિકસાય. ૧૧
[૧૩]સ્ત્રી શદ્રાદિકને ઉદ્ધારવા સમર્થ,
જેના સાધન બળથી ન થાય અર્થ ૧૨
[૧૪]અંગીકાર માત્રથી સર્વસ્વ કીગે,
કીધા શ્રીગોપીજન પતિને પ્રિગે. ૧૩
[૧૫]અંગીકાર કરે મર્યાદાનું સાર,
[૧૬]મહાકરૂણાવંત [૧૭]સમર્થ અપાર. ૧૪
વહાલો [૧૮]અદેયદાન દેવાને ચતુર,
[૧૯]મહાઉદાર ચરિત્ર કરે બહુ પૂર. ૧૫
લીલા દેખાડી [૨૦]પ્રાકૃતની જેહ,
તે મિષે મોહ્યા સુર રિપુ તેહ. ૧૬
[૨૧]વૈશ્વાનર [૨૨]શ્રીવલ્લભ છે નામ,
[૨૩]વહાલો સુદર રૂપ [૨૪]સ્વજન હિત કામ. ૧૭
[૨૫]કૃષ્ણ ભક્તિ કરે જન શિક્ષાકાજ,
આપે [૨૬]અખિલ ઇષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ.

[27]સર્વલક્ષણથી સંપન્ન વિવેક,
[28]શ્રીકૃષ્ણ જ્ઞાન દાતા [29]ગુરૂ એક. ૧૯
પોતાના [30]આનંદ થકી બાહુ પુષ્ટ,
એના [31]કમળ પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ. ૨૦
[32]કૃપાદૃષ્ટિની વૃષ્ટિથી હરખ્યા મન,
તે દાસ દાસી [33]પતિ પ્રિય છે અનન્ય. ૨૧
[34]રોષ દૃષ્ટિ કરે ભક્તિ શત્રુ પ્રજાળ
[35]ભક્ત સેવંતા સુખ સેવા રસાળ. ૨૨
ઝરે [36]ભક્તિ વિના નહિ સેવા સાધ્ય,
તે કારણથી કહીએ ×[37]દુરારાધ્ય ૨૩
જેના [38]ચરણ સરોજ દુર્લભ દરસાય,
તેના [39]ઉગ્ર પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય ૨૪
[40]વચનામૃત કરી પૂર્યા સેવકના અર્થ,
[41]શ્રીભાગવત અમૃત મથન સમર્થ. ૨૫
તેનો [42]સાર કહીયે વ્રજ સુંદરીનો ભાવ,
તે પરિપૂર્ણ છે દેહ ભરાવ. ૨૬
[43]સાન્નિધ્ય માત્ર કરે કૃષ્ણ પ્રેમ,
ભક્તિ [44]મુક્તિ દેવાનુ એહુને નેમ ૨૭
એક [45]રાસલીલામા તેનું તાન,
પ્રભુ [46]કૃપા કરીને કરે કથાનુ દાન. ૨[illegible]
વહાલો [47]વિરહના અનુભવને હેતે કાજ,
સર્વ ત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ. ૨૯

---

*નાશ. ×કઠીન.

ઉપદેશ કર્યો [૪૮]ભક્તિમાર્ગ આચાર,
લોક માહે કર્યો [૪૯]કર્મ માર્ગ પ્રચાર. ૩૦
વેદ શાસ્ત્ર કહ્યા [૫૦]યજ્ઞાદિક દાન,
તેનુ ફળ મર્યાદા ભક્તિ નિદાન. ૩૧
[૫૧]પ્રભુ પૂર્ણાનંદ છે [૫૨]પૂરણ કામ,
સરસ્વતિના [૫૩]પતિ દેવ ઇશ* [૫૪]અભિરામ× ૩૨
વહાલે [૫૫]સહસ્ત્ર કહ્યાં પુરૂષોત્તમ નામ,
[૫૬]નિજજનને આશ્રયનું છે ધામ. ૩૩
[૫૭]ભક્તિ માર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ,
બહુ ગ્રંથ કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ. ૩૪
જેને પામવાને છોડયા [૫૮]પ્રાણથી પ્રિયે,
એવા ભક્ત [૫૯]સમાજ બિરાજે શ્રીએ. ૩૫
આપ [૬૦]સાધન કરે નિજ દાસને કાજ,
એવા સમર્થ [૬૧]શ્રીવલ્લભ મહારાજ. ૩૬
કરવા [૬૨]ભક્તિ પ્રચારક ભૂતલ માંહી,
[૬૩]વશ કીધા પિતા થઇને ગ્રહી બાંહી. ૩૭
સર્વે [૬૪]સામર્થ ધર્યું પોતાને વંશ,
ગર્વ દૂર કરી [૬૫]ટાળ્યો સંશયનો અંશ. ૩૮
[૬૬]પ્રભુ પતિવ્રતાના પતિ સાક્ષાત,
કરે યહ [૬૭]લોક પરલોક દાન વિખ્યાત. ૩૯
જેના અંતઃકરણ છે [૬૮]ગૂઢ અપાર,
[૬૯]અંગીકૃત્યને જણાવ્યો મનનો વિચાર. ૪૦

---

*પ્રભુ ×સુંદર.

[૭૦]ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય,
તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક અનન્ય. ૪૧
કર્યો નિશ્ચે જે [૭૧]ભક્તિ સર્વથી વિશેષ,
કીધો [૭૨]શરણ માર્ગનો જુવો ઉપદેશ. ૪૨
[૭૩]શ્રીકૃષ્ણના મનની જાણે વાત,
[૭૪]લીલાકુંજ બિહારી પરિપૂર્ણ ગાન. ૪૩
[૭૫]કથારસ મગ્ન સદા છે ચિત્ત,
[૭૬]વીસર્યું સૌ તે થકી બીજું વિત્ત. ૪૪
પ્રિય છે ઘણું [૭૭]વ્રજને [૭૮]વ્રજનો વાસ,
કરે [૭૯]પુષ્ટિ લીલા એકાંત [૮૦]વિલાસ. ૪૫
કરે [૮૧]ભક્તેચ્છા પરિપૂર્ણ દાન,
નહિ નિજ [૮૨]લીલાનુ કોઇને જ્ઞાન. ૪૬
અતિ [૮૩]મોહિત જેનુ +શીલ ઘણુ,
નહિ લોક [૮૪]વિશે આસક્તિ ‒અણુ. ૪૭
નિજ [૮૫]ભક્ત વિષે આસક્તિ છે એક,
પ્રભુ [૮૬]પાવન કીધા પતિત અનેક. ૪૮
જે કરે [૮૭]પોતાના ગુણનું જ્ઞાન,
તેના હૃદય કમળ રહેવાનુ સ્થાન. ૪૯
નિજ [૮૮]યશરૂપ અમૃત લહેરી,
તેથી ભીજવી સર્વ રસ વાસના હરિ. ૫૦
પ્રભુ [૮૯]પોતે સર્વ થકી છે પર,
ન કરે તુલ્યતા કોઇ અવર. ૫૧

+સ્વભાવ. ‒જરા.

[90]લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ,
ભીંજવ્યા છે ભક્ત શરીર સહુ. ૫૨
રૂચિ આવે [91]ગિરિગોવર્દ્ધન વાસ,
તે [92]લીલામાં છે અનિશે ઉલ્હાસ. ૫૩
કરે [93]યજ્ઞ ભોગને [94]યજ્ઞ કર્મ,
આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ [95]ધર્મ. ૫૪
પ્રભુ [96]સત્ય વચન છો +[97]ત્રિગુણાતીત,
નીતિ [98]ચતુરાઇ છે અતિ અગણિત. ૫૫
કરવા [99]પોતાની કીર્તિ પ્રકાશ,
કરવા [100]વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય. ૫૬
અતિ તુચ્છ *તૂલ જે [101]માયાવાદ,
કરી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો છે +[102]બ્રહ્મવાદ. ૫૭
×[103]અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિ કાંતિ,
હસતા [104]મુખ શોભે છે બહુ ભાતિ. ૫૮
[105]પ્રભુતિન લોકના ભૂષણ સાર,
પ્રગટયા [106]ધરણીનું ભાગ્ય અપાર. ૫૯
પ્રભુ [107]સુંદરતા છે અતિ અનૂપ,
કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ. ૬૦
સૌ માગે છે પોતાના જન,
[108]ચરણારવિંદની રજ જે ધન ૬૧
એ કહ્યાં એકસોને આઠ નામ,
શ્રીવલ્લભ આનંદનું છે ધામ. ૬૨

+ ત્રણ ગુણથી રહિત. * રૂ (કપાસ.) + શુદ્ધાદ્વૈત. × માયારહિત.

વલણ.

જે કોઇ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે, તેનુ મન પહેલુ સ્થિર થાયેરે. ૬૩
અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે, તેમાં સંશયનો નહી નામેરે. ૬૪
એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે, તેના ફળમા મુક્તિ છે લીનરે. ૬૫
તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે, શ્રીકૃષ્ણ રસે મન ભરવોરે. ૬૬
શ્રીવિઠ્ઠલ +ઉચરિત એ નામરે, જે ગાયે પૂરે તેના કામરે. ૬૭
તેનો જન્મ સફળ કરી લેખેરે, જેના વ્રજભૂષણ સુખ દેખેરે. ૬૮

રાગ કાફી પદ ૫ મું.

શ્રીસર્વોત્તમ જપ નિત્ય કરના હો. (૨)
સકલ શાસ્ત્રકો સાર એહી હે, ત્રિવિધ તાપ સબ અઘ હરના હો. ૧
પુષ્ટિ પદાર્થ યાહીતે પૈયત, યાહીતે ભવસાગર તરના હો;
રંગીલે ત્રિકમ પ્રીય જાઉ બલીહારી, કાળદંડસે ના ડરના હો ૨
કરીયે શ્રીસર્વોત્તમ રસપાન (૨)

પદ ૫૫ મું

પ્રશંસા કરી શકે કોન કવિ એસો, શ્રીમુખ કરત વખાણ. કરીયે શ્રી ૧
અતિશે કરૂણા કરી આ કલીમેં, દીયો દૈવી જીવનકો દાન;
એક એક અક્ષર હે અધરામૃત, ગુપ્ત રહસ્ય ગુણગાન. કરીયે શ્રી. ૨
અર્ધ નિમેષ વિલંબન કરીયે, રૈન દિવસ આઠો જામ;
રસિક પ્રિતમ જાકે રંગ રંગ્યો, સો હે ભક્ત નિધાન. કરીયે શ્રી. ૩

+ કહેલાં.

સિદ્ધાંત રહસ્યનું ધોળ.

ધોળ ૫૬ મું.

પુષ્ટિમાર્ગ સિદ્ધાંતની, સાંભળ કહુ એક વાત;
શ્રાવણ સુદ એકાદશી, વચન કહ્યા જે રાત. ૧
શ્રીમદ્ વલ્લભને મન, ઇચ્છા ઉપની એહ;
આજ્ઞા બ્રહ્મ સંબંધની, પ્રભુજીએ કીધી નેહ. ૨
પોતાના જન જાણીને, ચિંતા ધરી મન માંહ;
આતુરતા દીઠી ઘણી, શ્રીજી પધાર્યા ત્યાંહ. ૩
શ્રીપુર્ણપુરૂષોત્તમ તમે છો, જીવ છે દોષ સહિત;
તે ઉદ્ધારણ કારણે, પ્રભુજી ધરજો ચિત્ત ૪
ત્યારે શ્રીજી એમ બોલીયા, સાભળો વલ્લભરાય;
નામ સમર્પણ જે કરે, તેના પ્રાયશ્ચિત જાય. ૫
જીવજાત હોય જે કોઇ આવે તમારે શર્ણું;
તે ઉપર કરૂણા કરી, રાખિશ મારે ચર્ણું. ૬
પવિત્ર કરી સૂત્રનું, પહેરાવ્યું શ્રીજગદિશ,
કેસરી રંગે રંગીયું, તાર ત્રણસેં ત્રણવીસ. ૭
મીશ્રી ભોગ ધરાવીને, વસ્ત્ર પેહેરાવ્યાં તેણીવાર;
કોર છેડા કર્યા કેસરી, ધોતી ઉપરણા સાર. ૮
સેવક જન સુખ કારણે શ્રીજીએ કીધો શ્રમ,
નામ સમર્પણ આપીને, રાખ્યો વૈષ્ણવ ધર્મ. ૯
શ્રીગિરિધારીજી મંદિરે પધાર્યા, એ સુખ કહ્યાં નવ જાય;
હરિદાસ શોભા જોઇને, આનંદ મંગલ ગાય. ૧૦

શ્રીનવરત્નનું ધોળ.

ધોળ ૫૭ મું.

શ્રીમદ્ વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુને નમુજી, શ્રીવિઠ્ઠલેશ પ્રભુ લાગુ પાય;
શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુજી, શ્રીવ્રજભુષણજી પરમકૃપાળ. શ્રીમદ્. ૧
શ્રીવલ્લભદેવે મહા કરૂણા કરીજી, જેથી જીવનનુ કારજ થાય.
સર્વે વૈષ્ણવની કૃતિ એહ છેજી, સઘળી ચિંતા નિવૃત થાય. શ્રીમદ્. ૨
દૃઢ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી, ચિંતા નવ ધરીએ લગાર;
સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમર્પીએજી, એ છે ભક્ત તણા આધાર. શ્રીમદ્. ૩
પુષ્ટિ માર્ગમા શ્રીજી રહે સદાજી, જીવ કીધા છે અંગીકાર;
લૌકિકની ગતિ ન આપે કદાજી, પ્રભુ નથી જોતા અધિકાર. શ્રીમદ્. ૪
નામ નિવેદન કીધા થકીજી, પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ;
વશ ન થાય એ પ્રભુ કો થકીજી, વશ થઇ રહ્યા વલ્લભી પાસ.શ્રીમદ્. ૫
નિવેદન મંત્રનું સ્મરણ નિત્ય કરવુંજી, સર્વદા ભગવદી સાથ;
અવૈષ્ણવની સંગે ન ફરવુંજી, કૃપા થાય તાદશીય હાથ. શ્રીમદ્. ૬
ફળની ચિંતા નવ રાખીએજી, પ્રભુ સર્વેશ્વર કહેવાય;
સર્વના આત્મા શ્રીજી સાક્ષી છેજી, દૂર ભક્તથી કેમ રહેવાય. શ્રીમદ્. ૭
પ્રભુને ગમે તે ખરૂ એમ જાણવુંજી, હરિનું બીરદ છે દીનદયાલ;
સ્ત્રી પુત્રાદિક પુષ્ટિમા આણવાજી, યોગ્યતા ન વિચારે દયાળ. શ્રીમદ્. ૮
નિવેદન કરવુ સર્વે સગાથશુજી, અન્ય વિનિયોગની ચિંતા ન આણુ;
અજ્ઞાની હોય કીંવા જ્ઞાનશુજી, સમજુ છુ અધિક એવું ન જાણુ. શ્રીમદ્ ૯
જેણે આત્મનિવેદન કીધુ છેજી, તેના ઉદ્ધારમાં સંદેહ ન આણુ;
પ્રણ સગાથે શ્રીમહાપ્રભુજીને દીધું છેજી, તેથી સંશય મનમાં ન આણુ.
સમર્પણ મંત્ર મહા સમર્થ છેજી, ના જાણશો ઓછી વાત;

એ કોઇ અંશ કળા નથી પૂર્ણ છેજી, શ્રીજી પુરુષોત્તમ સાક્ષાત. શ્રીમદ્. ૧૧
પ્રભુ પોતે સર્વેથી પર છેજી, વળી મહા સમર્થ છે એ નાથ;
ભક્તના દુઃખ હરતા સુખકારી છેજી, ચિતા નવ કીજીએ માથે નાથ.
લૌકિક વૈદીક જે કર્મ છેજી, તે હરિ સિદ્ધ થવા દે નહિ.
તો એ સેવા સમર્પણ ધર્મ છેજી, તેથી મન દૂર કીજે નહિ. શ્રીમદ્ ૧૩
પુષ્ટિમાર્ગમા શ્રીજી રહે સદાજી, વળી જીવનું કીધુ શુ હોય;
પ્રભુ કરે તે સુખ માની રહીયેજી, સાક્ષી થઇ રહે સુખ હોય. શ્રીમદ્ ૧૪
દીનતાભાવ મનમાં રાખીએજી, બીજા સાધનનુ નથી કામ,
સર્વદા સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી, ગુરૂની આજ્ઞા થકી એ કામ. શ્રીમદ્. ૧૫
ગુરૂની આજ્ઞા ઉલઘન નવ કીજીએજી, શ્રીજીની ઇચ્છા એ થાય તે થાય,
આપણુ મન ગુરૂને દીજીએજી, પ્રભુથી અધિક રાખીએ ભાવ. શ્રીમદ્. ૧૬
સેવા કરો નિત્ય ચિત્ત પ્રીતશુ:, તો સુખી થાશો આ જુગમાંહે;
પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ સુણેજી, ન ઉદ્વેગ ધરો મન માંહે. શ્રીમદ્. ૧૭
તોયે ધીરજ રાખી સેવા કરવીજી, પ્રભુ સુખ કર્ત્તા છે સત્ય;
એમની લીલા જોઇ ચિતા દૂર કરવીજી, વૈષ્ણવને એરે જુગત્ય. શ્રીમદ્. ૧૮
એકાદશ ઇંદ્રિ પ્રભુને સન્મુખજી, સેવામાં દિવસ ને રાત;
એકે ઇંદ્રી વિમુખ નવ કીજીએજી, સર્વાત્મા ભકિત કરો અહો રાત.૧૯
"શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ" સદા જપોજી, ન વિસારશો પળ એક માત્ર;
એ જુગતેથી ચિંતા દૂર કરોજી, થાશો શ્રીજીના કૃપાપાત્ર. શ્રીમદ્. ૨૦
શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી, વળી એજ છે નિરધાર,
સર્વે વૈષ્ણવ રાખજો ચિત્ત ધરીજી, શ્રીવલ્લભજી પ્રાણઆધાર. શ્રીમદ્. ૨૧
એ અમુલ્ય રત્ન જે કોઇ ચિત્ત ધરેજી, તેને પુષ્ટિભક્તિ દઢ ફળ હોય;
જે આ ધોળ ગાયે ચિત્ત ધરેજી, તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. શ્રીમદ્. ૨૨

પુષ્ટિમાર્ગના પાંચ તત્વનું ધોળ.

ધોળ ૫૮ મું.

પુષ્ટિમાર્ગના પાંચ તત્વ નિત્ય ગાયેજી,
તેના જન્મો જન્મના પાપ સર્વે જાયેજી. ૧
શ્રીજી શ્રીનવનિતપ્રિયા સુખકારીજી,
સમરો શ્રીમથુરાંનાથ કુંજબીહારીજી. ૨
શ્રીવિઠ્ઠલેશરાય શ્રીદ્વારકેશરાય ગિરિધારીજી,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી શ્રીમદનમોહનપર વારીજી. ૩
બીજું તત્વ શ્રીવલ્લભકુળને ભજીયેજી,
કુડા લોક લાજની કાન સર્વે તજીએજી ૪
ત્રીજુ તત્વ શ્રીગોવર્દ્ધનધર નિત્ય ગાયેજી,
શ્રીનટવરલાલનુ ગમતુ સર્વે થાયેજી ૫
ચોથું તત્વ શ્રીજમુનાજીને જાણોજી,
કરો સ્નાન જલ ને પાન એ સુખ માણોજી ૬
પાચમુ તત્વ શ્રીવ્રજભૂમિને ગાઇએજી,
નિત્ય ઉઠી વૈશ્નવ જન પદરજ પાઇએજી. ૭
પાચે તત્વનું ધ્યાન નિરંતર કીજેજી,
તો મનવાછિતના ફળ સર્વે લીજેજી. ૮
પાંચે તત્વ શ્રીબ્રહ્માદિકને દુર્લભજી,
શ્રીવલ્લભપ્રભુ પ્રગટ પ્રમાણુ કર્યા સર્વે સુલભજી. ૯
એ શોભા જોઇ હરિદાસ જાય બલિહારીજી,
એ લીલા ગાજો નિત્ય નર ને નારીજી. ૧૦

પુષ્ટિમાર્ગના દશ મર્મનું ધોળ.

ધોળ ૫૯ મું.

પુષ્ટિમાર્ગ તણા મર્મ દશ જાણીને, નિત્ય આચર્ણ કરી હ્રદે વિચારે;
તો તેને વશ થાયરે શ્રીહરિ, પ્રેમની વેલડી ત્યહા વિસ્તારે. ૧
પ્રથમ એક મર્મ શ્રીમહાપ્રભુ જાણીને, દ્દઢ વિશ્વાસ કરી વચન પાળે;
અવર સાધન સબ લૌકિક કામના, એમની કૃપા વિના ફળ ન ભાળે. ૨
બીજો મર્મ તે કેવળ શ્રીગુરૂ વાયક, વિશ્વાસ આચરણે કરવુ;
જે જે વાણી શ્રીવલ્લભ ઓચરે, તે તે વિચારીને મન ધરવુ. ૩
ત્રીજો મર્મ તેશ્રીકૃષ્ણના નામનો, મહાત્મ દ્દઢ થઇ સકલ સારે;
અનેક પ્રકારના ધર્મ કોઇ ઉચ્ચરે, તે કોટિમા અંશ તેને ન ભારે. ૪
ચોથો મર્મ તે વિશ્વાસ આણી કરી, પ્રભુજી કરશે તે અતી રૂડુ;
શ્રીરાધિકા રમણ શ્રીવ્રજ બિહારી, હરિભજન કરવુ અન્ય જાણી કુડુ. ૫
પાચમો મર્મ શ્રીકૃષ્ણ શર્ણાગત, લૌકિક વૈદિક પરિત્યાગ ભાવે;
નિરપેક્ષ ભાવના સર્વ વિષે રાખે, ત્યારે શ્રીકૃષ્ણને દયારે આવે. ૬
છઠ્ઠો મર્મ તે કેવળ નાથનો, સર્વ પ્રકાર ગુણ ગાન કરીએ;
જ્ઞાનદ્વારા કરી સકલ લીલા ખરી, શ્રીવ્રજનાથને હ્રદે ધરીએ. ૭
સાતમો મર્મ તે અંતરીક્ષ સેવા, વ્યસનાત્મક વ્રજમાહી ફરીએ;
ભાવાત્મક ત્યાં વપુ પોતાતણુ, તે સખી ભાવશુ જાણી વરીએ. ૮
આઠમો મર્મ તે ક્રીડારસ ભાવના, અંતરમા અનુભવ કરવો;
જેમ જેમ સખી સંગે ક્રીડેરે સાંવરો, તેમ તેમ રસ હ્રદે ધરવો. ૯
નવમો મર્મ તે દ્વૈત દલ ભાવના, તાપ કલેશ મનમારે લાવે;
એ ફળ સ્વરૂપ વ્રજ સુંદરી ભોગને, તેમ તેમ એહને અનુભવ કરાવે. ૧૦

દશમો મર્મ તે દિનતા ભાવનો, સર્વ ભાવ કરી હૃદે દુઃખ આણે;
અનેક પ્રકાર નાનાવિધ છે ઘણા, તે શ્રીકૃષ્ણ કૃપાવિના કોઇ ન માને ૧૧
એ દશ મર્મ જે કોઇ ગાય ને અનુભવે, તેને શ્રીકૃષ્ણ આધીન થાયે;
શ્રીવલ્લભ મહાપ્રભુ નિપટ કરૂણા કરી, આપના દાસની બાંહ્ય સાહે. ૧૨

भक्त कविवर्य दयारामकृत.

भक्तिपोषण.

ધોળ ૬૦ મું.

શ્રીગુરૂ વલ્લભ દેવને, હું પ્રથમ કરૂં પ્રણામ;
શ્રીવિઠ્ઠલ શ્રીકૃષ્ણ શ્રીયમુને, મહા પૂરણ કામ;
પૂર્ણ કામ દામોદરદાસ, અષ્ટ સખા પૂરો ઉર વાસ;
સુભમતિ ઘો અતિ પર્મ પવિત્ર, ભક્તિ સુ પોષણ ગાઉં ચરિત્ર.
સેવો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ. ૧
ચારે વેદ ષટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે કર્યોરે વિચાર;
ઉપનિષદના અર્થનો, શોધતા નીકળ્યો એ સાર,
નીકળ્યો સાર શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ, સત્સંગમાં કરવી આશક્તિ,
શ્રીપૂર્ણ પુરુષોત્તમને યુગ ચર્ણે, સર્વ સમર્પીને રહેવું શરણે-સેવો. ૨
નહીં કોઇ જેહની સમોવડી, કોઇ ઇશ નહીં જેહને શીશ;
સર્વ વસ્તુ જે થકી થઇ, જે કોઇ કહાવે સર્વના અધીશ;
સર્વાધીશ વંદે સહુ જેહને, નિગમ નેતિ નેતિ કહે છે તેહને;
શેષ મહેશ વિધિ શ્રીઅગમ્ય, તેને કહીએ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ-સેવો. ૩
શ્રીપુરુષોત્તમને પરહરી, જેનું અન્ય અમર મન મોહે;

(તે) કામદુગ્ધા મળી મૂકીને, મહિષીપુત્રનુ પય દોહે;
દોહે ગાય મુકી મૂઢ પાડો, તરશે ગંગાતીરે ખોદે ખાડો;
તેમ પૂર્ણ તજી અવર આરાધે, મેહેનત માથે પડે કાંઇ ન લાધે—૪
રાખી ભરોંસો અન્યને, ન કરે આશ્રય અવિનાશ;
ઇચ્છે અખિલ દુઃખ વામવા, વળી શ્રેય થવા મન આશ;
આશ કરે તરવા દધિ પૂર, શ્વાનનુ હાથ ગ્રહી લંગુર;
તે જેવો પામશે સાગર પાર, તરશે તેવો હરિ વિમુખ સંસાર— ૫
કોડી ઉપાસન મલીનનું, જનનું તામ્ર મુદ્રા સમ જાણો;
રૂપૈયો સુરસેવના, વ્યુહ કંચન મોહોર પ્રમાણો;
કંચન મોહોર વ્યુહ હરિ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજી રો;
સર્વએ દ્રવ્ય હીરથી થાય, (પણ) હીરો કર્યો કોઇએ નવ કહેવાય-૬
જક્ત વૃક્ષ ત્હેનુ મુળ હરિ, ત્‍ના પોષે વૃક્ષ પોષાય;
પ્રતિશાખા જળ સીંચીએ, તેથી તરૂ તૃપ્તિ ના થાય;
તૃપ્તિ ના થાય વૃથા શ્રમ પહોંચે, સમજણ આવે ત્યારે પછી શોચે;
મુખદ્વારા સહુ ઇંદ્રિય સંતોષે, ભોજન અંગ લેપ્યુ કોઇને ન પોષે-૭
જુઓ સ્વભાવ શ્રીકૃષ્ણનો, જનના અવગુણને ગુણ જાણે;
અવળું પડે અન્યદેવને, સામુ દે દુઃખ શત્રુ પ્રમાણે:
પ્રમાણુ નહિ ફળ દેતો જાય, હરિનુ આપ્યુ કદિ નાશ ન થાય;
અમર અલ્પ વર અધિક પ્રયત્ન, પ્રભુ કોડી સાટે દે રત્ન- સેવો. ૮
વેળુ પીલતાં જો તેલ નીકળે, જળ મધ્યે નવનિત હોય,
મૃગજળથી જો તૃષા ટળે, તોય ભક્તિ વિના ભદ્ર ન હો';
ભદ્ર ન હોય હરિ વિના કદાપિ, અભય ન હરિ વિના કો શકે આપી;
હું નથી કહેતો પોકારે છે વેદ, સ્મરો શ્રીકૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ. સેવો. ૯

મત્ર આધીન સહુ દેવતા, ગોગે વિરાટ પણ વશ થાય;
જ્ઞાની અક્ષરને જઇ મળે, પુરૂષોત્તમ પ્રેમે પરણાય,
પ્રેમ ભક્તિવશ પૂર્ણાનંદ, એ ન પડે અન્ય સાધન ફંદ;
શ્રીમુખે ભાખ્યુ શ્રીગીતા માહે, ના માનો તો જોજ્યો ત્યાહે. સેવો ૧૦
શ્રવણ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, સ્મરણ સેવન અર્ચન;
વદન દાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્માનિવેદન;
આત્મનિવેદન નવધા કહિયે, પ્રેમલક્ષણા દશગી લહીયે,
એ ભક્તિ સહુ સાધન [1]તાજ, જે પામે વશ થાય વ્રજરાજ સેવો. ૧૧
શ્રવણ પરીક્ષિત શુક કરી, કીર્તન સ્મરણ પ્રલ્હાદ.
શ્રી સેવન પૂજન પૃથુ, વદન અક્રુર આલ્હાદ;
આલ્હાદ માન્યો કપીશ કિંકરતા, સખ્યતા ભક્તિ સુભદ્રા ભર્તા.
આત્મનિવેદન બલિએ કીધી, ગોપીજને પ્રેમ લક્ષણા લીધી. સેવો. ૧૨
નામ કેશવનુ કાનમા, પડતાં સહુ થાયે પવિત્ર;
શરદઋતુના સંગથી, જેમ નિર્મળ નીર વિચિત્ર;
વિચિત્ર જળ તેમ જાતી જાણો, સર્વ શુચીસધ નામે પ્રમાણો.
શુદ્ધ સુવર્ણ જેવુ અગ્નિયે થાય, માજે ઓપે તેનો મેલ ન જાય. સેવો.૧૩
નામ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનુ, કળિમા સહુ સાધન ત્યાજ્ય,
ભવસાગર તરવા તણી, સહુને એ સુખપથ પાજ્ય,
પાજ્ય પ્રગટ શ્રમ નહિં ઘણુ સ્હેલુ, દામ વિના ફળ થાય સહુ પ્હેલુ;
સર્વે અવસ્થામાં સહુ ઠાર, અધમ ઉત્તમ સહુને અધિકાર. સેવો.૧૪
સત્યુગે જે ફળ ધ્યાનથી, થાતુ ત્રેતામાં યજ્ઞથી જેહ,

---

૧ મુગટ.

દ્વાપરે પૂજને પામતા, સહુ કાળ હરિ કીતને તેહ:
તેથી અધિક પણ ફલ ગુણ ગાતા, તો શુ થયુ તપ તીરથ(માં) ન્હાતા:;
મણી મળ્યો તે શોધે શીદ કોડી, વિના વિચારે મરે મૂઢ દોડી—૧૫
કળી રૂપી આ શૌચમા, કોઇ કર્મનો નહિ અધિકાર,
અડે ના સૂતક નામને, નિર્ભય નિત્ય કરીએ ઉચ્ચાર;
ઉચ્ચાર માત્રે અભયપદ આપે, સકળ પાપ સતાપને કાપે,
વેદ શાસ્ત્ર સહુ પુરાણ પુકારે, તો હરિ હરિ તું શે ના ઉચ્ચારે ! ૧૬
નામે અજામેળ ઉદ્ધર્યો. નામે શીવે તાર્યા બહુ પાપી.
અવળે નામે વાલ્મીકી તાર્યો, અર્ધે ગુણિકા ગત્ય આપી;
આપી ગત્ય ઇત્યાદિક બહુને, જેણે કર્યો આશ્રય તે સહુને;
બે અક્ષરમાં બાંધ્યો સાર, જેણે લહ્યો તે પામ્યો પાર— સેવો. ૧૭
સ્નેહસહિત શ્રીકૃષ્ણનું, કથા કીર્તન જહા નીત્ય થાય,
કોટિ તીર્થ આવી ત્યા વસે, જેનુ ભાગ્ય હોય તે ન્હાય.
ન્હાયો તેમા તે પવિત્ર પ્રમાણો, તે વિના સર્વને સૂતકી જાણો.
જીવતા શબ સરખા સહુ તેહ, ભૂતળે ભાર કર્યો ધરી દેહ—સેવો. ૧૮
નટવર છબી નદલાલની, એહેવુ ચિંતન કરે ચિત્ત માહ્ય;
મોર મુગટ શીર તિલક કુડળ, નકવેસર ચિબુક સોહાય.
સોહે કૌસ્તુભ મુક્તા વનમાળ, કકણ કર ગ્રહી મુરલી રસાળ;
પીતાબર કટિ મેખળા સોહે, નેપુર નખશિખ છબિ મન મોહે—સેવો. ૧૯
સોળ ચિન્હ પદ પકજે, દક્ષણે નવ વામે સાત;
સ્વસ્તિક અષ્ટકોણ જબુફળ યવ, પત્રીધ્વજ ઉર્ધ્વરેખ વિખ્યાત;
વિખ્યાતે અંકુશ અબુજ મચ્છ વ્યોમ, કળશ ઇંદ્રધેનુ ને અર્ધસોમ;
ત્રિકોણ ગોપદ ષટદશ ધ્યાન, નિત્ય કરે નિર્ભય પદ દાન—સેવો.૨૦

જેમ નટની દૃષ્ટિ દોરમા, પણિહારીની બેડા માંહે
ચિત્ત પરસ્પર જારનું, વળગ્યું રેહે ત્યાંનું ત્યાંહે;
ત્યાંહા તેમ મન પ્રભુમાં નિત્ય દેવું, સંસારમાં સાક્ષીવત્ રહેવું;
જગત જાણે જે એ છે જંજાળી, રાખે હૃદે ત્રીકમશું તાળી— ૨૧
કંસ શિશુપાળ પૂતનાદિકે, વૈરભાવે સમર્યા શ્યામ;
એ વિના નાના ભાવથી, સ્મર્યે સર્યાં સર્વેનાં કામ:
કામ થયાં તુચ્છ ભાવે જ્યારે, શુ કહેવું સ્નેહે સ્મરે પછી ત્યારે,
ચિત્ત અચળ જેનું કૃષ્ણમાં લાગ્યું, (તો) ભવ સંકટ સહુ તેનું ભાગ્યુ. ૨૨
અન્ય સાધને શ્રેય આપાણું, પણ શ્રી હરિને શુ સુખ ?
પેવામાં આનંદ ઉભયને, માટે ભજનાનંદ તેજ મુખ્ય;
મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રભુ કરવા, લોક વેદના ભય નવ ધરવા;
પૂજા તે ચાલે શ્રુતિ પ્રમાણ, સેવા તે જેહમાં સ્નેહ બંધાણ— ૨૩
એકવાર આખા જન્મમા, શ્રીકૃષ્ણ નામ સ્મરાય;
તો દર્શન યમદૂતનું કદી સ્વપ્ને પણ નવ થાય,
થાય જો ભાવસહિત નિત્ય ધ્યાન, તો પછી શુ કહું ભાગ્યનું માન;
ઉર હરિ નહીં તો તપે શુ થાય, જો છે તો કરે કષ્ટ બલાય—૨૪
આપ્યુ ઉરસ્થળ મૂકીને, રમા ચરણ સેવા નવ ચૂકે;
હૃદે રહિત કદા હરિ કરે, પણ પદ આશ્રિત નહીં મૂકે,
મૂકે ના અંઘ્રિ છે ભક્તિ નિવાસ, માટે અવલંબે સહુ દાસ;
એ ભક્તિ છે અતિશે દુર્લભ, પ્રાપ્ત થયે સર્વે પદ સુલભ— સેવો. ૨૫
હરિ વ્યાપક લહી સર્વમાં, નવ આણવો કોઇનો દોષ;
મન કર્મ વચને જેમ બને, તેમ કરવો સર્વને સંતોષ;
સંતોષે પ્રાણી પ્રભુ પ્રસંન, તેથી સુખી પોષે હરિજન;

સઘળે દયા એ પૂજા પ્રભુ કેરી, દ્રોહીને દુભવે તે કૃષ્ણનો વેરી—૨૬
*એક પણ પ્રણામ શ્રીકૃષ્ણને, જન્મ ધરી જેણે કીધો;
અશ્વમેધ દશ અવભૃથના, ફળ ઉપર પગ તેણે દીધો;
દીધો પગ શા માટે કે'વાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો થાય;
કૃષ્ણ પ્રણામીને નહિં દેહ, મુક્તિ અધિકતા એહેમા એહ— સેવો. ૨૭
નમન કર્યું નંદલાલને, સ્નેહે મન કર્મ વચને જેણે;
ધર્મ સાધન પૂર્ણ સહુ કર્યા, નિશ્ચે જાણજો તેણે;
તેણે કર્યું હરિપદ અનુકૂળ, દુખ પાપનું ટાળ્યુ મૂળ;
દીનભાવે કર્યું વંદન હરિને, તે જનની ગર્ભ ન આવે ફરિને—સેવો. ૨૮
દાસપણામા સૌભાગ્ય છે, પતિ પુરષોત્તમ જેને માથે,
રાણી છતે વિધવાપણું, બ્રહ્મજ્ઞાની માન્યુ મન સાથે;
મન સાથે માને જે હું ભૂપ, ભક્ત પૂજે જાણી રાણીનું રૂપ;
પણ પતિ સુખ સ્વપ્ને નહીં એને, એળે એ અથડાય છે શેને—૨૯
દાસપણે (જે) આનંદ છે, તે નથી મળે જગદીશ,
જ્ઞાનીનું સુખ એવું જાણજો, પાત્ર આશે છેદાવે શીશ.
શીશ છેદ્યા પછી મુગટ કયાં ધારે, સહુ મૂર્ખ કોઇ મનમા ન વિચારે;

*એ વિષે ભીષ્મ સ્તવરાજમા મહાત્મા ભીષ્મપિતામહે બાણ-શૈયા ઉપર શયન કરતા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સ્તુતિ કરેલી છે તેમાં તેમણે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને ફક્ત એકજવાર પ્રણામ કરવાનું માહાત્મ કેટલુ છે તે નીચેના શ્લોકથી જણાવ્યુ છે

એકોપી કૃષ્ણસ્ય કૃતપ્રણામો। દશાશ્વમેધાવ ભૃથેન તુલ્યઃ ॥
દશાશ્વમેધાત્ પુનરેતિ જન્મ। કૃષ્ણપ્રણામો ન પુનર્ભવાય ॥

જાને શો જળપાનનો સ્વાદ, જન જુદો રહી પામે અલ્હાદ—૩૦
જીવ બ્રહ્મ થાયે નહીં, થાયે તો બ્રહ્માનંદ કહોને;
ભોક્તાપણું જો માનશો, તો જીવ ટળ્યો કહો શાને.
શાને કહો ન્યારો નથી બ્રહ્મ નામી, કયમ બોલ્યા જનક સાયુજ્યતા પામી;
બોલે તે બીજો કેહેવાય. ઇશ્વર જીવ કદી નવ થાય— સેવા. ૩૧
અહો ભાગ્ય અહો ભાગ્ય ધન્ય, વ્રજ જન પર્મ પવિત્ર.
પુર્ણ બ્રહ્મ સનાતન, પરમાનંદ થયા જેના મિત્ર;
મીત્ર થઇ સર્વે સુખ દીધુ, સર્વ ભાવે કારજ બહુ કીધુ.
શેષ મહેશ વિધી શ્રી અલભ્ય, તે ફળ શ્રીગોપીજન લભ્ય—સેવા ૩૨
દેહ પ્રાણ ઇંદ્રિ અંતકર્ણ, ધર્મ દારા ગૃહ ધન.
પુત્ર આપ્ત આત્મા સહ, સર્વ સમર્પી જગજીવંન.
જગજીવન સર્વાત્મા, ભાવે, સેવા કરે સદા સહજ સ્વભાવે;
તેજ ગમે પ્રભુ જયમ સુખી થાય, આત્મનિવેદન એ કહેવાય—૩૩
સર્વ વસ્તુ છે શ્રીકૃષ્ણની, જેની છે તેને શે ન સમર્પે,
આત્મા સહિત અર્પણ કરી, હરિદાસ થાની શીદ ડરપે
ડરપે છે કાળથી રેહે છે ઉચાટે, (તે) પરનું માન્યું પોતાનુ તે માટે;
જેથી બંધાયો તે વસ્તુ દે મુકી, તારી મા જાણીશ એ શાડ ચુકી. ૩૪
રૂપ ગુણ દ્રવ્ય ત્રણ એ, કારણ પ્રીતિ થવાનાં કહાવે;
એ ત્રણ વિકાર રહિત સહજ, સ્નેહ તે શ્રીકૃષ્ણને ભાવે.
ભાવે એ પ્રેમે વહાલો વશ થાય, તેને મુકી ક્ષણ દૂર ન થાય;
તે જને સુખ માન્યુ મન એહ, જયમ ત્યમ થાય સુખી પ્રભુ તેહ. ૩૫
પ્રેમ આશક્તિ વ્યસન એ, ત્રણ રૂપ સ્નેહના લહીયે;
તો ઉપર ગોપીથી તન્મયતા, તે શઇ કોઈ ન કહીયે

કહીએ પ્રેમનું લક્ષણુ એહ, જ્યારે મળે ત્યારે તેનો તે સ્નેહ;
વિયોગ થાય ત્યારે તપે તન, ત્યાહાનુ ત્યાહા વળગ્યુ રહે મન — ૩૬
એક વાર આખા દિવસમાં પણુ, મળ્યા વિના નવ રહેવાય,
જો ના મળે તો વિકળ થાય, આશક્તિ એ તો કહેવાય:
કહેવાયે વ્યસન આવુ જ્યારે થાય, સ્હામા સ્હામી હૃદયાં વિધાય:
તન્મયતા તે મૃત્યુ સમાન, એ જ્યારે આવે આપે હરિદાન— સેવો. ૩૭
પ્રેમ લક્ષણા વળિ દ્રગ રૂચિ, સ્મૃતિ અભિલાષા ઉદ્વેગ ચાર:
વ્યાધિ પ્રલાપને ઉન્માદ ત્રણે, આશક્તિના પ્રકાર:
પ્રકાર વ્યસન તણા એ કહિયે, જડતા ને વળી મુર્છનાલહિયે:
તન્મયતાનુ લક્ષણુ એક, મૃત્યુ સાદૃશ્ય પણુ મર્ણ ન છેક. ૩૮
જાતી જુઓ તો આહીરની, તેમા અબળા અધમ અવતાર;
એ વેદાદિ નહોતી ભણી, ન્હોતો ઉત્તમ કર્મ અધિકાર
અધિકારવણુ એક પ્રેમપ્રતાપ, કર્યા આધીન શ્રીકૃષ્ણજી આપ.
ગોપીની પદરજ વદે ઈશ, પ્રેમલક્ષણા તે સહુને શીશ. સેવો ૩૯
સેવા સગત હરિભક્તની, કરે પ્રેમ ભક્તિ ઉત્પન્ન.
તે કરે કૃતાર્થ એકલી, નવ જોઇયે કોઇ સાધન.
જોઇયે ન વય વિદ્યા વિત્ત વર્ણ, રૂપ પરાક્રમ પવિત્રાચર્ણ.
કેહેશો જોયા નથી કહો કાયે ઠામ, તો સુણો પ્રગટ બતાવુ નામ. ૪૦
ધ્રુવજીને કયા વય હતુ, કયા હતુ સુદામાને ધન,
કુબ્જાને હતું રૂપ કયાં, ઉગ્રસેન શુ પુરૂષાતન;
પુરૂષાતન ન્હોતુ ઉગ્રરાય, ગજને કયાં હતી વિદ્યાય;
પારધીમા કયાંથી શુભ આચર્ણ, કેવળ ભકિત પામ્યા ગિરિધર્ણ ૪૧
દ્વાદશગુણ સંયુક્ત છે, દ્વિજ પંડિત સરખો કોય,

(પણ) પદ્મનાભ પદ વિમુખ છે, તેથી શ્વપચ ભલેરો સોય;
શ્વપચ ભલો જહેને કૃષ્ણ આશક્તિ, મનકર્મ વચને કરે હરિભક્તિ;
કુલ સહિત શ્રેય પામ્યો તેહ, વિપ્ર શકે ન કરી શુચિ દેહ-- ૪૨
શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ અંક છે, બીજાં સાધન સર્વે સુન્ય;
અંક વિના સર્વે અફળ છે, સહસુન્ય સુન્ય દશગુન્ય;
દશ ગણા બીંદુ આદ્ય અંક એક, અંક વિના શુ સુન્ય અનેક;
ભક્તિ કરી તેણે સર્વ કાંઇ કીધુ, ભક્તિવિના બીજુ કાંઇ ના સીધું ૪૩
નૃગભૂપે ગૌદાન કર્યા કેટલાં, કાંઇ ગણતા ના આવે પાર;
એક દિવસ અણુ દોષ પડયો, કૃકલાસ થયો અવતાર;
અવતાર અધમ થઇ જગ હાંશી, ગૌદાન પુન્ય ગયું કયાં નાશી;
દાન કર્યા તોય પામ્યો દુઃખ, શા માટે જે હતો ભક્તિ વિમુખ.-૪૪
પ્રાચીન બર્હિષ ભૂપને, જુઓ કીધા યજ્ઞ અપાર;
ઉર્વી મષાંકિત સહુ કરી, તે યે કાંઇ ન દીઠો સાર.
સાર ભાળ્યો એ જે જે પશુ પાડયા, તે રહ્યા હણુવા નારદજી દેખાડયા;
ભય દેખી લીધુ સુર ઋષિ શર્ણ, ભક્તિ કરીને પામ્યો હરિ ચર્ણ.૪૫
ભક્તિ તારે ચંડાળને, જેમાં કોય ન શુભ આચર્ણ;
શુ પછી કહેવુ તેહનુ, ઉદ્ધારે અધમ અન્ય વર્ણ;
વર્ણ સર્વે ઉદ્ધારે જક્ત, નીચ ઉચ જે નિજ આશક્ત;
એક અંગભક્તિ ભદ્રદાય, અચરજ શુ ! પૂર્ણ શ્રેય થાય.-સેવો ૪૬
ભક્તિ નૌકા તારે સર્વને, જે કોઇ શરણે આવે શુચિ પાપી,
અન્ય સાધન દાર તુંબિકા, અહે સભય તરે કો કદાપી,
તરે કદા બચે કામાદિ ગ્રહાથી, સમર્થ નહિ અણું તારવા સાથી;
વિબુધ વિચારી જુઓ નિજ મન, ભક્તિ ભલી કે સાધન અન્ય. ૪૭

ભક્તિ મણી જ્ઞાન દીપ છે, ટાળે ઉભય ખરો અંધકાર;
મણી અભય દ્યુતી અચળ છે, દીપકને તો ભય છે અપાર;
અપાર ભય વાયુથી વામે, તેલ પાત્ર બાતી વણુ લય પામે;
જ્ઞાન સભય તો અન્ય કોણુ માત્ર? નિર્ભય ભક્તિ સકળ સુખ પાત્ર.૪૮
ભક્ત તે ભક્તિસ્વરૂપ છે, તેને માયા ન પીડે લેશ;
સ્રીથકી સ્રી મોહાય નહીં, મોહ પામે પુરૂષ વેશ,
પુરૂષ જ્ઞાન વૈરાગ ને યોગ, તેને પીડે અજ્ઞારૂપીયો રોગ;
તે કારણુ ભ્રષ્ટ થાવ છે તેહ, ભક્તને અચળ હરિશુ સ્નેહ. સેવો. ૪૯
નિરખે નેત્ર નંદલાલને, શ્રુતિ કથા રટે મુખ નામ;
નાસિકા સુંઘે પ્રેમશુ, પ્રસાદી તુલસી પુષ્પ દામ;
દામ ગૃહણુ કરે કર હરિ સેવા, દોડે ચરણુ પ્રભુ દર્શન લેવા;
મને ધ્યાન નટવર છબી શ્યામ, સર્વાંગે કરે દંડ પ્રણુામ. સેવો. ૫૦
ભક્તિ વિના કેવળ કૃતિ કરે, (તેને) ફળ પરલોક ન થાય;
મણિધર પવન ભક્ષી રહે, જુઓ મચ્છ તીર્થ જળ ન્હાય,
મીન તીર્થ ભીલ મૃગ વનવાસી, અંધ ગ્રહે દંડ કાસદ જાય કાશી;
સર્પ દંડવત્ નટ સિદ્ધ વેશ, દરસ તપોધમ ભાવ ના લેશ— સેવો.૫૧
શ્રીકૃષ્ણુ શ્રીગુરૂ ભગવદી, એ ત્રણે એક સ્વરૂપ;
ત્રયધારા જ્યમ સુરસરી, તેમાં ભેદ નહીં તદ્રૂપ;
ભેદ નહીં ત્રણ નામજ માત્ર, જોતાં વિચારી એકજ ગાત્ર;
સ્નેહ વિવેકે સેવો સરે અર્થ, અવસર અમુલ્ય ખુઓ શીદ વ્યર્થ. ૫૨
સત્સંગ સર્વનો સાર છે, તેનો મુઢ ન જાણે મર્મ;
અદીપ દીપ મળે થયો, દીપ સમતા મળી વણુ શ્રમ;
શ્રમવિના શ્રીનાથ મિલાવે, કલ્પનું કામ દે પલકે સરાવે;

નીચ નિર મળતા ગંગા ગંગ, એમ સમોવડી દે સત્સંગ—સેવો. ૫૩
લવ હરિ સંગિની સંગના, સુખની સમતા નહીં કોય;
સ્વર્ગ તથા અપવર્ગનું, સુખ પણ સમોવડ નવ હોય;
નવ હોય સમતા મોક્ષાનંદ, તો ક્યાંહા જન ઇચ્છિત સુખ મંદ;
અણુ અનુભવીને આશ્ચર્ય થાય, પણ અણુ સંદેહ છે નહિં રાય. ૫૪
શ્રીગંગાજી હરે પાપને, શશી તાપ હરે ગયે શર્ણું;
દારિદ્ર ટાળે સુર તરૂ, મળી ત્રણે કરે ત્રણ્ય હર્ણું;
હર્ણું કરે ત્રણુ તે તત્કાળ, મળીતામા હરિજન દયાળ,
જ્ઞાને તાપ હરે દર્શને દોષ, દૈન્ય ટાળે ઉપજાવી સંતોષ—સેવો. ૫૫
યોગ યજ્ઞ જપ તપ વ્રતો, બહુ કીધે કાષ્ટા કર્મ;
જ્ઞાન ધ્યાન અતિ દાનથી, તીર્થ આચરતા ધર્મ,
ધર્માધ્યયન વેદશાસ્ત્ર પુરાણ, કોટી સાધનથી ન પરમ કલ્યાણ;
શ્રેય ન થાય ઉપાય અનેક, વિના મહત્ પદરજ અભિષેક— ૫૬
હરિજન તે હરિરૂપ છે, તેને મુરખ નિજ સમ જાણે;
જેમ શશી સાગરમાં હતો; માન્યો મીને મીન પ્રમાણે,
મીન પ્રમાણે થયો નહી સોમ મકર રહ્યું જળ તે વશ્યો વ્યોમ,
તેમ વૈષ્ણવ વૈકુંઠે જાશે, અધમ તે અહીના અહીં અથડાશે ૫૭
ચાર વર્ણમાં શ્રેષ્ટ સર્વથી, બ્રાહ્મણ વર્ણ વિખ્યાત;
તે સહુના પણ કહાવે શિરોમણી, મ્હોટા મુનિવર સાત;
તે સાતે કરે ધ્રુવની પરિક્રમા, ધ્રુવ સુત ક્ષત્રી ને તે સુતબ્રહ્મા;
વિબુધ વિચાર કરો તમો એવ, ભક્ત મોટા કે બ્રાહ્મણ દેહ? ૫૮
બ્રહ્માદિક વ્રજભક્તાની, પદરજ વંદે ગુણ ધામ;
દુર્વાસા ઋષિએ દીન થૈ, કર્યો અંબરીષને પ્રણામ;

કર્યો પ્રણામ જ્યારે અથડાયા, વળી શબરી પદજળ દ્વિજ ન્હાયા;
હરજનથી મ્હોટુ નહીં કોય, દુભવે તે દુખ પામે પત ખોય   ૫૯
સંત સેવ્યે નારદ થયા, જુઓ દાસીસુત હરિમન,
તે સુરઋષિના સંગથી, શમી વ્યાસના ઉરની અગન;
અગન મટી સમજાવ્યા મર્મ, શ્રીભાગવત રચ્યુ છાડીને કર્મ;
કલેશ ટળે કરે પ્રભુજન પ્રીત, દુભવેથી શાનું સુકરીત. સેવો. ૬૦
યોગી તરે કદા એકલો, હરિજન તારે સહુ સંગી;
સિદ્ધ ઉદાસી રહે સદા, હોય સંત સુંદર રસરંગી,
રંગે રસીક સેવે ગુણ ગાય, પોતે પીયે સુધા સામાને પાય;
ભક્ત સ્નેહી સૌનુ સારે કામ, ધ્યાની સાથે કોઇનો નહિ ઠામ. ૬૧
સર્વ પ્રાણી ઉપર દયા, આણવો નહિ કોઇનો દોષ,
વશ કરાવી ઇંદ્રિય સહુ, યદચ્છા લાભ સંતોષ;
સંતોષ ધરિ વદવી સત્યવાણી, દ્રઢ આશ્રય પ્રભુ દીનતા આણી;
દુષ્ટ સંગથી રેહેવુ દૂર, વસવુ સદા હરિજન હજુર. સેવો. ૬૨
દુષ્ટ સંગ તેને જાણીએ, જે ભૂલાવે ભગવંત,
સ્નેહ કરાવે શ્રીકૃષ્ણ શું, તેને કહિયે સાચા સંત;
સંત સાચા તેની સંગત કરીયે, અસમર્પિત અન્યાશ્રયથી ડરિયે;
હું હરિનો હરિ માહારા નાથ, એ નીશ્ચે કરવુ મન સાથ. સેવો. ૬૩
અન્યાશ્રય અસમર્પિત, એ બે મ્હોટા દુસ્તર રોગ;
સર્વ વસ્તુ શ્રીનાથને અરપી, ઉચ્છિષ્ઠ કરવો ભોગ;
(ઉચ્છિષ્ટ) ભોગ કરવો હરિભક્તની સંગે, એકજ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગે;
દ્રઢ આશ્રય ગુરૂદેવનો ધરવો, ગોવત્સપદવત્ ભવદધી તરવો. સેવો. ૬૪
ગુણની ઉપર ગુણ કરે, એ તો રીત જગતમા પ્રકાશ;

(પણ) અવગુણ સામો ગુણ કરે, તે મ્હોટા હરિનાદાસ,
દાસ દોષ સહુના સંતાડે, ગુણ હોય અલ્પ તે અધિક દેખાડે,
સાગર લાંછન વિષ શીવે પીધું, શશીયશ પ્રગટ લલાટે દીધું. સેવો. ૬૫
વિશ્વંભર વશ તેહને, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસ;
હિત ઇચ્છે સહુ જગતનુ, નવ ધરે કોઇની આશ;
આશ ધરે એક શ્રીગોપાળ, વ્યતીત કરે હરિસેવામાં કાળ;
એવા ગુરૂનો લઇએ ઉપદેશ, ધરિયે સાચો વૈષ્ણવનો વેશ. સેવો. ૬૬
ધ્યાન મૂળ રૂપ શ્રીગુરૂ, પૂજનનું મૂળ ગુરૂ પાય;
મંત્ર મૂળ ગુરૂ વાક્ય છે, મૂળ મોક્ષનું ગુરૂ કૃપાય,
ગુરૂ કૃપા વાંછિત ફળ થાય, હરિ રૂઠે તો ગુરૂ કરે સ્હાય,
ગુરૂ કોપે ક્યાંઈ નહિ ઠેકાણું, અધિક આચાર્યથી કો નવ જાણું. ૬૭
ક્રોધી ગુરૂ તો નૃસિંહજી, કામી હોય તો શ્રીકૃષ્ણ કહિયે;
લોભ દાખે તો વામનજી, પણ હરિ સાચા એ લહિયે,
લહિયે એ પાખે દાખેજો દુષ્કૃત, તો પણ માનિયે તે થકી ગત્ય;
જેણે સોંપી આપ્યા જગદીશ, તેનો ઋણી સદા તે શીષ્ય. સેવો. ૬૮
ભોજન વસનની ચિંતા કરી, વૈષ્ણવે ના થાવું ઉદાસ;
વિશ્વંભર પૂરે વિશ્વને, તે કેમ ભૂલે નીજ દાસ;
દાસ આશ પૂરે સહુ વણ માગે, વણ કહ્યે સહાય કરે અનુરાગે;
હરિ ભજતાં કાંઇ નવ રહે ખામી, નથી અજાણ્યા અંતરજામી. ૬૯
અજબ ગુલમ્હેરી જળ વસે, પક્ષિણી રટે મુખ હરિનામ,
ખાન પાન માટે નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર શ્યામ;
શ્યામે વિચારી કર્યું તેહને સુખ, ચર્ણું ચરવા કર્યા મોરના મુખ;
પુંછે વદન કર્યું ઉટની ગ્રીવા, શ્રીહરિ યુક્તિ કરી જળ પીવા. ૭૦

અજગરને અનાયાસે હરિ આપે, આહાર આનનમા લાવી;
શકરખોરને સાકર સાગર, એટમાં દે છે મિલાવી;
મેળવે ચાતકને જળ સ્વાતી, ગિરિશ્રૃગ વૃક્ષ પોખે કોઇ ભાતી,
ઓરતને પય કર્યું પોષવા બાળ, તે તુંને નહિ ભૂલે ભજ ગોપાળ.૭૧
ભક્ત મનોરથ સર્વે પૂરે પ્રભુ, કઠીણુ સરળ ગુરૂ નાહાના;
પૂર્યા જેહનાં તેહનાં નામ કહુ, તુ પૂછે કહાંનાં કહાના;
કહાન ગયા કુબજાપતિ થાવા, પારથ પત્ની થયા જળ પાવા,
પૂરી પુત્ર થૈ અદિતીની આશ, પાડવ કાર્ય કર્યા થઇ દાસ, સેવો. ૭૨
છડીદાર ઉગ્રસેનના થયા, દ્વારપાળ બળી ભુપ;
નરસૈયાના બાપનુ શ્રાદ્ધ સાર્યું, સેના માટે નાપિક રૂપ;
રૂપ માહાર દામાજી સારૂં, નામાનું છાપરૂ છાયું ચારૂ;
વારી વહ્યું ત્રિલોચન ઘેર, મીરાબાઇનું પીધુ ઝેર— સેવો. ૭૩
ઇચ્છે રૂડું જગતનુ, કેમ કરે કુડું નિજ દાસ;
જે કરશે તે ભલુ તાહરૂં તુ ધર દ્રઢ વિશ્વાસ;
વિશ્વાસ રાખ કલ્પના મુક, સેવા સમરણુમા નવ ચૂક;
નહિ મળે ફરી અવસર આવો, હરિ ભજીલ્યો મનુષા દેહ લ્હાવો. ૭૪
દૃ:ખ થાયે હરિ સેવતાં, તે સુધા સમુ પ્રમાણો.
વિષય ભોગવતાં સુખ છે, તે વીષ સરખું સહુ જાણો,
જાણો જેમ ખસ ખણતા મીઠી, ક્ષણુ પછી આગ ઉઠે અ ગીઠી;
ઓસડ પીતાં કટુ તર્ત લાગે, રોગ ગયા પછી આનદ જાગે-- ૭૫
શ્રી ગિરિવરધર સેવતા ભય રાખવો ભૂપતિ સમાન;
બાળક સમ વાત્સલ્યતા, ધરવો સ્નેહ તે જાર સમાન;
જાર સમાન પ્રિય પ્રભુ લાગે, તો દૃખ જન્મ જન્મનાં ભાગે.

પ્રેમ પિયુષ પીધું તે જાણે, નથી સ્વાદ કોઇ એહ પ્રમાણે— ૭૬
જે પ્રતિકુળ પ્રભુ સેવતા, તેને તજીએ ના વળગીયે વ્યર્થ:
જનની જનક પતિ પુત્ર ભ્રાત, ગુરૂ છોડયા જદપી સમર્થ;
સમર્થ તાત તજ્યો પ્રહ્લાદે, ભરતે માત મૂકી હરિ સ્વાદે,
પતિ ઋષીપત્ની વિભીષણ ભ્રાત, ગુરૂના ગણ્યા બળિયે સાક્ષાત—૭૭
દેવ પિતૃ ને મનુષ રણ, ત્યાં લગી માણસને કહેવાય;
જ્યા લગી સર્વાત્મા ભાવે, શ્રીકૃષ્ણને શરણે ન જાય;
શરણે ગયે સર્વે રણ છૂટે, ચિત્રગુપ્તનુ લેખું ત્રૂટે.
કાળ કર્મનો ભય નહીં તેને, શીશ ધણી સમર્થ હરિ જેને— ૭૮
કર્તુ અકર્તુ અન્યથા કર્તુ, સમર્થ શ્રી હરિ રાય
ના થવાનો કરે પદાર્થ, થાનારો મટિ જાય.
મટિ ગયું જે વસિષ્ટે વિચાર્યું, તે સમે વન જે સમે રાજ ધાર્યું,
બ્રહ્માના સુત એ ત્રિકાળના જ્ઞાની, ઇચ્છાએ વચન તેનું પણ હાની. ૭૯
સહસ્ર ભુજાપતી રાખશે, તેને હણશે શુ બે ભુજવાળો;
તેજ પુરૂષ જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઇ નથી રખવાળો;
રખવાળો રિપુ છે નહિં કોઇ, સઘળી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઈ;
કર્તા હર્તા એક શ્રી વ્રજરાય, એના કર્યા વિના કાંઈ ન થાય— ૮૦
કર્યું થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કોથી ઘટે ન લવલેશ;
તેજ પ્રમાણે સુખ દુખ, લાભાલાભનો સંશય રેશ:
રેશ રહે નહીં તે સમે સુદ્ધિ, જેવું હોનાર તેવી થાય બુદ્ધિ;
થનાર તેતો સ્હેજે પણ થાય, કર્ત્તા નથી શીદ તું પસ્તાય— ૮૧
હરિજંત્રી તુ જંત્ર છે, જેમ વાજે વજાડે તેમ;
કાષ્ટ પુતળી નૃત્ય કરે, સૂત્રધાર નચાવે જેમ;

તેમ વિધી નિષેધ સહુ હરિ હાથે, તુ મુરખ તાણી લે શીદ માથે;
વિચાર જો જીવનુ કર્યું હોય, તો દુ:ખ જગતમા થાય ન કોય. ૮૨
જેની રચના જોઇને, ઘણો મોહ ઉપજે છે મન,
તે કર્તામા કમી શી હશે, તુ જોને વિચારી જન.
જન થશે પણ મનોરથ તારો, ઘાટે શુ મોંઘા તુ જો જડનારો,
તેને મળે પૂર્ણાનદ થાશે, ભવ વૈભવ તંણા ટળી જાશે—સેવો. ૮૩
કરવા પ્રસન્ન ચાહે કૃષ્ણને તો, અભિમાન અલગુ નાખ,
શીઘ્ર દયા કેશવ તણી, ઇચ્છે તો દીનતા રાખ.
રાખ દીનતા એકજ કરીને, કરવા કૃપા મન થાશે હરિને,
બોતેર કોટીગે ના સયુ કામ, દીનતા એક બધાયા દામ. સેવો ૮૪
શીલાબુદ્ધિ શાળિગ્રામમા, હરિસ્વરૂપ તે ધાતુ પ્રમાણે,
મનુષ્ય લહે ગુરૂદેવને, જાતિ ભાવ વૈષ્ણવમા આણે,
આણે મહાપ્રસાદ પ્રતી અન્ન, હરિ ચરણોદક ન પ્રીછે જન.
વર્ણાશ્રમ તજે ન લે હરિનામ, હત્યાદીકનો નકમાં ઠામ. સેવો. ૮૫
નિગમ ચાર ષટ્ શાસ્ત્ર, અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદ વિદ્યાય;
વ્યાકરણ નવ બત્રીશે લક્ષણ, જાણો ચોસઠે કળાય;
કળા રાગ છત્રીશે ગાય, વિશદ કીર્તિ ચક્રવર્તિ રાય:
પણ નથી ભક્તિ જો નદકુમાર, તો સહુ ધૂળ મળ્યુ ધિક્કાર ૮૬
શ્રમ કરી સહુ વિદ્યા ભણિયો, મહા પડિત કહાવ્યો જગ્ત;
પણ તેનો સાર સમજ્યો નહિ, ન થયો ભગવંતનો ભક્ત;
ભક્તિ વિના શ્રમ એ ફળ સાર, જેમ રાસભ વહે ચંદનભાર;
જેમ અહિમણિ દ્યુતિ મેળવે અહાર, તેમ તે ઉદર ભરે ધિક્કાર ૮૭
સ્પર્શમણિના પુર વીશે, રચ્યુ ચિતામણિમય ધામ.

કલ્પવૃક્ષની વાડ ગાય ઘેર, કામદુર્ગા જેનું નામ;
કામદુર્ગા અક્ષયપાત્ર અતુલ, નવનિધી અષ્ટ મહાસિદ્ધિ અનુકૂળ;
પણ નથી વલ્લભ શ્રીવ્રજનાથ, તો એટલુ મળે ઘસવા હાથ સેવો. ૮૮
કૃષ્ણ કીર્તન નહિ કર્ણમાં, તે શ્રવણ રાફડા કહિયે;
નિરખ્યા નહિ જેણે નેત્રે હરિ, કેકી પીછ ચાદલા તે લહિયે;
લહિયે દાદુર જીભ્હા હરિ નવ બોલે, કરપદ સેવારહિત શબ તોલે;
વૃક્ષ જીવન શ્વાસ ધમણ સમાન, ગ્રામશુકર સમ છે ખાનપાન. ૮૯
જગ દર્પણ જોનાર તું, સામુ દીસે જેવુ તુજ પાસે:
દુષ્ટને દુષ્ટ સાધુને સાધુ, ભવ આદશ્યમા ભાસે.
ભાસે તે સહુ નીજમાં છે જાણો, દોષરહિત દુનિયા પરમાણો;
એવે વિવેકે જો રહેવાય, રાગ દ્વેષ નહિ કો થકી થાય—સેવો. ૯૦
જીવ સર્વ હરિ અંશ છે, ત્હેના વિચિત્ર ભાતી સ્વભવ:
સર્વથી હળિમળિ ચાલીએ, એ તો છે સંજોગ નદી નાવ,
નાવ તરંગ નદી એમ જાણો, કોથો ના બગાડીશ બે દિવસનો પરોણો;
સહુને સદા એક સ્થળ નથી રહેવુ, કટુક વચન માટે કોઇને ન કહેવું. ૯૧
કાંઇ પ્રભુ પાસે ન માગીયે, માગે પસ્તાવો થાય;
ઉદાસી આવે નાથને, વ્યાપાર સરીખુ જણાય.
જણાય એવુ માટે રખે જાચો, સેવો શ્રીકૃષ્ણ ધરી સ્નેહ સાચો.
વણ માગે સહુ આપે એ સ્વામી, નથી અજાણ્યા અંતરજામી. ૯૨
દાસી સુતના સહ્ પીતા, રાણી સુતનો તો એક રાય;
ભક્તિ અંશ શ્રીકૃષ્ણ જ સેવે, ને માયિક સર્વને ધાય;
ધાયે તોયે કર સાહે ન કોય, કામ પડે ત્યારે અંતે રોય;
આવાગમનમાં સદા અથડાય, કો કાળે હરિ વિના ગત્ય ન થાય. ૯૩

ન્હાનો પદાર્થ મોટો દેખાડે, ને પાકાને દાખે કાચો:
ઉગ્ર હોય તેને અણુ બતાવે, ને જુઠો મનાવે સાચો;
સાચો ભાસે એજ માયાનુ રૂપ, એણે કીધા વશ રંકને ભૂપ.
એને જીત્યાનો છે એક ઉપાય, સાચું શરણુ લ્યો શ્રીવ્રજરાય. ૯૪
માયા છે ઘંટી ખિલડો હરિ, ત્હેમાં જીવ ચરાચર અન્ન;
જે પડયું તે પીસાય છે, તું જોની પ્રગટ લોચન;
લોચન જો એક બચે છે તેહ, ખીલ સમીપે રહે છે જેહ;
જે અણુ ત્યાથી ખસ્યો કણુ આઘો, તે તતકાળ દળાવા લાગ્યો. ૯૫
પરવારી સહુ કામથી, કોઇ મૃત્યુ ન પામ્યો જંત;
આ કીધુ આ કરવું છે, એમ કરતાં આવશે અંત,
અંત આવ્યો હરિ કયારે ગાશે, ચેત ચેત નહીં તો પસ્તાશે,
મર્ણું નહિ આવે કાનમાં કહીને, જશે ઓચિંતુ અંધારૂ થઇને, ૯૬
ઉત્તર વચન તે માનવું, પૂર્વનું નહીં પ્રમાણ;
છેલ્લું રચ્યું શ્રીભાગવત, સહુ પહેલાં અન્ય પુરાણુ;
પુરાણુ પ્રથક પ્રથક કર્યા વ્યાસે, તોયે રહેતું ઉર ભરિયું ઉદાસે,
મર્મ બતાવ્યો નારદ મિત્ર સુખ થાશે રચો ભક્તિ ચરિત્ર. ૯૭
પુષ્ટિપંથ પ્રભુ શ્રીવલ્લભકુળ, જઇયે ત્હેને શરણુ;
નામ નિવેદન મર્યાદા ધરી, સેવીયે શ્રીગિરિધરણુ,
શ્રીગિરિધર ગુરૂ વૈષ્ણવ પ્યાર, ધરી ગતિ કરે માર્ગ અનુસાર;
મનુષ્ય જન્મનો એ છે સાર, જે માને તે પામે પાર. સેવો. ૯૮
મહામંદમતિ જીવ કળીના, સર્વ શાસ્ત્ર કયાં ખોળે ?
માટે સકળ સિદ્ધાંત સાર, તે શોધી કીધો છે ટોળે;
ટોળે કરાવ્યો પ્રભુ મતિ દીધી, નિજ જન જાણીને કરૂણા કીધી:

ભક્તિપોષણ ધર્યું ગ્રંથનું નામ, કથે સુણે સરે સવનું કામ. સેવોશ્રી.૯૯
એકસોને એક ચંદ્રાવળા, એ ગ્રંથ તણા છે સાર.
પ્રતિ પદ શુભ સિદ્ધાત ભર્યું છે, વાંચીને કરજો વિચાર
વિચારતા વલ્લભ હરિ થાશે. સર્વે ક્લેશ સમુળા જશે:
આચરણ કરતા આનંદની હેલી, ભક્તિ શ્રીકૃષ્ણની કરજો વ્હેલી. ૧૦૦
મહા નદી શ્રીનર્મદા ત્રટે ચંડીપુર મહા ધામ;
ગ્નાતી નાગર સાઠોદરો દ્વિજ, ભટ્ટ દયાશકર નામ;
નામ વલ્લભી વૈષ્ણવદાસ, ગુરૂ પ્રતાપે ગ્રંથ કર્યો પ્રકાશ,
શીખે સાભળે જે જન ગાય, તેને મનવાછિત ફળ થાય. ૧૦૧

*अथ श्रीव्रजचोराशी कोशनी परिक्रमानुं घोळ.

ધોળ પદ ૬૧ મું.

પ્રથમ શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીને જાણુ રે, શ્રીગુરૂદેવના ચર્ણે ચિત્ત આણુ રે,
વ્રજભૂમીના ચરિત્ર વખાણુ, ચાલો વનયાત્રાના સુખ લઇએરે. ૧
શ્રીગુસાંઇજીએ કીધો વિચારરે, વનયાત્રા કરવી નિરધારરે.
વ્રજભૂમીની લીલા અપાર ચાલો૦ ૨

*આ ધોળ વૈશ્નવોએ હમેશા ઘરમા ગાવાનો નિયમ રાખવો કે જેથી ભવિષ્યમાં ત્યા જવાનું થાય તો દરેક યાત્રાના સ્થળના દર્શનનો લાભ મળે. કોઇ સ્થળ બાકી રહી ન જાય, તેમજ તેથી લીલાનુ સ્ફુરણ હૃદયમા થાય, તેથી અલૌકિક આનદ મળે કદાચ વનયાત્રા કરવાનો વિચાર થાય તો શ્રીગોસ્વામી બાળકો સાથેજ જવું કે જેથી યાત્રામા દર્શનાદિક સુખ, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રે કરેલી લીલાનો અનુભવ અને શ્રીગોપીજનની પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ વગેરે પ્રકારનો જે લ્હાવો તે શ્રીગોસ્વામી બાળકો સાથે પરિક્રમા કરવાથીજ મળશે. એવો મારો પોતાનો અનુભવ છે ને તેથીજ આ સ્થળે મેં સુજ્ઞ વૈશ્નવોને વિનંતી કરી છે

શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ પરમ દયાળરે, સેન આરતી કરી તત્કાળરે;
સાથે લીધા શ્રીવલ્લભલાલ. ચાલો૦ ૩
[1]સંવત સોળસેની સાલરે, ભાદરવા વદિ દ્વાદશી સારરે;
વાહાલો ઉતર્યા શ્રી જમુનાજી પાર. ચાલો૦ ૪
પધાર્યા શ્રીવિઠ્ઠલનાથરે, ચાલ્યો રસિક વૈષ્ણવનો સાથરે;
સૌને મસ્તક ધરીયા છે હાથ. ચાલો૦ ૫
ત્યાંથી આવ્યા શ્રીમથુરાજી માહ્યરે, હાથ જોડ કરી છે ત્યાંહેરે;
વિશ્રાંત ઘાટ શ્રી યમુનાજી ન્હાયે, ચાલો૦ ૬
શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીની બેઠક છે ત્યાહેરે, દર્શન કરીને ત્યાં ભોગ ધરાયરે;
પછી પરિક્રમા કરવાને જાયે ચાલો૦ ૭
ત્યાથી સતધરા માહે જઇએરે, બીજાં અનેક ધામ સર્વે કહીએરે;
કૂપ સપ્ત સાગર કૃષ્ણ કૂપ લહીયે. ચાલો૦ ૮
ત્યાંથી મધુવન જઇને રહીયેરે, ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠક કહીએરે;
ભોગ ધરીને તાલવન જઇયે. ચાલો૦ ૯
કમોદવનનાં તે દર્શન કરીનેરે, ગ્વાલ મંડળી કરીને છાક ધરીયેરે;
શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે અનુસરીયે. ચાલો૦ ૧૦
સાંતનવનમાં સાંતનકુંડ નાહ્યારે, ત્યા પ્રભુ સાત વરસના આવ્યારે;
ત્યા તો સતુવાના ભોગ ધરાવ્યા. ચાલો૦ ૧૧
બહુલાવનમા પધાર્યા પ્રભુ આપરે, ત્યાં થયો ગાય સિંઘનો મેળાપરે;
કૃષ્ણકુંડ નાહીને ટાળ્યા તાપ. ચાલો૦ ૧૨

---

૧ સૌથી પહેલા પહેલવહેલીજ શ્રી ગુસાંઇજી (શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી) એ સંવત ૧૬૦૦ (વ્રજ) ભાદરવા વદી ૧૨ ના દીવસથી પરીક્રમા કરવાનું શરૂ કર્યું હતું જે અદ્યાપિ પર્યંત પણ એજ પ્રમાણે ચાલે છે

ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકનું છે ધામરે, ત્યાં બહુલા ગાયનો છે ઠામરે;
દર્શન કરતાં પૂર્ણ કરે કામ. ચાલો૦ ૧૩
ત્યાંથી જીખિન ગામમાં જઇયેરે, શ્રીબલદેવજીનાં દર્શન કરીએરે;
રેણુકુંડ બલભદ્રકુડ ન્હઇયે. ચાલો૦ ૧૪
શ્રીકુંડ નાહીને પાવન થઇયેરે, રાધાકૃષ્ણ કુંડે જઇ નહીયેરે;
શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલની બેઠક ચિત્ત લઇયે. ચાલો૦ ૧૫
રાજ કદમ મુગટ દર્શન કરીએરે, ચવર કૃષ્ણવટ જોઇ મન હરીયાંરે;
ત્યા કૃષ્ણકૂપે જળ ભરીયાં. ચાલો૦ ૧૬
ત્યાં પાચ પાંડવનાં છે ઝાડરે, છઠ્ઠા વૃક્ષ નારાયણ અવતારરે,
ત્યાં વેણુનાદ કર્યો છે સાર. ચાલો૦ ૧૭
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે ચિત્ત ધરીયેરે, ત્યાં ભોગ ધરીને અનુસરીયેરે;
ત્યાંથી શ્રીજીનાં દર્શન કરીયે. ચાલો૦ ૧૮
નારદકુંડ કુસુમોખર વનરે, ત્યા છે રત્ન સિંધાસન ધન્યરે;
ત્યાં ઉદ્ધવજી થયા છે પ્રસન્ન. ચાલો૦ ૧૯
ત્યાથી માનસી ગંગા જઇ નહીયેરે, મોટા ચક્રતિર્થ ત્યાં કહીયેરે;
શ્રી માહાપ્રભુજીની બેઠકે જઇએ. ચાલો૦ ૨૦
ત્યાહાં બ્રહ્મકુડનાં સ્નાનરે, દાન ઘાટી લીધાં પ્રભુ દાનરે;
વ્રજ જુવતીનાં રાખ્યાં છે માન. ચાલો૦ ૨૧
ત્યાંથી ચારકુંડતે કહીયેરે, રણુમોચન પાપમોચન નહીયેરે;
ધર્મરોચન ગોરોચન જઇયે. ચાલો૦ ૨૨
સીધી જમુનાવતાની વાટરે, ત્યાં શ્રીજમુનાજીનો ઘાટરે;
અડીંગમાં દાન લઇને ફોડયાં માટ. ચાલો૦ ૨૩
ત્યાથી ગામ પરાસોલી જઇયેરે, વડ ચંદ્રકુપ ત્યા કહિયેરે;
ત્યાંહાં ચંદ સરોવર નહિયે, ચાલો૦ ૨૪

ત્યાં બ્રહ્મ રજની કરીને કીધો રાસરે, વ્રજભક્તની પૂરી છે આશરે;
ખટ માસની કીધી છે રાત. ચાલો૦ ૨૫
ત્યા બેઠક શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલવરનીરે, ત્યાં સામગ્રિ ભોગ ધરવીરે;
ત્યાં સેવા કરો પુલગરની. ચાલો૦ ૨૬
શંકર્ષણ ગંધર્વ કુંડ નહિયેરે, શ્રી બલદેવજીનાં દર્શન જઇએરે;
આન્યોરમા મહાપ્રભુની બેઠક કહિયે. ચાલો૦ ૨૭
ત્યાંથી ચાલી ગોવિંદકુંડ નહિયેરે, ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકે દરશન કરિયેરે;
ત્યા તો જન્મ તણા દુ:ખ ખોઇએ. ચાલો૦ ૨૮
શ્રીજીના હસ્તાક્ષરના છે ચિન્હરે, ત્યા મુકુટ ટોપીનાં દરશનરે;
ત્યાં ચતુરાનાગાનાં છે વન, ચાલો૦ ૨૯
અપસરા કુંડ થઈ શ્યામ ઢાક જઇએરે, ત્યાં શ્રીજી ચરાવે છે ગાયરે;
ત્યાં સુગંધી શિલા કહેવાયે. ચાલો૦ ૩૦
સિંધાસન ધરિયા બહુ મન ભાવેરે, ત્યાં પાગના પેચ ધરાવેરે;
પ્રભુ નવ કાકરી રમ્યા તે સુહાવે ચાલો૦ ૩૧
સુરભી ગાય તણા ખુર નિર્ખેરે, ઐરાવત હાથીના પગ પર્ખેરે;
શ્રીજીના ચરણ ચિન્હ જોઈ હર્ખો. ચાલો૦ ૩૨
સિંદુરી શિલાયે સિંદુર થાયેરે, શ્રી પ્રિયાજીની માંગ ભરાયેરે;
ત્યાં ગાજની વાજની શિલા કહેવાયે. ચાલો૦ ૩૩
પુંછરી થઇને સુરભી કુંડ નહીયેરે, ત્યાં રામદાસજીની ગુફા કહીયેરે;
ગોવિંદ સ્વામીની કદમખંરી જઇએ. ચાલો૦ ૩૪
શ્રીગોવર્દ્ધન પૂજા કરવાનું છે ઠામરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક સુખધામરે;
ત્યાં ગોપાલપુર છે ગામ. ચાલો૦ ૩૫

ત્યાં છે સાત મંદિર તે કહીયેરે, શ્રી ગોસાંઇજીની બેઠકે જઇએરે;
એ તો નયણે નિર્ખી સુખ પઇયે, ચાલો૦ ૩૬

શ્રી ગિરિરાજજીની પૂજા કરવીરે, ત્યા સામગ્રિ ભોગ ધરવીરે;
સુન્દર શિલા જોઇને અનુસરવી. ચાલો૦ ૩૭

દંડવતી શિલાએ દંડવત કરીયેરે, ત્યાં રૂદ્રકુંડ જોઈ લઇએરે;
ઢાક ચોગાનમાં ચિત્ત દઇએ. ચાલો૦ ૩૮

ત્યાંથી જાન અજાન વૃક્ષ જઇએરે, ત્યાં વ્રજભક્તે પુછ્યું તે કહીયેરે;
ત્યાંથી પ્રભુજી પધાર્યા તે સુખ લઇએ. ચાલો૦ ૩૯

ગુલાલ કુંડમા ગુલાલ બહુ વરસેરે, તે જોઇ જોઇ મનડું હરખેરે;
શ્રી મહાપ્રભુની બેઠકે સુખ દરસે. ચાલો૦ ૪૦

વિલછૂ કુંડ કહીએ શુભ નામરે, કદમ ખંડી ગાંઠોલી છે ગામરે;
એ ગોવર્દ્ધનના સર્વે છે ધામ. ચાલો૦ ૪૧

પરમંદરા કૃષ્ણકુંડ ધામરે, ત્યાં શ્રીદામા સખાનું છે ગામરે;
ત્યાં પ્રભુ છાક આરોગ્યા પૂરી હાસ. ચાલો૦ ૪૨

બદ્રિ કુંડ આદિ બદ્રિ ધામરે, નારાયણ લીલાનું છે ઠામરે;
અલક ગંગા નદીનું છે નામ. ચાલો૦ ૪૩

નવનીતનો પર્વત રસખાણુરે, ઈંદ્રોલીમા ચોરી ગાય ઈંદ્રે જાણોરે;
ઈંદ્ર કુંડ કુપ ત્યાં વખાણો. ચાલો૦ ૪૪

કામવનની પરિક્રમા કહીએરે, ત્યા વિમલ કુંડમા નહીએરે;
લુક લુક આખ મિચામની જઇએ. ચાલો૦ ૪૫

ચરણ પહાડી ચરણ પ્રભુ ધરિઆરે, વ્રજ ભક્તને ચકત કરીયારે;
છાક આરોગ્યા હરખ મન ધરીયા. ચાલો૦ ૪૬

નંદબટમાં પ્રભુજી બેઠારે, સુરભી કુંડમાં નહાવા પેઠારે;
ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકે જઇ ભેટયા. ચાલો૦ ૪૭

ત્યાથી ખિસલની શિલા પર આવ્યારે, વ્યોમાસુરની ગુફા ત્યાં જાવારે;
દૈત્ય મારીને ગાય ગોપ લાવ્યા. ચાલો૦ ૪૮
ભોજન થાલીએ ભોજન કીધાંરે, સખા મંડલીમાં બહુ સુખ દીધાંરે;
માનસિકુંડમાં આચમન લીધાં. ચાલો૦ ૪૯
હવે ગામ કહિએ કનવારોરે, ત્યાં પ્રભુ અરોગ્યા કુંડવારોરે;
વ્રજ ભક્તનાં કારજ સાર્યાં. ચાલો૦ ૫૦
કદમ ખંડી સુનહરાની સારીરે, ત્યા રાસ રમ્યા ગિરધારિરે;
ત્યા શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક સુખકારી. ચાલો૦ ૫૧
ચિત્ર વિચિત્ર શિલા શુભ ધામરે, ત્યાં બળદેવજીનો ઉંચો ગામરે;
ત્યાં રાસ રમ્યા બલરામ. ચાલો૦ ૫૨
ત્યાંહાં દેહકુંડનાં સ્નાનરે, ત્યાંહાં સુવર્ણ કરા દાનરે;
દ્વિજ જનનાં કર્યાં સન્માન. ચાલો૦ ૫૩
હવે ત્યથી જઇએ બરસાનેરે, કરો ભાનોખરનાં સ્નાનરે;
ત્યાં રાજ કરે વ્રખુભાન. ચાલો૦ ૫૪
ત્યાં શ્રી રાધાજી રૂપ નિધાનરે, તેઉની અષ્ટ સખિ છે સુજાણરે;
તે તો બહુ વિધનાં કરે ગાન. ચાલો૦ ૫૫
ત્યાંથી નોવારી ચોવારી જઇએરે, ત્યા રત્નકુંડ દોહની કુંડ કહીએરે;
વળી મોહની કુંડ ત્યાં લહીએ. ચાલો૦ ૫૬
માનગઢમાં તે માન મનાવ્યાંરે, દાનગઢમાંતે દાન ચુકાવ્યાંરે;
દધિને માટે નૃત્ય કરાવ્યાં. ચાલો૦ ૫૭
ગેહેવરવન સાકડી ખોર આવ્યારે, ત્યાંથી પ્રભુજી વનમા સિધાવ્યારે,
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે મન ભાવ્યા. ચાલો૦ ૫૮
વિલાસ ગઢમાં વિલાસ રાસ કરિયારે, મોર કુટીમાં મોર રૂપ ધરિઆરે;

નૃત્ય કરી શ્રી રાધાનાં મન હરીયાં. ચાલો૦ ૫૯
ત્યાંથી પીરીપોખર ચાલોરે, જઇને સંકેત વનને નિહાળોરે;
શ્રી મહાપ્રભુની બેઠકમાં ચાલો, ચાલો૦ ૬૦
ત્યાંથી સંકત વનમાં પધાર્યારે, પ્રેમ સરોવરે પ્રેમ વધાર્યારે;
વ્રજ ભક્તના કારજ સાર્યાં. ચાલો૦ ૬૧
ત્યાં શ્રી ગુસાંઇજીની બેઠક છાજેરે, શ્રી મહાપ્રભુની બેઠક ત્યાં બિરાજેરે;
કૃષ્ણકુંડ કદમખંડીમા ગાજે. ચાલો૦ ૬૨
ત્યા શ્રી ચંદ્રાવલીજીની કુંજરે, ત્યાં ચન્દ્રાવલી છે કુંડરે;
શ્રીગુસાંઇજીની બેઠક રસપુંજ. ચાલો૦ ૬૩
લલિતા વિસાખાના કુંડ જોઇએરે, તેઉની કુંજ જોઇને મન મોહેરે;
પુરનમાસી જોઇ સુખ હોય. ચાલો૦ ૬૪
શ્રી જશોદાજીને મંદિર જાવુરે, ત્યાં પ્રભુજીને જોઇ આવુરે;
ત્યાં પ્રભુજીએ જોયા છે હાઉ. ચાલો૦ ૬૫
ચાલ્યા મધુસુદન કુંડની વાટેરે, ત્યાં મહિ વલોવ્યાનાં છે માટરે;
ત્યાંછે ચરણુ પહાડીનો ધાટ. ચાલો૦ ૬૬
ત્યાંથી પાન સરોવર આવ્યારે, ત્યાં ગાય વાછડાને જલ પીવરાવ્યારે;
ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકમાં સિધાવ્યા. ચાલો૦ ૬૭
છોકર કદમ વૃક્ષ રથલ લીલારે, ત્યાં ગાય વાછડાં બાંધવાના ખીલારે;
જઇને મોતી કુંડમાં ઝીલ્યા. ચાલો૦ ૬૮
ગાયોને મોતીની માળા પહેરાવીરે, તેતો પ્રભુજીને મન ભાવીરે;
ત્યાંથી ટેરકદમ પર આવી. ચાલો૦ ૬૯
વિલાસ વટની લીલા સુખકારીરે, વેણી ગુંથી શ્રી કુંજ વિહારીરે;
ત્યાં કુંડલ વનની છબિ છે ભારી. ચાલો૦ ૭૦

ત્યાં શ્રી નંદ જશોદાજી નિખોરે, બલરામ કૃષ્ણ જોઇ હખોરે;
નંદગામની લીલા પખો. ચાલો૦ ૭૧
આગળ આવ્યા કરહલા ગામરે, તેનો ઉપવન કહીયે નામરે;
ત્યાં કૃષ્ણ કુંડ છે ધામ. ચાલો૦ ૭૨
ત્યા કરી રાસલીલા નિરધારરે, ત્યાં છે કદમખંડી બહુ ભારીરે;
શ્રી મહાપ્રભુની બેઠક પરવારિ. ચાલો૦ ૭૩
ત્યાથી આંજન ગામમાં રહીએરે, આંજનોખરમાં જઈ નહીએરે;
અંજન કુંડ વિહાર સુખ લઇએ. ચાલો૦ ૭૪
તેની પાસે પીસાયો ગામરે, ત્યાં જલ આરોગ્યા પુરણ કામરે;
ગોપીજને કર્યો વિશ્રામ. ચાલો૦ ૭૫
આગળ કહિએ ખિદરવન ગામરે, ત્યાં ગાયો ખદેડી સુંદર શ્યામરે;
ત્યાં માર્યો બકાસુર ઠામ. ચાલો૦ ૭૬
ત્યાંથી પરાસોલી કુંજમાં જઇએરે, કોકિલાવન કૃષ્ણ કુંડ કહિયેરે;
ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકમાં રહીયે. ચાલો૦ ૭૭
ત્યાંથી ચાલી કોટવન જઇએરે, તેને પાસે જાવકવન કહીએરે;
આગળ જાવક બટ જોઇ લહિયે. ચાલો૦ ૭૮
કોકિલાકુંડનાં જળ હુલ્યાંરે, ત્યાં કમળ કમોદની ફુલ્યાંરે;
ત્યાં અનેક ભ્રમર રસ ભૂલ્યા. ચાલો૦ ૭૯
ત્યાં છોટી બહેન છે સારીરે, આગળ જઈ જુવો ચરણ પહાડીરે;
તેને ગોવર્દ્ધન કરી પ્રભુ ધારી ચાલો૦ ૮૦
ચરણ કુંડ ચરણ ગંગા જોયાંરે, ત્યાં પ્રભુ પોતે દહીં વલોવ્યાંરે;
ત્યાં માખણ કાઢીને આરોગ્યા. ચાલો૦ ૮૧
દધિગામને દધિ કુંડ કહીએરે, જઇને શીતળ કુંડમાં નહીએરે;

શ્રી મહાપ્રભુની બેઠકે દર્શન પઇયે. ચાલો૦ ૮૨

ત્યાંથી કોટવન માંહે આવ્યારે, સુરજકુંડ જોઇને મન ભાવ્યારે;
ત્યાં જશોદાજીને રાસ દેખાડયા. ચાલો૦ ૮૩

શેષ સાઇમા ક્ષીર સાગર ભરીયારે, ત્યા શેષજીની સીજ્યા કરીયારે;
લક્ષ્મી નારાયણનાં રૂપ ધરીયાં. ચાલો૦ ૮૪

પ્રભુજી બલભદ્ર સાથે આવ્યારે, શ્રીજમુનાજી પુલિન સિધાર્યારે;
બત્રીશ વાર જમુનાજીમાં નાહ્યા. ચાલો૦ ૮૫

ત્યાંથી લાલબાગમાં પધાર્યારે, ત્યાં વ્રજભકતે શિંગાર કરાવ્યારે;
લાલ વસ્ત્ર ભૂષણ પેહેરાવ્યાં. ચાલો૦ ૮૬

ત્યાંથી ચીરઘાટ માંહે આવ્યારે, ત્યાં વ્રજભકતે સેહેરા ધરાવ્યારે;
ખેલન વનમાં ખેલ કરાવ્યા. ચાલો૦ ૮૭

ખેલ કરીને આરતિ કરાવીરે, ત્યાંથી રામ ઘાટપર આવ્યારે;
શ્રીબલદેવજીયે રાસ રચાવ્યો. ચાલો૦ ૮૮

રાસ મૂકી હળ મૂશળ લાવ્યારે, શ્રીજમુનાજી વાંકા ચલાવ્યારે;
ત્યાં ઉલટાં નીર વહાવ્યાં. ચાલો૦ ૮૯

ભૂષણવન નિવારણવન આવ્યારે, ગુંજા વનથી અક્ષેવટ આવ્યારે;
ત્યાં ગોપી કુંડમાં નાહ્યા. ચાલો૦ ૯૦

તપોવનમાં વિરહ બહુ ધરિયારે, આંસુ નેત્રમાં નીરજ ભરીયાંરે;
તત્કાળ નિવારણ કરીયાં. ચાલો૦ ૯૧

ગોપીઘાટ સ્નાનજ કરીયાંરે, ચીર ઘાટે ચીર પ્રભુ હરીયારે;
ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકે પરવરીયાં. ચાલો૦ ૯૨

નંદઘાટથી વચ્છવન લીલારે, ત્યાં રાસ રમણ પ્રભુ ખેલ્યારે;
શ્રી મહાપ્રભુની બેઠકે રંગ રેલ્યા. ચાલો૦ ૯૩

ત્યાંથી શ્રી વૃંદાવનમાં જઇએરે, તહાં કાલીમર્દન કહીએરે;
કદમ વૃક્ષ કાલી ઘાટ લહીયે. ચાલો૦ ૯૪
સેવા કુંજ સિંગાર બટ આવ્યારે, શ્યામવેદ મુરલીમાં પ્રભુ ગાયારે;
વાંસ વૃક્ષ રૂચા સુખ પાયા. ચાલો૦ ૯૫
ત્યાંથી કેશી ઘાટ પર જઇએરે, ત્યાં મહાપ્રભુજી બીરાજ્યા તે કહીએરે;
ત્યાં શ્રી ભાગવતનાં સુખ લઇએ. ચાલો૦ ૯૬
આગલ ધીર સમીર ઘાટ જઇએરે, ત્યાથી બંસીબટમાં આવ્યારે;
જોઈ રાસલીલા મન ભાવ્યા. ચાલો૦ ૯૭
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુની બેઠક સુખદાઇરે, શ્રી વીઠ્ઠલવરની બેઠક મન ભાઇરે;
ત્યાં નિ.ય વિહાર સુહાઇ. ચા૦ ૯૮
ત્યાથી મધુવન જઇને નિરખોરે, ત્યાં રાધાબાગ જોઇ હરખો
વેણુકૂપે વેણુનાદ પરખો. ચાલો૦ ૯૯
બેલવનમાં અનેક દ્રુમ વેલીરે, માઠવનમાં માટ દધિ રેલીરે;
ત્યાં સિંગાર કરાવ્યા સાહેલી. ચાલો૦ ૧૦૦
ભાંડિર વનને ભાડિર બટ જઇએરે, પ્રલંબ દૈત્યનો વધ ત્યાં કહિએરે;
ભાડિર કૂપના જલે ત્યાં ન્હાઇયે. ચાલો૦ ૧૦૧
ત્યાથી બીજોલા ગામને જાણોરે, ત્યાં શ્રીપ્રભુજીની બગીચી વખાણોરે,
ત્યા વ્રજ ભક્તનાં સુખ ચિત્ત આણો. ચાલો૦ ૧૦૨
ભદ્રવનમાં બહુ સુખ દીધારે, ગૌ ઘાટે પ્રભુ જળ પીધાંરે;
દાવાનળનાં પાન ત્યા કીધા. ચાલો૦ ૧૦૩
માન સરોવરે માન મનાવ્યારે, ત્યાં કુંજ લતા દ્રુમ છાયારે;
ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠકે આવ્યા. ચાલો૦ ૧૦૪
ત્યાંથી પિપરોલી ગામ આવ્યારે, શ્રીગોસાંઇજીએ રાસ કરાવ્યારે;

માનિક સિલાએ ભોગ ધરાવ્યા. ચાલો૦ ૧૦૫
ત્યાંથી લોહવન કૃષ્ણકુંડ આવ્યારે, ત્યા લોહાનાં દાન કરાવ્યારે;
કૃષ્ણ કૂપના જલે ન્હવરાવ્યા. ચાલો૦ ૧૦૬
ત્યાંથી ગોપાલપુરમાં જઇએરે, ત્યાં રાવલ ઉપવન કહીએરે;
શ્રીલાડીલીજીનાં દરશન કરીએ. ચાલો૦ ૧૦૭
નદી વંદી દેવી છે સારીરે, શ્રી નંદરાયજીની ગોબર વારીરે;
કરે ગાયોની રખવારી. ચાલો૦ ૧૦૮
ત્યાથી શ્રી બલદેવજી જઇએરે, બલભદ્ર કુંડમાં નહીએરે;
ત્યાં મન વાંછિત ફલ પઇયે ચાલો૦ ૧૦૯
ત્યાથી હથોરા ગામ સુખદાઇરે, ત્યાં શ્રીનંદરાયજીની અથાઇરે;
ત્યા વ્રજવાર્તાની ચર્ચા ચલાઇ. ચાલો૦ ૧૧૦
ચિંતાહરણઘાટ સુખકારીરે, ત્યા વ્રજભક્તાની ચિંતા નિવારીરે;
શ્રીજમુના નીર વહે બહુ ભારી. ચાલો૦ ૧૧૧
બ્રહ્માડ ઘાટે પ્રભુ માટી ખાતારે, શ્રી બલદેવજીએ કહી સર્વે વાર્તારે;
તે જાણ્યું શ્રી જસોદાજી માતા. ચાલો૦ ૧૧૨
મહાવન શ્રીનંદરાયજીનું ગામરે, ત્યાં છઠ્ઠી પલનાનાં છે ઠામરે;
નંદકૂપ પુજવાનો છે ધામ. ચાલો૦ ૧૧૩
ત્યા યમલા અર્જુનને તાર્યારે, ત્યાં નલકુંવરને ઉદ્ધાર્યારે;
ત્યાં અનેક દૈત્ય પ્રભુએ માર્યા. ચાલો૦ ૧૧૪
હવે રમણરેતીમા જઇએરે, ત્યા રમણ લીલા સુખ લઇએરે;
ત્યાં ગોપ કૂપ જલ નહીએ. ચાલો૦ ૧૧૫
વલ્લભઘાટ ઉતરેશ્વર ઘાટરે, જોયો વાજના ટીબાનો ઠાઠરે.
વલી કહીએ જસોદા ઘાટ. ચાલો૦ ૧૧૬

ચાલી નિરખો શ્રી ગોકુલ ગામરે, એછે નિજ લીલાનું ધામરે;
કરે સર્વેનાં પૂરણ કામ. ચાલો૦ ૧૧૭
વાંસ દરવાજો કરણકૂપ આવ્યારે, ત્યાં પ્રભુજીએ કાન વિંધાવ્યારે;
ચીંતામણી માધો મન ભાવ્યા. ચાલો૦ ૧૧૮
ત્યાં શ્રીગોસાંઇજીની બેઠક કહીએરે, સાત મંદિરનાં સુખ લઇએરે;
શ્રી મહાપ્રભુજીની બેઠકે જઇએ. ચાલો૦ ૧૧૯
શ્રીનવનીત પ્રીયાજી પાલને ઝુલેરે, નંદ મહોત્સવ જોઇ મન ફુલેરે;
સુર નર મુનિ જન કૌતુક ભુલે. ચાલો૦ ૧૨૦
ત્યા બ્રહ્મ છોકર સુખ છાજેરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક બિરાજેરે;
ત્યા શ્રીમહારાણીજી ગાજે. ચાલો૦ ૧૨૧
ગોવિંદઘાટ ઠકુરાણી ઘાટ જઇએરે, ત્યા શ્રીજમુનાજીમાં નહીએરે;
ગૌ ઘાટ અષ્ટખંભા કહીએ. ચાલો૦ ૧૨૨
હાથ જોડ જમુનાજીમાં કરીએરે. બહુ આનંદ ઉરમાં ભરીએરે;
હવે કારજ સરવે સરીયાં. ચાલો૦ ૧૨૩
જે કોઇ નિશ દિન મનથી ગાયરે, વનયાત્રાનું ફલ તેને થાયરે;
શ્રીમહાપ્રભુજીને સોહાયે. ચાલો૦ ૧૨૪
સદા શ્રી ગોકુલ માંહે રહીએરે, શ્રી મહાપ્રભુજીના ગુણ ગઇયેરે,
શ્રીવિઠ્ઠલનાં ચરણ ચિત્ત લઇએ ચાલો૦ ૧૨૫
શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ પૂરી આશરે, રાખ્યા ચરણ કમલની પાસરે;
દાસ માગે શ્રી ગોકુલ વાસ. ચાલો૦ ૧૨૬

ઇતી શ્રી ચોરાશી કોશની વનયાત્રાનું ધોળ સંપૂર્ણ.

પ્રકરણ ૫ મું.

॥ श्रीजन्माष्टमीनी वधाई पद तथा धोळ वगेरे. ॥

શ્રીજન્માષ્ટમીની વધાઇ.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ લું.

વ્રજ ભયો મહરિકેં પૂત જબ યહ વાત સુની,
સુનિ આનંદે સબ લોક ગોકુલ ગણિત [1]ગુની;
વ્રજ પૂરવ પૂરે પુન્ય રુપીકુલ સુથિર [2]થુંની,
ગ્રહ લગ્ન નક્ષત્ર બલિ સોધિ કીની વેદ ધ્વની. ૧
સુનિ ધાંઇ સબ વ્રજનારિ સહજ સિંગાર કિયે,
તન પહરેં નૌતન ચીર કાજર નેન દિયે;
કસિ કંચુકી તિલક લિલાટ શોભિત હાર હિયે,
કર કંકણુ કંચન થાર મંગલ સાજ લિયે. ૨
વે અપનેં અપનેં મેલ નિકસી ભાંતિ ભલી,
માનો [3]લાલ મુનિનકી પાંતિ પિંજરન ચૂર ચલી;
વે ગાવેં મંગલ ગીત મિલિ દશ પાંચ અલી,
માનો ભોર ભયો રવિ દેખિ ફૂલી કમલ કલી. ૩
ઉર [4]અંચલ ઉડતન જાન્યો સારી સુરંગ સુહી,

---

૧ જોષી. ૨ ખભ. ૩ લાલપંખીનકી પંક્તી ૪ કપડાકોપલ્લો.

મુખ [1]માંડયો [2]રોરી રંગ સેંદુર માંગ છુહી;
શ્રમ શ્રવનન [5]તરૂલ [6]તરોના વેની સિથલ ગુહી,
શિર વરખત કુસુમ [7]સુદેસ માનો મેઘ [8]ફુહી. ૪

પીય પહેલેં પોહોંચી જાય અતિ આનંદ ભરી,
લઇ ભીતર ભવન બુલાય સબ [9]શિશુ પાય પરી;
એક વદન ઉઘારિ નિહારત દેત અસીશ ખરી,
ચિરજીયો જસોદાનંદ પૂરણુ કામ કરી. ૫

ધન્ય ધન્ય દિવસ ધન્ય રાત્ર ધન્ય યહ પહર ઘરી,
ધન્ય ધન્ય મહરીજૂકી કૂખિ ભાગિ સુહાગ ભરી;
જીન જાયો એસો પૂત સબ સુખ ફલન ફરી,
થિર થાપ્યો સબ પરિવાર મનકી શલ્ય હરી. ૬

સુનિ ગ્વાલન ગાય[10] બહોરિ બાલક બોલિ લિયે,
ગુહિ ગુંજા ઘસિ[11] વન ધાતુ અંગ અંગ ચિત્ર[12]ઠયે;
શિર દધિ માખણુ કે માટ ગાવત ગીત નયે,
સગ ઝાઝ મૃદંગ બજાવત સબ નંદ ભવન ગયે. ૭

એક નાચત કરત કુલાહલ છિરકત હરદ દહી,
માનો બરખત ભાદોં માસ નદી ધૃત દૂધ વહી;
જાકો જહીં જહીં ચિત્ત જાય કૌતિક તહીં તહી,
રસ આનંદ મગન ગ્વાલ કાહૂ બદત નહીં. ૮

---

૧ લગાયો. ૨ કંકુ ૩ હીંગલ. ૪ શ્રીમત. ૫ ચંચલ. ૬ કાનકો આભુષણ. ૭ સુંદર. ૮ બીંદુ. ૯. બાલક. ૧૦ પછી. ૧૧ ગેરૂ ૧૨ બનાવે.

એક ધાઇ નદજૂપે જાય [1]પુનિપુનિ પાય પરેં,
એક આપ આપુહી માંઝ હસિ હસિ [2]અંક ભરેં;
એક અંબર સબહી ઉતારિ દેત નિશંક ખરેં,
એક દધિ [3]રોચન ઓર [4]દૂબ સબનકે શીશ ધરેં. ૯
તબ નંદ ન્હાય ભયે ઠાડે અરૂ [5]કુશ હાથ ધરેં,
ઘસિ ચંદન ચારુ મંગાય વિપ્રન તિલક કરેં;
નાંદી મુખ પિતર પુજાય અંતર સોચ હરેં,
[6]વર ગુરજન દ્વિજન પહરાય સબનકે પાય પરેં. ૧૦
ગન ગૈયા ગિની ન જાય તરૂણુ સુવચ્છ બઢી,
નિત્ય ચરેં જમુનાજૂકે [7]કાછ દૂને દૂધ ચઢી;
ખુર રૂપે તાંબે પીઠ સોને સીંગ મઢી,
તે દીની દ્વિજન અનેક હરખિ અસીશ પઢી. ૧૧
તબ અપને મિત્ર સુબંધુ હસિ હસિ બોલિ લિયે,
મથિ [8]મૃગ મદ [9]મલય કપૂર માથે તિલક કિયે;
ઉર મણિ માલા પહરાય [10]વસન વિચિત્ર દિયે,
માનોં બરખત માસ અષાઢ દાદુર મોરજિયે. ૧૨
વર બંદી માગધ સૂત આંગન ભવન ભરે,
તે બોલે લે લે નામ હિત કોઉ ના વિસરે;
જિન જો જાચ્યો સો દીનો રસ નંદરાય ઢરે,
અતિ દાન માન [11]પરધાન પૂરણુ કામ કરે. ૧૩
તબ રોહિની અંબર મંગાય સારી સુરંગ ધની,

---

૧ ફિરિ ફિરિ. ૨ છાતી તે લગાયકે ભેટનોં. ૩ ગોરોચન. ૪ દુર્વા (ધ્રો) ૫ ડાભ. ૬ બડે. ૭ કિનારો. ૮. કસ્તુરી. ૯ ચંદન. ૧૦ વસ્ત્ર ૧૧ શ્રેષ્ઠ.

તે દીની વધુ ન બુલાય જેસી જાય બની;
વે અતિ આનંદિત બહોરિ નિજગ્રહ ગોપ ધની,
મિલિ નિકસી દેત અશીષ રૂચિ અપુની અપુની. ૧૪
તબ ઘર ઘર ભેરિ મૃદંગ પટહ નિશાન બજે,
વર બાંધી વંદન માલ અરૂ ધ્વજ કલશ સજે;
તબ તાદ્દિનતે વે લોગ સુખ સંપતિ ન તજે,
સુનિ સૂર સબનકી યહ ગતિ જે હરિ ચરણુ ભજે. ૧૫

પદ ૨ જું.

નેન ભર દેખો નંદકુમાર.
જસુમતિ કૂખ ચંદ્રમા પ્રગટયો, યા વ્રજકો ઉજિયાર. ૧
વન જન જાઉં આજ કોઉ, ગો સુત ઓર ગાય ગુવાર;
અપને અપને ભેષ સબે મિલિ, લાવો વિવિધ સિંગાર. ૨
હરદ દૂબ અક્ષત દધિ કુમકુમ, મંડિત કરો દુવાર;
પૂરો ચોક વિવિધ મુક્તાફ્લ, ગાવો મંગલચાર. ૩
ચહું વેદ ધુનિ કરત મહામુનિ, હોત નક્ષત્ર વિચાર;
ઉદયો પુન્યકો પુંજ સામરો, સકલ સિદ્ધિ દાતાર. ૪
ગોકુલ વધૂ નિરખિ આનંદિત, સુંદરતાકો સાર;
દાસ ચતુર્ભુજ પ્રભુ સબ સુખનિધિ, ગિરિધર પ્રાન આધાર. ૫

પદ ૩ જું.

નંદરાયકેં નવ નિધિ આઇ.
માથે મુકુટ શ્રવન મનિ કુંડલ, પીત વસન અરૂ ચાર ભુજાઇ. ૧
બાજત બીન મૃદંગ શંખ ધુનિ, ઘસિ અરગજા અંગ ચઢાઇ;

દધિ પીવત ઓર ચંદન છિરકત, રપટિ પરતહેં લેત ઉઠાઇ. ૨
અછિત દૂબ લિએ ચડ ઠાડે, દ્વારન બંદનમાલ બધાઇ;
સૂરદાસ સબ મિલે પરસ્પર, દાન દેત નંદન અઘાઇ. ૩

રાગ બિલાવલ. પદ ૪ થું.

મહા મહોચ્છવ શ્રીગોકુલ ગામ.
પ્રેમ મુદિત જુવતિ જશ ગાવત, શ્યામ સુંદરકો લેલે નામ. ૧
જહાં તહા લીલા અવગાહત, ખરિક ઓર દધિ મંથન ઠામ;
કરત કુલાહલ નિશ અરૂ વાસર, આનંદમેં વીતત સબ જામ. ૨
નંદ ગોપ સુત સબ સુખ દાયક, મોહન મૂરતિ પૂરન કામ;
ચત્રુભુજ પ્રભુ ગિરિધર આનદ નિધિ, સખી સ્વરૂપ શોભા અભિરામ.૩

પદ ૫ મું.

આજ નંદજૂકે દ્વારેં ભીર.
ગાવત મંગલ ગીત સબે મિલિ, પ્રગટેહેં સુંદર બલવીર; ૧
એક આવત એક જાત વિદાવ્હે, એક ઠાડે મંદિરકે તીર;
એકનકો ગોદાન દેતહેં એકનકો પહિરાવત ચીર. ૨
એકનકો ફુલ માલ દેતહેં, એકનકો ઘસિ ચંદન નીર;
સૂરદાસને નવ નિધિ પાઇ, ધન્ય જશોદા પુન્ય શરીર. ૩

રાગ આસાવરી. પદ ૬ ઠું.

જુરિ ચલીહેં વધાવન નદ મહર ઘર સુંદર વ્રજકી બાલા,
કંચન થાર હાર ચંચલ છબિ, કહિ ન પરત તિહિં કાલા. ૧
ડહ ડહે મુખ કુમકુમ રંગ રંજીત, રાજત રસકે એના;
કુંજન પર ખેલત માનોં ખંજન, અંજન યુત બને નેના. ૨

દમકત કંઠ પદિક મનિ કુંડલ, નવલ પ્રેમ રંગ બોરી;
આતુર ગતિ માનોં ચંદ ઉદે ભયો, ધાવત ત્રિખિત ચકોરી. ૩
ખસિ ખસિ પરત સુમન શાંશનતે, ઉપમા કહા બખાનો;
ચરન ચલન પર રિઝિ ચિકુરવર, વરખત ફુલન માનો. ૪
ગાવત ગીત પુનીત કરત જગ, જસુમતિ મંદિર આઇ;
વદન વિલોકિ બલૈયા લે લે, દેત અસીશ સુહાઈ. ૫
મંગલ કલશ નિકટ દીપાવલિ, ઠાંય ઠાય દેખિ મન ભૂલ્યો;
માનો આગમ નંદ સુવનકે, સુવન ફુલ વ્રજ ફુલ્યો. ૬
તાપાછેં ગન ગોપ ઓપસો, આયે અતિસેં સોહેં;
પરમાનંદ કંદ રસ ભીને, નિકર પુરંદર કોહે. ૭
આનદ ધન જયોં ગાજત, રાજત વાજત દુંદુભી ભેરી;
રાગ રાગની ગાવત હરખત, બરખત સુખકી ઢેરી. ૮
પરમ ધામ જગ ધામ શ્યામ, અભિરામ શ્રીગોકુલ આયે;
મિટિ ગયે દ્વંદ નંદદાસનકે, ભયે મનોરથ ભાયે. ૯

પદ ૭ મું.

તુમરે ભાગિ સુનો મેરી ગોપી, ભયો એસો લાલ હમારેં.
અબ ચિરજીવો ભાગિ સબનકે, ખેલો મેરે તુમારે. ૧
હો સુખ દેખોં તુમ સુખ દેખો, પ્યાવો દૂધ મલ્હાવો;
મેરે લાલકી તુમ સબ ભાભી, ઉવટિ ન્હવાય બેઠાવો. ૨
તુમ લેહુ ગોદ લગાવો છાતી, મુખ ચૂંબો ઓર ખિલાવો,
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન લાલકો, ગંગા કરન શિખાવો. ૩

પદ ૮ મું.

દેવક ઉદધિ દેવકી સીપ, વસુદેવ સ્વાંતિ જલ બરખ્યોહો,
ઉપજ્યો સુવન વિમલ મુક્તાફલ, સુનિ સુનિ સબ જગ હરખ્યોહો. ૧
નિરમોલિક નગ હાથ જસોદા, નંદજૂકો ચિત આકરખ્યોહો;
વિધિ નારદ શિવ શેષ ઝવેરી તિનપેં જાત ન પરખ્યોહો. ૨
સુરનર મુનિ જાકો ધ્યાન ધરતહેં, સો વ્રજ જુવતિન નિરખ્યોહો;
સોઇ શ્યામા ઉરહાર બિરાજત, કલ્યાન શ્રીગિરિધર સરખોહો. ૩

રાગ ધનાશ્રી. પદ ૯ મું.

મિલિ મંગલ ગાવો માઇ.
આજ લાલકો જન્મ દિવસહે, બાજત રંગ વધાઇ. ૧
આંગન લીપો ચોક પુરાવો, વિપ્ર પઢન લાગે વેદ;
કરો શિંગાર શ્યામ સુંદરકો, ચોવા ચંદન મેદ. ૨
આનંદ ભરી નંદજૂકી રાની, ફુલી અંગન સમાઇ;
પરમાનંદદાસ તિહિં ઓસર, બોહોત ન્યોછાવરિ પાઇ. ૩

પદ ૧૦ મું.

રાનીજૂ આપુન મંગલ ગાવે.
આજ લાલકો જન્મદિવસ હે, મોતીન ચોક પુરાવે. ૧
ગામ ગામતે જાતિ આપની, ગોપિન ન્યોંતિ બુલાવે;
અન્વાચાર્ય મુનિ ગર્ગપરાસર, તિનપેં વેદ પઢાવે. ૨
હરદી તેલ સુગંધ સુવાસિત, લાલે ઉવટિ ન્હવાવે;
હરિ તન ઉપર વારિ ન્યોછાવરિ, જન પરમાનંદ પાવે. ૩

પદ ૧૧ મું.

રાની તેરો ચીરંજીયો ગોપાલ.
વેગિ બડો બઢિ હોય વિરધ લટ, મહરિ મનોહર બાલ. ૧
ઉપજિ પર્યો યહ કૂખિ ભાગ્ય બલ, સમુદ્ર સીપ જેસેં લાલ;
અબ ગોકુલકે પ્રાનજીવન ધન વેરિનકે ઉર સાલ. ૨
સૂર કિતોં જીય સુખ પાવતહે, દેખત શ્યામ તમાલ;
રજ આરજ લાગો મેરી અખિયન, રોગ દોષ જંજાલ. ૩

પદ ૧૨ મું.

જસોદા રાની જાયો હે સુત નીકો.
આનંદ ભયો સકલ ગોકુલમેં, ગોપ વધુ લાઇ ટીકો. ૧
અક્ષત દૂબ રોચન વંદન, નંદે તિલક દહીકો;
અંચલ વારિ વારિ મુખ નિરખત, કમલનેન પ્યારો જીકો. ૨
અપને અપને ભવનતે નિકસી, પહેરે ચીર કસુંબીકો;
યાદવેંદ્ર વ્રજ કુલ પ્રતિપાલન, કંસ કાલ ભયભીકો. ૩

રાગ સારંગ. પદ ૧૩ મું.

આજ નંદરાયકેં આનદ ભયો.
નાચત ગોપી કરત કુલાહલ, મંગલચાર ઠયો. ૧
રાતી પીલી ચોલી પહરે, નૌતન ઝૂમક સારી;
ચોવા ચંદન અંગ લગાયે, સેંદુર માંગ સભારી. ૨
માખન દૂધ દહ્યો ભરિ ભાજન, સકલ ગ્વાલ લે આગે,
બાજત બેન પખાવજ મહુવરિ, ગાવત ગીત સુહાયે. ૩
હરદ દૂબ અક્ષત દધિ કુમકુમ, આંગન બાઢી કીચ;

હસત પરસ્પર પ્રેમ મુદિત મન, લાગ લાગ ભુજ ભીચ, ૪
ચહુ વેદ ધુનિ કરત મહામુનિ, પંચ શબ્દ ઢમઢોલ;
પરમાનંદ બઢયો ગોકુલમેં, આનંદ હદે કલોલ. ૫

પદ ૧૪ મું.

આજ મહામંગલ મહરાને.
પચ શબ્દ ધુનિ ભીર બધાઇ, ઘર ઘર વે રખવાને. ૧
ગ્વાલ ભરે કાવરિ ગોરસકી, વધુ સિંગારત વાને.
ગોપી ગોપ પરસ્પર છિરકત, દધિકે માટ ઢહરાનેં. ૨
નામકરન જબ કિયો ગર્ગ મુનિ, નંદ દેત બહુ દાને
પાવન જશ ગાવત કટહરિયા, જાહિ પરમેશ્વર માનેં. ૩

પદ ૧૫ મું.

તુમ જો મનાવત સોઇ દિન આયો.
અપનોં બોલ કરો કિન જસુમતિ, લાલ ઘુટુરૂવન ધાયો. ૧
અબ ચલિહેં પાયન ઠાડે વ્હે મહરિ બજાય બધાયો.
ઘર ઘર આનંદ હોત સબનકે, દિન દિન બઢત સવાયો. ૨
ઇતનો વચન સુનત નંદરાની, મોતિન ચોક પુરાયો;
બાજત તૂર તરૂની મિલિ ગાવત, લાલ પટા બેઠાયો. ૩
પરમાનંદ રાની ધન ખરચત, જયોં વિધિ વેદ બતાયો;
જાદિનકોં તરસત મેરી સજની, ગહિ અંગુરિયન લાયો. ૪

પદ ૧૬ મું.

આજ વધાઇકો દિન નીકો,
નંદઘરની જસુમતિ જાયોહે, લાલ ભાવતો જીકો. ૧

પંચ શબ્દ બાજે બાજત, ઘર ઘર તે આયો ટીકો;
મંગલ કલશ લિયે વ્રજ સુંદરિ, ગ્વાલ બનાવત છીકો. ૨
દેત અશીષ સકલ ગોપીજન, ચિરજીવો કોટી વરીસો;
પરમાનંદ દાસકો ઠાકુર, ગોપ ભેખ જગદીશો. ૩

પદ ૧૭ મું.

ઘર ઘર ગ્વાલ દેતહેં હેરી.
બાજત તાલ મૃદંગ બાસુરી, ઢોલ દમામા ભેરી. ૧
લુંટત ઝપટત ખાત મિઠાઇ, કહિ ન શકત કોઉ ફેરી;
ઉનમદ ગ્વાલ કરત કોલાહલ, વ્રજ વનિતા સબઘેરી. ૨
ધ્વજા પતાકા તોરન માલા, સબે સિંગારી શેરી;
જય જય કૃષ્ણ કહત પરમાનંદ, પ્રગટયો કંસકો વેરી. ૩

પદ ૧૮ મું.

આંગન નંદકે દધિ કાદો,
છીરકત ગોપી ગ્વાલ પરસ્પર, પ્રગટે જગમેં જાદો. ૧
દૂધ લિયો દધિ લિયો, લિયો ઘૃત માખન માટ સંયુત;
ઘર ઘર તેં સબ ગાવત આવત, ભયો મહરકેં પૂત. ૨
બાજત તૂર કરત કોલાહલ, વારિ વારિ દેઃ દાન;
જીયો જસોદા પૂત તિહારો, યહ ઘર સદા કલ્યાન. ૩
છિરકે લોગ રંગીલે દીસેં, હરદી પીત સુવાસ;
મેહા આનંદ પુંજ સુમંગલ, યહ વ્રજ સદા હુલાસ. ૪

પદ ૧૯ મું.

સબનસો કહતિ જસોદા માય, જન્મ દિન લાલકો ફીરિ આવ્યો. ધ્રુવ.
જમ બીતે સબ માસ, બહોરિ પુનિ આયો ભાદોં;

દિન આઠેં બુધવાર હોત, ગોકુલ દધિ કાદોં;
બોલિ લઈ વ્રજ સુંદરી, હિલિમિલિ મંગલ ગાય;
બાધતિ બંદન વાર મનોહર, મોતિન ચોક પુરાય. ૧
કેશર ચંદન ઘોરી કાન્હ, બલિ પ્રથમ ન્હવાયે;
નાના વસન અનુપ, કનિક ભૂષન પહરાયે;
રોરીકો ટીકો દિયો. અંજન નેન લગાય;
દેત ન્યોછાવરિ રોહિની, ફુલી અંગન માય. ૨
બજત બધાઈ દ્વાર નગારે, ભેરી ઢોલા;
વ્રજ કુતુહલ હોઇ ઉમગ્યો, માનો સિંધુ કલોલા;
ભઇ દુંદુભીકી ગરજના, સુર વિમાન ચઢી આયે;
શિવ વિરંચિ સ્તુતિ કરે, સુર સુમનન બરખાય. ૩
ગામ ગામ તે વિપ્રભાટ, ગંધર્વ જુ આયે;
જાકો જેસો ચાઉ દાન, તિન તેસો પાયે;
ભલી ભાતિ પૂજા કરી, નીકે નંદ જીમાય;
દે આશીષ ઘરકો ચલે, સોધે સોં લપટાય, ૪
એસી લીલા દેખિ, ફિરત ફુલે વ્રજવાસી;
ફુલી ઘેનુ અરૂ વચ્છ, ફૂલી દ્રુમ કંજ પલાસી;
ગોવરધન ફૂલ્યો સદા, ફુલી શ્રીયમુના વહાઇ. ૫
રામદાસ મનફુલભઇ, શ્રીગિરિધરકો જશ ગાઇ.

રાગ કાફી પદ ૨૦ મું.

શ્રી વ્રજરાજકે ધામ વધાઇ બાજહી,
ધુની સુની ઉડી અકુલાય મેઘન જ્યોં ગાજહી. ૧

જહાં તહા તે ચલી ધાય અટકી નંદ પોરપેં,
વે ગાવે મંગલ ગીત, ઉંચે સ્વર ઘોરપેં. ૨
નૌતન સાજ સીંગાર, કીયે અગ અંગમે;
વસન લહરીયા ભાંત, કીયે બહુ રંગમેં. ૩
ધુમમચી સીંઘ દ્વાર, હેરી દે ગાવહી;
પ્રેમ ઉમંગી વ્રજનાર, ગીને નહીં કાવહી. ૪
કોઉ નાચે કોઉ ગાય, કોઉ કર તારીદે;
કોઉ શિરતેં દધી માટ, કોર કરકાદ દે. ૫
નદ નચાવત ગ્વાલન, નાચત બડે ભુપહી;
સબ તન રસ આવેશ, ભયે એક રૂપહી. ૬
જાયક ગુની અનેક, જુરે નદ ધામતેં;
મન વાંછીત અતી દેત, હીરામનિ દાનમે. ૭
દેત આશિષ જીયો, વ્રજરાજકો લાડીલો;
જ્યોં ચંદ્ર સુરજકો તેજ, તપે સુખ બાઢીલો. ૮
શ્રી વલ્લભકે ચરણ, કમળ સુખ પાવહી;
તોએ રસના રસીક, સદા ગુન ગ વહી. ૯

રાગ મારૂ. પદ ૨૧ મું.

આજ કહુ તે યા ગોકુલમેં, અદ્ભુત બરખા આઇ હો;
મણિગણ હેમ હીર ધારાકી, વ્રજપતિ અતિ ઝર લાઇ. ૧
વાની વેદ પઢત દ્વિજ દાદુર હિયે હરખિ હરિયારે;
દધિ ઘૃત નિર ક્ષીર નાના રગ, વહિ ચલે ખાર પનારે. ૨
પટહ નિશાન ભેરિ સહનાઈ, મહાગરજકી ઘોરેં;
માગધ સૂત વદત ચાત્રક પિક બોલત બંદીમોરેં. ૩

ભૂખન વસન અમોલ નંદજૂ નર નારિન પહરાયે;
સાખા ફુલ દલ ફુનમાનોં, ઉપવન ઝાલર લાયે. ૪
આનંદ ભરી નાચત નરનારિ, પહરેં રંગ રંગ સારી;
વરન વરન વાદરન લપેટી, વિદ્યુત ન્યારી ન્યારી. ૫
દરિદ્ર દાવાનલ બુઝે સબનકે, જાચક સરોવર પૂરે;
બાઢી સુભગ સુજસકી સરિતા, દુરિત તીર તરૂ ચૂરે. ૬
ઉલ્હયો લલિત તમાલ બાલ, એક ભઇ સબન મનફૂલ;
છાયાહિત અકુલાઇ ગદાધર, તકયો ચરનંકો મૂલ. ૭

રાગ ગોરી પદ ૨૨ મું.

આજ વધાવો શ્રી વ્રજરાજકેં, રાનીજુ જાયોહે મોહન પુત; ધ્રૃ.
માસ ભાદોં દોસ આઠેં, રોહિની બુધવાર;
જસોદાકી કુખિ પ્રગટે, શ્રીકૃષ્ણ લીયો અવતાર. ૧
બહોત નારિ સુહાગ સુંદરિ, સબે ઘોષ કુમારી;
સજન પ્રીતમ નામ લેલે, દેત પરસ્પર ગારી. ૨
પુત્ર માનો ભયે ઘર ઘર, નિર્તત ઠામેં ઠામ;
નંદ દ્વારેં ભેટ લે લે, ઉમગ્યો ગોકુલ ગામ. ૩
સથિયે શ્યામા ધરત દ્વારેં સાત સીંક બનાય;
નવ કિશોરી મુદિત વ્હે વ્હે, ગહત જસોમતિ પાય. ૪
ચોક ચંદન લીપિકેં, આરતિ ધરીહે સંજોય;
કહત ઘોખ કુમાર એસો. આનંદ જો નિત્ય હોય. ૫
એક માનિની મગલ ગાવે, લીલા ગાવેં ગ્વાલ;
એક માખન દૂધ દધિલે, છિરકત ફિરતહે બાલ. ૬

એક હેરી દે દે નાચે એક ઝટકે ધાઈ;
એક કાહુ બદત નાંહિં, એક ખિજ્ઞાવત ગાઇ. ૭
એક નારિ વૃદ્ધ બાલિક, એક જોબન જોર;
એક કાહુ બદત નાહિ, એક હસત મુખ મોરી. ૮
કૃષ્ણ જન્મ પ્રેમ સાગર, હોત ઘોષ વિલાસ;
દેખિ વ્રજકી સંપદા, જન ફુલે માધોદાસ. ૯

રાગ જેજેવંતી. પદ ૨૩ મું.

માઇ આજતો ગોકુલ ગામ, કૈસો રહ્યો ફુલિકેં;
ગ્રહ ફુલે દીસે જૈસે, સંપતિ સમૂલકેં. ૧
ફુલી ફુલી ઘટા આઇ ઘર હર ઘૂમિકેં;
ફુલી ફુલી બરખા હોત, ઝર લાયો ઝૂમિકેં. ૨
ફુલ્યો ફુલ્યો પુત્ર દેખિ, લિયો ઉર લૂમિકેં;
ફુલિ હે જસોદા માય, ઢોટા મુખ ચૂમિકેં. ૩
દેવતા અગિન ફુલે, ઘૃત ખાંડ હોમિકેં;
ફુલ્યો હિસે દધિકાદોં, ઉપર સો ભૂમિકેં. ૪
માલિન બાંધે બંદન માલા, ઘર ઘર ડોલિકેં.
પાટંબર પહરાય અધિકેં અમોલકેં. ૫
ફુલેહેં ભંડાર સબ દ્વારે, દીયે ખોલીકેં;
નંદરાય દેત ફુલે, નંદદાસ બોલિકેં. ૬

રાગ કાન્હરો. પદ ૨૪ મું.

એસો પૂત દેવકી જાયો.
ચારોં ભુજા ચારિ આયુધ ધરે, કંસ નિકંદન આયો. ૧

ભરી ભાદોં આધિ રાતિ અષ્ટમી, દેવકી કંથ જગાયો.
દેખ્યો મુખ વસુદેવ કુંવરકો, ફુલ્યો અગ ન સમાયો. ૨
અબલે જાહુ વેગિ યાહિ ગોકુલ, બોહોત ભાંતિ સમુઝાયો;
હૃદય લગાય ચૂમિ હરિકો મુખ, પલના મેં પોઢાયો. ૩
તબ વસુદેવ લિયો કર પલના, અપનેં શિષ ચઢાયો;
તારે ખુલે પહરૂવા સોએ, જાગ્યો કોઉ ન જગાયો. ૪
આગે સિંઘ્ર શેષતા પાછે, નીર નાસિકા આયો;
હુંક દેત બલિ મારગ દીનો, તવ તર વન જલ આયો. ૫
નંદ જશોદા સુનોં વિનતી, સુત બિન જાનિ પરાયો;
જસુમતિ કહ જાઉ ધર અપને, કન્યા લે ધર આયો. ૬
પ્રાત ભયો ભગીનિકે મંદિર, પ્રોહિત કસ પઠાયો;
કન્યા ભઇ કૂખિ દેવકીકેં, સખિયન શબ્દ સુનાયો. ૭
કન્યા નામ સુન્યોં જબ રાજા, પાપી મનન પત્યાયો;
ક્રોધ ઉપાય કંસ મન કાપ્યો, રાજા બોહોત રિસાયો. ૮
કન્યા મંગાઇ લઇ રાજાનેં ધોબી પટકન આયો;
ભુજા ઉખારિ લે ગઇ ઉરતે, રાજા મન વિલખાયો. ૯
વેદહુ કહ્યો સ્મૃતિહુ ભાખ્યો, સો ડર મનમેં આયો;
સુરદાસ પ્રભુ ગોકુલ પ્રગટે, ભયો ભક્તન મન ભાયો. ૧૦

પદ ૨૫ મું.

આઠેં ભાદોંકી અંધિયારી.
ગરજત ગગન દામિની કોધતિ ગોકુલ ચલે મુરારી. ૧
શેષ સહસ્ત્ર ફન બૂંદ નિવારત, સેત છત્ર શિર તાન્યો;
વસુદેવ અંક મધ્ય જગજીવન, કહા કરેગો પાન્યો. ૨

જમુના થાહ ભઇ તિહિં ઓસર, આવત જાતન જાન્યો;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, દેવ મુનિન મન માન્યો. ૩

પદ ૨૬ મું.

ભાદોંકી આત રેનિ અંધીઆરી.
દ્વાર કપાટ વાટ ભટ રોકે, દિશ દિશ કંથ કંસ ભય ભારી. ૧
ગરજત ગગન મહા ડર લાગત, બીચ વહે જમુના કારી;
તાતે યહ સોચ જિય આવત ક્યોં, દુરિહેં શશિ વદન ઉજારી. ૨
તવ પતિ બોલિ વચન કરી રાખી, વર કાહેન તાહિ દિન મારી;
દેખો ધો એસો સુત વિછુરત, કહો કેસેં જીવે મહતારી. ૩
સુનિ સુનિ દીન વચન દેવકી કે, દીનબંધુ ભક્તન ભયહારી;
ફટિ ગયે નિગડ ઉઘરિ ગયે ગોપૂર, સૂર સુમધવા વૃષ્ટિ નિવારી. ૪

પદ ૨૭ મું.

યહ ધન ધર્મહીતે પાયો.
નિકે રાખિ જસોદા મૈયા, નારાયન વ્રજ આયો. ૧
જા ધનકો મુનિ જપ તપ ખોજત, વેદહુ પારન પાયો;
સોધન ધર્યો ક્ષીર સાગરમે, બ્રહ્મા જાય જગાયો. ૨
જા ધનતે ગોકુલ સુખ લહિયત, સગરે કાજ સંવારે;
સોધન વાર વાર ઉર અતર, પરમાનદ વિચારે. ૩

પદ ૨૮ મું.

હરિ જન્મતહી આનંદ ભયો.
નવ નિધિ પ્રગટ ભઇ નંદદ્વારે, સબ દુઃખ દૂરિ ગયો. ૧
વસુદેવ દેવકી મતો ઉપાયો, પલનામાં જ લયો;
કમલા કંથ દિયો હુંકારો, જમુના પાર દયો. ૨

નંદ જસોદાકે મન આનંદ, ગર્ગ બુલાય લયે઼ા;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, ગોકુલ પ્રકટ ભયો. ૩

પદ ૨૯ મું.

જસુમતિ તિહારો ઘર સુબસ બસો.
સુનિરી જસોદા યા ઢોટા કો, ન્હાતહી જિન વાર ખસો. ૧
કોઉ કરત વેદ ધ્રુનિ મંગલ, કોઉ અતિ આનંદ લસો;
નિરખી નિરખિ મુખ કમલનેનકો, આનંદ પ્રેમ હિયે હુ લસો. ૨
દેત અશીષ સકલ ગોપીજન, કોઉ ગાવો કોઉ વિહસો;
પરમાનંદ નંદ ઘર આનંદ, પુત્ર જન્મ ભયો જગત જસો. ૩

રાગ નાયકી. પદ ૩૦ મું.

જન્મ લિયો શુભ લગ્ન વિચાર.
કૃષ્ણ પક્ષ ભાદોં નિશ આઠે, નક્ષત્ર રોહિની ઓર બુધવાર. ૧
શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ બિરાજત, કુંડલ મનિ ઉજીયાર;
મુદિત ભયે વસુદેવ દેવકી, પરમાનંદદાસ બલિહાર. ૨

રાગ બિહાગ. પદ ૩૧ મું.

રાવલકે કહેં ગોપ આજ વ્રજ ધુનિ ઓપ,
કાન દે દે સુનોં બાજે ગોકુલ મદિલરા;
જસોદા કે પુત્ર ભયો વૃષભાન જૂસોં કહ્યો,
ગોપી ગ્વાલ લે લે ધાયે દૂધ દધિ ગગરા. ૧
આગેં ગોપ વૃંદ વર પાછે ત્રિયમન હર,
ચલિ ન શકત કોઉ પાવત ન ડગરા;
ચત્રભુજ પ્રભુ ગિરધારી કો જનમ સુનિ,
ફુલે ફુલે ફિરત નારદ જેસેં ભંવરા; ૨

પદ ૩૨ મું.

શ્રવન સુનિ સજની બાજે મંદિલરા, આજ નિશ લાગત પરમ સુહાઇ.
અતિ આવેશ હોત તન મનમે, શ્રી ગોકુલ બજત બધાઇ. ૧
દૈ દૈ કાન સુનત અરૂ ફુલત, રાવલ કે નરનારી;
નંદરાની ઢોટા જાયો હે, હોત કુલાહલ ભારી. ૨
અતિ ઉંચે ચઢિ ટેર સુનાવત, પસરિ ઉઠે જે ગ્વાલ.
ગૈયાહો બગદાવોરે ભૈયા, ભયો નંદકે લાલ. ૩
આનંદ ભરિ અકુલાય ચલી, સબ સહજ સુંદરી ગોપી;
પ્રાદૂર્ભાવ જસોદા સુતકો, તામેં તન મન ઓપી. ૪
ચંચલ સાજ સિંગાર ચંદમુખી, ચંચલ કુંડલ હારા;
હાથન કંચન થાર બિરાજત, પગ નૂપુર ઝનકારા. ૫
બરખત કચ કુસુમન સોભિત ગલી, ફરશ ચોંપ જીય ભાઇ;
ગાવત ગીત પુનીત કરત જગ, જસુમતિ મંદિર આઇ. ૬
ધનિ દિન ધનિ યહ રાતિ આજકી, ધનિ ધનિ યહ સબ ગોરી,
શ્યામ સુંદર ચંદે નિરખત માનોં, અખિયા ત્રિખિત ચકોરી. ૭
શોભા જુત આઇ કીરતી, અપને ગ્રહ માનિ વધાઇ;
જાચક જન ધન ધન જ્યોં બરખત, ભાન ગોપ તહાં આયે. ૮
આય જુરે સબ ગોપ ઓપસોં, ભયો જો મનકો ભાયો;
પંચામૃત શીશનતે ઢારત નાચત નંદ નચાયો. ૯
નાચત ગ્વાલ બાલ રસભીંને, હરદ દહીં ભરિ રાજે;
ઇત નિસાન ઉત ભેરી દુંદુભી, હરખિ પરસ્પર બાજે. ૧૦
ખગ મૃગ દ્રુમ દિશ દિશ ભવન મેં. દેખિયત હેં સરસાને,
પ્રાનન કે આયે ઇંદ્રી જ્યોં, યોં વ્રજ જન હુલસાને. ૧૧

ધ્વજા બંદન માલાલંકૃત, નંદ ભવનમેં સોહે;
વ્યોમ વિમાનન ભિર ભઈ લખી, અમરનકોં મન મોહે. ૧૨
મહારાજ વ્રજરાજ નંદપેં, જો માગ્યો સો પાયો;
જાકેં એસો પૂત ભયો તાકો, ન્યાય જગત જશ છાયો. ૧૩
જીનકો સુખ સુમિરત બ્રહ્માદિક, યોં હુલસે વ્રજ ગેહી,
કહિ ભગવાન હિત રામરાય પ્રભુ, પ્રગટે પ્રાન સનેહી. ૧૪

નારછેદન કે પદ. રાગ દેવગંધાર. પદ ૩૩ મું.

જસોદા નારન છેદન દેહુ.
મનિ મય જટિત હાર ગ્રીવાકો, વહ આજહો લેહું. ૧
ઓરનકેં હેં સકલ ગોપ મેરે, એક ભુવન તુમ્હારો;
મિટિ જો ગયો સંતાપ જનમકો, દેખ્યો નંદ દુલારો. ૨
બોહોત દિનનકી આશા લાગી, ઝગરન ઝગારો કીનોં;
મનમેં વિહસતહે નંદરાની, હાર હિયે કો દીનો. ૩
જાકો નાર આદિ બ્રહ્માદિક, સકલ વિશ્વ આધાર,
સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુલ પ્રગટે, મેટન કોં ભૂ ભાર. ૪

પદ ૩૪ મું.

ઝગરિન તેંહોં બહોત ખિજાઈ.
કંચન હાર દિયે નહીં માનત, તૂં અનોખી દાઇ. ૧
વેગિતૂ નાર છેદિ બાલકકો, જાત વિયાર ભરાઇ;
સત સૈયમ તીરથ વ્રત કીને તબ યહ સંતતિ પાઇ. ૨
દીજે વિદા જાઉં ઘર અપને, કાલી સાઝકી આઇ;
સુરદાસ પ્રભુ ગોકુલ પ્રગટે, ભક્તનકે સુખદાઇ. ૩

અથ છઠ્ઠીકે પદ. રાગ સારંગ. પદ ૩૫ મું.

મંગલ ઘોસ છઠ્ઠીકો આયો.
આનદે વ્રજરાજ જસોદા, મનહું અધન ધન પાયો. ૧
કુંવર ન્હવાઇ જશોદા રાની, કુલદેવીકે પાય પરાયો;
બહુ પ્રકાર વિંજન ધરિ આગેં, સબ વિધિ ભલો મનાયો. ૨
સબ વ્રજનારી વધાવન આઈ. સુતકો તિલક કરાયો;
જય જયકાર હોત ગોકુલમેં પરમાનદ જશ ગાયો. ૩

પદ ૩૬ મું.

આજ છઠ્ઠી જસુમતિકે સુતકી, ચલો વધાવન માઇ.
ભૂખન વસન સાજ મંગલલે, સકલ શિંગાર બનાઇ. ૧
ભલી ભાત વિધિ કરી, વેસ બડસુત પાયો નંદરાઇ;
પુન્ય પુંજ ફુલે વ્રજવાસી, ઘર ઘર હોત બધાઇ. ૨
પૂરન કામ ભયે નિજ જનકે, જીવેંગે જશ ગાઇ;
પરમાનંદ વાત ભઇ મનકી, મુદ મરજાદ નસાઇ. ૩

અથ પાલનેકે પદ. રાગ રામકલી. પદ ૩૭ મું.

પ્રેખ પર્યંક શયનં.
ચિર વિરહ તાપ હર મતિ રૂચિર મિક્ષણું, પ્રકટય પ્રેમાયનં ૧
તનુ તર દ્રીજ પક્તી મતિ લલિતાની હસીતાની તવ વિક્ષ્ય ગાયકીનાં,
ઇયિદ વધિ પરમેત દાસયા સમભવ જજીવીતં તાવકીનાં. ૨
તોક્તા વપુષિ તવ રાજને દ્રશિતુ મદ માનિની માનહરણુ,
અગ્રીમે વયસિ કીમુ ભાવીકા મેપી નીજ ગોપીકા ભાવ કરણું. ૩
વ્રજયુવતિ હ્રદ કનકા ચલા નારોદુ મુત્સુકં તવ ચરણુ યુગલં,

તેનમુહુશ્ન મનભ્યાસ મીવ નાથ સપદી કુશ્તે મૃદુલ મૃદુલં. ૪
અધી ગોરોચના તિલક મલકોદગ્રથિત વિવિધ મણી મુક્તા ફલ વિરચિતં,
ભુષણું રાજતે મુગ્ધતા મૃતભર સ્યદી વદનેંદુ રસીતં.
ભ્રુતટે માતૃ રચિતાં જન બિંદુ રતિ શચિત શોભયા દ્રગ્દોષ મપ નયનમ્;
વચન રચનો દરહાસ સહજ સ્મીતામૃત ચર્યેરાર્તી ભર મપ નયનમ્. ૬
પાલય સદા સ્માન સ્મદીય શ્રીવિઠ્ઠલે નિજ દાસ્યમુપ નયનમ્ ૭

પદ ૩૮ મું.

યહ નિત્ય નેમ જસોદાજી મેરે તીહારો લાલ લડાવનકો;
પ્રાત સમય પાલને ઝુલાઉં, શકટ ભંજન જશ ગાવનકોં. ૧
નાચત કૃષ્ણ નચાવત ગોપી, કરકઠ તાલ બજાવનકોં;
આશકરન પ્રભુ મોહન નાગર, નિરખી વદન સચુ પાવનકો. ૨

પદ ૩૯ મું.

ચક્ષુશ્રવા પ્રીયકો પલના લલના તિહીંમાંજ ઝુલાવતહે;
યુવતી મુખ પંકજ બંક ચિત્તે મીલીકેં ક્ષીતિકો સુત ગાવતહે. ૧
વ્રજરાજ ત્રીયા કરડોર ગ્રહી હરવે હરવે હુલરાવતહેં,
દાસ ગોપાલ સબે વ્રજ ભામિનિ મીલી એમેહી લાડ લડાવતહેં. ૨

રાગ બિલાવલ. પદ ૪૦ મું.

હોંજુ ગઇહી નંદ ભવનમેં, દેખ્યો અદ્ભુત પલના;
ગજમોતિનકે ઝુમિકા બાધે, બેઠે સુંદર લલના. ૧
પિત ઝગુલીયા અતિહી બનીહેં, ભૂષનકી છબિ નિરખી બ્રિજ લલના;
કેશીદાસ નંદ સુવન જબ તેં દેખે, મોહિ તબતેં કલના. ૨

પદ ૪૧ મું.

સામરો સુત પલના ઝુલે, નિરખિ નિરખી જસુમતિ જીય ફુલે. ૧
નેન વિશાલ ભૃકુટી મસિ રાજે, નિરખી વદન ઉડપતિ જીય લાજે. ૨
કઠુલા કંઠ રૂચિર પોંહોંચી કર, સુભગ કપોલ નાશિકા બિંબાધર;
ભાલ તિલક લર લટકન સોહે, મંદ હસન સબકાં મન મોહે. ૩
માખન મિશ્રી મેલી ચટાવેં, વારંવાર પ્રમુદિત ઉર લાવે;
ગિરધરકુવર જનની હુલરાવે, ચત્રભુજદાસ વિમલ જશ ગાવે. ૪

પદ ૪૨ મું.

હાલરો હુલરાવે માતા, બલિ બલિ જાઉં ઘોખ સુખ દાતા. ૧
અતિલો હિત કર ચરન સરોજેં, જે બ્રહ્માદિક મનસા ખોજેં. ૨
જસુમતિ અપનો પુન્ય વિચારે, વાર વાર મુખ કમલ નિહારે. ૩
અખિલ ભુવનપતિ ગરૂડા ગામી, નદ સુવન પરમાનંદ સ્વામી. ૪

રાગ આશાવરી. પદ ૪૩ મું.

તુમ વ્રજરાનીકે લાલા, અહો દધિ મથતિ સુહાઇ કે લાલા. ધ્રુ૦
દિવ્ય કનિક કો પાલનો લાલ, રતન જટિત નગ હીરા;
ગજ મોતિનકે ઝુમિકા, લાલ ઉપર દક્ષન ચીર. ૧
ધુટુરૂવન ચલત સુહાવને, લાલ પગ નુપુરકો નાદ;
કટિ કિંકિની રૂન ઝુન કરે, લાલ સુનત જનની અહલાદ. ૨
આધે આધે વચન સુહાવને, લાલ સુનત જનની મન મોદ;
મુખ ચુંબત સ્તન પાન દે, લાલ લે બેઠારતિ ગોદ. ૩
કુલહે સુરંગ સિર તાફતાકી લાલ, ઝગુલી પીત સુદેશ;
કંઠ વઘનખા કર પોંચીયા, લાલ શોભિત સુંદર વેશ. ૪
તિલક ખુલ્યો ગોરોચના, લાલ ધુંધરવારે કેશ;

નાની નાની દતિયાં દ્વે દુધકી, લાલ દેખિયત હસત સુદેશ. ૫
કાજર લોચન આંજિ કે, લાલ ભોંહ મટુક દે બ્રઠ;
અપનો લાલ કાહુ દેખન ન દેહોં, જીન કોઉ લાવો દીઠ. ૬
પ્રથમ હની તુમ પૂતના, લાલ સકટ ભંજન ત્રન મારિ;
યમલા અર્જુન તારકે, લાલ અબ કિન છાંડો આરિ. ૭
મેરે લાલકી મૈયા બ્રજરાનિ, બાપ ગોપ કુલ રાજ;
ધનિ ધનિ તુમારે બલભદ્ર ભૈયા, કરત સકલ સુખ કાજ. ૮
મેરે લાલકી ગૈયા અતિ બાઢી, ચરન વૃંદાવન જાઇ;
પાન્યો પીવેં નદી જમુનાકો, અંજન ખરીવે ખાઇ. ૯
મેરે લાલ હો પ્યારે લાલ (તુમ) કંસ મારિ ગઢ લેહુ;
મથુરા ફેરો વ્રજરાજ દુહાઇ, ગોપ સખન સુખ દેહુ. ૧૦
લિયે ઉઠાય વ્રજરાજ ગોદ કરિ, દે ઉગાર હૃદેં લાય;
બહોરોં લીયે જનનિ ગોદ, કરિ અસ્તન ચલેં હેં ચુચાય. ૧૧
કહત જસોદા સુનો મેરે ગોવિંદ, લેહું કનિયોં ચઢાય;
જો ઝુલો તો પાલને ઝુલાઉં, નાતર આંગન બેઠિ ખિલાય. ૧૨

પદ ૪૪ મું.

વારો મેરે લટકન પગ ધરો છતિયાં.
કમલ નેન બલિ જાઉં વદનકી, શોભિત નેંન્હી નેંન્હી દ્વે દૂધકી દતિયાં. ૧
યહ મેરી યહ તેરી, યહ બાબાનંદ જીકી, યહ બલભદ્ર ભૈયાકી;
યહ તાકી જો ઝુલાવે તેરો પલના;
ઇહાં તે ચલી ખરખાત પિવત જલ, પરહરો રૂદન હસો મેરે લલના. ૨
રૂનક ઝુનક પગ બાજત પેંજનિયાં, અલબલ કલબલ બોલો મૃદુ બનિયાં;
પરમાનંદ પ્રભુ ત્રિભુવન ઠાકુર, જાય ઝુલાવે બાબા નંદજીકી રનિયાં. ૩

પદ ૪૫ મું.

માઈરી કમલ નેન શ્યામ સુંદર ઝુલતહેં પલના,
બાલ લીલા ગાવત સબ ગોકુલકી લલના. ૧
લાલકે અરૂન તરૂન ચરન કમલ, નખ મનિ શશિ જોતિ,
કુંચિત કચ ભમરા કૃત, લર લટ્કત ગજ મોતિ. ૨
લાલ અંગુઠા ગહિ, કમલ પાન મેલત મુખ માંહિં;
અપનો પ્રતિબિંબ દેખિ, પુનિ પુનિ મુસિકાઇ. ૩
રાનિ જસુમતિકે પુન્ય પુજ વાર વાર લાલે,
પરમાનંદ સ્વામી ગોપાલ, સુત સનેહ પાલે. ૪

રાગ દેવગંધાર. પદ ૪૬ મું.

અદ્ભુત દેખ્યો નંદ ભવનમેં, લરિકા એક ભલા;
કહા કહું અંગ અંગ પ્રતિ શોભા, કોટિક કામ કલા. ૧
ગાવતિ હસતિ હસાવતિ ગ્વાલીની, ઝુલવત પકરી ડલા;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, મોહન નંદલલા. ૨

અથ ઢાઢીકે પદ. રાગ ધનાશ્રી. પદ ૪૭ મું.

હોં વ્રજ માગનોંજૂ વ્રજ તજિ અનત ન જાઉં. ધ્રુ૦
બડે બડે ભૂપતિ ભૂતલ મહિયાં, દાતા સુર સુજાનજુ;
કર ન પસારેં શીશ ન નાઉં, યા વ્રજકે અભિમાન. ૧
સુરપતિ, નરપતિ, નાગલોકપતિ, મેરે રંક સમાનજુ;
ભાંતિ ભાંતિ મેરી આશા પૂજીયે, યે વ્રજજન જીજમાન. ૨
મેં વ્રત કરી કરી દેવ મનાયે, અપની ધરની સંયૂતજુ;
દિયો વિધાતા સબ સુખદાતા, ગોકુલપતિકે પુત. ૩
હોં અપનો મન ભાયો લેહોં, ક્તિ ઐરાવત વાતજુ;

ઓરનકો ધન ધન જ્યાં બરખત, મો દેખત હસિ જાત. ૪
અષ્ટ સિદ્ધિ નવનિધિ મેરે મંદિર, તુમ પ્રતાપ વ્રજઇશજુ;
કહત કલ્યાન મુકુંદ તાત કર, કમલ ધરો મમ શીશ. ૫

પદ ૪૮ મું.

નંદજૂ મેરે મન આનંદ ભયો, સુનિ ગોવર્દ્ધન તેં આયો;
તુમારેં પુત્ર ભયો હો સુનિકેં, અતિ આતુર ઉઠી ધાયો. ૧
બંદીજન ઓર ભિક્ષુક સુનિ સુનિ દેશ દેશતેં આયે;
એક પહલેંહીં આશા લાગી, બહોત દિનનકે છાયે. ૨
તુમ દીને કંચન મનિ મુક્તા, નાના વસન અનૂપ;
મોહિ મિલે મારગમેં માનોં, જાત કહુ કે ભૂપ. ૩
દીજે મોહિ કૃપા કરિ સોઇ, જો હોં આયો માગન;
જસુમતિ સુત અપને પાયન ચલિ, ખેલન આવે આંગન. ૪
કોટિ દેહું તો પર્યો રહુગો, વિનુ દેખે નઈ
નંદરાય સુનિ વિનતી મેરી, તબહિ બીદા ભલેં પાઉ. ૫
તુમ તો પરમ ઉદાર નંદજૂ, જો માગ્યો સો દીનોં;
એસો ઓર કોન ત્રિભુવનમેં, તુમ સરકો કો દીનોં. ૬
મદન મોહન મૈયા કહિ બોલે, યહ સુનિ કે ઘર જાઉં;
હોં તોં તુમ્હારે ઘરકો ઢાઢી, સુરદાસ મેરો નાઉ. ૭

રાગ કાફી. પદ ૪૯ મું.

હું વ્રજરાજકી ઢાઢિન વ્રજમેં આઇ હો.
સુનિ જાયો જસુમતિ પૂત, સુધામતે ધાઇ હો. ૧
ઢાઢિન રૂપ અનૂપ સબે મન ભાઇ હો,
માનોં ઉર્વશી ઇંદ્ર અખાડે તે આપ પઠાઇ હો. ૨

લઇ ભીતર ભવન બુલાઇ જહા નંદરાની હે,
શીશ નવાઇ અશીશ દે વંશ વખાની હે. ૩
તાલ પખાવજ આવજ, બાજત બાસુરી;
નિર્તત થેઇ થેઇ સો ગાવત ગાંસુરી. ૪
નદકે આગન માનોં નિર્તત મોહની;
રીઝિ રહી નદરાની સબે વિધિ સોહની. ૫
દીની નઇ નકવેસરિ બેંદી જરાયકી;
દીની કચન જેહરિ પંકજ પાયકી. ૬
ઢાઢિન દેત અશીષ જીયો તેરો લાડિલો,
ગુન ગાય ચત્રભુજદાસ સર્વ સુખ ચાડિલો. ૭

રાગ મારૂ. પદ ૫૦ મું.

કૃષ્ણ જન્મ સુનિ અપને પતિસો, હસિ ઢાઢિન યોં બોલીજૂ:
જાઉ જાઉ તુમ નંદનૃપતિકેં, દાન કોઠરી ખોલીજુ. ૧
તુમકોં મિલેગો વાગો બીડા, ઔર દક્ષના ભરિ ઝોરી;
હમકો લૈયો નખ શિખ, ગહનોં જેહરિ સહિત એક જોરી. ૨
લૈયો કથ જુગતિસો લૈયો, હમ ચઢિવેકો ડોલી;
છોટીસી ભેસિ સુવન સીગનકી, ટહલ કરનકોં ગોલી. ૩
સાજ સહિત એક ઘુડિલા લૈયો, ગૈયા દૂધ અતોલી;
સુંદર સો એક હસ્તી લૈયો, હસ્તિન સંગ અમોલી. ૪
સિજ્યા સહિત એક ઢુલિયા લૈયો, ઔર પાનનકી ઢોલી;
બીરી કરી કરી મોહિ ખવાવે, લૈયો સંગ તંબોલી. ૫
જન્મ જન્મ કાહી નહીં જાચોં, ફિરિ નહીં મોડાં ઝોલી;
નંદદાસ નંદરાયકો ઢાઢિ, ભયો અજાચિક ઢોલી. ૬

શ્રી જન્માષ્ટમીનાં ધોળ.

ધોળ ૫૨ મું.

આનંદ સાગર ઉલટયો રે લોલ,
શ્રી વસુદેવ દેવકીને દ્વાર જો,
આઠમ ભાદરવા વદી રે લોલ,
રોહિણી નક્ષત્ર બુધવાર જો,
પ્રકટયા શ્રીકૃષ્ણ મન ભાવતારે લોલ. ટેક. ૧
પીળા પીતાબર પેહેરીયાંરે લોલ,
ઓઢયા ઉપરણા સાર જો;
મસ્તકે મુકુટ બીરાજતારે લોલ,
કુંડલ ઝલકે છે કાન જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૨
ભાલ તિલક મૃગ મદ તણુંરે લોલ,
ખીટલીયાળા કેશ જો;
ચારે ભૂજાએ આયુધ ધર્યાંરે લોલ,
શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૩
નાકે નકવેસર શોભીતાંરે લોલ,
ચુની છે લાલ ગુલાલ જો;
અધર ઉપર મોતી ઢળકતાંરે લોલ,
હડપચીએ હીરલાની કાંતિ જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૪
બાહે બાજુ બંધ બેરખારે લોલ,
પોહોંચી છે રત્ન જડાવ જો;
હાથે હાથફૂલ સોહે મુદ્રિકારે લોલ,
ઉર ગજ મોતીના હાર જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૫

કહેડે સોહે કટી મેખળારે લોલ,
ચરણે ઝાંઝરનો ઝમકારજો,
એવા પ્રભુજીને નિખતારે લોલ,
દુ:ખ ગયા સર્વે દૂરજો. પ્રકટકા શ્રી કૃષ્ણ. ૬

વસુદેવ દેવકીજી હરખીયારે લોલ,
નિરખ્યાં શ્રીમુખ સ્વરૂપંજો;
એવા પ્રભુને કયાં રાખશુંરે લોલ,
કોપ્યો છે કંસરાય ભૂપજો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૭

ત્યારે બાળક એમ બોલીયારે લોલ,
સાંભળો અમારી વાતજો;
નંદ તણા દરબારમાં રે લોલ,
મેલી આવો મુજને તાત જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૮

કન્યા લઇને વહેલા આવજોરે લોલ,
સરશે તમારાં કાજ જો;
તે તમે કંસને દેખાડજોરે લોલ,
મોડશે એના માન જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૯

એમ કહીને માયા ફેરવીરે લોલ,
ધર્યું છે બાળ સ્વરૂપ જો;
વિસ્મય થયા વસુદેવ દેવકીરે લોલ,
સ્વપ્નું થયુ કે સત્ય જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૦

ભાગી ભુંગળ ખોલ્યાં બારણાંરે લોલ,
સુતા છે સહુ દરવાન જો;
મસ્તક ધરી હરિને નિસર્યારે લોલ.

લીધી શ્રી ગોકુલની વાટ જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૧
ઝરમર વરસે છે મેહુલા રે લોલ,
ચહુંદિશ ચમકે છે વીજ જો;
આગળ સિંધ ધડુકતા રે લોલ,
શેષનાગે કીધી છે છાય જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૨
શ્રીજમુનાજી વહે છે ભરપૂરમા રે લોલ,
ઉઠે છે લહેર તોરંગ જો;
ચરણ કમલ હરિના પરસશુ રે લોલ,
નીચાં થયાં છે નીર જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૩
દીધો માર્ગ ચાલ્યા ઉતરી રે લોલ,
પહોચ્યા શ્રી નંદ દરબાર જો;
સુતા દીઠા સહુ સાથને રે લોલ,
મનમાં કીધો છે વિચાર જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૪
શ્રી જસોદાજીની ગોદમાં રે લોલ,
પોઢાડયા શ્રી ગિરિધર લાલ જો,
કન્યા લેઇ પાછા વળ્યા રે લોલ,
જોજો પ્રભુજીના ખ્યાલ જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૫
જાગ્યાં જસોદાજી તે સમે રે લોલ,
નિરખ્યા શ્રી સુંદર શ્યામ જો;
નંદ અતિ ઘણું હરખીયા રે લોલ,
આપ્યાં છે રત્ન કેરાં દાન જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૬
ઘેર ઘેર તોરણ બાંધિયા રે લોલ,
માનિની મંગલ ગાય જો;

સહુ વ્રજ ઉમંગ્યો પ્રેમશું રે લોલ,
આનંદ ઉત્સવ થાય જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૭
હલધર દહી ઘૃત દૂધની રે લોલ,
મચી છે તહાં કાંઇ કીચ જો;
તાળી પાડે ને ફરે ફુંદડી રે લોલ
નાચે છે સહુ નર નાર જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૮
બ્રહ્મા મહાદેવ મુની દેવતા રે લોલ,
બોલે છે જય જયકાર જો;
દેવના તે દુંદભી વાગીયા રે લોલ,
વરખે છે કુસુમ અપાર જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૧૯
એ સુખ શોભા શી કહું રે લોલ,
કહેતાં ન આવે પાર જો:
શ્રીવલ્લભચરણ પ્રતાપશું રે લોલ,
હરિદાસ જાય બલિહાર જો. પ્રકટયા શ્રી કૃષ્ણ. ૨૦

ધોળ પરમું.

વ્રજની શોભા હું શી કહું, નંદ ઘેર આનંદ ઉપન્યો:
પ્રકટયા શ્રીગિરિધરલાલ (૨) ટેક. વ્રજની. ૧
નોબત વાગેરે નવરંગી, સોહે રાજદ્વાર;
ટોડલે તોરણ બાંધીયાં, ઝુમખ ઝલકે છે ગોખ. વ્રજની. ૨
દીપક જોતી જળહળે, પુરી મેલ્યા છે ગોખ;
ઉત્સાહે ભર્યાં આંગણાં, ઉપમા હરિને હાથ. વ્રજની. ૩
બાવનચંદન ઘોરિ ઘોરિ, પુર્યાં મોતીના ચોક;
તાનું સરખુ ગોકળીયું, આવા રૂડાં નંદજીનાં રાજ. વ્રજની. ૪

કહેતી નગરીમાં નીસર્યાં, સાથે હલધર વીર;
વહેતી નગરીમાં નીસરી, સૌને સરખો શ્રૃંગાર. વ્રજની. ૫
ગિરિધર ગાયો ચરાવતા, સુંદર જમુનાને તીર;
માધવદાસની વિનતિ, આપો વ્રજમાં રે વાસ. વ્રજની. ૬

ઘોળ ૫૩ મું.

આજ આનંદ નંદજીને દ્વારરે, વ્રજમા થઇ છે લીલા લહેરરે. ૧
ગોપી અતિરે ઉલટ ભરી આવેરે, થાળ મોતીનો ભરી લાવેરે. ૨
વહાલાને વિવેકે વધાવેરે, વહાલા ત્રિભુવનનાથ કહેવાયરે. ૩
વહાલો હરતનાં ધાવણુ ધાવેરે, વહાલો ગોપીઓને લાડ લડાવેરે. ૪
એવાં હેત ગોપીપર કીધાંરે, દધિ માખણુ ચોરીને પીધાંરે. ૫
વહાલા મથુરામાં શું મીઠું રે, એવું કુબજામા શું દિઠું રે ૬
વહાલો કુબજાની સંગે મોહ્યારે, વહાલો ગોપીઓની સાથે સોહ્યારે. ૭
ગોકુળ આવોને વ્રજના વહાલારે, તમે નંદ જસોદાના લાલારે. ૮
ગોકુળ આવોને વ્રજના વાસીરે, તમે પ્રાણુ સોપ્યા છે માશીરે. ૯
ગોકુળ આવોને ગિરવરધારીરે, તમારી વાટ જુવે છે વ્રજનારીરે. ૧૦
વહાલા જમુનાંજીને ઘાટેરે, તમે વસ્ત્ર હર્યાં શા માટેરે. ૧૧
વહાલે ગિરિ ગોવર્દ્ધન ધાર્યોરે, એવો મદ ઈંદ્રનો ઉતાર્યોરે. ૧૨
વહાલા વૃંદાવનની વાટેરે, તમે મહી લુટયાં શા માટેરે. ૧૩
વહાલે જમુનાજીને તીરેરે, વહાલે મોરલી વગાડી ધીરે ધીરેરે. ૧૪
ધન્ય ધન્ય જમુનાજીનો આરોરે, મ્હારો સફળ કર્યો જનમારોરે. ૧૫
વૃંદાવન રમીયા રાસરે, પુરી સર્વ ગોપીની આશરે. ૧૬
બલિહારી જાય માધવદાસરે, માગે ચરણુકમળની આશરે. ૧૭

ધોળ ૫૪ મું.

શ્રીગોકુળમા એક નંદનું ધામ, ત્યાં પ્રકટયા શ્રીસુંદીર શ્યામ;
કરવા શેવક જનના કામકે, ધન્ય જશોદા માવડીરે. ૧

અંધારી આઠમ અજવાળી તે રાત્રે પ્રકટયા વનમાળી,
મંગળ ગાય સહુ વૃજની નારી કે. ધન્ય૦ ૨

તરીયા તોરણ બાંધ્યાં છે દ્વારે, સાથીઆ શુભ તણો નહી પાર;
દધી છાટે સહુ નરને નારકે. ધન્ય૦ ૩

દુદભી દેવના વાજંત્ર વાગે, પશુપક્ષી સહુ પાવલે લાગે;
શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ સદા મુખ માગે કે. ધન્ય૦ ૪

સહીયર સહુ મળી વારણે જાય, ઘેરઘેર વાત વધામણી થાય;
શ્રીજસોદાને હઇએ હર્ખ ન માય કે. ધન્ય૦ ૫

સહીઅર સહુ ત્યાં ગાતી આવે, વસ્ત્રઅભુષણ હરખે પેહેરાવે;
મગ્ન થઇ મંદીરમા માહાલે કે. ધન્ય૦ ૬

જાચક જન મળી જશજ ગાય, નંદ બધાઇમાં ન્યાલજ થાય;
એહેવા આપણે મુખે ના કેહેવાય કે. ધન્ય૦ ૭

વ્રજજન ન્યાહાલ થયાં તે કીજે, એમના ભાગ્યનો પાર ના લીજે;
પુષ્ટિમાં ઘાલ્યાં નંદજીને છૈયે કે. ધન્ય૦ ૮

વેદ કહે એતો પૂરણબ્રહ્મ, કોઇ ના જાણે એનો મર્મ;
શાં સુકૃીત કર્યા નંદજીએ ધર્મતો. ધન્ય૦ ૯

દીન પુઠળ દીન હર્ખમાં જાય, શ્રીગોકુળમાં ખેલ બહુ થાય;
શ્રીવલ્લભ વેદ પુરાણે ગાય કે ધન્ય જશોદા માવડીરે. ૧૦

ધોળ ૫૫ મું.

શ્રીકૃષ્ન કમળ મુખ નિર્ખવા, ચાલો શ્રીનંદજીને ઘેરરે;
જસોદાએ શ્રીકૃષ્ણ જન્મીઆ, હરખીઆ નંદજી મેહેરરે. ૧
ચૌદ ભોવન કેરા ભુષણા, નંદસુત શ્રીગોકુળ આવ્યારે;
ફુલી ફરે વ્રજ સુંદરી, ગોપી ગોવાળાને મન ભાવ્યારે. ૨
ગોપીકા સર્વ ટોળે મળી, હરીને વધાવાને જાયરે;
અંતર ઘટ ઉતાવળા, હરીને જોવાની અપેક્ષાયરે. ૩
પુન્ય પવિત્ર પ્રભુજી તણા, ગાય છે નૌતમ ગીતરે;
ગીત ગાયેને સ્વર સોહાયે થયા છે એકાગ્રહ ચિત્તરે. ૪
ભેટ લાવ્યાં બહુ ભામની, ચાંદલો લાલાને કીજેરે;
હર્ખતા નિર્ખતા પ્રિતશું, મોહનને ઉછંગે લીજેરે. ૫
ભીઠભઇ ઘર આંગણે, નંદ જસોદાને મન ભાવ્યારે;
વ્રજભોમીના સુખ શા કહુ, નાથને મોતીડે વધાવ્યારે ૬
માધવદાસના પ્રભુજી, પરીવાર સ્થીર કરી સ્થાપોરે,
દાસ ઉપર દયા કરીને વાસ વ્રજમાહે આપોરે. ૭

ધોળ ૫૬ મું.

ધન્ય આહો અંધારી રાત્રકે, ભાદરવા વદીરે લોલ.
ધન્ય મથુરાં ધન્ય ગોકુળ ગામકે ધન્ય જમુના નદીરે લોલ. ૧
ત્યા પ્રગટયા શ્રીસુદીર શ્યામકે, કમળદળ લોચનારે લોલ;
પુરવા વ્રજજન કેરીં હામકે, ભક્ત દુઃખ મોચનારે લોલ. ૨
પ્રકટયા મથુરામા જદુરાયકે, શ્રીવસુદેવ ગ્રંહેરે લોલ;
નિર્ખે દેવકીજી મુખચંદકે, મન આનંદ લહેરે લોલ. ૩

વિનંતી કરી કહે ધન્ય આજ કે, એવા પ્રભુ નિરખીઆરે લોલ;
આગણે ઉભા શ્રીવસુદેવ કે, અતી ઘણું હરખીયારે લોલ ૪
રત્ન તણા કરવા બહુ જત્ન કે, કહો કયમ કીજીએરે લોલ;
એહેવુ સ્વરૂપ દુર કરી નાથકે, બીજુ વપુ લીજીએરે લોલ. ૫
પ્રભુજીએ કીધુ બાળ સ્વરૂપ કે, કહે છે તાતનેરે લોલ;
મુજને ગોકુળમા જઇ સોપોકે, જસોદા માતનેરે લોલ. ૬
ભાગી ભોગળ ખોલી કમાડ કે, કાળા ગ્રહે તણારે લોલ;
જેહેના કૃષ્ણ સરીખા પુત્ર કે, તેહેને શી મણારે લોલ. ૭
સુતા દ્વારપાલ સર્વ સાથ કે, કર્યું કૌતક હરીરે લોલ;
આગ્ના માગી શ્રીગોકુળ કે, માયા આવતીરે લોલ. ૮
મુસ્તક લીધા શ્રીજદુરાયકે, ચાલ્યા શ્રીગોકુળ ભણીરે લોલ:
વરસે મેઘ ધરી રહ્યો છત્ર કે, શેષ સહસ્ત્ર ફણીરે લોલ. ૯
પધાર્યા નંદતણે દરબાર કે, સૂતા સહુ દીઠડાંરે લોલ;
પોઢાડયા જસોદાજીની શેજ કે, ગીરધર મીઠડારે લોલ. ૧૦
કન્યા લીધી શ્રીવસુદેવ કે આવ્યા મથુરા ફરીરે લોલ;
જસોદા જાગ્યા દીઠા પુત્ર કે, કહે હર્ખે ભરીરે લોલ. ૧૧
તેડો સગાં કુટંબી આજ કે, સહુ વ્રજ સાથનેરે લોલ,
તેડો બેહેન તમારી ચાર કે, નવળદે માતનેરે લોલ. ૧૨
આપો મણી માણુક ભંડાર કે, આભ્રણ જેહનેરે લોલ;
આપો દ્વીજ જનને બહુ દાન કે, ગૌ વચ્છ તેહનેરે લોલ. ૧૩
આગણે નંદ તણી અતી ભીડ કે, આવ્યા વ્રજજન તહીંરે લોલ;
બાંધી કાછ ખેલે નર નાર કે, હરદ ધૃત દુધ દહીંરે લોલ. ૧૪
એવા ઓચ્છવ નિત્ય અખંડ કે, શ્રીવલ્લભ બારણેરે લોલ,

ઉછરંગે હર્ષ તણો નહીં પાર કે, વૈષ્ણવ જાય વારણેરે લોલ. ૧૫
શોભા જોઇ કહે હરીદાસ કે, દરશન નિત્ય આપજોરે લોલ;
તમારી લીલા નિત્ય અપાર કે, હૃદયમાં સ્થાપજોરે લોલ. ૧૬

ધોળ ૫૭ મું.

ધન ધન દહાડોરે આજનો, ધન શ્રીગોકુળ ગામ;
ધન ધન નંદ જસોમતી, પ્રકટયા સુંદર શ્યામ. ધન ધન૦ ૧
શ્રાવણ માસ સોહામણો, નોમી તીથીમરિ નામ;
વ્રજમાં ચાલી વધામણી, ખરચ્યા દશગણા દામ. ધન ધન૦ ૨
વ્રજમાં પ્રેમરસ ઉલટયો, ટાળવા દુનિયાના દોષ;
ઋષીને તેડરે રાયજી, જુગતે જોવાને જોષ. ધન ધન૦ ૩
આનંદ ઓચ્છવ અતી ઘણો, ગોપીઓ ગાયે છે ગીત;
માણેક મોતીને હીરાતણાં, આપ્યાં હેમનાં દાન. ધન ધન૦ ૪
ફુલ્યાં ફુલ્યાંરે સહુ ફરે ફુલ્યાં શ્રીગોપીરે જન;
ફુલ્યાં શ્રીજમુનાં જોઇને, ફુલ્યાં શ્રીવંદ્રારે વન. ધન ધન૦ ૫
સુરીનર સ્વપ્ને દેખે નહીં, શીવજી સરખારે સંત;
બ્રહ્મા નીગમ જાણે નહીં, કોઇએ ન પામેરે અંત. ધન ધન૦ ૬
મોહોટા ભાગ્ય આહીરનાં, શોભા કહી નવ જાય;
પ્રેમે પ્રગટયા શ્રીનાથજી, ગુણ ગાય માધવદાસ. ધન ધન૦ ૭

ધોળ ૫૮ મું.

ચાલો સખી નિર્ખીયે નંદકુમાર, લટકતા આવે હરી દીનદયાળ,
જો જો હરી છેલ છબીલા હરીની ચાલ,
કીયેને ચતુરે ઘડી હરીની ચાખડીરે લોલ. ૧

ખેસણીએ કંઇ ધરેરે મુનીવર ધ્યાન, લોકમાં કાંઇ લખ્યાંરે નાગરવેલ પાન;
ચર્ણુ સકોમળ કંકુ વર્ણુવાન, કારીગરે કોરીને કૂરતી મેહેલી પાંખડીરે લોલ.૨
પાનીયે કંઇ હંસ પોપટને મોર, મુસ્તક ભમરીને ઉપર બોર;
તેની આગળ શોરે અમારો તોલ,
ઝીણી ઝીણી ઘુઘરી શબ્દ કરે ઘણોરે લોલ. ૩
સાંકળીયું કાંઇ ગાંઠીરે સોનાકેરે તાર, હીરા માણેક ગુથ્યા હરીના હાર;
ફુલપે ઓછેરા કીધા વાહાલે ભાર,
પીળાને પચરંગી બીરાજે હરીનાં ફુમતાંરે લોલ. ૪
લંગરમા કાંઇ સુર્ય રત્નને ચંદ્ર, હાથે છે હારલોને પહોંચીયે નંગ;
તે તો દેખી માહારૂં મન થાય ઉછરંગ,
આંગળીયોમાં વીંટીને અંગુઠીમાં આરશીરે લોલ. ૫
કાષ્ટના કડકાની કીધી વાહાલે ચાળ, એટલેને શીદ લીએ હમારી સંભાળ;
પોહોળીઆના પુન્ય તણો નહિ પાર,
પેહેરીને પધાર્યા ગોવાળીયાની ઘેરમાંરે લોલ. ૬
એક એકની સાનમાં સમજી જાય, જેહેને જેવા ભાવ હોય તેવા ગુણ ગાય;
પ્રથમ નીરખું ને પછી લાગું પાય,
શ્રીવલ્લભ કુળને નાથે તે સહુને લીધા લેહેરમાંરે લોલ. ૭

ધોળ ૫૯ મું.

આપણે જઇએરે શ્રીગોકુલગામ સાહેલીરે, શ્રીજીને નિરખીએ.
જીરે જુવતીનાં જુથ ટોળે મળ્યાં,
ગોપીએ સજીયારે નવસત શ્રૃંગાર. સાહેલીરે. ૧
ગોપી વેગે તે ચાલો ઉતાવળાં,
જઇ જોઇએરે અનૂપમ નાથ; સાહેલીરે. ૨

ગોપીએ કંચન થાળ કરે ગ્રહ્યા,
માંહી ભરિયાંરે મુક્તાફળ સાર. સાહેલીરે. ૩
મ્હારૂં મનરે મથુરાં ચિત્ત શ્રીગોકુલમાં,
મ્હારો જીવડોરે રહ્યો શ્રીજીની પાસ. સાહેલીરે. ૪
ગોપી ચરણુ કમળ રજ લેઇ રહ્યાં,
વહાલો આપેરે અભયપદ દાન. સાહેલીરે. ૫
ત્યાંહા તો સાત મંદિર સોહામણાં,
ગોપી આવ્યાંરે ઠકરાણીને ઘાટ. સાહેલીરે. ૬
મથુરાંમાં તે વાજીંત્ર વાગીયાં,
ગોકુલમાંરે ગડગડીઆ નિશાન. સાહેલીરે. ૭
વારિ જાઉ શ્રીવલ્લભ સુતને વારણે,
બલિહારિરે જાય માધવદાસ. સાહેલીરે. ૮

ધોળ ૬૦ મું.

આજ સખી વ્રજમા તે આનંદ હુવોજી;
આપણા શ્રીનાથજીને જઈ જુવોજી. ૧
જેને કાજે તલસંતા બહુ દહાડીજી:
તે દ્વાર મેલ્યા છે ઉઘાડીજી. ૧
વ્રજત્રિયા વેગે કરો શ્રૃંગારજી;
પહેરોને નૌત્તમ મોતીના હારજી. ૩
આવે છે વ્રજ સુંદરીનો વહાલોજી;
તેને તે નયણાં ભરિ નિહાળોજી. ૪
માનુનિ હળીમળી મંગળ ગાયજી;
માધવદાસ બલીહારી જાયજી. ૫

પદ ૬૧ મું.

શ્રીગોકુળીયુ મૂકીને કંઇ જઇએ નહિ,
વસો વસીએ ચરણ કમળની છાયજો;
શ્રીજમુનાજીનાં સુદર તટ રળીયામણાં,
ત્યા માહરા વહાલાજીનાં પરમ રમણ સુખધામ જો.શ્રીગો. ૧
જસોદા ઘાટે આનંદ સાગર ઉલટયો,
સુખ સાગરમા ઝીલે ભકત સમાજ જો;
શ્રી ઠકરાણી ઘાટે બેઠક સુંદર શોભતી,
સદા બીરાજે શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર જો. શ્રીગો. ૨
શ્રીગોકુળીયાની વૃક્ષ લતા સહુ નમી રહી,
ચર્ણ સ્પર્શવા શ્રીગોકુળપતિ મહારાજ જો;
ગિરિ ગોવર્દ્ધન રત્ન ખચિત સોહે ઘણું,
આદ્ય વૃંદાવન નિત્ય રમણના ઠોર જો. શ્રીગો. ૩
આનદ મગળ મહારસ સીધુ ઉલટયો,
કુંજ કુંજ પ્રતિ ખેલે શ્રીનદકુમાર જો;
જે નયણે શ્રીગોકુળીયુ નિરખ્યુ સહી,
તે નૈણાના ભાગ્ય તણો નહી પાર જો શ્રીગો. ૪
શ્રીવલ્લભ ઘાટે પ્રીતમજી બેસે ઘણું,
કુંજગલીમા ભીડ તણો નહી પાર જો;
રંગીલી ગલી શ્રીગોકુળપતિ મંદિર જતાં,
પ્રીતમજી ત્યા વળી લેછે દાન જો. શ્રીગો.
જગમોહનમાં બેઠક સુંદર શોભીતી,
મનોરથ પુરે શ્રીગોકુળનો નાથ જો;

રમણુ રેતીમાં રાસ મંડળ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ કૃતાર્થ થાય જો. શ્રીગો. ૬
ભેટ પહેરામણી ભાવ સહીત ત્યાહાં સહુ કરે,
તેને વહાલો આપે વ્રજમાં વાસ જો;
ઘહેરાં જળ અતિ દીસે સુંદર શોભીતા,
એવી રીતે કહે છે શ્રીવલ્લભનો દાસ જો. શ્રીગો. ૭
બેર બેર શ્રીજમુનાજીને વિનતિ કરૂ,
નિત્ય પ્રીતિ રાખો ચરણુ કમળની છાય જો;
નિજ ભક્તનકી નિજ દાસી હું નમતણી,
કીકરી કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજો. શ્રીગો. ૮

ઘોળ ૬૨ મું.

શ્રીગોકુળ સાસરીએ જાવુ, મોહનવરનું આવ્યું છે આણુ;
લખ્યું શ્રીહસ્ત તણું ભાવ્યુ. શ્રીગોકુળ. ૧
જાવું છે લટકે ને મટકે, મોહનવર જોઇ જોઇ મન અટકે;
પાયે નેપુરીયાં ઠમકે. શ્રીગોકુળ. ૨
આભ્રણુ પહેર્યા છે અંગે, સખીજન શોભે છે સંગે;
મોહનવર જોઇ જોઇ મન રંગે. શ્રીગોકુળ. ૩
વાટડલી તો જોવે છે વહાલો, સખી વેગે વહેલેરાં ચાલો;
નૈણાં ભરી પ્રીતમવર નિહાળો. શ્રીગોકુળ. ૪
સાસરીયું મને વહાલેરૂં લાગે, ત્યાંહાં મારી કામવાસના ભાગે;
મોહનવર જોઇ જોઇ રઢ લાગે. શ્રીગોકુળ. ૫
સખી મારે આ અવસર રૂડો, અવિચલ અખંડ પહેર્યો ચુડો;
માહારે શ્રીગોકુળપતિ વર રૂડો. શ્રીગોકુળ. ૬

અદ્‌ભૂત લહેર તોરંગે ભારી, શ્રીયમુના જળ ભરવી છે ઝારી;
મોહન પર વારંવાર વારી. શ્રીગોકુળ. ૭
શ્રીવલ્લભ નામ સદા રટવું, નિત્ય સુજાતિમાં રહેવું;
સેવા શ્રી ચર્ણકમળ સેવું. શ્રીગોકુળ. ૮

ધોળ ૬૩ મું.

શ્રીગોકુળ ગામ સોહામણું, રૂડાં જમુનાનાં નીર;
શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતા, જોયા હળધર વીર, શ્રીગો. ૧
મોર મુગટ મુસ્તક ધર્યા, બાંધી કસુંબલ પાઘ;
શિશ ફુલે શોભા ઘણી, વેણી વાસુકી નાગ. શ્રીગો. ૨
લર લટકન શીરપેચ છે, કુંડલ ઝળકે છે કાન;
વાંકા તે નયણાં સોહામણાંરે, ભૃકુટી કામનાં બાણ. શ્રીગો. ૩
અલક તિલક અલકાવલી, ઘુઘરવાળા છે કેસ;
નંદ જસોદાના લાડીલા, વહાલો નટવર ભેખ. શ્રીગો. ૪
નકવેસર મુક્તામણિ માંહિ નંગ જડયાં લાલ;
હડપચીએ હીરલો ઝગમગે, અધરબીંબ રસાલ. શ્રીગો. ૫
બાંહે બાજુબંધ બેરખા, ફુમક લટકે છે સાર;
કડાં પોહોંચીને હાથ સાંકળાં, ઉરગજ મોતીના હાર. શ્રીગો, ૬
કટીમેખલા કટી કાછની, સોહે લાલ ઇજાર;
ચરણે વાગે ઘુઘરા, વાગે ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રીગો. ૭
કર લકુટી મોરલી ધરી, ઉભા જમુનાને તીર;
સંગે તે સરખા ગોવાળીયા, રાખી રોકી વજનાર. શ્રીગો. ૮
ટોળે મળી સૌ સુંદરી, મહી વેચવાને જાય;
મારગડો રોકી રહ્યા, રૂડા જાદવરાય. શ્રીગો. ૯

મટુકી ફોડીને મહી ઢોળીયા, તોડયો નવસર હાર;
રૂડી મારી નવરંગ ચુંદડી, કરીયે કયા જઇ પોકાર. શ્રીગો. ૧૦

છેડલો છોડો છેલ કહાનજી. ઘેર થાય છે અવાર;
ઘેર સાસુજી ખીજશે, ગાળ દેશે ભરથાર શ્રીગો. ૧૧

સર્વ સખા વિનંતિ કરે, લાગે હરિને પાય
તમે જીત્યાને હમે હારીયા, દાસ દેખી ગુણ ગાય. શ્રીગો. ૧૨

ધોળ ૬૪ મું.

ધન્ય આજની ઘડી રળીયામણી,
હારે મારો વહાલોજી પધાર્યાની વધામણી હોજીરે ૧
હારે હુ તો કંદલીના સ્થંભ રોપાવતી,
હારે મારા વહાલાજીના મંડપ રચાવતી હોજીરે ૨
હારે પુરે પુરે સોહાગણ સાથીયો,
હારે જેમ મલપતો આવે હરિ હાથીયો હોજીરે. ૩
હુ તો મોતીડાના ચોક પુરાવતી,
હારે મારા વહાલાજીની આરતિ ઉતારતી હોજીરે. ૪
હારે હુંતો ફુલડાના કોટ ચણાવતી.
હારે માહરા વહાલાજીની સેજ બીછાવતી હોજીરે. ૫
હારે હુ તો જાઉ શ્રીવલ્લભકુળને વારણે;
હાંરે મહેતા નરસઇઆનો સ્વામી ઉભો બારણે હોજીરે. ૬

ધોળ ૬૫ મું.

અતિરે આનંદ ભયો આંવા મારે અંગ, શ્યામ સુંદર વર બેઠા છો સંગ. ૧
મુખડાં જોયા વિના પાણી નવ પીઉરે, રસિક સુંદર વર જોઇ જોઇ જીવુરે.૨

રસિક સુંદર વર શી રઢ લાગી, જન્મો જન્મ મારી ભાવઠ ભાંગી. ૩
સગપણ તો શ્યામળીઆનુ સાચું, બાકી સર્વે દીસે છે કાચું. ૪
મુજને ન વારો અમારીરે માડી, દર્શન કરવા જઇશુ દહાડી. ૫
કહેશે તેને કહેવારે દઇશુ, આપણે સર્વે સાભળી રહીશુ. ૬
નંદના કુંવર તમે ન કરો વડાઇરે, મોટા થયા મારૂ માંખણુ ખાઇરે. ૭
નંદના કુંવર તમે બહુ રંગ રસીયા, અમારે કારણ વહાલો વ્રજમા વસીયા. ૮
અતિરે આનંદ ભર્યા નંદઘેર જઇશું, દર્શન કરીને સુખીયા થઇશું. ૯
ઘણારે દિવસના વાયદારે વળીયા, વલ્લભ પ્રભુ શ્રીગોવર્દ્ધન મળીયા. ૧૦

ધોળ ૬૬ મું.

બાઇ ઘેલી મને કીધી શ્રીનંદજીના નંદે,
નાંખી મને સ્નેહ તણા રસ કંદે. બાઇ ઘેલી. ટેક. ૧

સાહેલી હુ તો શ્રી જમુનાજી ગઇ હતી પાણી,
ત્યા તો દીઠા નંદકુવરને લોભાણી;
એ તો મારા અંતરની વાત ગયા જાણી. બાઇ ઘેલી. ૨

વહાલે મારે વાંકી નજર વડે જોયુ,
સાહેલી મારૂ ત્યારથી અધિક મન મોહ્યુ;
કાળજું મારૂ કુટીલ કટાક્ષ પરોયુ બાઇ ઘેલી. ૩

વાલાજીની વશીકરણ ભરેલી મીઠી વાણી,
સુણી હું તો મુલ વિનાની વેચાણી;
જાણે પ્રીત પીડા ન જાયે વખાણી. બાઇ ઘેલી ૪

વાલાજીની અલબેલી આંખ અણીઆળી,
રૂપ રસ રંગની ભરેલી રતનાળી;

ભુશકીની ભરેલી ભૃકુટી વાંકી ભાળી. બાઇ ઘેલી. ૫

મોહનજીનું મુખડું મદન મોહકારી,
અંગો અંગ માધુરી મનોહર ભારી;
મંદ મંદ મધુરૂ હસીને મને મારી. બાઇ ઘેલી. ૬

નટવર નખશીખ કામણુ ભર્યાં છે,
આવડા રૂપાળા કોણે ઘડયા છે;
મેં તો મારા મન થકી તમને વર્યા છે. બાઇ ઘેલી. ૭

મોહનજીની મોરલીમાં મોહની ભરી છે,
તેણે મને ઘણી વ્રહે વ્યાકુલ કરી છે;
સાહેલી મારી સુદ્ધ બુદ્ધ એણે હરી છે. બાઇ ઘેલી. ૮

કાળજાનું દરદ નથી કોઇને કહેવાતું,
લાગી લાય રોમ રોમ નથીરે સહેવાતુ;
કર કશો ઉપાય સખી નથીરે રહેવાતુ. બાઇ ઘેલી. ૯

તાલાવેલી લાગી હવે તરફડી મરાશે,
કેમએ કરી મેળવ મોહન સુખ થાશે;
લાજ ના લગાડ સખી જીવ મારો જાશે. બાઇ ઘેલી. ૧૦

વ્રહે અગ્નીમાં બળે છે સમજી સાહેલી,
ખાન પાન ભાન કશુ લાજ સૌ મેલી;
રખે એની થાયે અવસ્થા ઘેલી. બાઇ ઘેલી. ૧૧

એવામા દયાના પ્રીતમજી પધાર્યા,
અક ભરી કુંજ સદનમાં સીધાર્યા;
વ્રહે અગ્નીના તાપ સર્વે નીવાર્યા. બાઇ ઘેલી. ૧૨

પદ ૬૭ મું.

નંદ નંદન રસીલા વર લાડીલારે, વ્રજ વનિતાના પ્રાણઆધાર,
મૂકો મારગ જાવા દ્યો કહું છું ક્યારનીરે. ટેક૦

અમને વાર ઘણેરી થાય છે વીઠ્ઠલારે, દેખે લોકડીયાં ને જાયે મારી લાજ.
મૂકો મારગ. ૧

સાખી--પાલવ શુ પકડી રહ્યા, માથે મહીનાં માટ;
સાસુડીસંતાપશે, ઘેર જોઇ રહ્યાં હશે વાટ.

ઘેરે નણદલ છે બહુ બોલકારે, મારે પેરે પેરે મોહન કેરાં બાણ. મૂકો. ૨

સાખી--એક બીજાને પુછતાં, કરતાં કોન ઉપાય;
કામણગારે કાનુડે, અધવચ લુટયાં આજ.

આવાં દાણ લીધાં નથી કાઇ સાંભળ્યાંરે, આવી નવલી રીતો ન હોય. ૩

સાખી--રકઝક ત્યા બહુ થઇ પડી, ગોપીને ગોવાળ;
મટુકી ફોડી કા'નુડે, ગોપી થયાં નીહાલ.

દધી દૂધ પ્રભુ સરવે આરોગીયારે, ગોપી ગયાં છે જશોદાજીને દ્વાર. ૪

સાખી--ગોપી નંદ ભવન ગયાં, જ્યાં બેઠાં જસોદામાય;
વીતેલી સરવે કહી, વન તણી કથાય.

એવો લાડકવાયો છે તમારો કા'નુડોરે, અમ સરખાં સાંખીને ઘેર જાય. ૫

સાખી--જસોદાએ કહ્યું સાનમા, સમજાવી વ્રજબાલ;
હૃદય ભરાયુ પ્રેમશુ, ગોપી થયાં નીહાલ.

માધવદાસના દાસની વિનતીરે, અમને દેજો શ્રી વ્રજમાં વાસ. મૂકો. ૬

પદ ૬૮ મું.

કૃષ્ણજી કામધેનુ દુઝે અમારે, નિત્ય અમૃત રસ પીજેરે, ટેક.
નિત્ય અમૃત રસ પીજે મારા વા'લા, નિત્ય. કૃષ્ણજી. ૧

ખાણુ ખરચને ચારો ન માગે, એનો દોહનારો દુખીયો ન થાયરે;
અરાણું ના રહે અમારા કુળમાં, વાછરૂ મરી ન જાયરે. કૃષ્ણજી. ૨
જગના જીવન તમે જુગતે જુજવો, દહીં દૂધ ઘૃત ઘણું આપેરે;
વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસિક શિરોમણી, ભવના બંધન કાપેરે. કૃ. ૩

પદ ૬૯ મું.

તેરે બાંકે મુગટ પર લતાકી ઝુક રહી,
છબી ન્યારી ગિરિવર ધારી. ટેક.
મોર મુગટ પીતાંબર સોહે,
કુંડલકી છબી હે ન્યારી. તેરે બાંકે ૧
શ્રી જમુનાકે નીરે તીરે ધેન ચરાવે,
બંસી બજાવે ગાવે રંગ તારી. તેરે બાંકે. ૨
શ્રી વૃંદાવનમેં રાસ રચ્યો હે,
સોળ સહસ્ર બીચ ગિરધારી. તેરે બાંકે. ૩
શ્રી પુરુષોતમ પ્રભુકી છબી નિરખત,
હારે તેરી સામરી સુરત પર જાઉં વારી. તેરે બાંકે. ૪

પદ ૯૦ મું.

મત રોકોરે હો કહાના, મેરે દધી બેચન જાના જાના જાના;
મત રોકોરે કહાના, મત છેડોરે કહાના ટેક.
ગોરીરે ગાગર મેરી, ઉજલો દધી મેરો;
મેરે દધી બેચન જાના જાના જાના, મત રોકોરે. ૧
અમે મહીઆરી રાજા કંસકી કહેવાયે;
તમે દાન માગો શેના શેના શેના. મત રોકોરે. ૨

જઇ પોકારૂ રાજા કંસકે આગે,
તમે દાન માગો શેના શેના શેના. મત રોકોરે. ૩
પુરુષોતમ પ્રભુકી છબી નીરખત,
ચરણ કમળ લપટાના લપટાના. મત રોકોરે. ૪

પદ ૭૧ મુ.

રજ ભર્યારે મારા લાલ લાડીલા, ધેનુ ચારીને ઘેર આવ્યારે ટેક.
માત જસોદા આરતિ ઉતારે, રાઇ લૂણ કરી વારેરે. રજ. ૧
મામો મારી મોક્ષ પમાડયો, પુતનાના પ્રાણજ સોસ્યારે. રજ. ૨
પુરુષોતમ પ્રભુકી છબી નીરખત, તન મન ધનને વારૂરે રજ. ૩

પદ ૭૨ મું.

આજ ગઇતી કાલિંદાને તિરરે, ભરવા પાણીરે:
તિરે ઉભા છે હળધર વિરરે, સારંગ પાણીરે. ૧
શોભે ફુલડાનો તોરો શીશરે, કુસુંબલ ફેંટોરે;
ઉભો ડોલરીયો દિલદાર, રંગીલો ઓઢે રેટોરે. ૨
કર્યાં તિલક કેસરનાં ભાલરે, ફુલડાની માળારે;
વાહાલો ચાલે છે ગજગતિ ચાલરે, દીસે છે રૂપાળારે. ૩
શોભે સર્વે ગોવાળની સાથે, ઉભા અલબેલારે;
જેણે જોયો દયાનો નાથરે, રૂપ રસ રેલોરે. ૪

પદ ૭૩ મું.

હરિ આજ ગઇતી જુમનાંજીને તીરરે, જોયા ગિરધારીરે;
જળ ભરવા ગયાંતાં રાધે પ્યારી, તેનિ સંગે વ્રજનારીરે. ૧
માહારા વાહાલાજીનો નટવર ભેખકે, મોરલી વગાડીરે;

ઘેલા કીધાં છે ગોપીયોનાં મનરે, સાંભળો માહારા માડીરે. ૨
એ'ના માથે રંગીલો ફેંટોકે, ફેંટા વચ્ચે તોરોરે;
ઉપર કલગીમેં શીશ ફુલ રાજે, કે નંદજીનો છો'રોરે. ૩
હાંરે હુંતો લેઇને ગઇતી માથેકે, પાણીડાનો બેઢોરે;
માર મારે છે નેનાં કેરાં બાણુરે, લાગે છે સનેડોરે. ૪
મૂકો મુકો તમે નટવરલાલકે, કાન્હ માહારો કેડોરે;
ભરવા દોને જમુનાજીનાં નીરરે, છોડો માહારો છેડોરે. ૫
તાહારાં ડાહાપણુ હું સરવે જાણુંરે, નંદજીના લાલારે;
તાહારા મુખડાની મીઠી મીઠી વાતોકે, છેલ છોગાળારે. ૬
શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ પ્રાણ આધારરે, મોહી વ્રજ બાળારે;
માહારાં સર્વસ્વ તન મન ધન રે, પ્રાણ થકી વાહાલારે. ૭

પદ ૭૪ મું.

ચાલો સખી નિરખીએ ગિરિધરલાલ, પારણીયામાં ઝુલે શ્રીમદનગોપાળ;
છુટા એ'ના કેશ તે પરમ રસાળ, શામળાંઆના અંગે ઝગુલી રળીયા-
મણીરે લોલ. ૧
પારણીયાં તે સાજે શ્રીનંદજીને દ્વાર, રત્ન જડીત બની ઝુમક ચાર;
મોતીની માળા ટંકાઇ તેણી વાર, શુક પીક મોર રમકડાં તૈયાર;
બેઠી બેઠી લાલને ઝુલાવે, જસોદા માવડીરે લોલ. ૨
માનિનિ હળીમળી મંગળ ગાય, નિરખી કમળ મુખ મન હરખાય;
સુખ આનંદ ઉર ન સમાય, વસ્ત્રાભુષણને મસ્તકપર દામણીરે લોલ. ૩
નંદજી ત્યાં આવ્યા સંગ લેઇ ગ્વાલ. હરદીને દુધ દધિ છિરકે રસાળ.
ગાય ને નાચે છે દેઇ દેઇ તાળ, નદકે આનંદ ભયો જે કન્હૈલાલ;
શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ નિરખી આપે છે વધામણીરે લોલ. ૪

પદ ૭૫ મું.

વારવાર મુખડાં જોતી નંદલાલજીનાં વાર વાર. ટેક.
ગળે ગુંજાના હાર મણી માળા, ચોકી જડાવ છે પોતી. ૧
મુસ્તકપર અલકા વલી રાજે, નાકે છે નિર્મળ મોતી. ૨
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ નંગં મનંગા, પાઘ ઉપરણા ને ધોતી. ૩

ધોળ ૭૬ મું.

જ્યાંહાને રે જોઉં ત્યાં સખી આરે, મા'રા વ્રજના વહાલા. ટેક.
વેદ પુરાણમા લખીયારે. મા'રા વ્રજના. ૧
પહેરો પીતાબર પીળાંરે. મા'રા વ્રજના. ૨
વ્રજવનિતા મન મોહેરે. મા'રા વ્રજના. ૩
પાઘડીના પેચ નિહાળોરે. મા'રા વ્રજના. ૪
દર્પણ લઇ મુખડા નિહાળોરે. મા'રા વ્રજના. ૫
જળ જમુનાની તીરેરે. મા'રા વ્રજના. ૬
મહી લુંટયાં હલધર વિરેરે. મા'રા વ્રજના. ૭
વૃંદાતે વનની વાટેરે. મા'રા વ્રજના. ૮
દાણ માગો છો શેને માટેરે. મા'રા વ્રજના. ૯
તમો તે કયાંથી પધાર્યારે. મા'રા વ્રજના. ૧૦
મારા મારગ વચ્ચે વસીયારે, મા'રા વ્રજના. ૧૧
તમે તો સોળ સહસ્ત્ર નારી વચ્ચે ધસીયારે. મા'રા વ્રજના. ૧૨
તોયે કહેવાયા બ્રહ્મચારીરે. મા'રા વ્રજના. ૧૩
ગોકુલીયે ગૌ ધેનુ ચારીરે. મા'રા વ્રજના. ૧૪
તમે તો ક્યાંના દાણીરે. મા'રા વ્રજના. ૧૫

મારી નવરંગ ચુંદડી તાણીરે. મા'રા વ્રજના. ૧૬
માધવદાસ જાય બલિહારીરે. મા'રા વ્રજના. ૧૭
લીલા અતિ કુંજ બિહારીરે. મા'રા વ્રજના. ૧૮

ધોળ ૭૭ મું.

અમે આવ્યાં તમારે આશરે અલબેલાજી,
હવે શું કરીયે જઈ સાસરે અલબેલાજી. ૧
ફેરા તણું ફળ એ મળ્યુ અલબેલાજી,
મન ગમતું મુજને મળ્યુ અલબેલાજી. ૨
હીરલો લાધ્યો હાથમાં અલબેલાજી,
તમે શોભો સૈયરના સાથમા અલબેલાજી. ૩
તમારૂ શ્યામળું અગ અડશોમા અલબેલાજી,
ગુણવંતીને લાછન લગાડશોમાં અલબેલાજી. ૪
જન જાણશે મારી માવડી અલબેલાજી,
કાન્હા સાથે પ્રીત શી આવડી અલબેલાજી. ૫
અમે કાજળ આખમાં આજશુ અલબેલાજી,
તમો નૈણાની ચોટો નાખોમાં અલબેલાજી. ૬
હુંતો દાન નહિ આપુ દોકડો અલબેલાજી,
અમે જવાબ આપીશુ રોકડો અલબેલાજી. ૭
હું બીવરાવી બીહતી નથી અલબેલાજી,
હુ ઓશીયાળી કોઇની નથી અલબેલાજી. ૮
હું ઓશીયાળી પ્રભુ તમ તણી અલબેલાજી,
શ્રી વલ્લભના સ્વામિ છો ધણી અલબેલાજી. ૯

રાગ લાવણી. ધોળ ૭૮ મુ.

વૃજ મંડલમેં શ્રીદાઊજી બિરાજે, કરે વ્રજકી રખવારીરે (૨) ટેક૦
કરે રખવારી, મહિમા ભારી, સગ રેવતી પ્યારીજી; દેખો સંગ.
લટપટી પાઘ કેસરીયા વાગા, ચંદન તીલકખોર લગીજી; દેખો ચદન.૧
મોર મુગટ પીતાબર સોહીએ, હીરા પટકા રતન જડયો; દેખો હીરા,
કાનન કુંડલ ગલેમેં માળા, હીરા ચીબુક રત્નજડીજી; દેખો હીરા. ૨
પાયન ઝાંઝર, હાથન કડુલા, પુદની હીરા રત્ન જડીજી; દેખો પુદની
વૈષ્ણવ આવે દર્શન પાવે, ભીર ભઇ અતિભારીજી; દેખો ભીર. ૩
હાડા કરાવે છત્ર ધરાવે બોલે જે જેકારીજી; દેખો બોલે. ૪
માખનમીશ્રી ભોગ લગાવે, ભાગ પીવે અતી ભારીજી; દેખો ભાંગ. ૪
પુરશોતમ પ્રભુકી છબી નીરખત, ચરણ કમળ અનુરાગીજી;
દેખો ચરણ. ૫

ધોળ ૭૯ મુ.

સખી સોહામણું નંદનુ આંગણુંરે, પ્રગટયા પુરણ બ્રહ્મ. ૧
ખેલે બાલ ચરિત્ર બાલમારે, તેનો કોઇ ન જાણે મર્મ ૨
નચાવે નદરાણી આનદમારે, કાંઇ તાનમાં તાળીલે. ૩
નાચે નાથ વ્રજનારનેરે, કાંઇ થનક થનક થેઇ થેઇ. ૪
વાગે વાજાં વિધવિધનારે. કાંઇ ધમકે ઘુઘર માલ. ૫
પહેરી લે'રમા આછા આંગલાંરે; કાંઇ નાચતી દોડી તેમ. ૬
ગડેપડે ખાય ગોટીકલારે, આનંદમાં ઊભા થાય. ૭
તેનો ભેદ ન જાણે વેદમારે, વા'લો માગી માખણ ખાય. ૮
લીલા લાડકડાની જોઇનેરે, કાંઇ મોહીને રહ્યુ મન. ૯
વલ્લભના સ્વામી રસીયારે, કાંઇ વસીયા મા'રે મન. ૧૦

ધોળ ૯૦ મું.

સખી સોહામણું નંદનુ આંગણુંરે, કાંઇ મળ્યો ગોપીનો સાથ
ઉભી લેછે ઓવારીગણુંરે, કાંઇ નીત્ય નેમ છે મંન;
વારો વારો માતાજી કા'નનેરે, આતો બહુ કરે ભંજવાડ.
મેલે માંકડલાંની મંડળીરે, કાંઇ ગિરધારી ગોપાલ;
મોટા હોય તો તેને વારીએરે, આતો થઇને છુટે બાળ.
જતન કરીને જાળવજોરે, એને રાખજો ઘેરને ઘેર;
હવે રાખશે નહિ કોઇ સુંદરીરે, એની કરશું રૂડી પેર.
અટકચાળો શો એવડોરે, એને દેખીને શું થાય;
વલ્લભના સ્વામી રશીયારે, કાંઇ વસીયા ગોકુળ ગામ.

પ્રકરણ ૬ ઠું.

શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીની વધાઇ તથા ધોળ.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ લું.

આજ જગતી પર જય જયકાર.
પ્રકટ ભયે શ્રી વલ્લભ પુરુષોતમ, વદન અગ્નિ અવતાર. ૧
ધન્ય દિન માધવ માસ એકાદશી, કૃષ્ણપક્ષ રવિવાર;
શ્રીમુખ વાક્ય કલેવર સુંદર, ધર્યો જગમોહન માર. ૨
શ્રી ભાગવત આત્મ અંગ જીનકે, પ્રકટ કરણ વિસ્તાર;
દુંદુભી દેવ બજાવત ગાવત, સુર વધુ મંગલ ચાર. ૩
પુષ્ટિ પ્રકાશ કરેંગે ભૂપર, જનહિત જગ અવતાર;
આનંદ ઉમગ્યો લોક તિહુંપુર, જન ગિરિધર બલહાર. ૪

પદ ૨ જું.

પ્રકટે કૃષ્ણાનન દ્વિજરૂપ,
માધવ માસ કૃષ્ણ એકાદશી, આયે અગ્નિ સ્વરૂપ. ૧
દૈવી જીવ ઉદ્ધારણ કારણ, આનંદમય રસરૂપ;
વલ્લભ પ્રભુ ગિરિધર પ્રભુ દોઉ, તેઇ એઇ એક સ્વરૂપ. ૨

પદ ૩ જું.

સુનોરી આજ નવલ બધાયો હે.
શ્રી લક્ષ્મણ ગૃહ પ્રકટ ભયે હેં, શ્રી વલ્લભ મન ભાયો હેં. ૧

બાજત આવજ ઢોલક મહુવર, ધન જ્યો ઢોલ બજાયો હે;
કોકિલ કંઠ નવલ વનિતા, મિલ મંગલ ગાયો હે. ૨
હરદિ તેલ સુગંધ સુવાસિત, લાલન ઉબટ ન્હવાયો હે.
નખ શિખલો આભૂષણ ભૂષિત, પિતાંબર પહરાયો હે. ૩
અસન વસન કંચન મણિ માણીક, ઘર ઘર યાચક પાયો હે;
શ્રી વિઠ્ઠલ ગિરિધરન કૃપાનિધિ, પલનામાજ ઝુલાયો હે. ૪

રાગ બિલાવલ. પદ ૪ થું.

શ્રી લક્ષ્મણ ગૃહ આઇ નવનિધિ ટેક.
પ્રકટે જાન પુરેન પુરુષોતમ, દ્વાર બુહારત ફિરત અષ્ટ સિદ્ધિ. ૧
બજત નિશાન ભેર સહેનાઇ, દેખિયત તહાંઇ સકલ રિદ્ધિ;
સગુણદાસ પ્રભુ જન્મ શ્રવણ સુન, દેખન કારણ આયે હર વિધિ. ૨

પદ ૫ મું.

આયે દેવ વિમાનન ચઢ ચઢ. ટેક.
મહા મહોત્સવ દરશ કરનકો, એક એકતે આગેં બઢ બઢ. ૧
બિન ગિરધર ઇન સમ કોઉ નાહી, કહો કોઉ વાતેં કછુ ગઢ ગઢ,
સગુણદાસ પ્રભુ જન્મ શ્રવણ સુન, દેત અશીષ મુનિ સંત્રન પઢ પઢ.૨

રાગ આશાવરી પદ ૬ ઠું.

માધવમાસ એકાદશી શુભ દિન, શ્રીલક્ષ્મણ કુલ આયે હો,
નંદ નંદન જાસોં કહિયત સો, દ્વિજવર રૂપ કહાયે હો. ૧
બાલક લીલા વ્રજમેં કીની, સોઇ આય ફિર કીને હો;
યશુમતિ જો સુખ પાવત, સોઇ ઇલમાકો દીને હો. ૨
બકી વિદારણ તબહી કીનો, અબે અવિદ્યા ગમાયે હો;
શકટ વિભંજન વ્રજમેં કીને, અબ સંસાર નસાયેહો. ૩

તૃણાવર્તકો મારે તબહી, અબ જન ભ્રમ મિટાયેહો:
નામકરણ તબ દ્વિજવર દીનો, અબે અભયપદ પાયો હો. ૪
ચોરી કરી મન હર્યોજુ તબહી. અબ અનન્ય જન કીને હો;
તબ કુબેરસુતકો ગતિ દીની, અબ વિષયિનકો ગતિ દીને હો. ૫
તબ ધેનુક ગર્દભહી માર્યો, અબ માયાવાદ નિવાર્યો હે:
તબ કાલિવિષધર વશ કીનો, અબ દુર્બુદ્ધિ પ્રહાર્યો હો. ૬
સખાસંગ વ્રજ ફેરે વનમેં, અબ ભવદુ ખ જો ટાર્યો હો:
પૃથ્વી પરિક્રમા અબ કરિ પ્રભુ, સબ અનર્થકો માર્યો હો. ૭
તબ દાવાનલ દુ ખ હરે અબ, ભવકે તાપ નસાયે હો;
તબ પ્રલબ હત કિયો દુષ્ટમતિ, અબ સબ કપટ મિટાયે હો. ૮
વેણુનાદકર તબ વશ કીને, અબ ભાગવત વિચારે હો;
તબ વ્રજભક્તનકો ફલ દીનો, અબ અન્યાશ્રયતેં ટારે હો. ૯
દ્વિજ પત્નીકો લિયો તબહી અબ, અબ નિજજનકો સુખ દીયોહો.
ગોવર્દ્ધન તબહી કર ધાર્યો અબ, જગત ઉદ્ધારણ કીયો હો. ૧૦
રાસ રસિક સુખ ગોપીનકો તબે, બહુ વિધકર સુખ દીનોહો.
ભજનાનંદ બનાયકે અબ, શ્રુતિ સ્મૃતિ દઢ કીનો હો ૧૧
યહ વિધ ક્રીડા કરી મહાપ્રભુ, સબજન શુભપદ પાયો હો;
શ્રીવલ્લભ પદરજ મહિમાતે, જનગોવિંદ યશ ગાયો હો. ૧૨

રાગ જેતશ્રી પદ ૭ મું.

પ્રગટ્યા એમા શ્રીવલ્લભદેવ.
શ્રીલક્ષ્મણભટ ગૃહ હેં વધાઇયા, મંગલ સુહેલરા. ૧
ગાવે એમા ગીત રસાલ, સબે સુહાગિનિ આઇયાં ૨

બ્રાહ્મણ એમા વેદ પઢાય, દેત અશીષ સુહાઇયા. ૩
મોતિન એમા ચોક પુરાય, વદનવાર બંધાઇયા. ૪
ઘર ઘર એમા મંગલચાર, ધ્વજા કલશ ફેહેરાઇયા. ૫
દેવન એમા દુંદુભી બજાય, પોહોપ અંજુલી બરખાઇયા. ૬
દીને એમા બહુ વિધ દાન, નરનારી પેહેરાઇયાં. ૭
ધન્ય ધન્ય એમા એલમાગાર, આશા સબે પુજાઇયા. ૮
સબદીન એમા સુખ સંપત્તિરાજ, હરિજીવન મન ભાઇયા. ૯

રાગ સારંગ. પદ ૮ મું.

કાકરવારે તૈલંગ તિલક દ્વિજ, વંદો શ્રીમદલક્ષ્મણનંદ.
શ્રીવ્રજરાજ શિરોમણી સુંદર, ભૂતલ પ્રકટે વલ્લભચંદ. ૧
અબગાહત શ્રીવિષ્ણુસ્વામીપથ, નવધાભક્તિ રત્ન રસકંદ
દરશનહી પરસન્ન હોત મન, પ્રકટે પૂરણ પરમાનંદ. ૨
કીરતિ વિશદ કહોલો વરણો, ગાવત લીલા શ્રુતિ સુર છંદ.
સગુણદાસ પ્રભુ ષટ્ગુણ સંપન્ન, કલિજન ઉદ્ધરણ આનંદ કંદ. ૩

પદ ૯ મુ.

શ્રીલક્ષ્મણ ગૃહ મહા મંગલ ભયો, પ્રકટે શ્રીવલ્લભ પૂરણકામ;
માધવમાસ કૃષ્ણપક્ષ શુભ લગ્ન, ઉદિત એકાદશી દૂસરો યામ ૧
મંગલ કલશ ચોક મોતિનકે, વિવિધ વિચિત્ર ચિત્ર બને ધામ.
મંગલ ગાવત મુદિત માનિની, નખશિખ રૂપ કામસી વામ. ૨
મિટયો તિમિર દુઃખ દંદ જગતકો, ભોર ભયો માનો મિટ ગઇ યામ;
માણિકચંદ પ્રભુ સદા બિરાજો, આય વસો શ્રીગોકુલ ગામ ૩

પદ ૧૦ મું.

ભક્તિસુધા બરખતહી પ્રકટે, શ્રીવલ્લભ દ્વિજરાજ;

માધોમાસ કૃષ્ણ એકાદશી, પિય પુનિત દિન આજ. ૧
કરુણાવંત અતુલ સુખસાગર, સંગ લિયે સકલ સમાજ,
બંધુ કુમુદ અનુચર ચકોરકે, ભયે મનોરથ કાજ. ૨
આનંદરૂપ જગતકે ભૂષણ, લસત સજ્જન શિરતાજ;
વિષ્ણુદાસ ગુણ ગણિત થકિત, ભયે પંડિત પાવત લાજ. ૩

પદ ૧૧ મું.

કેસરકી ધોતિ પહેરે કેસરિ ઉપરના ઓઢે,
તિલક મુદ્રા ધરે બૈઠે શ્રી લક્ષ્મણભટ્ટધામ.
જન્મ દ્યોસ જાન જાન અદ્‌ભુત રુચિ માનમાન,
નખશિખકી શોભા ઉપર વારો કોટિ કામ. ૧
સુંદરતા ધનિકાઇ તેજ પ્રતાપ અતુલતાઇ,
આસપાસ યુવતિ જન કરતહેં ગુન ગાન,
પદ્મનાભ પ્રભુ વિલોક ગિરિવરધર વાગધીશ,
યહ અવસર જે હુતે તે મહા ભાગ્યવાન. ૨

પદ ૧૨ મું.

શુભ વૈશાખ કૃષ્ણ એકાદશી, શ્રીવલ્લભ પ્રભુ પ્રકટ ભયે.
દૈવી જીવનકે ભાગ્ય વિસ્તરે, નિરખત તનકે તાપ ગયે. ૧
પુષ્ટિ ભક્તિ રસ નિજ દાસનકોં, અતિ ઉદાર મન દાન દયે;
માણિકચંદ હીયે વસો નિરંતર, શ્રીવલ્લભ આનંદ મયે. ૨

રાગ નટ. પદ ૧૩ મું.

જો પે શ્રીવલ્લભ ધરતે ન રૂપ.
અર્થ શ્રીભાગવતકો કહિ શકતો, પતિત પરતે સબ કૂપ. ૧

અબ ગજવન વપુ વસન ન પાવત, નામ સુનત મગ ભૂપ;
વિષ્ણુદાસ ચરણન છાયા તક, અકુલાના ભવ ધુપ.

રાગ ગોરી. પદ ૧૪ મું.

નાતર લીલા હોતી જુની.
જો પેં શ્રીવલ્લભ પ્રકટ ન હોતેં, વસુધા રહેતી સુની. ૧
દિનપ્રતી નઇ નઇ છબિ લાગત, જ્યો કંચન નગ ચૂની.
સગુણદાસ યહ ઘરકો સેવક, યશ ગાવત જાકો મૂની. ૨

રાગ કાન્હરો પદ ૧૫ મું.

આજ પ્રકટ ભયે શ્રીવલ્લભરાજ.
સુત મુખ નિરખત અતિ મનહિ મન, ફુલે શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ દ્વિજરાજ.૧
મંગલ કનક કલશ ધર નારી, લાઇ સબ મંગલકો સાજ,
દેત દાન કંચન મણિ માણિક, પૂરે સબકે મનકે કાજ. ૨
નાચત ગાવત કરત કુલાહલ, ગિણત નહિ મન રાજા રાય,
શ્રીવ્રજપતિ પિય સદા ચિરજીત, દાસ રસિક જહા બલ બલ જાય.૩

પદ ૧૬ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ ગૃહ પ્રગટ ભયેહેં, શ્રીવલ્લભ પરમાનંદ રૂપ.
બ્રહ્મવાદ ઉદ્ધારણ કારણ, ગોપીપદ પતિ રતિ પતિ ભૂપ. ૧
મહાભાગ્ય પૂરણ દૈવી જન, જીનકે હિત અવતાર લિયો;
પ્રગટ અમલ દેખત નિજજનકો, માયામતકો તિમિર ગયો. ૨
અપને દીન જાન કરૂણામય, વચનામૃત પોખે સતત સબ;
નંદરાયકી ફેરિ દિખાઇ, ગિરિધરકી લીલાહી જે તબ. ૩

રાગ બિહાગ. પદ ૧૭ મું.

પ્રગટ વ્હે મારગ રિતિ દિખાઇ.
પરમાનંદ સ્વરૂપ કૃપાનિધિ, શ્રીવલ્લભ સુખદાઇ. ૧
કર શૃંગાર ગિરિધરન લાલકો, જબ કર વેણુ ગહાઇ;
લે દર્પણુ સન્મુખ ઠાડે વ્હે, નિરખ નિરખ મુસકાઇ. ૨
વિવિધ ભાંત સામગ્રી હરિકો, કર મનુહાર લિવાઇ;
જલ અચવાય સુગંધ સહિત, મુખ બીરી પાન ખવાઇ. ૩
કર આરતી અનોસર પટ દે, બેઠે નિજ ગૃહ આઇ;
ભોજન કર વિશ્રામ છિનક લે, નિજ મંડલીજુ બુલાઇ. ૪
કરત કૃપા નિજ દૈવીજીવનપર, શ્રીમુખ બચન સુનાઇ;
વેણુ ગીત પુન યુગલ ગીતકી, રસ બરખા બરખાઇ. ૫
સેવા રીતિ પ્રીતિ વ્રજજનકી, જન હિત જગ પ્રગટાઇ.
દાસ શરણુ હરિ વાગધીશકી, ચરણુ રેણુ નિધિ પાઇ. ૬

પદ ૧૮ મું.

પ્રગટે શ્રી વલ્લભ સુખરાશી.
પ્રાચી દિશા જ્યો ચંદ્ર પ્રગટ હોઇ, ત્યો શ્રી અંગ પ્રકાશી. ૧
દેખ સ્વરૂપ રતિપતી લાજતહેં, મોહિ સબ સુર વનિતા;
ભક્ત ચકોર મગ્ન રસ પીવત, તન શુદ્ધિ કોઉ ન જનિતા. ૨
બ્રહ્મવાદ દઢ ભૂપર કરકે, દુષ્ટન મતિહિ વિદાર;
ગજગતિચાલ નિરખ વલ્લભકી, ભીમ કિયો બલહાર. ૩

ધોળ ૧૯ મું.

શ્રીલક્ષ્મણુ સુતને હું નમું, ને કરૂં તે પ્રણામ;
વાણી તે મુજને આપજો, જેમ ગાઉં જશ વિસ્તાર. ૧

મનમાં તે આનંદ અતિ ઘણો, મુખડે કહ્યો નવ જાય;
કૃપા હોય જો તમ તણી, તો દાસ કાઇક ગાય. ૨
શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજી તાત એમના, શ્રીઇલંમાજી માત;
પ્રકટ લીલા તમ તણી, સાંભળો કહુ એક વાત. ૩
શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીના સ્વપ્નામા, શ્રીજી પધાર્યા ઘેર;
વિશ્વાધાર તમ ઘેર પ્રકટશે, તેની કરજો પેર. ૩
કાશીએ જાઓ વેગે કરી, શ્રીઇલંમાજી લેજો સાથ;
પૂર્ણ પુરુષોત્તમ પ્રકટશે, માર્ગમા એ નાથ. ૫
સાત વર્ષ અહીંયા રહો, તોયે ન પ્રકટ થાય;
ગર્ભવંતાં દુઃખ પામશે, શ્રીઇલંમાજી માય. ૬
વચન લઇ માથે ચડાવ્યું, પ્રભુ તમે કહો છો સત્ય;
તમારૂ કહેવું સત્ય છે, અમારે ચાલવુ નિરધાર. ૭
ત્યાંથી વહાલોજી પધારીયા, માળા તે આપી બે;
એક કંઠી કંઠે ધરી, બીજી જપ કરવાની જેહ. ૮
ભક્તિ સુંદરીને ભાવ રૂપી, મણિકા એકસોને આઠ;
એ માળા નિત્ય ફેરવવી, ગ્રથનો કરવો પાઠ. ૯
ઉપરણો શ્રીઅંગનો, શ્રીજીએ આપ્યો સાર;
તે વસ્ત્ર લઇ ઓઢાડજો, બાલકને વળી ત્યાય. ૧૦
નેત્ર ઉઘાડીને જોયું, દીઠા વસ્ત્ર અમુલ્ય;
સ્વપ્નુ અમારૂં સત્ય છે, હવે ચાલવુ નિરધાર. ૧૧
ત્યાથી પ્રભુજી પધારીયા, ચંપારણ્ય રહ્યું ગાઉ ચાર;
રાતે રસોઇ ત્યાં કરી, મનમાં કરી વિચાર. ૧૨
શ્રીકૃષ્ણજી ને શ્રીપ્રિયાજી બેઉ, સુંદરી સૌ સાથ;

બેઉને દર્શન આપીયા, મળ્યા સ્વપ્નામા એ નાથ. ૧૪
તંબોળ લઇ શ્રીપ્રિયાજીએ આપ્યુ, જન્મ ઘુંટી બાળ;
રસના વળશે તે તણી, બીજી વાણી તણો નહિ પાર. ૧૮
પ્રાકટ્ય શ્રીવલ્લભ દેવનુ, આનંદ કહ્યો નવ જાય;
દેવલોકે દુંદુભી વાગીયાં, પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય. ૧૫
પ્રકટ થઈ પ્રાક્રમ કીધાં, વળી આનંદ છે અપાર;
નામ નિવેદન આપીને, કર્યો પુષ્ટિ અંગીકાર. ૧૬
સેવા વિવિધ કરી શાખવી, ભક્તની પૂરી આશ;
જુગ જુગ જીવો માહરા વહાલમા, બલિહારી તે માધવદાસ. ૧૭

ધોળ ૨૦ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ ઘેર આજરે વધામણાં;
પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાયરે,
સૈયર સૌ દીજીયે વધામણા. ૧
પ્રથમે શ્રીનંદ ઘેર પ્રકટીયા વધામણા,
દ્વિતીયે દ્વિજવર અવતાર રે. સૈયર. ૨
પંદરસે પાત્રીસ સવતે વધામણા,
મધ્યાન સમે સુખ રાસ રે. સૈયર. ૩
વૈશાખ વદી એકાદશી વધામણા,
શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર રે. સૈયર. ૪
ચંપારણ્ય સોહામણા વધામણા,
અગ્નીનો કુંડ ધન્ય ધન્ય રે. સૈયર, ૫
બાળ સ્વરૂપ મધ્ય કુંડમા વધામણાં,

ચરણ અંગુષ્ટ મુખ માય રે. સૈયર. ૬
દેવના તે દુંદુભી વાગીયા વધામણાં.
પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય રે. સૈયર. ૭
માતે દીધા તાતના ઉછંગમાં વધામણા,
વર્ત્યો છે જય જયકાર રે. સૈયર. ૮
શ્રીલક્ષ્મણ તાત આનંદીયા વધામણાં,
હરખ્યાં શ્રીઇલ્લમાજી માત રે. સૈયર. ૯
ધાઇને તે નંદ ઘેર આવીયાં વધામણા,
નાળ વધેરવાને કાજ રે. સૈયર. ૧૦
ધાઇને તે પુત્ર લીધા ગોદમા વધામણા,
મુખ ચુંબન છુટી દૂધ ધાર રે. સૈયર. ૧૧
શ્રીજીનો કેસરી ઉપરણો વધામણા,
કુંઠીને ચર્ચિત ઓગાળ રે. સૈયર. ૧૨
રત્ન જડીત કેરે પાલણે વધામણાં,
ઝુલાવે શ્રીઇલમાજી માત રે. સૈયર ૧૩
નંદ જશોદાજી આવીયા વધામણા,
ગોપી ગ્વાલ સકલ સમાજ રે. સૈયર. ૧૪
એક નાચેને ફરે ફુંદડી વધામણા,
ગોરસની મચીગેલ કીચ રે. સૈયર. ૧૫
એક ગાયેને સર્વે ઝીલતા વધામણાં,
મંગલ વધાઇ રસાલ રે. સૈયર. ૧૬
કદલીના સ્થંભ રોપાવીયા વધામણા,
તોરણ બાંધ્યા છે દ્વાર રે. સૈયર. ૧૭

મોતીના ચોક પુરાવીયા વધામણાં,
કુંકુમ કેસર સાર રે. સૈયર. ૧૮
નામકરણ ગર્ગમુનીયે કર્યા વધામણાં,
શ્રીવલ્લભ આચાર્ય સુખગસરે. સૈયર. ૧૯
નામ સમર્પણ આપીયા વધામણા,
કરગ્રહી સોપ્યા છે નિજ નાથરે. સૈયર. ૨૦
ગૂઢ સ્વરૂપે નિજ સ્વામિનિ વધામણા,
નર દેહ ધરી છે અમ કાજરે. સૈયર. ૨૧
અંગીકૃત જન સર્વે જાણશે વધામણા,
વિમુખને એ રસ દૂર રે. સૈયર. ૨૨
અમૃત કલ્પ વૃક્ષ દ્રુપ ફળ્યો વધામણાં,
શાખા પત્ર ફળ રસ રૂપરે, સૈયર. ૨૩
આપ સેવેને સેવા શિખવે વધામણા.
શ્રૃંગાર ભોગ પ્રકાર રે. સૈયર. ૨૪
આપ ચરણ રજ કીંકરી વધામણા,
જન્મો જન્મની દાસ રે. સૈયર. ૨૫
ગાય શિખે સુણે સાભળે વધામણા,
હજો શ્રીવ્રજમાં વાસ રે. સૈયર. ૨૬

ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટજીનુ ધામરે, દીસે અતિ સુખકારી:
કાકરખભાગામરે, તે ઉપર જાઉં વારી ૧
છે તેલંગા બ્રાહ્મણરે, મહા યુગ પવિત્ર જાણો;
એમના કુળ મધ્યેરે, શ્રીવલ્લભ પ્રકટયા જાણો. ૨

શ્રી વલ્લભ ગુણ ગાઉરે, આનંદ પ્રેમ ભરી;
શ્રીહરિના મુખથીરે, કે પ્રગટ્યા દેહ ધરી. ૩
તૈલંગ કુલ મંડનરે, શ્રીલક્ષ્મણ તાત સહી;
શેષનાગ સરીખારે, જેહને મુખ સહસ્ર ફણી. ૪
તે તો પાર ન પામેરે, લીલા રસ સીંધુ તણી;
આજ કુંડ પ્રગટયારે, તે લીલા ન જાય કહી. ૫
અગ્નિ મધ્યે રમતારે, માતાજીએ દીઠા ત્યારે,
એ છે સુત માહારારે, ધાઇને આવ્યા ત્યારે, ૬
અગ્નિયે માર્ગ દીધોરે, માતાજીને આવ્યાં જાણી;
બેઉ કર સાહીરે, કુંવરને લીધા તેડી. ૭
અમરાપતિ જુએરે, રત્ન વૈમાન ચડી;
દેવ દુંદભી વાજેરે ચહુંદીશ લાગી ઝડી. ૮
સુર વનિતા સહુકોરે, જોવાને આવ્યાં મળી;
અંજલિ ભરી ભરીનેરે, કે પુષ્પની વૃષ્ટિ કરી. ૯
સેવક સુખ સારૂરે, કે કરૂણા સીંધુ ભરી;
ફરી વ્રજ પ્રગટયારે, કે દ્વિજ વર રૂપ ધરી. ૧૦
એ શોભા જોઇનેરે, કહે હરિદાસ ફરી;
વ્રજમા વાસ આપજોરે, કે વિનતિ ચિત્ત ધરો. ૧૧

ધોળ ૨૨ મું.

જીરે વૈશાખ વદી એકાદશી રે, જીરે શ્રીવલ્લભજી પધરાવ્યાની પેરરે;
શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ ઘેર સોહલોજી ૧
જીરે શ્રીએલંમાજીએ મનમાં વિચારીયુ રે,
જીરે સુતને પધરાવીએ ઘેરરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૨

જીરે અગ્નિ કુંડે માગજ આપીયોરે,
જીરે બેઉ રતને વહે છે પયની ધારરે, શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૩
જીરે નિજજન સરવે ઉદ્ધારવારે,
જીરે ભક્તિનો કીધો ઉપદેશ રે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૪
જીરે બ્રહ્મ સંબંધ કરાવીયા રે,
જીરે સેવા કરાવી છે પ્રીતરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૫
જીરે પુષ્ટિ મારગની વિવિધ ગતિરે,
જીરે કોને તે નવ કહેવાય રે, શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૬
જીરે એવા તે કુળમાં શ્રી કૃષ્ન પ્રકટીયારે,
જીરે અટળાક શ્રીવલ્લભરાયરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૭
જીરે નિસાધન જન હિત એ પ્રભુરે,
જીરે પ્રગટ દેખાડી છે રીતરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૮
જીરે એહુના કારણે હરિએ દેહ ધરીરે,
જીરે તેમા તે સશ નહિ લગારરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૯
જીરે અધમ તે જીવ ઉદ્ધારવારે,
જીરે શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલેશ રે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૧૦
જીરે એઉના ચરણ કમળ શેવીએરે,
જીરે છાંડીએ સકળ કલેશરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૧૧
જીરે હરિદાસ શોભા પ્રભુની નિરખતાં રે,
જીરે ચરણ કમળ ધરી ધ્યાનરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ. ૧૨

ધોળ ૨૩ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ આજ પ્રગટ હુવારે,
કૃષ્ણાનન દ્વિજવર અવતાર. ૧

તાત શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ અતિ આનંદ ભર્યારે,
ધન્ય ધન્ય માત ઇલ્લમાગાર. ૨
માધો માસ કૃષ્ણ એકાદશીરે,
શુભ દીન શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર. ૩
દેવી જીવ અનેક ઉદ્ધારવારે,
પૂર્ણ બ્રહ્મ પ્રગટયા નિરધાર. ૪
રાસ રમણ લીલા રસ રંગ ભર્યારે,
સદા મન પ્રસન્ન વદન રસરૂપ. ૫
શ્રી ભાગવત પ્રતિપદ મણિવર ભુષિતારે,
રાજત સકલ શૃંગાર અનૂપ. ૬
ચર્ણ કમળની શોભા શી કહુરે,
ઝગમગ દશ નખ ચંદ્ર પ્રકાશ ૭
ચર્ણ કમળ કોમળ અતિ શોભીનારે,
વૈષ્ણવ જન શિર સદા નિવાસ. ૮
લલીત જુગ જુગ જગ સોહામણ ે,
પુરણ વેદ સકલ શુભ સાર, ૯
નાભી ગંભીર વલીત રોમાવલીરે,
શી કહુ શોભાનો નહિ પાર. ૧૦
વિશદ ઉર સ્થળ પર મુક્તાવલીરે,
યજ્ઞાપવિતની કાન્તિ અપાર. ૧૧
તીનરેખા ગ્રીવા સુંદર બનાર
સોહિયે તુલસીની માળ સુધાલ ૧૨
જુગ ભુજ દંડ અજાન અવિલબીતારે,

આપે ભક્ત અભેપદ દાન. ૧૩
સુંદર હસ્ત કમલ લટકે કરીરે,
કરે ભકતને નાના ઉપદેશ. ૧૪
ચીબુક નાસા અધર અતિ મોહનીરે,
અદ્‌ભૂત ગોળ કપોલ સુભાલ. ૧૫
નેત્ર કમળ ભ્રકુટી રળીયામણીરે,
કૃપા દ્રષ્ટિ અવલોક વિચાર ૧૬
વિશાળ ભાલ બીચ તિલક સોહામણારે,
કેશ અંબોડા ફુલ્યા સુઢાર. ૧૭
કેસરીયા ધોતીને ઉપરણારે,
જય જય શ્રીલક્ષ્મણસુત મહારાજ. ૧૮
ઠાકર લેહેકે બેહેકે માધુરીરે,
બિરાજે શ્રીગોવિંદ ઘાટ સમાન. ૧૯
વૈષ્ણવના મન અતિ આનંદ ભર્યા રે,
કરે વિવિધ મંગળ જશ ગાન ૨૦
બાજે તાલ મૃદંગ ગતિ ભેદશુરે,
વીણા તાનમાન બંધાન. ૨૧
ગોકુળ ઘર ઘર અતિ આનંદ બહુરે,
ભનળી વર્ત્યો જય જયકાર. ૨૨
જય જય જય કરી બોલે સા મળીર,
ઉચ્ચરે શ્રીલક્ષ્મણસુત ગાન ૨૩
એ લીલા નિત્ય પ્રતિ મનમા વસોરે
જન્મોજન્મ આપો વ્રજવાસ ૨૪

શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઉ પ્રેમશુ રે,
વ્રજાધીશ મન સદા હુલ્લાસ. ૨૧

ધોળ ૨૪ મું.

જીરે તમો શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના તાત, પ્રીતે શુ પરણમુજી,
તમો જીવોરે સોહામણા નાથ પ્રભુ તમને નમુજી. ૧
પધાર્યા શ્રીલક્ષ્મણ ઘેર વપુ લીલા ધરીજી;
કલીજીવની કરવા પેર કરૂણા નીજ કરીજી. ૨
વિચારીજી અદ્ભુત વાત જગત ઉદ્ધારવાજી,
ભવસિંધુમા થાતાજી પાત જીવ નીસ્તારવાજી. ૩
સોહામણા માધવમાસ વદ વૈશાકમાંજી;
કરંતાજી શુકપીક વાત આબા સાખમાજી. ૪
જીરે વદ પક્ષ વ્રત દીન સાર તીથી એકાદશીજી;
આ દેવ પુરોહીત વાર લીલા મન વસીજી. ૫
આ ધ્રુણીએ દુદભી નાદ થાતા સુરપતિજી;
ગાવતાજી મધુરે સુર ગાન તે સુંદરીજી. ૬
અનુપમ રૂપ અગાધ સોભા સિંધુનીજી;
આ કારણ દૈવી કહાય બ્રહ્મસંબંધનાજી. ૭
શ્રીવલ્લભ ધરીયા નામ શ્રીવલ્લભ સર્વનેજી;
આ વારૂજી કોટીક કામ હરતા ગર્વનેજી. ૮
સ્વરૂપને સેવા દાન લીલામા વર્યાજી; ૯
ઉપાસીક ભકત અનેક પદરજ જેહનાજી;
આ તે પ્રભુ પામીયે કેમ પ્રીતને સ્નેહમાજી. ૧૦
મારા વહાલા શુ માધવદાસ માગે વળી વળીજી;
મુને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ એ સુખ અગાધ નહીજી. ૧૧

ધોળ ૨૫ મુ.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીને ઘેર એ કુળ દીવોરે,
ભલે પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાય એ ઘણું જીવોરે ૧
એમના સુત છે બેઉ અતિશે રૂડારે,
નહિ નામે એમને શીષ તે જન કુડારે. ૨
શ્રીઅંકાજી કૂખે અવતર્યા સુખકારીરે,
ગોપીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ એ પરવારીરે. ૩
બળદેવ શ્રીગોપીનાથજીને જાણોરે.
શ્રીકૃષ્ણ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ એ વ્રજ રાણોરે. ૪
શ્રીપુરુષોત્તમજીને પ્રેમ ધરીને ગાયરે,
તેના જન્મો જન્મના પ્રાશ્ચિત સર્વે જાય રે. ૫
શ્રીવિઠલનાથજીના સાત કુંવર સુખદાતારે,
કલિયુગમાં પુષ્ટિ પ્રકાશ કરે વિખ્યાતારે. ૬
શ્રીગિરિધરજી ગુણવંત સહુને ગમતારે,
જઇ જુવો શ્રીજી નવનીત પ્રિયાજીશું રમતારે. ૭
શ્રીમથુરાનાથ મનોરથ પુરે માનનારે,
સમરો શ્રીનટવરલાલ જાય દુખ તનનારે. ૮
શ્રીગોવીંદરાય રસ મગ્ન રસ ભરી નિર્ખોરે,
એમને મંદિરે શ્રીવિઠ્ઠલેશરાય જોઇ જોઇ હર્ખોરે. ૯
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કૃપા કરીને સુખ આપોરે,
શ્રીદ્વારકાંનાથજીના રૂપ હૃદેમા સ્થાપોરે,
શ્રીવલ્લભ ગોકુળનાથ સેવા ગિરિધારીરે,
જેણે રાખ્યો માળા પ્રસંગ તે પરવારીરે. ૧૧

શ્રીરઘુપતિજી છે રૂડા જોઇને મન મોહેરે,
એમને મંદિર શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી સોહેરે. ૧૨
શ્રીજદુપતિજી છે જુગતે જોવા જેવારે,
એમને મદિર શ્રીબાલકૃષ્ણજી કેરી સુંદિર સેવારે. ૧૩
શ્રીઘનશ્યામ પુર્ણ કામ એ ઘણું રસીયારે,
શ્રીમદનમોહનજી મહારાજ મહારારે મન વસીયારે. ૧૪
એ શોભા જોઇ હરિદાસ જાય બલિહારીરે,
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને ના ર. શ્રીલક્ષ્મણ ૧૫

ધોળ ૨૬ મું.

આજ માહારે આનંદ ઉર ન સમાયજી, પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાજ સકુમારજી. ૧
ભૂતળ ભાગ્ય તણો નહિ પારજી, દૈવિતે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨
મંદિર માહે તે ચોક પુરાયજી, તોરણ બારણીએ બંધાયજી, ૩
હુંએ કરૂં વિધવિધના શ્રૃગારજી, હરખે તેડાવુ ને સૈયર સાથજી. ૪
નાચું ગાવુ તાળી તે પાડુ હાથજી, કોને કહું કહ્યુ તે નવ કહેવાયજી. ૫
છબિપર જન રસીક બલિજાયજી, આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી. ૬

ધોળ ૨૭ મું.

શ્રીલક્ષ્મણસુતનેરે હેલી, એમને નિરખું સર્વે પેહેલી- ૧
એમના ગુણનેરે ગાશે. તેહેના ભવનો ફેરો જાશે. ૨
સુત ગોપીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલ જાયા, જાણીએ કલ્પવૃક્ષની છાયા. ૩
પ્રગટયા દૈવીજીવ અધીકારી, મુખ છબી ઉપર જાઉં બલહારી. ૪
મારૂં ચિત્તડું એશુ બાંધ્યું, એમની ચર્ણકમળ રજ માગું. ૫
ચર્ણે રાખો શ્રીવલ્લભનાથ, માહારે મસ્તક ધરજો હાથ. ૬

શ્રીમહાલક્ષ્મીજી મહાવર આપો, મારા ભવના બંધન કાપો ૭
પૂરણ સેવક જનના કોડ, એમને સાતકુંવરની જોડ ૮
સાતે કુવરે છે હેવા, સાતને સપ્ત સ્વરૂપની શેવા. ૯
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીરે બીરાજે, શેવા સપ્ત સ્વરૂપની રાજે. ૧૦
એ શોભા જોઇ હરીદાસ ગુણ ગાએ, એ છબી લોચન માહી સમાએ:
શ્રીલક્ષ્મણસુતનેરે હેલી. ૧૧

ધોળ ૨૮ મુ.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીનાં ભાવે લીજે ભામણા.
તૈલગ તિલક ને વિપ્ર શિરોમણિ ભૂપજો:
એહુના સુત શ્રીવલ્લભના લેઉં વારણા,
દ્વિજવર રૂપે પ્રગટયા અનલ અનૂપજો ૧
ધર્મ ધુરધર એ સુત શ્રીવલ્લભદેવના,
પ્રગટ કરવા વેદ તણો વિસ્તારજો·
ગુણ સમુદ્ર ભરિયા શ્રીગોપીનાથજી,
હળ મુશળધર હળધરનો અવતારજો. ૨
શ્રીગોવર્દ્ધનધર ધીર વિર બલદેવના,
રસના રૂપી કહીએ શ્રી નંદકુમારજો:
તે પુરુષોત્તમ પ્રગટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી,
નિર્ગુણ બ્રહ્મ તે સગુણ સ્નેહી સારજો. ૩
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના સાતે લાલ સોહામણા,
સૌથી મોહોટા શ્રીગિરિધરજી મહારાજજો:
શરણ ગયા ને સોંપે તે શ્રીનાથજી,
કરવા સુંદર સેવા કેરા કાજજો ૪

શ્રીગોવિંદરાય તણા મન પ્રસન્ન હુલ્લાસમાં,
આવે તેને આપે આનંદ દાનજો;
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કોમલ અંગે રસે ભર્યા:
કરાવે છે અધર સુધારસ પાનજો ૫
શ્રીગોકુલનાથ જણાવે યુગમાં જીવને,
એવા પોતે કહીયે શ્રી પરમ કૃપાલ જો:
શ્રીરઘુપતિ રૂપે રૂડા નેણે નિર્ખંતા,
વદન સદનની ભુલ્યા લે સંભાળજો. ૬
જોવા સરખા દીસે શ્રીજદુનાથજી,
એ છે બહેની અબલાનો આધારજો:
દેખી દૈવી જીવ સદા ઘનશ્યામજી,
રેડે ઉપર અમૃત રસની ધારજો ૭
સાતે સ્વરૂપ તણો વંશ સદા સંસારમાં,
પ્રકટ બિરાજે શ્રીપુરુષોતમ પરિબ્રહ્મજો:
જમનાદાસ અધમ તે છે આદ્યનો,
તે શું જાણે શ્રીવલ્લભકુલનો મર્મજો ૮

ધોળ ૨૯ મું.

શ્રીગોકુળ ગામ અતી શોભીતા, શોભીતા મંદીર માળીઆ;
ચોક ચિત્રામણ શોભીતા, શોભીતા જડીત્ર ને જાળીઆ. ૧
મણી માણેક સ્થંભ શોભીતા, શોભીતા હીંડોળા ખાટરે;
પાટીએ પચરંગી શોભીતા, શોભીતા ઘુઘળીના ઘાટરે. ૨
ત્યાંહા રે બીરાજે શ્રીવલ્લભરાજીયા, ભલી મળી વૈશ્નવની જોડરે,
પ્રેમે પ્રભુજી પધારીઆ, પુર્યા નિગમના કોડરે. ૩

કુમ કુમ થાળરે કરે ધરી, ભરી મુક્તાફળ સારરે:
વ્રજ ત્રીયા વેગે વધાવાને, આવે છે માડલા મોડરે. ૪
અગ્નિ ચકી વાહાલો પ્રગટીયા, કીધા છે અતી ઘણો શ્રમરે:
એવા પ્રભુજીને નિર્ખીને, કોઇ ના જાણે તેહેનો મર્મરે. ૫
શ્રી વલ્લભ ચરણે જે નમે, તેની તે પોહોતે છે આશરે:
માધવદાસની વિનતી રાખજ્યો દ્રઢ વિશ્વાસરે. ૬

ધોળ ૩૦ મું.

બલિહારી તેલંગકુળ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ;
તે કુળ પ્રગટયા શ્રીવલ્લભદેવ, જગત હિતકારણેરે લોલ. ૧
એમના બેઉ સુત પરમ કૃપાળ, કે ચતુર શિરોમણિરે લોલ;
શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, કે અમ શિર એ ધણીરે લોલ. ૨
તે શ્રીવિઠ્ઠલનાથને સાત, કે કુવર પ્રગટયા સહીરે લોલ;
જાણીએ પોતે સાત સ્વરૂપ, કે ધરીને પ્રગટયા મહીરે લોલ. ૩
શ્રીગિરિધરજી પરમ સુશીલ, કે સુભટ અતિ શોભીતારે લોલ;
શ્રીગોવીદરાય તણું મુખ ચદ, કે ભકતજન લોભતારે લોલ. ૪
શ્રીબાળકૃષ્ણજીના અતિશય નીલ, કે ચરણ ચિત્ત લાવીએરે લોલ;
શ્રીગોકુળનાથજીના ચરણની રેણુ, કે જગતમા કહાવીયેરે લોલ. ૫
ચતુર શિરોમણિ શ્રીરઘુનાથ, કે તેના ગુણ ગાઇએરે લોલ.
શ્રીજદુનાથજીના ચરણ સરોજ, કે તેને દુર્લભ ધારીયેરે લોલ. ૬
સમર્થ વેદ તણો અતિ વર્ણવ, કે ગુણ ઘનશ્યામનારે લોલ;
રાખો ચર્ણકમળની છાય, કે પોહોચે મન કામનારે લોલ. ૭
સાત સ્વરૂપ તણો નિજ વંશ, કે જગતમા બિરાજજોરે લોલ;
સકળ સ્વરૂપના ચરણની રેણુ, કે અમર શિર ગાજજોરે લોલ. ૮

એ શ્રીવલ્લભના નિજવંશ, કે જગત હિતકારણેરે લોલ:
શ્રીવ્રજભૂષણ જોઇ મુખચંદ્ર, કે જાયે વારણેર લોલ. હુ બલિહારી.૯

ધોળ ૩૧ મું.

હુ બલિહારી તૈલગકુળ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ.
જે કુળ પ્રગટયા શ્રીવલ્લભદેવ, જગત હિતકારણેરે લોલ. ૧
માધો માસ કૃષ્ણ એકાદશી, ભ૰ વેશાખનીરે લોલ.
પ્રગટ ધરીયુ અગ્નિ મધ્ય કે, અગ્નિરૂપ સહીરે લોલ ૨
સંવત પંદરસેં પાત્રીસ કે, વાર રવિ ખરોરે લોલ,
સર્વે સર્યા સેવકના કાજ કે, વ્રજજન આવી મળ્યારે લોલ. ૩
જીવને આપ્યા દાન અનેક, કે વાર ન લાગી ઘણીરે લોલ:
પુષ્ટીમાગ ચાલ્યો મરજાદકે, મરજાદ લક્ષણરે લોલ ૪
જગતને દૃઢ કરવાને કાજ કે, શ્રીજી આવી મળ્યારે લોલ.
વાકય કહ્યુ શ્રીકૃષ્ણની પ્રત્યે કે, બેઉ એકાંત મળ્યારે લોલ. ૫
જીવ હેત રાખ્યો નિરધાર, કે લઇ ચરણે ધરોરે લોલ.
લાવી સોંપા અમારા ચરણ, કે દૃઢ કર રાખશો રે લોલ. ૬
એવા વચન સુણીને હસીયા, કે જીવને દયા કરીરે લોલ,
નિશ્ચે વચન કહ્યા પ્રમાણ, કે ત્રણવાર ફરી ફરીરે લોલ ૭
પછી વિચાર્યું દીનદયાળ, કે તાહા હરસાણી સહીરે લોલ,
પુછવા લાગ્યા દીનદયાળ, કે કહો કહ્યુ કહ્યા સુનીરે લોલ ૮
ત્યારે શિશ નમાવ્યુ દાસ, કે હુ સમજ્યા નહીંરે લોલ:
કૃપાનાથે કૃપા કરી કહ્યુ, કે સાભળ દૃઢ કરીરે લોલ ૯
ભક્તજન ઉપર દયા ઘણેરી, કે હરસાણીએ લહ્યુરે લોલ;
ભક્તને આપ્યા દાન અનેક, કે મન આનંદ ઘણોરે લોલ. ૧૦

વહાલે ઉદ્ધાર્યા જીવ અનેક, કે જુગ વિસ્તારનેરે લોલ:
પ્રથમ હરિહળધર પ્રગટયા, કે રચના શી કહુરે લોલ. ૧૧
માયાવાદીનો ટાળ્યો ભાર, કે પ્રભુ સમર્થ સહીરે લોલ;
ત્યાથી આગળ ચાલ્યો વિસ્તાર કે સાત મધ્યે રત્નમણિરે લોલ.૧૨
વ્રજનો જીવન એ વિશ્રામ, કે શ્રીગોકુળનાથ ધણીરે લોલ,
જેણે જીત્યા ખળ પાખંડ, કે શાહાજાંહાગીર અહીરે લોલ. ૧૩
આપી ગજમુક્તાની માળ કે, પ્રભુ રાખે નહીરે લોલ;
લઇને સોંપી શ્રીજમુના મધ્યે, કે જમુના એ હાથે ગ્રહીરે લોલ. ૧૪
ત્યારે કહી જાહાગીરને વાત, કે શાહે માની સહીરે લોલ:
માળા દેજો અમારી નાથ, કે બદલે ફરી કરૂરે લોલ. ૧૫
શાહને લઇ બેઠા પ્રભુ નાવ, કે રૂપ જમુનાએ ધર્યુરે લોલ.
માળા આપી તતક્ષણ હાથ, કે શાહ રીઝયો ધણુંરે લોલ, ૧૬
એ સુખ નિરખે વલ્લભદાસ, કે મન આનંદ ઘણોરે લોલ;
હું બલિહારી તૈલંગ કુળદીપક, શ્રીલક્ષ્મણતાતનેરે લોલ. ૧૭

ધોળ ૩૨ મું.

શ્રીવલ્લભનંદનરે વાહાલા લાગો છો,
જેહનુ સ્મરણ કરતા રે દુખડાં ભાગો છો. ૧
પુરુષોતમલાલજીરે પ્રિત્યે આવો છો,
જેમ રૂપ રસાળ રે મનમા ભાવો છો. ૨
માહારા કાયા જન્મનારે સુક્રિત ફળીયાં છે,
મહારા જન્મ જન્મનારે દુખડા ટળીયા છે ૩
અમને નામ સમર્પણરે વાહાલે આપ્યા છે.
મારા પુર્વજન્મનારે પ્રાશ્ચીત કાપ્યા છે. ૪

મારે મંદાર પધારોરે મનડામા વશીયા છો,
વાહાલો હેત કરીનેરે હૈયામા હશીયા છો. ૫
મેં તો રૂપ રસાળુંરે જુગતે જોયુ છે,
હરી હૈએ વશીયારે મનડું મોહ્યુ છે ૬
વહાલે પાઘ સોરંગીરે શીરપર ધરીએ છે,
આભુષણ અંગેરે આપે ધરીઆં છે. ૭
કુમકુમનાં તીલકરે ભાલે કરીઆ છે,
વાહાલો મંદીર અમારેરે મલપતા આવે છે. ૮
પ્રભુદાસને પ્રિત્યેરે લાડ લડાવે છે.

ધોળ ૩૩ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીને દ્વાર ચાલો તો જોવા જઇએજી,
જન્મ દીવસ છે આજ મળીને ગાઇએજી. ૧
વાજે છે ઢોલ નિશાન નોબત વાજે અતી નવી,
થાય છે દુંદભીના નાદ વેદની ધુની ત્યાં હવી. ૨
બંદીજન બહુ કરે ગાન વૈશ્નવ જાય વારણે,
મોતીના ચોક પુરાય તોરણ બાંધ્યાં બારણે. ૩
શ્રીવલ્લભને નવરાવ્યા, કેસરચંદન ધર્ય્યા;
મરદન કર્યા ફુલેલ, શેવકજનના મન હર્યાં. ૪
ઉષ્ણોદક પ્રભુજી નાહી, અંગવસ્ત્ર કર ધર્યા;
કેસરી ધોતી ઉપરણા સાર, પ્રભુજીએ પેહેર્યાં. ૫
કુમકુમ ભાલ તીલક, અક્ષત સાહે પીળા;
પીઢાયે બેઠા શ્રીવલ્લભ, વૈશ્નવ નિર્ખે લીલા. ૬
જોવાને દેવતા આવ્યા, માર્કંડની પુજન સમે,

શ્રીફળ કોફળ સાર, દક્ષણા જે જેને ગમે. ૭
સગાં કુટુંબ સહુ સાથ, ભોજન કીધાં પ્રીતશું;
બંદીજન વિવિધ પ્રકાર, બીડા આપ્યાં રીતશુ. ૮
સર્વે વૈશ્નવજનને પ્રસાદી જુઠણુ દીધી છે;
એ શોભા જોઇ હરીદાસ, પ્રિત્યે કરી પીધી છે. ૯

ધોળ ૩૪ મું.

શ્રીવલ્લભ પ્રગટયા એ પ્રગટયા, શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીને ઘેરરે.
થઇ રહી છે લીલા લેહેરરે, પૃષ્ટિની કરવા પેરરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૧
થયાં અવની ઉપર અજવાળારે, ત્રીલોકના તીમીર ટાળ્યાંરે;
વાહાલે વેણ અમારા પાળ્યાંરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૨
આદરથી આવ્યા હરી ઘેરરે, પોતાનાની કરવા પેરરે;
શીખવી શેવા કીધી મેહેરરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૩
માયામત કીધો ખંડરે, પાખંડીને દીધો દંડરે;
એહુનો યશ વાધ્યો નવ ખંડરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૪
એ શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીના નંદરે, વાહાલો પૂર્વજન્મના ચંદરે;
વરતાવે છે અતી આનંદરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૫
એ શ્રીઇલ્મગારૂના લાલરે, વાહાલે વૈશ્નવ ઉપર કીધો વાહાલરે;
વાહાલે દાન દીધાં કીધાં ન્યાલરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૬
નવખંડમાં નવા નવા દેશરે, એહુના ગુણ ગાય નિગમ મહેશરે;
એહુનો પાર ન પામે શેષરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૭
સુખડાંની લેહેરો જાયરે, ત્યાંતો આનંદ ઉર ન સમાયરે,
હરીદાસ વલ્લભના જશ ગાયરે. શ્રીવલ્લભ૦ ૮

ધોળ ૩૫ મું.

શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ શ્રીજી શ્રીયમુનાં શ્રીનવનીત પ્રીયાજી.
શેવા કરો આનંદમાં ભીજી તો, રીઝશે શ્રી ગોપીપતિજી. ૧
દ્રઢ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખો, અષ્ટાક્ષર નિશદીન મુખ ભાખો;
અણસમર્પિત વસ્તુ રખે ચાખો તો રાખજો ગુરૂ ચર્ણ મતીજી. ૨
ભગવદીનો સત્સગજ કરજો દયા સર્વે કોઇ ઉપર ધરજો:
વૈષ્ણવની રીતે અનુસરજો, તો ધરજો ટેક ધણી એકનીજી. ૩
હરી ગુરૂ વૈશ્નવ સરખા લેખો બીજા ભાવ રૂદે નવ દેખો:
દાસપણુ ત્રણેનુ ગ્રહજો, તો તન મન ધન વિવેકથીજી, ૪
પ્રફુલ્લિત મન હરીના ગુણ ગાજો, કપટ દભથકી અળગા રેહેજો;
દુષ્ટ સગથકી દૂર પળાજો, તો નાહાજો પદરજ હરી ભક્તમાજી.૫
દિનતા ભાવ અંતરના સ્નેહી, પ્રભુ પ્રસન્નતાનું કારણ એહી;
નિશ્ચે માનજો નહી સદેહતો, દેહ દમોશા કારણેજી ૬
મનુષ્ય જન્મ માહા દુર્લભ જાણો, તેથી દુલભ હરીના ચર્ણ વખાણો;
એ બે પામી સેવા રસ માણો તો, જાણજો જીવ્યા જગતમાંજી. ૭
શ્રીવલ્લભ પ્રભુ માહારા સ્વામી, પ્રાણજીવન ધન્ય અંતર્યામી;
અક્ષર બ્રહ્મ તણા એ ધામાતો, દાસ દયો જાય વારણેજી. ૮

ધોળ ૩૬ મું.

વૈશાખ વદી એકાદશી, પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાય; (૨)
સુરીનર મુનિજન હરખીયા. હરખ્યો વ્રજ સહુ સાથ. (૨) વૈશાખ. ૧
દેવનાં દુંદુભી વાગીયા, ગાજીયા ભેર મૃદગ: (૨)
અપસરા નૃત્ય કરે ઘણુ, ગાન તે ગાંધર્વ સંગ. (૨) વૈશાખ. ૨
નિજ સ્વરૂપે પધારીયા, ચંપારણ્ય મોઝાર; (૨)
સિંહાસને પધરાવીયા, કીધો અનમંડળાકાર. (૨) વૈશાખ. ૩

તાત નિરખી વિસ્મય થયા, મંડળ મધ્ય સ્વરૂપ; (૨)
મુખપર રવિ શશિ વારણે, શોભા અતીશે અનુપ. (૨) વૈશાખ. ૪
લક્ષ્મણભટ્ટજી વિમાસીને, ઓળખ્યા પુનમચંદ; (૨)
પુત્રભાવે હુલરાવીયા, ઉછંગે ગોવીંદ. (૨) વૈશાખ. ૫
વ્રજની માંહે શુભ, પ્રકટયા બીજી તે વાર. (૨)
લોક પ્રસિદ્ધ જણાવીયુ, આવ્યા ગર્ભવાસ. (૨) વૈશાખ. ૬
મંડળ દર્શન માત્રથી, ઉદ્ધાર્યા જીવ અનેક; (૨)
શ્રીવલ્લભ નામ ધરાવીને, રાખ્યો સર્વનો ટેક. (૨) વૈશાખ. ૭
પાર ન પામું લીલા તણો, રસના એ કયમ કહેવાય; (૨)
હરિદાસ શોભા નિરખીને, પ્રેમ મુદિત ગુણ ગાય. (૨) વૈશાખ. ૮

ધોળ ૩૭ મું.

ઠકરાણી ઘાટ રળીયામણોરે, છોકર લહેકે બહારરે.
મારૂં શ્રીગોકુળ રળીયામણુંરે. ટેક.

શ્રીવલ્લભ બિરાજતારે, શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના તાતરે. મારૂં શ્રીગોકુળ. ૧
ગુણવંતા શ્રીગોપીનાથજીરે, અગ્રજનો અવતારરે. મારૂં શ્રીગોકુળ ૨
ગુણનિધિ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીરે, શ્રીકૃષ્ણ તણો અવતારરે. મા. ૩
શ્રીગિરિધર ગોવિંદરાયજીરે, શ્રીભામની, રાણીજીના કંથરે. મા. ૪
બળવંત શ્રીબાળકૃષ્ણજીરે શ્રીકમળાવતી વહુજીના કંથરે. મા. ૫
ગુણનિધિ શ્રીગોકુળનાથજીરે, શ્રીપાર્વતી વહુજીના કંથરે મા ૬
યવનને જીતી વળ્યારે, રાખ્યો માળાનો ધર્મરે. મા ૭
શ્રીરઘુપતિ, જદુપતિ જન્મ્યારે, શ્રીજાનકી મહારાણીજીના કંથરે. મા. ૮
ગુણવંત શ્રીઘનસ્યામજીરે, શ્રીકૃષ્ણાવતી વહુજીના કંથરે મા. ૯
શ્રીલક્ષ્મીને સત્યભામા બેઉરે, અગ્રજને અનુહારરે. મા. ૧૦
શ્રીનવનીતપ્રીયાજીને રીઝવ્યારે, સેવા કરે મુખસારરે. મા. ૧૧

શોભા યમુના, કમળા, દેવકારે, શ્રીકમલા બેટીજીના તાતરે. મા. ૧૨
શ્રીગોકુળથી શ્રીજી આવતારે, ચઢતા શ્રીગોવર્દ્ધન નાથરે. મા. ૧૪
શ્રૃંગાર ધરીને દર્પણ ધરેરે, શ્રીમદનમોહન મુસકાયરે. મા. ૧૫
ભોગ ધરાવે શ્રીજીને ભાવતારે, શ્રી જમુના જળઝારીહાથરે. મા. ૧૬
આરતિ ઉતારી દંડવત્ કરેરે, માળા ધરે વ્રજરાજરે. મા ૧૭
પાટ અનુસર ત્યાં થયારે નમી નમી દંડવત્ થાયરે. મા. ૧૮
શ્રીગોવર્દ્ધનથી શ્રીજી ઉતરેરે, સાતે કુંવરની છે જોડરે. મા. ૧૮
બંસી તે બટના ચોકમાંરે, વહાલે કર્યો વેણુનાદરે મા. ૨૦
શ્રીવૃંદ્રાવનની કુંજમાંરે, રાધા રમે સુખરાસરે. મા. ૨૧
રમશું રાધાજીના રાસમાંરે, તાલી શ્રીગિરિધર હાથરે. મા. ૨૨

પદ ૩૮ મું.

શ્રવલ્લભ વર ઘેર આવીઆ આજ સખી, શ્રીવલ્લભ વર ઘેર આવીયા.
દૈવીજીવનાં ભાગ્ય વિસ્તરીયાં, પોતે તે પ્રગટ્યા પધારીયા. આજ સખી.૧
કેસરી તે ધોતીને કેસરી ઉપરણા, કુમકુમને પગલે પધારીયા. આજ સખી.૨
પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છબી નિરખત, ચરણકમળ શિરનામીયા આજસખી.૩

પદ ૩૯ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીના નંદરે, સમરૂં શ્રીવલ્લભને;
શ્રીએલમાગારૂજીના લાલરે, સમરૂ શ્રીવલ્લભને;
શ્રીતૈલંગકુળ દ્વીજ નાયકરે, સમરૂ શ્રીવલ્લભને;
સાખી–શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલને નમુ, શ્રીગુરૂને લાગું પાય;
કરજોડી કરૂં વિનતી, દયા કરો શ્રીયમુનાયરે. સમરૂં. ૧
સાખી–ભુતળ દ્વીજ વપુ ધારી કે, શરણે લીધા નિજદાસ;
બ્રહ્મસબંધ કરાવાને, ઉદ્ધાર્યા જીવ અપારરે. સમરૂ. ૨
સાખી–શ્રીમદ્દવિઠ્ઠલનાથજી, શ્રીગોપીનાથ સોહાય;
ચરણકમળની રજ થકી, મહાપતીત પાવન થાયરે. સમરૂં. ૩

સાખી–શ્રીમદ્‌વિઠ્ઠલનાથના, સાતે લાલ સોહાય;
દરશન કરતા માર્ગમાં, નસાડે અઘ અજ્ઞાનરે. સમરૂ. ૪
સાખી–શ્રીગિરધર ગોવિંદજૂ, શ્રીબાલકૃષ્ણ રસરંગ;
શ્રીગોકુળપતી અતિ ગુણનિધિ,
જેણે રાખ્યો માળાનો પ્રસંગરે. સમરૂ. ૫
સાખી–શ્રીરઘુપતી જદુપતી જોઇને, મન મારૂ હરખાય;
શ્રીઘનસ્યામ સ્વરૂપની લીલા વરણી ન જાયરે. સમરૂ ૬
સાખી–સાતે સ્વરૂપ સોહામણા, લીલા અપરમપાર;
દાસ ઉપર દયા કરી, આપો ચરણકમળમા વાસરે. સમરૂ. ૭

પદ ૪૦ મું.

ભજશ્રીવલ્લભ શરણં મમઃ
કર કરૂણા ભુતલમેં પ્રગટે, દૈવી કાજ શરણંમમ· ૧
આજ્ઞા દઇ દયા કરીકે પ્રભુ, તુમ બિન બને નહિ કાજ;
વૈશાખ વદી એકાદશી દિન, આયે આપ શરણંમમઃ ૨
તીન બેર પૃથ્વી પરિક્રમા, સ્થાવર જંગમ કાજ;
માયાવાદકો કર ખંડન, સ્થાપી ભક્તિ શરણંમમ· ૩
અષ્ટાક્ષર પંચાક્ષર દેકે, કિને ભક્ત સનાથ;
દેવ દમનકે સાનીધ સોંપે, હાથોહાથ શરણમમઃ ૪
પરમ અનુગ્રહ કરકે આયે, સેવા સકલ સમાજ;
તાદ્રશીસો બુઝ હીલ મીલકે, પ્રસાદ કાજ શરણંમમ ૫
અન્નાશ્રયકો લેશ જીન કરો, પુષ્ટિ પ્રયોગ દિનરાત;
વૃથા કાલ જીન જાન દેહો, તુમ કાલ ધાત શરણમમ ૬
કથા શ્રવણ કિર્તન મુખતે કહો, યા સમાન નહિ ઓર;
મુખ શિશ ચરન ધરશેવે, નહિ દોર શરણંમમ ૭

પ્રકરણ ૭ મું.

શ્રી ગુસાંઇજીની વધાઈ તથા ધોળ.

રાગ દેવગધાર. પદ ૧ લું.

ઓહોરી કૃષ્ણ શ્રીગોકુલ પ્રકટે, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ હમારે.
દ્વાપર વસુધા ભાર હર્યો હરિ, કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારે. ૧

તબ વસુદેવગૃહ પ્રગટ હોયકે, કંસાદિક રિપુ મારે;
અબ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટ હોયકે, માયાવાદ નિવારે. ૨

એસો કવિકો હે જગ મહિયા, વરણે ગુણજો તિહારે.
માણિકચંદ પ્રભુકો શિવ ખોજત, ગાવત વેદ પુકારે ૩

પદ ૨ જું.

ચહુંજુગ વેદ વચન પ્રતિ પાર્યો.
ધર્મ ગ્લાનિ ભયો જબહી જબ, તબતબ તુમ વપુ ધાર્યો. ૧
સત્યયુગ સેત વારાહ રૂપ ધર, હિરણ્યાક્ષ ઉર ફાર્યો;
ત્રેતારામ રૂપ દશરથ ગૃહ, રાવણ કુલ સિંધાર્યો. ૨
દ્વાપર વ્રજ ભુક્ત તેં રાખ્યો, સુરપતિ પાયન પાયો;
કંસાદિક દાનવ સબ મારે, વસુધા ભાર ઉતાર્યો. ૩
કલિયુગ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રગટે, મયાવાદ નિવાર્યો;
માણિકચંદ પ્રભુ શ્રીવિઠ્ઠલ, પુરુષોત્તમ રૂપ નિહાર્યો, ૪

પદ ૩ જું.

અબકેં દ્વિજવર વ્હે સુખદીનો.
તબકેં નંદ યશોદાનંદન, વ્હે હરિ આનંદ કીનો. ૧
તબ કીનો ગોપાલ રૂપ અબ, વેદ સ્મૃતિ દૃઢ કીનોં;
છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, ભક્તિ સુધારસભીનો. ૨

રાગ રામકલી પદ ૪ થું.

સુનોરી આજ નવલ બધાયો હે,
શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટ ભયે, પુરશોતમ જાયો હે. ૧
નયનનકો ફલ લેઉ સખી, ભયો મનકો ભાયો હે.
ગિરેધરલાલ કેર પ્રગટે હેં, ભાગ્યતેં પાયો હે. ૨
મણિમાલા વદન માલા દ્વાર દ્વાર બધાયો હે;
શ્રીગોકુલમે ધરન ધરન, પ્રતિ આનંદ છાયો હે. ૩
દ્વિજકુલ ચંદ્ર ઉદિત સબ વિશ્વકો, તિમિર નસાયો હે;
ભક્ત ચકોર મગન આનંદિત, હીયો સિરાયો હે. ૪
મહારાજ શ્રીવલ્લભજી, દાન દેત મન ભાયો હે;
જો જાકે મન હુતી કામના, સો તિન પાયો હે. ૫
જાકે ભાગ્ય ફલે યા કલિમેં, તિન દરશન પાયો હે;
કર કરૂણા શ્રીગોકુલ પ્રગટે, સુખ દાન દિવાયો હે; ૬
મર્યાદા પુષ્ટિપથ થાપનકોં આપતે આયો હેં;
અબ આનંદ વધાયો હેરી, દુઃખ દુર વહાયો હે. ૭
રાણી ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય, સુહાગ ભરીજન ગોદ ખિલાયો હે;
રસિક ભાગી તે પ્રગટ ભયે, આનંદ દરસાયો હે. ૮

રાગ બિલાવલ. પદ ૫ મું.

સુખદ સ્વરૂપ શ્રીવિઠ્ઠલેશરાય.
વેદ વદત પુરણ પુરુષોત્તમ, શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રગટે આય. ૧
લટપટી પાઘ મહારસ ભીને, અતિ સુંદરવર સહજ સુભાય;
છિતસ્વામી ગીરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, અગણિત મહિમા વરણિનજાય. ૨

પદ ૬ ઠું.

કહત સખનસો આઓ આઓ.
ઉદિત ભયો વ્રજ વૃંદાવનકો શશિ, આનંદ મગલ ગાઓ ગાઓ. ૧
કંચન પટ મણિ માણિક ભૂષણ, ભેટ અમોલિક લાઓ લાઓ;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન પ્રગટ ભયે, દેખનકો તુમ જાઓ જાઓ. ૨

પદ ૭ મું.

શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર જે જે શ્રી.
જેજે શ્રીગિરિધર શ્રીગોવિંદ, શ્રીબાલકૃશ્ન રસાલ. ૧
શ્રીગોકુલપતિ રઘુપતિ જદુપતિ, શોભિત શ્રીઘનશ્યામ.
કરૂણામય કલ્યાણરાય પ્રભુ, ભક્તન પુરન કામ. ૨
મુરલીધર આદિ સબ બાલક, યહ સબ બ્રહ્મ સમાન.
સગુણદાસ યા ઘરકો શેવક, ગાવત વેદ પુરાન. ૩

રાગ આશાવરી. પદ ૮ મું.

પોષકૃષ્ણ નોમીકો શુભ દિન, પૂત અંકાજૂ જાયો હો.
સુન સુન નિજ જન સબ આનંદે, હરખત કરત વધાયે હો. ૧
નારદાદિ બ્રહ્માદિક હરખે, શુક મુનિ અતિ સચુપાયે હો;
શ્રીભાગવત વિવેચન કરકે, ગૂઢ અર્થ પ્રગટાયે હો. ૨

કલિકે જીવ ઉદ્ધારણ કારણ, દ્વિજ વપુધર ભુવ આયે હો;
અતિ ઉદાર શ્રીલક્ષ્મણ નંદન, દેતદાન મન ભાયે હો. ૩
કરત વેદ ધ્વનિ વિપ્ર મહામુનિ, જ્ઞાતિ કર્મ કરવાયે હો;
માણિકચંદ શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુકે, વિમલ વિમલ યશ ગાયે હો. ૪

પદ ૯ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભકે ધર પ્રભુ જો, ફિર અવતાર ન ધરતે હો; ૧
તો હમસરિખે મુઢ પતિત જન, કહો કૈસે નિસ્તરતે હો.
બિન પાયે વ્રજપતિ પદ પંકજ, કહાકી સેવા કરતે હો;
શ્રીગિરિધરન રાધિકા વર વિના, રસના કહા ઉચ્ચરતે હો. ૨
શિવ સુરેશ દિન મણિ ગણેશકે, હોય કનોડે ડરતે હો,
અતિ આતુર પુન અર્ક તુલસે, સબનકે પાયન પરતે હો. ૩
જબ હમ હુ લોગનકી નાઇ, ઘર ઘર ભટકત ફિરતે હો;
કર્મયોગ પુન જ્ઞાન ઉપાસન, ઇનહિમે પચિ મરતે હો. ૪
કહા ભયો નિજ બિરદ જાનકે. પતિત જાન ઉદ્ધરતે હો;
રૂચિરરૂપ બલ દાસનારાયણ, ત્રિષિત નયન ક્યો ઠરતે હો.

રાગ ધનાશ્રી. પદ ૧૦ મું.

દાન દાનકો શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, બોલ બોલ સબહિનકોં લત,
મણિ માણિક ગહનોં પટ ભૂષણ, મનવાછિંત ફલ સબહિન દેત. ૧
બહોર્યો ગોકુલદ્વિજ વપુ ધાર્યો, પ્રગટ ભયે નિજજનકે હેત;
દાસ ગોપાલ આજતે સબ વ્રજ, પ્રેમકે પુંજકો બાંધ્યો સેત. ૨

રાગ સારંગ. પદ ૧૧ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ સુતકે સુત જાયો, મંગલ ચાર બધાઇ બાજત;

દુંદુભી ભેરિ ઢોલ સહનાઇ, વીણા વેણુ મધુર અતિ રાજત. ૧
યહ સુન દેવ કુસુમ બરખાવત, વ્યોમ વિમાન ભીર ભઇ છાજત:
જયજય શબ્દ હોત પુર વીથન, માનો સિંહ ગુંજારત ગાજત. ૨
થાપે દેત દ્વારદ્વારન પ્રતિ, કેસર હરદ દૂધ દધિરાજત.
શ્રીવિઠ્ઠલકો જન્મ ભયો સુન, દુઃખ સંતાપ દૂર ભય ભાજત. ૩

પદ ૧૨ મું.

જે વસુદેવ કિયે પૂરણ તપ, સો ફલ ફલિત શ્રીવલ્લભ દેહ·
જે ગોપાલ હુતે ગોકુલમે, તે અબ આન વસે કર ગેહ. ૧
જે વે ગોપ વધૂડી વ્રજમેં, સો અબ વેદરૂચા ભઇ હે:
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, તેઇ એઇ એઇ તેઇ કછૂ ન સંદેહ. ૨

પદ ૧૩ મું.

પૌષ નિર્દોષ સુખ કોષ સુંદર માસ, કૃષ્ણ નામી સુભગ નવ ધારે દિન આજ;
શ્રીવલ્લભ સદન પ્રગટ ગિરિવર ધરન, ચારૂ વિધુવદન છબિ શ્રીયવિઠ્ઠલરાજ. ૧
ભીર માગધ ભઇ પઢત મુનિજન વેદ, ગ્વાલ ગાવત નવલ વસન ભૂષણ સાજ·
હરદ કેસર દહી કીચકો પાર નહી, માનો સરિતા વહી નીર નિર્ઝર વાજ.૨
ઘોષ આનંદ ત્રિય વૃંદ મંગલ ગાવેં, બજત નિર્ઘોષ રસ પુંજ કલમૃદ ગાજ;
વિષ્ણુદાસ શ્રીહરિ પ્રગટ દ્વિજરૂપ ધર,નિગમ પથ દઢ થાય ભક્ત પોષણ કાજ.૩

પદ ૧૪ મું.

ગોવલ્લભ ગોવર્દ્ધન વલ્લભ શ્રીવલ્લભ ગુણ ગણે ન જાઇ.
ભૂવકી રેણુ તરૈયા નભકી, ધનકી બૂંદે પરત લખાઇ. ૧
જીનકે ચરણ કમળ રજ વંદિત, સંતત હોત સદા ચિત ચાઇ;
છિતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, નંદનંદનકી સબપર છાંઇ ૨

પદ ૧૫ મું.

ગાયનસોં રતિ ગોકુલસોં રતિ, ગોવર્દ્ધનસો પ્રિતિ નિવાહી.
શ્રીગોપાલ ચરણ સેવા રતિ, ગોપ સખા સબ અમિત અથાઇ. ૧
ગોવાણી જો વેદકી કહિયત, શ્રીભાગવત ભલે અવગાહી;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, નંદનંદનકી સબપર છાંહી. ૨

પદ ૧૬ મું.

શ્રીવલ્લભનંદન રૂપ અનૂપ, સ્વરૂપ કહ્યો ન જાઇ.
પ્રકટ પરમાનંદ ગોકુલ બસતહેં, સબ જગતકે સુખદાઇ. ૧
ભક્તિ મુક્તિ દેત સબનકો, નિજજનકોં કૃપા પ્રેમ બરખત અધિકાઇ;
સુખમેં સુખરૂપ સુખદ એક રસના, કહાલોં વરનોં ગોવિંદ બલજાઇ. ૨

પદ ૧૭ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલેશ ચરણ કમલપાવન ત્રૈલોક કરણ,
દરસપરસ સુંદરવર વારવાર વંદે.
સમરથ ગિરિરાજધરણ લીલાનિજ પ્રગટ કરણ,
સંતન હિત માનુષતનું વૃંદાવન ચંદે. ૧
ચરણોદક લેત પ્રેત તતક્ષણતે મુક્તિ ભયે,
કરૂણામય નાથ સદા આનંદ નિધિ કંદે;
વારનેં ભગવાનદાસ વિહરત સદા રસિક રાય,
જય જય યશ બોલ બોલ ગાવત શ્રુતિ છંદે. ૨

પદ ૧૮ મું.

કેસરકી ધોતી કટિ કેસરી ઉપરેનાં ઓઢે,
તિલક મુદ્રા ધરેં ઠાડે મંદિર ગિરિધરકેં.

દોઉ જનકી પ્રીતિ કછૂ કાહૂપેં ન કહી જાત,
ઉત નંદનંદન ઇત વલ્લભ વરકે. ૧
કરકેં શૃંગાર આજ લાડિલે ગોપાલ જૂકો,
લેતહેં બલાય વારવાર દોઉ કરકેં;
એઉ મુસિકાત જાત ફુલે ન સમાત ગાત,
કહે હરિદાસમેં નિહારે દગ ભરકેં. ૨

પદ ૧૯ મું.

જયતિ રૂકમણિનાથ પદ્માવતી પ્રાણપતિ, વિપ્રકુલ છત્ર આનંદકારી.
દીપ વલ્લભવંશ જગત નિરતમ કરન, કોટિ ઉડુરાજ સમ તાપ હારી.૧
જયતિ ભક્તજન પતિ પતિત પાવન કરન, કામી જન કામના પુરણચારી;
મુક્તિકાંક્ષીયજન ભક્તિ દાયક પ્રભુ, સકલ સામર્થ ગુણ ગણનભારી.૨
જયતિ સકલતીરથ ફલિત નામ સ્મરણ માત્ર,વાસ વ્રજ નિત્ય ગોકુલ વિહારી;
નંદદાસનિનાથ પિતા ગિરિધર આદિ, પ્રકટ અવતાર ગિરિરાજધારી.૩

પદ ૨૦ મું.

શ્રીગોકુલ યુગયુગ રાજ કરો.
યહ સુખ ભજન પ્રતાપ તેજતેં, છિન ઇત ઉત ન ટરો. ૧
પાવનરૂપ દિખાય મહાપ્રભુ, પતિ તન પાપ હરો;
વિશ્વ વિદિત દીની ગતિ પ્રેતન, કયો ન જગત ઉદ્ધરો. ૨
શ્રીવલ્લભકુલ કમલ અમલ રવિ, યશ મકરંદ ભરો;
નંદદાસ પ્રભુ ષટગુણ સંપન્ન, શ્રીવિઠ્ઠલેશ વરો. ૩

પદ ૨૧ મું.

વિહરત સાતોં રૂપ ધરેં.
સદા પ્રકટ શ્રીવલ્લભનંદન, દ્વિજકુલ ભક્તિ વરેં. ૧

શ્રીગિરિધર રાજાધિરાજ, વ્રજરાજ ઉદ્યોત કરે;
શ્રીગોવિંદ ઈંદુ જગકિરનન, સીંચત સુધા અધરે. ૨
શ્રીબાલકૃષ્ણ લોચન વિશાલ, દેખી મન્મથ કોટિ ડરે
ગુણ લાવણ્ય દયાલ કરૂણાનિધિ, શ્રીગોકુલનાથ ભરે. ૩
શ્રીરઘુપતિ યદુપતિ ઘનસાવલ, મુનિજન ચરણ પરે;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, જિહિં ભજ અખિલ તરે. ૪

રાગ નટ. પદ ૨૨ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ અનાથકે તારણ.
શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટ રૂપ યહ, ધર્યો ભક્ત હિત કારણ. ૧
દિનબંધુ કૃપાસિંધુ સહજહી, જગત ભક્તિ વિસ્તારણ;
દાસ ચતુર્ભુજ પ્રભકે નિજમત, ચલત લાલ ગિરિધારણ. ૨

પદ ૨૩ મું.

જોપે શ્રીવિઠ્ઠલ રૂપ ન ધરતે.
તો કૈસે યા ઘોર કલિયુગ કે, મહા પતિત નિસ્તરતે. ૧
સેવા રીતિ પ્રીતિ વ્રજજનકી, શ્રીમુખ તે વિસ્તરતે;
શ્રીવિઠ્ઠલનામ અમૃત જિન લીનો, રસના સરસ સુફલતે. ૨
કીરતિ વિશદ સુનિ જિન શ્રવણુન, વિષય વિષ પરહરને;
ગોવિંદ બલ દરશન જિન પાયો, ઉમગ ઉમગ રસ ભરતે. ૩

પદ ૨૪ મું.

હમતો શ્રીવિઠ્ઠલનાથ ઉપાસી.
સદા સેવુ શ્રીવલ્લભનંદન, કહા કરૂં જાય કાશી. ૧
ઇનહી છાડજો ઔર ધાવે, સો કહીયે અસુરાસી;
છિતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, બાની નિગમ પ્રકાશી. ૨

રાગ ગોરી. પદ ૨૫ મું.

હોં ચરણાર પત્રકી છૈયાં.
કૃપાસિંધુ શ્રીવલ્લભનંદન, વણો જાત ગહિ બહિયાં. ૧
નવનખ ચંદ્ર શરદ મંડલ છબિ, હરત તાપ સ્મરત મનમહિયા;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, સુયશ વખાન સકત શ્રુતિ નહિયાં. ૨

પદ ૨૬ મું.

જયતિ નાથ વિઠ્ઠલ નવલ ચારૂ લોચન કમલ,
અમલ રસ તાહિકોં સર્વ વ્યાપી.
જીત માયાવાદ દશો દિશ વિધ્વંસ કર,
લાલ ગિરિધરન દૃઢ ભક્તિ થાપી. ૧
જયતિ શુકવચન શ્રુતિવચન તાહિકો સાર,
ભજન વિસ્તાર કર કૃષ્ણ જાપી;
અભય દીનોં લેખ હરિદાસ વર્ય ભેખ,
કૃષ્ણદાસ પંચવરણ છાપ છાપી. ૨

રાગ કલ્યાણ. પદ ૨૭ મું.

શ્રીવલ્લભલાલકે ગુણ ગાઉં.
માધુરી માધુરી મુરતિ દેખેં આનંદ સદન મદનમોહન, નયન ચેન પાઉં. ૧
શ્રીવલ્લભનંદન જગત બંદન શીતલ ચંદન તાપ હરણ,
યેહી મહાપ્રભુ ઇષ્ટ કરણ ચરણન ચિત્ત લાઉં;
છીતસ્વામી મન વચ ક્રમ પરમ ધર્મ યેહી મેરે, વલ્લભ લાડિલો લડાઉં. ૨

પદ ૨૮ મું.

ગયે પાપ તાપ દૂર દેખત દરસપરસ ચરણ.

હોં તો એક પતિત તિહારો, પતિતપાવન બિરદહો તુમ, જગતકે ઉદ્ધરણ. ૧
સ્તુતિ શેષ કર ન સકે, સકલ કલાગુણ નિધાન,
જાનતહોં તિહારી સબ વિધિ અનુસરણ;
છીતસ્વામી ગિરિવરધર તેસેઇ શ્રીવિઠ્ઠલેશ,
હોંતો તિહારી જન્મ જન્મ શરણ. ૨

રાગ કાન્હરો. પદ ૨૯ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ જગત ઉદ્ધારણ, દેખો ભૂતલ આયેરી.
નખશિખ સુંદર કહા કહું, કોટિક કામ લજાયે. ૧
અનેક જીવ કિયે જો કૃતારથ, શ્રવણ સુનત ઉઠ ધાયે;
શરણ મંત્ર શ્રવણ સુનાઇકે, પુરુષોતમ કર ગૃહ આયે. ૨
શેષ સહસ્ત્ર મુખ નિશદિન ગાવે, તેઉ પારન પાયેરી;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, પ્રેમ પતિત સબ ધાયેરી. ૩

પદ ૩૦ મું.

આજ ધન્ય ભાગ્ય હમારે, પ્રકટે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ.
દરશન માત્ર તાપ તનકે ગયે, ભવસાગર તેં તારે. ૧
શામલ અંગ પૂરણ વદન ચંદ, દેખિયત જગ ઉજિયારે;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ, વલ્લભરાજ લલારે. ૨

રાગ નાયકી. પદ ૩૧ મું.

સુઘર સહેલી મીલ આવો ગાવો મંગલ ગીત.
પુત્ર ભયો શ્રીવલ્લભપ્રભુકે, જો ચાખત નવનીત. ૧
આંગન મોતીન ચોક પુરાવો, ચીતો ભીંત પવીત;
સાંધે કુંકુમ ઉબટ ન્હવાવો, પહરાવો પટપીત. ૨

પૌષ અસિત નૌમિકાં શુભ દિન, લગે સરસ જહાં સીત;
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધારી કૃપાનિધિ, વાજે વધાવો જીત. ૩

ધોળ ૩૨ મું.

શ્રીવલ્લભ ઘેર આજ વધામણાંરે, મલિયો રસિક વૈષ્ણવનો સાથ;
પોષમાસ વદ નોમે શ્રીનાથજીરે, ભુતલ પ્રગટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથ. ૧
મદનભેરિ સરણાઇયો ને દુંદુભીરે, વીણા તાલ મૃદગ ઉપગ;
શ્રીમંડલ સારંગી ને ખંજરીરે, વાજે પંચ શબ્દ દરબાર. ૨
નભ નિશાન બજાવે શુર સુરીરે, હરખ્યા વરખે કુસમ સુદેશ:
નાચે નટ દેશીગત્ય ભેદસુંરે, ગાંધર્વ ઉઘટીત સંગીત રસાલ. ૩
ષોડસ વર્ષની સકલ વ્રજસુંદરીરે, નવસત અંગ સજ્યા શણગાર.
નવરંગ લેહેંગા ચોલીને ચુદડીરે, પાયે નેપુરનો ઝણકાર. ૪
કટિ કેસરિને સોહે કિંકણિરે, કંકણ ચુડી ખલકે પાણ,
દાડમ દંત ચિબુક મધ્ય બિંદુકારે, કોક નિપૂણ ગુણ ચતુર સુજાણ. ૫
સુર વિનતા સમોવડ આવે નહીંરે, મૃગમદ અધર પ્રવાલ સુરંગ;
લોચન અંજન રંજીત રસ ભર્યારે, વારૂ ખંજન મીનકો રંગ. ૬
નકવેસર મુક્તામણિ ફરહરેરે, કુંકુંમ રંજીત તિલક સુભાલ;
કુનક કલસ કેશર રસ ભર્યારે, શ્રવણ જડિત મણિ કંચન ઝાલ. ૭
કુચ જુગ મેરૂ સંગીત બીચ સુરસુરીરે, સુખદ જલ જમુના કંચન માલ;
કુમોદ વિમાન ચઢીને જાણે આવીયારે, કરપર સોહે વનિતા વૃંદ. ૮
કંચન થાલ ભરી ગજમોતીયેરે, પ્રેમ વિવશ ફુલ્યાં અંગો અંગ;
ચાલે મદ ગજ હંસ સોહામણીરે, ઉડુગણ આવત પૂરણ ચંદ. ૯
ગાતા મંગલ ધોલ સોહામણાંરે, આવ્યાં શ્રીઅકાંજીને પાસ;
સફલ મનોરથ આજ સફલ થયારે, નિજ જન વાધ્યો મન હુલ્લાસ. ૧૦

તિલક કરે ને વધાવે પ્રેમશુ રે, આરતિ ઉતારે વ્રજની નાર;
તનમન પ્રાણુ કરે બલિહારનેરે, મુખ જોઈ સુંદરવર સુકુમાર. ૧૧
ચોવા ચંદન કેસર છાટણારે, મડપ બાંધ્યો વિવિધ વિતાન:
ધ્વજા પતાકા તોરણ બારણેર, મુનિ જન કરે વેદ ધ્રુની ગાન. ૧૨
જોતિષ નિપૂણ ગર્ગમુનિ આવીયારે, જન્મ પત્રીકામાં લખ્યોરે વિચાર;
સાત પુત્ર એ પ્રભુ ઘર પ્રગટશેરે, તેનો થાશે બહુ વિસ્તાર. ૧૩
કલિના જીવ અનેક ઉદ્ધારશેરે, દશેદિશ થાશે જશ વિસ્તાર;
કેવળ દૈવી જીવ ઉદ્ધારવારે, ભૂતલ પ્રકટયા શ્રીકૃષ્ણ અવતાર. ૧૪
બંદી માગધ ભાટ જાચક મળ્યારે, આપે શ્રીવલ્લભરાજ ઉદાર;
મનવાછિત પટ ભુષણ ધન બહુરે, ગાવે ગુણીજન કરે ઉચ્ચાર. ૧૫
ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભનાથનારે, દ્વારે ઉભા દીએ આશિષ;
સાભળીને જાચક આવ્યા સર્વે દેશનારે, પ્રકટયા પૂર્ણ બ્રહ્મ જગદીશ. ૧૬
શ્રીગિરિધરણ શ્રીવિઠ્ઠલનાથશુરે, જે જન જાણે મનમાં ભેદ;
તે ખળ અસુર કહીયે તેની ગતિ નહિરે, કહે પુરાણ પુકારે વેદ. ૧૭
પ્રભુજી માહારી મતપત રાખજોરે, જયા લગી પ્રાણ રહે આ દેહ;
શ્રીવિઠ્ઠલનાથ સદા ચિત્તમા વસોરે, નિત્ય પ્રતિ ક્ષણું ક્ષણું અધિક સ્નેહ.૧૮
ધર્મ વિમુખ બહુ આ કળીકાળમારે, કલ્પિત કરે મહા પાખંડ;
તેનો સંગ દોષ લાગે નહિરે, માગું અવિચળ ભક્તિ અખંડ. ૧૯
શ્રીવિઠ્ઠલનાથ સદા મનમા વસોરે, વૈષ્ણવ પદરજ વલ્લભદાસ;
કરો કૃપા હુ કરૂં વિનતિરે, જુગ જુગ દેજો વ્રજમાં વાસ. ૨૦

ધોળ ૩૩ મું.

પોષ નોમે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, હાંરે વહાલો પ્રગટયા શ્રીવલ્લભદ્વારજો;
એમને જોવાને થઇ વ્યાકુલી, હાંરે વહાલે કીધી સેવકની સારજો. ૧

પ્રથમ શ્રીનંદરાયને પ્રકટીયા, હાંરે વહાલે પુર્યા શ્રીજસોદાજીના કોડજો:
રમતાં સખા સહુ સાથમા, હારે વહાલો હરિ હળધરજીની જોડજો. ૨
હવે વલ્લભસુત એ થયા, હારે વહાલો શ્રીગોપિનાથજીના ભ્રાતજો;
ગોદમા લેઇને હુલરાવતા, હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅકાજી માતજો. ૩
એહુનાં સુખ કોઇ કહી નવ શકે, હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીની રેતજો. ૪
જ્યાં વહાલો ધેનુ ચરાવતા, હારે વહાલે કીધો છે રાસ વિલાસજો;
વેણુ વગાડી વૃંદાવનમાં, હારે વહાલે પૂરી વ્રજસુંદરીની આશજો. ૫
રાસબિહારી વ્રજવલ્લભા, હારે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજો:
કરજોડીને કરૂં વિનતિ, હાંરે વહાલા શોભા જુએ છે હરિદાસજો. ૬

ધોળ ૩૪ મું.

આવોને પરમ સોહાસણી, મળી મંગળ ગાઇએ;
આજ આનંદ માહારે અતિ ઘણો, સર્વે વાજીંત્ર વાઇએ. ૧
પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, જન્મનો છે દહાડો;
મોતી તે કેરા સાથીયા, મંદીર માહે કહાડો. ૨
મણિ મુક્તાફળ કેવડો, વચ્ચે ચોક પુરાવો;
શ્રીવલ્લભજી દાન આપે ઘણાં, કહેતાં ન આવે પાર. ૩
ભાટ યાચકો મળી ઘણા, બોલે જય જયકાર;
ભગવદી મન આનંદ ઘણો, ફુલ્યાં અંગ ન સમાય. ૪
માધવદાસના પ્રભુના, યશ સહુ કોઇ ગાય;
આવોને પરમ સોહાસણી, મળી મંગળ ગાઇએ. ૫

ધોળ ૩૫ મું.

આજ સૈયરરે વધામણાં, વ્રજ વાગ્યાં નિશાન;
પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, થયાં કોટિ કલ્યાણ. ૧

ચાલની ચાલ ઉતાવળી, લાલને જોવાને જઇયે,
તન તલપે મન ભેળીને, આપણે આનંદ લઇયે. ૨
અમીરે ભરી હરિની આંખડી, નૈણા છે રે રસાલ;
ચરિત્ર કરે મન ભાવતાં પારણે પોહોડયા દયાલ. ૩
એ તો નિદ્રા નહી કરે, સેવાના છે રસીયા;
માધવદાસના પ્રભુજી, મ્હારે મન વસીઆ ૪

ધોળ ૩૬ મું.

પ્રથમ સમરૂ શ્રીવલ્લભનો પરિવારરે વહાલાજી,
કાંઇ તમથકી ઉતરવુ મારે પાર મારા વહાલાજી. ૧
પ્રથમ પડવે શ્રીગોવર્દ્ધન ગિરિધારીરે વહાલાજી,
જીરે તમ દીઠે સુખ થાય હૃદેમા ભારી મારા વહાલાજી. ૨
બીજે શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને ગાઉ રે વહાલાજી,
જીરે હરખી નીરખી હર્ષ હૈયામા લાઉ મારા વહાલાજી. ૩
ત્રીજે શ્રીમથુરાંનાથ છબિલો બિરાજેરે વહાલાજી,
જીરે પુર્યા મનોરથ પૂર્ણ અમ શિર છાજે મારા વહાલાજી. ૪
ચોથે શ્રીવિઠ્ઠલેશરાય રસિલાને નિર્ખોરે વહાલાજી,
જીરે જુગલસ્વરૂપ બિરાજે સરખાસરખો મારા વહાલાજી. ૫
પાંચમે શ્રીદ્વારિકાંનાથજી કરે રાજ્યધાનીરે વહાલાજી,
જીરે શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધર્યા મનમાની મારા વહાલાજી. ૬
છઠ્ઠે શ્રીગોકુળનાથ ધર્યો ગિરિરાજરે વહાલાજી,
જીરે ઇંદ્રદમન મદ મોડયો સરિયા કાજ મારા વહાલાજી. ૭
સાતમે શ્રીગોકુલચંદ્રમા વેણુધારીરે વહાલાજી,
વહાલે કર્યો છે રાસવિલાસ તેડયાં વ્રજનારી મારા વહાલાજી. ૮

આઠમે શ્રીમદનમોહનજી ગોરે તન સોહેરે વહાલાજી,
જીરે જુગલ સોહામણા સંગે વ્રજ વધુ મોહે મારા વહાલાજી. ૯
નવમે શ્રીગિરિધરજી છે ગુણના ભંડારરે વહાલાજી,
જીરે શર્ણે જઇ રહીયે તો ઉતરીયે પાર મારા વહાલાજી. ૧૦
દશમે શ્રીગોવિંદરાય રસિલાને નિરખુરે વહાલાજી,
વહાલે સેવ્યા શ્રીવિઠ્લેશરાય હૈયામા હર્ખું મારા વહાલાજી. ૧૧
એકાદશમી મે શ્રીબાલકૃષ્ણજી દિઠારે વહાલાજી,
કાંઇ દર્શન કરતા લાગોછો ઘણા મીઠા મારા વહાલાજી. ૧૨
દ્વાદશી શ્રીગોકુલનાથજી સુખકારીરે. વહાલાજી,
વહાલે રાખ્યો માલાનો ધર્મ તે પરવારી. મારા વહાલાજી. ૧૩
ત્રયોદશી શ્રીરઘુનાથજીને ગાઉંરે, વહાલાજી,
જીરે શ્રી જીવનનાથ ચરણ ચિત્ત લાઉં. મારા વહાલાજી. ૧૪
ચતુર્દશી શ્રીજદુનાથજી જુગ જાણોરે. વહાલાજી,
એને નમે છે મ્હાટા ભૂપ રાય ને રાણા. મારા વહાલાજી. ૧૫
પુનમે શ્રીઘનશ્યામજી રૂપની રાસરે. વહાલાજી,
એ શોભા જોઇ બલિ જાયે માધવદાસ. મારા વહાલાજી. ૧૬

ધોળ ૩૭ મું.

શ્રીગોકુલ ગામને ગોંદરે સાહેલીરે. આસી ઝાકઝમાળ,
શ્રીગુસાંઇજી ગોકુલમાં પધારીયા સાહેલીરે. ટેક. ૧
મંડપ છાયા મોઘરે સાહેલીરે, મોતીના ચોક પુરાય, ૨
તોરણ બાધ્યાં બારણે સાહેલીરે, કંદલિના સ્થંભ રોપાય. ૩
રંગીલી ગલી રળીયામણી સાહેલીરે, ભીતર ભીડ ન માય. ૪
ગુજરાતી આવે મલપતા સાહેલીરે, વૈષ્ણવ સોરઠ દેશ. ૫

ગોકુલ ગામ રળીયામણું સાહેલીરે, જમુનાજી લહેરે જાય. ૬
વૃંદાવન સોહામણું સાહેલીરે, બંસીબટનો ચોક. ૭
માધવદાસ માગે સદા સાહેલીરે, શ્રીગોકુલમાંહી વાસ. ૮

ધોળ ૩૮ મું.

આવો મળો સાહેલડીજી, હૈડે હરખ ન માય;
માંહોમાંહે વધામણાજી પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલરાય. ૧
નવસત આભરણ અંગે સજ્યાંજી, ચાલ્યા શ્રીવ્રજની નાર:
અતિ આનંદ ઉમંગે ભર્યાજી, પોહોત્યા શ્રીવલ્લભદ્વાર. ૨
ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ ધણીજી, ધન્ય શ્રીઅક્કાજી માત.
શ્રીગોકુલચંદ્ર પ્રગટીયાજી, શ્રીગોપીનાથજીના ભ્રાત. ૩
માગશર માસ સોહામણોજી, સોહામણો નોમીનો દિન;
કૃષ્ણપક્ષે ઉદે હોવાજી, શ્રીગોકુળ માંહી રત્ન. ૪
દ્વાપર માંહી ઓળખ્યાજી, હૈડે હતી હામ.
તે પ્રભુજી પધારીયાજી, પુરવા મનના કામ. ૫
રાત દિવસ સેવે સદાજી, બ્રહ્માદિક મહેશ;
દર્શન માત્ર પામે નહિજી, સ્વપ્નાન્તર લવલેશ. ૬
શેષ સહસ્ર મુખ સ્તુતિ કરેજી, નિગમ ન પામે પાર:
તે પ્રભુજી પધારીયાજી, ટાળવા ભૂમિનો ભાર. ૭
સેવકને સુખ આપવાજી, અબળાના આધાર·
ઘેર ઘેર ઉત્સવ અતિ ઘણોજી, મોતીના ચોક પુરાય ૮
કેસર કુમકુમ છાંટણાંજી, તોરણ બાંધ્યા દ્વાર;
દૈવીનાં દુ:ખ ટાળવાજી, પ્રકટયા બીજી વાર. ૯
વાજીંત્ર વાજે અતિ શોભતાજી, વીણા તાલ મૃદંગ;

માનિની મંગળ ગાયેજી, હૈયે ધરી ઉમગ. ૧૦
ગાયે ગીત સોહામણાંજી, પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથ:
દાન આપે વિવિધ તણાંજી, ઉદાર શ્રીવલ્લભનાથ. ૧૧
તૈલંગ તીલક ત્રિભુવન ધણીજી, શ્રીગોકુલપતિ આધાર:
બંદીજન બહુ યશ ભણેજી, ચીરણજીવો રાજકુમાર ૧૨
શ્રીવલ્લભજીના લાડીલાજી, શ્રીપદ્માવતી વહુજીના કથ;
ગવદિ ભાવે ભેટતાજી, એવા અઢલક કરૂણાવંત. ૧૩
ચરણ કમળ અવિલોકતાજી, પહોચી મારા મનડાની આશ:
માધવદાસ માગે સદાજી, શ્રીગોકુલ માંહી વાસ. ૧૪

ધોળ ૩૯ મુ.

શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર તમે કાંઇ કીધુ રે,
મ્હારૂં ચિત્તવિત્ત શ્રીગોકુલનાથ હરીને લીધુ રે. ૧
ગિરિધારીએ ઘેલા કરી મને આજ ન ભાવે અન્ન રે:
ધન્ય કુંવર શ્રીઅક્કાંજીના જાયા,
તેથી મોહ્યુ મારૂ મન; તમે કાંઇ કીધુ રે. તમે. ૨
લોભાણા લોભી રહ્યાં, ને નંદકુંવર રંગ રેલરે;
રસીયા ઠાકોર શ્રીમના, મારી અરજ સુણો અલબેલ. તમે.૩

ધોળ ૪૦ મું.

તેડી જાવ તો અમારા મન ઠરે, હુ તો જોઉં શ્રીગોકુલની રીત રે;
હું તો નેણે નીરખું શ્રીનાથજી, છે પૂર્વજન્મની પ્રિત રે ૧
ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં, ભોવન ભોવન વસે વ્રજનાથ રે;
વસે શ્રીવલ્લભાચાર્યજીના લાડીલા, મહામ્હોટા મુનિવર હંસ રે. ૨

શ્રીવૃંદા તે વન રળીયામણું, સોહામણા ઠકરાણીના ઘાટ રે;
સોહામણી વાય વહાલો વાસળી, તે તો બલભદ્ર કેરા વીર રે. ૩
શ્રીવૃંદા તે વનની કુંજમા, અમો કેમ ના સરજ્યા મોર રે:
અમો હેલ કરત નંદલાલ શુ, નૈયણે નિરખત નંદકીશોર રે. ૪
હું તો બેહુ દર્શનની વ્યાકુળી, જર જીરણ મારી દેહ રે;
હું તો વહુ બેટીઓને પાયે પડું, નિહાળું શ્રીમુખ ચંદ્ર રે. ૫
જેણે નયણે ના નિરખ્યા શ્રીનાથજી, તેણે શાને ધરી આ દેહ રે;
જેણે શ્રીગોવર્દ્ધન જોયા નહી, તેનો સુનો ગયો સંસાર રે. ૬
જેણે શ્રીવલ્લભકુળ જાણ્યા નહીં, તેનો એળે ગયો અવતાર રે;
ધીક્ક ધીક્ક પડઓ આ દેહને, ના નાહ્યો શ્રીજમુનાં નીર રે. ૭
ધન્ય ધન્ય જીવન વ્રજવાસીનું, જેણે વ્રજમાં તે પુર્યો વાસ રે;
કરજોડીને કરૂ વિનતી, બલિહારી તે માનપદાસ રે. ૮

પદ ૪૧ મું.

હરખે શ્રીવલ્લભ નંદન ગાવુજી, શ્રીવિઠ્ઠલનાથને વારણે જાવુજી. ૧
એમના તે નામ તણો મહિમાયજી, સકળ અમંગળ અળગાં થાયજી. ૨
વહાલે મારે પુષ્ટિના દીધાં દાનજી, ટાળ્યા ટાળ્યાં જીવ તણા અજ્ઞાનજી. ૩
કીધો કીધો મહાહ્મોટો ઉપકારજી, દૈવી તે જીવનો કીધો વિસ્તારજી. ૪
મનડાની આશા પૂર્ણ કીધીજી, શિક્ષા તે સેવા કરવાની દીધીજી. ૫
મીટયો મીટયો અસુરતણો આવેશજી, કીધો કીધો ભક્તિતણો ઉપદેશજી. ૬
જીવને બ્રહ્મસંબંધ કરાવ્યાંજી, જે થકી પુરુષોત્તમ મન ભાવ્યાજી. ૭
વાર્યા વાર્યા અન્ય આશ્રયે જીવ જાતાજી,
રાખ્યા રાખ્યા અસમર્પિત વસ્તુ ખાતાજી. ૮
શ્રીમદ્ભાગવત રૂપ પ્રકાશ્યુંજી, તેથકી તત્વ વેદનું ભાખ્યુંજી ૯

બાંધી બાંધી ભક્તિ સિંધુની સેતજી, કીધુ કીધુ દૈવી જીવનું હેતજી. ૧૦
સાત કુંવરતણા એ તાતજી, શ્રીગોપીનાથજી કેરા એ ભ્રાતજી. ૧૧
શ્રીઅંકાજીના ગર્ભતણા એ રત્નજી, પધાર્યા છે ભકતોનું કરવા જત્નજી.૧૨
તે મણિ ભક્તતણે શિર સોહીએજી, નિર્ખંતા નિજ જનના મન મોહીયેજી.
શ્રીમદ્ વિઠ્ઠલના જે દાસજી. તેમના તે પદરજની આશજી. ૧૪
વળી વળી એહજ વિનતી કીજેજી, દાસ રસિકને અભયપદ દીજેજી.૧૫

ધોળ ૪૨ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ નામ રસ અમૃત, પાન સદા તુ કરરે રસના
વારંવાર કહુ હું તો સ, યેહી નેમ જો ધરરે રસના. ૧
એ રસમાં પ્રતિબંધ પડે તો તાસું તું અતિ ડરરે રસના. ૨
હરિકો વિમળ જશ ગાને નિરંતર, જાત વિધ્ન સબ ટળરે રસના. ૩
ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરિધરલાલકો, આનંદ ઉરમા ભરરે રસના. ૪

ધોળ ૪૩ મું.

જે જે લાલ ગોવર્દ્ધનધારી, સુંદર રૂડાં નામજી;
શ્રીપુરુષોત્તમ પ્રકટ થયા, શ્રીવિઠ્ઠલ રૂપ નિધાનજી. ૧
ટોળે મળી સર્વે તારુણીને, સજોની સોળે શૃંગારજી;
થાળ ભરી મુક્તાફળેને, વધાવો શ્રીવલ્લભ લાલજી ૨
વધાવીને શ્રીમુખ નિર્ખો, નિમોષ ન અળગા થાઓજી;
પ્રેમ સુધારસ પીઓરે પદ્મણી, હળી મળી મંગળ ગાઓજી. ૩
શ્રીવ્રજસુંદરીના જીવણ વહાલા, સેવકના સુખ કંદજી;
બત્રીસમાં એકો નહી ઓછુ, સોળ કળા મુખ મંદજી. ૪
શ્રીવલ્લભ સુત જો વહાલા કરીયે, તો ભવસાગર તરીયેજી;

અન્ય દેવ ઉપાસના કરીએ, તો વર વિઠ્ઠલ વરીયેજી. ૫
તન મન ધન સમર્પણ કરીયે, વૈષ્ણવને અનુસરીએજી;
માધવદાસ એટલું માગે, શ્રીગોકુલમા અવતરીએજી. ૬

ધોળ ૪૪ મું.

આપણે જઇએરે શ્રીગોકુલ ગામ, સાહેલીરે શ્રીજીને નિર્ખીએ;
જીરે જુવતીનાં જુથ ટોળે મળ્યા ગોપીએ સજીયારે નવસત શૃગાર. સા૦૧
ગોપી વેગે તે ચાલો ઉતાવળા, ત્યાં જોઇએરે અનુપમ નાથ. સાહેલી૦૨
ગોપીએ કંચન થાળ કરે ગ્રહ્યા, માંહી ભરીયાંરે મુક્તાફળ સાર. સાહે૦૩
મ્હારૂં મનરે મથુરા ચિત્ત શ્રીગોકુળમાં, મ્હારો જીવડોરે રહ્યો શ્રીજીની પાસ.
ગોપી ચર્ણું કમળ રજ લેઇ રહ્યા, વહાલો આપેરે અભયપદ દાન. સા૦૫
ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણા, ગોપી આવ્યારે ઠકરાણીને ઘાટ. સા૦૬
મથુરામા તે વાજીંત્ર વાગીયાં, ગોકુળમારે ગડગડીયા નિશાન. સાહેલીરે૦૭
વારિજાઉં શ્રીવલ્લભ સુતને વારણે, બલિહારીરે જાય માધવદાસ. સાહેલીરે૦૮

ધોળ ૪૫ મું.

આજ મ્હારે આનંદ ઉર ન સમાયજી, પ્રગટયા શ્રીવર વલ્લભ સકુમારજી.૧
ભૂતળ ભાગ્યતણો નહિ પારજી, દૈવી તે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨
મંદીર માહે તે ચોક પૂરાયજી, તોરણ બારણીએ બંધાયજી. ૩
હૂંએ કરૂં વિધવિધના શણગારજી, હરખે તેડાવુ તે સહીઅર સાજી. ૪
નાચું ગાવુ તાળી તે પાડું હાથજી, કોને કહુ કહ્યુ તે નવ કહેવાયજી. ૫
છબિપર જન રસિક બલીજાયજી, આજ મ્હારે આનંદ ઉર ન સમાજી.૬

ધોળ ૪૬ મું.

મોહન મલપંતા ઘેર આવ્યારે,
મ્હારે ઘેર પુરુષોત્તમ પધાર્યારે, મેં તો લેઇને મોતીડે વધાવ્યારે. ૧
વ્હાલે મ્હારે કરૂણાની દ્રષ્ટિએ જોયુરે, બાઇ મ્હારે એ વર શું મન મોહ્યુંરે.૨
પડયુ મ્હારે નંદના કુંવર સાથે પાનુંરે, હવે હું તો ક્યમકરી રાખીશ છાનુંરે.૩
દુરીજનને કહેવુ હોય તે કહેજોરે, વહાલા મ્હારા રૂદિયા કમળવચ્ચે રહેજોરે.
ધન્ય ધન્ય ગોકુળના ગિરધારીરે, વહાલાને જોવા મળી વ્રજનારીરે. ૫
હારે હું તો વલ્લભકુળની દાસીરે, હારે વહાલા કૃપા કરો વ્રજવાસીરે. ૬
વહાલે મ્હારે વ્રજમાં તે આપ્યો વાસરે ત્યારે બલિહારી જાય માધવદાસરે.૭

ધોળ ૪૭ મું.

આજ સખી વ્રજમાં તે આનંદ હુવોરે, આ જાગ્યા શ્રીનાથજીને જઇ જુઓરે
જેને કાજે તલસંતા બહુ દહાડારે, તે દ્વાર મેલ્યા છે ઉઘાડીરે ૨
વ્રજત્રિયા વેગે કરો શ્રંગારરે, પહેરોને નૌતમ મોતીના હારરે. ૩
આવે છે વ્રજસુંદરીનો વહાલોરે, તેને તે નયણા ભરિ નિહાળોરે. ૪
માનિની હળી મળી મંગળ ગાયરે, માધવદાસ તે બલિહારી જાયરે. ૫

ધોળ ૪૮ મુ.

વહાલો શ્રીવલ્લભ અહે પ્રગટીયા, સુંદીર વરજી.
શ્રીવિઠ્ઠલ ધરીયાં નામરે, સુંદીર વરજી. ૧

એમનું રૂપ રસાળ ઘણી ચાતુરી, સુંદીર વરજી;
એમનું મુખ જોવાને થઇ આતુરી, સુંદીર વરજી. ૨
એમને સેહેજ કસ્તુરી તીલક ભાલરે, સુંદીર વરજી;
એમનાં લોચન લાલ ગુલાલરે, સુંદીર વરજી. ૩

એમને અજાન બાહુએ હરી, સુંદીર વરજી;
એમની કટી પર વારૂ કેશરી, સુંદીર વરજી. ४
એમના ચર્ણકમળ શોભા ઘણી, સુંદીર વરજી;
વૈશ્નવજન માથે એ ધણી, સુંદીર વરજી. ૫
એમને કેસરી ધોતી સોહીએ, સુંદીર વરજી;
એમને તેજે ત્રીભોવન મોહીએ, સુંદીર વરજી. ૬
એમનો ઉપરણો છે જરકશી, સુંદીર વરજી;
સુરવનિતા જોમી દેખી હશી, સુંદીર વરજી ૭
એમ કહી પુષ્પ વૃષ્ટી કરે, સુંદીર વરજી;
એ સુખ જોઇ હઇડું ઠરે, સુંદીર વરજી. ૮
પુષ્પલતા બહુ પાસરે, સુંદીર વરજી;
ત્યા શ્રીહરી રમીયા રાસરે, સુંદીર વરજી ૯
ભાગ્યબડા વ્રજવાસીના, સુંદીર વરજી.
વાહાલા શુ રમતાં રાસરે, સુંદીર વરજી. ૧૦
એહુ કરજોડીને વીનવું, સુંદીર વરજી;
શ્રીજુમનાજીને હુ નમુ. સુંદીર વરજી. ૧૧
શ્રીજુમનાજી જોયાની આશરે, સુંદીર વરજી;
મુને આપજો વ્રજમાં વાસરે, સુંદીર વરજી. ૧૨
હરીદાસ શોભા જોતા, સુંદીર વરજી,
મહારા મનના મનોરથ સહુ પોહોત્યા, સુંદીર વરજી. ૧૩

ધોળ ૪૯ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી સોહામણારે, એમના લીજીએ પેરે પેરે ભામણારે. ૧
દ્વિજ કુળમાં વાહાલો પ્રગટીયારે, દેખી નિજ જન મન અતિ હરખીયારે.૨

ગ્રજ્ય શારોમણ રાજ્યારે, દેખી સોળ કળા શશી લાજ્યારે ૩
સજ્જન સર્વે સંતોકીયારે, એતો અમૃત વાણીએ પોખીયારે ૪
તન મન ધન કરૂ વારણેરે, પ્રભુ પ્રકટ્યા ભક્તને કારણે રે. ૫
કોડ પુર્યા વહાલે ભક્ત તણારે, સુખ પામ્યા માહો મહે અતી ઘણારે. ૬
દાસનો દાસ કરે વિનતીરે, ચારણજીવો શ્રીગોકુળપતીરે. ૭

ધોળ ૫૦ મું.

ધન્ય ધન્યરે આજુનો દીન, આજુની રત રળીયામણીજી.
પધાર્યા શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, ગે તે આપો વધામણીજી. ૧
જીરે ઉલટ અંગ ન માય, આજુની શોભા અતી ઘણીજી;
જીરે માનુની તે મળીને આજ. છબી નિર્ખવા પ્રભુ તણીજી. ૨
જીરે હીંડે તે માંડલા મોડ, કનક કળશ શીરપર ધરીજી;
જીરે એક કરે પુષ્પની માળ, બીજે કરે કુમ કુમ ભરીજી. ૩
જીરે તે ઉપર શ્રીફળ સાર, મુક્તા થાલ સગે ભરીજી;
મહારા વાહાલાને વધાવાને જાઉ, ઉમંગી ઉમંગી આનંદ ભરીજી. ૪
જીરે ચર્ણજીવોરે જુગલકીશોર, આ જોડી અવીચળ સદાજી;
બલીહારી શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, કોડ પુરો મહારા મન તણાજી. ૫
ધન્ય ધન્ય તે આજુનો દીન. ૬

ધોળ ૫૧ મું.

જીરે ધન્ય ધન્ય આજુનો દીન, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ પધારીયાજી:
સુણી સુરીનર હર્ખ્યા મન, કળજુગ જીવ ઉદ્ધારીયાજી. ૧
જીરે ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ તાત, પ્રગટ પુરૂષોત્તમ સુત હવાજી;
જોતાં જાણ્યુંરે અદ્ભુત વાત, પુરણ પ્રિત્યે પામવાજી. ૨

જીરે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકાજી માત, કુંવર કર હુલરાવીયાજી;
જીરે એના મુખમા તે સાયર સાત, જસોદાજીને દેખાડીયાજી. ૩
જીરે એના મુખમા તે બીડી બરાસ, વૈશ્નવ જનને આપીયાજી;
વહાલે આપ્યા તે ચરવિતના દાન, ભવના બંધન કાપીયાંજી. ૪
જીરે ધન્ય ધન્ય શ્રીજુમનાજીનું નીર, નિત્ય નિત્ય નાથ ક્રિડા કરેજી;
વાહાલો ઓઢેરે ઉપરણા સાર, દીઠડે મારા મન ઠરેજી, ૫
જીરે ધન્ય ધન્યરે વ્રજવાશી લોક, વદન નિહાળે વળી વળીજી;
જોતા જાણું તે કારણ કાય, મંગળ ગાએ હળીમળીજી. ૬
જીરે ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુળગામ, વૃજનાયક વાસો વસેજી;
હવે સરીયાં શેવકના કામ, મરજાદી મનમા હશેજી. ૭
જીરે ધન્ય ધન્યરે ઓચ્છવ આજ, શ્રીવલ્લભજીને બારણેજી.
ત્યાહાંતો વાગેરે તાલ પખાજ, બંદીજન બહુ જશ ભણેજી. ૮
જીરે ધન્ય ધન્યરે માગશરમાસ, ઉત્તમ વદ નવમી ભલીજી;
સુખ પામ્યોરે સહીયર સાથ, લીલા દેખી નિત્ય નવી નવીજી, ૯
બલીહારી તે માધવદાસ, શોભા માહારે મન વશીજી.
શેવકજનનાં સરીયાં કાજ, એ લીલા સઉને મન ઠશીજી. ૧૦

ધોળ ૫૨ મું.

ધન્ય ધન્ય તે આજુનો દીન, આજુની રત રળીયામણીજી.
પધાર્યા શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, વેગે તે આપો વધામણીજી. ૧
આપણે સદારે સોહાગણી નાર. આપણા શીરપર એ ધણીજી;
તમો પેહેરોને નૌતમ ચીર, સુંદરી નવસમ વર્ષ તણીજી, ૨
તમો પેહેરોને આભ્રણ અંગ, સરખા સરખી સહચરીજી;
સખી એક કરે પુષ્પની માળ, બીજી તે કરે કુમકુમ ભરીજી. ૩

ઉપર શ્રીફળ ફોફળ સાર, કનક કળસ કેસર ભર્યાજી;
માહારા વાહાલાજીને નિર્ખવા જાઉં નિર્ખી મહારસ ભર્યાજી. ૪
જઇ જોયા શ્રીજુગલકીશોર, દેહની દશા ગઇ વીસરીજી;
જોયા શ્રીરૂક્મણીવહુજીના કંથ, ઉર ઉપર અમી ભરીજી. ૫
જોયા શ્રીપદ્માવતીવહુજીના કંથ તે દીઠે માહારાં મન ઠરેજી;
મહારૂં માગ્યું આપોને મહારા નાથ, મનડા તણા કારજ સરેજી. ૬
સદા શ્રીગોકુળ માહારો વાસ, પ્રભુની છબી માહારે મન વશીજી;
બલીહારી તે માધવદાસ, એ લીલા માહારે મન વશીજી. ૭

ધોળ ૫૩ મું.

હરખે શ્રીવલ્લભનંદને ગાવુંજી, શ્રીવિઠ્ઠલનાથને વારણે જાઉંજી ૧
જેહેના તેહના મન તણો મહિમાયજી, સકળ અમંગળ અળગા થાયજી.૨
જેણે તે પુષ્ટિનું કીધું છે દાનજી, ટાળ્યું ટાળ્યું જીવતણું અજ્ઞાનજી. ૩
કીધો કીધો માહા મોહોટો ઉપકારજી, દૈવી તે જીવનો કીધોવિસ્તારજી.૪
મનડાંની આશા પુરણ કીધીજી, શિક્ષા તે શેવાકરવાની દીધીજી. ૫
મટયો મટયો અસુરતણો આવેશજી, કીધો કીધો ભક્તિતણો ઉપદેશજી.૬
જીવને બ્રહ્મસબંધ કરાવ્યાજી, જે થકી પુરુષોતમ મન ભાવ્યાજી. ૭
વાર્યાવાર્યા અન્ય આશ્રય જીવ જાતાજી, રાખ્યા રાખ્યા અસમર્પીત
વસ્તુ ખાતાજી. ૮
શ્રીમદ્ભાગવત રૂપ પ્રકાશજી, તેહ થકો તત્વ વેદનું ભાખ્યજી. ૯
બાંધી બાંધી ભક્ત સિંધુની સ્વેતજી, કીધું કીધું દૈવી જીવનું હેતજી.૧૦
સમ તે લાલ કેરા તાતજી. શ્રી ગોપીનાથ તણા જે ભ્રાતજી. ૧૧
શ્રીઅંક્કાજીમાના ગર્ભ તણો એ રત્નજી, પધાર્યા ભક્તોનું
કરવા જતનજી ૧૨

: મણી ભક્ત તણે શીર સોહીએજી, નિર્ખતા નિજ જનના મન મોહીએજી, ૧૩

શ્રીમદ્‌વિઠ્ઠલના જે દાસજી, તેમના તે પદ રજની આશજી, ૧૪

વળી વળી એહજ વિનતિ કીજેજી, વૃજ શેવકને અભેપદ દીજેજી. ૧૫

તેડાવુ તે સહીયર સાથજી, નાચું ગાઉં તાળી તે પાડું હાથજી. ૧૬

કાને કહુ કહ્યું તે નવ કહેવાયજી. છબીપર જનરસીક બલ જાયજી ૧૭

ધોળ ૫૪ મું.

સખી આજનો લહાવો લીજીએરે કાલ કોણે દીઠી છે.

ફુલની ગાદીને ફુલના તકીયા, ફુલનાં બીછાના બીછાવીએરે. કાલ. ૧

સોનાનાં સોગટા ને રેશમની ચોપાટ, હીરલાના પાસા ઢળાવીએરે. કાલ. ૨

સોનાનું પારણું ને રેશમની દોરી, હર્ખે શ્રીનાથજી ઝુલાવીએરે. કાલ. ૩

વાણીના મેહુલાને આનંદની હેલી, સુખને શરવડે ભીંજાઇએરે. કાલ.૪

વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસીક શીરોમણી, વળી વળી મુખડા નિહાળીએરે.૫

ધોળ ૫૫ મું.

શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રગટીયા, શ્રીગોકુળનારે નાથ;
એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, પછે ઘસસો બેઉ હાથ:
પ્રાણી પ્રાક્રમ તેં શુ કર્યું. ૧
પામ્યો ઉત્તમ દેહ, જુગમા જીવણ શ્રીનાથજી:
નેણે નીરખ્યા નહી તે, કલિમા કારણ શ્રીનાથજી. ૨
પ્રાતઃસમે નવ ઉઠીઓ, નવ ગાયા ગુણરે ગોવીંદ;
મંગળા આરતિ ઉતારતાં, ન જોયા શ્રીમુખચંદ. પ્રાણી. ૩
શ્રીમુખની શોભા શી કહું, મહારે મુખ રસના છે એક,
મનમથ દેખીને લાજીઓ, પાતાળે પેઠા જઇ શેષ. પ્રાણી. ૪

કાને તે કુંડલ શોભીતાં, શિરપર શોભે છે પાગ:
ઉપર ચંદ્રીકા મોરની, વેણી વાસુકી નાગ. પ્રાણી. ૫
નેણા તમારા નાથજી, જોઇ જોઇ શુ કરૂ વખાણુ:
જોતા શુધબુધ ભુલી ગયા, હૈયામા ઉપજ્યુ હેત. પ્રાણી. ૬
નાકે તે નકવેસર શોભીતા, લલાટે તિલક રસાલ:
તાપર સોહે અલકાવલી, લટકણ લટકે છે ભાલ. પ્રાણી. ૭
અધરની ઉપમા હુ શી કહું, ચિબુક ઝલકે છે કાન્ત.
કંઠે સોહે હાસડી, ઉરગજ મોતીના હાર. પ્રાણી. ૮
મોહન મોરલી વગાડતા, કંઠે વૈજંતી માલ. પ્રાણી. ૯
બાહે બાજુબંધ બેરખા, ફરકે ફુમતાં ચાર;
હાથમાં હેમની કડી, પોહોચી છે હીરાજડાવ. પ્રાણી. ૧૦
કોમળ કરપર ઝગમગે, રત્નજડીતના ચોક,
તાપર અનુપમ મુદ્રિકા, દેખી મોહ્યા ત્રૈલોક. પ્રાણી. ૧૧
બીજી શોભા હું શી કહું, નખશીખ હીરાના હાર,
રવિશશી કોટીક વારણે છબી ઉપર જાઉ બલીહાર. પ્રાણી. ૧૨
વામભુજાએ વિઠુલેશ, લટકે ધર્યો ગિરિરાજ,
ઇંદ્રતણો મદ મોડીયો, સાર્યા વ્રજજનના કાજ. પ્રાણી. ૧૩
કેહેડ સોહે કટીમેખળા, ઘુઘરી ઘમકે બેઉ પાસ:
કંચનવરણી છે કાછની, ચંદ્ર પ્રગટયો આકાશ. પ્રાણી. ૧૪
જુગલચરણે પહેર્યા જોડલાં, મોજડીએ મોતીની હાર;
રમકઝમક વાગે ઘુઘરી, અણવટ વીછુવા રસાલ. પ્રાણી. ૧૫
એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, નવ કાઘી હૈડામાં હામ;
ભૂતળ મધ્યે અવતર્યો, હરવા માતાને ભાર. પ્રાણી. ૧૬

પ્રજની રજમાં લોટયો નહિ, ન કીધા શ્રીજમુનાના જળપાન,
મોહન મોરલી વગાડતા, નવ કીધા સન્મુખ કાન. પ્રાણી. ૧૭
કાલીંદીને કાઠડે સુંદર જમુનાને તીર; "
શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતા, ન જોયા હળધર વીર. પ્રાણી. ૧૮
સંકેતવનની શોભા ઘણી, ત્યાં પ્રભુ ખેલછે રાસ;
એ સુખ અબળાને આપીએ, બલિહારી માધવદાસ. પ્રાણી. ૧૯

ધોળ ૫૬ મું.

આજ આનંદ માહારારે અંગમા, રસ વાધ્યો રૂડા રંગમા;
પધાર્યારે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, નજરો ભરી ભરી નીરખ્યાએ. ૧
ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભતાતને, ધન્ય ધન્ય શ્રીઅકા[illegible];
જેણે જાયારે શ્રીજગના આધાર. નજરો. ૨
ધન્ય ધન્ય શ્રીજમુનાજીના નીરને, ધન્ય ધન્યરે લહેર તોરંગને;
ધન્ય ધન્યરે શ્રીઠકરાણી ઘાટ. નજરો. ૩
ધન્ય ધન્ય શ્રીવૃંદાવનને, ધન્ય ધન્ય કદમ કેરી છાયને.
વહાલે કીધોરે કાંઇ વેણુનો નાદ. નજરો. ૪
ધન્ય ધન્ય ગોકુલીયાની ગલીયોને, ધન્ય ધન્ય શ્રીશ્યામાજુના જુથને;
ગોપી મળીનેરે મંગળ ગાય. નજરો. ૫
ધન્ય ધન્ય શ્રીવ્રજના જીવણને, ધન્ય ધન્ય વ્રજ સર્વે સાથને;
બલિહારીરે જાય માધવદાસ. નજરો. ૬

પદ ૫૭ મું.

વંદુ શ્રીવલ્લભનાથજીનો વંશજી, પૂરણ બ્રહ્મ શ્રીકૃષ્ણનો અંશજી;
જેમ રવીકુલ રઘુ રાઘવજી, વળી ચંદ્રવંશી જદુ જાદવજી.
તેમ છે તેલંગ તિલક કુલજી, શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી પ્રગટયા ગોકુલજી;

સંવત પંદરસેં ઓત્તેરની સાલજી, માગસર વદ નોમાંને બ્રગુવારજી.
ઘટી એકવીસને પલ પચીસજી, હસ્ત નક્ષત્ર ઘટી સાડત્રીસજી;
પલ સુંવાલી તતલ કર્ણજી જન્મ્યા તે સમે શ્રીશામલ વર્ણજી.
જેમ નંદરાય જશોદાજી હરખ્યાજી, તેમ શ્રીવલ્લભ અક્કાજીએ નિરખ્યાજી;
બાળલીલા કરીને લાડ લડાવ્યાજી, પછી તો વહુજી બે પરણાવ્યાંજી.
વડાં વહુજી શ્રીરૂકમણીજી કહીએજી, પુત્ર છો બેટી ચારતે તણાંજી;
શોભા, કમલા બેટી બે વડેરાજી, જમનાં, દેવકા બેટી બે નાનેરાજી.
બીજાં શ્રીપદ્માવતી વહુજી, તેહુના પુત્ર એક ઘનશ્યામજી;
શ્રીરૂકિમણી વહુજીએ પુત્ર ખટજાયાજી, જુજલ સેવા સહિત લખાયાજી.
પ્રથમ પ્રકટયા શ્રીગિરિધારીજી, સેવા શ્રીનવનીતરાયની ધારીજી;
શ્રીમથુરાંનાથ સદાએ સુખકારીજી, શ્રીનટવરલાલ તે કુંજબિહારીજી
બીજા તે પુત્ર શ્રીગોવિંદરાયજી, સેવા શ્રીવિઠ્ઠલરાય મુકુંદજી.
ત્રીજા તે પુત્ર શ્રીબાલકૃષ્ણજી, સેવા શ્રીદ્વારકાંનાથજી સમર્થજી.
ચોથા તે પુત્ર શ્રીગોકુલનાથજી, સેવા શ્રીગોકુલનાથજીની સાથજી,
પાચમા પુત્ર શ્રીરઘુવર કહીએજી, સેવા શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીની લહીએજી.
છઠ્ઠા પુત્ર શ્રીજદુનાથજી મહારાજજી, સેવા શ્રીબાલકૃષ્ણજીની બીરાજેજી;
શ્રીપદ્માવતીવહુજીના તન ઘનશ્યામજી, શ્રીમદનમોહનજી લીલા સુખધામજી.
એ લીલાએ શ્રીગોકુલ ઓપ્યુજી, તૈલગ બીજુ વંદ્રાવન રોપ્યુજી;
મુલ શ્રીવલ્લભરાય કૃપાળજી, શ્રીવિઠ્ઠલ કલ્પવ્રક્ષ રસાલજી.
પ્રસર્યો તે સમ શાખાએ જગતજી, નિત્ય નવા નવા ફુલને પત્રજી;
એ સ્વાદ પ્રસર્યો અંગો અંગજી, નિરખ્યા તે નિત્ય નવલા તોરંગજી.
સુણી ધાયાં ચોદિશાથી નરનારજી, આવ્યા છે ચરણશરણ વર્ણ ચારજી;
પ્રાપ્ત ભાગ્ય હોય તો થાયજી, પ્રાપ્ત પ્રિત વિના ક્યાથી થાયજી.

દયા કરી દાન શ્રીકૃષ્ણજીએ દીધાંજી, તે તો મે શ્રવણ ઇંદ્રિએ કહી લીધાજી:
રાખવી તે મનમા ઘણી ઘણી આશજી, નિશ્ચે કરવો એ તરૂ તળે નીવાસજી.
જશ ગ્રહી પાંચમી જે ડાલેજી, છાયા કરી શ્રીદેવકીનંદનલાલજી;
જેમ રઘુકુલ જદુકુલ આનંદજી, ગંગા પ્રભુ શ્રીગોકુલચંદ્રજી.

પદ ૫૮ મું.

શ્રીમદ્દવલ્લભ ઘેર પ્રગટયા સહીરે, શ્રીવિઠ્ઠલવર નંદકુમાર;
આ ગુપ્ત ભાવ રસ જગત પ્રગટ કર્યોરે, કળિજુગમાં દ્વિજવર અવતાર.૧
આજ્ઞા પ્રથમ કરી પ્રકટયા હરિરે, તમઘેર અમ પ્રાકટય નિરધાર:
આજ દૈવીજન મન અતિ આનંદ થયોરે, જગમા થાશે જશ વિસ્તાર.૨
આ શુદ્ધ ધામ ચરણાટ વખાણીએરે, ચરણ ચિન્હ અંકિત સુખકંદ:
આ લીલા સૃષ્ટિ તે પ્રકટિ નિકુંજનીરે, ત્યા પ્રકટયા શ્રીવૃંદાવન ચંદ.૩
આ પૌષ કૃષ્ણ નવમી દિન શુભ ઘડીરે, સંવત પંદરસેં ઓત્તેર;
કરી કરૂણા ભૂતળ પ્રગટયા હરિરે, કરવા દૈવી જનપર મેહેર. ૪
આ આપ રૂપ કહિયે નિજ સ્વામિનીરે, પ્રગટરૂપ શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ;
તેથી મૃગમદ તિલક સોહામણારે, છબિ નિરખી જન થાય સનાથ. ૫
આ સેવક સેવ્ય ભાવથી ઉદય થયારે, શ્રીવલ્લભ ઘેર શ્રીવિઠ્ઠલેશ;
આ કમળ લોચન કરૂણા રસથી ભર્યારે, મુખ જોતા દુઃખ જાય કલેશ.૬
આ બાળ સ્વરૂપ ભૂપ ત્રૈલોકનારે, પ્રગટયા પુષ્ટિ કરવા પ્રકાશ;
શ્રીવૃંદાવન લીલા નિજ રૂપથીરે, જ્યા રસિક રસ રમતા રાસ. ૭
આ કોટિ તિમિર અઘ હર્તા એ પ્રભુરે, નિત પ્રતિ કરીએ સ્મરણ ધ્યાન;
નિજજન નિજરસ રસના તો લહેરે, કરીએ નિજ લીલાનું દાન. ૮

પ્રકરણ ૮ મું.

શ્રી ગોકુળનાથજીની વધાઈ તથા ધોળ.

શ્રી ગોકુળનાથજીની વધાઇ.

રાગ દેવગંધાર. પદ ૧ લું.

આગમ જનમ મહોચ્છવકે દીન ભયો સબન ઉચ્છાહ;
મંગલ સાજ કરત મનોરથ, અપને અપને ચાહ. ૧
નિત નૌતમ સિંગાર કરત મન, બાઢયો મોદ અથાહ;
આઇ આઇ બહુ ભાંતિ સુહાગિની, નીરખત વલ્લભનાહ. ૨

પદ ૨ જું.

આજ જનમ દિન વલ્લભલાલ.
તેલ સુગંધ ચુપરી સોંધેસો, ન્હોયે રસિક રસાલ. ૧
કેસર રંગ ઉપરના ધોતી, ઓર મુક્તાફલ માલ;
આરતીકો સુખ દેહું વંદ્રાવન, ભક્ત જનન પ્રતિપાલ. ૨

રાગ સારંગ. પદ ૩ જું.

રૂકિમની જાયો શ્રી વલ્લભલાલ.
અગહન સુદી સાતેમ શુભ દીન, અતિ પ્રગટયો ભક્તન પ્રતિપાલ. ૧
કોન સુકૃત કીને શ્રીવિઠ્ઠલ, ગોકુલનાથ નિહારયો બાલ;
વૃંદાવનકો ચંદ ઉદય ભયો, ભક્ત જનન પ્રતિપાલ. ૨

પદ ૪ થું.

પ્રાગટ્ય અતુલ પ્રગટ ભયો સુનકે, જહાં તહાં તેં સુંદરી ઉઠધાઇ;
બધાઇ બધાઇ બધાઇ કહતહે, મોદ ભરી મંદિરમેં આઇ. ૧
ધનિ રૂકિમણી તેરી કૂખ સુહાગીન, ભાગાની યહ નોંધિ ભૂતલ આઇ;
અષ્ટસિદ્ધિ નવનિધિ અલૌકિક, યા દેખત હમ પાઇ વધાઇ. ૨
મગન ભઇ નિજ અંગન સંમારતી, વારત તનમન પ્રાન સમેતી;
અનેક મનોરથ કીયે ભાવતે, ન્યોછાવર કરી સંપતિ દેતી. ૩
ચિરજીયો જુગ જુગ યહ બાલક, યા ઘરકી સુખ સંપતિ બાઢો;
દરશન દાનકી ભિક્ષા માગત, દાસ ગોપાલ દ્વાર રહ્યો ઠાડો.

પદ ૫ મું.

સબ ઉચ્છવકો ઉચ્છવ આયો.
અતિ પ્રફુલ્લિત આનંદ મગન મન, છિન છિન બઢત સવાયો. ૧
જરતારી પાટંબર અંબર, ટેરહી ટેર લગાયો;
નિર્મોલીક આભૂષણ લેલે, પ્રાન પ્રિયા પહેરાયો. ૨
કાહુ કછુ અભિલાષ ન રાખ્યો, જો જાકે મન ભાયો;
આરતિ કરી કરી નિરખી નિરખી મુખ, સબકો હીયો સીરાયો. ૩
વરસ ઘોસલોં ઘર ઘર મંગલ, મંગલ સાજ બનાયો;
વંદ્રાવન મનોરથ પુરન કરી, શ્રીવલ્લભલલ લ લડાયો. ૪

પદ ૬ ઠું.

પૂત ભયોરી શ્રીવિઠ્ઠલગ્રહ, બાજત બાજે તાલ;
નરનારી મીલ નાચત ગાવત, વારત મુક્તા મલ. ૧
છીરકત કેશર ચંદન વંદન, સોધે સગરગી રંગીહે બાલ;
વૃંદ્રાવનકો ચંદ પ્રગટ ભયો, ભક્ત જનન પ્રતિપાલ. ૨

પદ ૭ મું.

ઘર ઘર અતિ આનદ વધાયો.
શ્રીવિઠ્ઠલનાથ ગુસાઇકે ઘર, રૂકિમની ઢોટા જાયો. ૧
નરનારી મીલી નાચત ગાવત, ભયો ભક્તન મન ભાયો;
અપને પ્રાણનાથકો નેનન, નિરખત હીયો સીરાયો. ૨
દેત અશીષ રહસી મન સુંદરી, આનંદ મંગલ ગાયો;
ધનિ ધનિ માત તાત તુમ યહ સુત, પૂરે ભાગીન પાયો. ૩
રહ્યો ન મન અભિલાષ કછુ અબ, શ્રીવલ્લભલાલ લડાયો;
શ્રીવૃંદાવનકો ચંદ હમારે, શ્રીગોકુળનાથહી આયો. ૪

પદ ૮ મું.

પ્રગટયો સબકો વલ્લભ માઇ.
આનંદહૂકે આનદ ઓચ્છવ, ઘરઘર હોત વધાઇ. ૧
નરનારી મીલ નાચત ગાવત, ફુલી અગન સમાઇ;
વૃંદાવનકોચંદ બિરાજે, શ્રીગોકુલમની રાઇ. ૨

પદ ૯ મું.

સબલે ચલોરી વધાઇ,
શ્રીરૂકિમનીજીકે પુત્ર પ્રગટ ભયો, દેખોરી તુમ માઇ. ૧
મંગલ સાજ સમારી આરતી, નિરખો સુદરતાઇ;
વૃંદાવનકોચંદ પ્રગટ ભયો, ભક્તજનન સુખદાઈ. ૨

પદ ૧૦ મું.

એસો પૂત કાહૂ નહિ જાયો,
જેસો રાની તેરો ઢોટા, ભાગી બડે તે પાયો. ૧

જાકો અંત ન કોઉ પાવત, સો તેરે ઘર એહૈઇ આયે;
વૃંદાવનકોચંદ પ્રગટ ભયો, જાન્યો તાહી જનાયો. ૨

પદ ૧૧ મું.

શ્રીવલ્લભ પ્રગટે ભાગ્ય હમારે. પ્રગટે ભાગ્ય હમારે.
ભયે મનોરથ મનકે ચીતે, શ્રીરૂક્ષ્મણીલાલ નિહારીયે. ૧
કહી ન જાય અંગો અંગકી શોભા, ઉમંગી રસની ધારે;
શ્રીગોકુલપતિકી યા છબી ઉપર, વ્રજદાસ અપનપો વારે ૨

પદ ૧૨ મું.

અંગોઅંગ આનંદ ફુલી, શ્રીરૂક્ષ્માણી.
નિરખતહી શ્રીવલ્લભ વલ્લભ મુખ, ગયો સકળ દુઃખ ભૂલી. ૧
એસો ઢોટા ભયો ન દેખ્યો, કાહુદેવ સમતૂલી;
શ્રીવૃંદાવનકો ચદ પ્રગટ ભયો, ભક્તન જીવન મૂલી. ૨

પદ ૧૩ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ વધાઇ, દીજે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ.
રાણી રૂક્ષ્માણીજીએ ઢોટા જાયો, નિરખી લાલ હુ આઇ. ૧
જાકે લીયે શ્રીગોવર્દ્ધન આયો, તાકે નિજ ઘર બેઠે પાયો;
શ્રીવૃંદાવનકો ચંદ પ્રગટ ભયો, શ્રીગોકુલમણીરાય. ૨

પદ ૧૪ મું.

કેસરકી ધોતી કટી કેસરી ઉપરના ઓઢે,
ગોકુલેશ ઠાડે નિજ મંદીરમેં સોહે. ૧
સુંદર વિશાળરૂપ ભુખન સોહે અનુપ,
અંગ અંગ શોભા દેખી કોટીક મદન મોહે. ૨

કુંડળ બિરાજે કાન ઉપમાકો નાહીન આન,
ભાવ ભરે લટકતહે, યા છબીકો કોહે. ૩
ઘંટા ઝાલર બાજે આરતિ હાથ ન રાજે,
વાર વાર નિરખ નિરખ વ્રજપતિકો જોહે. ૪

પદ ૧૫ મું.

મંગલ ગાવત દેત અશીષ.
નિરખ નિરખ ઉર લેત બલૈયા, જીવો કોડ વરિશ. ૧
ધન રૂકમીની તેરી કુખ સુહાગીની, એસો પુત દીયો જુગદીશ,
રાજકરો વૃંદાવન વલ્લભ શ્રીગોકુલકે ઇશ. ૨

પદ ૧૬ મું.

શ્રીવલ્લભ સુતકે સુત જાયો, શ્રીગોકુલેશ સુખ રાસ;
પુષ્ટિમાર્ગ પથ દ્દઢ કર રાખ્યો, ગોકુલ કીનો વાસ. ૧
સેવા કર નિજ જનકી શિખાવત, બસે આય હરિ પાસ
શ્યામ સુંદર પદરજ પ્રતાપને, ગાવત હેં નીજ દાસ. ૨

ધોળ ૧૭ મું.

શ્રી ગોકુળનાથ પ્રગટ થયારે, આયો મહા ઓચ્છવ.
માહાને તનના તાપ ગયારે, " ૧
સખીયો સર્વે મળી ઘેર આવોરે "
મોતીના ચોક પુરાવોરે. " ૨
કંકુના હાથા દેવરાવોરે, "
મંગળ કળશ ભરાવોરે. " ૩
કદળી ખંભ રોપાવોરે, "

તરાયા તોરણ બંધાવોરે. આયો મહા ઓચ્છવ. ૪

રૂડા મંડપ રચાવોરે, ,,

ચીરના ચંદરવા બંધાવોરે. ,, ૫

શેરાએ કાચ ઢળાવોરે, ,,

વાટે ફુલડાં વેરાવોરે. ,, ૬

શેરીએ પાટ પથરાવોરે, ,,

સુગંધ અગર ઉખેવોરે. ,, ૭

મોટા સમીઆના બંધાવોરે, ,,

મોતીની ઝાલરો ટંકાવોરે. ,, ૮

સખીયો સહુ મળી ઘેર આવોરે, ,,

મંગળ ધોળ ગવરાવોરે. ,, ૯

મોટી જાજમો પથરાવોરે, ,,

ગાદી મુંઠા બીછાવોરે. ,, ૧૦

દીવા જયોત પ્રગટાવોરે, ,,

આજ આનંદ વધાવોરે. ,, ૧૧

શ્રી ગોકુળનાથને પધરાવોરે, ,,

એ છે શ્રીરૂક્ષ્માણીજીના જાયારે. ,, ૧૨

એ છે વૈશ્નવ જનના વહાલારે, ,,

એ છે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલારે. ,, ૧૩

વહાલે પુષ્ટિ પ્રાગટ્ય કીધું રે, ,,

વાહાલે ભક્તાને દાન દીધું રે. ,, ૧૪

વાહાલે વ્રજમાં પૂર્યો વાસરે, ,,

જન્મ્યા સુદી આતમ માગશર માસરે. ,, ૧૫

વાહાલે સહુની પુરી આશરે, આયો મહા ઓચ્છવ.
બલિહારી માધવદાસરે. " ૧૯

ધોળ ૧૮ મું.

ભલે જન્મ્યા શ્રીગોકુલનાથજીરે, જોવા આવ્યો આવ્યો વૃજવાસીનો સાથજીરે.
સેવક જન સર્વે ઉભા છે દ્વારજીરે, દરશન દીજે હમાર આધારજીરે. ૨
મલી માનુની મંગલ ગાયજીરે, ત્યા તો ઘેર ઘેર ઓચ્છવ થાયજીરે. ૩
વાજીંત્ર તે બહુ વિધનાં વાજેજીરે, શ્રીગોકુળ સઘળેડું ગાજેજીરે. ૪
એવુ શ્રીવિઠ્ઠલજીને દ્વારે છાજેજીરે, પ્રગટયા સેવક જનને કાજેજીરે. ૫
મલી માગધ આંગણે આવેજીરે, અતિ આનંદે વૃજજનને પહેરાવેજીરે. ૬
દે આશિષ દ્વીજ કુલમાં પ્રગટયો દીવોજીરે,
સદા શ્રીવિઠ્ઠલજીનો કુંવર ચીરંજીવોજીરે. ૭
વહાલે મારે શ્રીગોકુળમાં કીધો છે વાસજીરે,
જનમ્યા સુદી સાતમ માગસર માસજીરે. ૮
સેવક જનની પોહોચાડી મારે વા'લે આશજીરે,
બલીહારી જાય માધવદાસજીરે. ૯

ધોળ ૧૯ મું.

આજ માહારે શ્રવણે સાભળ્યુ હેલીરે,
પધાર્યા શ્રીગોકુલનાથ. મહારી બેહેનીરે;
ચાલો જોઇએ શ્રીગોકુલનાથને. ૧
તોડે તે તોરણ બાંધીયાં હેલીરે,
ચોક ચિત્રામણ સાર. મારી બેહેનીરે. ચ લો.
પીળાં પીતાંમ્બર પહેરીયાં હેલીરે,

સજ્યા તે સોળ શણગાર. મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૩
કોણે તે હસ્તી શણગારીયા, હેલીરે,
કોણ રાય તેજી તોખાર. મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૪
કોણે તે ઘોડવેલ જોતરી હેલીરે,
કોણ રાય રથ સુખપાલ, મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૫
શ્રીગોકુળગામને ગોદરે હેલીરે,
થઇ રહ્યો ઘેંગાટ, મારી બેહેનીરે. ચાલો. ૬
વિપ્ર તે વેદ ધુનિ ઉચરે, હેલીરે,
જશ બોલે ચારણભાટ. માહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૭
શિળી કદમકેરી છાંયડી હલીરે,
સુંદર શ્રીજુમનાંનાં તીર. માહારી બેહેનીરે. ચાલો. ૮
શ્રીગિરિધારીજી ગજે ચઢયા હેલીરે,
શ્રીગોવિંદરાયજી તેજી તોખાર. મારી બહેનીરે. ચાલો. ૯
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાજુડા હેલીરે,
ઘોડવેલે અસવાર. માહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૦
શ્રીગોકુલપતિ મધ્યમણી હેલીરે,
રાખી નિગમકેરી લાજ. માહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૧
શ્રીરઘુપતિ જદુપતિ ઝુમણાં હેલીરે,
શ્રીઘનશ્યામલાલજી કંઠ કેરા હાર. મહારી બહેનીરે. ૧૨
બેઉ બંધવ બેઠા ગોઠડી હેલીરે,
વહુ બેટી દેછે આશીષ. મહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૩
વ્રજ મંડળ સહુ ઉલટયું હેલીરે,
સેવક પાળા સાથ. મહારી બહેનીરે ચાલો. ૧૪

શુકન તો સામા મળ્યા હેલીરે,
ગોપ વધુ વચ્છ ગાય, મહારી બહેનીરે, ચાલો. ૧૫
મારગમાં માલણ મળી હેલીરે,
કંઠે આરોપ્યા હાર. મહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૬
માળા જીતીને ઘેર આવીયા હેલીરે,
વરત્યો છે જેજેકાર. મહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૭
દેવનાં દુંદુભી વાગીયાં હેલીરે,
પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય. મહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૮
કંચન કળશ કેસર ભર્યા હેલીરે,
મોતીડે પૂર્યા થાલ. માહારી બહેનીરે. ચાલો. ૧૯
સોહાસણ આવે સહુ મળી હેલીરે,
વધાવા શ્રીવલ્લભલાલ. માહારી બહેનીરે. ચાલો. ૨૦
માધવદાસની વિનતિ હેલીરે,
આપો શ્રીગોકુલવાસ. માહારી બહેનીરે. ચાલો. ૨૧

ધોળ ૨૦ મું.

માગશર માસે અતિ અનુપમરે આજે સોહેલો;
તેનું અભિનવુ રૂપરે. આજે સોહલો. ૧
તેમાં જન્મ્યા શ્રીગોકુળભૂપરે, આજે સોહલો.
પ્રગટ્યા ભક્તના આધારરે. આજે સોહલો. ૨
ધન્ય ધન્ય સપ્તમી શુભ સારરે, આજે સોહલો.
તેહેનું વચન ન આવે રૂપરે. આજે સોહલો. ૩
તે ધન્ય કૃષ્ણદાસી ભક્તરે, આજે સોહલો.
જે છે વાહાલાસું અનુરક્તરે, આજે સોહલો. ૪

ઉદર પર કર્યો હાથરે, આજે સોહલો.
આવો મેરે શ્રીગોકુળનાથરે. આજે સોહલો. ૫
ત્યારે શ્રીરૂક્ષ્મણી એમ બોલ્યાંરે, આજે સોહલો.
ગુંજ અંતર પટ ખોલ્યાંરે. આજે સોહલો. ૬
તે ભલે ગોકુળનાથ પાયારે, આજે સોહલો.
મેરે જીયામેં જીય આયારે. આજે સોહલો. ૭
પ્રગટયો આનંદનો ઉદ્યોતરે, આજે સોહલો.
તેની અભિનવી જોત્યરે. આજે સોહલો. ૮
શ્રીશોભાજીએ આરતિ કીધીરે, આજે સોહલો.
અચળ સુહાસણી આશીષ દીધીરે. આજે સોહલો. ૯
ગાયે ગીત બહુ પેરરે, આજે સોહલો.
હોય શ્રીવિઠ્ઠલજીને ઘેરરે. આજે સોહલો. ૧૦
વાજીંત્ર વાજે અવનવી ભાતરે, આજે સોહલો.
પૂર્યા ચોક સાથીયા દ્વારરે. આજે સોહલો. ૧૧
ધન્ય ધન્ય સપ્તમી મહાભાગ્યરે, આજે સોહલો.
પ્રગટયો ભક્તનો સુહાગરે. આજે સોહલો. ૧૨
ધન્ય ધન્ય શ્રીરૂક્ષ્મણીજી માતરે, આજે સોહલો.
જન્મ્યા જગત વિખ્યાતરે. આજે સોહલો. ૧૩
પ્રયાગ નગર રસભર્યુરે, આજે સોહલો.
પ્રાગટય અભિનવુ કર્યુંરે. આજે સોહલો. ૧૪
ભક્તના ભાવ શું કહુરે, આજે સોહલો.
તેનો કહેતાં પાર ન લહુંરે. આજે સોહલો. ૧૫

ધોળ ૨૧ મું.

શ્રીગોકુળીયુ મૂકીને કંઇ જઇએ નહિ,
વાસો વસીએ ચરણકમળની છાંય જો;
શ્રીજુમનાંજીનાં સુંદર તટ રળિયામણા,
ત્યાં માહરા વાહાલાજીના પરમ રમણ સુખ ધામજો. શ્રીગોકુળ. ૧

જસોદા ઘાટે આનંદ સાગર ઉલટયો,
સુખસાગરમાં ઝીલે ભક્તસમાજ જો;
શ્રીઠકરાણી ઘાટે બેઠક સુંદર શોભતી,
સદા બિરાજે શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર જો. શ્રીગોકુળ. ૨

શ્રીગોકુળીયાની વૃક્ષલતા સહુ નમી રહી,
ચર્ણ સ્પર્શવા શ્રીગોકુળપતિ મહારાજ જો;
ગિરિ ગોવર્દ્ધન રત્નખચીત સોહે ઘણું,
આદ્યવૃંદાવન નિત્ય રમણના ઠામ જો. શ્રીગોકુળ. ૩

આનંદ મંગળ મહારસ સિંધુ ઉલટયો,
કુંજકુંજ પ્રતિ ખેલે શ્રીનંદકુમાર જો;
જે નયણે શ્રીગોકુળીયું નિરખ્યું સહી,
તે નયણાંના ભાગ્ય તણા નહિ પાર જો. શ્રીગોકુળ. ૪

શ્રીવલ્લભઘાટે પ્રીતમજી બેસે ઘણું,
કુંજગલીમાં ભીડતણો નહિ પાર જો;
રંગીલી ગલી શ્રીગોકુળપતિ મંદિર જતાં,
પ્રીતમજી ત્યાં વળી લે છે દાન જો. શ્રીગોકુળ. ૫

જગમોહનમાં બેઠક સુંદર શોભતી,

મનોરથ પુરે શ્રીગોકુળનો નાથ જો;
રમણરેતીમાં રાસમંડળ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ કૃતારથ થાય જો. શ્રીગોકુળ. ૬

ભેટ પહેરામણી ભાવ સહિત સહુ ત્યાં કરે,
તેને વહાલો આપે વ્રજમાં વાસ જો;
ધહેરાં જળ અતિ દીસે સુંદર શોભિતાં,
એવી રીતે કહે છે શ્રીવલ્લભિદાસ જો. શ્રીગોકુળ. ૭

બેર બેર શ્રીજમુનાજીને વિનતી કરૂ,
નિત્ય પ્રતિ રાખો ચર્ણકમળની છાય જો;
નિજ ભક્તનકી નિજ દાસી હું તમતણી,
કીંકરી કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ જો. શ્રીગોકુળ. ૮

ધોળ ૨૨ મું.

શ્રી રૂક્ષ્મણી જાયો શ્રી વલ્લભ પુત્ર, વધાવો વ્રજરાયને;
સખી શ્રી ગોકુલના ભૂપ, વધાવો વ્રજરાયને;
એમનુ મહા મનોહર રૂપ, વધાવો વ્રજરાયને;

એક સકળ સોહાસણી, મળી વ્રજ કેરી નાર;
એક આવે ઉતાવળી, વિસરી વિવેક વિચાર.
એકના મનમાં મોદ ભર્યા, મળી મંગળ ગાયે ચાર. વધાવો. ૧

એક એકની ઝાલે આંગળી, પહેર્યાં પિતાંબર સાર;
એકે દક્ષણીનાં ચીર પહેર્યાં, ચોળીએ મોતીના હાર;
એકને ચરણુ ચુંદડી, એકે સજીયા સોળે શણગાર. વધાવો. ૨
એક નાચે ને એક ગાય, એક બજાવે તાલ;

એકને વાગે ઘુઘરા, તેનો શબ્દ રસાલ;
એક નાર ના બદે કોઇને, ઉમંગી ઉમંગી જશ ગાય. વધાવો. ૩

એક કુમકુમ હાથા દેતી, તોરણ બાંધ્યાં છે દ્વાર;
એક કદળીના સ્થંભ રોપ્યા, સાથીયા શુભ સાર;
એક અતિ આનંદસું, બોલે છે જેજેકાર. વધાવો ૪

એક ચોક ચંદને પુરતી, ગોત્ર ભાસ છત્રીસ,
એક કુમકુમ તિલક કરતી, એક દેતી આશીષ;
એક ઉતારે આરતી, જીયો શોભા બેટીજીના વીર. વધાવો. ૫

એમ કહે છે વ્રજસુંદરી, પ્રકટયા ભક્તને કાજ;
એક વદન નિહાળતી, અવલોકે વાર વાર;
એક માગે વધામણી, બલિહારી માધવદાસ. વધાવો. ૬

ધોળ ૨૩ મું.

આજ જનમદિવસ છે રે હેલી, શણગાર સજું સર્વે પહેલી. ૧
જાઉં શ્રીય વિઠ્ઠલજીને દ્વાર, ત્યાં તો ભક્તની ભીડ અપાર. ૨
વાજે તાલ ને ઝાંઝ મૃદંગ, વળી વાજે છે માંગલી સગ. ૩
વાજે ઢોલ દમામા ને ભેરી, મોટી નોબત ધુમે છે ઘેરી. ૪
ત્યાં તો નૃત્ય કરે નરનારી આભૂષણ શોભે છે ભારી. ૫
નારી ધોળ ગાયે ગુજરાતી, ફુલી ફરતી ને અંગ ન સમાતી. ૬
ત્યાં તો મોતીના ચોક પુરાયે, શ્રી વલ્લભવર કેશર ન્હાયે. ૭
ઘસી કેશર ચંદન ઘોળ્યાં, ફુલેલ શ્રી અંગે ચોળ્યાં. ૮
ઉષ્ણ જળશું સ્નાન તે કીધાં, વૈષ્ણવજને ચરણામૃત લીધાં. ૯
અંગવસ્ત્ર શ્રી અંગેજ કરીયાં, ધોતી ઉપરણા કેસરી ધરીયાં. ૧૦

મા'રે વા'લે આભૂષણ ધરીયાં, દેખી ત્રૈભુવનનાં મન ઠરીયાં. ૧૧
માર્કંડની પૂજારે કીધી, વિપ્રજનને દક્ષિણા દીધી. ૧૨
ઇંઢીપીંડી ને આરતિ કીધી, ન્યોછાવરી વારીને દીધી. ૧૩
હરિદાસ શોભા સુખકારી, હરખો નિરખીને જાઉં બલિહારી. ૧૪

ધોળ ૨૪ મું.

અગહન માસ મહા બડભાગી, આજે સોહેલો.
સુદી સપ્તમી સુહાગી, આજે સોહેલો. ૧
વાર ભલો ભૃગુવાર, આજે સોહેલો:
નિશ ઘટિકા છપ્પન પલ અનુરાગી, આજે સોહેલો. ૨
સંવત સોલસેં શુભ અષ્ટ, આજે સોહેલો:
પ્રાદુર્ભાવ ભયો પુષ્ટ પુષ્ટ, આજે સોહેલો. ૩
દૈવી જીવ લખે પ્રભુ સ્પષ્ટ, આજે સોહેલો:
મીટયો વિરહાનલકો કષ્ટ, આજે સોહેલો. ૪
કૃપા શકિત કૃષ્ણાદાસી, આજે સોહેલો,
શ્રી ગોકુલપતિજુકી ઉપાસી, આજે સોહેલો: ૫
પ્રાગટય સમય જાણી રહી પાસે, આજે સોહેલો:
રૂક્ષ્મણીજી જન્મે સુખરાશી, આજે સોહેલો. ૬
શ્રીમુખ નિરખી હરખ ભેર ફુલી, આજે સોહેલો:
કૃષ્ણદાસી અંતર પટ ખોલી, આજે સોહેલો. ૭
આયો શ્રી ગોકુળનાથ યો બોલી, આજે સોહેલો:
સુણી ધાઇ વ્રજજનકી ટોલી, આજે સોહેલો. ૮
ધન્ય શ્રી વિઠ્ઠલનાથ ગુસાંઇ, આજે સોહેલો:
સુત પાયે શ્રી વલ્લભરાય, આજે સોહેલો. ૯

ધન્ય ધન્ય શ્રી રૂક્ષ્મણીજી માઈ, આજે સોહેલો;
જીનકી અમૃત કુખ સિરાઇ, આજે સોહેલો. ૧૦
ગામ અડેલ ત્રીવેણી તીર, આજે સોહેલો:
સુંદર જમુનાજીકો નીર, આજે સોહેલો· ૧૧
પ્રગટયો શોભાજીકો વીર, આજે સોહેલો;
મીટી રસભક્તનકી પીર, આજે સોહેલો. ૧૨
સુંદર રૂપ અનુપમ સોહે, આજે સોહેલો:
વ્રજજન નિરખાં હરખી મન મોહે, આજે સોહેલો. ૧૩
ઉમંગ ભરી સબ શ્રીમુખ જોવે, આજે સોહેલો:
ઇનકે ભાગ્ય સમોવડ કો હે, આજે સોહેલો. ૧૪
સુની ધાઇ સબ વ્રજકી નારી, આજે સોહેલો
ગાવતી ગીત બજાવત તારી, આજે સોહેલો. ૧૫
નાચત ઉમંગ ભરી સકુમારી, આજે સોહેલો:
સંગ ઝાંઝ પખાવજ થારી, આજે સોહેલો. ૧૬
દેત આશીષ સબ વ્રજબાલ, આજે સોહેલો·
જીવો રૂક્ષ્મણીજી તિહારો લાલ, આજે સોહેલો. ૧૭
દ્વારન બાંધત બંદનમાલ, આજે સોહેલો;
તિલક દીયો ભકતનકે ભાલ, આજે સોહેલો. ૧૮
મિશ્રી વદનકમળમેં ધરહી, આજે સોહેલો;
મીલત પરસ્પર અંકુજ ભરહી, આજે સોહેલો. ૧૯
ઉચ્છવ ધર ધર અતિ સબ કરહી, આજે સોહેલો
શ્રી ગોકુલપતિ પદ અનુસરહી, આજે સોહેલો. ૨૦

ધોળ ૨૫ મું.

આનંદ સાગર ઉલટયો સખી આજ માહારે મન માંહ્યરે,
અંગો અંગ ફુલ્યાં અતિ ઘણાં, સખી કહ્યાં તે કોનાં નવ જાયરે;
ભલે પ્રગટ્યારે શ્રીગોકુલનાથ, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, ઘો હેલી હરિને વધામણાં.૧
બાવન ચંદન બહુ વળી, વચ્ચે ચોક નવલી જાતરે,
પાછળ ફરતાં ફુલડા, વચ્ચે વેલડીની જાતરે;
સોહાસનરે સોહાસનરે બેસો ઢળકંતાં હાથ, લટકતા હાથ. ઘો હેલી. ૨
બહુ રત્નમાળ હીરે જડયા, મોતીડે પૂર્યા થાળરે;
કુમકુમ ભર્યા રે કચોલડાં, માંહી પુષ્પ કેરી માળરે;
સોહાસણરે, સોહાસણરે, ગાય મંગળચાર, ગીત રસાળ. ઘો હેલી. ૩
આનંદ ઉપન્યો અતિ ઘણો, સખી આણીએ નવરંગરે;
વાજીંત્ર વાગે અવનવાં, સખી ઢોલ ભેર મૃદગરે;
આજ મન ઉપન્યોરે, મન ઉપન્યોરે, સખી અતીશે આનંદ. ઘો હેલી.૪
પ્રિતે પ્રભુજી નિરખીયા, શ્રીગોકુળપતિ માહારાજરે;
હરિદાસ કહે માહરા મન તણા, પહોત્યા મનોરથ આજરે;
હવે સરીયાંરે, હવે સરીયાંરે, સેવકનાં કાજ, વૈષ્ણવનાં કાજ. ઘો હેલી.૫

ધોળ ૨૬ મું.

શ્રીગોકુળ જોવા સરખુરે, રૂડા રસ રંગ ભર્યા;
એવાં જોઇ જોઇ મનડા હરખ્યારે, ભાગ્ય સૌભાગ્ય ભર્યાં. ૧
શ્રીજમુનાજી વહેછેરે, નિરખતાં માહારા મન ઠર્યાં;
એ તો સદા નિરંતર રમણ કરે છેરે, ભકતનાં કારજ સર્યાં. ૨
શ્રીજમુનાજી નિર્મળ ન્હાજોરે, અતિ અનુરાગીયા;
ભવોભવ ભય નિવારોરે, શિરપર ગાજ્યાં. ૩

અંગીકૃત કીધારે, વાહાલે મારે દાન આપ્યાં;
શ્રીગોકુલપતિ મહિમા ભારીરે, શ્રીવલ્લભવર નામ ધર્યા;
એવા પ્રભુ મંગળકારીરે, પ્રેમે અમો વર વર્યા;
મને વેગે આણું મોકલજોરે, પ્રભુ હું તમારી સેવા કરૂં;
કોઇ કિંકર દાસ તમારોરે, ચરણરજ શીશ ધરૂં ૫

ધોળ ૨૭ મું.

વહાલા લાગોછો ઘણું વહાલા, વલ્લભલાલ વહાલા લાગો છો.
કેસરીવા ધોતી મહારા પ્રભુજીને સોહીયે,
છૂટા મહેલ્યા છે કેશરે, વલ્લભલાલ. ૧
કેસરી ઉપરણા માહરા વાહાલાજીને સોહીએ,
ચાલ લટકંતી ચાલે. વલ્લભલાલ. ૨
કેસરીવા પાઘ માહરા પ્રભુજીને સોહીયે,
મુખડાં છે પુનમ ચંદ. વલ્લભલાલ. ૩
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલજ કહીયે,
રાણી રૂક્ષ્મણીજીના જાયા. વલ્લભલાલ. ૪
શોભા બેટીજીના વીરજ કહીયે,
પારવતી વહુજીના કંથ. વલ્લભલાલ. ૫
કીકીમા કામણ કીધુ માહારા વહાલા,
મારૂં મન હરિને લીધું. વલ્લભલાલ. ૬
દૈવી જીવને હિત પ્રાગટ્ય લીધુ,
અનેક જીવ ઉદ્ધાર્યા. વલ્લભલાલ. ૭
કર જોડીને કહે છે ગોપાળદાસ,
રાખો ચરણની પાસ. વલ્લભલાલ ૮

ધોળ ૨૮ મું.

શ્રીગોકુળ સાસરીયે જાવુ, આણું તો મોહનવરનું આવ્યું;
લખ્યું શ્રીહસ્તતણું ભાવ્યું. શ્રીગોકુળ. ૧
જાવુ છે લટકે ને મટકે, મોહનવર જોઇ જોઇ મન અટકે;
પાયે નેપુરીયાં ઠમકે. શ્રીગોકુળ. ૨
આભ્રણ પહેર્યાં છે અંગે, સખીજન શોભે છે સંગે;
મોહન વર જોઇ જોઇ મન રંગે, શ્રીગોકુળ. ૩
વાટલડી તો જોવે છે વાહાલો, સખા વેગ વહેલેરાં ચાલો;
નેણાં ભરી પ્રીતમજી નિહાળો. શ્રીગોકુળ. ૪
સાસરીયુ મને વાહાલરૂ લાગે, ત્યા મારી કામવાસના ભાગે;
મોહનવર જોઇ જોઇ રટ લાગે શ્રીગોકુળ. ૫
સખા માહારે આ અવસર રૂડો, અવિચળ અખંડ પહેર્યો ચુડો.
માહારે શ્રીગોકુળપતિ વર રૂડો. શ્રીગોકુળ. ૬
અદ્‌ભુત લહેર તરંગ ભારી, શ્રીયમુનાજળ ભરવી છે ઝારી;
મોહનપર વારંવાર વારી. શ્રીગોકુળ. ૭
શ્રીવલ્લભ નામ સદા રટવું, નિત્ય સુજાતિમાં રહેવુ;
સદા શ્રીચર્ણકમળ સેવુ. શ્રીગોકુળ. ૮

ધોળ ૨૯ મું.

વારી વારી શ્રીગોકુળનાથ તમારા લટકાને. ટેક.
લટકે શ્રીગોકુળ ગામ વસાવ્યું ને, મોટા મંદીરનુ રાજરે;
સહુ સેવકને ચર્ણે રાખો, ચૌદ ભુવનના નાથ. દરશન જઇએરે. વારી. ૧
પીળાં પીતાંબર પરવટવાળી, ઓઢયા ઉપરણા સારરે;
કેશર કેરાં તિલક બિરાજે, શીરપર કેસરી પાઘ. દરશન૰ વારી. ૨

કંઠે સોહીએ દુગદુગીને, હીરાકંઠી અતી સારીરે;
કંઠે મોતનકી માલા બિરાજે, કુંડળ ઝળકે કાન. દરશન૦ વારી. ૩
સુંદર સારાં કડાં બિરાજે, પહોંચી રત્ન જડાવરે;
બાંહે બાજુબંધ બેરખા બિરાજે, એવા વાહાલાને શણગાર.
દરશન૦ વારી. ૪
શ્રીમદનમોહનજી આપ બિરાજે ને, શ્રીબાલકૃષ્ણ નાહાની જોડરે;
શ્રીનવનીત પ્રીયાજી આપ બિરાજે, બડા વૈષ્ણવના ભાગ્ય.
દરશન૦ વારી. ૫
સાતે સ્વરૂપ શ્રીગોકુળમાં બિરાજે, જાણીએ ગૌલોક પુરીરે:
મોટે મંદીર શ્રીગોકુળનાથજી બિરાજે, સામા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલ.
દરશન૦ વારી. ૬
શ્રીગોકુળનાથજીને પાર્વતિવહુજી, નિત્ય નવી આરતી પૂરેરે·
લટકે શ્રીગોકુળનાથ આરતિ ઉતારે, ભવકને સુખ આપે.
દરશન૦ વારી ૭

ઢાળ ૩૦ મું.

આજે આનંદનો ભાણુ ઉદે થયોરે, પોતે પ્રગટયા શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ,
હેતે પ્રિતેથી વધાવીયે શ્રી નાથનેરે. ૧

સાખી—શ્રી ગોકુલગામ સોહામણુ, ત્રટ જુમનાને ત્યાંય:
સુંદર જલ શીતળ ઘણાં, કાલીંદ્રીના ત્યાંય.
એવા રમણ સ્થળમાં બીરાજે મારો વા'લમોરે, ત્યાંતો થઈ રહ્યો
આનંદ અપાર. હેતે પ્રિતેથી. ૨

સાખી—ચૌદ લોકના રાજ્યા, વહાલા અવળ સવળ કરનાર;
ધરમ ધોરીંધર પ્રકટીયા, એવા શ્રી વિઠ્ઠલ પ્રાણાધાર.

એવા શ્રીનાથજીના ચર્ણું કમળમાં આપણેરે, નીતિ ભક્તિથી વસીયે
સદાય. હેતે પ્રિતેથી. ૩

સાખી—નીજ તિલક માળા ધરી, જાણે વરત્યો જેજે કાર;
અન્ય ધર્મ અળગા કરી. રાખી વેદ મરજાદ.

એવા શ્રીવલ્લભવિઠ્ઠલ પ્રભુજીને હૂં નમું, એતો વારી વારી લેછેરે
દાણુ. હેતે પ્રિતેથી. ૪

સાખી—વૃજ ઉપર ઇંદ્ર કોપીયો, ગિરિ લીયો ઉઠાય;
મદ ઉતાર્યો મઘવાતણો, એવા શ્રીકુંજબીહાર.

એવા શ્રી ગોવર્ધન ધારી પ્રભુને વીનવુંરે. વાસો વસીયે વ્રજમાં
સદાય. હેતે પ્રિતેથી. ૫

સાખી— સરખા સરખી આપણે, મળી સહુ સમાજ;
પ્રિતેથી નિહાળીએ, શ્રીવલ્લભવરને આજ.

એતો પ્રકટયા છે ભક્તહિત કારણેં જમ નમીએ વારંવાર.
હેતે પ્રિતેથી.

ધોળ ૩૧ મું.

આવોજી અચલ સોહાસણી, મલી સહીઅર સમાણી;
શ્રી ગોકુળનાથજીને નિરખીએ, જગ વલ્લભ જાણી. ૧
કાલિંદીજીને કાંઠડે, શ્રીગોકુલ ગામ:
ત્યાં બિરાજે શ્રીવલ્લભરાજીયો, પરિપૂરણ કામ. ૨
શ્રીવલ્લભ કુલ મંડન, ખંડન પાખંડી;
જેણે જીત્યો કલિકાલમાં, કલિરૂપ કુદંડી. ૩
નખ શીખ સુંદરતા તણો, કોઇ પાર ન જાણે;
સુર મુનિ નારદ સારદા, કવિ કોણ વખાણે. ૪

સરલ સુદેશ સોહામણો, શીર વાળ વિશાલ;
વદન કમળ પાસે રહે, જાણે મધુકર માલ. ૫
લલિત લલાટ રસ ભર્યું, હરિચંદન રેખા;
ભ્રકુટી કામ કમાનની, વિંધે પ્રાણ વિશેખા. ૬
વાધ્યો વ્રજ વનિતાઓને, ઉર અંતર ભેદ;
તતક્ષણ નેન નિરખતાં, કુલ સંકલ છેદ. ૭
લોચન લાલ પ્રસનતા, શ્રુતિ મંડલ પરસ;
કરૂણા ભર શિંગાર સાર, બહુ રસ વરસ. ૮
નવલ નિરૂપમ નાસિકા, ગલસ્થલ ઝલક;
કંચન મણિ કુંડલતણી, આભા અતિ ચલક. ૯
અધર અમૃત ભર્યાં, દંત દાડમ ખીલ્યા;
વાક્ય સુધારસ વૃષ્ટિથી, બ્રહ્માદિક ભૂલ્યા. ૧૦
કરપદ ગ્રીવા ઉદરની, ઉપમા શી દીજે;
ત્રિભુવન માંહે કોઇ નહિં, એઉની સમોવડ લીજે. ૧૧
શોભા જોતાં સુખ હોય, તેતો મન જાણે;
ગુંગો મિઠાઇ તણો, કેમ સ્વાદ વખાણે. ૧૨
અનુભવી વિણ આનંદનુ, કેમ રૂપ જણાય;
જ્ઞાની વિરમી રહ્યા, ત્યાં કવિ કેમ ગાય. ૧૩
જુગ જુગ જીવો જગત પ્રભુ, સેવક સુખકારી;
નારાયણ ગુણ રૂપની, જાય બલિહારી. ૧૪

ધોળ ૩૨ મું.

ચાલોજી રસભરી સુંદરી, જઇ જોઇએ વલ્લભજી;
અગમ નિગમ જાણે નહિ, એવા છે રે દુર્લભજી. ૧

કંદર્પ કોટી લાવણ્ય કહીયે, માયાવાદ ખંડનજી;
ગુણનિધિ ગોકુલ નાથજી, ઘણી શોભા સુંદરજી. ૨
વ્રજ સુંદરીજીનો વા'લમો, શ્રી વિઠ્ઠલ સુત કહીયે;
તેજે ત્રિભોવન મોહી રહ્યા, એઉને જોવાને જઇએ. ૩
બાળ ખેલ લીલા કરે, રૂક્ષમણીજી લાડ લડાવે;
નિજજન બહુ સુખ પામીયા, પ્રેમે દર્શને આવે. ૪
શ્રી ગોકુલ ગામ સોહામણાં, શ્રીનાથજી પધાર્યા;
ભક્તને મન આનંદ ઘણો, ત્રણ લોક ઉદ્ધાર્યા. ૫
અંગો અંગની શોભા શી કહું, કરણ મુક્તાફલ;
નેનબાણ મૂકે ઘણાં, નયણાં છે રે રસાલ. ૬
વદી ના શકું કોમલ રસ ભર્યા, એવા છે રે બિહારી;
નારાયણ ગુણ રૂપની, જાયે બલિહારી. ૭

ધોળ ૩૩ મું.

આવોજી અચલ સોહાસણી, મલી મંગલ ગાઇએ;
આજ આનંદ માહારે અતિઘણો, સર્વે વાજીંત્ર વાઇએ. ૧
પ્રગટયા શ્રી ગોકુલનાથજી, જન્મનો રે દહાડો;
મોતી કેરા સાથીઆ, મંદિરમાંહે કહાડો. ૨
મણિ મુક્તાફળ કેવડો, વચ્ચે ચોક પૂરાવો;
શ્રી વિઠ્ઠલજી દાન આપે ઘણું, કહેતા ન આવે પાર. ૩
ભાટ જાચક મળ્યા ઘણું, બોલે જય જય કાર;
ભગવતી મન આનંદ ઘણો, ફુલી અંગ ન સમાય; ૪
માધવદાસના પ્રભુના, જશ સહુ કોઇ ગાય;
આવોજી અચળ સોહાસણી, મળી મંગળ ગાઇએ. ૫

ધોળ ૩૪ મું.

મંગલ રૂપે મહારાજ મારે મન વસીયાજી,
ઘેર આવો છબીલા લાલ હો રંગ રસીયાજી. ૧

બુધે તે શુદ્ધને બુધ સર્વે ભૂલીજી,
હુંતો જોઇ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં રૂપ અંગોઅંગ ફૂલીજી. ૨

બૃહસ્પતે તો બ્રમણા મનની ભાગીજી,
શ્રીવલ્લભવરની સાથ લગની લાગીજી. ૩

શુક્રવારનાં સુખ ઘણાં શાં કહીએજી,
શ્રીગોકુળનાથજીને ચરણે ચકોર થઇ રહીએજી. ૪

શનિવારે સંતાપ ગયા સૌ નાસીજી,
હુંતો ભવોભવ વલ્લભબાલતણી થઇ દાસીજી. ૫

આદિત્યે આનંદ ઉર ના સમાયજી,
શ્રીગોકુળનાથજીનાં રૂપ કહ્યાં નવ જાયજી. ૬

સોમે તે સોળ શણુગાર સજ્યા મેં અંગેજી,
લાલા લહેરી શ્રીગોકુલેશ સંગ રમવા રંગેજી. ૭

ધોળ ૩૫ મું.

આજ સખી હુંતો આનંદ પામી, અખીલ ભોવનપતિ ગરૂડારે ગામી;
પધાર્યા છે અંતરજામીરે, ચાલો દર્શન જઇએ. ૧
ફુલની ગાદીને ફુલના તકીયા, ફુલની સેજ બિછાઇએરે; ચાલો. ૨
ચીરના ચંદરવાને મંડપ મોટા, બંદનવાર બંધાઇએરે; ચાલો. ૩
ભાનુની ગાવે ને ચોક પુરાવે, મંગલ કલશ ભરાઇએરે; ચાલો. ૪

સોના રૂપાના તે ફુલડે વધાવો, છત્ર ચમર તે ઢોલઇએરે, ચાલો. ૫
વરઘોડો વાલમજીનો આવ્યો, કિરતન ધોળ તે ગાઇએરે: ચાલો. ૬
કાનજી આવે ને મોટા મંડપ રચાવો, હીરજીભાઇને બોલઇએરે; ચાલો. ૭
વાજીંત્ર વાજેને સર્વે સુહાયે; ઝાઝ મૃદંગ બજાઇએરે; ચાલો. ૮
શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ વૈષ્ણવ મળીને, શ્રીફળ ભેટ ધરાઇએરે; ચાલો. ૯

ધોળ ૩૬ મું.

પિયુજી મુજને વ્રજ જોવાના કોડ કે, વેગે આણુ મોકલોરે;
આવ્યો આવ્યો સાસરીયાનો સાથ કે, તેણે મુજને એમ કહ્યુંરે. ૧
આજ પિયુજી છેરે સોહાગ તો, છત્ર ચમ્મર ઢળેરે;
આજ વ્રજમા છેરે આનંદ તો, રાય રાણા આડંગ કરેરે. ૨
સુખીઓ છે સઘલેડો સાથ તો, વાર ભલી એહ તણીરે;
જઇ જુઓ શ્રી મંદિર માંહ્ય તો, શ્રીનાથજીની સેવા કરેરે. ૩
જઇ જુઓ શ્રી બેઠક માંહ્ય તો, શ્રી ગાદી મુઠે શોભતારે:
જઇ જુઓ રાજદરબાર તો, સુખડેથી સાગર ઉલટયોરે. ૪
જઇ જુઓ શ્રી જમુનાજીની તીર તો, વીરા શોભાજી તણોરે;
ઘેરી રાજને કરૂરે પ્રણામ તો દેખી મારૂં મન ઠરેરે. ૫
એરે લીલા છેરે અઘાત તો, મુખડેથી મારે શુ કહૂંરે;
વળી માગે માધવદાસ તો, ચરણની સેવા દીજીએરે. ૬

પદ ૩૭ મું.

શ્રી લક્ષમણભટજીના દ્વારે, ચાલો તો જોવા જઇએ;
જનમ દિવસ છે આજે, મલીને મંગલ ગાઇએ, ૧

બાજે ડંકા ઢોલ નિશાન, નોબત બાજે અતિ નવી;
થાય છે દુંદુભીના નાદ, વેદની ધુની ત્યાં હવી. ૨
બંદી જન બહુ કરે ગાન, વૈષ્ણવ જાય વારણે;
મોતીના ચોક પુરાય, તોરણ બાંધ્યાં બારણે. ૩
શ્રીવલ્લભવરને નવરાવ્યા, કેસર ચંદન ધસ્યાં;
મરદન કરીયાં ફૂલેલ, સેવકજનના મન વસ્યાં. ૪
ઉષ્ણોદક પ્રભુજી નહાયા, અંગવસ્ત્ર અંગ ધર્યાં;
કેસરી ધોતી ઉપરણા, શ્રીપ્રભુજીએ પહેર્યા. ૫
કુમકુમ ભાલ તિલક, અક્ષત મોહે પીળા;
પીઢાયે બેઠા શ્રીવલ્લભ, વૈષ્ણવ નિરખે લીલા. ૬
જોવાને દેવતા આવ્યા, માર્કંડની પૂજા સમે;
શ્રીફલ ફોફલપાન, દક્ષણા જેને જે ગમે. ૭
સંગા કુટંબ સહુ સાથ, ભોજન કીધાં પ્રીતશું;
બંદીજન વિવિધ પ્રકાર, બીડાં આપ્યાં રીતશું. ૮
સરવે વૈષ્ણવજનને, પ્રસાદી જુઠણ દીધી છે;
એ શોભા જોતાં હરિદાસ પ્રિતે કરી લીધી છે. ૯

પદ ૩૮ મું.

શ્રી વલ્લભલાલ કરે મો આછી. (૨)
અપને જન પર કૃપા કરતહે, જીવકી બુદ્ધિ કાચી. શ્રી વલ્લભ. ૧
જો ઇનકો દૃઢ કર પકરત હે, તાકી બુદ્ધિ ફીરે નહિ પાછી;
શ્રી વિઠલેશ કહે શ્રીગોકુલપતિમેં, લગન હોઈ જો સાચી.
શ્રી વલ્લભ. ૨

પદ ૩૯ મું.

કીયોતો શ્રી વલ્લભજીકો હોય. (૨)
ઓર ન દુસરો યા જગ માંહી, દેખત નાહી મોય કીયોતો. ૧
શ્રી ગોકુલપતિકો પ્રતાપ જગમેં, અખંડ દિપક લોય;
સમરણુ ભજન કરો નિત પ્રતિ, નમો પદાંબુજ દોય. કીયોતો. ૨
અન્ય રૂચે નહિં મોંકો સ્વપ્ને, ઇનકો શ્રીમુખ જોય;
શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ વલ્લભરૂપ હૃદયધર, નિધરક રહીયે સોય. કીયો. ૩

પદ ૪૦ મું.

હમતો શ્રી ગોકુલનાથ ઉપાસી. (૨)
જુમનાજલ નિત્ય પાન કરે ઉઠ, મુખ નિરખે સુખરાશી. હમતો. ૧
ગયા પ્રાગ કછુ કામ નહિ હે, નહિ કામ કછુ કાશી.
સદા સેવું શ્રી વલ્લભ વલ્લભ, કહા કરૂં જાઇ નાશી. હમતો. ૨
ઓર ઠીકાને મન નહિ લાગત, હમ શ્રી ગોકુલકે વાસી;
ઇનકે ચરણુ હે સબ તીરથ, ભક્તિ મુક્તિ અતિ ખાસી, હમતો. ૩
બ્રહ્મસંબંધ ભયો જબહીતે, તબહીતે જીય બ્યાસી;
શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ શ્રી ગોકુલેશકે, ચરણુ કમળકી દાસી. હમતો. ૪

પ્રકરણ ૯ મું.

(અન્ય) શ્રી ગોસ્વામી બાળકોનાં ધોળ.

ધોળ ૧ લું.

શ્રી ઠુકરાણી ઘાટ સોહામણોરે છોકર લેહેકે છે દ્વારરે,
માહારૂ ગોકુળ રળિયામણુંરે. ૧
શ્રીવલ્લભવંશ બિરાજતારે, શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીનો સાથરે. માહારૂં. ૨
ગુણનિધિ શ્રી ગોપીનાથજીરે, હળધરનો અવતારરે. માહારૂં. ૩
ગુણનિધિ શ્રી વિઠ્ઠલનાથજીરે, શ્રીકૃષ્ણતણો અવતારરે. માહારૂં. ૪
શ્રી રૂક્ષ્મણી વહુજીના કંથરે, શ્રી પદ્માવતી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૫
ગુણવંતા શ્રીગિરધરલાલજીરે, શ્રીભામનીજી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૬
ગુણવંતા શ્રીગોવંદરાયજીરે, શ્રી રાણીજી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૭
ગુણવંતા શ્રી બાલકૃષ્ણજીરે, શ્રી કમળાવતી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૮
ગુણવંતા શ્રી ગોકુળનાથજીરે, શ્રી પારવતી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૯
અજીતને જીતી વળ્યારે, રાખ્યો માળાનો ધર્મરે. માહારૂં. ૧૦
ગુણવંતા શ્રીરઘુનાથજીરે, શ્રી જાનકીજી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૧૧
ગુણવંતા શ્રીજદુનાથજીરે, શ્રી મહારાણી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૧૨
ગુણવંતા શ્રીઘનશ્યામજીરે, શ્રીકૃષ્ણાવતી વહુજીના કંથરે. માહારૂં. ૧૩
લક્ષ્મી સતભામા બેહુરે, અગ્રજની અનુહારરે. માહારૂં. ૧૪
શ્રી નવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યારે, સેવા વિવિધ પ્રકારરે. માહારૂં. ૧૫
શોભા યમુના કમળા દેવકીરે, જેને સાત બંધુ સોહાગરે માહારૂં. ૧૬

શ્રી ગોકુળથી શ્રીજી પધારીયારે, ચઢવો શ્રીગોદ્ધન ટેકરે. માહારૂં. ૧૭
સીંહાડમાં શ્રીજી પધારીયારે, આપે શ્રીગોવરધન નાથરે. માહારૂં. ૧૮
શ્રીજીની સેવામાં સોપીયારે, સાત કુંવરની જોડરે. માહારૂં. ૧૯
ભોગ ધરાવે શ્રીજીને ભાવતારે, શ્રીજુમના જળ ઝારી હાથરે. માહારૂં. ૨૦
આચમન કરાવી બીડાં ધર્યાંરે, આરતિ ઉતારે વ્રજનાથરે. માહારૂં. ૨૧
દર્પણ ધરે મન મોદશુંરે, માળા પહેરાવે હાથરે. માહારૂં. ૨૨
બંસીબટના ચોકમારે, માહારે વાહાલે કર્યો વેણુનાદરે. માહારૂં. ૨૩
રમવુ રાધાના રાસમારે, તાળી શ્રીગોર્દ્ધન હાથરે માહારૂં. ૨૪
કરજોડીને કરૂ વિનતીરે નમી નમી દંડવત થાયરે. માહારૂં. ૨૫
માધવદાસની વિનતીરે, આપો શ્રીગોકુળ વાસરે. માહારૂં. ૨૬

ધોળ ૨ જું.

શ્રીગોવિંદરાયજીરે રસીયા, મા'રા હ્રદે કમળમાં વસીયા. ૧
શ્રીમુખ સુંદરરે હાસ, નિજજનનાં મન જોવા ઇચ્છે. ૨
ભાલે તિલકરે બિરાજે, ભ્રકુટી ધનુષ સમાન બિરાજે ૩
કાને કુંડળરે ઝળકે, જાણે ચપળા વીજળી ચમકે. ૪
હળવે મધુરૂરે બોલે, એ વચનામૃત નહિ કો તોલે. ૫
શ્યામળ વરણેરે સોહીયે, નિરખતા ભવ દુઃખડાં ખોઇએ. ૬
સુંદરતાનીરે સીમા, લોચન તલપે અમૃત પીવા. ૭
શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજીરે માથે, જુગ જુગ જોડી બીરાજે સાથે. ૮
શ્રીવિઠ્ઠલેશ રાયજીરે લાલા, શ્રીગોકુલઉત્સવજી સુત ઘણું વહાલા. ૯
પુત્ર શ્રીગોપેશ્વર છોગાળા, શ્રીલક્ષ્મી નરસિંહ દીનદયાળા. ૧૦
અનુભવ ગ્રંથ તણો વિસ્તાર, શ્રીહરિરાયજી પ્રગટયા બીજીવાર. ૧૧
એ સુખ નિજજનને ઘણું દે છે, શ્રીભાગવત સદા નિરંતર કહેછે. ૧૨

પ્રગટ્યા શ્રીપુરૂષોત્તમ અવતાર, એમની લીલા અપરંપાર. ૧૩
એમના ગુણનેરે ગાઇએ, ચરણકમળ રજ લેવા જઇએ. ૧૪
એવા સ્વામીશ્રી સમર્થ માથે, પ્રગટ્યા દૈવી જીવને કાજે. ૧૫
સકળ મનોરથરે સીધ્યા, મનવાંછિત ફળ માગ્યાં ઇચ્છે. ૧૬
શ્રીવ્રજભૂષણનારે સ્વામી, ચરણકમળ વંદુ શિરનામી. ૧૭

ધોળ ૩ જું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલ છે અતિ લટકાળા,
વૈષ્ણવના પ્રાણ આધાર સહુને છે વહાલા. ૧
શ્રીગોવિંદરાયજીના પુત્ર સહુકો એમ કહે છે,
વહાલે દીધાં અઢળક દાન મનવાંછીત દે છે ૨
શ્રીગોપેશ્વરજીના ભ્રાત રૂપે રૂડા છે,
નિરખે નહિ જે નરનાર તે નર કુડા છે. ૩
એવાં પ્રફુલ્લિત વદન વિશાળ શું કહું શોભાને,
જાણે ઉગીયા પૂનમચંદ થયું મન લોભાને. ૪
એમનું સુંદર ભાલ વિશાળ તિલક શોભે છે,
નિરખીને ગાજે મોરાર ચિતડા લોભે છે. ૫
શ્રીકંઠે માળ કુસુમતણી અતિ રાજે છે,
નિરખતાં વૈષ્ણવજનને મોહ ઉપજાવે છે. ૬
ચંચળતા ચાલે ચાલ ભરિ દીસે છે,
જાણે મદગજ કમળ સમાન મન જોઇ હીસે છે. ૭
છબિ ઉપર જાઉ બલિહાર હું તમને વારૂં,
પ્રકટ્યા શ્રીવિઠ્ઠલનાથ સેવકજનના સારૂં. ૮
મને હરખ ઘણેરો થાય છે ગુણ ગાવાને,

માહરા તનના તાપ સમાવ જાવ દુ:ખ જનાને. ૯
છેલછબીલા લાલ છે અતિ સારારે,
દીઠે છે લટકા કરતા કામણગારારે. ૧૦
સીહાડ નગરમાં વાસ સહુકો જાણે છે,
જશ થયો જગત વિખ્યાત દાસ વખાણે છે. ૧૧
શું કહું વ્રજભુખણજી ગુણ તમારારે,
અવગુણ ના જોશો નાથ ઘણા અમારારે. ૧૨

ધોળ ૪ થું.

ચાલને ચાલ ઉતાવળી, લાલને જોવાને જઇએ,
મનડું તે પ્રેમે ભેળીને, સહુ સુખીઆરે થઇએ. ૧
ન્હાનડીઓ શ્રીદ્વારકેશજી, મા'રે હઇડે વસીયા;
વહાલોજી નિંદ્રા નહિ કરે, સેવાના છે રસીયા, ૨
અમીરે ભરી હરિની આંખડી, અતિ છે અણિયાળી;
સામું જોવાને સુંદરી, લાલે મીઠડી માંડી. ૩
ચાચ જાણે પોપટ તણી, એમના નાકની દાંડી;
જાણે પરવાળાં અધર છે, દીસે એમ રાતલડી. ૪
મુસ્તક નવરંગ મોળીયાં, શોભે કમળને વાને;
બે પાસ શોભિતા લાલને, મોતી ઝળકે છે કાને. ૫
ઓઢણુ આચ્છી લોબડી, કોટેકનકની માળા;
એક જીભ્યાએ શું કહું, એમના અંગના ચાળા. ૬
ચિતડું તે મા'રૂં ચોરીયું, મોરલીને નાદે;
કાળી ધોળી બોલાવતાં, એમને સર્વે સાદે. ૭
એવો દેવ સાંભળ્યો નથી, નેણે નવ દીઠો;

હીડે છે મોડામોડને, અતિ લાગે છે મોડા. ૮
સનકાદિક સેવે સદા, એનો રસ છે રૂડો;
ઘરમાં રહી શુ કીજીએ, સંસાર છે કુડો. ૯
મનુષ્ય દેહ પામીને, રૂડું રત્નજ લીધુ;
શ્રી ગિરિધરલાલ જીવનશુ, મા'રૂ ચિત્તજ બાંધ્યું. ૧૦
જુગ જુગ જીવો મા'રો વા'લમો, સેવક સુખકારી;
નારાયણ ગુણ રૂપને, જાઉ બલિહારી. ૧૧

* ધોળ ૫ મું.

મુખ છબી ચંદ ઉજીયારી,
શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ આંખડી અમીત અણિયાળી ટેક.
મહા ચુર્ણીત શ્યામ સ્વેત રતનારી,
ખંજન કુરંગ નાખ્યું વારિ. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૧
પ્રફુલિત વદનકમળ કરૂણામય,
કહેતાં ગુણ શારદા હારિ. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૨
શ્રી નાથજીકેરા સિદ્ધ કરાવ્યા અલંકાર,
આપના તે નેત્ર નિહારી, શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૩
સેવા કરો શ્રીદ્વારકાધીશ પ્રભુની,
પેમ આનંદ મન ધારિ. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૪
શ્રી બાલકૃષ્ણલાલજીને પારણે ઝુલાવતાં,
મનમાં અતિ આનંદ વધારી. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૫
જન્મ ઓચ્છવમાં થયા શ્રી જશોદાજી,
દૂધ ધાર સ્તને થઇ ન્યારી. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૬

---

* આ ધોળ બડે શ્રી બાલકૃષ્ણલાલજી (શ્રી ગુસાંઈજીના ત્રીજા લાલજીનું છે)

પ્રસન્ન થયા તાતચરણ શ્રી ગુસાંઇજી,
કહ્યું માગો મનથી વિચારી. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૭
શ્રી વિઠ્ઠલનંદન ત્યારે એમ બોલ્યાકે,
આપની કૃપા રહો અમારી. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૮
શ્રીમદ્ ગુસાંઇજીએ કૃપા કરી ભાખીયુ,
નંદ મહોત્સવ તમ ઘેર ભારિ. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૯
કંથ શ્રીકમળાવહુજીના કહેવાઓ છો,
નિજજન જાય બલિહારી. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ. ૧૦

ધોળ ૬ ઠું.

શ્રી દ્વારકાંનાથજીને લાગું પાયકે, મતી દીજો ભલીરે લોલ
શ્રીબાલકૃષ્ણજીનો જન્મ પવિત્ર તે ગઇએ સહુ મળીરે લોલ. ૧
સવત સોળસેંને ખટકે કૃષ્ણ સહીરે લોલ;
આસો માસે નંદકુમાર કે, ફરી પ્રગટયા મહીરે લોલ. ૨
રાણી રૂક્ષમણીમાતને કુખકે, લાલજી પ્રકટીયારે લોલ;
શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી દેછે દાનકે, જાચક સહુ હરખીયારે લોલ. ૩
સાભળી આનંદ નરને નાર કે, સહુ મળી આવીયાંરે લોલ,
કાંધે દધીના શીકા ધર્યાકે, સહુ મન ભાવીયારે લોલ. ૪
શ્રી વલ્લભ રાજકુમારને ઘેર કે, દધી કાંદો મચ્યોરે લોલ;
શ્રી વિઠ્ઠલનાથજીને ત્યાંયકે, બધાઈનો રંગ રચ્યોરે લોલ. ૫
એક એક નરને એક એક નારેકે, હાથ તાળી દીએરે લોલ;
નાચે ગાવે ઓચ્છવ થાયકે, સહુ જે જે કહેરે લોલ. ૬
નાચે ઢાઢી સુફળે સુજાનકે, ઝાંઝ લેઇ હાથમાંરે લોલ;
વાગે ઝાઝ મૃદગ ઉપંગકે. કવિતા કરી તાળમાંરે લોલ. ૭

ગાવે વૈષ્ણુવ જન નરનારકે, ધોળ પ્રગટયા તણુારે લોલ;
લુટાવે શ્રી વલ્લભનંદ ઉદારકે, મિષ્ટાન મોદકા ઘણુારે લોલ. ૮
શ્રીગિરિધરજી પ્રફુલ્લીત મનકે, ગોવિંદ હરખીઆં લોલ;
આવ્યા દેવ બેસી વૈમાનકે, કુસુમ બહુ વરખીઆં લોલ. ૯
આવ્યા જોશી સહસ્ત્ર પ્રવિણકે, લાલ પ્રગટયા સુણીરે લોલ;
એમને ખટપુત્ર કન્યા એકકે, એમ કહે છે મુનીં લોલ. ૧૦
આવ્યા ગર્ગાદિક માહા મુન્યકે, ધની કહે વેદનીરે લોલ
શ્રી ગોસ્વામી કરી પરમ ઉદારકે, આપી વધામણુંરે લોલ. ૧૧
આવી ગોકુળની સહુ નારકે, ઝુંડે ઝુંડે મળીરે લોલ;
જોયા શ્રીમુખ શ્યામ સ્વરૂપકે, આશિષ દે સહુરે લોલ. ૧૨
ચિરંજીવો શ્રી વિઠ્ઠલરાજકુમારકે, ભક્ત શાર ગાજજોરે લોલ;
પ્રભુજી સેવા કરજો નિત્યકે, ગોકુળ માંહી માહાલજોરે લોલ. ૧૩
અવિચળ ચપળતા રેહેજો નિત્યકે, ભક્ત હુલરાવજોરે લોલ;
હું છું ચર્ણ સેવકનો દાસકે, કૃપણુ પાપી ઘણુારે લોલ. ૧૪
રાખો ચર્ણકમળની પાસકે, બરદ તમ તણુંરે લોલ;
બલિહારી જાય માધવદાસકે, દોષ નિવારજોરે લોલ. ૧૫

ધોળ ૭ મું.

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, વહાલો વસે વ્રજના ધણીરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, શ્રી દ્વારકાંનાથની શોભા ઘણીરે. ૧
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, પુરુષોત્તમ સેવા કરેરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, રળિયામણો રાય સાગરરે. ૨
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, દુનિયા દરશન જાય છેરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માનુની મંગળ ગાય છેરે. ૩

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, આનંદ ઓચ્છવ થાય છેરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, જે જીવ શરણે જાય છેરે. ૪
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, તેહનુ જીવતર સફળ થાય છેરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માધવદાસ ગુણ ગાય છેરે. ૫

ધોળ ૮ મું.

માગશર વદી ચતુર્દશી સાહેલીરે, શુભ વેળા શુભ વાર;
શ્રી વિઠ્ઠલવર ભુતળ પ્રગટીઆ સાહેલીરે. ૧
ધન્ય ધન્ય માત ચારોમતી સાહેલી રે;
પુરૂષોતમ અવતાર; શ્રી વિઠ્ઠલ. ૨
ઘેર ઘેર પોહોતી વધામણી સાહેલી રે;
હરખ્યો છે સહુ સાથ; શ્રી વિઠ્ઠલ. ૩
તોરણ બાંધ્યા બારણે સાહેલી રે;
ઘેર ઘેર ઓચ્છવ થાય. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૪
ધન્ય ધન્ય એ કાંકરોલી એ સાહેલી રે;
માનુની મંગળ ગાય. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૫
જાચક સહુ ટોળે મળ્યા સાહેલી રે;
સુણી અનોપમ વાત. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૬
વીધિશું વેદ સ્નાન કરે સાહેલી રે;
દાન આપે વ્રજનાથ. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૭
થાળ ભર્યા સગમોતીએ સાહેલી રે;
આવ્યા શ્રી વ્રજની નાર. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૮
વિપ્ર વેદ ધુની ઓચરે સાહેલી રે;
દે છે સહુ આશિષ. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૯

વધાવા આવે સહુ લાલને સાહેલી રે;
હઇડે હરખ ન માય. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૧૦
દાદીજીએ લીધા ગોદમાં સાહેલી રે;
નિર્ખે સઘળો સાથ. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૧૧
વૈશ્ણવ ગાય આનંદસું સાહેલી રે;
આજે શ્રી જુગદીશ. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૧૨
દેવનાં દુદુંભી વાગીઆ સાહેલી રે;
પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૧૩
દેવી જીવને કારણે સાહેલી રે;
ફરી લીધો અવતાર. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૧૪
શરણે લીધા જીવને સાહેલી રે,
લીલાનો નાહ પાર. શ્રી વિઠ્ઠલ. ૧૫
દાસ વલ્લભ જાય વારણે સાહેલી રે, પુરષોતમ અવતાર;
શ્રી વિઠ્ઠલવર જતળ પ્રગટીઆ સાહેલી રે. ૧૬

ધોળ ૯ મું.

જીરે કારતક માસ વદી અષ્ટમી, જીરે પ્રગટયા શ્રીગિરિધરલાલ.
આનંદ મુને અતિ ઘણો. ૧
જીરે ઘોષ સકળરે ગાજી રહ્યું, વાજેછેરે નિશાન. આનંદ. ૨
જીરે ઘેર ઘેર હરખ વધામણાં, જીરે ઘેરઘેર ઓચ્છવ આજ. આનંદ. ૩
જીરે મંગળ સજ કરે માનની, વ્રજનારી વધાવા જાય. આનંદ. ૪
જીરે ગોકુળ ગુંડીરે ઉછળે, જીરે તરીયા તોરણ બંધાય. આનંદ. ૫
જીરે દાન આપે કેસરી રાયજી, જીરે ગજરથ અશ્વને ગાય. આનંદ. ૬
જીરે ગોકુળગામ રળિયામણું, રળિયામણું શ્રીજમુનાં તીર. આનંદ. ૯

જીરે ફીકડા કરે શ્રીગિરિધરલાલજી, જીરે રત્ન ગંગાજીના વીર. આનંદ. ૮
જીરે એ પ્રભુને નવ ઓળખ્યા, તેહેનો ફેરો પડયો સંસાર. આનંદ. ૯
જીરે એ પ્રભુને જેણે ઓળખ્યા, તેહેના ભાગ્ય તણો નહિ પાર. આનંદ.૧૦
આશપુરી વાહાલે ભક્તની, બલિહારી જાય માધવદાસ. આનંદ.૧૧

ધોળ ૧૦ મું.

શુભ અષ્ટમીનો દિન કહીએ સારરે, વાહલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણજીનું પ્રાકટ્ય નિરધાર. મારા વહાલાજી. ૧
શ્રીવ્રજભુષણજી રૂપે રૂડા દીસેરે, વહાલાજી.
આ મારૂં મનડું જોવાને ઘણું હીસે. મારા વાહાલાજી. ૨
શ્રીપદ્માવતી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે, વહાલાજી
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને નારી. મારા વહાલાજી. ૩
શ્રીવ્રજભુષણજી વિઠ્ઠલવરના લાલરે, વહાલાજી
આ અંતર અમને બહુ લાગે છે વાહાલ. મારા વહાલાજી. ૪
શ્રીવ્રજનાથજી જોઇ હરખે મન મોહેરે, વહાલાજી
શ્રીચારૂમતી માજી ફૂલ્યા અંગો અંગે. મારા વહાલાજી. ૫
શ્રીગોકુળનાથજી ફૂલ્યા અંગે ડોલેરે, વહાલાજી.
આ વૈષ્ણવ ઉભા જેજે શબ્દ બોલે. મારા વહાલાજી. ૬
કેસરીયા ધોતી સોહીએ સુંદર નાથરે, વહાલાજી.
ઉપરણો ઓઢયો છે લટકંતે હાથ. મારા વહાલાજી. ૭
કેસર કેરાં તિલક બિરાજે ભાલરે, વહાલાજી.
શ્રીકંઠે સોહીએ ગુંજાકેરા હાર. મારા વહાલાજી. ૮
શ્રીવ્રજભુષણ શ્રીગિરિધારીલાલના તાનરે, વહાલાજી.
આ પ્રાતઃસમે ઉઠી કીધા પાઠ. મારા વહાલાજી. ૯

શ્રીદ્વારકાંનાથજી સેવે છો ઘણી રીતેરે, વહાલાજી
શણગ.ર આપોને ભોગ ધરે ઘણી પ્રીતે. મારા વહાલાજી. ૧૦

શ્રીવ્રજભુષણજી શ્રીચંદ્રાવલી વહુજીના કંથરે, વહાલાજી
નેનકટાક્ષે ભાળે એ ગુણવંત. મારા વહાલાજી. ૧૧

શ્રીહરિ અમારે હૈડે હરખ ન માયરે, વહાલાજી
આ ધંધુકાનાં વૈષ્ણવ તમને ગાય. મારા વહાલાજી. ૧૨

શ્રીવ્રજભુષણજી દુખડાંના છો જાણરે, વહાલાજી
પ્રીતલડી સાથે બંધાણા પ્રાણ. મારા વહાલાજી ૧૩

શ્રીવ્રજભુષણજી ગિરિધારી ગઢના રાજારે, વહાલાજી
આ દાન આપેને લાગે ઝાઝા વહાલા. મારા વહાજી. ૧૪

સોળ કળા તો સંપૂર્ણ કહેવાયરે. વહાલાજી
આ મુખડા જોતા દુખડા સર્વે જાય. મારા વહાલાજી. ૧૫

ગાંડો ઘેલો હું કાંઇ નવ જાણુંરે. વહાલાજી
શ્રી વિઠ્ઠલવરની કૃપા હોયતો માણું. મારા વહાલાજી ૧૬

કાલો ઘેલો દાસ તમારો જાણીરે, વહાલાજી
શ્રીવ્રજભુષણજી વેગે લેજો તાણી. મારા વહાલાજી. ૧૭

એ શોભા જોઇ હરિદાસ બલિહારી જાયરે, વહાલાજી,
શ્રીવ્રજભુષણજીને દીઠે મહાસુખ થાય. મારા વહાલાજી. ૧૮

પદ ૧૧ મું.

શ્રી કાંકરોલી ગામ રળીયામણુંરે,
ત્યાંતો બિરાજે શ્રીદ્વારકાંનાથ લાલ;

પ્રગટ્યા શ્રીવ્રજભુષણલાલજીરે. ૧

ફરી વા'લો સેવક કારન પ્રગટીયારે,
ઇચ્છા ધરીને મન સંધાથે લાલ; પ્રગટ્યા. ૨

શ્રીપદ્માવતીવહુજીયે લાલજી જનમીયારે,
જુગમા વરત્યો જય જયકારે લાલ. પ્રગટ્યા. ૩

સંવત અઢારસેં ચોર્ત્રાસનાં,
ચૈતર સુદ આઠમ શનિવારે લાલ. પ્રગટ્યા. ૪

સીંહ લગ્ન નક્ષત્ર પુનર્વસુરે,
પોણીછ ઘડી શેષ પ્રમાણેલાલ. પ્રગટ્યા. ૫

લગ્ને બૃહસ્પતિ આવ્યા સીંહનારે,
ત્રીજે શનિશ્ચર તુલાના લાલ. પ્રગટ્યા. ૬

પાંચમે કેતૂ આવ્યા ધનનારે,
આઠમે બુધ શુક્ર રવિ મીનના લાલ. પ્રગટ્યા. ૭

નવમે મંગળ આવ્યા મેષનારે,
અગીઆરમે રાહુ ચદ્ર મીથુનના લાલ. પ્રગટ્યા. ૮

એવેને જોગે વા'લો જનમીયારે,
શ્રી વિઠ્ઠલ વરને હરખ ન માય લાલ. પ્રગટ્યા. ૯

શ્રી ચારોમતી માજી મન હરખ્યાં ઘણું રે,
સહુને દેછે આદર ભાવ લાલ. પ્રગટ્યા. ૧૦

વૈષ્ણવ જુથે જુથ મળ્યા ઘણારે,
આવી વહાલાને હુલરાવે લાલ. પ્રગટ્યા. ૧૧

કંચન થાળ ભર્યો સગ મોતીએરે,

આવી વહાલાને વધાવે લાલ. પ્રગટયા. ૧૨

બાંધો તોરણ પુરો સાથીયારે,
ગુણું'જન ગાય મધુરે ગાને લાલ. પ્રગટયા. ૧૩

દાસ વલ્લભ ઉપર દયા કરીરે,
રાખો ચરણકમળની છાંયે લાલ. પ્રગટયા. ૧૪

ધોળ ૧૨ મું.

શ્રીકાકંનાલી ગામના વાસી, એ મોતી વાળા,
હું છુ પુર્વજન્મની દાસી, મારૂં માગ્યુ આપો મારા નાથજી ટેક. ૧
શ્રીગોકુળનાથજીના લાલ એ મોતીવાળા,
વહાલા પ્રાણથકી લાગો વહાલા. મારૂં માગ્યું. ૨
શ્રીપારવતી માજીના જાયા, એ મોતીવાળા,
વહાલે મુજને લગાડી માયા. મારૂં માગ્યુ. ૩
શ્રી ચારોમતી વહુજીના કંથ, એ મોતીવાળા,
છો દયાળુ કરૂણાવંત. મારૂં માગ્યું. ૪
શ્રી જમુના બેટીજીના તાત, એ મોતીવાળા,
સૌ જાણે છે સાક્ષાત મારૂં માગ્યુ. ૫
શ્રી મુખ જાણે પુનમચંદ, એ મોતીવાળા,
દીસે છે અણીઆળાં લોચન, મારૂં માગ્યું. ૬
આ રૂપ તમારાં જોઇ, એ મોતીવાળા,
મારૂં મન રહ્યું છે મોહી મારૂં માગ્યું. ૭
આ રૂપ રસ બસ ભર્યાં એ મોતીવાળા,
એ પ્રીતમને જોયાની ખાંત મારૂં માગ્યું. ૮

નિત્ય નૂતન તમારા છંદ, એ મોતીવાળા,
છો પુરણ પરમાનંદ   મારૂં માગ્યુ. ૯
શ્રી પુરૂષોત્તમજી રંગી, એ મોતીવાળા,
છો જન્મો જન્મના સંગી.   મારૂં માગ્યુ. ૧૦
છો અનેક નારિના નાથ, એ મોતીવાળા,
માહારે તમ ઉપર છે દાવ.   મારૂં માગ્યું. ૧૧
તમારે તો અનેક નારી એ મોતીવાળા,
તોયે કહેવા બ્રહ્મચારી.   મારૂં માગ્યુ. ૧૨
ગાઉં છું પુર્વની પ્રીત, એ મોતીવાળા,
રાખો શ્રીકૃષ્ણની રીત.   મારૂં માગ્યુ. ૧૩
જાણું છુ પુર્વના છંદ, એ મોતીવાળા,
કુરૂપ કુબ્જા શુ કીધો સંગ.   મારૂં માગ્યુ. ૧૪
અમારે તો આ શો સંગ, એ મોતીવાળા,
તમારે તો અનેક પઠંગ.   મારૂં માગ્યુ ૧૫
મારા અવગુણ આડા આક, એ મોતીવાળા,
હુ શુ કાઢું તમારો વાંક   મારૂં માગ્યુ. ૧૬
વિયોગ તણાં દુઃખ દોહલાં, એ મોતીવાળા,
સંયોગે લાગે હરી સોહલા   મારૂં માગ્યું. ૧૭
શ્રી દ્વારકાંનાથજીના મંદીરમાં, એ મોતીવાળા,
ચાલો છો ગજગતિ ચાલ.   મારૂં માગ્યું. ૧૮
નિરખુ તમારી ચાલ, એ મોતીવાળા,
માઠી નજર કરો તો થાઉ ન્યાલ   મારૂં માગ્યુ. ૧૯
ઋષિને સમર્પણ આપ્યાં, એ મોતીવાળા,
ભવો ભવનાં બંધન કાપ્યા   મારૂં માગ્યુ. ૨૦

સેવકને આપ્યા સુખ, એ મોતીવાળા,
દરશન કરતા ભાગી ભૂખ. મારૂ માગ્યું. ૨૧
એવા પરમ ઉદાર દયાળ, એ મોતીવાળા,
વા'લા અબળાની કરજો સભાળ. મારૂ માગ્યુ. ૨૨
માગું તમ સાથે સદા પ્રીત, એ મોતીવાળા,
મનોરથ કરજો મારા સીદ્ધ. મારૂં માગ્યુ. ૨૩
કર જોડીને કહે દાસ, એ મોતીવાળા,
રાખો ચરણકમળની પાસ. મારૂ માગ્યુ. ૨૪

ધોળ ૧૩ મું.

પ્રગટયા પુરૂષોત્તમલાલરે, સાભળ માહારી સાહેલી;
વાહાલા છે આનદકારીરે, વાત કરે હસી હરિ ૧
એવા વૈષ્ણવજનના જુથરે, નિરખે છે નયણા ભરી;
એવા પુરૂષોત્તમ પાતળીયારે, શ્રી'ના છે સર્વસ્વ હરિ. ૨
એવા ચતુર શીરોમણી જાણરે, સાન કરી સમજાવે છે;
રસિયો છે રસનો ભોગીરે, પ્રેમે પ્રિત ઉપજાવે છે. ૩
પેલા દુરિજનીયાના દીલમારે, દાઝ ઘણેરી આવે છે;
તમારૂં શ્રીમુખ જોયા વિનારે, વ્રહે ઘણું સંતાપે છે. ૪
ઘરમાંહિ તો નથી ગમતારે, આંગણીયે નથી રહેવાતાં;
વહાલા તમો વિના મહારાજરે, અળગા નથી રહેવાતાં. ૫
માહારા કામણગારા કહાનરે, વારે વારે શુ કહીયે;
અમો અબળાનું શું જોરરે, રૂદન કરી થાકી રહીયે. ૬
મરકલડે મોહ પામી છુંરે, અંગે આતુરતા હોએ;
મને બીજુ ન આવ નજરેરે, સાભળ માહરી સાહેલી. ૭

સહીઅર સંદેશો કહેજોરે, વિનતિ મ્હારા વહાલાને;
સમજાવી એમને કહેજોરે, શ્રીગોકુળનાથજીના લાલાને. ૮

પ્રભુ દયાનિધિ દયાલરે, કાકરોલીના છો વાસી;
પ્રભુ પ્રિત કરી પધારોરે, ચર્ણકમળની હું દાસી. ૯

ધોળ ૧૪ મું.

સુરજ ઉગી ઉદે થયો, સર્વે સંસારીને મોહ રહ્યો;
લાલા લહેરી તુ રંગીલો. ટેક. ૧
કાને કુંડળ મકરા મોતી, હું તો શ્રી દ્વારકાંનાથજીના મુખજોતી. ૨
શેરીએ શેરીએ ફુલડાં વેરૂ, આવતા જાતા હું તમને ઘેરૂં; ૩
મા'રે ઘેર આવજો દહાડી દહાડી, મા રે ઘેરે ફુલ ચંપાની છે વાડી; ૪
મા'રે ઘેર આવો લટકે મટકે, લવીંગ સોપારી બાધુ દો પટકે; ૫
મા'રે ઘેર આવો હરિ રમ ઝમતા, તમે મારી સાસુ નણંદને મન ગમતા; ૬
ઓરા આવો ચોટી ઓળું, પલગે પોઢો તો પ્રભુને વા ઢોળુ; ૭
મા'રે ઘેર આવો હસે મસે, દૂધ સાકરિયા પાઉં રમે રસે; ૮
મા'રે ઘેર આવોતો રમાડું, ઘરમાં પધારો તો જમાડું; ૯
મેં તો તમ સાથે પ્રિતી બાધી, છોડાવી નવ છૂટે હીરની ગાંઠી; ૧૦
દાસ વલ્લભ કહે ચરણે લાગુ, તેથી મા'રા જન્મોજન્મના ભય ભાગુ. ૧૧

ધોળ ૧૫ મું.

ધન્યધન્ય રે શ્રી ગોકુળ, ગામ અતી રળીયામણું,
કોઇએ દીઠારે શ્રી પુરુષોત્તમજીલાલ, જમુનાજીમાં ઝીલંતા;
વાહાલો શરીરે ઉરાડે નીર, ગોપીઓને મન ગમતા. ૧

---

* આ ધોળ બરાડાવાળા શ્રીગોપાલલાલજી, (લાલાલહેરી) મહારાજનું છે.

વાહાલો બોલે મંજુલ બોલ મુખમાંથી મોતીડાં ગરે,
વાહાલો ચાલે ચમકતી ચાલ કંકુના પગલાં પડે. ૨
ધન્યધન્ય શ્રી માહારાણી માની કુખ, જેહની કુખે રત્ન જડયા,
એવાં કોઇના નથી શ્યામ સ્વરૂપ, થોડે થોડે કનકે ઘડયાં. ૩
એમનાં મુખડાં પુનમચંદ્ર, દેખી માહારાં મનડાં ઠર્યાં;
એમનાં અણીયાળાં લોચન, ગાલે રૂડા ગલીઆ પડયાં. ૪
વાહાલે છુટા મહેલ્યા કેશ, કેસરી તીલક બન્યાં;
વહાલે મોતી કેરા શણગાર, પોતાને અંગે ધર્યા. ૫
માહારે રહેવુ શ્રીગોકુળ ગામ, સાસરીયું ખોટું;
એની શું કરીએ સંસાર, એ મેહેણું મોહોટું. ૬
બલીહારી જાય માધવદાસ શ્રી વીઠ્ઠલવરને;
રાખજો ચર્ણ કમળની પાસ, દયા કરી નીજ જનને. ૭

*ધોળ ૧૬ મું.

ધન્ય ધન્યરે શ્રી ગોકુલ ગામ રંગભેર હીંચહ્યોરે, જ્યા પ્રગટી રતન કેરી ખાણુ. રંગભેર. ૧
શ્રી દાઉદજીનાલાલ, રંગભેરે. શ્રી દાદાજી પ્રાણઆધાર. રંગભેર. ૨
શ્રાવણ સુદી દશમી સાર, રંગભેર. પ્રગટયા ધરણીનુ ભાગ્ય રંગભેર. ૩
શ્રીલક્ષમણલાલ મહારાજ, રંગભેર. વૈષ્ણવના પ્રાણઆધાર. રંગભેર ૪
દેવીને દીધાં દાન, રંગભેર. સેવકનાં સરીયાં કાજ. રંગભેર. ૫
સોહે કેસરી તિલક સુભાલ, રંગભેર. ધોતીધરી કેસરીઆ લાલ. રંગભેર. ૬
ઉપરણો જોઇ મનમોહે, રગભેર. માંહેશોભા અનુપમ છાજે. રંગભેર. ૭
કહે દાસનો દાસ કરજોડી. રંગભેર. પ્રભુ પુરો મારા મનનાકોડ. રંગભેર. ૮

---

* આ ધોળ શ્રી ગોકુળનાથજીના ટિકેત શ્રી લક્ષ્મણલાલજી મહારાજનું છે

*ધોળ ૧૭ મું.

મ્હારે ગુણ ગાવા શ્રીકન્હૈયાલાલકે, સુજાતિ સાથમાંરે લોલ;
વહાલો મારો લટકંતા પધાર્યા કે, ચાલ સોહામણીરે લોલ. ૧
વહાલાજીએ ધોતી પહેરી સારકે, ઉપરણો ઓઢયો કેસરીરે લોલ;
એહુની શોભા ઝાકમ ઝોરકે, હુ કયા લગી કહુંરે લોલ. ૨
વહાલાજીને જરીદાર પટકો સોહે, ઉપર ઓઢી પામરીરે લોલ;
વહાલાજીએ ટેડી બાંધી પાઘકે, જામો જરકશીરે લોલ. ૩
વહાલાજીએ તોરા મેલ્યા સારકે, બેઉ બાજુએરે લોલ;
વહાલાજી તો તાળી દઇ ગવરાવે કે, સૌ દરશન કરેરે લોલ. ૪
વહાલાજી તો તિબારીમાં બિરાજે કે, સૌ દરશન કરે રે લોલ;
કૃપા કરો કરૂણાની દ્રષ્ટ કે, માની લિજીએરે લોલ;
દાસી માગે વારંવારકે, ચરણ સેવા દીજીએરે લોલ. ૫

ધોળ ૧૮ મું.

જીરે કારતક વદી એકાદશીરે, જીરે પ્રગટયા શ્રી કન્હૈયાલાલરે,
આનંદ મને અતિ ઘણોરે. ૧
જીરે ઘોષ સકલ ગાજી રહ્યુંરે, જીરે વાગે છે રે નિશાનરે. આનંદ. ૨
જીરે ઘેર ઘેર હરખ વધામણીરે, જીરે ઘેર ઘેર ઓચ્છવ થાયરે. આનંદ. ૩
જીરે મંગળ કળશ તે સજ કરીરે, વ્રજનારી વધાવાને જાયરે. આનંદ ૪
જીરે ગોકુળ સર્વે ગાજી રહ્યુંરે, જીરે તરીયા તોરણ દ્વારરે. આનંદ. ૫
જીરે ખેલ કરે શ્રીકન્હૈયાલાલજીરે, જીરે ચંદ્રાવલી માજીના લાલરે. આનંદ. ૬

---

* આ ધોળ શ્રીગોકુળનાથજીના ટિકેત શ્રીકન્હૈયાલાલજી કે જેમનો જન્મ દિવસ સં. ૧૯૨૫ ના શ્રાવણ વદી ૮ નો છે. અને શ્રીગોકુળમાં સંવત ૧૯૨૧ ના કારતક વદી ૧૧ ગોદ પધાર્યા તેમનું છે.

જીરે એવા પ્રભુને જોણું ઓળખ્યારે, તેના ભાગ્ય તણો નહિ પારરે. આનંદ ૭
જીરે મનોરથ પૂરે એ ભક્ત તણારે, બલિહારી જાય દાસનો દાસરે. ૮

ધોળ ૧૯ મું.

હું બલિહારી તૈલંગકુળ દીપક, શ્રી કન્હૈયાલાલનેરે લોલ.
પ્રકટયા પોતે પરમદયાળ, જગતહિત કારણેરે લોલ. ૧
કારતક વદિ એકાદશી દીનકે, શ્રી ગોકુળ પધારીયારે લોલ.
શ્રી ચંદ્રાવલીજી માજીની ગોદકે. પ્રભુજી બિરાજીયારે લોલ. ૨
શ્રી ગોકુલ ગડગડીઆ નિશાન, આનદ સોને અતિ ઘણોરે લોલ.
મંદિર કદલી ખંભ રોપાયકે, તોરણ બાંધીયારે લોલ. ૩
આવ્યા આવ્યાં લટકંતાં વ્રજનારી, પ્રભુને વધાવીયારે લોલ.
વહાલા મારા ભક્ત તણે ઘેર જાયકે, શિતળ સ્વભાવનારે લોલ ૪
શ્રી કન્હૈયાલાલજીના ચરણની રેણુ કે, ઉર ધરી લિજીએરે લોલ.
વહાલા મારા દાસ કરે છે, વિનંતિ કે માની લીજીયેરે લોલ. ૫

ધોળ ૨૦ મું.

શ્રીનટવરલાલને વારણેરે, સુંદર શ્રી છોટાલાલ બલીહારીરે લાલ. શ્રી૦ ૧
રાજનગર રળીયામણુરે, તેહની સુંદર શોભા સારી રે લાલ. શ્રી૦ ૨
છપ્પનભોગ સોહામણોરે, કીધો બુદ્ધિ બહુ વિચારરે લાલ. શ્રી૦ ૩
સૈંકુ સવંત અઢારમાંરે, ચતુર ચોરાણવો શુભકારીરે લાલ. શ્રી૦ ૪
વેગે વૈશાક માસમાંરે, સુદની સાતમને સોમવારરે લાલ. શ્રી૦ ૫
દેશો દેશથી આવીયારે, સહુકો આવ્યા નરને નારીરે લાલ. શ્રી૦ ૬
ઉત્તરથી હરી આવીયારે, શ્રીગોકુળનાથજીની ગાદી ભારીરે લાલ. શ્રી૦ ૭
શ્રીલક્ષ્મણલાલને જોઇનેરે, સહુકોને પ્રિતી ઘણી છે પ્યારીરે લાલ. શ્રી૦ ૮
દક્ષણથી દુઃખ કાપવારે, આવ્યા શ્રીકલ્યાણરાય હેતકારીરે લાલ. શ્રી૦ ૯

પુર્વથી પ્રભુ પધારીયારે, શ્રીત્રીકમજી માધવરાય ગિરિધારીરે લાલ. શ્રી૦ ૧૦
પશ્ચિમથી પ્રભુ પધારીયાર, આવ્યા શ્રીમગનલાલજી માહારાજરેલાલ. શ્રી૦ ૧૧
શ્રીમટુલાલ મથુરાનાથજીરે, બીજા બાળક જાઉં બલીહારીરે લાલ. શ્રી૦ ૧૨
સેજે સાતને તારીયારે, તેહેને મેહેર કરી માહારાજરે લાલ. શ્રી૦ ૧૩
સેજે દાસ જમનાને દયા કરીરે, હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે લાલ. શ્રી૦ ૧૪

ધોળ ૨૨ મું.

શ્રીમદન મોહનલાલ આગળ વિનતી કીધી, રાજનગર પધાર્યાની આજ્ઞા લીધી;
શ્રીનાથજી પધાર્યાની શી કહુ વીધી, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે સુખ આપીયારે. ૧
રાજનગરમાં વધાઇઓ ગવાય, વૈષ્ણવને મન હર્ખ ન માય,
વ્રજરાયજી પ્રભુ સામા જાય, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે. ૨
બેઠક ધામ બામીના ધન્યન, તે રગ બેસે તેમ ઉડે પવન:
જય જય શબ્દ બોલે વૈષ્ણવ જન, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે. ૩
રાજા બેટીજી પારણે ઝુલે. સાત સ્વરૂપની મધ્ય બિરાજે;
એ શોભા માહારા નાથ ઘેર છાજે, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે. ૪
મગળા સમે વાહાલો મંદીરે પધારે, અધિકારીને મન આનંદ થાય;
જળધરીઆમા ઠાકોર કેસરે નાહાય, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે. ૫
શ્રીમહાલક્ષ્મી વહુજીની કુખે રત્ન જાયા, શ્રીવ્રજકોર માજીએ ગોદ ખેલાવ્યા;
એમને મસ્તક શ્રી નટવરલાલ પધરાવ્યા, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે ૬
શ્રીરઘુનાથજીના કહીએરે ભ્રાત, શેવા વિના બીજી જાણે નહિ વાત;
શ્રીરાજા બેટીજીના અખડ તત, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે. ૭
શ્રીપદ્માવતિ વહુજીના કંથજ કહીએ, એ વહાલાને શર્ણું જઇ રહીએ;
કોટી જન્મનાં પાપ નિષ્કળ થઇએ, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે. ૮
શ્રીગુરૂ પ્રતાપે હુંતો વિનતિ કરૂ છુ, ચર્ણકમળ પ્રભુ ચિત્ત ધરૂ છું;
એમની કૃપાથકી વ્રજમા ફરૂ છુ, શ્રી બાળકૃષ્ણલાલે સુખ આપીયાંરે. ૯

ધોળ ૨૨ મું.

શ્રીછોટાજી મહારાજના લાલ, મા'રે મનવસીયા,
વહાલે પુષ્ટિ કરી પ્રકાશ, સેવાના રસીયા. ટેક. ૧
શ્રીનટવરલાલ શ્રીસ્યામલાલની, કૃપા છે માથે ભારીરે.
રાત દિવસ સેવાને સ્મર્ણ શ્રીગોવિંદરાય સુખકારી. મા'રે ૨
મહાસુદિ તેરશે પ્રગટયા, નામ ધર્યો વ્રજરાયરે.
અલૌકિક આનંદી વહાલો, મુખ દીઠે સુખ થાય મા'રે. ૩
શ્રીરાણી વહુજીયે જન્મીયા, શ્રીકાકાજી મહારાજના લાલરે;
ભૂતલ ઉપર ભલે પધાર્યા, દૈવી કીધા ન્હાલ. મા'રે. ૪
શ્રીરઘુનાથજીમહારાજના નાતી કહીયે, શ્રીછોટાજીમહારાજના લાલરે:
શ્રીવ્રજકોર માજીએ ગોદે ખેલાવ્યા, વૈષ્ણવને ઘણુંવહાલ. મા'રે ૫
સેવકના સુખકારી વ્હાલો, શ્રી મહાલક્ષ્મી વહુજીના કંથરે,
શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજીના દાદાજી, શ્રીરઘનાથલાલજીના દાદાજી.
વહાલો ભણે શ્રીસુબોધિનીજીના ગ્રંથ. મા'રે. ૬
શ્રીપદ્માવતી વહુજી શ્રી જાનકીવહુજીના, સસરા આનંદકારીરે,
શ્રીરાજા ચંદ્રા બેટીજીના તાતજી, વૈષ્ણવને ભરૂસો ભારી. મા'રે ૭
પ્રાતઃસમે દંત ધાવન કરતા, વૈષ્ણવને ચર્ણ સ્પર્શ દીધારે;
ઉંને જળે સ્નાન કરીને, શ્રીમુખે પાઠ કીધા. મા'રે. ૮
ધોતી પહેરી ધોતી ઓઢી, તિલક મુદ્રા ધરે રે:
પેંડા છંટાવીને પધારીયાને, શ્રીહસ્ત ખાસા કરે. મા'રે ૯
રસોઇ ઘરમાં પધારીઆને, વહુબેટીઓને આજ્ઞા દીધીરે;
દાદાજી ને લાલજી વહુ બેટી મલીને, રસોઇની સેવા કીધી. મા'રે ૧૦

પછી મંદિરમાં પધારીયાને, સઘળી સેવા કરેરે,
શ્રીનટવરલાલશ્રીશ્યામનાલ જગાવ્યા. ઝારીમંગલ ભોગધરે. મા'રે ૧૧
ભોગ સરાવ્યા બીડાં ધરી, મંગલા આરતિ કીધીરે,
શિતકાલના રૂઇના વાઘા, શૃંગારની થાલ લીધી. મા'રે ૧૨
સિંહાસનથી ચોકી પધરાવીને, સ્નેહથી શૃંગાર કરે રે,
માલા પ્હેરાવીને વેણુજી ધરાવ્યા, ગોપીવલ્લભભોગ ધરે. મા'રે ૧૩
ગોપીવલ્લભભોગ સરાવ્યા, ઝારી રાજભોગ ધર્યારે;
ધુપ દીપ તુલસી સમર્પ્યા, શંખોદિક કરીયા. મા'રે ૧૪
સમયાનુસારે ભોગ સરાવ્યાને, શ્રીહસ્ત બીડા લીધાંરે;
સજ્યા મંદિરની સઘળી સેવા, બે લાલજીએ કીધી. મા'રે ૧૫
ઝારી બંટા દોહોરા સજ્યાને, ફુલની માલા ધરીરે;
દર્પણ દેખાડીને શ્રીમુખ નિરખી, રાજભોગ આરતિ કરી. મા'રે ૧૬
જય જય કરતા વૈષ્ણવ આવ્યા, અલૌકિક દર્શન થાયરે;
આ સુખ જોતાં સઘળું રૂડું. લૈકિક વાસના જાય. મા'રે ૧૭
મુખીઆજીએ માલા પહેરાવીને, ગોદમાં બીડાં દીધાં રે;
અનુસર કરીને બ્હાર પધાર્યા, તાળા મંગળ કીધાં. મા'રે ૧૮
ઝુમકાં લેઇ ને ઉપર પધાર્યાને, વર્ત્યો જયજયકાર રે;
વહુબેટીઓને પુછાવ્યુ, ભોજનની કેટલીવાર. મા રે. ૧૯
મહાપ્રસાદ સખડી અનસખડી, ખાટા ખારા લીવા રે;
તીખા સલુણા સંધાણાં રાઇતા, જોડે ભોજન કીધાં. મા રે. ૨૦
જલ આરોગીને અચવાવ્યા ને, શ્રી હસ્ત બીડાં લીધાં રે;
થોડીવાર પોઢીને જાગ્યા, શંખનાદની આજ્ઞા કીધી. મા'રે. ૨૧
સ્નાન કરી મંદીરમાં પધારીને, ઝારી ઉત્થાપન ભોગ ધરી રે;
ભોગ આરતિના દર્શન ખોલ્યા, શૃંગાર વિજય કીના મા'રે ૨૨

ઝારી ભરી સેનભોગ ધર્યા, દૂસરા ભોગ આવ્યા રે.
ऋतु प्रमणे सा सामग्री, समये भोग सराग्या. मा'रे. २३
બીડા આરોગાવીને દર્શન ખોલ્યાં, તીબારીમા કિર્તન થાય રે,
વૈષ્ણવ સા દર્શનકરે ને, સેન આરતિ થાય. મા'રે. ૨૪
પોઢાડીને બહાર પધારી, તાળા મગલ કીધા રે:
બગલે પધારીને કથા વચે, વૈષ્ણવને સુખ દીધાં. મા'રે. ૨૫
બારશનાં સુખ શા વખાણું, મારે મુખે કહ્યાં ન જાય રે:
ઓછી મતિ કહાં વર્ણવુ રે, દેખેડી બની આવે. મા'રે. ૨૬
હુ રાકની યહ વિનતિ, કૃપા કરી કાન ધરજો રે:
જુગલ સ્વરૂપના ચર્ણકમળમા, દાસી પોતાની કરજો. મા'રે. ૨૭
ગુરૂ પ્રતાપે વર્ણવુ, કૃપા કરી ભક્તી આપો રે:
શ્રીવલ્લભ વલ્ભીનો સદા સ્નેહ જોઉં, પુષ્ટિભક્તિ દૃઢ સ્થાપો, મા'રે ૨૮

ધોળ ૨૩ મું.

જે બોલો શ્રી વ્રજરાયલાલની, હો બહેની માહારી જે બોલો શ્રી વ્રજરાયલાલની.

મીઠી મધુરીવાણી રે વહાલાની, હો બહેની માહારી જે બોલો. ટેક-
શ્રી નટવરલાલ સ્યામલાલની સેવા કરવા પ્રગટ્યા,
શ્રી કાકાજી માહારાજને ત્યાંથી સટક્યા. હો બહેની. ૧
શ્રીછોટાજી માહારાજના લાલજી કહાવે, વૈષ્ણને મન ભાવે. હો બહેની. ૨
શ્રી રાણીજી વહુજીની કુખે રત્ન જાયા,
શ્રી વ્રજકોર માજીએ ગોદ ખેલાવ્યા. હો બહેની. ૩
શ્રી માહાલક્ષ્મી વહુજીના પ્રાણપતિ કહીએ,
એ વાહાલાનું મુખ જોઇ રહીએ. હો બહેની. ૪

શ્રી માહાલક્ષ્મી વહુજી સદારે સોહાગી,
લાલજી જન્મ્યા છે બડભાગી. હો બહેની. ૫
બડા પુત્ર શ્રી બાળકૃષ્ણજી લાલ છે,
શ્રી પદ્માવતી વહુજી સરદાર છે. હો બહેની. ૬
શ્રી રતનનાથલાલજી સેવાના છે રસીયા,
શ્રી જાનકી વહુજીને મન વસીયા. હો બહેની. ૭
શ્રી માહાલક્ષ્મી વહુજીએ મહાતપ કીધા,
એ લાલજી વહુજીના સુખ લીધા. હો બહેની. ૮
શ્રી નટવરલાલ સ્યામલાલે આનંદ દીધો,
શ્રી ગોકુળમાહે અષ્ટમાસો કીધો. હો બહેની. ૯
પરદેશ પધાર્યા દૈવી જીવને ઉદ્ધાર્યા,
ભવસાગરમા ડુબેલાને તાર્યા. હો બહેની. ૧૦
લાલજી વહુજીને લેઇ રાજનગર પધારો,
સેવકને સુખ વધારો. હો બહેની. ૧૧
ગુરૂપ્રતાપે હું તો વિનતિ કરૂ છુ,
ચિત્ત માહારૂં ચરણે ધરૂ છુ. હો બહેની. ૧૨

ધાળ ૨૪ મું.

શ્રી મહાપ્રભુજીને પ્રથમ પાયે લાગીયે રે લોલ.
વંશ વરણવુ ને વાણી એવી માગીયે રે લોલ;
તૈલંગ કુળમા શ્રી વલ્લભ પ્રભુ પ્રગટીયા રે લોલ,
શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટજી ઇલ્લમાગ્રુ આનંદીયારે લોલ,
દૈવી જીવ ઉપર ચિત્ત ઉપજી દયારે લોલ;
નામ આપ્યા પ્રભુજીએ કરી મયારે લોલ.

બ્રહ્મ સંબંધ કરાવ્યા રસ રીતશુ રે લોલ,
તન મન ધન અર્પણ કરાવ્યા પૂર્ણ પ્રીતશુ રે લોલ;
પરિબ્રહ્મ શ્રી વલ્લભ પ્રભુ જાણીયે રે લોલ,
એમના બે પુત્ર પ્રગટયા તે વખાણીયે રે લોલ,
બળદેવને શ્રીકૃષ્ણ પ્રમાણીયે રે લોલ;
શ્રી વિઠ્ઠલનાથજીના સાત લાલ શોભીનારે લોલ,
એમનાં દર્શને મહાદેવ મુની લોભના રે લોલ;
શ્રી ગિરિધર શ્રી ગોવિંદ ગુણ ગાઇયે રે લોલ,
શ્રી બાલકૃષ્ણ ગોકુલનાથ મન ભાવીયે રે લોલ.
શ્રી રઘુનાથ યદુનાથ શ્રી ઘનસ્યામ છે રે લોલ,
વ્રજ સુંદરીના પુરણ કામ છે રે લોલ.
પ્રથમ પુત્ર શ્રી ગિરિધર ગૃહે વધામણાં રે લોલ,
શ્રી ગોપીનાથ પ્રગટયા તે સોહામણા રે લોલ.
શ્રી ગોપીનાથજી ગૃહે ગોવિંદરાયજી આવીયા રે લોલ,
એમના શ્રી બડે બાળુરાયજી મન ભાવીયારે લોલ.
શ્રી બાળુરાયજીના શ્રી ગોવર્ધનેશ તન છે રે લોલ,
એમના બંસીધર તન મન ધન છે રે લોલ,
એમને ઘેર શ્રી બાલકૃષ્ણજી પધારીયારે લોલ,
એમના શ્રી વીઠ્ઠલેશ આનંદે વધાવીયા રે લોલ.
શ્રી વીઠ્ઠલરાયજીના શ્રી બાળુરાયજી વખાણીયે રે લોલ;
તે સ્વરૂપ શ્રી મહાપ્રભુજીના જાણીયે રે લોલ.
શ્રી બાળુરાજીએ નિશાન વજડાવીયાં રે લોલ.
શ્રી વ્રજનાથજી મહારાણીજી કુખે આવીયા રે લોલ.

સંવત ૧૮૭૩ આસો મંગળવાર છે ે લોલ
વદિ પંચમી પ્રગટયા તે અવતાર છે રે લોલ.
પહેર્યા પીતાબંર ને કિટ મુગટ રાજતારે લોલ,
છબી નીરખતા તે કોટી કામ લાજતારે લોલ.
કંઠે કૌસ્તુભ ને કુંડળ છે કરણુમાં રે લોલ,
કટી મેખળાને ઘુઘરી ઘમકે ચરણુમા રે લોલ.
શ્રવણ સુણી ગોપીજન સૌ આવીયાં રે લોલ,
પ્રગટયા પ્રાણજીવન મન ભાવીયારે લોલ.
ગોપ નાચે છે દૂધ દધી છીરકતારે લોલ,
મહિ માખણ ઉડાવે મન હરખતા રે લોલ.
શોભા શી કહું તે સમે નરનારનાં રે લોલ,
લીલા નીરખો શ્રી કૃષ્ણ અવતારની રે લોલ.
વિપ્ર વેદ ધુની ગાય રંગ રીતશુ રે લોલ,
દાન દે શ્રી બાબુરાયજી આનંદશુ રે લોલ.
દેવ વિમાને બેસીને આવી નીરખતાં રે લોલ,
જય જય જય કહી પુષ્પ વરખતા રે લોલ.
કંચન થાર સાજી આરતી વારતી રે લોલ,
ન્યોછાવર તન મન ધન વારતી રે લોલ.
ધન્ય ધન્ય માત તાત ધન્ય નીરખાયા રે લોલ,
ધન્ય ધન્ય વૈષ્ણવજન મન હરખાયાં રે લોલ.
એવા અખંડ ઓચ્છવ શ્રીવલ્લભ બારણે રે લોલ,
દાસ દાસનો તે દાસ જાય વારણે રે લોલ.

ધોળ ૨૫ મું.

"ગાડી આવી ગુજરાત, એ રાગમાં.

ધન્ય શ્રી ચીમનલાલ, ટળી ચિત્ત ચિંતા હમારી,
રૂપીને દીનદયાળ, ટળીચિત્ત ચિંતા હમારી. ટેક.
અનુપમ અંગજ આપનું, કંદર્પરૂપ કળાય;
જ્યોતીરૂપ સકળ જગે, એવુ જોતા બીજું ન જણાય. ટળીચિત્ત. ધન્ય. ૧
ગૌર વરણુ મુછ વાંકડી, ખિટળીયાળા કેશ.
ભ્રમર અતિશય ઓપતી, બાહુ બેય બિરાજે બેશ. ટળી. ધન્ય. ૨
શ્રીનવનીતપ્રીયાજીની, સેવા સાધન નીત;
જયાંશ્રી જુગલ કિશોરની, છબીશ્રેષ્ટ તેપર પુરી પ્રિત. ટળી. ધન્ય. ૩
વદન દીઠે વશ થાય છે, મુખ દીઠે દુખ જાત.
નરનારી ગુણ ગાય છે, જેથી પાતક પ્રલય થાય ટળી ધન્ય, ૪
ભાવ અતિ તમ પર દીસે, સહુ સેવકના સાચ;
અંત સમાના બેલી છો, અહો બાધ તેને નાવે આચ. ટળી. ધન્ય. ૫
નેહધરી નીભાવજો, માગે મોતીલાલ;
કરજોડીને કોડથી, વળી અંતરમાં આણીને વહાલ. ટળી. ધન્ય. ૬

ધોળ ૨૬ મુ.

સારૂ સારૂરે સુરત શહેર—એ રાગમાં.

નમું નમુ રે શ્રી નરસિંગલાલ, નેહ ધરી તમને;
જેથી ભાગે ભવજ જાળ, એ સુખદા અમને. ટેક.
વેરાવળમેં વાસ કર્યો, પણ સકળ તણા શિરતાજરે;
ભાવધરી પ્રણમું પુન્યોનમ, સુધરે જેથી કાજ. નેહધરીતમને. નમું. ૧

મતિ પ્રમાણે ગુણ તમ કથવા, અંતર ઉપની આશરે.
વીમળ મતિ દેજો દિનબંધુ, જાણી આપનો દાસ. નેહ. નમુ. ૨
ગુણ પરીમળ જગમાં બહુ બહેકે, આપતણાજ અપારરે;
શું હું વર્ણન કરીશકું પણ, પડે ઉપજ્યો પ્યાર. નેહ. નમુ. ૩
શ્રી લાડલેશજીની સેવા ત્યા, આનંદ ઉત્સાહરે;
નીતનીત નવલા ભોગ પ્રભુને, વર્ણન શોભા વાહ. નેહ. નમુ. ૪
ઉચિતકર્મ અવિનાશી કેરૂ, હિત જગતનું જેમરે;
આદરતા તમ મનથીરે રીત. તરત્તમ આપજ જેમ. નેહ. નમુ. ૫
શ્રીગોવર્ધનલાલ કુળભૂષણ, શોભા છે અતિ સારરે;
પૂર્ણ પ્રતાપી રૂપ પ્રગટીયુ, જન દુખને હરનાર. નેહ. નમુ. ૬
ધન્ય પ્રતાપી પુત્રજ એવા, ગુણ તણાજ અપારરે,
વદન કમળ જોતાં દુખ જાયે, ધન્ય ધન્ય વલ્લભવીર. નેહ. નમુ. ૭
કુળ પાવન દુખ ભક્ત નિવારણ, જેજે જુગદાધારરે:
ભક્તિદાતા આપ વિના નથી, જોતા સૌ સંસાર. નેહ. નમુ. ૮
ભાઇચંદ સુત મોતીલાલે, સ્તુતિ રચી આ ઠામરે,
જય જય શ્રી નરસિંગલાલજી, પુરણ રાખજો પ્યાર. નેહ. નમુ. ૯

પ્રકરણ ૧૦ મું.

રાસલીલાનાં ધોળ.

ધોળ ૧ લું.

સખી શરદપૂનમનીરાત, નંદ સુત બંસી બજાવી;
રાસ રમણુની વાત, લાલના મનમાં ભાવી. ૧
યમુના પુલિન પુનીત, શીત સૌરભ મંદાનિલ;
પરસેં વાધી પ્રીત, કામરસ થયું મન પંકિલ. ૨
રજની પતિ સુખદાન, કાન દેખી મન હરખ્યાં,
બંસી બજાવી કાન, તાન મોહની રસ વરખ્યા. ૩
સાખી બંસી ધ્વની સુણી સુંદરી, જન મન વધ્યો અનંગ;
વિહ્વલતા પરવશ થયાં, ચિત્ત ચાલ્યું શ્યામને સંગ. ૧
કોએ જમતા તજ્યા ભરથાર, બહાર શીશુ મેલ્યાં રમતાં;
ઉલટા કર્યા શણુગાર, નાર તજ્યાં મજ્જન ગમતા. ૪
કોયે ઉલટાં પહેર્યાં વસ્ત્ર, આશ અંતરમા હરિની;
દોહોતી મેલી ગાય, જાય જાણે કરી પ્રતિ કરિની. ૫
ગુરૂજનની તજી લાજ, કાજ મનનાં સિદ્ધ કરવા,
તોડી મરજાદાની પાજ, સાજ સાજ્યો રસ ભરવા, ૬
સાખી સદન તજી સૌ સુંદરી, ચાલ્યાં હરિની પાસ;
સરિતા જેમ સાગર ભણી, મને રાસ રમણુની આશ. ૨

ચલ કચ કુચ મણિ હાર, અપાર શોભા તે ક્ષણમાં.
અમનો મન ન વિચાર સાર, વાધ્યો ઘણો તનમાં. ૭
કાલિંદીને કૂલ, ફૂલ તરૂ ફૂલ્યાં સુંદર
કમલ કુમુદ અનુકૂળ, થયો તે થલ સૌરભ ભર. ૮
ચંદ્ર ચંદ્રિકા માંય, ચંદ્રમુખિ ચપલા જેવી:
નંદ નંદન ઘન છાય, બની એ શોભા કેવી. ૯

સાખી કાલિંદી તટ નિકટમા, નટવર ગોકુલ ચંદ;
દેખી મન ટાઢું થયુ, પડયાં પ્રેમ કામને ફંદ. ૩

કરજોડી કહે સઉ બાલ, હાલ તમ શરણે આવ્યાં;
શાંત કરો સ્મર ઝાલ, લાલ અમને મન ભાવ્યા. ૧૦
મદન કોટિ અભિરામ, શ્યામ તમ સાથે રમવા;
મન વાધ્યો બહુ કામ, ધામ રતિ લાગી નમવા. ૧૧
અધરામૃતનુ પાન, કાન જ્યારે કરશુ મુખથી,
રહેશે ત્યારે નિદાન, પ્રાણ આ તનમાં સુખથી. ૧૨

સાખી મોર મુકુટને કાછની, સુંથન ગુંજા માલ;
પીતાંબર છબી મન વસી, દેખી લોચન થયા નિહાલ. ૪

રસિક શિરોમણિ લાલ, દયાલ તમે છો મનના;
જાણીને અબળા બાલ, વાહાલ સુખ આપો તનનાં. ૧૩
દેખીતારે એવા દીન, મીન ધજ પરવસ મનના.
બોલ્યા તે વચન પ્રવિણ, નવીન દયા નિજ જનના. ૧૪
સુખ દેવા પરમ અપાર, સાર એના મનનો લેવા;
ચિતના અતિ સુકુમાર, માર મોહન રસ દેવા. ૧૫

સાખી–વધુ જન સારા વશનાં, કરે કેમ વ્યભિચાર;
કંથ તમારા ઘેર છે, તમે ભજશો મને કેમ નાર. ૫

જોયુ વિપિન સુખકાર, વાર યમુનાના પરસે.
સીત સુગંધ ઉદાર, ભાર મંદાનિલ સરસે. ૧૬
નિર્મલ ચંદ્ર પ્રકાશ, હાસ જાણે રવિના કેરો;
સ્વચ્છ રેણુ જાણે વાસ, કાસ સુમદંતનો ઘેરો. ૧૭
નિર નિર વન ઘોર, સોર જંતુનો જેમા;
રજની કાલ કઠોર, ફરો કેમ અબલા તેમા. ૧૮

સાખી–કાજ સર્યા મમ દરશનથી, જાઓ ગોકુલ ધામ;
વાટ તમારી પતિ જુવે, તેના પૂરા કરો જઇ કામ. ૭

એવાં વચન સુણી વ્રજબાળ, લાલના કર કશ જેવાં,
મનમા થયા એ હાલ, ચાલ નહિ સુઝે કહેવા. ૧૯
નેન કંજથી ધાર, વારિની ચાલી જ્યારે;
અધરબિંબ સુકુમાર, નારના સુકયાં ત્યારે. ૨૦
પદ સરસિજ અંગુષ્ટ, દ્દષ્ટિથી પરસી ધરણી,
મનનાં વાધ્યાં કષ્ટ, નષ્ટ ધનની થઇ સરણી. ૨૧

સાખી–ધીરજ મનમાહે ધરી, કરી નેત્ર જલ દૂર;
કરજોડી વિનતી કરે, વ્રજ સુંદરી પ્રેમનુ પૂર. ૭

ચિત્ત ચોરીને લાલ, હાલ અમને કા કાઢો;
અબલા છીએ અમે બાલ, વહાલ પંથ કીધો કાં ટાઢો ૨૨
છોડીને ચરણુ સરોજ, ઓજનથી જોવા મનમાં;
કરશુ તે તમથી મોજ, રોજ છે સ્મરના તનમા. ૨૩
તે પતિ સુખ ધન ધામ, કામ નથી તેનુ અમારે;
છો તમે સર્વે શ્યામ, દામ છે રાસની ભારે. ૨૪
જગરૂપી જગદાધાર, સાર સહુના છો સ્વામી;
તમથી શો વ્યભિચાર, માર મોહન નહિ કામી. ૨૫

સાખી–પ્રેરક મન તનનુ હવે, તે તમ પાસે શ્યામ;
લોચન તમ મુખ લાલચી, હવે કેમ જઇએ અમે ધામ. ૮

તમે આનદ ઘન રસ રૂપ, તજે કોણુ તમને પ્રાણી
ભોગ ચતુરના ભૂપ, કહે એમ વેદની વાણી. ૨૬
તમ સાથે રસ ભોગ, જોગ નિશ્ચે જે પામે;
લેશ ન તેને શોક, ઓધ્ર આનંદનો ધામે. ૨૭

દીન દયાળુ નાથ, હાથ માથે ધરી દીજે,
અભય દાનની ગાથ, સાથ અમ રાસજ કીજે. ૨૮
કાત્યાયની વ્રત અંત, કંત વચન તમે જે દીધુ;
પાળો તેને ધીમંત, સંત જન સ્તુતિ પથ કીધુ. ૨૯

સાખી–દીન મિન સમ મધુરવચ, સુણીને નંદકિશોર.
રાસ રમણનુ પણ કર્યું, વ્રજ સુંદરી જનમન ચોર. ૯

નિર્ધનને જેમ ધન, તન જેમ નિર્ધનને મલતા;
ક્ષુધિતને જેમ ભોજન, મન વાધ્યો હરખતે વલતાં. ૩૦

વ્રજલલના વ્રજ ચંદ, કંદમા લીધા તાન.
શરદ પુનમનો ચંદ, મંદ થયો શોભા ભાને ૩૧
રસ દીપન ઉપચાર, ચાર ચંદન ચંદ્રોજવલ.
વિવિધ પુષ્પના હાર, ભાર સો રત્નનો તે સ્થળ. ૩૨

સાખી–એલા ક્રમુક લવંગને, નાગવલ્લી ઘન સાર.
બીડાં વિવિધ સુગંધની, માંહે કાથો ચૂનો ખેર સાર. ૧૦

શ્વેત સ્વચ્છ મૃદુ સેજ, તેજમા એ શશીનું ભારી;
દીઠે ભ્રમર ઉપજેજ, કેંજ કવિ મનમા વિચારી. ૩૩

રત્ન જડિત ચો સાર, થાળ સામગ્રીના સુંદર
મુકુર ધર્યા દિશ ચાર, વાર પાટલ સુગંધભર. ૩૪
સરસ ગાનની તાન, કાને સુણિ ઉપજે રતિ પતિ,
વીણા મુરજનું માન, દાન કરે સુખનું તે અતિ. ૩૫

સાખી–પુષ્પ બાણુના બાણુ, તે સમે થયાં સુખદાન:
વ્રજ જીવન મલિયા મલ્યુ, જ્યારે રસિક રીતિનુ માન. ૧૧

કોએ રતિસુખ પરવશ ચેત, હેતથી હરિને રીઝાવે;
વિવિધ ભાવ સંકેત, પ્રિતમને કંઠે લગાવે. ૩૬
નેત્ર કમલની સેન, મેન ભર મનનો જતાવે;
બોલે મીઠાં વેન, ચેન ઘણુ મનમાં લાવે. ૩૭
ખટરસ ભોજન થાળ, લાલને પાસે લાવે;
મુખ માંએ આપે બાલ, રસાલ તે હરિ મન ભાવે. ૩૮

સાખી–નિજકર કરી બીડી સરસ, રસિકરાય મુખમાય;
આપે વ્રજ લલના લલિત, પોતે તેનું ચર્વિત ખાય. ૧૨

અધર બિંબ થયા લાલ, લાલના લોચન જેવા;
દર્પણ લીધુ બાલ, વહાલથી પ્રિયકર દેવા. ૩૯
દર્પણ લઇ નિજ નાથ, હાથમા નિજમુખ જોયુ:
ત્યારે રીઝયા અંક માલ, બાલને દઇ દુખ ખોયુ. ૪૦
ચોપડ ખેલ રસાલ, ચાલ જેમા રસની ભારી
ખેલે શ્રી નંદલાલ, થઇ રતિ સુખ તૈયારી. ૪૧

સાખી–કુસુમ માલ કરથી કરી, વેણીભૂષણ અંગ;
ધારે એક બીજા મલી, વાધ્યો આનંદ જલધિતરંગ. ૧૩

ગાએ કેદારો ને બિહાગ, સુહાગ જે સુરનો જેમાં;
લયના લાગ્યા બાગ, જાગરૂક તાન છે તેમાં. ૪૨

તાનના ભેદ અનેક, એક એકને સમજાવે;
રીઝી કરે તન એક, રસિકજન પ્રીતિ વધાવે. ૪૩

કુસુમ પ્રચુર પર્યંક, અંક ભરી ભામિની સાથે:
બેઠા શ્રી કૃષ્ણમયંક, શંક તજી સરસિજ હાથે. ૪૪

સાખી–પરસી મૃદુલ કપોલને, લોચન લોલ વિશાલ;
પ્રિયતમ પ્રિય વાતો કરે, ભરે પ્રેમથી લલનાને લાલ. ૧૪

અતિ રતિ સુરત સુજાન, માન તજી સુંદરી સંગે
સકલ બંધ સુખ દાન, કાન કીધું શ્રમ થયો અંગે. ૪૫

શ્રમ સીકર તે અમંદ, સુગંધ યુત એવા શોભે.
ધરણીગે નિર્મલ ચંદ, તારા આવ્યા તેના શું લોભે. ૪૬

શીતલ તારે સમીર, નીર યમુનાના પરસે.
કુંજપરાગથી ધીર, તીર તરૂ વાતે સરસે. ૪૭

ત્યારે થયો શ્રમ દૂર, પૂર સુખનો મન માયે;
રતિ પતિ કીધો ચૂર, શર એવા બે તે ત્યાંયે. ૪૮

સાખી–જલસ્થલ કુંજનિકુંજમાં, યુવતિ યુજને સાથ;
એવા વિવિધ વિહાર ભર, કરી સુખ દે વ્રજનાથ. ૧૫

અચલ અનંત વિહાર, સાર શ્રુતિનો એ કેવલ;
કહેતાં ન આવે પાર, ધાર મનમાં છે એ ફલ. ૪૯

આનંદમય નંદલાલ, બાલવ્રજના નિકુંજ થલ:
પશુ પક્ષી દ્રુમ જાલ, તાલ સરિતા પ્રસૂન ફલ. ૫૦

એવું મનમા જ્ઞાન, ધ્યાન એવું સ્થિર માંગુ;
પ્રેમ ભક્તિ કરો દાન, કાનતમ પદ જુગ લાગુ. ૫૧

સાખી-સ્નેહ સાખ્ય નિશ્ચય કરો, જગજીવન નંદ નંદ;
રસ શિંગાર સંયોગનો, એ પૂરણ થયો પ્રબંધ. ૧૬

સંવત્સર યુગ નંદ શશિ, અસિત સપ્તમી વાર;
સુર ગુરૂ ગુર્જર એ મિતિ, ને આશ્વિન માસ છે સાર. ૫૨

ધોળ ૨ જું.

સખી શરદ પુનમની રાતરે, સુંદર વેણ વાજે. ૧
મારો વહાલોજી રમીયા રાસરે. સુંદર. ૨
એના ઘુઘરવાળા કેશરે. સુંદર. ૩
મારો વહાલોજી નટવર વેશરે સુંદર ૪
ગોપી અતિ ઉતાવળા આવેરે. સુંદર. ૫
એતો આવીને ચરણે લાગેરે. સુંદર. ૬
શ્રીવલ્લભ પ્રભુની પ્રીતરે. સુંદર. ૭
અમને રાસ રમાડયાં રંગ રીતરે. સુંદર. ૮

સાખી-કેમ આવ્યા તમે કામિનિ, એમ બોલ્યા નંદકીશોર
અર્ધ નિશાએ વનમાં, જે વેળાએ ચાલે ચોર રે.

કામિનિ કેમ આવ્યા કેમ આવ્યા,
આ વનમાં તે શું છે કામરે કામિનિ કેમ આવ્યા. ૯
એમ બોલ્યા તે સુંદર શ્યામરે. કામિનિ. ૧૦
તમે ઘેર જાઓ ગોપીઓ ઘટે છે રે. કામિનિ. ૧૧
તમે વેગે જાઓ વેળા તો વટે છે રે. કામિનિ. ૧૨
આ ધર્મ તમારો ભાગેરે. કામિનિ. ૧૩
સખી લોકમાં તે લાંછન લાગે રે. કામિનિ. ૧૪

શ્રીવલ્લભપ્રભુજી એમ કહે છે ર. કામિનિ. ૧૫
શુણી સ્નેહ નિર ધારા વહે છે ર. કામિનિ. ૧૬

શાખી-તમે ત્રિભુવન તેડાવીને, તજાવ્યો સંસાર;
તમે તે વનમા તેડાવીને, હવે કરો છો તિરસ્કારરે.
નંદજીના નંદલાલા નંદલાલા.
તમારી ચાલ દેખી હુ તો છકી છુરે. નંદજીના. ૧૭
મારે વહાલું નથી તમ પાખેરે. નંદજીના. ૧૮
અમે તજી છે કુળની લાજ રે. નંદજીના. ૧૯
મારા વહાલાજી ચતુર સુજાણરે. નંદજીના. ૨૦
આપ્યા આનંદ રસનાં દાનરે. નંદજીના. ૨૧
શ્રીવલ્લભ પ્રભુને બલિહારરે. નંદજીના. ૨૨
અમે આવ્યાં તમારે ચરણેરે. નંદજીના. ૨૩

સાખી-વચન સુણી વ્રજનારના થેઇ થેઇ રમીયા રાસ;
રમઝમ વાગે ઘુઘરા, વ્રજસુંદરીની પૂરી આશરે.
ગિરિવર ગિરિધારી ગિરિધારી.
ફરતાં કામિનિ વચ્ચે વનમાળીરે- ગિરિવર. ૨૪
સખી અન્યોઅન્ય લેછે તાળીરે. ગિરિવર. ૨૫
ત્યાં જોવાને દેવતા આવ્યારે. ગિરિવર. ૨૬
લઇ પુષ્પે પ્રભુને વધાવ્યારે. ગિરિવર. ૨૭
શ્રીયમુનાજી વહે છે ગંભીરરે. ગિરિવર. ૨૮
રહ્યો ચંદ્રમા શરદનો સ્થિરરે. ગિરિવર. ૨૯
મુખે તા થેઇ તા થેઇ બોલેરે. ગિરિવર. ૩૦
સહુ સુંદરીની સગે ડોલેરે. ગિરિવર. ૩૧

કોઇ સખીનો અધર રસ લુંટેરે. ગિરિવર. ૩૨
વ્રજવનિતાનો અમૃત રસ લે ટેરે. ગિરિવર. ૩૩
વ્રજ વલ્લભ પ્રભુને જોઇનેરે. ગિરિવર. ૩૪
મહારૂ મનડું રહ્યુ છે મોહીરે. ગિરિવર. ૩૫

સાખી–ધન્ય ધન્ય વ્રજની ભૂમિકા, ધન્ય ધન્ય વ્રજની નાર;
શ્યામ સંગ ક્રીડા કરે, શુ વર્ણવુ લીલા અપારરે. ગિરિવર.

ધોળ ૩ જું.

સખી આજરે વાગે શ્રીવૃંદાવન વાંસલી,
મારે મંદીરીએ સંભળાય, સખી આજરે વાગે શ્રીવૃંદાવન. ૧
સખી વાંસલી તે વેરી વેણુમાં, મારૂ ચિત્ત ઘણું અકળાય. સખી. ૨
સખી સુદ્ધ બુદ્ધ ભૂલી સુંદરી, જીરે ઘર તજીને વન જાય. સખી. ૩
સખી અવળાં તે આભ્રણ પહેરીયાં, જીરે અવળા ઓઢયાં છે ચીર. સખી. ૪
સખી કરનાં તે કંકણ જોડનાં, જીરે નેપૂર ધરીયા કા'ન. સખી. ૫
સખી નયણે તે સીંદુર સારીયા, જીરે કાજળ ટીલડી લલાટ. સખી. ૬
સખી ગાયોનાં દોહન ચુકીયાં, જીરે વાછરાં બાંધ્યાં છે બહાર. સખી. ૭
સખી ઘરનાં તે કામકાજ ચુકીયા, જીરે રોતાં મેહેલ્યા છે બાળ. સખી. ૮
સખી મેલ્યાં તે માત તાત ભ્રાતને, જીરે મેલ્યાં પતિ પુત્ર પરિવાર. ૯
સખી આસો તે માસ સોહામણો, જીરે સોહામણી શરદની રાત. સખી.૧૦
સખી માધવદાસના સ્વામિને વિનવુ, હારે વાહાલે રંગે રમાડયા છે રાસ.
સખી આજરે વાગે. ૧૧

ધોળ ૪ થું.

સખી સરદ પુનમની રાત મુજને વહાલીજી,
એવી ગોકુલ વ્રજની નાર રમવા ચાલીજી. ૧

એવા નાક પ્રમાણે નથનાં નિર્મળ મોતીજી,
એવા દર્પણ લીધાં હાથ મુખડા જોતીજી. ૨
એવા કલ્લા ને કાંબી ચાર વીછવા ઝણકેજી,
એવો ઝાઝરનો ઝમકાર ઘુઘરી ઘમકેજી. ૩
એવાં ચોળાને પહેર્યા ચીર પીતામ્બર પીળાજી,
મારા વહાલા સાથે રમવો રાસ કરવી લીલાજી. ૪
એવી લીલા તે ગાજ્યો નિત્ય નર ને નારીજી,
ત્યાં રમે ગોપીઓને કહાન રમતાં ભારીજી. ૫
એવા બાહે બાજુ બંધ આમનીઆ ખળકેજી,
એવો હઇડે એકાવળ હાર ઝુમણાં ઝળકેજી. ૬
ત્યા ફુદડી ફરે ગોપી ચાર વચ્ચે ગિરધારીજી,
એવા માધવદાસના દાસ જાઉં બલિહારીજી. ૭

ધોળ ૫ મું.

વનમાં વાગેરે વાંસળી, માહારે મંદીરીએ સંભળાય. વનમાં ૧
મોહ સહુ પામીરે સોહામણી, જીવડો આકુળ વ્યાકુળ થાય. વનમા ૨
વેગે ચાલીરે વીનતા, મેહેતો ઘરમા નવ રેહેવાય. વનમા ૩
દેહની દશારે વિસરી, અંગે આભુષણ બદલાય. વનમા ૪
જોવન જોવનથીરે ભામની, ચાલી કામ કરી ઘર ત્યાજ. વનમાં ૫
સાસરૂ મહીયરરે મેહેલીયુ, લોપી લોકડીયાંની લાજ. વનમાં ૬
વન સહુ આવીરે ગોપીયો, નર્ણે નિરખ્યાં શ્યામ શરીર. વનમાં ૭
રૂગનાથ હરખ્યોરે હૈયે ઘણું, સુંદીર જુમનાં કેરી તીર. વનમાં ૮

ધોળ ૬ ઠું.

મારા વાહાલાના વન માહ્ય, વાગે રૂડી વાંસલડી.
હું તો વેલી ફરૂ ઘરમાહ્ય, કોણે દીધી સાંકલડી. ૧

કુંભ વિના જળ ભરવા ચાલી, શીરપર મેહેલી ઢાંઢાણીરે;
ગરણું લેઇ જળ ગળવા બેઠી, કુંભની શુધબુધ ભુલી. વાગે. ૨
ગુણીયા વિના ગૌ દોહોવા બેઠી, સાડી ભીંજાઇ નવ જાણીરે;
વાછડું વાળતા ગોપીઓએ, બાળક બાંધ્યા તાણી. વાગે. ૩
ઘી તાવીને ત્રાશમાં રેડયા, દુધમા રેડયા પાણીરે;
નેતરૂ લેઇ નાવલીઓ બાંધ્યો, ઘરનો ધણી નવ જાણ્યો. વાગે. ૪
પાત્ર વિના મે ભોજન પીરસ્યા, મોદક મરચા ભેળીરે,
સાકર વડીના શાક વઘાર્યા, શેવમા સુંઠજ ભેળી. વાગે. ૫
સાસુ કહે વહુને વૈતર વળગ્યાં, અવચળિયા ગેતરાવોરે;
દીયેર કહે ભોજાઇને બાંધો, સાન કરી સમજાવો. વાગે. ૬
તનમન મારા પ્રાણ હરી માહાંરા વાહાલોજી મધુરા જાયરે,
રામકૃશ્ન પ્રભુએ રસ પીતા, વારેવારે સમજાવુ. વાગે. ૭

ધોળ ૭ મું.

રાસમેં બિહારી આજ રાસમેં બિહારી;
સોહત સલુણે શ્યામ, રાસમે બિહારી. ટેક.
મોર મુગટ કાછની કટી, પીત પટ સંમારી·
શ્રવણ કુંડલ ચરણ નૂપુર, મોરલી અધર ધરી. ૧
બંસી સુણી આય મીલી, સબ વ્રજકી નારી;
એક એક પ્રતિ રૂપ ધરી, વિલસત વનમાળી. ૨
વૃંદાવન કુંજલતા, રાસ રચ્યો ભારી;
થેઇ થેઇ નાચત હરિ, સંગ રાધા પ્યારી. ૩
સુરનર મુની નાર સહીત, નિર્ખી સુધ વિસારી.
ધન્ય ધન્ય રઘુનાથ પ્રભુ, વ્રજજન સુખકારી. ૪

ઢાળ ૮ મું.

શરદ રેન જુ રહી યા બનમે, મુરલી અધર ધરેરે. ટેક.
કંચન કંકણુ નપુર બાજે, ગલે મોતીયનકી માળારે;
બાજુબંધ સુરજકી જ્યોતી, કુંડળ મુગટ ધરેરે. ૧
શ્રવણુ સુનત ત્રેહ તાપ હીય, પતિસ છાડ ચલી બનમે;
હરિ દર્શનકી પ્યાસી અખિયા, ચર્ણન જાય ઠરીરે. ૨
દેખીયત સુંદર રૂપ માધુરી, તનકી શત્ર ટરીરે;
સુરદાસ પ્રભુ મન્મથકે, હરનીશ રાસ વરીરે. ૩

પદ ૯ મું.

બાસુરી બજાઇ આજ રંગસો મોરારી,
બંસીકી ધુની સુની, શંકરકી તારી છુટી.
વેદ પઢત ભૂલ ગયે, બ્રહ્મા બ્રહ્મચારી. ૧
જળ સ્થળ કે જીવ મોહે, મોહે મોહે પક્ષી સારો;
ગોકુળકે ગ્વાલ મોહે, મોહી વ્રજનારી. ૨
જમુના જળ થકીત ભયો, સુધન સભારી;
સુરદાસ મદન મોહન, તીનલોક વારી. ૩

પદ ૧૦ મું.

બંસી બાજરે કા'ના તેરી મદન ગોપાલ,
મદન ગોપાલ, નાગર નંદાજીના લાલ. બંસી. ૧
બંસી બાજી વંદ્રાવનમે દોડી વ્રજકી બાલ;
લાજ કાજ મૂકી વ્રજ જનુની, જઈ પહોચી તત્કાલ. બંસી. ૨
દે દે ગોપી બીચ બીચ માધો, નાચે દે દે તાલ;
રાસ મંડળીકે બીચમે મોહન, ગાવે રસીક રસાલ. બંસી. ૩

મોર મુગટકો લટક બનીહે, ગળે વૈજન્તી માળ.
પીળે પટકે મન મોહ્યું છે, લાગી વેરણ વિશાળ. બંસી. ૪
ગાય ચરાતો વ્રજભોમીમેં, સંગ સખા લેઇ ગ્વાલ;
ઘુમર ઘોરી કાજર કહી કહી, બોલાવે ગોપાલ. બગી. ૫
કમોદ વનમેં જઇને પહોચ્યાં, સખીઓ લાવે છાક;
લાડુ પુરી શાક ભુજેના. દહીં માખન દુધપાક. બસી. ૬
પીસ્તાને બદામ ટોપ૦, ખાંડ મીશ્રિ દ્રાક્ષ;
ખરબુજા નારંગી જામફળ, આંબા કેરી સાખ. બસી. ૭
ઝીની ઝીની રોટલીને કારેલાનું શાક;
આવરે વરસાદ તમને ઘેબરીઓ પરસાદ. બસી. ૮
મોદકાઆની માર મચી છે, ખેલ કરે નંદલાલ;
શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ એમ કહે છે, એનું નામ કનૈયાલાલ બંસી. ૯

ધોળ ૧૧ મું.

એવો નંદકુંવર મતવાલો, વૃંદાવન જોવા ચાલો.

એ તો રાસ કરે મધુવનમાં, એની પ્રીતડી સાલે આ તનમા;
એવો શાણો દીન દયાળો. વૃંદાવન. ૧
પ્રભુ કાને કુંડળ ઝળકે, મોતીના તોરા લટકે;
એવો મોર મુગટ ધરનારો. વૃંદાવન. ૨
ગાય વાસલડીમાં સુર સારો, બીજો આંખ તણો અણુસારો;
ત્રીજો શામસુંદર રંગ કાળો. વૃંદાવન. ૩
એણે ઘેલી કરી વ્રજનારી, હવે કુબજા લાગી વહાલી,
એવો દેવકીનો સુત દયાળો. વૃંદાવન. ૪

વ્રજવાસીનાં મન હરીને, ગોવર્દ્ધન હાથ ધરીને.
થયો વ્રજવનિતાનો વહાલો. વૃંદાવન. ૫

એ તો મામા કંસને મારી, હવે કુબજા કીધી પ્યારી;
એવો ગાયોનો ગોવાળો. વૃંદાવન. ૬

અબળાથી એ દિનજ કેવો, બહેની દુઃખડાં શીરપર સેવો:
દેહ દરશન વેદના ટાળો. વૃંદાવન. ૭

કહે કૃષ્ણદાસ તમ શરણે, તમને નમીને લાગું ચરણે:
અમને અભય વચન હરિ આપો વૃંદાવન. ૮

પદ ૧૨ મું.

ઉભા રહોને ગોવાળીયા તમે મુરલી મીઠી વાઇ. ટેક.
મોરલી મીઠી વાઇ, વહાલો ગીત મધુરાં ગાય. ઉભા. ૧
મુખ દીઠે સુખ ઉપજે મારાં, નરણાં તૃપ્ત થાય:
નિરખું દીનાનાથને મારાં, પંડનાં પ્રાશ્ચિત જાય. ઉભા. ૨
નરણા તમારાં કામણગારા, આંખલડીમાં જંત્ર વહાલા;
વશ કરી વ્રજનારને ક્યાંથી, શીખી લાવ્યા મંત્ર, ઉભા. ૩
મથુરામાંથી સંચર્યા વહાલો, આવ્યા ગોકુલ ગામ:
પુતના કેરા પ્રાણ શોષ્યા, મામા કંસને માર્યો ઠાર. ઉભા. ૪
દેવકીજીના ઉદર વશ્યા, જશોદાજી કીધાં માય;
મુખ થકી મુરલી બજાઇ, બાબાનંદની ચારી ગાય. ઉભા. ૫

પદ ૧૩ મુ.

વા'લા મારા વંદ્રાવનના ચોક કે, વહેલા પધારજોરે લોલ. ૧

મુજને રાસ રમ્યાના કોડ કે, વા'લા સંગ બેલડીરે લોલ. ૨
એવી રૂડી ગોકુળની વ્રજનાર કે, વેગે બોલાવજોરે લોલ ૩
એવો રૂડો બંસી બટનો ચોક કે, કુંજ સોહામણોરે લોલ, ૪
એવા રૂડાં જમુનાજીનાં નીર કે, ત્રટ રળિયામણોરે લોલ, ૫
એવી રૂડી શરદપુનમની રાત કે, ચંદ સોહામણોરે લોલ ૬
મધરાતે વાઈ વેણુ રસાલ કે, હુ થઇ ઘેલડીરે લોલ. ૭
લેવા મુખડાનો તંબોલ કે, મળી તેવ તેવડીરે લોલ. ૮
ફરતી ગાન કરે વ્રજનાર કે વચ્ચે મારો વા'લમોરે લોલ. ૯
મળીઓ માધવદાસનો નાથ કે, રસ જામ્યો ઘણોરે લોલ. ૧૦

પદ ૧૪ મું.

સખી શરદપુનમની રાત જોઇ, વહાલે રમવા કીધુ મનરે:
વન ફુલ્યા ને લીલા શકતે, તે મન ચંદ્રજ તન હરીરસ માતારે. ૧

વેણુવગાડી ચીત્ત હર્યું, પ્રગટયું અંગે અનંગરે:
સાંભળતાં ગોપીજન આવ્યાં, કૃષ્ન સમીપે સંગ. હરી૦ ૨

વેણ સાંભળીને દોહોવુ મુકયુ, દોહતાં મુકયાં વાસણરે;
ખીર ચડાવી તેમજ મુકી, વાહાલા પાસે મન હરી૦ ૩

તાતાં દુધ જમાવતાં, પતી સેવા ભોજનરે,
લેપનતા લોચન આજતાં, વિપ્ર તે આભ્રણ હરી૦ ૪

પતીઓનાં રોકયાં ન રહ્યા, આતમા હરી રસ માહ્યરે
કેટલાએક પતીએ રોકયા, માધવ ચર્ણે ચિત લગ્ન. હરી૦ ૫

સહુથી આગળ તે જઇ પોહોચ્યા, સગુણ મુકી તનરે:
ત્યારે રાજાએ પૂછયુ, એ કેમ પોહોચે જન. હરી૦ ૬

શુકજી ત્યારે એમ ઓચરયા, પેહેલુ કહ્યુ તે સત્યરે.
દ્રેષ ભાવે શીશુપાળ ઉદ્ધાર્યો, એતો પીયા જુગત. હરી૦ ૭

વૃજ ભકતો આવ્યાં જાણીને, પ્રભુજીએ કહ્યુ વચનરે;
આવ્યાં તે તો સારૂ કર્યું, કારણુ કહો પ્રસન્ન. હરી૦ ૮

રજની એવી જંતુ ભયંકર, હમણાં જાઓ ઘેરરે;
માત પીતાને પુત્ર ભાડેરૂ, શું છે તેહેની પેર હરી૦ ૯

વન દીઠું ચંદ્ર કેરી શોભા, કાળંદ્રી જળ તેમરે,
ઘેર જઇ પતી શેવા કરો, પાળો બાળક જેમ. હરી૦ ૧૦

જો માહારે પ્રેમે આવ્યા છે, તોએ તે પણ જોયુરે.
પતીને મુકેને આવ્યા, પતીવ્રતા ધર્મ ખોયુ. હરી૦ ૧૧

ઘરડો મૂર્ખ રોગી એવો, તોય પતી નવ તજીએરે;
નિંદા આવે સરવે જુવે. તેથી અન્ય નવ ભજીએ. હરી૦ ૧૨

શ્રવણ કીર્તન ધ્યાને આવ્યુ, એમ નહી કાઇ વેહેલારે:
એવાં વચન સાભળી ગોપી, વિભળ થયા સર્વ ઘેહેલાં. હરી૦ ૧૩

મુખની ચુબી બાહર સુકે, શોક કરી નિસાસોરે;
નયણે ભોમી લખીને માગો, અવની વીમળ વીમાસે. હરી૦ ૧૪

પ્રભુજીએ વાત કરી મન જોયુ, એમ કહેશ વદેરે;
નયણે આંસુ ફેરવી લીધાં, બોલ્યા ગદ ગદ કહે. હરી૦ ૧૫

ન મુકાય તે મુકી આવ્યાં, એવું કહેવુ નવ ઘટેરે;
જો બીજું કહ્યુ તે જાણં, ધર્મ કોણુથી પ્રગટે, હરી૦ ૧૬

ધર્મ રૂપ કરી તમને જાણ્યુ, તમ ભજે સહુ વિલસેરે;
મૂર્ખો નિત્ય અનિત્ય શુ કરીએ, ચતુર સહુ ઓળખશો. હરી૦ ૧૭

ઘણા દીવસના તાપ ભુલા તે, તમો વિના કોણ સમાવે.

કો કેહેશે જે કહ્યું ન માન્યુ, કહો કયમ ઘેર જવાય. હરી૦ ૧૮

ચિત્ત હર્યું ને કામ નવ સુઝે, જ્યાં ચાલો ત્યા જઇએરે

અધરામૃત કરી મેહ સમાવો, મેહ અગ્નિ નવ ઝરીએ. હરી૦ ૧૯

નહી સમે તો પદની થાશો, ચર્ણ તમારા સોહીએ;

ચર્ણ રમાને દુર્લભ છેરે, તે જોઇ સંરક્ષણ હોઇએ. હરી૦ ૨૦

વક્ષ સ્થળ લક્ષ્મી રાજે છે, તો એ પદરજ ઇચ્છેરે,

સામર્થ વાધ્યુ તમ દીઠા માટે, દાસી કરો સહુ ઇચ્છે. હરી૦ ૨૧

અલકાવૃત શ્રી મુખ અવિલોક તે, થઇ અપ્રચર આજરે.

વેણુ ગયાન સાંભળતાં મોહી, ત્રૈલોક જુવતી સમજ. હરી૦ ૨૨

ગોદ્વિજ દ્રમ પુલકીત થયા, બીજાની શી વાતરે;

સ્તન મુસ્તક કર પંકજ ધરે, આરતી મીટો ગાત. હરી૦ ૨૩

ખેદ વચન સાંભળતાં પ્રભુ, ગોપી સંગે રમણ કર્યા,

ઉડગણુને વચ્ચે ચંદ્ર જેમ, તેમ ગોપી પ્રભુ ઠર્યા. હરી૦ ૨૪

સતનાં જુથ મળીને ગાએ, વ્રજમાં ફરવા લાગ્યારે;

જમુનાં કુલીને મળી સહુ આવ્યા, કેવળ રસમાં પાગા. હરી૦ ૨૫

આમાં અધીક કોણુ અમવિના, એમ કર્યું મદ મનરે;

પ્રભુજીએ જાણી મનની વારતા, ત્યાં થયા અંતર ધ્યાન હરી૦ ૨૬

શ્રી વલ્લભ શ્રી વિઠ્ઠલ પ્રભુજીની, કૃપાથી ગાય એમગે;

તમનિજ દ્વારકેશઉર લાન, લીલા વર્ણવી પ્રેમ હરીરસ માનારે ૨૭

પ્રકરણ ૧૧ મું.

વસંત હોરીના ખ્યાલ, રસિયા વિગેરે.

હોરીનાં પદ.

પદ ૧ લું.

પકડે બ્રજ જન ગિરિધારી. ટેક૦
કેનગી ભરી ગોપી સબ આઇ, ખેલ મચાયો ભારી,
ખેંચ લેઈ પીતાબર મુરલી, હા હા કરત મોરારી,
લગી મનહે કરતારી પકડે૦ ૧
જાકે જપત મુનિવર જ્ઞાની, સકળ વાસના ટારી,
નારદ શેષ પાર નહિ પાવત, જાકુ જપે ત્રીપુરારી,
તાકુ ગોપી દેવત ગારી. પકડે૦ ૨
કાલકો કાલ ઇશકો ઇશાન, જીત લીયો સૌ કુમારી
કર જોડી પીતાંબર માગત, દ્યો દ્યો મોરલીયા પ્યારી,
જાઓ અબ જીત તુમારી. પકડે૦ ૩
ભક્ત આધિન નિગમ નિત્ય ગાવત, મુનિવર કહેત બિચારી.
સુરદાસ કે પ્રભુ રસીલે, વારવાર બલિહારી,
મગન કીની વ્રજ નારી. પકડે૦ ૪

પદ ૨ જું.

સામરો હજુએ નહિ આયો, ટેક૦
બ્રજ બનિતા સબ છોડી સાંવરે, મધુવન જાય બસાયો;

દાસી કરી પટરાણી સામરે, નાથ કો નામ લજાયો.
કથ કુબજા કો કહાયો સામરો ૧

આપે જાઈ દ્વારકા બસાયો, હમકું જોગ બતાયો,
હમકુ જોગ ભોગ કુબજાકુ, એસો કપટી કહાયો,
આખર આહિર કો જાયો સામરો ૨

લખી લખી પતીયા છતીયા જરાવત, ઓધાકા નજર મેં પઠાયો.
હમ મિત્રી તોડે વિશ્વાની, દાસી નુ નેહ લગાયો,
ગરળ ધારી જુ પીલાયો. સામરે ૩

ખર અક્રૂર એ કહાંસે આયો, ઘર ઘર હોરી જગાયો,
એક હોરી તો જરત હે હૈયા મેં, આગે નામે ગુખના પાયો.
ફેર કહાંસ ફાગુન આયો સામરો ૪

વેરી વિધાતા અતિ સતાવે, કામકા જોર વિધાયો,
સુરદાસ અબળાકી વિનતી, કરત હે મનકો ભાયો,
જલે પર લોન લગાયો. સામરો. ૫

પદ ૩ જું.

રાધાવર ખેલત હોરી. ૨૬૦
નંદ ગામ કે બાલક ઈતિતે, ઉત બરસાનેકી ગોરી,
ડફ કરતાલ બજાવત ગાવત, કેસર કુમ કુમ ધોરી;
પરસ્પર રંગમેં બોરી. રાધાવર ૧
આવત ગારી ગ્વાલ માનો, નાગરી જોબન જોરી;
નંદલાલ બડા રસીયા હે, હમનેં કરત કછુ જોરી;
ફાગુનમેં કોનકી જોરી. રાધાવર. ૨

દશો દિશામાં ગુલાલ ધુમડ રહ્યો, કાહુ ન લક્ષ પર્યોરી
ઔચક આય ધાય ચંદ્રાવલી, લલિતાદિક સબ દોરી,
પ્રહ્યા કુવર બરજોરી રાધાવર ૩
મોર મુગટ બનમાલ મુરલીકા, પીતાંબર લીયો છોરી
ભામિની ભેખ બનાય કહતહે, નંદરાયકી છોરી;
બની છબી કામકી મોરી રાધાવર ૪
દે દે તારી નચાવત ગ્વાલની, અપની અપની ઓરી;
યા દીનકી શુદ્ધ ભુલ લલારે, યમુના તટ ચીર હર્યોરી.
આજ સખી દાવ પર્યોરી. રાધાવર ૫
કૃષ્ણરંગ કશુવા જન ભામતો, દેકર બહુતની હોરી;
હે આશ્રિન પ્રભુભાન સુતાક, વિનતી કરે કર જોરી,
દેઉ આપનો કર છોરી રાધાવર ૬

પદ ૪ થું.

સાવરે મોહી રંગમેં રોરી.
બયા પકર મેરી શિરકી ગગરીયાં, છીનકે ગાગ તે ટારી,
રંગમે લાલન રસવસકીની, ડારી ગુલાલકી ઝોરી,
ગાવન લાગ્યો મુખ તે હોરી સાવરે. ૧
આય અચાનક મીલ્યોરી ડગરમેં, તબ નિરખ્યો નંદકોરી,
ભર ભુજલે મોહી પકરકે, જીવનને બરજોરી,
માલા મોતીયનકી તોરી. સાવરે. ૨
મર્યાદા મેરી કછુ ન રાખી, કહી એક બાત ઠગોરી;
તબ ઉનકો મેં આંખ દિખાઇ, મત જાનો મોહી ભોરી,
જાનું તેરે ચિત્તકી ચોરી. સાંવરે. ૩

મેરો જોર પ્રભુ કછુ ન ચલતહે, કચુકીકી કસતોરી;
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકુ, રસીયેને રંગમે બોરી,
ગઇ મે નદકી પોરી. સાંવરે. ૪

પદ ૫ મું

નેહ લગ્યો મેરો શ્યામ સુદરસોં. ટેક૦
આયો વસંત સખી બન ફુલે, કત ન ફુલીહે સરસો,
મે પીરી ભઇ પીયા કે વીરહસોં, નીકસત પ્રાણ અધિરસો,
કહો જાય બસી ઘરસો. નેહ. ૧
ફાગુન મે સબ હોરી ખેલતહે, અપને અપને વરસો,
પીયેકે વિયોગ જોગન વ્હે નીકસી, ધુર ઉડાવત કરસો,
ચલી મથુરાકી ડગરસો. નેહ ૨
ઉદ્ધો જાય દ્વારકામે કહીયો ઇતની અરજ મેરી હરીસો,
વિરહ વ્યથામે છયરા ડરતહે, જબતે ગયે હરિ ઘરસોં,
દરશ દેખન કો હો તરસો નેહ. ૩
સુરદાસ મેરી ઇતની અરજ હે, કૃપાસિધુ ગિરિધરસો,
ગહરી નદી યા નાવ પુરાની, અબકે ઉવારો સાગરસો,
અરજ મોરી રાધાવરસો. નેહ. ૨

હોરીના રસીયા.

પદ ૬ ઠું.

બંદ્રાબન મોહન દધી લુટી. ટેક૦
કહાં તેરો હાર કહાં નકવેસર, કહા મોતીયનકી લર તૂટી. બંદ્રા૦ ૧
ગોકુલ મેરો હાર મથુરાં નકવેસર, કુંજ ગલનમે લર તૂટી. બંદ્રા૦ ૨
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, સરવે સદા ગોવાલન લુટી. બંદ્રા૦ ૩

પદ ૭ મું.

મન બસે તો બદ્રાબન બસરે, ટેક૦
તીરથ વ્રત કાહેકુ ભટકે. બદ્રાબનકો જપ કરરે, મન બસે તો૦ ૧
બદ્રાબનકી કુંજગલનમેં, સંતનકો દર્શન કરરે. મન બસે તો૦ ૨
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, હરિચરણે ચિત્ત ધરલેરે. મન બસે તો૦ ૩

પદ ૮ મુ.

મુરલી ઘનસ્યામ બજાવેગે. ટેક૦
ઉંચો નંદગામ બરસાનો, ગોકુલપુરી કબ આવેગે. મુરલી. ૧
હમ બ્રખુબાનકી કુંવરી રાધીકા, નંદજીકો કુંવર કહાવેગે મુરલી. ૨
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકુ હસી હસી પ્રિત બઢાવેગે મુરલી ૩

પદ ૯ મું.

શ્રી ઠાકોર કલગી આપધરી. ટેક૦
મોરપીંછકી બનીહે કલગી, હીરા મોતી જડાવ જડી. શ્રી ઠાકોર. ૧
બાંહે બાજુબંધ ગલે ગુંજા ધરી, પીતાંબરકી છબી ન્યારી. શ્રી ઠાકોર ૨
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, ચરણ કમળ પર બલિહારી. શ્રી ઠાકોર. ૩

પદ ૧૦ મુ.

શ્રી જમુનાકે નિકટ બજાઈ બસી. ટેક૦
જીનજંત જળથળ કે મોહે, ઓર મોહે તરૂવર પંખી. શ્રીજમુનાકે. ૧
ઘેની ચાલ ચલે ગજના મોહે, ઓર મોહે હરના તપસી. શ્રીજમુનાકે ૨
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકુ, કુંડલ જોત બની સરસી. શ્રીજમુનાકે ૩

પદ ૧૧ મું.

દરશનદ્યો નાથ ધજાધારી. ટેક.
તીહારે દર્શનકો મન તલપત હે, તીન લોક મહીમા ભારી. દરશનદ્યો. ૧

જ્વ૪ છોડ મેવાડ બસાઇ, એ મેવાડ લગી પ્યારી. દરશનદો. ૨
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, મદિર ભીડ ભઇ ભારી દરશનદો. ૩

પદ ૧૨ મું.

નંદકે દ્વાર મચી હોરી. ટેક.
કિનમેં હાડે કુંવર કન્હૈયા, ઇતિ હાડી રાધા ગોરી. નંદકે. ૧
પાંચ વરસ કે કુંવર કન્હૈયા, સાત વરસ રાધા ગોરી. નંદકે ૨
હાથમે લાલ ગુલાલ ફેંટભરી, ડારતહે ભરભર ઝોરી. નંદકે. ૩
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું, અવિચળ રહીયો યહ જોરી. નંદકે. ૪

પદ ૧૩ મું.

વૃંદાવન ખેલ મચ્યો ભારી. ટેક
વૃંદાવનકી ગોરી નારી, તુટે હાર ફટે સાડી. વૃંદાવન ૧
વ્રજકી હોરી વ્રજકી ગારી, વ્રજકી શ્રી રાધા પ્યારી. વૃંદાવન. ૨
પુરષોત્તમ પ્રભુ ખેલે હોરી. સંગ સખા કરે કીલકારી. વૃંદાવન ૩

પદ ૧૪ મું.

ખેલનદે મોયે હોરી રસીયા. ટેક
જાને ન દેઉંગી નહી રાખુંગી, મેરી કાયકુ બહીયાં મરોરી. ખેલનદે. ૧
સખી સબ મીલી હોરી ખેલે, મેં કહા કીની ચોરી. ખેલનદે. ૨
ચુવા ચંદન ઓર અરગજા, કેસર ગાગર ભર ઢોરી. ખેલનદે. ૩
કૃષ્ણજીવન લછીરામ કે પ્રભુસોં, ચગુવા લીયો ભરભર ઝોરી. ખેલનદે. ૪

પદ ૧૫ મુ.

ડફ બાજે નંદ બાબા ઘરકે. ટેક.
ચલોરી સખી મીલી દેખન જઇએ, છેલ છગનીયા નાગરકે. ડફબાજે. ૧
અરૂ બાજતહેં ઢોલ દમામા, સુનીયત ધાવ નગારનકે. ડફબાજે. ૨

નાચત ગાવત કરત કુલાહલ, સગ સખાહે બરાબરકે. ડફબાજે. ૩
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ કે સંગ ખેલત, જખ મારત ધરઆરનકે. ડફબાજે. ૪

ખ્યાલ વગેરે.

પદ ૧૬ મુ.

મનમોહન રસીયા આયે બગીયમે, ખીલ રહી સબ કલી કલી.
એક કલી હરિનામ જપતહે, દુસરી પુકારત અલી અલી. ૧
ચપાબી ખીલા ગુલાબબી ખીલા, ખીલ રહી સબ અલી અલી. ૨
બાજત અલી તુમ સદા રંગીલે, પરીયો નાચે ગલી ગલી. ૩
પુરૂષાત્તમ પ્રભુકી છબી નિરખત, ચરણ કમલ ચિત્ત લગી રહી ૪

પદ ૧૭ મું.

તુમ બીના મેરી કોન ખબર લે શ્રી ગોવર્દ્ધન ગિરિધારીરે.
ઓર ન દુતો ઓર ભરૂસો, અમને આશ તુમારીરે. ૧
મોરમુગટ શીર છત્ર બિરાજે, કુંડળકી છબી ન્યારીરે. ૨
જમુનાકે નીરે તીરે ધેનુ ચરાવે, બસી બજાવે રગ પ્યારીરે ૩
વ્રદાવનની કુંજ ગલનમેં, સોહત રાધે પ્યારીરે. ૪
સુરદાસ પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, ચરણ કમળ પરવારીરે. ૫

પદ. ૧૮ મું.

તુમ ટેડે મોરી ટેડી ગાગરીયાં.
તુમેરે ટેડે પ્રભુ મુખકી મોરલીયા, ઇસસેં ટેડી મોરી નાકકી નથનીયા ૧
તુમેરે ટેડે પ્રભુ મોર મુગટ હે, ઇસસે ટેડી મોરી સુરંગચુદડીયા. ૨
તુમેરે ટેડે પ્રભુ ગ્વાલ બાલહે, ઇસસેં ટેડી મોરી સગકી સાહેલીયાં. ૩
સુરદાસકે પ્રભુ તીહારે મીલનકું, સબસેં ટેડી મોરી ગોકુલ નગરીયાં. ૪

પદ ૧૯ મું.

બ્રખુભાનકી લલી, શામળીયાસેં નેહડો લગાકે ચલી.
આવોજી શામરે હમારી ગલી, ઠાડે રહો લાલજી મેં કબકી ખડી ૧
હાથમે હે ગજરા ગુલાબકી છડી, પાઉસેં ઝાંઝર બજાવતી ચલી. ૨
આંખો ભરે નુરમેને, મુખમેં ભરે પાન, છોટી ઉમ્મર રાધા કરોત
સો ગુમાન. ૩
બાઈ મીરા કહે પ્રભુ ધીરગભીર, ગ્વાલીનકુ મીલગયે જમુનાંજી કે તીર ૪

પદ ૨૦ મું.

મુખડાનુ માંડણુ મોતી, મહારાજા મારા મુખડાનુ માંડણુ મોતી. ટેક.
મે જલ જમુના ભરન ગઈતી, મુખડું ધોતા ખોયુ મોતી ૧
ગાગર ભર પનઘટ પર મૂકી, લાગી ફુલ મોતી જોતી જોતી ૨
ઘર જાઉંતો મોરી સાસુ લડતહે, નણદી બોલેછે મહેણાં દેતી. ૩
પુરશોત્તમ પ્રભુ આયે અચાનક, મોતીડુ લીધુ છે મારૂ ગોતી. ૪

પદ ૨૧ મું.

શ્રી કૃષ્ણ મથુરાંમે બસ કે, ગોકુલકો આવનો છોડ દીયો.
જબતેં બ્રજઆસન ત્યાગ કીયો,
ગૌવનકો ચરાવનકો છોડ દીયો. ૧
જબતે કુબ્જાકો સગ કીયો,
પનઘટકો આવન છોડ દીયો. ૨
કંસકુ મારી ભયે મહારાજા,
ગલીયન અથડાનો છોડ દીયો. ૩
લલિત કીશોરી સંગ રંગ બીને,
ગોપીસે નેહ છોડ દીયો. ૪

પદ ૨૨ મું.

કછુ દોષ નહિ મન મોહનકો, બન વાંસ પુરે જીનકી બંસુરી. ટેક
તેરી જાત બાત મેં સબ જાણું તેરે ગાત ગાત્તમેં હે રસરી. ૧
બન ઢુંઢકે બાંસ કટાય દઉ, ઉપજે નહિ બાંસ બજે બંસુરી ૨
હમ છોડ દીયો વ્રજકો વસવો, યામે તું બસતું બેરન બંસુરી. ૩
ચંદ્ર સખા ભજ બાલકૃષ્ણ છબી, ચરણનમે ચિત્ત ધરે સજની. ૪

પદ ૨૩ મું.

રંગીયો રસે ભર્યોરે, વહાલો શ્રી વિઠ્ઠલવર વણાંગીરે,
વ્રજવનિતા એ વર્યોરે, એમની છબી ઉપર લેહ લાગીરે ૧
નાગર નંદતણોરે, નટવર નાચેને ગાયે ગીતરે,
વહાલો લાગે ઘણોરે, પ્યારો પ્રેમે ઉપજાવે પ્રીતરે. ૨
સુંદર શ્યામળારે, હરિ મ્હારા હૈડા કેરા હારરે,
પ્રિતમ પાતળારે, મ્હારા પ્રાણજીવન આધારરે. ૩
લાગે હરિ મીઠડારે, રસીઆ રાસ રમણનો ભોગીરે,
વલ્લભ પ્રભુ દીઠડારે, તેથી સદા રહીએ સંજોગીરે. ૪

પદ ૨૪ મું.

લાગી મને નેહજડીરે, એથી અળગા કેમ રહેવાયરે;
નિરખુ ઘડી ઘડી રે, સુખડા કેની આગળ કહેવાયરે. ૧
બાંડી મને ખેલમાંરે, વહાલો શ્રી વૃંદાવનના ચંદરે,
સૈયર સાથમાંરે, સોહીએ તારામાં જેમ ચંદરે. ૨
ઉભો અલબેલડોરે, જીવણ શ્રી જમુનાજીને તીરરે;
લાલચ ખેલડોરે, વેણુ વગાડે હળધર વીરરે. ૩
સખી ટોળે મળીરે, જોવા જશોદાજીના કાહાનરે;
મરજાદા ટળીરે, વલ્લભ પ્રભુજી શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

પદ ૨૫ મું.

ઘેલા થઇ ફરૂ રે, ઘેલા ગિરિધારીની સંગરે;
ધીરજ નવ ધરૂ રે, આતુર કીધું મહારૂ મનરે ૧
જળ ભરવાને મેસેરે, જાવું શ્રી જમુનાજીને ઘાટરે;
હરિ હરખે હસેરે, આડા આવી રોકે વાટરે. ૨
નિરખું નેણાં ભરીરે, સજની શ્યામળીઆનુ રૂપરે,
હરખું હૈડા ભરીરે, સર્વસ કોમળ શ્યામ સ્વરૂપરે ૩
બીજુ મને નવ ગમેરે, મહારે સર્વસ્વ નંદ કુમારરે,
મન કેડે ભમેરે, દાસ વલ્લભ પ્રભુ પ્રાણઆધારરે. ૪

પદ ૨૬ મું.

પ્રિતની વાતડીરે, જેહને લાગી હોય તે જાણેરે,
તુજ ઘેર જાતડીરે, નિર્લજ થાય તે એ રસ માણેરે. ૧
પ્રેમ ત્યા નેમ નહિરે, જ્યાંહાં પડદો ત્યા શાની પ્રીતરે,
નેમ ત્યાં પ્રેમ નહિરે જગત ભગતની અવળી રીતરે ૨
પ્રીત છે મહારેરે, સજની શ્યામળીઆની સાથ રે,
એવી નથી તાહારેરે, અમે વેચાણા એહને હાથ રે. ૩
તનમન સોંપીયુરે, હવે જે થનાર હોય તે થાય રે.
ભવો ભવ અર્પીયુરે, દાસ વલ્લભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

પદ ૨૭ મું.

કારણ શુ એ કહુ રે, મુજને કહાનુડાના કોડરે;
કોઇથી નવ ડરૂ રે, હરખે હૈડું મોડા મોડરે. ૧

પ્રિત પ્રગટ કરૂંરે, સજની શેને રાખું છાનુરે;
હરખ હૈયે ધરૂંરે, મારા મનના માન્યા માનુરે. ૨
આ ભવદુઃખ ટળ્યુરે, હતું જેમ સુળી કેરૂ સાલરે;
દુરીજન દેખી બળેરે, મારે સર્વસ્વ નંદજીના લાલરે. ૩
પ્રાણુના પ્રાણુ સખીરે, જીવણુ જસોદાજીના કહાનરે;
ગમ્યુ હૈયે લખીરે, વલ્લભ પ્રભુ શુ લાગ્યુ ધ્યાનરે. ૪

પદ ૨૮ મું.

રસ રસીઆ તણોરે. મીઠડો લાગ્યો જેને મનરે;
પીતાં પ્રેમ ઘણોરે, સોંપ્યાં તન મન ધનરે. ૧
વ્રજમાં વાયછેરે, એ રસ ઉમગ્યો અગોઅગરે;
અદળક ઉર ઢળ્યોરે, રમતા રસ વાધ્યો એક રંગરે. ૨
છે રસ પ્રીતનોરે, લટકે લેતાં છુટે લાજરે,
અધર રસ લહેરનોરે, સુત પતિ તજ્યાં ઘરનાં કાજરે. ૩
લલિતા લાલશુંરે, કરતી અહોનીશ આનંદ ખેલરે;
વિલાસ ગોપાળશુરે, જેને હરિની સાથે હેલરે ૪
ધન્ય વ્રજ વાસીયોરે, ધન્ય શ્રીગોકુળ જમુના તીરરે,
ભવોભવ દાસીયોરે, જેને વહાલો હળધર વીરરે. ૫
ખટરસ આંગણેરે. બીજા રસમાં સ્વાદ ન હોયરે;
વલ્લભ પ્રભુ મળ્યારે, મોહન મુખ દીઠે સુખ હોયરે. ૬

પદ ૨૯ મું.

સુણુ સાહેલડીરે, મારે નંદકુંવરશું સ્નેહરે;
ઝાઝુ શું કહુંરે, મારા પ્રાણુજીવન ધન એહરે. ૧
હાર હૈયા તણારે, મારા ચિત્તડા કેરા ચોરરે;

મસ્તકના મણિરે. મ્હારા કાળજડાની કોરરે. ૨
ઉર લપટાવીયેરે, એ વર આવે એવી વહાલરે,
સખી હું શુ કહુંરે, મહોટું સામરીયાનુ સાલ રે. ૩
આજ હું એકલીરે, મને માર્ગે મળીયો કહાનરે,
મુખ બોલ્યા બંન્યોરે, કીધી આંખલડીમાં સાનરે. ૪
હુ સમજી રહીરે મુજને તેડી શ્રીવૃંદાવનરે;
સજની શુ કરૂ રે, ન સુઝે રજનીને કાઇ દિનરે. ૫
વહાલે મને ભોળવીરે, ચોરી લીધુ મારૂં ચિત્તરે,
વલ્લભના સ્વામિ મળ્યારે, મારે પ્રાણ જીવન ધન હીતરે ૬

પ્રકરણ ૧૨ મું.

શ્રી ઠાકોરજીના યશ તથા મહાત્મનાં ધોળ-પદ.

પદ ૧ લું.

વાંકે અંબોડે શ્રી નાથજીને સુંદીર સ્યામ સ્વરૂપ,
શ્રી વલ્લભ સુત સેવા કરે એ શ્રી ગોકુળના ભુપ. ૧
પાઘ બાંધી વાલે જરકશી, ને સુંદર વાગા સાર,
પટકા છે પચ રંગના બન્યાતે શોભા શણગાર ૨
કેસરી તીલક સોહામણા, નાશીકા વિશ્વાધાર,
ચીબુકની અતિ કાંતી છે, કંઠે મોતીના હાર. ૩
હડચીએ હીરલો ઝગમગે, એના તેજ તણો નહિ પાર,
અધર બીંબ એ રસીક છે, ઝળકે તે જોત પ્રકાશ. ૪
બાહે બાજુબંધ બેરખા હરીના ખીટલીઆળા કેશ,
નિરખ્યાને વળી નિરખશું, એનો પાર પામે ન શેષ ૫
ડાબી બાજુએ ગિરિવર ધર્યો, જમણે કટી મધ્ય ભાગ
કૃપા કરો શ્રી નાથજી, બલિહારી માધવદાસ. ૬
માધવદાસ કહે હરિ, માહારૂં માગ્યુ આપો માહારાજ,
વળી વળી કરૂં વિનતી, મુને આપજો વ્રજમાં વાસ. ૭

ધોળ ૨ જું,

સખી આજનો લાહાવો લીજીએરે કાલ કોણે દીઠી છે;

ફુલની ગાદી ને ફુલના તકીયા, ફુલનાં બીછાના બીછાવીએરે.
કાલ કોણે દીઠીછે. ૧.
સોનાના સોગટા ને રેશમની ચોપાટ હીરલાના પાસા ઢળાવીએરે.
કાલ કોણે દીઠીછે. ૨
સોનાનુ પારણું ને રેશમની દોરી, હરખે શ્રીનાથજી ઝુલાવીએરે.
કાલ કોણે દીઠીછે ૩
વાણીના મેહુલા ને આનંદની હેલી, સુખને શરવડે ભીંજાઇએરે.
કાલ કોણે દીઠીછે. ૪
વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસીક શીરોમણી, વળીવળી મુખડાં નીહાળીએરે.
કાલ કોણે દીઠીછે. ૫

ધોળ ૩ જું.

ન્હાના સરખા શ્રીનાથજી, ન્હાના ન્હાનારે હાથ,
ન્હાની લખોટીઓ કર ગ્રહી, સુંદર દીસોછો પ્રાણનાથ. ન્હાના ૧
ન્હાના સરખા ગોવાળીયા, ન્હાની સરખીરે ગાય;
માથે શીંગડીરે શોભતી, ગૌ ધેન ચારવારે જાય ન્હાના. ૨
ન્હાની બસીરે કર ગ્રહી, હરીયાં ગોપીનાં મન,
રૂડો નંદજીનો લાડીલો, રૂડો વૃંદાવન. ન્હાના ૩
ન્હાની સરખીરે મોજડી, ન્હાના સરખા છે પાય;
પાયે રણઝણ ઘુઘરી, અણવટ વીંછુડા સાર. ન્હાના. ૪
પ્રભુજીના મુખ પર મોરલી, વાઈ વેણુરસાળ,
શબ્દે મોહીરે ગોપીકા, રોતાં મેહેલ્યાં છે બાળ. ન્હાના. ૫
કાલિંદ્રીને કાંઠડે ઉભા વગાડોછો વેણ;
જાવાદોને જાદવા, કે વ્રજમાં થાશે પોકાર. ન્હાના. ૬

આગળી સાહીને હરિ તાણુશો, પ્રભુ મ્હારૂ ધ્રુજે છે અંગ,
સઘળી ગોપીકા આવશે, તમને ઘેરશે મહારાજ. ન્હાના ૭
કે બનસીબટના ચોકમા ઉભલા વજાડોછો વેણુ,
માધવદાસની વિનતી, આપો વ્રજમા વાસ. ન્હાના ૮

ધોળ ૪ થું.

મીઠડા બોલા શ્રી નાથજી, મળીયા મારગ માંહ્ય,
સહુ સુખ આપારે વ્રજમા. ટેક.
મનડુ માહારૂરે મોહી રહ્યુ, પુર્વ જન્મનીરે પ્રીત,
શોભા શી કહુ સ્યામની, નિત્ય નિત્ય નવલીરે રીત. મીઠડા ૧
વાકી પાઘ વરણાગીઆ, વાંકી ચાલેછે ચાલ,
વાકા નયણા મોહામણા, કે વાકી વેણુ રસાળ. મીઠડા. ૨
નયણા તમારા શ્રીનાથજી, કયમ કરી કરૂ રે વખાણ;
શુદ્ધ ન રહીરે શરીરની, માનુની મુકે છે માન. મીઠડા. ૩
શ્રી જમુનાંજીમારે ઝીલતા, તુટયો નવસર હાર,
મોતી સઘળાં વેરાઇ ગયા, હીરલો લાધ્યો છે હાથ. મીઠડા. ૪
કે મનડુ મારૂ રે મોહી રહ્યું, દેખી છબીલાની ચાલ,
ધન ગોવીંદ પ્રભુ એહી મળ્યા, પામ્યા મોહોટો ઉલ્લાસ. મીઠડા ૫

ધોળ ૫ મું.

માહારે મંદીરે પધારો શ્રી નાથજી,
હુતો જોઉરે તમારી વાટ,
માહારે મંદીરે પધારો શ્રી નાથજી. ૧
હુંતો શેરી વળાવી સજ કરૂં,
હુંતો ફુલડાં વેરાવું સારી વાટ. માહારે. ૨

હુંતો ચીરના ચંદરવા બધાવતી,
હુંતો પથરાવું લીલા પીળા પાટ. મહારે ૩
હુંતો શણગાર કરાવુ હરિને ભાવના,
હુંતો દરપણ દેખાડુ મહારા નાથ. માહારે ૪
હુંતો મીઠડા મેવા મગાવતી,
આરોગાને શ્રી વૈકુંઠનાથ. માહારે ૫
હુંતો શીરો કરાવુ સ્નેહ તણો,
જીવણ આરોગો તમારે હાથ. માહારે. ૬
હુંતો જમુના જળ ઝારી ભરાવતી,
આચમન કરો શ્રી વૈકુંઠનાથ. માહારે ૭
બાસઠ પાનનાં બીડલા બંધાવતી,
મુખવાસ કરોને વૈકુંઠનાથ માહારે ૮
હુંતો સોનનાં સોગટડા મગાવતી,
રમત રમજો સારી રાત. માહારે ૯
હુંતો સેજ પથરાવું સ્નેહતણી,
પોઢણુ કરો શ્રી ગોકુળનાથ. માહારે ૧૦
હુંતો ફુલના પંખા ભરાવતી,
વીંજણુ કરૂરે સારી રાત માહારે ૧૧
હુંતો ફુલની જાળી ભરાવતી,
માંહે બીરાજો શ્રી ગોકુળ નાથ. માહારે ૧૨
હુંતો થાળ ભરૂં સગ મોતીએ,
વધાવું શ્રી વલ્લભકુળ પરીવાર.
માહારે મંદીરે પધારો શ્રી નાથજી. ૧૩

ધોળ ૬ ઠું.

ગોકુળની ગોપીઓરે ચાલી જળ ભરવા,
શામળીઓ સન્મુખરે, આવ્યા મ્હારૂં મન હરવા ૧
આતે શું અચરજરે, આવ્યા માહારી શેરડીએ,
કાહાં હું નવ બોલું રે; એ બોલાવે છે. ૨
મોહનને મોહીનેરે માયા લાગી છે,
જીવણને જોઇનેરે, ઘર ધંધો ભુલી ૩
હાંરે મને સબળ ગમે છેરે, એ વરનો લટકો,
આગળીએ વળગ્યોરે, વાહાલો આવે છે. ૪
આ અમે વહુવારૂરે, લાલા લાજ ભર્યાં.
બોલતાં બીજેરે, કુથે કેફ કર્યા. ૫
સાસુડી સુણશેરે, નણદલ નાહાની છે,
માધવના સ્વામી રે, અમ્રતની આ ઘડીઓ ૬
ગોકુળની ગોપીઓરે ચાલી જળ ભરવા.

ધોળ ૭ મું.

સાચા સબંધીડા શ્રીગોકુળ ક્યારે જઇશું,
આપણે બે બેલડીએ વળગી શ્રીજમુનાજીમાં નાહીશું. સાચા૦ ૧
ગોકુળીઆની ગલી ગલીએ, ગુણ ગોવિંદના ગાઇશું સાચા૦ ૨
શ્રીગિરિધારી અલબેલા જોઇ જોઇ, મન ચીતવ્યાં લાડ લડીશું સાચા૦ ૩
ભામના ઠાકોરને જઇને ભેટીશું, સદા સોહાગણ થઇશું.
સાચા સબંધીડા શ્રીગોકુળ ક્યારે જઇશું. ૪

ધોળ ૮ મું.

શ્રી ગોકુલીયું મુકીને કંઇ જઇએ નહિ,

વાસો વસીયે ચર્ણ કમળ ની છાંય જો.
શ્રી જમુનાજીનાં સુદીર તટ રળીયામણા,
ત્યાં માહારા વાહાલાજીના પરમ રમણ સુખ ધામજો શ્રીગો ૧

જમોદા ઘાટે આનંદ સાગર ઉલટયો,
સુખ સાગરમાં ઝીલે ભક્ત સમાજજો,
શ્રી ઠકરાણી ઘાટે બેઠક સુંદર શોભિતા,
સદા બિરાજે શ્રી વલ્લભ પરમ ઉદારજો શ્રીગો, ૨
શ્રી ગોકુલીયાની વૃક્ષ લતા સહુ નમીં રહી,
ચર્ણ સ્પર્શવા શ્રી ગોકુલ પતિ માહારાજજો.
ગિરિ ગોવર્દ્ધન રત્ન ખચિત સોહે ઘણુ
આદ્ય વૃંદાવન નિત્ય રમણનુ ધામજો શ્રીગો ૩
આનંદ મંગળ માહારસ સીંધુ ઉલટયો.
કુંજકુંજ પ્રતિ ખેલે શ્રી નંદ કુમારજો
જે નયણે શ્રી ગોકુલીયુ નિર્ખ્યુ સહી,
તે નયણાના ભાગ્યતણો નહિ પારજો શ્રીગો. ૪
શ્રી વલ્લભ ઘાટે પ્રિતમજી ખેલે ઘણું,
કુંજ ગલીમાં ભીડ તણો નહિ પારજો.
રંગીલી ગલી શ્રી ગોકુલ પતિ મંદીર જતા.
પ્રીતમજી ત્યાં વળી લેછે દાનજો. શ્રીગો ૫
જગમોહનમાં બેઠક સુંદર શોભતી.
મનોરથ પરે શ્રી ગોકુળનો નાથજો;
રમણ રેતીમાં રાસ મંડલ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ કૃતારથ થાયજો. શ્રીગો. ૬

બેટ પધેરામણી ભાવ સહીત ત્યાં સહુ કરે,
વૈષ્ણવ કહે અમને આપો વ્રજમાં વાસજો;
શ્રી જમુનાજીના ઘહેરા નીર અતિ શોભતાં.
એવી રીતે કહે છે શ્રી વલ્લભ દાસજન. શ્રીગા. ૭
બેર બેર શ્રી જમુનાજીને વિનતિ કરૂં.
નિત્ય પ્રતિ રાખો ચરણ કમળની છાંયજને
નિજ ભકતનકી નિજ દાસી હું તમ તણી.
દીકરી કહે મને આપો શ્રી વ્રજમા વાસજો, શ્રીગા. ૮

ધોળ ૯ મું.

લાલ તમારો લટકો જોઈ મને ચટકી લાગી પ્રેમતણી.
શ્રી દાકજી તમારો લટકો જોઈ મને ચટકી લાગી પ્રેમ તણી ટેક
લટપટી પાઘ કેશરીઆ વાઘા.
જડાવ તીલકની શોભા બની. લાલ. દાકિદ. ૧
રમીક કુંડળ લોલક લળકે.
જડાવ જડયાંરે મણી હીરા મણી; લાલ. દાકિદ. ૨
બાંહે બાજુબંધ બેરખા સોહીએ,
જડાવ પોંહોંચીની શોભા ઘણી લાલ દાકિદ. ૩
ધન ગોકુળ ધન મથુરા નગરી,
બીચ જુમનાજી નીર વહે; લાલ. દાકિદ. ૪
વંદ્રાવનમાં રાસ રચ્યો હે,
સહસ્ર ગોપીને વચ્ચે ગીરધારી, લાલ. દાકિદ. ૫
વંદ્રાવનની કુંજગલનમાં,
જુગ જુગ રહીયો એ જોડી; લાલ. દાકિદ. ૬

જમુનનાંજીની નીરે તીરે ધેન ચરાવે વહાલો,
બંસી બજાવે વાહાલો કદમ ચઢી, લાલ. દાણ ૭
સુરદાસ પ્રભુ તીહારે મીલનકું,
રંગ તણા મહારાજ ધણી, લાલ. દાણ ૮

પદ ૧૦ મું.

હાંહાંરે વારી જાઉં તમને વીઠ્ઠલારે, ગોપીના વલ્લભ પ્રાણરે.
મારા શામળીઆ સુજાણરે, જમોદાજીના જીવણ જાદવારે.
હાહારે૦ ૧

હાહારે નટવર ભેખ ધર્યો શ્રીનાથજીરે, કાંઇ કદમ કેરી છાયરે.
મુખ વાએ મધુરી વાંસળીરે, વજાડતા તેને દામરે. હાંહારે ૨

હાંહાંરે મોર મુગટ સોહામણોરે, પીતાંબર સોહે અંગરે.
ગળે હાર ગુંજા તણારે, એનો દીસે છે અતિ રંગરે.
હાંહારે૦ ૩

હાંહાંરે અમને માયા લાગી તમથુરે, મે તો મેલ્યા ઘરના કાજરે.
રંગે રાસ રમાડજોરે. હું તો કહુ છુ મેલી લાજરે
હાંહાંરે૦ ૪

હાંહાંરે તમારા મુખડા સામું જોતીરે, નયણાના ચાળે લોભીરે.
તારે રૂપે લોભાણી વીઠ્ઠલારે, મારા ચિત્તડાના ચોરરે.
હાંહાંરે૦ ૫

હાંહાંરે વંદ્રાવન રળિઆમણું રે, મારો વા'લોજી ખેલે રાસરે.
ખેલે નંદના કુંવર લાડીલોરે, બલિહારી માધવદાસરે.
હાંહાંરે ૬

ધોળ ૧૧ મું.

ચતુર્ભુજ છે ચારૂરે, રૂપાળા રસીયા.
મુખ મનોહર સુંદરરે, સરિતા તીર વસીયા ૧
ચરણ કમળ ચિત્ત મારૂ રે, ઘુઘરીને ઘમકે.
પાય વીંછીવા પહેર્યારે, ઝાંઝરને ઝમકે. ૨
શ્વેત શરીરે ચંદનરે, આનંદથી અરચ્યું,
કસ્તુરીનુ તિલકરે. ચંદન અંગે અરચ્યુ. ૩
કાને કુંડળ લળકેરે, ચળકે ચુની ચારૂ,
ભાલ ભ્રકુટી નીરખીરે, મન મોહ્યું મારૂં, ૪
અતિ અણિયાળી આખેરે, કાળજ કોરાણું.
કીકી કામણગારીરે. ચિત્ત તેથી ચોરાણું. ૫
પીળા પટકા લટકેરે, ચટકે ચાખડીઓ,
જામા છે જરકશિરે, કર કશી રાખડીઓ. ૬
મુગટ લટપટ લળકેરે, મોતનની માળા,
રત્ન સિંહાસન રાજેરે, રસિયા રૂપાળા. ૭
પ્રભાશકરના સ્વામીરે, વસીયા ગુજરાતે·
ભાવ કરી સહુ ભેટરે, કરૂણા કારી તે. ૮

ધોળ ૧૨ મું.

નમારૂ જોવા સરખું રૂપ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે;
રૂપે મોહ્યા મોટા ભૂપ, શ્રી ગોવર્દ્ધન નાથજીરે. ૧
વહાલા મારા નવાનગરના વાસી, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે
બીજું નગર વસાવ્યું કાશી, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે ૨

સાથે મદન મોહનજી બીરાજે, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે,
એવા શ્રી ગિરિધરલાલજીની છાજે, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે. ૩
સાથે વહુ બેટીઓનો સાથ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે,
સામગ્રી કરતાં સારી રાત, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે. ૪
ભોગ ધરાવે દીનાનાથ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે;
બીડલા આપે શ્રી જમણે હાથ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે ૫
એમ કરી કહે છે શ્રી વલ્લભદાસ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે.
એ સુખ કહ્યાં નવ જાય, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે ૬
બલિહારી જાય માધવદાસ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે.
અમને વ્રજમાં તે આપો વાસ, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજીરે ૭

ઘોળ ૧૩ મું.

શ્રી ગોકુલ ગામ અતિ શોભિતા, શોભિતા મંદિર માળીયા,
ચોક ચિત્રામણ શોભિતા, શોભિતાં જડિત્રને જાળીઆં. ૧
મણિ માણેક સ્થંભ શોભિતા, શોભિતા હિંડોળા ખાટજી,
પાટી પચરંગી શોભિતી, શોભિતા ઘુઘરીના ઘાટજી ૨
ત્યાં બિરાજે શ્રીવલ્લભ રાજીયા, બલી મળી વૈષ્ણવની જોડજી,
આનંદ પ્રગટયો અતિ ઘણો, થઇ છે કલ્યાણની કોડજી. ૩
કુંમ કુમ થાળરે કરે ધરી, ભરી મુક્તાફળ સારજી,
વ્રજ ત્રિયા વેગે વધાવાને, આવે છે મોટલા મોટજી. ૪
અગ્નિ થકી વહાલો પ્રગટીયા, કીધા છે અતિઘણો શ્રમજી,
એવા પ્રભુજીને નિરખીને કોઇ ના જાણે તેનો મર્મજી. ૫
શ્રી વલ્લભ ચરણે જે નમે, તેની તે પુરી છે આશજી,
માધવદાસની વિનતી, રાખજો દૃઢ વિશ્વાસજી. ૬

ધોળ ૧૪ મું.

તેડી જાઓ તો અમારા મન ઠરે, હુતો જોઉ શ્રી ગોકુલની રીતરે:
હુંતો નેણે નિરખુ શ્રી નાથજી, છે પુર્વ જનમની પ્રીતરે ૧
ત્યા તો સાત મંદિર સોહામણાં, ભવન ભવન વસે વ્રજનાથરે.
વસે શ્રી વલ્લભાચાર્યજીના લાડીલા, મહા મોટા મુનિવર હંસરે ૨
શ્રી વૃંદા તે વન રળીઆમણું, સોહામણા ઠકરાણીના ઘાટરે.
સોહામણી વાય વહાલો વાંસળી, તે તો બળભદ્ર કેરા વીરરે ૩
શ્રી વૃંદા તે વનની કુંજમા, એમા કેમ ના સરજ્યા મોરરે
એમા કેલ કરત નંદલાલ શુ, નયણે નિર્ખત નંદકિશોરરે ૪
હુંતો વિરહે દર્શનની વ્યાકુળી, જર જીરણ મારી દેહરે.
હુંતો વડુ બેટીઓને પાયે પડું, નિહાળુ શ્રીમુખ ચંદ્રરે. ૫
જેણે નયણે ના નિરખ્યા શ્રી નાથજી, તેણે શાને ધરી આ દેહરે,
જેણે શ્રીગોવર્દ્ધન જોયા નહિ, તેનો સુનો ગયો સંસાર ૬
જેણે શ્રી વલ્લભકુળ જાણ્યા નહિ, તેનો એળે ગયો અવતારરે.
ધિક ધિક પડયા આ દેહને, ના નાહ્યો શ્રી જમુના નીરરે. ૭
ધન્ય ધન્ય જીવન વ્રજવાસીનું, જેણે વ્રજમાં તે પુર્યો વાસર,
કર જોડીને કરૂ વિનતી, બલિહારી તે માધવદાસરે. ૮

ધોળ ૧૫ મું.

વદન કમળ જોયુ જેણે એકવાર, શ્રીનાથજીનુ વદન કમળ જોયુ-ટેક.
મનુષ્યના દેહ ધર્યો તેનો સફળ છે, જનમ મરણ દુઃખ ખોયુ. જેણે. ૧
કોટી કલ્પનુ મેલુ થએલુ મન, એક પલકમાં ધોયુ. જેણે ૨
મેવાડ દેશમા બીરાજે મારો વા'લમો, શેષ શંકરે ચિત્ત પ્રોયુ. જેણે. ૩

કમળ ચોક રત્ન ચોક જગમોહન જોયુ, રહ્યો એક બાકી સર્વે આપુ. જગ્ણે. ૪
ક્યાના પ્રિતમજીશું પ્રિત નથી જેને, માત પિતા નામને વગોવ્યુ જેણે ૫

ધોળ ૧૬ મું.

નાથ કેમે ગજકો બંધ છોડાયો, યેહી અચરજ મોહે આયો.–નાથ.
ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જળ ભીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો
જવપુર સુંદ રહી જળ ઉપર, તબ હરિ નામ પોકાર્યો. નાથ ૧
સવરીકે ઓર સુદામાકે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો.
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાજી વિદુર ઘર પાયો. નાથ ૨
પેઠ પાતાળ કાળીનાગ નાથ્યો, ફેણપર નૃત્ય કરાયો,
ગિરિ ગોવર્દ્ધન કરપર ધાર્યો, નંદ ઘેર લાલ કહેવાયો નાથ. ૩
અગાસુર માર્યો બગાસુર માર્યો, દાવાનળ પાન કરાયો,
સ્તંભ ફોડી હીરણાક્ષ માર્યો, નરસીંહ નામ ધરાયો.. નાથ ૪
અજામેલ ગજ ગુણકા તારી, દ્રુપદીકો ચીર પુરાયો,
પયપાન કરતાં પુતના મારી, કુબજાકો રૂપ બનાયો. નાથ ૫
કૌરવ પાડવકો યુદ્ધ રચાયો, કૌરવકુ માર હડાયો;
દુર્યોધનકો માન ઘટાયો, મોયે ભરૂસો આયો. નાથ ૬
સબ સખીયન મીલી કંગન બાંધ્યો, રેશમ ગાંઠ બંધાયો
છુટે નહિ રાધાજીકો કંગન, કેસે એ ધનુષ ઉઠાયો. નાથ ૭
છાંડ કોટી પ્યાદલ ધાયો, ગરૂડકુ નાજ સતાયો,
છુટે નહિ રાધાજીકો કંગન, એ બળ કહાં રે છુપાયો. નાથ ૮
જોગી જાકો ધ્યાન ધરતહેં, ધ્યાન ધરત નાહિ આયો,
સુરદાસ કહે પ્રભુ તીહારે મીલનકું, જશોદાકી ધેન ચરાયો. નાથ ૯

પ્રકરણ ૧૨ મું.

વિરહ, દિનતા અને વિનતિનાં ઘોળ તથા પદ.

ઘોળ ૧ લું.

વિનતી કરૂં શ્રીવલ્લભપ્રભુ, અંતર ગત જાણો,
ચરણ શરણ રાખો સદા, જીવ જગત લોભાણો. ૧
અવગુણ અમારા અનેક છે, હરિ હૈયે ન ધરશો.
હું અબળાની વિનતી, જાણી કરૂણા કરશો. ૨
છેલ છબીલા શ્રીનાથજી, આંખલડી અણીયાળી
અંગે આભૂષણ શોભિતાં લટકે વનમાળી. ૩
કમલ કોમલ મુખ માધુરી, દર્શન દીનને દેજો.
દૈવી ઉદ્ધારણ કારણે, બરદ પૂરણ કરજો. ૪
હું અજ્ઞાની આ મર્મમાં, પ્રભુ કાંઇ નવ જાણું,
કહાડોને ભવમાંથી કર ગ્રહી, શોભા વદન વખાણું ૫
દરશન આપો મારા વાલમા, વૃદ્ધિ ભાવ જણાવો.
વાટ માં જોશો સાધન તણી, રસ મનમાં ભરાવો ૬
ભટકી કાળ કંઇક વહી ગયા, વિષય રસ માતા
શરણ સમર્પણ પામીયા, તોયે રંગે રાતા. ૭
તમારે બળે ત્રિભુવન ધણી, જીવ રૂપ જણાશે.
લોક વહેવાર વૈદીક તણી, મરજાદા જાશે. ૮

શરણાંગતનું શ્રીહરિ, એવું મન ઉપજાવો,
દાસ પોતાનો જાણીને, હવે વાર મા લાવો ૯
તમે તો વચન પ્રભુ પાળીયા, ભૂતલ પાઉ ધારી,
યશ પ્રકાશ કીધો ભલો, લીલા અવતારી. ૧૦
પ્રગટ અનુભવ આપીને, સુખ રાસ દેખાડયા.
જેવા મનોરથ જેઉનો, તેવા રંગે રમાડયા ૧૧
કરૂણા તણી કૃતિ શી કહું, કોઇ પાર ન પામે,
જીવ પડયો જંજાળમાં, ખેંચી આણ્યો છે હામે. ૧૨
જેમ જેમ જન વિનતી કરે, તેમ તેમ તમે કીધુ.
અંગીકૃત્ય જે જીવ છે તેણે સર્વે સુખ લીધુ ૧૩
આ અદ્ભુત અવતારમાં, અળગા તે અભાગી,
દૃઢ આશરો જેને નાથસુ, તેનો મહાય સુહાગી. ૧૪
આ લીલા આગે નવ સુણી, હવે પાછળ ગેશો.
અખંડ લીલા કલિકાલમાં, બડ ભાગી જોશો ૧૫
શ્રી ગિરિધારીજી સુખકારી, વહેલા દર્શન આપો.
વ્રજ રજમેં મન રાખજો, ભવ બંધન કાપો. ૧૬
કૃત્ય અમારાં કરોડ છે, નરસામા નરસા,
દાસનો દાસ વિનતી કરે, પ્રભુ પદરજ પરસા ૧૭

ધોળ ૨ જું.

વ્રજના જીવન કરૂં વિનતી, હો શ્રીગોકુલના ચંદ,
વેગે તે આણું મોકલો, હો શ્રીવલ્લભ નંદ. વ્રજના. ૧
તમારા દર્શન વિના શ્રીવલ્લભરે, કહોજી કેમ રહેવાય,
મનડાં તે કઇ પેરે વાળીએ, નયણે નીર ભરાય. વ્રજના. ૨

અરજ સુણો આદર કરીરે, શ્રી જમુનાજીમાય.
વિયોગ તણાં દુઃખ દોહલા, કહોજી કેમ ગ્હેવાય. વ્રજના ૩
નયણા ભરી કયારે નીરખશુરે, શ્રી ઠકરાણીનો ઘાટ,
અંતરમાં ઇચ્છા ઘણી, જોઉ છુ વ્રજની રે વાટ. વ્રજના ૪
દુર રહે કેમ ચાલશે રે, કહોને કયાંની એ રીત.
આજ કાલનુ કામ નથી, એ છે પુર્વની પ્રીત. વ્રજના ૫
હરિ રે હૈયાના જાણ છો રે, એ છે પુર્વનો સ્નેહ.
દીન જાણીને દયા કરો, નહિ તો તજીશુ આ દેહ વ્રજના ૬
તન સુકાઇ ત્વચા થયાં રે, હરિ હળધર વીર.
પાપી તે નયણા ફુટે નહિ, ભરી ભરી આવે છે નીર વ્રજના ૭
વ્રજમાં તે વાસ માગુ સદા રે, શ્રીગોકુલગામ.
શ્રીજમુનાજીને કાંઠડે, શ્રી ઠકુરાણીજીનુ ઠામ વ્રજના ૮
રાક ઉપર શા રૂષણા રે, તમો છો દીન દયાળ.
દાસ પોતાનો જાણીને, કરજો રે સંભાળ વ્રજના ૯

ધોળ ૩ જું

દામોદર દુઃખડાં કાપોરે, પાવલે લાગુ.
નંદલાલ નિજાનંદ આપોરે, એ વર માગુ ટેક૦
વહાલાજી હુંછુ પળ પળનો અપરાધી,
ભરેલા આધિ વ્યાધિરે, પાવલે લાગુ. દામોદર૦ ૧
વહાલાજી હુતો તમારા, બળથી ઘણો ગાજુ,
જાણોછો કહુ શુ ઝાઝુંરે, પાવેલ લાગું. દામોદર. ૨
વહાલાજી જેવો તેવો તોએ છુ તમારો.
આધાર અવર નહિ મારોરે. પાવલે લાગુ દામોદર૦ ૩

વહાલાજી મારૂં જોર, નથી જન તરછોડો,
શુ રહી કરે મંકોડોરે. પાવલે લાગું. દામોદર૦ ૪
વહાલાજી શ્રીમુખ પોતાનો, કહોછો મારે લાડુ;
બીજુ બળ ક્યાંથી કહાડુંરે. પાવલે લાગુ દામોદર૦ ૫
વહાલાજી જનનું માન, જગતમાં વધારો,
ગમે તો ઘરમાં મારોરે, પાવલે લાગુ દામોદર૦ ૬
વહાલાજી નૃપનાં ગજ ઘોડા, મસ્તી ખોરાને માન મોટુ
માંરે તો માન ખોટું રે, પાવલે લાગું. દામોદર૦ ૭
દયાના પ્રિતમ પાણી, ગ્રહ્યો છે તો નીભાવો,
મારો દાસ પણાનો દાવોરે, પાવલે લાગુ દામોદર૦ ૮

ધોળ ૪ થું.

મા'રે અંત સમય અલબેલા, મુજને મૂકશોમાં.
મા'રા મદનમોહનજી છેલ્લા, અવસર ચૂકશોમાં. ૧
હરિ હું જેવો તમારો મુજને મૂકશોમાં,
શ્રી ગુરૂ સોંપી ગ્રહો કર મારો, અવસર ચૂકશોમાં. ૨
મારા દોષ કોષ સંભારી, મુજને મૂકશોમાં;
શરણાંગત વત્સલ ગિરિધારી, અવસર ચૂકશોમા. ૩
હરિ મા'રે ધર્મ નથી કોઇ સાધન, મુજને મૂકશોમા;
નથી સતસંગત સ્મરણ આરાધન, અવસર ચૂકશોમાં ૪
શ્રી પતિ સર્વાત્મા સર્વોતમ મુજને મૂકશોમાં;
મારા પ્રાણ જીવન પુરૂષોતમ, અવસર ચૂકશોમાં ૫
સમર્થ કરૂણા સિંધુ શ્રીજી, દયાને મૂકશોમાં;
મારે ઓથ નથી કોઇ બીજી, અવસર ચૂકશોમાં ૬

પદ ૫ મું.

મને કૃષ્ણ દેખાડોરે શ્રી ગોકુળમાં, કોઈ મને પ્રભુજી મેળાવોરે
મધુવનમાં,
મની હેરી તેરો મર્મ ન જાણે, વનમાં કરે વહાલો તનમાંરે
મધુવનમાં. કોઈ મને ૧
ગા અન દુઝયા સકળ વ્રજ ઘેર્યા, અતીરે ઉદાશી માહારા તનમાંરે
મધુવનમાં. કોઈ મને ૨.
મરે ચીર પહેર્યા મેઘાડંબર ઓઢયા, ફુલડાં બેનનતી બાગનમાંરે
મધુવનમાં, કોઈ મને ૩.
તા ચીરને હાર માહારા તુટયા, નિર ભરાયાં લોચનમાંરે
મધુવનમાં. કોઈ મને ૪
દાસ કહે પ્રભુ તીહારે મીલનકું, અતીરે ઉલટ મહારા તનમાંરે
મધુવનમા કોઈ મને ૫.

પદ ૬ ઠું.

ઘેર આવો ગોપીયોના વાહાલા, આનંદ વધારો નંદનાલાલા.
નાથ નથી કાંઈ નાહાના, કાલા તો પ્યાલા પીજે પ્રેમનારે. ૧
આવો તો આલીઘન દીજે, પ્રેમ તણા રસ પાઇએ ને પીજે.
દાસલડાંને દરશન દીજે તો, નીરખે કોહેજા નામનીરે. ૨
જન્મો જન્મના શ્યામ છો સંગી, મળે ગોપીઓ એકજ રંગી,
નાથ વીના નહિ બીજા સંગી તો, રહીએ ત્રીભંગી ટેકમાંરે ૩
આપબળે ગોવર્દ્ધન ધરીયો, સુરપતિ કેરો ગર્વજ હરીયો,
વ્રજવાસીનાં કારજ સરીયા તો, ગોકુળ રાખ્યું ગેલતુંરે. ૪
માડી માહારે એ વર રૂડા, જેની બીકથી કંસરાય બુડા,
નાહાનો એ પરાક્રમે પુરેતો, ચોદો અવીચળ ચાંદલોરે. ૫

કુંમ કુંમ કેરા છડા દેવરાવો, મહીંરે મોતીના ચોક પુરાવો
નરીયા તોરણ દ્વાર બંધાવોતો, વહાલાને વધાવો પ્રેમશું રે ૬
જોશીડા તેડી જોશ જોવરાવો, ઘડીયાં લગ્ન ઠીક ઠરાવો,
ખાતીલ ખુપની ચોપ કરાવો તો, તેજ જોઈ સ્વદાન દેરતેંર. ૭
તમારા પીતાજી લખ્યાં લે છે. વાહારજો એના ભાગ ફળ્યા તમારે;
પોકે તો પહોંચે કોડ અમારા તો. કહે માધવદાસ કરગરે હું. ૮

પદ ૭ મું.

મને કોઈ મીલાવોરે, ગોકુલ ગામના ગારૂડી ટેક.
ગારૂડી ગારૂડી ગારૂડી. મુને ૧
મને મીલાવે તેને સર્વસ્વ આપુ, આપુ હૈયા કરી હારડી. મુને ૨
જડી બુટ્ટી તો કામ ન લાગે કહું છુ આરડી આરડી મુને ૩
મદન ભોરીંગ જેના ભાગ્ય ટાળ્યા પ્રેમ મુરલી રસ પ્યારડી, મુને ૪
પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છબી નિરખત, ચરણ કમળ ચીત્ત આરડી મુને ૫

પદ ૮ મું.

વ્રજ વહાલુંરે વૈકુંઠ નહિ આવું
ત્યાં તો નંદ કુંવર ક્યાથી લાવુ વ્રજ વહાલુંર ૧
ત્યા લલિત ત્રિભંગી નથી ગિરધારી,
સંગે સોહિયે રાધા પ્યારી,
એમને નિરખતાં આંખ ઠરી મારીરે વ્રજ વહાલુંરે ૨
ત્યાં શ્રી જમુનાજી ગિરિવર છેજ નહિ,
મારૂં મન આશક્તિ એજ મહીં;
મારા પ્રાણ પ્રસન્ન ત્યાં રહેજ નહિરે. વ્રજ વહાલુંરે ૩
ત્યાં શ્રી વૃંદાવન રાસ નહિં,
વ્રજ વનિતાની સંગે વિલાસ નહિ;

કૃષ્ણ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહિ. વ્રજ વહાલું૦ ૪
સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણ વિના કડવું,
મને ન ગમે બ્રહ્મ સદન અડવું,
ધિક્ ધિક્ એ સુખ પામીને પડવુંરે. વ્રજ વહાલું૦ ૫

પદ ૯ મું.

વળી વેગે દરશન આપજો, લાલ ગોવરધનધારીરે.
કોડરે પેરે પેરે વારણા, મુખ પર જાઉં બલિહારીરે. ૧
સુંદીર શોભા તાહરી શી કહું, મા'રે મુખ રસના એકરે
શેષનાગ કહેવા સમર્થ નહિ, કહો જીવ કોણ વશેકરે ૨
જશોદાને નયણે નિંદ્રા તજી, થઇ રહી આતુર નારરે
વ્રજના જીવન મહારો વાલમા, કરજો અમારી સહાયરે ૩
થોડા માંહે ઘણું કરી વિનતી ચિત્તડામાં ધરજોરે.
દિન જાણી દિનાનાથજી, તાપ ત્રિવિધી તણાં હરજોરે ૪

પદ ૧૦ મું.

અબતો પ્રિય આય મીલો નંદકે દુલારે,
નંદકે દુલારે, રાણી જશોદાજીકે પ્રાણ પ્યારે. ટેક
લાગ્યો મોયે તેરો ધ્યાન, વીસર ગઇ દેહ ભાન,
રેન દિના ચેન નહિ પ્રાણનકે પ્યારે. અબ તો ૧
જબ દેખોગે કરણી મેરી, તબતો કયાં પાઉં ઠોર.
આપની ઓર કરો નેક, ભવ સિંધુકે કિનારે, અબતો ૨
મો સરખી તો અનેક, મેરે પ્રભુ તુમહી એક,
ટેક ધરી નાથ નેક, કરી કૃપા નીહારો. અબતો ૩
શિવનાઈ રઘુરાઈ, કહેત શીતળ હોત ગાત;
કૃપાનાથ ધરો હાથ, શિવપેં હમારે. અબતો. ૪

પદ ૧૧ મું.

ગોપીજનના રે પ્રાણ મારા પ્રભુજીની પાસે.
અહીંયાં રહ્યાં એ તો સુનાં શરીર, ગોપીજનના રે. ૧
કેમે અમારે કયાંથી અક્રુર આવ્યા છળ કરી લેઇ ગયા બળભદ્ર
વિર ગોપી ૨
રથ રે બેઠાને જ્યારે રહ્યાં રે રાધાજી, કેટલીક રોપીતી અમને ધાર !
ધીર. ગોપી ૩
આવ્યાની આશે અમે રહ્યાં રે વિશ્વાસે, આવડા મેં નહોતા જાણ્યાં
હૈયાનાં કુડ. ગોપી. ૪
શ્યામ સ્વરૂપ વિના શાં કરીયે સાધન, અંબ મુકીને કોણ સેવે કથાર
ગોપી ૫
ખાગને જળમાં પંખી ચાંચ ન બોળે, ચકવાના ફિતર એવા મતીના
શણગાર ગોપી ૬
જળ વિના જીવે એતો હોય દાદુરડા, મીન મરે જ્યારે ના હોય નીર.
ગોપી ૭
કેસરી ભુખ્યો કદી ઘાસ ના ખાયે, કોળ ના કળે એતો બોજીરે વાર.
ગોપી ૮
પ્રેમના વાનો એતો પ્રેમી જન જાણે, વઝા શું જાણે પહેલા પ્રસવની
પીડ. ગોપી ૯
વચન તમારાં ઓધવ રૂદીયામાં સાલે, તાકીને માર્યાં જાણે તનડામા
તીર ગોપી. ૧૦
એક પલક ઘડી કહો કેમ ચાલે, નરણામાં રમી ગયા નંદકીશોર.
ગોપી. ૧૧
ગિરિધરલાલ વિના ઘડીએ ના ગોઠે, પ્રિતમના સ્વામી મારા પ્રાણ
આધાર ગોપી. ૧૨

પ્રકરણ ૧૪ મું.

શ્રી વૈષ્ણવ મહાત્મનાં ધોળ તથા પદ વગેરે.

ધોળ. ૧ લુ.

શ્રી દામોદરદાસ હરસાની અતી હરખે ભર્યાં,
ઉપર બેઠા જોતા હુતા વાટજો;
બાઇ સર્વે ધન કાઢીને ઢગલા કર્યાં,
તેહેના સાહમાં જોયા નહી લગારજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૧
એટલામાં તો પ્રભુ પોતે પધારીયા,
આવતાં નીર્ખ્યાં પોતાના નિજ નાથજો,
દોટ મેલીને દોડી પાસે આવીયા,
પડયા પાયને જોડયાછે બેઉ હાથજો. શ્રી દામોદરદાસ ૨
હાથ સાહીને પ્રભુ તો પોતે ઉઠાડીયા,
પુછ્યું દમલા આવ્યો તેહેની વારજો;
શીશ નમાવી સ્વામી પ્રત્યે બોલીયા,
વાટ કયારની જોતો હતો મહારાજજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૩
ત્યાંથી સાથે તેડી પોતે પધારીયા,
આવ્યા શ્રીગોકુળ માંહે શ્રી ગોવીંદ ઘાટજો;
બ્રહ્મ સંબંધની આજ્ઞા પ્રભુજીએ કરી,
વચન સુણ્યાં પણ સમજ્યા નહી તલ માત્રજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૪
ત્યાંથી શ્રી ગોવર્દ્ધન ઉપર પધારીયા,

આવી પોહોડયા છોકર છાંયા માંજ્જો.
પછી પધાર્યા શ્રી ગોવર્ધનનાથજી,
હાથ ઝાલીને રાખ્યા વેગળા તાંજ્જો. શ્રી દામોદરદાસ. ૫
ત્યારે શ્રીવલ્લભ ખીજીને બોલીયા.
દાસપણું તે જાણીને અપરાધ જો,
ત્યારે શ્રીમુખેથી શ્રીજી બોલીયા,
દાસ ધર્મ રાખ્યો માટે નહિ બાધજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૬
એક સમે શ્રીવલ્લભ પોતે બોલીયા,
પુષ્ટિમાર્ગ ચલાવ્યો પ્રકાશજો;
તે તો દમલા તાહરે સારૂ જાણજો,
રેહેશે હૃદેમા રેહેશે કરીને વાસજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૭
એવી ક્રીયા જાણી શ્રી ગોસાંઇજીએ,
પોતે કરાવ્યુ પીતાનું ત્યાહાં શ્રાધજો,
દક્ષણા માગી ત્યારેતો પોતે કહ્યું,
સિદ્ધાંત રહસ્યના દોઢ શ્લોકની વાતજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૮
એવી ક્રીયા જાણી શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી,
બેસાડતા તો ગાદી અડધો હાથજો,
ચરણામૃત તો પોતાનુ આપેજ નહિ,
એવા મોહોટા જાણી શ્રી વલ્લભદાસજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૯
ત્યારે શ્રી વલ્લભ મુખેથી બોલીયા,
મુજમાં ને શ્રીગોસાંઇજીમાં નથી કાંઇ ભેદજો,
માટે ચરણામૃત તો તુ લેજે સદા,
શ્રીવલ્લભ વાણી કહી તે જાણીને વેદજો. શ્રી દામોદરદાસ. ૧૦
ત્યારે પોતે આવીને વિનંતી કરી,

મુને કૃપા કરી પોતે શ્રી મહારાજજો;
ત્યારે પોતે કૃપા કરીને આવીયા,
વલ્લભદાસનાં સરીયાં સઘળાં કાજજો. શ્રી દામોદરદાસ ૧૧

ઘોળ. ૨ જું.

કૃશ્નદાસમેઘન મન મોદ કરે ઘણું,
શ્રી વલ્લભ ચર્ણે થઇને સહુ દુઃખ વામ્યા જો;
કૃપા કરીને પોતે પાસે રાખીયા,
સદા સમીપ રહીને બહુ સુખ કમાયાજો. કૃશ્નદાસ. ૧
મારગ જાતા પહાડ થકી શીલા પડી,
તેને ત્યાં પણ હાથે થાંભી રાખીજો;
શ્રી વલ્લભ પર વાત્સલ્યતા કીધી ઘણી,
પોતે પ્રસન્ન થઇને વાણી ભાખીજો. કૃશ્નદાસ. ૨
માગ માગ જે માગુ તે આપુ તને,
મારગ દ્રઢ હોય મુખરતા નવ આવેજો.
બે આપીને ત્રીજાની તો ના કહી,
ગુરૂ દ્વારતે વેદ વિરૂદ્ધ કહાવેજો. કૃશ્નદાસ. ૩
વ્યાસ ગુફાથી પ્રભુ પોતે પધારીયા,
બહાર ઠાડો રહેજે એમ કરી બોલ્યાજો;
ત્રણ દિવસ લગી અહો રાત્ર ઠાડા રહ્યા.
પોતે પ્રસન્ન થઇને કહ્યું મન ખોલીજો. કૃશ્નદાસ. ૪
માગ્ય કહ્યું ત્યારે તેનું તે માગીયું,
તે માંહે બે આપી તેતો અપારજો;
ગુરૂ દ્વારની પોતે તો નાહિ કરી,
શ્રી વલ્લભ સર્વેશ્વર સઘળે વ્યાપીજો, કૃશ્નદાસ. ૫

ગંગાસાગર પ્રભુ પોતે પધારીયા,
ધાન સુર સુરાની ઇચ્છા મન કીધીજો;
ચાર જણને સીદ્ધ કરાવી લાવીયા,
પોતે પ્રસન્ન થઇને આજ્ઞા દીધીજો. કૃષ્ણદાસ. ૬
પૂછ્યું ત્યારે તેનું તે માગીયું,
પોતે કહ્યું જે જીવ શું માગી જાણેજો;
ગુરૂ આગળ સમ ખાધા તે સાચા ખરા,
શ્રી વલ્લભ પુરૂષોત્તમને વેદ વખાણેજો. કૃષ્ણદાસ. ૭
પ્રિય અપ્રિય શું તે પ્રભુજીને પુછીયું,
ગોરસ સ્નેહ પર અતિશય પ્રભુજીને પ્યારજો;
ધુંવા દ્રોહ કલેશ પ્રભુને ના ગમે,
શ્રી વલ્લભ મુખથી બોલ્યા નિરધારજો. કૃષ્ણદાસ. ૮

ધોળ ૩ જું.

સંભરવાળા દાસ દામોદરને હરી,
પત્ર પમાડી શ્રીવલ્લભ શર્ણે લીધાજો;
શેવા પધરાવી શ્રી દ્વારકાંનાથની,
વળતી ભક્તિરસ ભાવ ધરીને પીધોજો. સંભરવાળા. ૧
જળ શેવા પણ પ્રભુજીની પોતે કરી,
લોકલાજ કુળ કાન સસુરની મેહેલીજો;
સજ્યા મંદીર માંહે સજ્યા સમારતાં,
વિપરીત વાસના રંચક મનમાં ફેલીજો. સંભરવાળા. ૨
રાજભોગની થાળ ધરી ચોક થકી,
પ્રભુજીએ લાત મારીને પાડી નાંખીજો;
કહ્યું શેવા કરતું કહીને ખીજ્યા ઘણું,

વળતી નાક ઘસીને દીનતા ભાખીજો. સંભરવાળા. ૩
ઉષ્ણુ કાળમેં ચોવારે સુતા જઇ,
પ્રભુ ઉપર વાત્સલ્ય કાંઇ નવ લાવ્યાજો;
દાસી ઉપર દયા પ્રભુ પોતે કરી,
મંદીર ખોલાવીને પંખો કરાવ્યોજો. સંભરવાળા. ૪
મંદીર સિદ્ધ કરાવી પ્રભુ પધરાવીયા,
રાજ વૈભવ પેરે શેવા સુખ માનીજો;
અમરીષ રાજા સરખો એને જાણુજો,
એવી શ્રીવલ્લભ મુખથી બોલ્યા વાણુજો. સંભરવાળા. ૫
દાસ દામોદર હરસાણી ઘેર આવીયા,
અન સખડી લેવરાવી પુરણુ પ્રિતેજો;
સખડીની વિનતી તો પોતે ના કરી,
શ્રીમાહાપ્રભુજીને રીસ ચડી તે રીતેજો સંભરવાળા. ૬
ઘરમા બેઠા એવું પોતે જાણીયું,
શ્રીવલ્લભ પાસે જઇ અપરાધ સમાવ્યાજો,
માટે સહુ શ્રીવલ્લભ પદ શેવા કરો,
અન્યાશ્રયનો દોષ ઘણો બતલાવ્યોજો. સંભરવાળા. ૭

ધોળ. ૪ થું.

પદ્મનાભ તે દાસ વ્યાસ સુખ અતિ ઘણું,
શ્રીવલ્લભ શરણુ રહીને બહુ સુખ લીધુંજો,
અવ્યાવ્રત કરીને શેવ્યા શ્રી મથુરેશજી,
વેપારીને ધન કરજ કહાડી દીધુંજો. પદ્મનાભ તે દાસ, ૧
બેટી ભોટી કુંવારી પોતાતણી,
વૈષ્ણુવ જાણી પરજ્ઞાતિમાં દીધીજો;

ફેરી સગાઇ તુળસા બોલી તે સમે.
પોતે કહે અમે કીધી તેતો કીધીજો. પદ્મનાભ તે દાસ. ૨
એવું સાંભળી તુળસા મન હરખી ઘણું,
વૈષ્ણવ ઉપર વાહાલ સરવેને એવોજો:
પારવતી શેવાથી પ્રભુ રીઝયા ઘણું,
સુત રૂઘનાથદાસ તે કહીએ તેવાજો. પદ્મનાભ તે દાસ ૩
એવા ધૈર્યવાન તે બીજા કોઇ નહિ,
શ્રીવલ્લભ શરણુ થઇને ભક્તિરસ પીધોજો,
દરશન કરવા સારૂ અઢેલમાં,
છોલા સમરપી પ્રભુજી પ્રસન્ન કીધાજો. પદ્મનાભ તે દાસ. ૪

ધોળ. ૫ મું.

પુરુષોત્તમ દાસ સદા સુખ અતિ ઘણું,
શ્રી વલ્લભ કૃપા કરીને સુખ દીધુંજો;
પોતે શરણુ થયા તે સહુ પરિવારશું,
શ્રી મદનમોહનજી શેવીને સુખ લીધુંજો. પુરુષોત્તમદાસ. ૧
ઓચ્છવ જન્મ તે પ્રગટ પ્રભુ પોતે કર્યો,
નંદ જશોદા ગોપ ગોપી સહુ આવ્યાંજો.
દૈવી જીવપર દયા પ્રભુ પોતે કરી,
પ્રગટ કલ્પની લીલા સહુ દર્શાવીજો. પુરુષોત્તમદાસ. ૨
ઓચ્છવ જોવા સારૂ શ્રી માહાદેવજી,
આવી પોતે પ્રસાદ માગી લીધોજો;
ઘર ચોકી સારૂ આજ્ઞા પોતે કરી,
કાળ ભૈરવને હુકમ પોતે કીધોજો. પુરુષોત્તમદાસ. ૩
પુત્રી પુન્ય પવિત્ર એક પોતાતણી,

નામ તે બાઇ રૂક્ષ્મણી કહીએ તેહેનુંજો,
કારતક સ્નાન કરી હરી શેવ્યા હેતથી,
એવું મોટું ભાગ્ય તે કહીએ તેહનુંજો. પુરુષોત્તમદાસ. ૪
નામ દેવાની આજ્ઞા પ્રભુ પોતે કરી,
દૈવી જીવ જન જે કોઇ આવે તેહનેજો.
વળતી શ્રીવલ્લભ પોતે પધારીયા,
એવી કૃપા કરી તેહવી નહી કોઇને જો. પુરૂષોત્તમદાસ. ૫
પત્રાવલંબન ગ્રંથ પ્રગટ પ્રભુએ કર્યો,
માયાવાદી તતક્ષણુ જીતી લીધાજો;
બહીર્મુખ સાથે સંભાષણુ નવ કર્યું,
પુરણુ બ્રહ્મ શ્રીકૃષ્ણુ પ્રસિદ્ધ તે કીધાજો. પુરૂષોતમદાસ ૬
ગોપાળદાસ ગુણુ ગાવું ઉલ્લાસમે,
પુત્ર શેઠના એવા તે વળિ કહીએજો;
માટે શ્રી વલ્લભ ચરણુ સદા શેવો સહુ,
વૈષ્ણુવજન તે સદા તરૂણુ છે લહીએજો. પુરૂષોતમદાસ ૭

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણુવનું ધોળ.

ધોળ. ૬ ઠું.

પ્રથમ સ્મરૂં શ્રી વલ્લભ શ્રી વિઠ્ઠલેશજો,
એમના ચરણુ કમળની રજ મસ્તક ધરૂં,
જાશે મારા જન્મ તણા કલેશજો,
ચોરાશી વૈષ્ણુવના ગુણુ ગાઇયે પ્રેમસું. ટેક ૧
શ્રીદામોદરદાસ હરસાણી પ્રભુ પાસે રહેતા,
એમને શ્રીવલ્લભ કહેતા દમલા નામ જો;

તારા સારૂ આ માર્ગ પ્રગટ કર્યો,
એવી રીતે શ્રીમુખથી કહેતા આપજો ૨
કૃષ્ણદાસ મેઘન તે આજ્ઞા પાળતા,
શ્રીવલ્લભના તો મનની જાણે વાત જો;
ગંગાસાગર તરીને મુરમુરા લાવ્યા જો,
રાતે રાતે શ્રીમહાપ્રભુજીને આરોગાવતા જો.
ત્રણ વસ્તુ શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે માગી સહી,
એ વસ્તુનાં આપ્યાં છે વરદાન જો. ૩
સંભરવાલા દામોદરદાસ ક્ષત્રિ કહીએ,
એમને માથે શ્રી દ્વારકાંનાથજી બીરાજે જો.
વિવિધ ભાતની સામગ્રી ઉજ્વલ કરી,
પ્રીત કરીને નિત્યપ્રતિ ધરતા ભોગ જો ૪
પદ્મનાભદાસે સેવ્યા શ્રીમથુરેશજી,
ભાવ કરીને છોલા ધરતા ભોગ જો;
પ્રેમ કરીને આરોગ્યા બહુ સ્વાદથી,
જે જે વસ્તુનાં નામ લઇને ભોગ ધરતા જો,
તે તે વસ્તુનો સ્વાદ મહાપ્રસાદમાં આવતો જો. ૫
પદ્મનાભદાસની બેટી તુલસા જાણજો,
એક સમે એક વૈષ્ણવ આવ્યા ઘેર જો,
તેને મહાપ્રસાદ લેવરાવી બહુ આદર કર્યો,
ભગવત્સ્મર્ણ કરતા બેઉ કરજોડ જો. ૬
પદ્મનાભદાસના સુતનાં પાર્વતી વહુ,
શ્રી ઠાકોરજીની સેવા કરતા રીતે ભાતે જો;
એમના સુત રઘુનાથદાસને જાણજો,

શાસ્ત્ર ભણીને આવ્યા શ્રી ગોકુળ માંહ્યજો. ૭
રજો ક્ષત્રાણી શ્રી બાલકૃષ્ણજીને સેવતા,
સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં જો;
શ્રીમહાપ્રભુજી નિત્યે આરોગતા,
એમને શ્રીવલ્લભે કીધા સેવા યોગ્ય જો. ૮
શેઠ પુરુષોત્તમદાસ ક્ષત્રિ કાશીમાં રહેતા સદા,
શ્રી મદનમોહનજીને બાવન બીડાં આરોગાવતા જો.
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી,
પહેલો નંદ મહોત્સવ એમને ઘેરથી માન્યોજો. ૯
શેઠ પુરુષોત્તમદાસની બેટી કહીએ રૂક્ષ્મણી,
કાર્તકી નાહાવાને શેઠ પુરુષોત્તમદાસને પુછયુજો.
સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતા,
ગંગાજી સરખાં તીર્થ મનમા ન લાવ્યાં જો. ૧૦
શેઠ પુરૂષોત્તમદાસના બેટા ગોપાલદાસ જાણજો,
શ્રી મદનમોહનજી સાનુભાવ જણાવતા જો,
એમના મુખથકી શ્રી મદનમોહનજી ઉચ્ચારતા,
રાતે રાતે શ્રી ઠાકોરજી હુંકારા દેતા જો ૧૧
સારસ્વત બ્રાહ્મણ રામદાસને જાણજો,
એમણે તાંતીવાલાને દ્રવ્ય દેઇને પાછાં લીધાં જો,
શ્રી નવનીત પ્રિયાજીએ વાણીયાનું દેવું આપીયુ
જલબીડા કંઈ લેતા અપરશ માથ જો. ૧૨
સારસ્વત બ્રાહ્મણ ગદાધરદાસને જાણજો,
એમને માથે શ્રી મદનમોહનજી બીરાજે જો;
ગૌર તનને ચતુર્ભુજ સ્વરૂપ સોહામણા,

જલ છાણ્યાંને સમે સમે ભોગ ધરતા જો. ૧૩
વૈષ્ણવ કહીએ વેણીદાસ માધવદાસ બે ભાઇજો,
ગદાધરદાસે ભક્તિ આપી પ્રેમશું;
એમના આશિરવાદથી થયાછે વૈષ્ણવરાજજો. ૧૪
હરિવંશ પાઠક છે બનારસના વાસીજો,
ધંધાને અર્થે રહેતા પટણા ગામમાં;
ડોલ ઝુલાવવાને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૧૫
ગોવિંદદાસ ભલા છે થાનેશ્વરના વાસીજો,
શ્રીજીની સેવા પહોંચીને ઘેર આવતા;
રસોઇ કરીને ઘરમા પ્રસાદ લેતા જો. ૧૬
અમા ક્ષત્રાણી વૈષ્ણવ છે બહુ ભાવિક જો,
શ્રી ઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા,
એ પુત્રના શોક મનમાં ન લાવ્યાં જો ૧૭
ભજનગાવને શ્રી નવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યા,
ભાત ભાતની પ્રભુ સાથે ક્રિડા કરતા જો,
સાચી પ્રીતે શ્રીહરિને મન ભાવીયા. ૧૮
મહાવનમા એક નારણદાસ બ્રહ્મચારી જો,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીને ખીર ધરતા પ્રીતશું.
ઘાસ ધોઇને ગાયોને ખવરાવતા જો,
જ્યાં બેસે ત્યાં દ્રવ્યના ઢગલા થાયજો;
બેઠીને કહે બગાડ કાઢી નાંખો જો. ૧૯
મહાવનમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણિ જો,
શ્રીજમુનાજી ન્હાવાને નિત્યે આવતાં;
ચાર સ્વરૂપ એમને ત્યાંથી પ્રાપ્ત થયાં જો. ૨૦

જીઆદાસ સુરીસો ક્ષત્રિ સારજો,
ચાર પહોર શ્રી લાડલેશજીની સેવા કરી;
દેહ દોડીને આવ્યા લીલા માંહ્ય જો. ૨૧
દેવાકપુર ખત્રી કડા ગામના વાસી જો,
શ્રી લલિતત્રિભંગીને સેવ્યા બહુ રસ રીતશું;
એ વૈષ્ણવ મહા કહીએ પ્રેમી પુરા જો. ૨૨
વૈષ્ણુવ કહીએ એકજ દિનકર શેઠજો;
કથા સાંભળવા ઉપર એમને રૂચી ઘણી;
શ્રી મહાપ્રભુજીએ એમને શ્રોતા કીધા જો. ૨૩
દિનકર મુકુંદદાસ કાયસ્થ કહીએ જો,
શ્રી સુબોધિનીજી માંહે પ્રવેશ ઘણો;
એતો ચરણકમળમાં દૃઢ આશરો કરી રહેતા જો. ૨૪
પ્રભુદાસ જલોટા ક્ષત્રિ શીહાનંદના વાસીજો,
એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી બીરાજતા;
દહિ લઇને મુક્તિ આહીરને આપી જો ૨૫
પ્રભુદાસ ભાટ તે સિંહાનંદના વાસીજો,
શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા;
પ્રયોદક તીર્થ તુચ્છ કરીને માન્યા જો. ૨૬
પુરૂષોત્તમદાસ તે રહેતા આગ્રા માંહે જો,
અમને ઘેર શ્રીગુસાંઇજી સદાએ પધારતા;
કૃપા કરીને ભોજન કરતા ત્યાંય જો. ૨૭
ત્રિપુરદાસ કાયસ્થ શેરગઢના વાસીજો,
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીને પીઠ દઇને નવ ચાલતા,
એમની રંગીન પ્રભુજીએ કીધી અંગીકારજો. ૨૮

પૂરણમલ ક્ષત્રી અંબાલાના વાસી જો,
એમને સ્વપ્નામાં શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીગોવર્દ્ધન ઉપર મંદિર મારા કરજો જો. ૨૯
જાદવેંદ્રદાસ પ્રજાપતિ તે બહુ બલવંત જો,
શ્રીગુસાંઇજીએ નીમ ખોદવાની આજ્ઞા કરી,
અઢી પહોર રાતમાં ખોદી કરી તૈયાર જો. ૩૦
ગુસાંઇદાસ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી,
શ્રીઠાકોરજીના સ્વરૂપ પધરાવીને આપ્યાં જો. ૩૧
માધવભટ્ટ તે કાસ્મીરના વાસી જો,
એમણે શ્રીમહાપ્રભુજીની શ્રીમુખની કથા સુણી
શ્રીસુબોધિનીજી લખતા અવળે પગલે જો. ૩૨
વાસવાડાના કહીએ ગોપાલદાસ જો,
ધર્મશાલા બંધાવી ઘરને બારણે;
વૈષ્ણવ ઉતરે ને ભગવદ્વાર્તા થાય જો ૩૩
પદ્મરાવલ સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એ ગોપાલદાસની સંગે બહુ વૈષ્ણવ થયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ ચંદન ચરણામૃત આપ્યાં જો. ૩૪
પુરુષોત્તમ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો.
એ ઉજ્જન પદ્મરાવલને ઘેર આવતા;
કૃષ્ણભટે બહુ આદર કરીને બોલાવ્યા જો. ૩૫
જગન્નાથજોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ ખેરાલુના વાસીજો:
એક દિવસ એમના મન માંહે આવી ગયું,
શ્રીઠાકોરજી કેમ વાઘા પેહેરીને આરોગે જો. ૩૬

જગન્નાથ જોશીની માતા વૈષ્ણવ કહીએ જો,
બે સુતને શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે મોકલ્યા;
સેવક થઇને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૩૭
નરહર જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ, શ્રીજગન્નાથરાયજી જાતા જો,
એક વૃક્ષ તળે જઇને રસોઇઓ તૈયાર કરી,
શ્રીઠાકોરજીએ રોટી માગી લીધી જો. ૩૮
રાણાવ્યાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ, ગોધરા ગામના વાસીજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીને ત્યાં જઇ સેવક થયા,
એ રજપૂતાણીના સત નાખ્યાં ઉતારી જો. ૩૯
રામદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજનગરના વાસીજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ સેવા સોંપી ચરણની;
તે પધરાવીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૪૦
ગોવિંદ દવે સાચોરા બ્રાહ્મણ,
એમનુ મન વિગ્રહ બહુ રહેતું જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નવરત્ન પાઠ ભણાવીયા,
તે શિખ્યાથી સેવામાં ચિત્ત રહેતું જો. ૪૧
સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજાદુવેને માધવદુવે બે બાઇજો,
એમની કૃપાથી બીજા બે વૈષ્ણવ થયા,
એમનાં દુઃખ એક ક્ષણમાં નાખ્યાં કાપીજો. ૪૨
ઉત્તમ શ્લોકદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ,
શ્રીજીના ભીતરીયા જો; સૌ સેવકને ઘી લઇ પીરસતા;
સૌ સેવક એમને મહેતારી કહી બોલાવતાજો. ૪૩
ઇશ્વરદુવે સાચોરા બ્રાહ્મણ શ્રીજીના રસોઇઆજો,
શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે એવું માગીયું;

આપ ઉપર મને કુભાવ કદી ન આવે જો. ૪૪
છકડા વાસુદેવ સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહિએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની *હાંડવઇ લેઇને ચાલતા;
વળી હાકેમ સાથે યુદ્ધ કરીને જીત્યા જો. ૪૫
બાબાવેણુને કૃષ્ણદાસ ગમરોઆ કહિએ જો,
એક પદ ગાઇને લીલામાં પ્રવેશ કર્યો;
જાદવદાસ ખવાસે સેવા કરી દેહ છોડી જો, ૪૬
જગતાનંદ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ, થાનેશ્વરના વાસી જો;
સરસ્વતી ઉપર કથા કહેવાને બેસતા,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને વૈષ્ણવ કીધા જો. ૪૭
આનંદદાસ વિશ્વભરદાસ, ક્ષત્રિ વૈષ્ણવછે બે ભાઇજો,
તે ભગવદ્‌વાર્તા કરતા એકાંતે બેસી;
બીચ બીચમાં શ્રીઠાકોરજી હુંકારી દેતા જો. ૪૮
એક બ્રાહ્મણી વૈષ્ણવ અડેલમાંહી રહેતી જો,
એમના ઉપર શ્રી મહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;
એમને માથે શ્રીબાલકૃષ્ણજી પધરાવ્યા જો. ૪૯
વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણિ ચરખો કાંતિને રહેતા જો,
લાડવા કરીને મંદિરમા ઉંચા ધર્યા,
તે શ્રી બાલકૃષ્ણજી તતક્ષણ લેઇને આરોગ્યા જો. ૫૦
શ્રીહાનંદનાં સાસુ વહુ ક્ષત્રાણિ, ગોરજા ને સમરાઇ જો;
એમને માથે શ્રીદામોદરરાયજી બીરાજતા,
સાચી પ્રીત જાણીને વહુ સાથે રમણ કીધાં જો. ૫૧

---

* એક છકડાનો બોજો.

શ્રીરૂક્મણિ વહુજીની ખવાસણી કૃષ્ણદાસી જો,
શ્રીવલ્લભ તો પ્રગટયા તે એમને કહે,
શ્રીગોકુલનાથજી ધરીઆં એમનાં નામ જો. ૫૨
બુલામીશ્ર સારસ્વતબ્રાહ્મણ પશ્ચિમદેશના વાસી જો,
ક્ષત્રી યજમાનને હરિવંશ સંભળાવીયા,
તે સાભળ્યાથી પુત્ર થયો તત્કાળ જો. ૫૩
રામદાસ મીરાંના પુરોહિત, મેવાડમાં રહેતા જો,
વૃત્તિ છોડીને બીજે ગામ જઇને રહ્યા;
મીરાંનાં મુખ કોઇ દહાડો નવ જોયા જો. ૫૪
બીજા રામદાસ રજપુત ને ચોહાણ જો,
શ્રીગિરિરાજની કંદરામાં રહેતા સદા,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૫૫
ત્રીજા રામદાસ પંડિત થાનેશ્વરના વાસી જો.
વૈષ્ણવ અપરાધે શ્રીમહાપ્રભુજીએ ત્યાગ કર્યો;
વચનવાળા શ્રીનાથજીએ નવ છોડયા જો. ૫૬
વિષ્ણુદાસ છીપા શ્રીગુસાંઇજીની સેવા કરતા જો,
વાદ કરતા પંડિત પાછા વાળિયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીની કૃપાથી સમર્થ ભારે જો. ૫૭
જીવણદાસ કપુર ક્ષત્રી શ્રીહાનંદના વાસી જો,
રસોઇ કરતાં ઘટા ઉઠી વરસાદની;
શ્રીમહાપ્રભુજીની આણ દેઇને રોકી જો. ૫૮
ભગવાનદાસતે સારસ્વત બ્રાહ્મણ હાજીપુરના વાસીજો,
એમને ઘેર શ્રીગુસાંઇજી સદા પધારતા;
ચરણ પાદુકાની સેવા કરતા પ્રીતે જો. ૫૯

બીજા ભગવાનદાસ શ્રીજીના ભીતરીઆ જો,
બાલભોગની સામગ્રી કરતા ભાવશું,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૫૦
અચ્યુતદાસ સનોડીયા બ્રાહ્મણ,
માનસી ગંગા ઉપર રહેતા જો;
શ્રીગિરિરાજની દંડવતી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
સેવા સ્મરણ કરતા નિશદિન સારા જો. ૫૧
બીજા અચ્યુતદાસ ગૌડ બ્રાહ્મણ મ્હોટા ભગવદિ કહીયે જો.
એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી બીરાજતા;
હવે બીરાજે શ્રીનાથજીની પાસે જો, ૫૨
ત્રીજા અચ્યુતદાસ સારસ્વત બ્રાહ્મણ, કડા ગામના વાસી જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે પૃથ્વી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
એમને માથે બીરાજે ચરણારવિંદની સેવા જો. ૫૩
નારાયણદાસ તે દેશાધિપતિના ચાકર કહિએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીના દર્શનની આરતિ ઘણી;
એમને ચાકર કહે ચલો ભઈઆ, શ્રીગોકુળજઈએ જો. ૫૪
બીજા નારાયણદાસ મથુરાંજીના વાસી જો,
એમના સ્વપ્નામાં શ્રીમદનમોહનજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીવૃંદાવનની ભુમીમાંથી કાઢો જો. ૫૫
ત્રીજા નારાયણદાસ લવાણા નગરઠઠ્ઠાના વાસી જો,
એ બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવને કન્યાદાન દેવાને દ્રવ્ય આપીયાં;
ત્યારે બંધીખાનેથી છુટીને ઘેર આવ્યા જો. ૫૬
શ્રીહાનંદમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણિ જો,
શાક લેવાને શ્રીઠાકોરજી પોકારતા;

તોતરી કરીને રોટી ધરતા ભોગ જો. ૬૭

દામોદરદાસ કાયસ્થ એમની સ્ત્રી વીરબાઈ

શેરગઢના વાસી જો,

એમને માથે શ્રી કપુરરાયજી બીરાજતા.

શ્રી ઠાકોરજીની આજ્ઞા થકી સુઆવડમાં સેવા કરી,

વૃદ્ધ થયા ત્યારે અપરશ કાઢી નાખ્યા જો ૬૮

ચોહાનદના સ્ત્રી પુરૂષ રહેતા આગ્રા માંહે જો,

લાકડી જગ્યાને માટે એ બહાર સુતા

મેઘ વરસતાં પલળતાં એ બેઉ જાણ્યા,

શ્રી ઠાકોરજીએ ઘરમાં બોલાવી લીધા જો. ૬૯

એક સુતારને એક અન્ય માર્ગીનો સંગ હતો.

એ સુતારને એક વૈષ્ણવના સત્સંગ થયો.

પૂર્ણ પુરુષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જો ૭૦

કવિ લઘુ પુરૂષોત્તમ દાસ કવિતમાં બહુ બળવાન જો.

એ કવિત કરીને શ્રીજીને સુણાવતા.

શ્રી મહાપ્રભુજીના કવિતપણું બહુ કરતા જો. ૭૧

કવિરાજ ભાટ તે ત્રણ ભાઈ છે વૈષ્ણવ જો,

શ્રી મહાપ્રભુજીને શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથજી: એક કરીને જાણતા,

એ સ્વરૂપનાં કવિત ભેળાં કરતા જો. ૭૨

ગોપાલદાસ તે છીંટોડાના વાસી જો, ચોખરા કરીને બહુ રીને ગાયા જો,

તે સુણી શ્રી મહાપ્રભુજી પ્રસન્ન થયા

એવી રીતના બહુ છંદ બનાવ્યા જો. ૭૩

જનાર્દનદાસ ચોપડા ક્ષત્રી શ્રી ગોકુલમાં આવ્યા જો,

શ્રી મહાપ્રભુજીના અલૌકિક દર્શન થયાં,
પૂર્ણ પુરુષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જો. ૭૪
નરહરદાસ જોષી ગોડીઆ બ્રાહ્મણ
શ્રી મદનમોહનજીની સેવા કરતા જો,
એમની દેહ થાકી એની વારે શ્રીગુસાંઇજીને ઘેર પધરાવિયા, ૭૫
હવે બીરાજે શ્રી ગોકુલચંદ્રમાજીની પાસે જો;
ગરૂડ સ્વામી બ્રાહ્મણ વૃંદાવનમાં રહેતા જો,
એમના સ્વપ્નામાં શ્રી ઠાકોરજીએ જતાવીયું,
તમે શ્રી મહાપ્રભુજીને શરણે જજો જો. ૭૬
કનૈયાલાલ ક્ષત્રી રહેતા આગ્રા માંહે જો,
શ્રી મહાપ્રભુજીની પાસેથી સર્વ ગ્રંથ ભણીયા;
શ્રી ગુસાંઇજી એમની પાસેથી સર્વ ગ્રંથ શિખ્યા જો ૭૭
ગાંગુકચંદ, સદુપાંડે ભવાની આન્યોર ગામમાં રહેતા જો,
નરોબાઇ દૂધ લઇ શ્રીનાથજીને આરોગાવતાં,
શ્રી મહાપ્રભુએ બચ્યું તે દૂધ માગી લીધું જો ૭૮
નારાયણદાસ, બાલકૃષ્ણદાસ પુષ્કરણા બ્રાહ્મણ
મોરબી ગામમાં રહેતા જો,
શ્રી મહાપ્રભુજીની સાથે બહુવાર શ્રીદ્વારકાં ગયા.
ચાર માસ રહીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૭૯
નરહર સન્યાસી ને વેણી કોઠારી વૈષ્ણવ કહિએ જો,
શ્રી મહાપ્રભુજીની સાથે શ્રી દ્વારકાં ગયા;
શ્રી રણછોડજીનાં દર્શન કરીને ઘેર આવ્યા જો. ૮૦
ગોપાલદાસ જટાધારી કહીએ, શ્રીનાથજીની ખવાસી કરતા જો;

એ અનુસરમાં પંખા કરતા ઉભા રહી.
સેવા છોડીને પૃથ્વિ પ્રદક્ષિણા સારૂ દેહ છોડ્યો જ્ન. ૯૨
કૃષ્ણદાસ તે સ્ત્રી પુરૂષ બે બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવ કહિયે જ્ન.
સ્ત્રી વાણીયાને સોંપીને વૈષ્ણવનું સમાધાન કર્યું
શ્રી કૃષ્ણનું સ્મરણ કરીને એઉ જન હરખ્યા જ્ન. ૯૩
સંતદાસ તે ચોપડા ક્ષત્રિ રહેતા આગ્રા માંહે જ્ન
આઠ પહોર એ પોથી લેઇને એમના
કોઇ ભગવદિ મળે ત્યારે ભગવદ્વાર્તા કરતા જ્ન. ૯૪
સુંદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુજીની સેવા કરતા જ્ન,
એમની સંગે માધવદાસ વૈષ્ણવ થયા
શ્રી મહાપ્રભુજીને પોતાને ઘેર પધરાવતા જ્ન. ૯૫
માવજી પટેલ એમની વીરજ્ન સ્ત્રી રહેતા ઉજ્જન માંહે જ્ન
એ બાર મહિનામાં બે વાર શ્રી ગોકુળ આવતા
શ્રી મહાપ્રભુને શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરતાં જ્ન. ૯૬
ગોપાલદાસ તે નરોડા ગામના મોટા ભગવદિ કહિયે જ્ન
શ્રી મહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી.
શ્રીનાથજીએ એમની ઝારીનાં જળ પાયા જ્ન. ૯૭
સુરદાસ એક બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવ ભક્ત શિરોમણી રાજ્ન જ્ન,
સવા લક્ષ પદ કરવાનો સંકલ્પ કર્યો.
સુરસાગર કરી શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જ્ન ૯૮
ગોપાલપરામાં એક વાણીઓ રહેતો હક્કા વિદ્યા બહુ કરતો જ્ન,
સુરદાસજીએ ક્ષમા કરીને વૈષ્ણવ કર્યા.
સાઠ વર્ષના થઇને શરણે આવ્યા જ્ન. ૯૯

પરમાનંદદાસ કનોજીઆ બ્રાહ્મણ પરમ ભગવદિ કહિયે જેને,
એક જલગરીઆ વૈષ્ણવનો સત્સંગ એક વૈષ્ણવને થયો,
નવે ભાવથી પરમાનંદ સાગર ગાયા જેને- ૯૯
કુંભનદાસ તે ગોડીયા બ્રાહ્મણ જમનાવતામા રહતા જેને
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીના સખા થઈને સંગે રમ્યા
નવધા ભાવે શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જેને. ૧૦૦

કુંભનદાસના સુત કૃષ્ણદાસ ગાયોની સેવા કરતા જેને,
સિંહથી ગાય છોડાવીને પોતાની દેહ ત્યાગ કરી,
શ્રીનાથજી આગળ ગાયો દેખાડવા આવી ઊભા જેને ૧૦૧
કૃષ્ણદાસ અધિકારી કહીએ એમને રાસ લીલા ઘણી વહાલી જેને
એ કીર્તન કરીને શ્રીજીને સુણાવતા
શ્રીગુસાંઈજીએ એમના અપરાધ ક્ષમા કરીને,
રાખ્યા ચરણની સેવામા જેને ૧૦૨

સકલ મનોરથ પ્રભુએ એમના પૂર્ણ કર્યા,
મનવાંછિત ફળ આપ્યાં છે નિરધાર જેને ૧૦૩
ભાવ કરીને સર્વ ભગવદિના ગુણ ગાયા જેને,
શ્રીગુરુદેવની કૃપાથી મેં વર્ણવ્યા,
તેથી મારાં સર્વે સર્યાં કાજ જેને. ૧૦૪
ભક્ત સકલના ગુણજશનો નહિ પાર જેને,
ગાતા સુણતાં દુષ્કૃત આ તનના જશે,
આ મુખથી નિશ્ચે કહું જેને વારવાર જેને ૧૦૫
ભાવ કરીને ગાશે નર ને નાર જેને,
શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલ પ્રભુ એમને હૃદયે વસે.

નિજ લીલાના તેને પ્રાપ્તિ થાય જો,
ઉંચ નીચ જે ધરશે એમનાં ધ્યાન જો,
ભવસાગરમાં તરવાને સિદ્ધાંત છે,
હિત ચિત્ત કરી સાંભળશો ધરી કાન જો. ૯૬
ચોરાશી વૈષ્ણવની લીલામાં એમની પાની જો,
તે માટે શ્રીમહાપ્રભુજીએ પ્રાગટય કર્યા,
કલીયુગ જીવને સુધારવા શ્રીનાથ જો. ૯૭
ભક્ત જનની શ્રીમહાપ્રભુજી પૂરે આશ જો,
શ્રીજમુનાજી પાન સદા મુખથી કરૂં;
દાન કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજો ૯૮

શ્રીબસેંબાવન વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૭ મું.

દોહરો.

શ્રીમદ્દવલ્લભ પ્રભુને નમું શ્રીવિઠ્ઠલેશ,
સાત સ્વરૂપ સહિત સઘળો વંશાત્મક વિશેષ. ૧
સેવક શ્રીવિઠ્ઠલેશજીના બસે ને બાવન,
જેનું નામ ઉચ્ચાર માત્રથી થાય મા પાવન ૨

વલણ.

ગુણ ગોવિન્દદાસના ગાઈયેરે, છીતસ્વામિ પરમ ચિત્ત લાઈયેરે. ૩
નંદદાસ શ્રીકૃષ્ણ આસક્તરે, ચતુર્ભુજદાસ સદા અનુરક્તરે. ૪
નિત્ય નાગજીભાઈ ઓચરીએરે, કૃષ્ણભટજીને મન ધરીએરે, ૫

આચારજ નારાયણદાસરે, વિઠ્ઠલદાસ ભક્ત ઉલ્લાસરે. ૬
કૃષ્ણદાસ મોરારીદાસરે, બાપ બેટા મન હુલ્લાસરે. ૭
હરિદાસ જનાર્દનદાસરે, રૂપ મોરારી રસ રાસરે, ૮
અલ્લિખાન વલીખાન બંદીરે, જેમલ રજપૂત હરિ વાદિરે ૯
માધવદાસને નાહાલચંદરે, માધવદાસ કાયસ્થ ગુણવંતરે. ૧૦
કાયસ્થ ધણીને ધણીઆણીરે, રૂપચંદ નંદ શુભવાણીરે. ૧૧
એક બ્રાહ્મણ રાઘવદાસરે, ગોપાલદાસ ગુજરાતના વાસીરે. ૧૨
રાજા લાખાને એક બાઈરે, હરિદાસ ખવાસ સુખદાઈરે. ૧૩
એક ગ્યાનચંદ જદુનાથરે, બાહલા કોઠારી હરી હાથરે. ૧૪
માણેકચંદને એહની નારીરે, હરજી કોઠારી ગુણ ભારીરે. ૧૫
ગોપાલદાસ બ્રાહ્મણ બંગાળીરે. વ્યાસ ગણેશ બહુ ભાગ્યશાળીરે. ૧૬
મધુસૂદનદાસ છે હરિવાહાલારે, એક કણબી બાગાવાળારે ૧૭
એક વૈષ્ણવની છે કન્યારે, રમાનંદને પરણાવી કન્યારે. ૧૮
એક વૈષ્ણવની બેટી ટેકીરે, તેતો પરણ્યા ધર્મ વિવેકીરે. ૧૯
વૈષ્ણવ એક નરના સંગીરે, પાથો ગુજરી હરિરસ સંગીરે. ૨૦
એક વ્રજવાસી સુત નારીરે, ગોપીનાથદાસ ગોચારીરે. ૨૧
કણબી ગુજરાતી બે બાઈરે, દ્વિજ પત્ની આગરાઈરે. ૨૨
એક ગોડીઆ પંડીત શોભેરે, એક રઘુપતિ દર્શન લોભેરે. ૨૩
એક પંડિતને કલ્યાણબાઈરે, વૈષ્ણવ ક્ષત્રી છે આગરાઈરે ૨૪
મેહાડીમરને દ્વિજ રેડારે, નારાયણદાસે હરિને તેડ્યારે, ૨૫
એક વૈષ્ણવ સૂતરવાળારે, રાજા આસકરણ પ્રભુ વાહાલારે. ૨૬
બે હતીન પતીત તે કણબીરે, વહુ અજબકુંવરી બેહુ ધર્મીરે. ૨૭
એક પ્રોહિત વેશ્યા કન્યારે, ગંગાબાઈ છે પૂર્ણ ધન્યારે. ૨૮

એક રાજાને એક ધોબીરે, બે સાચોરા રસ લોભીરે. ૨૯
એક વૈષ્ણવ મદન ગોપાળરે. બે કણબી પટેલ રસાળરે. ૩૦
સેવક એક વિરક્તરે, દયા ભવૈયા આશક્તરે. ૩૧
એક વાણીઆને એક નારીરે, એઉ પરમ વૈષ્ણવતા ધારીરે. ૩૨
એક ક્ષત્રાણી વિરક્તરે, વાઘજી રજપૂત આસક્તરે. ૩૩
એક ગોપાળદાસ ભીતરીયારે, બીજા આઠ સેવક અનુસરીયારે. ૩૪
ગોપાલદાસ સાંવલ ભોળાબાઇરે, શેઠ પુત્રી દીવાનની જાઇરે. ૩૫
એક કુંઝડી રૂપાબાઇરે, હરિદાસ સુતા સુખદાઇરે. ૩૬
એક ક્ષત્રી વૈષ્ણવ બાઇરે, રાજા રાણી પુત્રને દાઇરે. ૩૭
શાહુકારનો બેટો વિલાસીરે, એક વૈષ્ણવ કૃષ્ણ પ્રકાશીરે. ૩૮
એક વેશ્યા ભોવનની વાસીરે તે હરિગુણ માંહિ નિવાસીરે. ૩૯
પુત્રજી વડો વિરક્તરે, વેણીદાસ છીપા છે ભક્તરે. ૪૦
એક શ્યામળદાસ એક નાઇરે, પુત્ર પડાણનો સુખ દાઇરે. ૪૧
ઓઝા દામોદરદાસ છે ભક્તરે, બેટી શાહુકારની આસક્તરે. ૪૨
વૈષ્ણવ એક ખડખુચાવાળોરે, શેઠ આગરાઇને મન બાળોરે. ૪૩
એક નાપડવાળો શોભેરે, કણબી આંજણો વૈષ્ણવ લોભેરે ૪૪
એક શાસ્ત્રી મોરારિદાસરે, લાછબાઇ બાટ ગુણ રાસરે. ૪૫
રાજા રાણી હરિ મન ભાવેરે, એક વૈષ્ણવ ડોલ ઝુલાવેરે. ૪૬
દ્વિજ શેઠ સોની પરમાનંદરે, મેહેરા પુરૂષોત્તમ ગુણવંતરે. ૪૭
એક બે ભાઇ ચંદન લાવ્યારે, ચોપડા ભંડારીને મન ભાવ્યારે. ૪૮
રજા એક દસ એક સંગીરે, માતા બેટી હરી રસ રંગીરે ૪૯
એક ગૃહસ્થીને વિરક્તરે, બીજા બે ભાઇ આશકતરે. ૫૦
છવા પારેખને જેપાળરે, દોશી માધવદાસ દલાલરે. ૫૧

બેટા પટેલના નિત્ય આવેરે, બેટી પટવારીને મન ભાવેરે. ૫૨
હરિદાસ જમાઇ માણેકચંદરે, પ્રભુએ ત્યાગ કર્યો મનરે. ૫૩
એક ગિરિની પરિક્રમા કરનારે, એક નિત્ય ઉઠી વ્રજમાં ફરનાર ૫૪
બે કાણબીએ કરી એવીરે લઇ કુવામાં નાખી દેવીરે. ૫૫
કણબણ ગુજરાતની વાસીરે, બેટી બીરબલની સુખરાસીરે. ૫૬
રાજા જોધસીંગ દક્ષિણનારે, વળી પુરોહિત તેના ઘરનારે ૫૭
સાસુ વહુ સુરતના વાસીરે, રાજા પુર્વનો સુખરાશિરે. ૫૮
શેઠ સુત રહેનારો ગુજરાતીરે, એક બ્રાહ્મણી નાગર જાતીરે ૫૯
શ્રીવિઠ્ઠલેશ શ્રીજીને રૂપેરે, દીધું દર્શન એને અનુપેરે. ૬૦
એક દુઃખન મીઠો વિરક્તરે, બીજો બાઇ આસક્તરે. ૬૧
બણીદાસ છીપા છે ભક્તરે, એક રજપુત કાંડાના આસક્તરે. ૬૨
દ્વિજની પત્ની વૈષ્ણવ સંગાથીરે, ખોયા કોડોડ પોતાના અંગથીરે ૬૩
એક ન્યુન અધિક બે આવેરે, એક દ્રવ્ય સામગ્રી લાવેરે. ૬૪
એક કાણબી ગાય ચરાવેરે, એક રાસના ગીત ચિત્ત લાવેરે ૬૫
જોડ ડગને એક ગુજરાતીરે, માતાબાઇ છે ક્ષત્રાણી જાતીરે ૬૬
એક વૈષ્ણવને એક બાઇરે, દામોદરદાસ સુખદાઇરે. ૬૭
વડનગરમાં માધવદાસરે, એક વૈષ્ણવ મહા વનવાસરે. ૬૮
ગુજરાતના દાસ મોરારિરે, ભક્ત ભાગ અતિ હેતકારીરે ૬૯
એક દાસ ગોવર્દ્ધન ધારીરે, રામદાસ પરમ આચારીરે. ૭૦
જીવાદાસને નરહરિદાસરે, રાજા ટોડરમલ સુખરાશરે. ૭૧
નરશીદાસને પીતાંબરદાસરે, ધર્મદાસ ગોવાળ પ્રકાશરે. ૭૨
એક બ્રાહ્મણ માધવદાસરે, એક વહેપારી સુખરાશરે. ૭૩
એક બ્રાહ્મણને એક નારીરે, એક સ્ત્રી છે સુખકારીરે. ૭૪

એક જન ભગવાન એ બાઇરે, એક હીમલ સુખદાઇરે. ૭૫
દ્વિજ પત્ની પત્ની પટેલરે, એક સોદાગર રસ રેલરે. ૭૬
શીસરીદાસ ચતુર્ભુજ ભાવેરે, ગોપાળદાસ ગોરવા કહાવેરે ૭૭
એક ક્ષત્રી રઘુનાથરે, ઓધો ત્રવાડી હરિ હાથરે. ૭૮
દેવ ઇશ્વરદાસ સાચોરારે, સંતદાસ ક્ષત્રિ ગુણ ગોરારે. ૭૯
ક્ષત્રિ સુતને સુત બ્રાહ્મણનોરે, એક વૈષ્ણવ રાજનગરનોરે ૮૦
વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ સોહાવેરે, એક ક્ષત્રિ વૈષ્ણવ આવેરે. ૮૧
સ્વામી કૃષ્ણદાસ વિલાસીરે, એક ક્ષત્રિ મથુરાંવાસીરે. ૮૨
દ્વિજ જોષી રાજા ભીમારે, શાહુકાર સુત સુખ સીમારે ૮૩
એક ક્ષત્રિ જાદવદાસરે, હરિજન મથુરા વાસરે. ૮૪
શાહુકાર વળી ક્ષત્રાણીરે, એક વ્રજવાસી શુભ વાણીરે. ૮૫
દાસ પુરૂષોત્તમ પોકરણારે, વળી દુર્ગાદાસ ગુણ ગણાણારે ૮૬
ક્ષત્રિ ચોપડા ધ્યાનદાસરે, લક્ષ્મીદાસ ગુજરાતમાં વાસરે. ૮૭
નારાયંદને ચતુર બીહારીરે, વૈષ્ણવ ગુજરાતી અતિ ભારીરે ૮૮
હરિદાસ મોહનદાસરે, માધો સાર સુત ગુણ રાસરે. ૮૯
દ્વિજ બેટી ક્ષત્રિ કન્યારે, એક ચોર સેવક થયો ધન્યારે ૯૦
એક ક્રિતમ શ્લોકદાસરે, બેડાવાળ ભગત રસ રાસરે. ૯૧
સાસુને સસરો જાનીરે, રજપુતની બેટી પરમાણીરે. ૯૨
સાચોરા દ્વિજ આનંદદાસરે, એક બાલડી છે સુખરાસરે. ૯૩
મધનદાસ દેવાદાસ કણબીરે, રાજપુત્ર મોહનદાસ ધર્મીરે. ૯૪
નરનારી વસે છે પ્રયાગરે, માધવદાસ સુરત અનુરાગરે. ૯૫
ભટ્ટ કલ્યાણજી વીરાબાઇરે, મહારાજ પુરૂષોત્તમ સુખદાઇરે. ૯૬
રૂડા રતનજી અધિકારીરે, રૂપબાઇ પરમ ગુણ ભારીરે. ૯૭

વૈષ્ણવ ક્ષત્રિ છે આગરાઈરે, એક મહીધરને ફુલબાઈરે. ૯૮
દેવ ભીમ ભંડારીરે, રાજા માનસિંહ અધિકારીરે. ૯૯
દેવે પુરોહિત સુત વિખ્યાતરે, કૃષ્ણદાસ ગોરવા જાતરે. ૧૦૦
વડનગરા માધવદાસરે, દ્વિજ ઉજ્જેણીના મુખરાસરે; ૧૦૧
નારાયણદાસ સેનોડીયા જ્ઞાનીરે, લક્ષ્મીદાસ રજ ક્ષત્રાણીરે. ૧૦૨
રાજા બીરબલને તાનસેનરે, આનંદનાપરી સુંદર એનરે ૧૦૩
જેણીદાસ દામોદરદાસરે, વીજાનગરીમાં વાસરે. ૧૦૪
એક એક ફળ લખી લીધુંરે, લખી સ્વરૂપ હૈયામાં લીધુંરે. ૧૦૫

વલણ.

યથામતીએ કહ્યા છે, વળી બીજા છે અપાર.
પરમ તત્વનું તત્વ છે, એ ભક્તના આધાર ૧૦૬
ભક્તરાજ શિરોમણી, ને એકનો આધાર,
કર્યા છે વળી કરે છે, વળી કરશે નિરધાર ૧૦૭
તે માટે સર્વ પ્રાતકૃહીને, નામે કરો કરાહાર,
કંઠમા ધારણ કરો તો, હરિ મળે સુખસાર. ૧૦૮
સર્વ ભગવદીને નમન કરીને, એજ માગું નેમ
શ્રી વિઠ્ઠલવરની સૃષ્ટિ ઉપર. રહો દૃઢ ભ પ્રેમ. ૧૦૯

ધોળ ૮ મું.

તાદશીય જન જેને જાણીએરે, જેમાં એવા ગુણ હોયરે.
નીંદાસ્તુતી કોઇની નવ કરે. સઘળે સમ દ્રષ્ટી જોય (૨) રે. ૧
જેના દર્શન માત્રથીરે, ટળે પ્રપચનુ ધ્યાનરે.
સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નસાવે અઘ અજાન (૨) રે. ૨
ગુણ ગાતાં ગોવિંદનારે, પુલકીત મન થાયરે:
નેત્ર પ્રવાહ વહે પ્રેમના. હરખે હૃદય ફુલાય (૨) રે ૩

પરદુઃખે દાઝે ઘણા રે, ન કરે કોઇનો દ્રોહરે,
હરીજન સાચા સગા, ન પામે માયામાં મોહ (૨) રે ૪
સકળ ચરાચરને વિષેરે, વસ્યા દેખે ભગવાનરે;
ગુણ ઇચ્છે સર્વ જગતનું લેશ નહીં અભિમાન (૨) રે ૫
સઘળી લીલા અવિનાશનીરે, તેમાં લુબ્ધ જેનું મનરે,
પ્રીતિ બહુ પર ઉપકારમાં સદા પ્રસન્ન વદન (૨) રે. ૬
નટવર ઝલકે નેનમાં રે કાંતી કરૂણામય હોયરે.
સત્ય ભાવ સંતોષ બહુ, દોષ કોઇનો ન જોય (૨) રે ૭
વહાલા લાગોછો સર્વનેરે, અતિ ઉદાર જેનું ચિત્તરે;
અનન્ય ભાવે ભજે શ્રીકૃષ્ણને, તેને વહાલુ નહિં વિત (૨)રે ૮
હરિગુરૂ વૈષ્ણવને વિષેરે, તેને અતી ઘણાં વહાલરે;
દૃઢ આશ્રય અરૂ દીનતા, બોલે વચન રસાલ (૨) રે; ૯
સેવા સ્મરણ સતસંગ વિષેરે, તેની આશક્તિ અનંતરે;
કપટનો લેશ નહીં રૂદિયા વિષે, તેનુ હરીચરણે ચિત્ત (૨)રે ૧૦
વિઠ્ઠલના શ્રીવિઠ્ઠલેશશુ રે, મુખે શ્રીકૃષ્ણનું નામરે;
એવા ભગવદીયના દાસના, હરિદાસ ગુણગાય (૨) રે. ૧૧

ઘોળ ૯ મું.

વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, શીદને ગુમાનમા ઘુમેરે,
હરિજન નથી થયો તુંરે. ટેક.:
હરિજન જોઇ હઇડું નવ હરખે. દ્રવે ન હરિગુણ ગાતાં.
કામધામ ચટકી નથી ફટકી ક્રોધે લોચન રાતાં. ૧
તુજ સંગે કોઇ વૈષ્ણવ થાએ, તો તું વૈષ્ણવ સાચો,
તારા સંગનો રંગ ન લાગે. તાંહાં લગી તું કાચો. ૨

પરદુઃખ દેખી હૃદે ન દાઝે, પરનિંદાથી નથી ડરતો,
વહાલ નથી વિઠ્ઠલસું સાચું હઠે ન હુંહું કરતો. ૩
પરોપકારે પ્રીતિ ન તુજને, સ્વાર્થ છૂટ્યો છે નહીં;
કહેણી તેવી રેહેણી ન મળે, કહ્યા લખ્યું એમ કેંકેની. ૪
ભજવાની રૂચિ નથી મન નિશ્ચે, નથી હરિનો વિશ્વાસ;
જગત તણી આશા છે જહાં લગી, જગત ગુરૂ તું દાસ ૫
મનતણો ગુરૂમનનો કરીશ તો, સાચી વસ્તુ જડશે
દયા દુઃખકે સુખ માનપણ, સાચુ કહેવું પડશે. ૬

પદ ૧૦ મું.

નીલે કબ શ્રીવલ્લભકે પ્યારે, ટેક.
જીનકે હાવ ભાવ પ્રીતી રસ તીન લોક તે ન્યારે. ૧
કૃપા સમુદ્ર ભરે અંગ અંગમે, ઉછલીત રસકી ધારે,
ભાલ તિલક બિરાજત અદ્‌ભુત, કરૂણામય અનુસારે. ૨
કોટિ જન્મકે તન દુઃખ ભાજત, રંકે કૃત ઉજીયારે;
પુલકીત પ્રેમ કહભરી આવત, સુખ ઉપજાવત ભારે. ૩
જાપર કૃપા કરત શ્રીગિરિધર તબ દનકે અનુસારે;
રસીકદાસ જનકી વિધિ પાઈએ, દોઉ નયનકે તારે. ૪

પદ ૧૧ મું.

આજ મેરે શ્રી વલ્લભ નામ ઉપાસી, ટેક.
માલા તિલક ગોપીજન મુદ્રા, કોટીક ચંદ્ર પ્રકાસી. ૧
ભગવદ્ કથા શ્રવન પુટ પીવાવત, પૂર્ણ પ્રેમ નિવાસી;
દર્શન ભયે લહે સબરી સુખ, તતક્ષણ આનંદ રાસી. ૨
પુષ્ટિ ભક્તિકો દાન કરત નિત્ય, વીરહ સત લોક ઉદાસી;
રસિકદાસ જન સો બડભાગી, દાનકે સંગ સુવાસી. ૩

પદ ૧૨ મું.

આજે મેરે શ્રીવલ્લભકે દાસ, ટેક.
તાકી સરભરા નહીં ત્રીભોવનમેં, સુણ્યા વેદ ઇતિહાસ ૧
વ્રજ રસનાકે ભાવની ભાવક, સદા પ્રસન્ન હુલ્લાસ,
મેઘ ગંભીર ગર્જત વચનામૃત, વર્ખત સુખ સુખકી રાસ ૨
કોટી જન્મ અઘ હરત, કરત શુદ્ધ મેટત સબ વજઆસ
નામ લેત મન આનંદ ઉપજત, ભજનાનદ વીકાસ ૩
તીનકો સગત કબહુ ભઈ, હરિવસ હોય અનાયાસ,
રાગ્ધીસ પદ કમલ એ સીર, નીરખ કરત વિલાસ ૪
તાકીમહીમા કો કવિ બરણત. ગુરુ સનક સરસ્વતી વ્યાસ.
તીર્થનકો અતિ તીર્થ કરી અબ, પદરજ અંઘ સુવાસ. ૫
લક્ષ્મી કરત અપેક્ષા ઉનકી, નિશદિન કીયે નીવાસ;
ભક્તિ મુક્તિ સગ લાગી ડોલત, કરત અન્ય ન ઉપાસ ૬
કોટી સમુદ્ર કરૂણા નેણમેં, સબગુણ તેજ પ્રકાસ,
રસિકદાસ જનકો તબ દીજે, નિરંજન પદરજ આસ. ૭

પદ ૧૩ મું.

આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે, ટેક.
માલા તિલક મનોહર બાનો, ત્રિભોવનકે ઉજીયારે. ૧
પ્રેમ સહિત બસત મન મોહન, નેકહું ટરત ન ટારે.
હૃદય કમલકે મધ્ય બીરાજત. શ્રીરૂપભાન દુલારે. ૨
કહા જાનો કહા પુન્ય પ્રગટ ભયો. મેરે ઘરજુ પધારે;
પરમાનંદ કરત ન્યોછાવર, વારિ વારિ હોં વારે. ૩

પદ ૧૪ મું

હો વારી છન વલ્લભીયન પર.
મેરે તનકો કરો બિછોના, શિષ ધરોં ઇનકે ચરણુનતર. 1
નેહ ભરી દેખો મેરી અખીયન મંડલ મધ્ય બિરાજત ગિરિધર:
યહતો મેરે પ્રાણજીવન ધન, દાન દીયો હે શ્રી વલ્લભવર. ૨
પુષ્ટિ પ્રકાર પ્રગટ કરવેકો, ફિર પ્રગટે શ્રી વિઠ્ઠલ વપુ ધર,
રસિક સદા આશ મનકીકર, વલ્લભિયનકી ચર્ણ રજ અનુસર. ૩

પદ ૧૫ મું

હુ હરિજનકો દાસ ભવોભવ.
મેરે સકલ શિરોમણી, યાકે ગગણ ઇનકી આશ.
ન કાહુકી કરત અવગ્યા, ન કાહુકી આશ;
પર ઉપકારી જગ હીતકારી શીલ દયાકી રાશ. ૨
સબ ગુણ આગળ ભક્તિ ઉજાગર, ભવ સાગરકી નાવ:
તાકી સેવા અધિક હરી માનત, હર્ખજુ હૃદયે ભાવ. ૩

પદ. ૧૬ મું.

કુંભનદાસ મહા રસ કંદ, પ્રેમ પયો નિધિ પરમાનંદ,
છીત સ્વામી જશ બોલે સહુ. હરિ ગુણ ગાંધે સુર બહુ.
કૃષ્ણદાસ જુગ પાવન કરે, ચત્રભુજદાસ કિરતી ઓચરે
નંદદાસ ઘેર સદા આનંદ, ગુણ ગાયે સ્વામી ગોવિંદ.
રસિક એ જશ રાખોરૂદે, શ્રી વલ્લભ કુલકી વાણી વદે;
કરો સેવા મન રાખો ધ્યાન, નિત્ય પ્રિતીઓ એ આઠો નામ.

પદ. ૧૭ મું.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ બસત જીયજાકે, તાકી રિત પ્રિત છબી ન્યારી,
પ્રફુલ્લીત બદન કાંતિ કરૂણામય, નેનનમેં ઝળકે ગિરિધારી. ૧

ઋષિ સ્વભાવ પરમ પરમારથ, સ્વારથ લેશ નહિ સંસારી.
આનંદ રૂપ કરત એક ક્ષણમેં, હરી જુકી કથા કહેત વિસ્તારી ૨
મન ક્રમ વચન તાહીકો સંગ કીજે, પૈયત વ્રજ યુવતિન સુખકારી
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ રસિક મુગટ મણી, ગુણ નિધાન શ્રી ગોવરધન ધારી ૩

પદ ૧૮ મું.

હરિજનકે હરિનામ બડો ધન, ટેક
જિન રખવારે ચોર નહિ ચોરત, સોવત હે સુખધામ ૧
દિન દિન હોત સવાઇ દેરી, ઘટત નહિ કછુ દામ. ૨
સુરદાસ પ્રભુ એસા જનકી, પારસ સુ કહા કામ ૩

પદ ૧૯ મું.

ગદાધરદાસ કનોજ કડા માંહે ખરા, ક્ષત્રી કોસડના પ્રોહિત તગનાબજો
શ્રીવલ્લભ શર્ણ થઈને સુખ પામ્યા ઘણું, અધ્યાત્મ ટળીને સેવ્યા રસ
મન જો ૧
જે આવે તે નહીં સમર્પે શ્રીનાથને, ઘરમાં રહીને શ્રીકૃષ્ણ પોતે મુખથી
બોલે જો. ૨
કોઇ સમે વળી રતી કાંઇ આવે નહિ, સર્વે ભોગમાં જળ
સમર્પણ કીધાં જો.
મધ્યરાત્રે યજમાને આવી આપીયું, લાવી જલેબીને ધરાવી દીધી જો. ૩.
પ્રસાદ લેતાં વૈષ્ણવ બહુ પ્રસન્ન થયા, એ સ્વાદ તે અમે નથી કાંઇ
ચાખ્યો જો,

જેવી લાવ્યા તેવી કરી પોતે કહી, સત્ય વચન તે મુખથી પોતે ભાખે જો. ૪

માધવદાસ વીણથી ભાજી લાવીયા, આરોગ્યા તે પ્રભુ પૂરણ પ્રિતજો,
શ્રી મુખથી આશીર્વાદ પ્રસન્ન થઈને કર્યું, હરી ભક્તી થઈ દ્રઢ રંગની રીતે જો. ૫

એવા જશ ભગવદિના પોતે કર્યા, શ્રીવલ્લભ પ્રભુ કૃપા થકી સહુ જાણે જો;

માટે નહું શ્રીવલ્લભ પદ સેવા કરે, વૈષ્ણવ ઉપર વધાઈ ઘણુ તે આણે જો. ૬

પદ ૨૦ મું

હરિ ભક્તન સોં ગર્વ ન કરવો.
યહ અપરાધ પરમ પદ હું તે, ઉતર નરક મેં પડવો. ૧
હું કુલિન ધનવાન યહ ભિક્ષુક, ઐસો મનમેં ન ધરનો,
ગજ સિંહાસન ઉંટ અશ્વ ચઢી, ભવ સાગર નહિ તરવો. ૨
ખાન પાન બદામ બસે જુ, ચીર વસ્ત્ર પસાર કે મરનો.
સુરદાસ હિનચિત વિવેકધર, ભક્ત કે સંગ ઉભરવો ૩

પદ ૨૧ મું.

ભક્તકો સાચો ધન હે હરિનામ.
ચોર ન લુટે અગાન દાઝે, જો દે આવે કામ. ૧
દિન દિન દુનો બઢત સવાયો, ઘટત ન એકોદામ
સુરદાસ સેવા કો રસ્તા, પારસ સું કહા કામ. ૨

પ્રકરણ ૧૫ મું.

જીવશિક્ષા, જ્ઞાન, વૈરાગ્યનાં પદ અને ધોળ.

॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

अथ जन्मवैफल्यनिरूपणाष्टकम्.

नाश्रितो वल्लभाधीशो न च दृष्टा सुबोधिनी,
नाराधि राधिकानाथो वृथा तज्जन्म भूतले. १

न गृहीतं हरेर्नाम नात्माद्यखिलमर्पितम्,
न कृष्णसेवा विहिता वृथा तज्जन्म भूतले. २

न लीलाचिंतनं नैव दीनता विरहाद्धरेः
न वा कृष्णाश्रय. पूर्णो वृथा तज्जन्म भूतले. ३

न गीता वार्त्तया यस्मा. साधवो नैव सेविता ,
न गोविंदगुणा गीता वृथा तज्जन्म भतले. ४

न कृष्णरूपसौंदर्ये मनो नैव विरागितम्,
न दु:संगपरित्यागो वृथा तज्जन्म भूतले. ५

न भक्तिः पुष्टिमार्गीया न निःसाधनता दि,
न विस्मृतिः प्रपंचस्य वृथा तज्जन्म भूतले. ६

न धर्मपरता नैव धर्ममार्गे मनोगतः
न भक्तिर्ज्ञानवैराग्ये वृथा तज्जन्म भूतले. ७
न निजस्वामिविरहपरितापो न भावना,
न दैन्यं परमं यस्य वृथा तज्जन्म भूतले. ८

इति श्रीहरिदासोदितं जन्मवैफल्यनिरूपणाष्टकं सपूर्णम्.

પદ ૧ લુ.

શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ હરિ ન જાણ્યા, તેણે સર્વસ્વ ખોયુરે. ટેક.
શુ લાવ્યા શુ લઇને જાશો, વારવાર વહેવાયારે,
પુષ્ટિમાર્ગમા જે જન આવ્યા, વિશ્વાસે ના વળગ્યારે. શ્રી વલ્લભ. ૧
સેવાનુ ફળ સેવા થાશે, ઋતુ પ્રમાણે મેવારે.
સંપત પ્રમાણે સમર્પિ લેજો, તેનુ નામ તો સેવારે. શ્રી વલ્લભ. ૨
સેવા કરશે ને પાખંડ ધરશે, તે અથંગાતા મરશેરે;
ભાવ વિના જે ભક્તિ કરશે, તે પત્થર કેમ તરશેરે. શ્રી વલ્લભ. ૩
મીઠું બોલે ને આચરણ ખોટાં, તેને તો ખર કહીએરે;
માધવદાસ તો એટલુ માગે, તેનો સગ ના કરીએરે. શ્રી વલ્લભ. ૪

પદ ૨ જું.

એક સમે આસન સીધાસન સોનેકો,
એક સમે ધામકે બીછીયા પેં રહઇયે,
એક સમે રસોઇમેં નાના પ્રકારકે બીંજન,
એક સમે નોન બીન અલોને હુ ખાઇયે. ૧
એક સમે અપનો હુકમ ૧૦ આદમપેં,

એક સમે હજાર ખાત પાજીકા સહીયે,
હારીએ ન હીમત બીસારીએ ન હરિનામ,
જા વિધિ રાખે રામ તા વિધિ રહઇયે. ૨

પદ ૩ જું.

જબ ગોપાલ કૃપા કરે, તબ સબ બન આવે,
સુખ સપતિ આનદ ઘણો, ઘર બેઠે પાવે. ૧
કુબજા કાહા ઉધમ કીયો, મથુરાકે માલિ,
ઉહિ ચદન ઉહિ પુષ્પ માલ, ચરચત બનવારિ. ૨
બિનુ તીરથ બિનુદાન પુન્ય, બિનહિ તપ કીને,
પાડવ કુલ હિત જાનકે, અપને કર લીને. ૩
એસિ બહુત ગોપાલકી, તાકે મુનિ સાખિ;
પરમાનદ પ્રભુ સભામાંઝ, દ્રોપદીકી પત રાખી. ૪

પદ ૪ થું.

ભજ શ્રી કૃષ્ણ શરણં મમ
અષ્ટાદસકો સાર એહીહે, તત્વમે તત્વ શરણં મમઃ ૧
મુક્તિ મોક્ષકો સાર એહીપદ. દ્રઢ ભક્તિ શરણં મમઃ;
ચલતંફીરત ઓર સોવત જાગત, રટો રસના શરણં મમઃ. ૨
સબ જીવનકો એહી પરમ ફલ, અત સહાયે શરણં મમઃ;
શ્રીમદ્ વલ્લભ પરમ દયા કરી, વાક્ય દીયે શરણું મમઃ. ૩
કર વિશ્વાસ એહી મુખતે. રટો શ્રી કૃષ્ણ શરણુ મમઃ;
ગર્ભવાસકો દુઃખ મીટિ જેહે, હરિ નિકટ બસો શરણુંમમઃ. ૪
વ્રજ ભક્તનસોં હીલમીલ સેવા, કરો સદા શરણું મમઃ;
ભોગ વીલાસ સબે સુખ લેહો, પુષ્ટ પુષ્ટ શરણું મમઃ. ૫

મૂરખ મન અભિલાખ યેહીહે, કરો કૃપા શરણું મમ:,
દેહો નિવાસ ચરન તર મોકો, અબે કરો શરણું મમ:. ૬

પદ ૫ મું.

મનકી બાત મનમે રહી.
આય અચાનક કાલને ઘેર્યો, કછુ ન જાત કહી. ૧
કફ વાયુ શ્વાસ કંઠ રોધ્યો, જીભ્યા અટક ગઇ;
અબ કહા રોવત મહા અધર્મી, પહેલે કછુ ન ભઇ. ૨
લખ ચોરાશીકે દુઃખ પાયે, અબ નર યોનિ લહી;
સોતો હરિકે કામન આઇ, પુની પુની ખોઈ એહી. ૩
મોહ જાળકી બંધ્યો ફાસમે, ભવકી ત્રાસ સહી,
રસિકદાસ જન કહોંલો બરનો, જમકી માર પહી. ૪

પદ ૬ ઠું.

લજાયો હરિભક્તનકો વેશ.
મલ મલ ધોયે કપરા પહેરે, અરૂ મુડાયે કેશ,
જો કોઉ માયામતિ આવત, તીનસું અતિ ઉપદેશ. ૧
બડી ડપાનકી બાત બનાવત, નહિ ધરમકો લેશ;
બડે બડે પોથા સંગ રાખત, ઠગ ઠગ ખાયો દેશ. ૨
જબ કોઉ સાધુ જન આવત, તીનતે રાખત દ્વેશ;
મનહી કહેત યહ મો સમ નાહિ, ચલ્યો પાપકે પેખ. ૩
એસે અપુનો જન્મ બીતાયો, કહા કહું હંમેશ;
રસિકદાસ જનકી સબ રાખો, શ્રી વલ્લભ મધુરેશ. ૪

પદ ૭ મું.

અબ મેરી કોણ ગતિ વ્રજનાથ. અબમેરી. ટેક.

ભજન બિમુખ અરૂ શરણુ નાહિ, ફીરત વિષયા સાથ. અબમેરી. ૧
હું પતિત અપરાધી પૂરણ, આચરૂં કર્મ બિકાર. અબમેરી. ૨
કામ ક્રોધ અરૂ લોભ ચિંતવત, નાથ તુમહી બિસાર. અબમેરી ૩
અબ ચરણ શરણ લપટાનો, રાખીલો મહારાજ. અબમેરી. ૪
સુરદાસ પ્રભુ પતિત પાવન, શરણુંકા બિરદ સંભાળ. અબમેરી. ૫

પદ ૮ મું.

આજ કામ કાલ કામ, પરસ્ કામ કરનો;
પહેલે દિન બહોત કામ, કામમાં પીછે મરનો. આજકામ. ૧
જાગત કામ સોવત કામ, બહિર્મુખ હોય ચલનો.
છોડ કામ ભજર શ્યામ, સુર કહે પકડ કરનો. આજકામ. ૨

પદ ૯ મું.

મનકો વેગ પવન તે ભારી. ટેક.
કબહુક રાજસિંહાસન ચાહત, હય ગજકી અસ્વારી. મનકો. ૧
કબહુક વિષય વાસના ચાહત, આલિંગન પરનારી;
કબહુક ભ્રાત કુટુંબ સુખ ચાહત, સોવત જાય અટારી. મનકો ૨
કબહુક જ્ઞાન વૈરાગ્ય હુ આવત, બેઠત હોય બનચારી,
કબહુ સંત મહંત હોય બેઠત, પુજાવત બ્રહ્મચારી મનકો ૩
કબહુક ચિંતા શોક સમુદ્રમે, બેઠત હે દુખીઆરી,
રસિકદાસ જનકી સુન લીજે, વાગધીશ ગિરિધારી. મનકો ૪

પદ ૧૦ મું.

ટાળી નાહી ટળે, કર્મ ગત ટાળી નાહી ટળે. ટેક
કહાં વે રાહુ કહાં વે રવી શશી, આન સંજોગ પરે. કર્મ. ૧

ઋષિ વસિષ્ટ મુનિ પંડિત જ્ઞાતા, રુચિ રુચિ લગ્ન ધરે;
દશરથ મરણ હરણ સિતાકો, બન બન રામ ફીરે. કર્મ. ૨
પાંડવ કુલકે આપ સ્વારથી, તીન હુ પે વિપત્ત પરે.
ચક્રવર્તિ હરિશ્ચંદ્ર રાજા, નીચ ઘર પાણી ભરે. કર્મ. ૩
તીન લોક સબ ભાવ હીતે વશ, સુરનર મુનિ અસુરે,
સુરદાસ હોની સો હોઇ, મુરખ કયો સોચ કરે. કર્મ ૪

પદ ૧૧ મું.

નાચ્યો બહોત ગોપાલ, અબહુ મેં નાચ્યો બહોત ગોપાલ. ટેક
કામ ક્રોધકો પહેર ચોલનો, કંઠ વિષયકી માલ અબહુ. ૧
તૃષ્ણા નાદ કરત ઘટ ભીતર, નાના વિધકે તાલ,
ભમર હોય મન રહ્યો પખાવજ, ઉપર હંસ ગત ચાલ. અબહુ. ૨
માયા કટીકો ફેંટા બાંધ્યો, લોભ તિલક દીયો ભાલ,
મહા મોહકે નેપુર બાંધે, નિંદા શબ્દ રસાલ. અબહું. ૩.
કોટી કલા કછુક દીખલાઈ, જલ થલ શુદ્ધ આકાર,
સુરદાસકી સબ અવિદ્યા, દુર કરો નંદલાલ. અબહું. ૪

પદ ૧૨ મું.

મનરે તેં બહુ વિધ પોલ ચલાઇ. ટેક
ભક્ત ભક્ત કહી જગત પુજાયો, નબભાઇ વિમુખ તાઈ. ૧
ભગવદ્ ધર્મ કોડીકે પલટે, કહુકો કહું બિકાય,
કોટીક ભાંતિ દિખાયે દિનતા, તહુ ન પેટ ભરાઈ. ૨
કહોંલો કહોં પ્રસશા તેરી, સમજ સમજ સકુચાઇ;
રસિકદાસ જન જાન, કૃપાનિધિ, કછુ એક ધિર ધરાઈ. ૩

પદ ૧૩ મું.

રે મન તું નિશંક વ્હે નાચ્યો.
લોક વેદકી કાન ન માની, પરનારી સંગ રાચ્યો. ૧
પાપ પૈસા ભેલા કીનો, જાય જમલોં સોર માચ્યો;
રસિકદાસ જન સોહી સુધરજો, શ્રીવલ્લભ સુખ વાંચ્યો. ૨

પદ ૧૪ મું.

યામેં કહા ઘટેગા તેરો.
નંદ નંદન કર ઘરકો ઠાકુર, આપ હોય રહો ચેરો. ૧
ભલી ભઇ જો સંપત્તિ બાઢી, બહુત કીયો ઘર ઘેરો;
સુત વનિતા બહુ યુથ સકેલે, વૈભવ ભયો ઘનેરો. ૨
કહુ હરિકથા કહુ હરિ સેવા, કહુ ભક્તનકો ડેરો;
સુર સમર્પણ કરો સ્યામ કો, યહ સાચો મત મેરો. ૩

પદ ૧૫ મું.

ભજન બિન જીવત જેસે પ્રેત.
મન મલીન ઘર ઘર ડોલત હે, ઉદર ભરન કે હેત. ૧
કબહું પાવત પાપકો પૈસા, ગાડ ધુળમે દેત;
સેવા નહિ ગોવિંદ ચંદકી, ભવન ગલીનકો ખેત. ૨
મુખ કટુ વચન કરત પરનિંદા, સંતનકું દુઃખ દેત;
સુરદાસ બહુત કહા કહું, ડૂબે કુટુંબ સમેત. ૩

દ ૧૬ મું.

મન ચિંતા ના કર પેટકી.
ચલે હલે તામેં કછુ નાહિ, કલમ લીખી જો ઠેઠકી. ૧

જીવ જંત જલ સ્થલમેં જે તે, તિન વિધિ કહોં સમેટકી;
સમે પાયે સબહીનકો પહોંચત, કહાં બાપ કહાં બેટકી. ૨
જૈસા જાકો લિખ્યો વિધાતા, તેસો મીલહે તેટકી;
સુરદાસ વાહીકો ક્યોં ન સુમરીયે, જો નર એસો ચેટકી. ૩

પદ ૧૭ મું.

હોં હરિ સબ પતિતનકો નાયક.
કો કરી શકે બરાબરી મેરી, એતે માનકો લાયક. ૧
જે તુમ અજામીલ સો કીની, સો પાંતિ લિખિ પાઊં,
હોય વિશ્વાસ ભલો જીય અપને, ઓર પતિત બુલાઉં. ૨
સિમીટ જહા તહાં તે સબકોઉ, આય જુરે એક ઠોર,
અબકે ઈતિને આનિ મિલાઉ, બેર દુસરી ઓર. ૩
હોડા હોડી મન હુલ્લાસ કરી, કરે પાપ ભરી પેટ;
સબહિ મીલે પાપનિ તરયારો, યહૈ હમારી ભેટ. ૪
એસી કેતીક બનાઉ પ્રાણપતિ, સુમિરો હે ભયો આરો;
અબકી વેર નિવેરી લેહુ પ્રભુ, સુર પતિનકો તારો. ૫

પદ ૧૮ મું.

બેર બેર નહિં આવે, અવસર બેર બેર નહિ આવે,
જો જાણે તો કર લે ભલાઈ, જન્મો જન્મ સુખ પાવે. અવસર. ૧
ધન જોબન અંજલીકો પાની, વણસતાં વાર ન લાગે;
તન છુટે ધન કોન કામકો, કાયકુ કરપી કહાવે, અવસર. ૨
જાંકા મન બઢયો કૃષ્ણ કહનેકું જૂઠ કબહુ નહિં આવે;
સુરદાસકી યેહી વિનતી, હરખી નિરખી ગુણ ગાવે. અવસર. ૩

પદ ૧૯ મું.

કેતી કહી સમજાઇ, તો સું કેતી કહી સમજાઇ.
નંદ નંદન કે ચરણ કમલ ભજ, તજ પાખંડ ચતુરાઇ. ૧
સુખ સંપત દારા ધન વે હે, જૂઠે સબ સમુદાઇ,
ક્ષણ ભંગુર એ સબે શ્યામ બિન, અંતે સગ નહિ જાઇ. ૨
જન્મત મરત બોહોત યુગ બીતે, અજ હું લાજ નહિ આઇ,
સુરદાસ ભગવંત ભજન બિન, જઇએ ગાઠ ગમાઇ. ૩

પદ ૨૦ મું.

હરદમ કૃષ્ણ કહે, શ્રી કૃષ્ણ કહે તું જીભ્યા મેરી;
યેહી મતલબ કે ખાતર કરતાહુ, ખુશામત મેં તેરી. હરદમ. ૧
દહીં ઓર દૂધ સક્કર, દેતા હુ હર બખ્ત તુજે;
તોભી હરરોજ હરિનામ, સુનાતી ના મુઝે. હરદમ. ૨
કરે ગુન ગાન ગોવિંદકા, તું મુખ મે પરી રહે ભલા;
નહિંતો મેં ખેંચ નિકાલુ, ક્યા મુખમેં ચામ ભલા. હરદમ. ૩
ખોઇ જીંદગાની સારી, સાંઈ ગુન્હા માફ તેરા,
દયા પ્રિતમ ભૂલે મતિ નામ, આખર બખ્ત મેરા. હરદમ. ૪

પદ ૨૧ મું.

નિશ્ચેના મહેલમાં વસે મા'રો વહાલમો,
બિરાજે વ્રજ લાડીલો, જેરે જાય તે ઝાંખી પામેજી.
ભૂલ્યા ભમે તે તો બીજા સાધનને શોધે, હરિ ના મળે એકે ઠામેરે.
સત્સંગ દેશમાં ભક્તિ નગર છે રે, પ્રેમની પોળ પુછી જાજોરે.
વિરહ તાપ બે પોળીઆને મળી, મહેલે ચઢજોરે, સેવા સીડી ભેલા થાજોરે.

દિનતાના પાત્રમાં મન મણી મૂકીનેરે, ભેટ ભૂધરજીને કરજોરે.
હું ભાવ કુભાવ ન્યોછાવર કરીને, શ્રી ગિરિધરવરને તમે વરજોરે.
એરે મંડાણનું મૂળ હરિઈચ્છારે, કૃપા વિના સિદ્ધિ ન થાયરે,
શ્રી વલ્લભ શરણ જાતાં સહુ પડે સંહેલુરે, દૈવી જન પ્રત્યે દયો ગાયેરે.

પદ ૨૨ મું.

સબદિન ગયે વિષયન કે હેત.
ગંગજલ છાંડ કૂપજલ પિવત, હરિ તજી પૂજત પ્રેત ૧
જાન બુઝી અપનો તન ખોયે, કેશ ભયે સબ શ્વેત,
શ્રવણ ન સુનત નેન ન દેખત, થકે ચરનકે ચેત ૨
રૂંધિ દ્વાર શબ્દ કૃષ્ણ નહિ આવત, ચંદ્ર ગૃહે જેસેં કેત.
સુરદાસ કછુ અર્થ નહિ લાગે, અબે કૃષ્ણ નામકો લેત. ૩

પદ ૨૩ મું.

હરિ ન ભજે તિનકે મુખ કાળે.
વિષયા રસ પિવત પ્રેમસો, નામ સુધારસ લાગત ખારે. ૧
શ્રી ભાગવત સુને નહિ શ્રવનન, કોટિ જન્મ પાપકે મારે,
સુરદાસ એસે પતિતન સદા, યમદૂત કહરે તહારે ૨

પદ ૨૪

કેતે દિન હરિ સુમિરન બિન ખોયે.
પરનિંદા પરદ્રોહ પરાઇ અપને પિતર બિગોયે. ૧
તેલ લગાય કિયો રૂચિમર્દન મેલે મેલે વસ્ત્ર ધોયે,
તિલક લગાય ચલો સ્વામી હોય જુવતિનકે મુખ જોયે. ૨
કાલ બલતે સબજુગ કંપત બ્રહ્માદિકમે રોયે,
સૂર અધમકી હોય કોન ગતિ ઉદર ભરે અરૂ સોયે. ૩

પદ ૨૫.

તાહિકો સિરનાયે જન, શ્રી વલ્લભ સુત પદરજ રતિ હોય;
કીજે કાહા ગ્યાન ઉચ્ચાપદ, તિનસો કાહા સગાઇ મોહિ. ૧
જાકે મનને ઉગ્ર ભરમ હે, શ્રી વિઠ્ઠલ શ્રી ગિરિધર દોય;
તાકો સગ વિષમ વિષ હુતે, ભૂલે ચતુર કરો મતિકોઇ. ૨
સારા સાર વિચાર મતો કરિ, શ્રુતિ બિચ ગોધન લીયોહેનિચોય;
તહા નવનીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ, સહજહિ ગોરસ લીયોહે વિલોય. ૩
ગુણ પ્રતાપ દેખીયત અપને ચક્ષુ, અસ્મસાર જલભેદેન તોય;
કૃષ્ણદાસ સુરહુતે અસુર ભયે અસુરતે સુર ભયે ચરણન છોય. ૪

પદ ૨૬

અબતો સાચે કલિયુગ આયા.
પુત્ર પિતાકો કહ્યો ન માનત કરત આપ મન ભાયો. ૧
પુત્રિ બેચ પિતા ધન ખાવત દિનદિન મોલ સવાયો,
યાતે બીરખા અલ્પ ભઇરી કાલે સબ જુગ ખાયો. ૨
છીપત ગોવર્દ્ધન ઘટત વૃંદાવન કાલદ્રી રૂપ છીપાયો,
સુરદાસ પ્રભુ યા કલિયુગમે મોહે કાહેકો જીવાયો. ૩

પદ ૨૭.

ગાયો ન ગોપાલ મન લાયો ન રસાલ લીલા,
સુની ન સુઓ નિ ન સાધુ સંગ પાયોહે. ૧
સેવ્યો ન સ્વા કરી ઘડી હું ન અધ ઘડી,
કબહું ન કૃષ્ણનામ રસના રટાયો હે. ૨
શ્રીવલ્લભ શ્રી વિઠ્ઠલેશ પ્રભુકો શરન જાય;

દિન હોય મતિ છિન શિશહુ ન નાયોહે. ૩
રસિક કહે બારબાર લાજહુ ન આય તોય,
મનુષ્ય જનમ પાએ કહાધો કમાયો હે. ૪

પદ ૨૮

ગાયો ન ગોપાલ મન લાયે કે નિવારી લાજ,
પાયો ન પ્રસાદ સાધુ મંડલીમે જાય કે. ૧
ધાયો ન ધમક વૃંદા વિપુનકી કુંજનમે,
રહ્યો ન શરણ જાય વિઠ્ઠલેશ રાયકે. ૨
નાથજી ન નિરખો શક્યો છીનહું છબીલી છબી,
સિંધ પોર બેઠો નહિ શિશહુ નમાયકે. ૩
કહે હરિદાસ તોય લાજહૂ ન આય જીય,
જનમ ગમાયો ન કમાયો કછુ આયકે. ૪

પદ ૨૯

જપ તપ તિર્થ નેમ ધર્મ વ્રત મેરે શ્રી વલ્લભપ્રભુજીકો નામ,
રસના રટત રહો નિશ વાસર, દુરિત કટે સુધરે સબ કામ. ૧
હૃદય બસો યશોદા સુતપદ લીલા સહિત સકલ સુખ ધામ,
રસિક યેહી નિરધાર કીયોહે, સાધન તજી ભજ આઠો જામ. ૨

પદ ૩૦.

બોલો ભૈયા ગોવિંદ કૃષ્ણ હરિ.
માલ દામ કછુ બૈઠત નહિ છુટત નહિ ગઠડી. ૧
એ કાયા કાગદકી પુતરી સો છિનમેં જાત જરી,
જન મુખ સુર પ્રભુ નહિ ઉચરત તા મુખ ધુર પરી. ૨

પદ ૩૧.

બિના ગોપાલ કોઉ નાહિ અપનો.
કોન માત પિતા સુત ધરની, યહ સબ જગત રેનકો સ્વપ્નો. ૧
ધન કારન નિશદિન જગ ભટકત, વૃથા જન્મ સબ યોંહિ ખપનો
અંત સહાય કરે નહિ કોઇ, નિશ્ચે કાલ અગ્નિ મુખ જપનો. ૨
સબ તજ હરિ ભજ યુગલ કમલપદ, મોયે નીગડ ચરણ તે કટનો;
કહત દાસ વલ્લભ શ્રી વિઠ્ઠલ, શ્રી ગિરિધર રસના મુખ રટનો. ૩

પદ ૩૨.

ભાવિ કાહુપેં ના ટરે.
કહાં વે સૂરજ કહા વે રાહુ આન સયોગ મિલે. ૧
વસિષ્ઠ મુનિ મહા પંડિત જ્ઞાની સો રૂચિ રૂચિ લગ્ન કરે;
તાતહિ મરન હરન ત્રિયાકો રિપુ બન રામ ફિરેં. ૨
પાંડુ પુત્રકે ભયે હૈ સારથિ સો બન બન ભટક ફિરે,
દુર્વાસા પે શ્રાપ દિવાયે યદુકુલ નાશ કરે. ૩
તિનલોક સબ ભાવિકકે બસ દેવ મુનિ સગરે,
સુરદાસ પ્રભુ ન ટરે ભાવિક મુનિ કોઉ સોચ કરે. ૪

પદ ૩૩.

સબદિન હોત ન એક સમાન.
પ્રગટ હોત પૂરવકી કરણી તજ મન સોચ અજ્ઞાન. ૧
કબહુક રાજા હરિશ્ચંદ્રકી સંપતિ મેરૂ સમાન,
કબહુંક દાસ શ્વપચ ગ્રહ રહીકે અંબર હરત મસાન. ૨
કબહુંક રાજ યુધિષ્ઠિર બેઠે સિંહાસન અનુચર શ્રીભગવાન,

કબહુંક દ્રુપત સૂતા કૌરવ બસ કેશ દુઃશાસન તાન. ૩
કબહુંક રાજા રામ જનક દુહિતા બૈઠ વિચરત પુષ્પવિમાન,
કબહુંક રૂદન કરત ફીરત હે મહાવિપિન ઉદ્યાન. ૪
કબહુંક દુલહે બને બરાતી ચહુ દિશ મંગલ ગાન,
કબહુંક મૃત્યુ હોનુ જાતહૈ પરસિ જાત પગ આન. ૫
કબહુંક જનની જઠર અગ્નિ બસ લિયો લાભ ઔર હાનિ,
સુરદાસ યત્ન સબ જુઠે બિધિકે લેખ પ્રમાણી. ૬

પદ ૩૪.

મન મેરા એક તાકુ આપદા અનેક હે.
રહ્યા ન વિવેક ટેક પર્યો જુ વિપત્તમે. ૧
ગ્રહે તજ બાધ્યો એચ કિત કામ ક્રોધ ખેચ,
ચિરિયાંકી ચોંચ જૈસેં બાજકી ઝપટમેં ૨
કૈસેં કર હરિ ભજે કૈસે તેરા ધ્યાન સજે,
કૈસે તેરા નામ રટુ ત્રીવિધ તાપકી તપતમે. ૩
સુર કહે બાર બાર આતુર હોયે કરા પુકાર,
અબ મોંહે રાખ લેહો માયાકી ઝપટતે. ૪

પદ ૩૫.

ભજો ગોપાળ ભુલી મત જાઓ, મનુષ્યાદેહિમે એહીહે લ્હાવા ૧
ગુરૂ સેવા કરી ભક્તિકમાઈ, જઅતે મનુષ્યા દેહી પાઇ. ૨
જઇ સ્મરીએ શ્રીગુરૂ દેવ, નિતપ્રત્ય કરીયે હરિકી સેવ. ૩
સુનો સંત સેવાકી રીત, કરો ક્રિયા મન રાખો પ્રીત, ૪
પ્રાતઃઉઠી શ્રીકૃષ્ણકુ ગાવે, જો ફળ માગે સો ફળ પાવે. ૫

જીને ઠાકોરકો દર્શન કીનો, જીવન જન્મ સફળ કરી લીનો. ૬
જે ઠાકોરકી આરતિ કરે, ત્રણુલોક તાકો પાય ન પરે. ૭
જે ઠાકોરકું કરે પ્રણામ, વૈકુંઠહે તાકો નિજધામ. ૮
જે હરિકો સ્મરે નામ, તાકુ કુશળ નિત્ય પૂર્ણ કામ. ૯
જો ઠાકોરજીકું ધ્યાનમાં લાવે, ધ્રુવ પ્રલ્હાદકી પદવી પાવે. ૧૦
જેણે હરિકો ચર્ણામૃત લીનો, વૈકુંઠલોક અપનો કરિ લીનો. ૧૧
જોહરિ આગળ વાજીત્ર બજાવે, ત્રણલોક રાજ્યધાની પાવે. ૧૨
જો હરિકું સ્નાન કરાવે, ગર્ભયોનિમાં કબહુ ના આવે. ૧૩
જો હરિકુ કરે શ્રૃંગાર, તાકોહે પુર્ણ અંગીકાર, ૧૪
જોઠાકોરજીકુ દર્પણ દીખાવે, ચંદ્રસુરજતાકુશીરનમાવે. ૧૫
જો ઠાકોરજીકું તુલસી ચઢાવે, તાકી મહીમા કહી ના આવે ૧૬
જો ઠાકોરજીકુ કીર્તન સુનાવે, તાકુ ઠાકોર નિકટ બોલાવે. ૧૭
હરિ મંદિર મે દીપકરે, અંધકૂપ ભવમે નહિ પરે. ૧૮
જો ઠાકોરજીકી સેજ બિછાવે, નિજપદ પાવે દાસ કહાવે. ૧૯
જો ઠાકોરજીકુ પારણે ઝુલાવે, વૈકુંઠ સુખ અપને ઘર લાવે. ૨૦
જો ઠાકોરજીકુ ધરાવે ભોગ, તાકુ પરમાનંદ નિત્ય જોગ. ૨૧
પાવે પદવી જસોદામાત, તા સુખકી કછુ કહી ન જાત. ૨૨
ગ્વાલમંડલી સુ ગોપાળજ ગાવે સો ઠાકોરજીકુ સખા કહાવે. ૨૩
જો ગોકુળ ગોવર્દ્ધન લીલા ગાવે, ચર્ણકમળ રસતબહી પાવે. ૨૪
જો વૈષ્ણવ તાદશીય કહાવે, તાકીસગત નિત્યપ્રતિહોવે. ૨૫
શ્રીભાગવત સુણે આદર કરી, તાકે હ્રદેમે વસે શ્રીહરિ. ૨૬
જો ઠાકોરજીકું ભોગ ધરાવે, સેવાકો ફળ તબહી પાવે. ૨૭
જે કરે શ્રીજમુના જળ પાન, સો ઠાકોરકે રહે સન્નિધાન. ૨૮

મંદિરમાં જો કરે બુહારી, કબહુ ન દેખે જમકી દ્વારી. ૨૯
જેણે ઠાકોરજીકી ગાગર આણી, વૈકુંઠ લોક અપને સ્થાન ઠરાની. ૩૦
જો ઠાકોરજીકો મંદિર તાપે, મનુષ્ય જન્મતે જન જીતે. ૩૧
જો ઠાકોરજીકો સીધો બીને, જીતનો તીર્થ તીતને કીને. ૩૨
જો ઠાકોરજીકો બીને ફુલ, સદા બસે કાલદિકે કુલ. ૩૩
જો ઠાકોરજીકી માળા પ્રોવે, સો પરમભક્ત કહાવે. ૩૪
જો ઠાકોરજીકું ચંદન લગાવે, ત્રિવિધિ તાપ તાકુ સમાવે. ૩૫
જો ઠાકોરજીકો વાસણ ધોવે, સદા સર્વદા નિર્મળ હોવે ૩૬
જોહરી કીર્તન મુખે કરે, મુક્તિ ચાર તાકે પાયે પરે. ૩૭
સેવામાં જો આળસ કરે, કુકર હોયકે ફીરફીર મરે. ૩૮
મન સાચે જો સેવા કરે, તબહી સેવા પૂર્ણ કરે. ૩૯
સેવાકે આશરે રહીએ, સુખ દુખ સબહી સહીએ. ૪૦
જો સેવામાં સંદેહ લાવે, કોટી જન્મ પ્રેતકુ પાવે. ૪૧
વેદ પુરાણ શાસ્ત્ર જે ભાખે, સેવાકો રસ વ્રજ જન ચાખે. ૪૨
સેવાકી અદ્દભુત રીત, શ્રીવિઠ્ઠલનાથમો રાખો પ્રિત. ૪૩
શ્રીમદાચાર્યજીએ પ્રગટ બતાવી, કૃપાકરી તાકે મન ભાવી. ૪૪
સેવાકો ફળ કહી ન આવે, સુરદાસ પ્રભુ હૃદેમે ભાવે. ૪૫

પ્રકરણ ૧૬ મું.

આશરાનાં પદ.

પદ ૧ લું.

રૂચિર પદ કમલ શ્રી વલ્લભાધીશકે,
રેન ઓર દિવસ નિજ શિર ધરીએ. ૧
ગહેત દ્દઢ બાંહ્ય કાન શ્રીનંદ સુત,
પત્ર ફલ પુષ્પ સેવા અનુસરીએ. ૨
પ્રેમભાવતે નિકટ સતત રહત,
રાખ વિશ્વાસ વ્રતતે ના ઠરીએ. ૩
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન હેત પ્રગટ શ્રીલક્ષ્મણ સુવન,
ભક્તકે ભવનમે વાસ કરીએ. ૪

પદ ૨ જું.

હોં શ્રી વલ્લભજીકો દાસ, મનન ધરત કાહુકી આસ. ૧
સેવું ચરન રહું નિત્ય પાસ, ભયો સબ હિનતેં નિરાશ. ૨
મેરે દ્દઢ મનમાંહી વિશ્વાસ, હોં ન ડરો દુરજન ઉપહાસ. ૩
તાતેં ભક્તિ હોત જીયે પ્રકાશ, પ્રજર જાત પાતક જ્યાં ઘાસ. ૪
વાગધીશ પતિકે વચન વિલાસ, રસના કહા કહું મિઠાસ. ૫
હારે હેં દુષ્કૃતકે ફાંસ, રસિક વિષય મતિ હોત વિનાશ. ૬

પદ ૩ જું.

શ્રી વીઠ્ઠલનાથ બસત જીય જાક, તાકી રીત પ્રીત છબી ન્યારી. ટેક.
પ્રફુલ્લિત બદન કાન્તી કરૂણામય, નેનનમા ઝલકે ગિરિધારી. શ્રી. ૧
ઉભ વભાવ પરમ પરમારથ, સ્વાર્થ લેશ નહિ સંસારી,
આનંદ રૂપ કરત એક ક્ષણમે, હ નૂકી કથા કહત વિસ્તારી. શ્રી.૨
મન કર્મ વચન તાહીકો સગ કીજે, પૈયત બ્રજ યુવતિન સુખકારી;
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ રસિક મુગટ મણી, ગુણનિધાન શ્રીગોવર્દ્ધનધારી. શ્રી. ૩

પદ ૪ થું.

મેરી કૃતી જીન દેખો શ્રી વલ્લભ મેરી કૃત જીન દેખો. ૧
ક્ષણું ક્ષણુંમે દોષ પડત હે, ગીનત ન આવે લેખો. ૨
નિરાધાર કે શરણુ નાથ તુમ, અપનો બીરદ બીસેખો. ૩
રસિક કહે મોહે અપનો જાનકે, કરો કૃપા બીસેખો. ૪

પદ ૫ મું.

આશરો એક શ્રી વલ્લભાધીશકો,
માનસી રીતકી મુખ્ય સેવા બ્યસન,
લૌક વૈદિક ત્યાગ શરણ ગોપીશકો.
દીનતા ભાવ ગુન ગાન ઉદ્બોધશુ,
ધોખ ત્રીય બાવના ઉભય જાને.
શ્રીકૃષ્ણ નામ સ્ફુરે પલ ન આગ્યા ટળે,
કૃત વચન વિશ્વાસ મન ચિત્ત આણે,
ભગવદી જાન સત સગકો અનુસરે,
દેખે દોષ અરૂ સત્ય ભાસે.

પુષ્ટિ પંથ મર્મ દશ ધર્મ યહ બિધ કહે,
સદા ચિત્તમે શ્રીદ્વારકેશ રાખે.

પદ ૬.

લાલનહીકી ચહીએ, કૃપા એક લાલનહીકી ચહીએ. ટેક.
અપનો દોષ વિચારહી સજની, ઇનસો કછુ નહિ કહીએ.
વે જો કરે સોઇ સબ આછી, અપને શિરપર સહીએ;
સુર સ્યામસોં કછુન કહીએ, જયાં રાખે ત્યા રહીએ. કૃપા એક

પદ ૭ મું.

મન મેરો એક તાકો આપદા અનેક હે.
રહ્યો ન વિવેક ટેક પડયો જે વિપત્ત મે. ૧
ઇતિ ગ્રહે આન્યો અંચ, કામ ક્રોધ રહ્યો ખેચ,
ચીડીયાં ચેંચાય જેસેં બાજકી ઝપટ તે ૨
કેસે કરી હરિ ભજું કેસે ગ્નાન ધ્યાન સજુ;
કેસે તેરો નામ લેઉં, ત્રિવિધ તાપકી તપતતેં. ૩
સુર કહે વારવાર, અબહુ કરૂ પોકાર;
અબ મોહે રાખ લેહો માયાકી ઝપટ તે. ૪

પદ ૮ મું.

વૃક્ષનકો મત લે, મનરે તું વૃક્ષનકો મત લે,
કાટે તાપેં ક્રોધ ન કીજે, સીચે તાપે ન સ્નેહ. મનરે. ૧
જો કોઉ વાકો પત્થર ચલાવે, તાહીકો ફલદે;
ધુપ સહતહે અપને શિરપર, ઓરનકો સુખ દે. મનરે, ૨
ધન્ય ધન્ય એ જડ પરમ પરમારથ, વૃથા માનસ દેહ;
સુરદાસ મન કર્મ વચન કર, સતનકો મત એહ. મનરે. ૩

પદ ૯ મું.

ભજિયે શ્રીવલ્લભવરકે ચરણ ટેટ.
સકલ પતિત ઉદ્ધારણ કારણ, પ્રગટ કિયે અવતરણ. ૧
ગૂઢ શ્રીભાગવત પ્રતિ પદ, અર્થ પ્રકટ કરણ;
આશરો કરિ રહે જે જન, મિટે જન્મ ને મરણ. ૨
અખિલ લીલા પ્રેમ સંયુત, દિખાયે ગિરિધરણ;
રસિક વિનતિ કરે માનો, ચરણકમલ અનુશરણ. ૩

પદ ૧૦ મું.

શ્રીવલ્લભ કૃપા કીજે મોહિ, ટેક.
જ્ઞાન ભક્તિ વિવેક બળાકો, આશરો નહીં કોઇ ૧
યહ બળાહીં ચિત્ત વિચારૂ, છિનક દ્રગભર જોઇ.
દેહો દર્શન દયા કરકે નિજ, દાસનકે દુઃખ ખોઇ. ૨

પદ ૧૧ મુ.

શ્રીવલ્લભ ભલે બુરે તોઉ તેરે, ટેક.
તુમહીં હમારી લાજ બઢાઇ, વિનતિ સુનો પ્રભુ મેરે. ૧
અન્ય દેવ સબ રંક ભીખારી, દેખે બહુત ઘનેરે;
હરિ પ્રતાપ બલ ગિનત ન કાહૂ, નિડર ભયે સબ ચેરે, ૨
સબ ત્યજ તુમ શરણાગત આયે દ્રઢકર ચરણ ગહેરે;
સૂરદાસ પ્રભુ તમારે મિલેતે, પાયે સુખજુ ઘનેરે. ૩

પદ ૧૨ મું.

અરે મન શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય, ટેક.
વૃથાકાલ કાહે કો ખોવત, વેદ પૂરાણ પઢાય. ૧

શ્રીગિરિરાજધરણ પૈંવકો, નાહિ ન ઓર ઉપાય:
રસિક સદા અનન્ય હોય કે, ચિત ઇતિ ઉત ન ડુલાય. ૨

પદ ૧૩ મું.

સબતે શ્રીવલ્લભ નામ ભલો, ટેક.
લીજે લીજે લીજે નાતર, કલિયુગ કરત છલો. ૧
સદ્દમદ તીર્થ સદન સ્યામઘન, તીર્થ વૃથા ચલો;
છીતસ્વામિ ગિરિધરણ શ્રીવિઠ્ઠલ, રિદ્ધિસિદ્ધિપ્રબલો. ૨

પદ ૧૪ મું.

લીજે મોહિ બુલાય શ્રીવલ્લભ, ટેક.
બહુત દિવસ દર્શન બિન મોકો, તાતે મન અકુલાય. ૧
નિશદિન અતિહી ક્ષીણ હોત તન, સુદ્ધ બુદ્ધ ભુલાય:
ગોવિંદ પ્રભુ તુમારે દર્શન વિન, યુગભર કલ્પ વિહાય. ૨

પદ ૧૫ મું.

જય શ્રીવલ્લભ ચરણકમલ શિર નાઇયે, ટેક.
પરમ આનંદ સાકાર શશિ શરદ મુખ;
મધરી વાની ભક્તજનન સંગ ગાઇયે. ૧
રાજ તમ છાંડ મદ સત્વકે સંગ વ્હે,
રાખ વિશ્વાસ પ્રેમ પથકો ધાઇયે,
કહત વ્રજાધિશ વૃંદા વિપિન દંપતિ,
ધ્યાનધર ધ્યાનધર હિયે દગન સિરાઇયે, ૨

પદ ૧૬ મું.

પધ માગો શંકરપાણ વીર. ટેક.

ચરણકમલ અનુરાગ નિરંતર, ભાવે મોહે ભકતનકી ભીર. ૧
સંગ દેહો તો હરિ ભકતનકો, વાસ દેહો શ્રીયમુનાતીર.
શ્રવણ દેઉ તો હરિ કથા રસ, ધ્યાન દેહુ તો શ્યામ શરીર. ૨
મન કામના કરો પરિપૂર્ણ, પાવન મજ્જન સુરસરી નીર;
પરમાનંદદાસકોઠાકુર, ત્રિભુવન નાયક ગોકુલપતિ ધીર. ૩

પદ ૧૭ મું.

યહ માગોં ગોપીજન વલ્લભ. ટેક.
માનુષ જન્મ ઓર હરિ સેવા, વ્રજ વસવો દીજે મોહી સુલ્લભ. ૧
શ્રીવલ્લભકુલકો હોંઉં ચેરો, વૈષ્ણવ જનકો દાસ કહાઉં,
શ્રીયમુના જલ નિત્યપ્રતિ ન્હાઉં, મન ક્રમ વચન કૃષ્ણ ગુણ ગાઉં. ૨
શ્રીભાગવત શ્રવણ સુનત નિત્ય, ઈન ત્યજ ચિત્ત કહુ ન લાઉં;
પરમાનંદદાસ યહ માંગત, નિત્ય નિરખો કબહુ ન અઘાઉં. ૩

પદ ૧૮ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેરે મન મેરે,
કોટિ જન્મ કષ્ટ પાપ છિનમે જાય તેરે. ૧
જગત બાવરેક સંગ તું બાવરો કયોં હોયેરે,
શ્રીહરિજીકો ચર્ણાર્વિંદ બેરબેર ગૃહિરે. ૨
બેર બેર કહતહીં તુ સુનત્ત નાહિ બહેરે,
કહેતહે ગોવિંદ સદા આનંદમે રહેરે. ૩

પદ ૧૯.

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ શરણં મમ ઉચ્ચરે, ટેક.
રૈન દિન નિત્યપ્રતિ સદા પલ છિન ઘડી,

કરત વિધ્વંસ જન અખિલ અઘ પરિહરે. ૧
હોય હરિ રૂપ વ્રજ ભુપ ભાવે સદા,
અગમ ભવસિંધુકો વિના સાધન તરે,
રહત નિસ દિવસ આનંદ ઉરમે ભરે,
પુષ્ટિ લીલા સકલ સાર ઉરમે ધરે. ૨
રમા અજ શેષ સનકાદિ શુક શારદા,
વ્યાસ નારદ રટે પલક મુખના ટરે,
લાલ ગિરિધરનકી મહિમા અતુલ જગમગે,
શરણુ કૃષ્ણદાસ નિગમ નેતિ નેતિ કરે. ૩

પદ ૨૦.

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ મન માહિ ગતિ જાનિયે, ટેક.
દેહ ઇંદ્રિય પ્રાણ દારા ગારાદિ વિત,
આત્મા સકલ શ્રીકૃષ્ણકી માનિયે. ટેક.
કૃષ્ણ મમ સ્વામિ હો દાસ મન વચ કમ,
કૃષ્ણ કર્તા યેહિ સદા જીય આનિયે
કૃષ્ણદાસનિ નાથ હરિદાસ વર્ય ધર,
ચરણરજ વલ્લભાધિશ મન સાનિય. ૨

પદ ૨૧.

કહો મન શ્રીકૃષ્ણ શરણ, ટેક.
મમકે મિલે અધિક અમૃત સુખ, એસેહે દુઃખહરણ. ૧
કરી નિવેદન સુરત નિપટ કર પરમાનંદ કરણું,
સેવા સાવધાન હોય સાધો અંબર ભોગ આભરણુ

દીસત ઓર કછુ નહિં. કબહું ભવસાગર તરણું,
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન લાલકી ગહો કમલ ચરણુ. ૩

પદ ૨૨ મું.

પરમ કૃપાલ શ્રીવલ્લભ નન્દન,
કરત કૃપા નિજ હાથ દે માથે,
જે જન શરણુ આયે અનુસરહી,
ગ્રહી સોંપત શ્રીગોવર્દ્ધનનાથેં. ૧
પરમ ઉદાર ચતુર ચિંતામણી,
રાખત ભાવ ધારા જે સાથે,
ભજિકૃષ્ણદાસ કાજ સબ સરહી,
જો જાને શ્રીવિઠ્ઠલનાથે. ૨

પદ ૨૩ મું.

ભૂલ જિન જાય મન અનત મેરો. ટેક.
રહોં નિશદિવસ શ્રીવલ્લભાધીશ પદ,
કમલસોં લાગ બિના મૂલકો ચેરો. ૧
અન્ય સંબધતે અધિક ડરપત રહોં,
સકલ સાધન હુ તેં કર નિવેરો,
દેહ નિજ ગેહ યહલોક પરલોક લોં,
બજો શીતલ ચરણુ છાંડ અરૂ ઝેરો. ૨
પ્રતિની માગત મહારાજ કર જોરકેં,
જૈસોહોં તેસો અબ કહાઉ તેરો,
રસિક શિરકર ધરો ભવદુ:ખ પરિહરો,
કરો કરુણા મોહિ રાખ નેરો. ૩

પદ ૨૪ મું.

આશરો એક દ્દઢ શ્રીવલ્લભાધીશકો. ટેક.
માનસી રીતકી મુખ્ય સેવા વ્યસન,
લોક વૈદિક ત્યાગ શરણ ગોપીશકો.

દીનતા ભાવ ગુણગાન ઉદ્બોધ સોં,
ઘોષ પ્રિય ભાવના ઉભય જાને, ૧

કૃષ્ણ નામ સ્ફુરે પલ ન આજ્ઞા ટરેં,
કૃતિ વચન વિશ્વાસ ચિત્ત આને;
ભગવદીય જાન સતસંગકો અનુસરે,
ન દેખેં દોષ ઓર સત્ય ભાખે, ૨
પુષ્ટિ પથ મર્મ દસ ધર્મ યહ વિધિ કહે,
સદા ચિત્તમે શ્રીદ્વારકેશ રાખે. ૩

પદ ૨૫ મું.

દ્દઢ ઇનિં ચરણન કેરો ભરોસો. ટેક.
શ્રીવલ્લભ નખચંદ્ર છટાબિન. સબ જગમાંઝ અંધેરો. ૧
સાધન ઓર નહીં યા કલિમે, જાસોં હોય નિવેરો;
સૂર કહા કહેં દ્વિવિધ આંધરો, બિના મૂલકો ચેરો. ૨

પદ ૨૬ મું.

મેરે તો તુમહો શ્રીવલ્લભસ્વામિ, ટેક.
મેરે અંતરકી ગત જાનો તુમહી અંતરજામી. ૧
તુમ સરખે નહી દિન દયાલ, મો સરખે નહિ કામી,
રસિક વિનતિ કર જોડી શીષ નામી ૨

પદ ૨૭ મું.

જેસો હું તેસો તિહારો શ્રીવલ્લભ,
અબ જિન છાંડ દેહો મોહિ કર તે;
બાંહ ગ્રહેકી લાજ મન ધર હો,
નહિં ભરોસો મોહિ સાધન બલતે. ૧

તુમ ત્યજ ઓર ઠોર નાહિ મોકોં,
જાસોં જાય કહો દુઃખ ભર તે,
રસિક શિરોમણી શ્રીવલ્લભ પ્રભુ,
રાખો મોહિ ચરણ શરણ ભવ ડરતે. ૨

પદ ૨૮ મું.

અદ્‌ભૂત નિદ્રા આઈ મંડલીમે, ટેક
દ્રઢાઈનિ ચરણુન શબ્દ સુનતહી, તરતહી આંખ ખુલાઈ. ૧
બેગ ઉઠો પ્રસાદ બટાવો, લે અપને ઘર જાઈ;
સુરદાસ પ્રભુ જો સુન્યા સો, પુસ્તક માંહી સમાઇ. ૨

પદ ૨૯ મું.

શ્રીવલ્લભ વલ્લભ વલ્લભ વલ્લભ,
શ્રીવલ્લભદેવ અમારે સહાય.
ઉઠત વલ્લભ બેઠત વલ્લભ,
શ્રીવલ્લભ કહેત કહા તેરો જાય. ૧

જાગત વલ્લભ સોવત વલ્લભ,
શ્રીવલ્લભ સોં મેરી પ્રીત સદાય. ૨
સાધન વલ્લભ તીર્થ વલ્લભ,

શ્રીવલ્લભ નામ નવા નિધિ પાય ૩
દાસ કહે હુ ઓર ન માગુ,
શ્રીવલ્લભ ચરણ કમલ શિર નાય. ૪

પદ ૭૦ મું.

જય શ્રીકૃષ્ણરે ભાઇ, બોલો બોલો વૈષ્ણવરાઇ,
તેથી કળી મલ જાય નસાઇ. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૧
વલ્લભી વૈષ્ણવની એ રીત, જય શ્રીકૃષ્ણ ઘણા પવિત્ર,
તેથી પ્રસન્ન થાય નવનિત. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૨
જેણે જય શ્રીકૃષ્ણ ગાયા, તે તો અડસઠતીરથ નાહ્યા;
તેથી પરમ પદાર્થ પાયા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૩
નામ તણો પ્રતાપજ મોટો, તેથી આ જુગ લાગેછે ખોટો,
સર્વે વ્રજભુમીમા લોટો જય શ્રીકૃષ્ણ. ૪
જે જન જસોદાજી ઘણું જાણે, એમના સુતનો ઉદયવખાણે;
મનમાં મેહેર કરીને માને. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૫
જસોદા સુતને પાન કરાવે, ગોપીજન સહુ આનંદ પામે;
વ્હાલો મારો વ્રજમાં લાડ લડાવે જય શ્રીકૃષ્ણ ૬
સુત તો પાગણામાથી જાગ્યા, સહુ ગોપીજન આનદ પામ્યા,
વ્હાલે મારા તનના તાપ સમાવ્યા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૭
વૃન્દાવનની રે વાટે, માર્ગ રોકો છો શા માટે,
વ્હાલે મારે રાસ રમાડ્યા રાતે. જય શ્રીકૃષ્ણ, ૮
જેણે યયશ્રીકૃષ્ણ ગાયા, તેની સફળ થઇ છે કાયા;
તે તો પાંચ પદાર્થ પાયા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૯

રાખો ચરણ કમલની છાંય, તેનો ભવનો ફેરો જાય;
તે તો હરિદાસ ગુણ ગાય. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૧૦

પદ ૩૧ મુ.

મનરે તું શ્યામ મેં કર હેત. ટેક.
કૃષ્ણ નામકી વાર કરલે બચે તેરો ખેત. ૧
મન સુવા તન પીંજરા, તા સું બાંધ્યો હેત;
કાલરૂપી મંઝાર ડોલે અબ ઘડી તો લેત. ૨
વિષય વિષય રસ છાડ દેર્ગે, ઉતર સાયર સેત,
સુર શ્રી ગોપાલ ભજ લે, ગુરૂ બતાય હેત. ૩

પદ ૩૨ મુ.

ત્યજ મન હરિ વિમુખનકો સંગ; ટેક
જાકે સંગતે કુબુદ્ધિ ઉપજત, પરત ભજનમેં ભંગ. ૧
ખરકું કહા અરગજા લેપન, મર્કટ ભૂષણ અંગ,
કાગકો કહા કપૂર ચુગાવત, શ્વાન ન્હવાવત ગંગ. ૨
કહા ભયો પયપાન કરાવત, વિષ નહિ ત્યજત ભુજંગ;
સુરદાસ પ્રભુ કારી કામરીયા, ચઢે ન દૂજો રંગ. ૩

પદ ૩૩ મુ

મન રે ભુલ્યો તું જન્મ ગુમાવે, ટેક
ખબર ન પરી તોકો સિર ઉપર, કાલ સદા મંડરાવે. ૧
ખાનપાન અટક્યો નિસવાસર, જીભ્યા લાડ લડાવે;
ગૃહ સુખ દેખ ફિરત ફુલ્યો, સો સ્વપ્ને મન ભટકાવે. ૨
કે તું છાંડ જાયગો દાનકો, કે તુહિં યહિ છુડાવે;

જ્યોં તોતા સેંવર ઘર બૈઠ્યો, હાથ કછુ નહીં આવે. ૩
મેરી મેરી કર ન બાવરે, આયુષ વૃથા ગુમાવે;
હરિ હેતુ વિસાર વિષય સુખ, વિષ્ટા ચિત્ત મન ભાવે. ૪
ગિરિધરલાલ સકલ સુખ દાતા, સુન પૂરાણુ સબ ગાવે;
સૂરદાસ વલ્લભ ફિર અપને, ચરણુ કમલ ચિત્ત લાવે. ૫

પદ ૩૪ મુ.

કાહેકું દેહ ધરી, ભજન વિના, ટેક.
ગર્ભવાસમેં ભક્તિ કબુલી બહાર કાઢો શ્રી હરિ. ભજન. ૧
કોલ દેઇ કરી બહાર નિકળ્યો, પીછે બુદ્ધિ ફરી. ભજન. ૨
સૂરદાસ ભગવત ભજન વિનાં, જનુની તે ભારે મરી. ભજન, ૩

પદ ૩૫ મુ

ભજ સખી ભાવ ભાવિક દેવ, ટેક.
કોટિ સાધન કરો કાઉ, તોઉ ન માને સેવ. ૧
ધુમકેતૂ કુમાર માંગ્યો, કોન માગ રીતિ;
પુરૂષ તે ત્રિય ભાવ ઉપજ્યો, સબે ઉલટી રીતિ. ૨
બસન ભૂષણુ પલટ પહેરે, ભાવ સો સજોય,
ઉલટ મુદ્રા દઇ અકન વર્ણુ સૂધે હોય. ૩
વેદ વિધિકો નેમ નાહીં, પ્રીતકી પહીચાન;
વ્રજ વધુ વશ કિયે મોહન, સુર ચતુર સુજાન. ૪

પદ ૩૬ મુ.

ગોપી પ્રેમકી ધ્વજા, ટેક.
જિન્ ગોપાલ કિયો અપને વશ, ઉરધર શ્યામ ભુજા. ૧

શુક મુનિ વ્યાસ પ્રશંસા કીની, ઉધ્ધો સંત સરાહી,
ભરિ ભાગ્ય ગોકુલકી વનિતા, અતિ પુનીત ભવમાંહી. ૨
કહા ભયો જો વિપ્ર કુલ જન્મ્યો, જો હે હરિ સેવા નાંઇ;
સોઇ કુલીન દાસ પરમાનંદ, જો હરિ સન્મુખ ધાંઇ. ૩

પદ ૩૭ મું.

ગોવીંદ પદ પલ્લવ શિરપર બિરાજમાન, ટેક.
તાકી કહા કહી આવે સુખકો પરમાણ. ગોવીંદ. ૧
વ્રજ નરેશ દેશ બસત, કાલાનલ હુન ત્રસત;
ઉલ્લસત મન વિલસત કરલીલા રસપાન. ગોવીંદ. ૨
બીજે નિત્ય નેણા રહત હરિકે, ગુણગાન કરત;
જાનત નહીં ત્રિવિધ તાપ, માનત નહીં આન. ગોવીંદ. ૩
જાકો મુખ કમલ દરસ પાવન, પદરેણુ પરસ;
અધમ જન ગદાધર, તોઉ પાવત સન્માન. ગોવીંદ. ૪

પદ ૩૮ મું.

લલિત વ્રજદેશ ગિરિરાજ રાજે, ટેક.
ઘોર કલિમતની સંગ ગિરિવરધરન,
કરત નિત્ય કેલી તહાં કામ લાજે. ૧
ત્રિવિધ પવન સંચરે સુખદ ઝરના ઝરે,
લલિત સૌરભ્ય સરસ મધુપ ગાજે,
લલિત તરૂ ફલ ફુલ ફલિત ખટ ઋતુ સદા,
ચત્રભુજદાસ ગિરિધર સમાજે. ૨

પદ ૩૯ મું.

મધુર વ્રજદેશ વસી મધુર કીનો, ટેક
મધુર ગોકુલ ગામ મધુર વલ્લભ નામ;
મધુર વિઠ્ઠલ ભજન દાન દીનો. ૧
મધુર ગિરિધરન આદિ સપ્ત તનુ વેણુનાદ,
સપ્ત રત્નન મધુર રૂપ લીનો. ૨
મધુરચલચલિત અતિલલિતપદ્મનાભપ્રભુ,
મધુર અલિ ગાવત સરસ રંગ ભીનો. ૩

પદ ૪૦ મું.

જો કોઇ શ્રીગોકુલ રસ ચાખે, ટેક.
તાકો ચિત અનંત નહિ ભટકે, લોભ દીખાવે લાખે. ૧
પર્યો રહો છોકરકી છૈયાં, નિરખત તરૂવર સાખે;
શ્રીયમુનાં જલપાન કરત નિત્ય, શ્રીવલ્લભ મુખ ભાખે. ૨
સાત સ્વરૂપ આદિશ્રીજી મિલિ, ધ્યાન હ્રદયમાં રાખે;
રસિક પ્રીતમજુકી બાનીક ઉપર, જગતવારીસબનાંખે. ૩

સુતી વખતે ગાવાનું.

પદ ૪૧ મું.

જય શ્રી વલ્લભ જય શ્રી વિઠ્ઠલ, જય શ્રી યમુના શ્રી નાથજી.
કલિયુગના તો જીવ ઉદ્ધાર્યા, મસ્તક ધરીયા હાથજી.
વૈષ્ણવ જન પર કૃપા કરીને, દેજો વ્રજમાં વાસજી
આગે પાછે ગૌ બિરાજે, બીચમે મારો નાથજી.

મોર મુકુટ પીતાંબર સોહિયે, મોરલી સોહે હાથજી.
જય શ્રી ગિરિધર જય શ્રી ગોવિંદ, જય શ્રી બાલકૃષ્ણજી.
જય શ્રી ગોકુલપતિ જય શ્રી રઘુપતિ, જય શ્રી યદુપતિ ઘનશ્યામજી.
શ્રી ગોકુલવાળે નાથ, મેરી દોરી તુમારે હાથજી.

જય શ્રી જમુના શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથ, મહા પ્રભુ શ્રી વિઠ્ઠલનાથ.
જય જય શ્રી ગોકુલેશ શેષ ન રહે કલેશ,
ક્ષણું ક્ષણું પળપળ સ્મરણ કીજે, નામ નિરંતર લીજેજી.
ચરણ શરણ રાખે મારો વ્હાલો, શ્રી ગોકુળમાં અવતરીયેજી.

શ્રી ગોકુલમાં તો વાસો વસિએ, સંત સમાગમ કરીએજી.
શ્રી વલ્લભ વલ્લભ મુખથી કહીએ, તો ભવસાગર તરીયેજી,
નિત્ય પ્રતિ રમણ રેતીમાં નાહીયે, ગુલાબછડી દર્શન કરીયે.
જે દર્શન બ્રહ્માને દુર્લભ, તે અપને અંગે કરીયે

શ્રી વ્રંદાવન શ્રી ગોવર્દ્ધનધામ, રાધા માધવ સુંદર શ્યામ.
હરિદાસ હરિજનકો સેવક, દર્શન દીજે આઠો જામ.
શ્રી વલ્લભ યુગ યુગ રાજ કરો, શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ ગોપીનાથ.
દેવકીનંદન શ્રી રઘુનાથ, યશોદાનન્દન નંદકિશોર.

શ્રી મુરલીધર માખણ ચોર,
સુરદાસ, કૃષ્ણદાસજી, પરમાનંદ, કુંભનદાસજી;
છિતસ્વામિ, ગોવિંદ શ્રી વલ્લભ દેવકી જય.
પ્રાણ પ્યારેકી જય, શ્રી ગોવર્દ્ધનનાથકી જય.
ચોરાશી વૈષ્ણવકી જય, બસેંબાવન વૈષ્ણવકી જય,
શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીકી જય, ગુરુ દેવકી જય.
એટલું કહી હાથપગ ધોઇ શુદ્ધ મને મહાપ્રસાદ લેઇ સુઇ જવું.

શ્રીમદ્ વલ્લભકુળના બાળકોના જન્મદિવસની નોંધ ગુજરાતી માસ પ્રમાણે.

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી	ચૈત્ર વદી ૧૧
શ્રીગોપીનાથજી	ભાદરવા વદી ૧૨
શ્રીગુસાંઇજી	માગસર વદી ૯

શ્રી ગુસાંઇજીના સાત બાળકો કે જે સાત ગાદીના ટિકેત કહેવાય છે તેમના જન્મદિવસ.

૧	શ્રીગિરિધરજી	કારતક સુદી ૧૨
૨	શ્રીગોવિંદરાયજી	,, વદી ૮
૩	શ્રીબાલકૃષ્ણજી	ભાદરવા વદી ૧૩
૪	શ્રીગોકુલનાથજી	માગશર સુદી ૭
૫	શ્રીરઘુનાથજી	કારતક સુદી ૧૨
૬	શ્રીજદુનાથજી	ચૈત્ર સુદી ૬
૭	શ્રીઘનશ્યામજી	કારતક વદી ૧૩

હાલ ભૂતળ ઉપર ૪૩ બાળકો બિરાજે છે તેમના જન્મદિવસ.

૩ શ્રીજીદ્વારમાં.

૧	તિલકાયિત શ્રીગોવર્દ્ધનલાલજી	શ્રાવણ વદી ૧
૨	,, શ્રી દામોદરલાલજી	પોસ સુદી ૬
૩	શ્રી ગોપેશ્વરલાલજી	,, ૫

૪ શ્રી કાંકરોલીમાં.

૧	શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજી	અષાડ વદી ૧૩
૨	શ્રીદ્વારકેશલાલજી	જેઠ વદી ૬
૩	શ્રીવ્રજભૂષણલાલજી	માહા વદી ૨
૪	શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી	પોસ વદી ૯

૧ શ્રી કોટામાં.

૧	શ્રી મુરલીધરલાલજી	ભાદરવા વદી ૮

૩ શ્રી મથુરાજીમાં.

૧	શ્રીરમણલાલજી	કારતક વદી ૧
૨	શ્રીગોપાલલાલજી	,, વદી ૫
૩	શ્રી વ્રજપાલલાલજી	આસો વદી ૧૩

૩ શ્રી કામવનમાં.

૧	શ્રીગોપાલલાલજી	અષાડ સુદી	૨
૨	શ્રીરમણલાલજી	કારતક વદી	૮
૩	શ્રીવલ્લભલાલજી	અષાડ સુદી	૩

૨ શ્રી શેરગઢ (હાલ વડોદરા)

૧	શ્રીગિરિધરલાલજી	ભાદરવા વદી	૧૨
૨	શ્રીવલ્લભલાલજી	„ વદી	૭

૩ શ્રી ચાપાસેનીમાં.

૧	શ્રીવ્રજનાથજી	શ્રાવણ વદી	૧૦
૨	શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી	„ વદી	૧૨
૩	શ્રીદ્વારકેશલાલજી	માગસર સુદી	૧૪

૫ શ્રી પોરબંદરમાં.

૧	શ્રીઘનશ્યામલાલજી	અષાડ સુદી	૮
૨	શ્રીદ્વારકેશલાલજી	ચૈત્ર વદી	૧
૩	શ્રીદામોદરલાલજી	ભાદરવા વદી	૩
૪	શ્રીજીવણલાલજી	માગસર સુદી	૧૩
૫	શ્રી પુરુષોત્તમલાલજી	„ વદી	૧૩

૭ શ્રી મુંબાઇમાં.

૧	શ્રીગોકુળનાથજી	ભાદરવા સુદી	૧૨
૨	શ્રી ગોવર્દ્ધનેશજી	શ્રાવણ વદી	૯
૩	શ્રીરણછોડલાલજી	માગશર વદી	૭
૪	„ ના લાલજી	પોસ વદી	૯
૫	શ્રીદ્વારકેશલાલજી	જેઠ સુદી	૯
૬	શ્રીગોવર્દ્ધનલાલજી	ભાદરવા વદી	૮
૭	શ્રીવાગધીશલાલજી	જેઠ વદી	૧૪

૨ શ્રી સુરતમાં.

૧	શ્રીવ્રજરત્નલાલજી	ભાદરવા સુદી	૭
૨	શ્રીકુંજબિહારીલાલજી	ફાગણ સુદી	૧૧

૧ શ્રી નડીઆદમાં.

૧	શ્રીઅનિરૂદ્ધલાલજી	ભાદરવા સુદી	૧૨

૨ શ્રીરાજનગરમાં [અમદાવાદ].

૧	શ્રીમધુસુદનલાલજી	માહા સુદી	૪
૨	શ્રીરણછોડલાલજી	પોસ વદી	૧૧

૨ શ્રી કાશીમાં.

૧	શ્રીગિરિધરલાલજી	માહા સુદી	૧૫
૨	શ્રીમુરલીધરલાલજી	ચૈત્ર સુદી	૧૨

૧ શ્રી જુનાગઢમાં.

૧	શ્રીરઘનાથલાલજી	આસો સુદી	૧૦

૨ શ્રી ઇંદોરમાં.

૧	શ્રીદેવકીનંદનજી	વૈશાખ વદી	૧૧
૨	શ્રીકૃષ્ણરાયજી	અષાડ વદી	૧૩

૨ શ્રી દ્વારકાં બેટમાં.

૧	શ્રીપ્રદ્યુમ્નલાલજી	માહા વદી	૧૨
૨	શ્રીગોપિકાવલ્લભલાલજી	અષાડ સુદી	૨

॥ શ્રીવલ્લભોજયતિ ॥

શ્રીઆચાર્યજી માહાપ્રભુજીની ૮૪ બેઠકો, શ્રીગુસાંઇજી (શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી) ની ૨૮ બેઠકો, શ્રીગોકુળનાથજીની ૧૩ બેઠકો તથા શ્રીહરિરાયજી (મહાપ્રભુજી) માહારાજની ૭ બેઠકો કયા કયા સ્થળમાં છે તેનાં નામ, ઠેકાણું, ત્યાં જવાનો રસ્તો તથા રેલવે સ્ટેશન અને લાઇનનું નામ વગેરે જાણવાની સંપૂર્ણ માહિતિ બતાવનારો કોઠો.

નંબર	બેઠકનુ નામ.	ઠેકા .	જવાનો રસ્તો.	સ્ટેશન તથા રેલ્વે લાઇન.
૧	શ્રીમથુરાંજી	વિશ્રામઘાટ (અભિમુક્તઘાટ)	મથુરાં	મથુરાં (નાગડા મથુરા રેલ્વે) (બી. બી. સી. આઇ.)
૨	શ્રીમધુવન	કૃષ્ણકુંડ ઉપર	મથુરાથી વ્રજ ચોરાશી કોષની પરીક્રમા કરવા જતા	,,
૩	શ્રીકમોદવન	કુંડ ઉપર	,,	,,
૪	શ્રીબહુલાવન	,,	,,	,,
૫	શ્રીરાધાકૃષ્ણ કુંડ	,,	,,	,,
૬	શ્રીમાનસી ગંગા	ગંગાઘાટ ઉપર	,,	,,

નંબર ૧ થી ૨૩ સુધીની બેઠકો ૮૪ કોષ વ્રજયાત્રાની પરિક્રમા કરવામા આવી જાય છે માટે આ બેઠકોનાં દર્શન કરવાની ઇચ્છા હોય તેમણે વ્રજ પરિક્રમા કરવી. (જુઓ વનયાત્રાનું ધોળ પાને ૧૨૮ મે ફુટનોટમાં.)

૬	,,	ચકલેશ્વર	માનસીગંગા ઉપર બે બેઠકો છે એમ કહેવાય છે. તેથી આ બીજી બેઠક લીધી છે.	,,
૭	શ્રીપરાસોલી	ચદ્રસરોવર ઉપર	,,	,,
૮	શ્રીઆન્યોર	સદુપાડેના ઘરમા	,,	,,
૯	શ્રીગોવિંદ કુંડ	કુંડ ઉપર	,,	,,
૧૦	શ્રીગિરિરાજ	મુખારવિન્દ સન્મુખ	,,	,,
૧૧	શ્રીકામવન	શ્રીકુંડ ઉપર	,,	,,
૧૨	શ્રીગહેવરવન	કૃષ્ણકુંડ ઉપર	,,	,,
૧૩	શ્રીપ્રેમ સરોવર	પહાડ ઉપર	,,	,,
૧૪	શ્રીસંકેત વન	કુંડ ઉપર	,,	,,
૧૫	શ્રીનંદગામ	પાનસરોવર ઉપર	,,	,,
૧૬	શ્રીકરેલા	શ્રીનાથજીના જળ-ધરામાં	,,	,,
૧૭	શ્રીકોકીલાવન	કુંડ ઉપર	,,	,,
૧૮	શ્રીચીરઘાટ	કાત્યાયની દેવીની પાસે શ્રીજમુના-જીના કીનારે	,,	,,
૧૯	શ્રીવૃંદાવન	બંસીબટમા	,,	,,
૨૦	શ્રીમાનસરોવર	કુંડ ઉપર	,,	,,
૨૧	શ્રીગોકુલ	શ્રીઠકરાણીઘાટ ઉપર	,,	,,

૨૨	શ્રીગોકુલ	શ્રીદ્વારકાંનાથજીના મંદીર બહાર (બડી બેઠક)	,	,,
૨૩	શ્રીગોકુલ	શ્રીદ્વારકાનાથજીના શૈયા મંદીરમા	,,	,,
૨૪	શ્રીસોરમઘાટ	ગામની નજીકમાં	મથુરાંથી કાસગંજ સ્ટેશથી બીજુ સ્ટેશન	સોરો (બી.બી.સી આઇ.રેલ્વે)
૨૫	શ્રીચીત્રકુટ	ડુંગર ઉપર	અલહાબાદથી સાતમું સ્ટેશન માણેકપુર જંકસનથી ચોથુ સ્ટેશન	ચીત્રકુટ માણેકપુર ઝાસી સેકસન
૨૬	શ્રીઅયોધ્યા	વલ્લભઘાટ ઉપર (હનુમાન મઢી પાસે)	આઉદ અને રોહિલ ખંડ રેલવે (અયોધ્યા સ્ટેશન)	(ગ્રેટઇન્ડીયન પેનસુરા રેલ્વે તથા બેંગાલ એન્ડ નોર્થ વેસ્ટર્ન રેલવે)
૨૭	શ્રીનૈમીષ્યારણ્ય	૦	સડીલા સ્ટેશનથી જવાય છે.	બેઠક ગુપ્ત છે. સંડીલા આઉદ રોહિલ ખંડ રેલ્વે
૨૮	શ્રીકાશી	શેઠ પુરુષોત્તમદાસને ઘેર	૦	કાશી (ઇસ્ટ ઇન્ડીયા રેલવે)
૨૯	શ્રીકાશી	હનુમાન ઘાટ ઉપર	૦	,,
૩૦	શ્રીહરીહરક્ષેત્ર	શેઠ ભગવાનદાસના ઘરમાં	હાલનુ હાજીપુર	હાજીપુર (બેંગાલ એન્ડ નોર્થ વેસ્ટર્ન રેલવે)
૩૧	શ્રીજનકપુર	માણેક તળાવ ઉપર	હાજીપુરથી ત્રણેક માઇલ દુર છે.	,,

૩૨	શ્રીગંગાસાગર	કપીલદેવના આશ્રમમાં	કલકત્તાથી વહાણમાં બેસી જવાય છે. ૫૦ માઇલ દુર છે.	૦
૩૩	શ્રીચંપારણ્ય	૦	નાગપુર થઇ રાયપુર થઇ રાજીમ સ્ટેશન થઇ ત્રણ માઇલ દુર છે.	રાજીમ
૦	શ્રીચંપારણ્ય	પ્રાગટ્યનુ સ્થળ	આ ઠેકાણે બીજી બેઠક હોય તેમ કેટલાક માને છે તેથી લખ્યુ છે. ઉપરની બેઠકથી ૦॥ માઇલ દુર છે.	ટાપટીવેલી રેલવે માર-ફત બેંગાલ નાગપુર રેલવેમાં
૩૪	શ્રીજગદીશ	ગોવર્દ્ધન મઠની પાસે	જગન્નાથપુરી	પુરી. કલકત્તાથી બેંગાલ નાગ-પુર રેલવેમા જવાનુ છે.
૩૫	શ્રીભીમરથી	નદીના કાંઠા ઉપર	પંઢરપુર–પુનાથી બારસી થઇને (શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી)	પંઢરપુર ગ્રેટઇન્ડીયન પેનસુરા રેલવે
૩૬	શ્રીનાશક	નદીના સામે આરે પચવટીમાં	(મુબાઇના શ્રીગોકુળનાથજી મહારાજના માથે બિરાજેછે.)	નાશક (ગ્રેટઇન્ડીઅન પેનિ-ન્સ્યુલા રેલવે)
૩૭	શ્રીપનાન્રસીંહજી	૦	સ્ટેશનથી ગામમા ગયા પછી પર્વત ઉપર ચઢવાનું છે. પછી બેઠકે જવાય છે.	તીરૂપુટ (મદ્રાસ અને સધર્ન મરાઠા રેલ્વે
૩૮	લક્ષ્મણ બાલાજી	પુષ્કરકુંડ ઉપર બાલાજીના મંદીર જોડે	રેણીગુંટા જકશનથી	„

૩૯	શ્રીરંગજી	કાવેરી નદી ઉપર	મ્હેસુરથી ત્રીજુ સ્ટેશન શ્રી રંગમથી બે ગાઉ દૂર છે.	શ્રીરંગપટમ (બેંગલોર સેકસન રેલવે)
૪૦	શ્રીવિષ્ણુકાચ્ચી	વેગવતી નદીના કીનારા ઉપર	હાલનુ કાઞ્જીવરમ, આર્કોનમ જંકશનથી ત્રીજુ સ્ટેશન, મદ્રાસ રેલવેમા. ૧ માઇલ દુર છે	કાઞ્જીવરમ (સાઉથ ઇન્ડીયન રેલવે)
૪૧	શ્રીરામેશ્વર	રામકુંડ ઉપર	મદુરા જંકશનથી માડાપમથી આગબોટમા બે કલાકે જવાય છે.	માડાપમ (સાઉથ ઇન્ડીયન રેલવે)
૪૨	શ્રીમલયાચલ	કુંડ ઉપર	મ્હૈસુર થઇને બીજા સ્ટેશને ઉતરવાનુ ત્યાંથી પગ રસ્તે દી. ૩ મા પહોંચાય છે.	
૪૩	શ્રીલોહગઢ	હાલનુ ગોવા	(ગુપ્ત છે)	(જુઓ નં. ૩૯ માં)
૪૪	શ્રીતામ્રપરણી	નદી ઉપર	રામનાદથી મદરાથી મણીયાચીથી ત્રીનાવલી સ્ટેશને ઉતરી નજીક છે	ત્રીનાવલી (સાઉથ ઇન્ડીયન રેલવે)
૪૫	શ્રીકૃશ્નાનદી	૦	સોલાપુરથી	કૃષ્ણા સ્ટેશન ગ્રેટ-ઇન્ડી. પેનસુરા રેલવે
૪૬	શ્રીપંપાસરોવર	હાલનું કિષ્કિંધા	બિલ્લારી જંકશનથી ગુત્તી થઇ કીષ્કુંધા સ્ટેશન ઉપર દી. ૩ માં જવાય છે.	કિષ્કિંધા મદ્રાસ સધર્નમરાઠા રેલવે

૪૭ શ્રીપદ્મનાભજી	વરાહકુંડ ઉપર	ત્રીનાવલી સ્ટેશન ઉતરી ૧૦ ગાઉ તોતાદ્રી ગામ ત્યાંથી ૫૦ ગાઉ ઉપર છે.	ત્રીનાવલી (સાઉથ ઇન્ડીયન રેલવે)
૪૮ શ્રીજનાર્દન	૦	પદ્મનાભજીથી ૧૫ ગાઉ થાય છે નહેરમાં હોડીમાં બેસી જવાય છે.	"
૪૯ શ્રીવિદ્યાનગર	રાજાના મહેલમા	હાલનું વિજયનગર કિષ્કિંધા સ્ટેશનથી ૩ ગાઉ છે.	(જુઓ નં. ૪૬ માં)
૫૦ શ્રીત્રિલોકાભાનજી			(ખબર મળી નથી)
૫૧ શ્રીતોતાદ્રીપર્વત	પર્વત ઉપર	ત્રીનાવલી સ્ટેશનથી ૧૦ ગાઉ દુર છે.	(જુઓ નં. ૪૭ માં)
૫૨ શ્રીકર્દમસેન (દ્રવસેનજી)	નવગ્રહના મંદીરજાડે	રામનાદ સ્ટેશનથી ૪ ગાઉ છે	(જુઓ નં. ૪૪ માં)
૫૩ શ્રીસુરત	તાપી નદી ઉપર અશ્વનીકુમારનાઆગે	સુરત શહેરથી ૩ માઇલ છે.	સુરત (બી.બી.સી.આઇ.રેલવે)
૫૪ શ્રીભરૂચ	સ્ટેશનથી નજીક છે.	૦	ભરૂચ (બી.બી.સી.આઇ. રેલવે)
૫૫ શ્રીમોરબી	મચ્છુ નદી ઉપર	૦	મોરબી (મોરબી રેલવે)
૫૬ શ્રીનવાનગર (જામનગર)	નાગમતી નદી ઉપર	૦	જામનગર (જામનગર રેલવે)

૫૭	શ્રીખંભાળીયા	કુંડ ઉપર	પોરબંદરથી ૧૫ ગાઉ છે જામનગર થઇને પણ જવાય છે	જામનગર અથવા પોરબંદર
૫૮	શ્રીપીંડતારક	પીંડારાકુંડ ઉપર હાલનુ(પીંડારા ગામ)	ખંભાળીયા થઇને પગ રસ્તે પીંડારાગામ જવાય છે.	,,
૫૯	શ્રીમુલગોમતી	કુંડ ઉપર	પીંડારા થઇને જવાય છે.	,,
૬૦	શ્રીદ્વારકાં	૦	સ્ટીમરમા જવાય છે.	દ્વારકા (સ્ટીમરનુ સ્ટેશન છે)
૬૧	શ્રીગોપીતલૈયા	કુડ ઉપર		,,
૬૨	શ્રીશંખોદ્ધાર	,,	બેટ દ્વારકા	,,
૬૩	શ્રીનારાયણ સર	,,	દ્વારકાંથી સ્ટીમરમા બેસી માડવી ત્યાથી પગ રસ્તે દી. ૪ મા જવાય છે	,,
૬૪	શ્રીજુનાગઢ	દામોદર કુડ ઉપર ગીરનારની તળેટીમાં		જુનાગઢ
૬૫	શ્રીપ્રભાસપાટણ	ત્રવેણી નદી ઉપર	વેરાવળ સ્ટેશનથી બે ગાઉ	વેરાવળ
૬૬	શ્રીમાધોપુર	૦	જુનાગઢથી કેશુદ સ્ટેશન ઉતરી ૧દીવસમા પગરસ્તે પહોચાયછે.	કેશુદ (બી.જી. જે. પી. રેલવે)
૬૭	શ્રીગુપ્તપ્રયાગ	૦	વેરાવળથી કોડીનારથી દી. ૧મા પગરસ્તે જવાય છે.	વેરાવળ

૬૮	શ્રીતળગડી		રાણુપુર સ્ટેશનથી પગરસ્તે ધંધુકા થઇ પાચ ગાઉ	સમીપુર
૬૯	શ્રીનરોડા	ગામ બહાર ાા માઇલ	અમદાવાદથી ૪ માઇલ	નરોડા અમદાવાદ પ્રાંતીજરેલ્વે
૭૦	શ્રીગોધરા	ગામમાં	(ગુમ છે)	ગોધરા (બી.બી.સી.આઇ.રેલ્વે)
૭૧	શ્રીખેરાલુ	ગામમાં	જોશી કાળીદાસ ધનેશ્વરને ઘેર	ખેરાલુ (મહેસાણા જંકશનથી જવાય છે)
૭૨	શ્રીસિદ્ધપુર	બીંદુસરોવર ઉપર	સ્ટેશનથી ાા ગાઉ ગામબહા છે.	સીદ્ધપુર (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૭૩	શ્રીઉજ્જન	ગોમતીકુંડ ઉપર પીપળાના ઝાડ નીચે	શહેર બહાર ૨ માઇલ દુર છે.	ઉજ્જન (નાગડા મથુરા રેલ્વે)
૭૪	શ્રીપુષ્કરજી	૦	અજમેર સ્ટેશનથી ૩ ગાઉ દુર	અજમેર (રજપુતાના માલવા રેલ્વે)
૭૫	શ્રીકુરૂક્ષેત્ર		થાનેશ્વર સ્ટેશનથી જવાય છે. બેઠક ગુમ હોય તેમ લાગેછે.	થાનેશ્વર ૦
૭૬	શ્રીહરદ્વાર		સાહરાનપોરથી ૩૦ માઇલ રૂરકી થઈ લક્સર જંકશને ડેહેરાડુન બ્રાંચમા બેસવાથી હરદ્વાર સ્ટેશને ઉતરાશે.	હરદ્વાર (આઉધ એન્ડ રોહીલખંડ રેલ્વે

૭૭	શ્રીબદ્રિકાશ્રમ		કેદારનાથથી પાછા આવી ૨૫ ગાઉછે. વધુ વિગત માટે જુઓ (શ્રીવલ્લભાચાર્યનું જીવનચરીત્ર)	
૭૮	શ્રીકેદારનાથ		હરદ્વારથી હાષકેશ થઇ શ્રીનગર થઈ રૂદ્રપ્રયાગ થઇ કેદારનાથ જવાય છે.	હરદ્વારથી કેદારનાથ ૧૫૦ માઇલ થાય છે.
૭૯	શ્રીવ્યાસાશ્રમ		કેદારનાથ જવાય છે.	હરદ્વારથી હીમાલય જવાના રસ્તામાં આ બેઠકો છે
૮૦	શ્રીહેમાચલ		કેદાર નાથની ઉત્તરે.	
૮૧	શ્રીવ્યાસ ગંગા		”	
૮૨	શ્રીમુદ્રાચલ		”	
૮૩	શ્રીચરણાટ		ચુનાર સ્ટેશન છે કાશીથી ૭ આનાની ટીકીટ છે.	ચુનાર (ઇસ્ટ ઇંડિઅન રેલવે)
૮૪	શ્રીએડલ		પ્રયાગના સામે આરે બેઠક છે. અલ્હાબાદથી બીજુ સ્ટેશન નૈનીનું છે.	નૈની (ઇસ્ટ ઇંડિઅન રેલવે)

શ્રીગુસાંઇજી (શ્રીવિઠલનાથજી)ની ૨૮ બેઠકોની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ	ઠકરાણી ઘાટ ઉપર	મથુરાંથી ત્રણ ગાઉ	મથુરાં (નાગડા–મથુરાં રેલ્વે)
૨	શ્રીગોકુલ	શ્રીદ્વારકાંનાથજીના મંદીરમાં	,,	,,
૩	શ્રીવૃંદાવન	બંસીબટમા	મથુરાથી વ્રજચોરાસી કોષની પરીક્રમા કરવા જતા	,,
૪	શ્રીરાધાકૃષ્ણ કુંડ	કુંડ ઉપર	,,	,,
૫	શ્રીચંદ્રસરોવર	,,	,,	,,
૬	શ્રીચંદ્રસરોવર	,,	,,	,,
૭	શ્રીગોપાલપુર	ગિરિરાજની તળેટીમાં	,,	,,
૮	શ્રીકામવન	સુરભીકુંડ ઉપર	,,	,,
૯	શ્રીપ્રેમસરોવર	કુડ ઉપર	,,	,,
૧૦	શ્રીસંકેતવન	૦	,,	,,
૧૧	શ્રીરીઠોરા	પીપળાના વૃક્ષ નીચે	,,	,,
૧૨	શ્રીકરહલા	૦	,,	,,
૧૩	શ્રીકોટવન	૦	,,	,,
૧૪	શ્રીચીરઘાટ	૦	,,	,,
૧૫	શ્રીવચ્છવન	૦	,,	,,
૧૬	શ્રીબેલવન	૦	,,	,,
૧૭	શ્રીચરણાટ	૦	કાશીથી ૭ આના ટીકીટ.	ચુનાર (ઇસ્ટ ઇંડીઆ રેલવે)

૧૮	શ્રીએડલ		પ્રયાગના સામે આરે બેઠક છે. (અલ્હાબાદથી બીજુ સ્ટેશન નૈનીનું છે)	નૈની (ઇસ્ટ ઇંડીયા રેલ્વે)
૧૯	શ્રીગૌડદેશ		૦	ખબર મળતી નથી
૨૦	શ્રીસોરમજી	ગામની નજીકમા	મથુરાંથી કાસગંજ સ્ટેશનથી બીજુ સ્ટેશન	સોરાં (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૨૧	શ્રીગોધરા	ગામમા	૦	ગોધરા (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૨૨	શ્રીઅલીણા	,,	ડાકોરથી ૫ ગાઉ દુર	ડાકોર (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વ)
૨૩	શ્રીઅસારવા	૦	અમદાવાદથી ાા માઇલ	અમદાવાદ (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૨૪	શ્રીખંભાત	ગામ બહાર	૦	ખંભાત (આણંદ ખંભાત રેલ્વે)
૨૫	શ્રીનવાનગર (જામનગર)	૦	૦	જામનગર (જામનગર રેલ્વે)
૨૬	શ્રીગંગાગઢ	૦	૦	ખબર મળતી નથી
૨૭	શ્રીદ્વારકાં	૦	સ્ટીમર આગબોટમાં બેસી જવાય છે	દ્વારકાં(સ્ટીમરનુસ્ટેશનછે)
૨૮	શ્રીદ્વારકાં	૦	,,	,,

બડે શ્રીગિરિધરજી માહારાજની ૩ બેઠકો છે.

૧	શ્રીગોકુલ	०	વ્રજ ચોરાશી ક્રોષની પરિક્રમા કરવા જતાં રસ્તામાં આવે છે	મથુરાં સ્ટેશનથી ત્રણ ગાઉ
૨	શ્રીગોપાલપુર	०	,,	મથુરાથી જવાય છે
૩	શ્રીકામવન	०	,,	,,

શ્રીગોકુલનાથજીની ૧૩ બેઠકોની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ	શ્રીગોકુળનાથજીના મંદીરમાં	વ્રજ ચોરાશી ક્રોષની પરીક્રમા કરવા જતાં રસ્તામાં આવે છે.	મથુરાંથી જવાય છે
૨	શ્રીવૃંદાવન	બસીબટમા		,,
૩	શ્રીરાધાકૃષ્ણ કુંડ	કુંડ ઉપર	,,	,,
૪	શ્રીચંદ્રસરોવર	,,	,,	,,
૫	શ્રીગોપાલપુર	શ્રીગોકુળનાથજીના મંદીરમાં	,,	,,
૬	શ્રીકામવન		,,	,,
૭	શ્રીકરહલા		,,	,,
૮	શ્રીપરાસોલી		,,	,,
૯	શ્રીસોરમજી	ગામની નજીકમા	,, જુઓ શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠકોની યાદીમાં	,, સોરાં (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૧૦	શ્રીએડલ	०	,,	નૈની (ઇસ્ટ-ઇન્ડીયા રેલ્વે)

૧૧	શ્રીકાશ્મીર	૦	શ્રીનગરમાં બેઠક છે એમ તપાસ કરતાં માલુમ પડે છે.	ખબર મળતી નથી
૧૨	શ્રી ગોધરા	ગામમા	૦	ગોધરા (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલવે.
૧૩	શ્રી અસારવા	૦	૦	અમદાવાદ. (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલવે.)

શ્રી રઘુનાથજી માહારાજની બેઠક ૧.

૧	શ્રીગોકુલમાં		૦	

શ્રીહરિરાયજી (માહાપ્રભુજી) માહારાજની ૭ બેઠકોની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ		વ્રજચોરાસી કોષમા જતાં	મથુરાથી ૩ ગાઉ
૨	શ્રીનાથદ્વાર	શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના મદીરમાં	રતલામ થઇ ચીતોડ થઈ માવલી ઉતરી ૧૦ ગાઉ પગ રસ્તે જવાય છે.	માવલી. (ઉદેપુર ચીતોડ રેલવે)
૩	શ્રીખીમનોર	૦	શ્રીજીદ્વારથી ૭ ગાઉ દુર છે.	,,
૪	શ્રીજેસલમીર	૦	મારવાડ જંકશનથી કરાંચી રેલવેમાં બારમેરના સ્ટેશનથી પગરસ્તે જવાય છે.	બારમેર સ્ટેશનથી (જોધપુર બીકાનેર રેલવે)

૫	શ્રીડાકોર	ગોમતી ઉપર	૦	ડાકોર (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૬	શ્રીસાવલી	ગામની નજીકમા	વાસદ સ્ટેશનથી ૪ ગાઉ સમળાયા ,, ૩ ,,	વાસદ (બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે)
૭	શ્રીજંબુસર	ગામમા	મોભા સ્ટેશનથી ૭ ગાઉ	મોભા. (નામદાર ગાયકવાડની ડભોઇ પાદરા રેલવે)

પરમભગવદીય શ્રીદામોદરદાસજીની બેઠકો ૨ (ભાવીક ભકતો માને છે) તેની યાદી.

૧	શ્રીગોકુલ	ઠકરાણીઘાટ ઉપર	વ્રજચોરાસી કોષમા	મથુરાથી જવાય છે.
૨	શ્રીવૃંદાવન	બંસીબટમા	,,	,,

વિનંતી પત્ર.

વૈષ્ણવ બંધુઓ ! આજે હું આ બન્ને પુસ્તક આપના સમક્ષ રજુ કરૂં છું. જો કે આ પુસ્તકમાં કોઈ કાંઈ નવીન કહેવું નથી માત્ર મારી પોતાની ફરજ બજાવી છે. આ ગ્રંથ અત્યંત ઉપયોગી છે. તેને વૈષ્ણવ બંધુઓ પ્રેમથી સ્વીકારશે તેથી તો મારો શ્રમ સફળ થયો માનીશ.

હવે પછી મારા તરફથી એક નવું પુસ્તક થોડા વખતમાં બહાર પડશે, પણ તેમાં કેટલાંક ... બાકી ... ચાલું કામ ચાલુ છે એવી વાત જાહેરમાં મૂકવા આવ્યો નથી. પણ તે પુસ્તકની આશરે કિંમત રૂ. ૭-૨-૦ ની આશા રાખી લેવાનું ઠરાવ્યું છે તો ઇચ્છા છે કે દરેક વૈષ્ણવ બંધુઓ આપનું નામ નોંધાવી આભારી કરશો. નામ નોંધાવનારે પોતાનું નામ, ઠેકાણું, ગામ, શહેર અને જીલ્લો વગેરે સંપૂર્ણ લખીને મોકલવું. સુજ્ઞેષુ કિં બહુના !!!

સાંકડીશેરી, ખત્રીપોળ, અમદાવાદ.	લી. આપનો કૃપાકાંક્ષી છગનભાઈ ... [illegible] [illegible]